

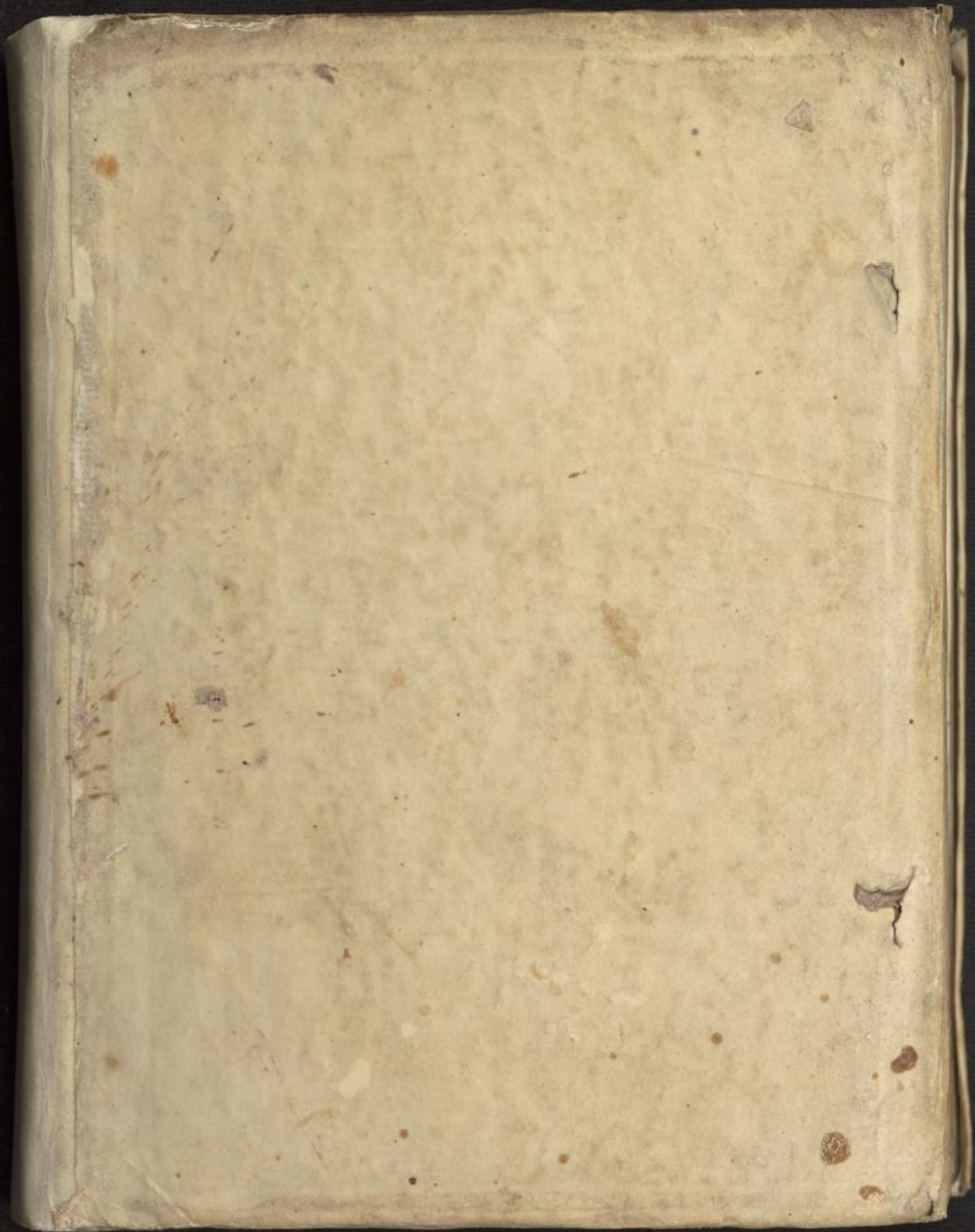
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Prolegomena in logicam - Cod. Ettenheim-Münster 276

[S.l.], [17. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-129925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-129925)

Em 276

1.

Prolegomena ad Logicam.

Ut commodius reperiamus quid sit Logica, utrum
videlicet sit Scientia, utrum sit Speculativa vel
practica, item qualis sit, utrum videlicet ne-
cessaria ad reliquas Scientias &c. Primum nobis
est videndum quid Logica nomine intelligere o-
porteat, quod asequemur, si Logica divisionem ex-
plicauerimus; secundo si ostenderimus in ea
quid versetur; tertio quem habeat finem.

Questio prima.

De varijs Logicae divisionibus.

Articulus primus.

De divisione logicae in naturalem et
Artificialem.

Antequam Logicam seu Dialecticam dividamus,
prius excludendae sunt quaedam dialecticae acce-
ptiones, quae ad huius divisionis institutum non
faciunt. Primum igitur non erit sermo de logica,
pro ut comprehendit imperfectas orationes, in quibus
nihil affirmatur aut negatur de alio, quales sunt,
verbi gratia, quid agis, miserere mei &c. ratio est quia
in his nec ostenditur definitum, nec diuisum, nec

quod sumamus
de seam.

ratio.

qd sit logica.

divisio a.

qd sit logica naturalis

alia officio

cur dicitur naturalis

aliquid probatum, nec sunt pars horum. Secundo in ampliori significatione accipimus hic nomen Dialecticæ, quam Aristoteles acceperit primo topicorum: ille enim pro una parte logica, qua differitur ex probabilibus; nos pro tota parte et tota logica hoc nomen dialecticæ sumimus, ut nimirum est facultas quedam complectens omnem modum differendi, qui ex notiori patefacit aliud quod ignotum. His prenotatis prima logica divisio est, in naturalem et artificialem; habetur hæc divisio apud Favellum, tractatu primo de præcognoscendis. c. 6. Coninbri xenses questione 6. proamij, Anticula secundo, Labarellam de natura logicae lib. 1. c. 12. quidem q. 1.ª proæ: logica naturalis apud eodem nihil aliud est, quam potentia naturalis, qua omnes homines præditi sunt ad discurrendum et progrediendum, ex notis ad ignotum, ex solo lumine naturali; atq; hæc logica sic accepta secundum eodem est improprie logica, sed nihilominus existimo cum Eckio, q. 3. proæ. et Occano ibidem, naturalem logicam proprie alio quodam modo sumi posse, nimirum dicendo illam esse aliquid præter hanc potentiam naturalem; et esse habitum seu promptitudinem discurrendi superaditam ipsi potentia naturali, vocariq; naturalem, quod orta sit ex actibus naturalibus discurrendi; ad eum modum quo facilitas ferendi magna onera, non est tantum potentia naturalis, sed aliquid superaditum huic

Divisione logica in naturalem et artificialem.

2.

potentia p̄ crebros actus ferendi, qui faciunt, ut homo, qui ante cum difficultate ferebat onera, iam ferat cum facilitate. Probatur hac acceptis logica naturalis, quia semper ex actibus naturalibus oritur habitus naturalis conformis ipsis actibus, ut patet in inductione, qui enim saepe currit, tandem acquirit facilitatem currendi; qui saepe scribit, facilitatem scribendi &c. Ergo etiam ex actibus naturalibus discurrendi, oritur habitus naturalis et promptitudo discurrendi: ergo logica naturalis erit habitus superadditus potentiae naturali, qua quisque homo potest discurrere. Logica vero artificialis est habitus acquisitus per artem, vel est usus discurrendi, ortus ab experientia redactus in certas regulas, quibus aliquis habilitatur, ut bene disserat secundum artem, et facilius iudicare possit, quis modus definiendi sit utilis, qua argumentatione uti debeat ad bene concludendum. Itaque logica naturalis et artificialis tantum differunt in modo quo acquiruntur, nam artificialis p̄ actus artificiosos, naturalis p̄ naturales, et qui sunt sine arte, acquiruntur.

probatio.

q̄d artificialis talis.

diffra naturalis et artificialis

Articulus Secundus.

De divisione logicae artificialis in Topicam et Analyticam.

Logicam artificialem dividit Philoſophus apud Thomam in partem inveniendi, quae topica dicitur, et in partem reſolvendi ſimul et iudicandi, qui dicitur Analytica: pars inveniendi vero vocatur

logica naturalis
replex deinde
in logicam
et analyticam.

ca. 1a. Prolego: Ant: 2dus & diuisione layce

topica *fuit:* topica, quod comprehendat locos coes, quib. quis inuictur in inueniendis principijs probabilib: ad hoc ut in oi scia possit probabiliter discernere, quod munus Dialectici proprium esse testatur Artiles primo topicorum c. 2. ubi ait. p ea uero que sunt circa singula probabilia necesse est de illis transigere, id autem proprium maximiq; peculiare est dialecticæ: nam cum sit inquisitiona ad oe methodorum uiam, principia het, ad hanc partem reuocat Philoponus libros elenchorum, quia syllogismus sophisticus, qui maximè explicatur in elenchis, est obliquitas syllogismi dialectici, et denotatio quædam ab eodem. Pars resoluendi et indicandi dicitur analitica, quia resoluunt totam structuram argumentationis in materiam et formam ex quib: componitur argumentatio; quamquam materiam tantum tractet in genere, docendo eam debere esse probabilem aut necessariam, aut quæ aliqua horum uideatur: nam in particulari tractare de his materijs pertinet ad diuersas scias, eas nimirum in quibus reperitur illa materia necessaria uel probabilis in particulari, ad hanc partem reuocanda sunt prædicamenta et libri interpretationis, quia in his libris ea continentur quæ disponuntur in oratione in prædicamentis, incompleta quidem in libris περι ερρηγέας complexa. pro hac diuisione Philoponi notandum est, eam tantum conuenire

*Nota diuisionis
ad Philoponi*

artibus in topicam et analyticam. 3.

logice aristotelice, non logice absolute sum-
ptae, secundum totam suam latitudinem. Illa
enim artificialis tantum tractat de argumen-
tatione cui inuenit praedictum iudicium et in-
uentio; haec autem etiam complectitur defi-
nitionem et diuisionem, de qua aristoteles
ex instituto non tractat.

qd tractet
logica artibus

Sed obijcies primo unum membrum diuisionis
continetur in alio; ergo haec diuisio non est
probaz; probatur antecedens, nam topica etiam
iudicat, quod nam medium sit probabile, et dat pra-
cepta, quib; iudicari potest principium aliquod
esse probabile: Analytica autem etiam docet in-
uenire medium, uerbi gratia, in demonstratione
esse accipiendam definitionem & respondet negan-
do antecedens, ad probationem resp. negando, fo-
picam proprie iudicare, et analyticam proprie
inuenire; ratio est, quia inuenire est in re
ferre ad inuentionem principij probabilis, tan-
quam ad finem principalem: et iudicare est
oia referre ad iudicium de modo differendi
faciendo: sicut enim Architectus inuenta materia
pro domo, iudicat, quomodo inter se collocanda sit;
ita logicus habito medio iudicat quomodo ap-
plicandum sit. Itaq; ubi topica iudicat de mo-
do inueniendi, tandem hoc iudicium non est ulti-
mus eius finis, sed inuentio principij probabilis
locos coes, et contra, licet analytica iudicat

objicit

K

qd sit inuente

iudicare qd

iudicare n
proprie topi
ca

a. 1a. q. 1. l. 1. Ant. 2. & *disiunctio logica antitipia in*
de modo inueniendi, tamen haec inuentio non est
ultimus finis analytica sed iudicium de inuisione.
ob. 2. Obiectis secundo hanc diuisionem non esse plena:
probatur, quia non continet tria membra diui-
sionis; sicut enim logica tractat de inueniendo
medio probabili, sic etiam deberet tractare de
inuentione medij necessarij pro demonstratione
medij apparenter probabilis, pro syllogismo sophi-
stico, medij apparenter necessarij, pro pseudo-
grapho: respondetur negans, ad probationem
respondetur negans assumptum; ad rationem
respondetur distinguendo, Logicam debere do-
cere inuentionem medij necessarij abstrahendo
a principibus realibus, in eoi conceditur, et
hoc facit logica, ostendendo, medium debere
esse necessario coniunctum cum extremis;
deberet ostendere in particulari principia
realia; negatur, non enim est logicae inue-
nire media, et principia necessaria in particu-
lari pro oi scia, ratio est, quia uel est sermo
de primis principijs necessarijs, ut proinde
minus hoc non possit esse logicae facultatis;
si de proprijs, tunc pertinent ad proprias scias
teste Arist. primo Topicorum, c. 2. sic enim
habet: nam ex proprijs secundum propositam
disciplinam principijs, impossibile est aliquid di-

tere de ipsis, eo quod prima principia sint o-
mnium, id est ad hoc, ut principia tracten-
tur ab uno habitu, pro omnib: scilicet, debent esse
coia: quantum uero attinet ad medium appa-
renter necessarium uel probabile, non opus
est tractatione ulla; quia hoc medium non
uidetur necessarium uel probabile ex arte
sed ex falso iudicium ad quod non est opus
proceptis.

Articulus 3^{tius}.

De diuisione logicae, topicae et anali-
ticae in docentem et utentem.

Dicendum primo cum Fonseca: l. 2. metaphy-
sicae q. 1. c. 3. s. 6. et communi sententia, topicam
recte diuidi in docentem et utentem: docens
est, quae docet discernere probabiliter per inuen-
tionem medij probabilis, quaeq; docet natu-
ram probabilis syllogismi ostendendo illum po-
nere opinionem, et p[er] principia probabilia
inferre probabilem conclusionem: utens est,
qua utuntur alii scilicet, et ipsa etiam logica,
ut aliquid probabile cognoscant in sua mate-
ria p[er] principia qua docens tradit p[er] locos
coes. probatur conclusio, et quidem quod doctri-
na topica sit propria dialecticae, uidimus su-
pra ex Arist: quod uero usus etiam perti-

Dicendum
topica diuisio
p[er] docens

utens q[ui]

p[ro]batio

A 3° quod dicitur de his opinio et analytica

neat ad dialecticam, probatur cum Fonseca
ibidem. probabiliter differere non parit
entiam, et iterum scientia non parit opi-
nionem, ergo probabiliter differere nullius
erit scia, praeterquam dialectices, probatur
consequentia: quia ad tantum ad scia spe-
ctat quod facit cognoscere et probare propo-
sitiones de subiecto, scilicet argumentatio proba-
bilis non facit cognoscere proprietatem de
subiecto, ergo non spectat ad scia.

ob.

1
Obiicitur ex Aristotele primo rhetoricorum ad
Theophrastum eiusdem facultatis esse cognoscere
verum. Sed est verbum et verisimi-
le. Sed est probabilis, ergo pertinet ad scientiam
etiam probabiliter cognoscere, et consequenter
probabilia non pertinere ad dialecticam, adeo-
que hanc divisionem non esse commodam, respon-
detur ad Aristotelem: eiusdem facultatis esse cog-
noscere verisimilitatem, cuius est cognoscere ve-
rum per se immediate, et propria principia,
negatur, est eiusdem facultatis cognoscere
per alium habitum, qui illi scia conuenit, con-
ceditur.

ob. 2.

Obiicitur secundo, si pertinet ad logicam utentem
differere de probabilibus: quare non separatim
differit in aliquo singulorum tractatibus, sicut
Aristoteles docens doctrinam suam separatim tractat

docentem et utentem. Art 3.

5

dit in lib: topicorum, respondet, hoc ideo fieri, quia quae sunt probabilia in una scia, non sunt eoru omnib: scijs, et ideo tractantur in scijs proprijs; ratio est, quia cum topica sit ministra oiu sciaru debet oib: seruire, ut ita dicam, in sua domo; alia est ratio, topicae docentis, nam doctrina de principijs probabilib: est oib: eois, et ita potuit simul oib: tractari. Dicendum secundo contra *Coni* et *Coninbricenses* ubi supra non tantum logicam topicam, sed etiam analiticam esse dividendam in docentem et utentem, ita *Facul*, *de praedictis* c. 6. *Albertus* c. 4. de praedicta *oilibus*. probatur, quia ille habitus dicitur utens, cuius aliae sciae utuntur in suis materijs ut demonstrant uel aliquid concludant de suo subiecto, sed aliae sciae non minus utuntur pceptis analiticis et modis disserendi, secundum formam, quam principijs topicis: ergo uariatione logica dicenda est utens secundum partem analiticam, probatur minor, quia ideo maxime dicitur logica utilis ad alias scias, quia beneficio forma syllogistica diriguntur sciae in dicendum, circa suum obiectum. Dicendum tertio logicam docentem et utentem non esse duos habitus, sed unum tantum, probat, nam

ratio 2

Dicendum 2do

probatio

ut dicitur?

Dicendum 3.

Q. 1a. Pele: Art 4. d. diuisione logica etu
uniuscuiusque habitus practici est docere
et uti doctrina sua, ut patet in di arte,
nam pictoris est docere modum pingendi,
et bene pingere.

Arti: 4.

De diuisione logica, secundum
tres modos disserendi.

Tres par-
tes logicæ.

Hæc diuisio sumitur ex partibus, circa quas
uersatur logica, hæc cum tres sint, Definitio,
Def diuisio, Argumentatio, fit ut logica recte
dicatur diuidi in tres partes, in eamq. docet
definire, in eamq. docet diuidere, in eamq. do-
cet argumentari, est hæc diuisio cois apud To-
letum et Coniubri Genes q. ultima proxi: pro
qua, nota, eam fieri secundum logicam sumptam
in tota sua latitudine, non pro ut eam tra-
ctauit Arist.

Ob.

Obiicies sunt plures partes logicæ quam di-
ctæ tres, ergo hæc diuisio non est in tres par-
tes. probatur antecedens, quia quot sunt modi erandi
et sciendi, tot sunt modi disserendi, sed sunt plures
quam tres modi erandi et sciendi, ergo. probatur
minor, quia possum erare in simplici apprehen-
sione, in qua nihil enunciat de alio, ut si con-
cipiam hanc orationem animal rationale non

predicando illam de hac, est simplex apprehen-
 sio, sed utendo concipere aut rationale possum
 concipere aliud animal, ergo possum errare in
 simplici apprehensione. et sic probatur minor quia
 possum errare in simplici predicacione dicendo
 nubi gratia Joa: est albus, quando est niger
 sed huc predicatio non est definitio nec divisio
 nec argumentatio, ergo sunt plures modi er-
 randi quam tres. scilicet distinguendo M. quot
 sunt modi errandi et sciendi progrediendo a
 notiori ad ignotius, tot sunt modi differendi
 concedit. M. quot sunt non progrediendo a notiori
 ad ignotius negatur minor. iam vero non sunt
 plures modi errandi et sciendi progrediendo
 a magis noto, ad minus notum, nam in simplici
 apprehensione non progredior ad aliud, sed sisto in
 me, quem concipio, scilicet in animali rationali
 non applicando hanc definitionem alicui ignotis,
 si scilicet hoc, imo in simplici expro: non est
 falsitas pagina dicta secunda. Arist: libro. 3.
 de anima. Textu 21. et 22. item quando dico
 Joa: est albus, quando est niger, erro quidem,
 sed non contra aliquem modum in quo fit progressus
 a notiori ad ignotius, sed tantum facio sim-
 plicem affirmationem. verum quidem est sim-
 miles variationes esse partes modi differendi
 sed ipse se nullum constituant, igitur manet

Rx

A. 4. q. 14. DE divisione logica form tres

- probatio. sic probatur ois res confuse cognita, aut etiam minus manifestatur ostendendo clarè illius essentiam, et sic est definitio, aut ostendendo illius partes de ipsa, et tunc est divisio, aut ostendendo causam illius, et sic est argutio, sic sententia Coninbri: q. 5. pro: anti: 3. Obijci tamen potest Arist: primo metaphij c. 7. sic dicens ois disciplina ex arte cognitis aut oib. aut aliquib. efficitur atq. aut per demonstrationes aut definitiones. R. cum yde tiori. loco citato, Arste ibi precipuos form modos discernendi enumerat quod inde probatur quia alias non esset syllogismus modus discernendi quia ibi tantum nominat demonstrationem.
- ob. 2. Quæres quæ igitur sint, diriget simplicem apper: item quæ diriget simplicem gradum. R. cuius est dirigere totum, illius est etiam dirigere partes, et quæ versatur circa totum modum discernendi versatur etiam circa partes.
20. R. edo. veritas hanc disputationem dirigetur à nob: nam ut hæc propositio vera sit, petimus ut hæc, non potest habere aliam regulam, quæ ut res significata per propositio nem sit vera.

Questio 2da de ente
rationum.

Secundum quod supra diximus requiri ad
hoc, ut intelligatur natura logica, est
cognitio obiecti, qua ut habeamus prae-
missa, est ens rationis; nam hoc statuitur a
nonnullis esse obiectum logica.

Art: 1.

Quid sit ens rationis.

Dupliciter dicunt philosophi rem aliquam esse
esse. primo extra intellectum nemine cogi-
tante, ut homo, albedo & ratio intra intello-
ctum; res in intellectu dicitur dupliciter
ut notat caritannus de ente et essentia c. 4.
subiective et obiective, esse in intellectu sub-
iective est inhærere illi, sicut accidens suo
subiecto: esse obiective in intellectu est
terminare actum intellectus: id est intelligi
ab intellectu. Res qua est obiective in intell:
iterum dicitur in esse obiective pure id est
ut tota illius essentia sit intelligi, ratio esse ob-
iective non pure id est quod habet aliud
esse praeter esse obiectivum, ut homo in intellectu
etiamsi non intelligatur adhuc tamen existit.

res in intellectu
duplex.

subiective
P.

obiective qd.

subiective obiective.

pure obiective qd.

id pure qd.

Art. 92. quid sit ens rationis.

Nota.
Eus pure ob.
iectum qd. in
grati. 4
1o
2o

quod ut intelligas nota cum Joarctio. Dispu-
tatione 54. metaph. Coniunctio: in gran-
tatione porphyrij q. 6. Art. 1 et 2. Ens quod
dicitur pure obiectum requirere has condi-
tiones: primo, ut non existat quin diu non
concipitur ab intellectu. Et ut quando ex-
istat non habeat esse subiectivum, id
est, ut non inhaerent intellectui sicut acci-
dentia inhaerent subiecto, nec significet aliquid
intellectui inhaerere realiter. 2do ut appa-
reant in actu mente rei, cum tamen non
sit vera res. 3to. ad hoc, ut p. ducatur, non
debet concipi, ut in se est, scilicet, ut ens ob-
iectivum, sed ut concipiatur in actu alterius, quod
non est, exemplo res ficta manifesta, imagi-

Nota 1o.
2o
3o
4to

neris tibi hircoceruus in campo. primo hircos
ceruus non existit, nisi intellectus concipiat
illum existere: Et quando hircoceruus exi-
stet, non inhaeret intellectui sed est aliquid,
quod intellectus intelligit esse in campo. 2do
hircoceruus apprehenditur in actu alicuius
ficti ex hircos et ceruus cum tamen a parte
rei ex illis non componatur. Et si p. nomen con-
ceptum concipiam illum esse ens obiectivum,
sive rem fictam non facis rem ens obiectivum
ut sed intelligi in actu. eodem modo quando
intellectus intelligit aliquid consequenter ha-

proprietas esse intellectum, esse cognitum, sub:
 iectum, predicatum, genus &c. quando oculi videt
 consequitur esse visum, eodem modo ad ceteras
 operationes quae intrinsicè sine inhaerentia obiecti
 sunt circa quod versantur non mutant, sicut
 sequitur aliquod predicatum, quod a istis dicitur
 denominatio extrinseca est quod, ista forma
 realis à qua res denominatur, non sit in re
 denominata, nam intellectio à qua res dicitur
 intellecta, est in intellectu, non in re intelle:
 cta visio est in oculo, non in re visa, voluntas
 est in voluntate, non in re voluta, practica
 vero, subiectis sunt in intellectu, non in re pra:
 dicata, vel subiecta, iam igitur si esse visum
 esse intellectum, esse predicatum, quae tantum sunt
 denominationes ab aliqua forma, quam non
 habent in se, conueniant mutare rem, quam
 denominant & modum alicuius formae in ha:
 rentis, et cogitem esse visum, esse relati:
 onem aliquam, et habitudinem ad uisionem,
 intellectionem, praedicationem, fit ens obiecti
 in, quia primo antiquè conuenienter, nulla
 erat illi relatio, quae se in se mutaret,
 sed tantum denominatio passiva, et extrin:
 seca quae rem inhaerentem non mutabat; et
 esse visum, seu ista relatio esse uisum
 inhaerentem intellectui subiectum, sed tantum

22 Ar. quomodo fiat ens ratio et p qd.

illi obijci. Et sic concipitur instar alie-
rius rei, scilicet instar relationis rea-
lis, qua referatur ad rationem. Et si intel-
liga istud esse visum, esse ens obiectivum
non facio novum, sed intelligo iam factum.
quomobrem ens rationis definitur esse id
quod tantum habet esse obiectivum in intelle-
ctu, sine cuius existentia pendet ab ope
ratione intellectus tantum obiectivum.

Hic ens
ratio

Art. 2us.

Quomodo fiat ens rationis et p quid.

Quomodo
10

Dico primo ut fabricetur ens rationis requi-
ratur res aliqua quam intellectus aliquando
intelleverit, ratio est, quia quomodo aliis
id, quod nihil est potest concipi modo rei
ut enim cognoscit tenebras p modo forme
supponit cognitio quedam nigredinis et huc
res aliquando cognita dicitur fundamentum
re notum. Dico 2do requiri adu intellectus
sive conceptum, qui p modo entis con-
cipiat illud, quod in re non sit entitate,
patet conclusio, quia ens rationis debet
fieri p aliqua cognitionem sed huc cogni-
tio est propria intellectus, et hic actus
sive conceptus dicitur fundamentum proximum
sive causa efficiens entis rationis, et quo

Quomodo
2

Art. quod sit ens ratio et p. ad.

9.

colligitur explicatio datur priori articulo
definitionis nam ens rationis non est
illa res ad cuius modum concipitur, nec
eius est conceptus, sed illud quod conceptui
obicitur instar alterius. Dico 3° istum con-
ceptum esse comparatum sive ut alij in proprio
dicunt reflexum, ratio est, quia ens ratio-
nis comparatur cum illa re cui est similis.
Dico 4° uoluntate et sensus non posse fieri,
et ens rationis, sed solum intellectum et ima-
ginationem intellectivam, probatur quia esse a no-
tione dicatur res uisita ab auro uisa, tunc
nec uoluntas nec oculus hoc esse uisum
et uisum ulterius conuincunt instar alterius
rei, unde sensus et uoluntas tantum faciunt
fundamentum entis rationis, intellectus autem,
in comparando hoc esse uisum et uisum, habere
se instar entis, fabricatur ipsum ens rationis
completum; obicitur oculus uisui quod si
uidet a longe tunc instar huius, ergo oculus
fabricatur ens rationis, aut ens oculi, quia
concepit non hunc ut hunc. R. negans con-
sequenter, ad probationem negatur quod oculus
conuincat non hunc ut hunc, quia conuincit
pro figuram huius a longe causa huius
rei est quia a longe, non sicut uidet
oculus distincte sed tantum uidet aliquem,

3°

4°

5°

6°

7°

q. 2 A. 2. quato fiat ens rati 2 p 40.

quae nisi sine alijs coniunctis venera
sunt figura et forma seu imago hois.

5°.

Dico 5°. ens rationis consequi ad res op^{er}
rationes intellectus na per simplicem apprehen
sione comparative sumon factu, fit uni
norsale genus, species p ad rda id est ad com
positione sequit esse predicatu, subiectu e
ad rliam id est ad rda esse antecedens,

6°.

consequens, Dico 6°. ens rationis duppli
uq posse esse conigi in concreto et abstra
cto; in abstracto tantu significat ipsam en
titatem ratis in concreto collocat etiam
nem quae p hanc formam obiectiva de
nominali ens ratis unde constat quod
ens rationis sit denotatio extrinseca re
spectu rei qua denotat rem non quae
cuius sed quae sit a forma quae tantu
habet esse obiectum. Dico 7° non or
ens ratis esse logicum sed tantu id q
quod res acquirunt proprietate logicam,
verbi gratia esse genus esse species p non
chimera et similia ficta entia non sunt
logica sed physica potius. Dico 8° ex dictis

7°.

8°.

di colligi quid sit prima et rda intentio
quod pulchre explicat Toloz q.ultima se
univerfali in cois intentio enim sumit
active et passive; passive quidem ut in

quoto fiat ens ratio & p. 40.

10.

tentio sed illud in quod tenditur sine circa
quod intellectus uisus, tanquam circa obiectum et dicitur
intentione obiectiva; actus autem ut sit illud
quod in obiectum tendit, et dicitur intentio forma
lis, utraque tam obiectiva quam formalis dividitur
in primam et secundam, prima obiectiva intentio
est res qua primus intellectus cognoscit, ut homo, equus
prima intentio formalis est conceptus ille qui uisus
noscit hanc primam intentionem obiectivam, et
intentione obiectiva nihil aliud nisi ens ratio
potestatis sumi ut in dixerimus, in concreto et ab-
tracto etiam intentio formalis est conceptus qui
fabricat ens ratio et qui concipit hanc etiam
intentionem obiectivam uocatque hic conceptus re-
flexus ideo tantum quia supponit alium con-
ceptum formatum, non quia se reflectat ut per se,
ipsam, atque ita est quadammodo intentio sua
formalis. Duae obiectivae, quarum quaeque dividitur
in primam et secundam. Articulus 31us.

Examinare contraria sententiae.

Alaizon et Bernardus mirandulani apud Suarez
locus citato, l. 2. putant nullum ens ratio dari, funda-
mentum uidebitur, quia uel ens ratio est ens obiecti-
uum quale signum declarationis, uel ens subiectivum
id est, quod inhaereat realiter in subiecto, si secundum
est ens reale, et non ratio, si primum est res ficta
et ita omnino nihil est, q. regardo minorem, ad

intentione
passiva.

intentione for-
malis.

1a formalis.
2da actus

2da formalis

Contraria
sententia

R

q. 2. # 3. *Examinantur uaria sententia.*

phar

phar edo.

30.

probatione s. ens sicut non esse omnino
nihil, sed esse ens quoniam sicut ad similitudinem
entis realis, et sicut contrarium, primo quia
multa que non sunt fingimus ad similitudinem eorum
que sunt, non negatione et privatione coniungimus
istas forma cum tamen non sint forma, quoniam
coniungimus ut relationem realem, ut tamen
relatio realis non sit, quare igitur quid sint illa
tunc ad similitudinem aliam fingunt, non sunt nihil
quia nihil in se non potest concipi, nec etiam aliquid
quid reale, quia nec inhaerent, ut accidentia nec
per se existunt ut substantia, probatur edo quia de
disputamus de ente realem et nihil, probatur istis ex
Ar: libro 4. meta: c. 2. edo. ubi negationes et privationes
uocat entia non realia ut patet ex
tentionis. Secundus Bernardus primo sententiarum
d. 19. q. 5. quod sicut existimat dari quidem ens rationis
sed nullum illud esse mera denominatione ex
conceptu abstracto, secundum quoniam non deno-
minat esse cognita intellectu generis, species et pro-
bat primo, ante intellectum non conveniebat rebus
esse cognitum intellectu per et post intellectum statim ex-
veniunt rebus: nam quando intellectu abstractum natura
realem a suis inferioribus statim dicitur uni-
versalis quando intellectu dicitur Socrates sic homo, Socrates
statim est substantia, et homo gradus: item quando fit
syllogismus prima propositio statim est M. aliter
na M. effiam si non cogitem et me reflecta, quid
illa sit M. ista M. sed ens realem nihil est aliud

Examinantur variae sententiae

quam universale praei. N. M. C. ergo ens
 ratio nihil est aliud quam denominari ab genera-
 tione intellectus. Sed contra, est, quia hinc sequitur, *Contraria,*
 dicitur enim oculis uoluntatis, aurium & quod uide-
 dere est difficile, probat sequela, quia quoniam primum *id est.*
 res uidetur statim non est quod sit uisa, sicut uel-
 tu est dicere quod sit intellecta, ergo, si ratio ens
 ratio per denominationem ab operatione intellectus sa-
 bi etiam per operationem oculi, ens oculi, uide-
 ista denominatio significat aliquid subiectum scilicet
 intellectum seu conceptum qui inhaeret intellectui sed quod
 significat formaliter aliquid subiectum non est
 ens ratio, ergo haec denominatio extrinseca
 non est ens ratio, sed argumenta h. ad M. *et*
 concedendo quod esse generis ante operationem intellectus
 non inueniat nobis. et distinguendo posteriore partem
 N. in qua dicitur per operationem intellectus re statim
 dici generis, speciem & nam ab hac intellectu dicitur
 res intellecta esse generis & funditus et per aliquid sub-
 iectum conuenio, dicitur intellecta per aliquid obiectum
 obiectum et complete nego, ad M. h. ens ratio nihil
 est aliud quam generis et factum, distinguitur esse
 generis per aliquid obiectum: tantum conceditur, per
 aliquid quod etiam sit subiectum: negatur, necesse
 sanum quidem est ut intellectus rem intelligat ad hoc
 ut conseruat ens ratio, sed dicimus prius de
 nominatione ab hac intellectu non esse ipsa ens ratio
 sed eius fundatum secundo dicitur ad hoc, ut ex
 istat ens ratio requiri, ut aliquid addatur

Contraria,
id est.
et

q. 2. 113. Examinantur varia. sententia

Notales

huic denominationi nimirum ut conuigi-
atur p nouu conceptu istas aliterius al-
terius latis realis, et tunc primu eē itectu
et finia signone ens ratis. Etio nominales
ut uidere est opud Eckium q. i. predicabilium
uolunt ens ratis eē conceptum fontem non p
ut e fontis sed p ut est imago rei ee p ut
subijcti alteri euidam conceptui, explicō, quando
aliquid itget dicunt nominales primu est res
itlecta et hanc uocant primam intentione ob:
uictina sicut nos supra, edo. est conceptu in-
telligens seu fontis, atq hic conceptu secundu uocō
e imago rei itlecta ut conceptu fontis huius, huius que-
ptu implicat. se hō primu conuigit rem, et tunc
dicitur conceptu fontis; edo conuigit ab alio conue-
ptu tanquā imago rei, asperunt igit nomina-
les illu conceptu p ut subijcti alteri conceptui uelut
signum rei eē ens ratis, differat hōc sentia apri-
ori quod prior dicat eē itectu passine sumptu
et p est denominatio extrinseca eē ens ratis
posterior dicit ipsa itlectione p ut est obiectu
noua itlectionis eē ens ratis, probat huius sentia
q quod aliquid est geny illud est ens ratis
q conceptu res est genus ergo conceptu est ens
ratis, probat. n. quia conceptu est id quod ee
presentat rem eē unu in multis, ergo p con-
ceptum res est v.g. uniuersalis, probat edo
quando equu uocamy speciem non uolumy aliud

dicere quam rem qua est species reproa.
sentari p conceptu aliquo, q eode modo
repraesentet oia individua ergo si obijcias
nominalib: istum quatu habere esse subiectiue
consequent non esse has ratis negant consequentia
quia dicunt non dari aliquid pure obiectiue
sed contra hanc ope pugnans argumenta pon
sita contra primam ope, ad arguta ipsorum.
Respondet ad primu illud est eas ratis q quod
aliquid est genus distinguit, si id q quod est
genus sit subiectiue in statu, negat, si sit tantu
obiectiue in eode concedit, sed a conceptu res
est genus distinguit. m. Ita ut conceptus sit sub:
iectiue in statu concedit, ut pure obiectiue
sit in eodem negat, ad edum negat antecedens
quia quando dicimus rem esse genus complete
notamus dicere genericitate esse aliquid quod se
habeat p modu relationis realis qua refert
genus ad inferiora, unde eas ratis non est un
ceptus sed est illud quod conceptus intelligit, nec
est denominatio a conceptu sed illud quod
conspicit si ista denominatio qua est fundatu
entis ratis conipiat esse aliquid. sed contra
nostra ope obijcit primo Eckius l. c. dicit
August. l. 1. de doctrina Christiana dicente, quod
nulla res est omnino nihil est ergo has ratis aut
ut esse res aut erit omnino nihil, q. primo, quod
nulla res est nihil est reale concedit, nihil est

sz

ob.

sz

97. 17.

220.

ob. 20.

R.

ob. 3.

ob. 40.

R.

ob. 5.

R.

ob. 6.

R.

Examinantur varia sententiae

obicitur negat. R. rido quod nulla res est
salte obicitur illud nihil est concidit, quod
nulla res est & se existens, vel realit. nihil
res negat. obicitur rido quidquid est, est
ficta vel accidens, qd ens ratis est alterutrum
consequenter aliquid reale, resp: ad antecedens
quidquid est realit, est ficta vel acci: con
cedit, quidquid est obicitur est ficta vel
acci: negat. sed pbant illi ante: ens dividit
prima divisione in ficta et acci: qd quidquid
est, est ficta vel acci: R. negans ante: quia
prima divisio entis est: ens reale et obic
tium & deinde prima dividit ens reale in sub
stantia et acci: 3tio obicitur ab alijs, inter has
reale et nihil non dat mediam qd sed negat
ante: obicitur qd. quidquid est, alicui est
sed ens ratis nullibi est ergo nihil est. R. ee obic
tium in intellectu, 2to obicitur de re non potest pro
dicari nisi res sed ens ratis predicat de re
qd erit res, R. M. ee vera quando predicat
res inherens vel q se existens non ante quando
predicat aliquid pure obicitur. 6to obicitur, ob
iectu saltem est natura ante sua potentia
sed ens ratis non est natura ante conceptum
quia illius essentia est formata ab intellectu qd R.
in veram ee de potentia non practica sed
sua de practica, nam forma circa quam
facienda est ratis pictor non est natura

antequam fiat a pictore, est tamen ante,
 quam videatur a pictore quia visio re
 non facit sed supponit, sic ens ratio non est
 ante conceptum facientem ens ratio, est ta-
 men ante illum quodam qui de novo vult
 intelligere ens ratio iam factam, ratio huius est
 quia obiectum practicum est effectus, & ob.
 vult obiectum potentiae realis, debet esse re-
 ale, sed ens ratio est obiectum intellectus qd
 R. distinguendo M. nota vera est de obiecto
 primario simpliciter intentionis falsa de se,
 eundem id est eadem intentionis. Ultimo
 dicitur, nihil est in intellectu, quod prius non fue-
 rit in sensu sed ens ratio non fuit in sensu
 corpore nec in intellectu qd nullum. R. M. eadem illa
 nihil est in intellectu nisi fuerit in sensu vel p se vel
 qd aliud ad quod dicitur fonte vel operatione.

ob. 9.

R.

ob. ult.

R.

Articulus 4ty.

De speciebus entis Rationis

Nota primo rem dupliciter posse spectari, primo
 in fieri, sine secundo modo quo fit; secundo in
 esse sine secunda essentia sua et entitatem,
 in facto esse, ut hoc potest spectari. rtm genera-
 tione, rtm quam quod et p dicitur, rdo rtm
 etiam rtm quam est aetate rati, Nota rdo
 bene posse fieri ut res quae sunt diverse pe-
 cici sunt eodem modo; Nota 2to duplicis esse
 generis entia ratio, primo quaedam coniungunt

Not. 1o

rdo.

Not.

Not. 3.

2do q^o q^og
entis rati. m.

2do.

Not. q^o.

Not. s.

Quo q^o.

et modi.

sec^o q^o per
ratione entis
rati.

Ing. mod.

2^{dy}.

3°.

Nota.

neg^o et priv^o

et hinc sumunt

2do.

Si pa. ne.

et p^o v^ois.

neg^o q^o.

se existere instar tubae, ut Chimera, et
hac dicunt non habere fundamentum in re, quia
non concipiunt in esse rei et se existere.
2do quaedam concipiunt in existence, sicut ani-
dentia, ut generalitas qua concipitur esse in atri-
bus posteriora dicunt habere fundamentum in re
ideo quod rei inhaerant. Nota 4to hic esse
sermone de productione entis rati, seu de mo-
do quo fit. Nota 5to esse tantum sermone de
illo ente rati quod concipitur cum f^oto in re
sine quod apprehenditur quasi in existere; dicitur
duo ergo primo si spectemus ens rati secunda
modum quo producit, tantum esse tres species
infimas entis rati, ut bene Soares disp. 5^a
5.3 ex coi. probat, quia tantum sunt tres modi
quibus fit ens rati. primus non supponit in fi-
ci subiectum et f^oto aptum et sic habemus ne-
gationem; 2^{dy} supponit subiectum aptum et sic
habemus privationem. 3^oius, supponit duos fer-
minos inter quos concipiatur forma et sic g^o
surgit relatio. Nota autem neg^o et priv^o
tione dupliciter sumi. primo ut sunt ante opera-
tione illius et sic negatio et privatio nihil sunt
2do, ut ista negatio et privatio concipiunt esse
aliquid, et sic sunt entia rationis, ut vidimus
ex Arist. Ar. privationem, contra prima contraria
opinionem. Differentia autem negationis et privan-
tionis potest sumi ex ipsa probatione conclusionis, nam
negatio quasi constat subiectum inceptum, ut si

concipiam hanc *negā* non videns, est forma
 quanda in lapide, qui non est aptus ad videndum
 privatio autem quasi connotat subiectū aptū *privatio qd.*
 ut si concipiam equitatem, quae est privatio vi-
 sus, est formam quanda in hoc, qui est aptus
 ad videndum, utrum autem haec differentia sit
 essentialis vel accidentalis non est magis pene
 hic indagandum. relatio vero differt ab illis, *diffus relatis.*
 quod illa concipiantur ut formae absolute, haec
 ut forma respectiva. Obijeris Chimera v.g. *ob.*
 ut alium modū quo pducit, nam omni no nul-
 lum subiectū supponit cui infit, sed concipit & se
 existere. *Et nos tantum loqui de*
 eo ente rationis, quod sit pōtū in re: *idō obj:*
 tot sunt species entis rationis quot sunt res di-
 versae ergo sunt plures trib. iam dictis pos-
 sibilis antee: quia ens rationis est pōtū rerū
 sed tot sunt pōtūes diversae quot sunt res
 diversae qd. tot sunt species entis rationis quot
 sunt res. et hinc est quod ens rationis reducā
 et ad illud pōtū in quo est res ad cuius
 modū quipit. *R. negando ante: ad probatio*
 nem resp. distinguendo minus: tot sunt pōtū-
 tes diversae in modo fieri quot sunt res
 negatur, quia, istae diversae pōtūes ente
 modo possunt fieri, imago enim corporis non
 aliter. Sed quam imago cuius, tot sunt di-
 versae pōtūes representatione quot sunt res
 diversae, transeat, nos autē loquimur de

R.
 ob. e.

R.

modo & dicens, nam eodem modo, verbi
 gratia, fit & dicitur, et subicitur nam utrunque
 fit suppositis duobus terminis, glo. Obj: nega-
 tio, privatio & conveniunt rebus ante
 operationem intellectus quae non sunt, species entis
 ratiōis & conveniunt rebus ante intellectum
 quatenus nihil sunt, conceditur quatenus in
 cipimus & modum entis negativum, glo. Obj: glo.
 negationem et privationem etiam includere
 relationem. Sed non negatio est alicuius
 negatio et privatio est alicuius privatio
 ergo tantum est una species entis ratiōis
 nimirum relatio ratiōis, & negatio unius
 quentia quia aliud est includere relatio-
 nem, et esse relationem, habent quidem
 negatio et privatio annexam obiectivam
 relationem, sed ipsa fortiter non sunt relatio
 obiectiva; dicendum 2do si ens ratiōis spec-
 letur 2da res, ad quam finite concipitur
 tota et spes intimas entis ratiōis, quae sunt
 res quarum sunt fontes, ut videtur argu-
 mentum 2da obiectionis, contra priorem
 conclusionem, quae reddidit, cum supra di-
 xerimus nos tantum loqui de ente ratiōis,
 quod habet fundum in re, quid sit illud factum
 in ente ratiōis negativum, privativum, et re-
 lativum, Respondetur ex subico, tractatu de
 ente ratiōis & 27. illa dici in genere ha-
 bere factum in re, quae veris rebus accom-
 dantur, ideo quia concipiuntur velut forme

Et habet factum
 in re.

De speciebus entis rati.

illarum rerum que habent esse reale cum aliqua carentia adiuncta, illa vero dici non habere esse in re, quae attribuentur reb; communi fictis, ut chimera, et oia quae in illa fingunt, ut color fictus, quantitas ficta. igitur esse privationis erit aptitudo ad formam cum carentia formae, unde quot sunt privationes formarum in subiectis reatib; tot sunt entia rati privativa, nam unaquaeque privatio potest concipi instar formae realis ut privatio visionis in equo. Esse negationis est ineptitudo ad formam cum carentia formae unde quot sunt negationes formarum, tot sunt entia rati negativa nam etiam quavis negatio concipitur quasi forma, negatio enim visionis in lapide concipitur ut forma. esse relationis obiectivae erit terminus realis cum carentia relationis realis, unde quot sunt carentiae relationum realium in terminis reatib; tot possunt pingi relationes obiectivae. N.g. res visa est terminus visionis habens carentiam relationis realis concipiendo quod hanc carentiam instar vere relationis con- surgit relatio rati.

En habent
fundationem
re.

quatuor pri-
mariis qd.

fictae negis.
qd.

fictae re.
catis. qd.

Quaestio 3ta de obiecto logica.

Cognitio obiecti est, id est quod requiritur ad cognitionem habitus, igitur declarato ente rati iam de obiecto agendum est. nomen obiecti

o. modi
bonum
si. nra
ante
entis
theu
terus
flo.
ludens
aliqui
minuti
rati
o. nra
relati
idem
ectiva
relati
ontis
spat.
ipit
ut sunt
e argu.
priorum
na di.
e rati
ed fcti
et re.
hu de
nre la.
accus.
t forme

a. 3.

De obiecto Logica.

titulus et
subiecti.
hic obi.

hic subie.

sumuntur saepe
et eodem se.

divisiones obi.
a.

partiale qd.

adequatum qd.

hic obi.

principale qd.

et subiecti in rigore differunt, ut videtur
est apud Echiem q. 5. proloquij; obiectum enim e
tota conclusio in agente, vocaturq; subiectum
complexum, v.g. ens homo e. risibilis; subie-
ctum vero est id, quod subijerit in conclusio,
ne, ut hinc, patet hoc ex Av: primo postremum
C. 7. sic dicente; tertium est genus subiecti,
cuius affectiones et p se accessiva demonstra-
tio declarat, vocatq; hoc subiectum, subiectum
in complexu, hic tamen sumi solent ab aucto-
rib: p eodem se: pro eo, circa quod, tota ali-
qua scia, tanquam circa materiam versat, ut
eius proprietatis et naturam ostendat; ad
clarificationem vero illius huius obiecti proximit,
to primo eius divisiones. prima est, obiectum
dividitur, in partiale sine inadaequatum; et in
adequatum seu totale, partiale obiectum, e quod
considerat a scia, ita ut ut praeter illud scia
aliquid aliud praeterea consideret; adequatum
sine quod idem e subiectum attributionis, e
illud quod sic considerat a scia, ut praeter illud
nihil aliud a scia consideret et oia ad hoc
revertent; sicut a rhetorica tractat oratio
ornata et nihil praeterea, quae vero a scia
considerant oia ad hanc orationem redu-
cunt, et a divisione dividit etiam obiectum
in principale et minus principale, principa-
le e obiectum in adequatum, quod est nobiliss-
sima pars in aliqua scia respectu aliorum
particularium obiectorum, sicut in meta

physica Deus; quia quæ est nobilior angelis
 et cæteris cõib: quæ sunt obiecta partialia
 metaph: miny principale quod cedit magis
 principali quo ad dignitatem. Deinde si prædicat
 res in obiectum propinquum et remotum: remotum
 est, id cui applicat obiectum; propinquum est quod prospici
 me considerat a se; sicut rhetorica versatur circa
 ca orationem, remitte autem circa res cõib: quib:
 applicat oratio. Ultimo obiectum adequatum dicitur
 videtur in materiali et formale obiecti, materia
 le obiecti, est res de qua fiti fita; formale est
 ratio formalis, obiecti materiales, dividitur in
 rationem formalem et rationem formalem sub
 qua, ratio formalis que est essentia uel proprietas pp
 quam fita considerat obiectum materiale. Ratio
 formalis, sub qua, est scitabilitas sub qua subiectum
 formale terminat fita, et nihil aliud est, quæ
 modus quo versamur circa obiectum facti; quod ex
 plis si te interrogarem quid vides. R. v.g. video
 pomum, si ulterius pergerem, quid vides in pomis
 dulcedinem an amaritatem, responderes vides es
 licet non dulcedinem. Et si quærere quomodo
 vides pomum responderes, quatenus color est visus.
 Similiter eadem ratio est in fitis, si enim quæreres
 quid considerat fita respondeo obiectum materiale
 v.g. Deum corpus, materiale est. et dõ quid consi
 derat fita in hoc obiecto materiali, R. certam ali
 quam perfectionem. v.g. in Deo quod fit ens. Et
 si quæreres quomodo considerat hanc perfectionem que
 est in obiecto materiali. R. sub tali scitabilitate id est

magis princip.
 tale qd.
 dicitur p.
 remote qd.
 propinquum qd.
 fita qd.
 adequati?
 materiale qd.
 forte qd.
 et illig. dicitur.
 ead. formalis qd.
 ratio formalis
 sub qua.
 Exempla.

videre
 cõib:
 subiecta
 metaph:
 principia
 partialia
 cedit magis
 dignitatem
 prædicat
 obiectum
 remotum
 propinquum
 considerat
 orationem
 remitte
 applicat
 oratio
 ultimo
 obiectum
 adequatum
 materiali
 formale
 obiecti
 materiales
 dividitur
 rationem
 formalem
 rationem
 formalem
 sub qua
 ratio
 formalis
 quæ
 est
 essentia
 uel
 proprietas
 pp
 quam
 fita
 considerat
 obiectum
 materiale
 Ratio
 formalis
 sub qua
 est
 scitabilitas
 sub qua
 subiectum
 formale
 terminat
 fita
 et nihil
 aliud
 est
 quæ
 modus
 quo
 versamur
 circa
 obiectum
 facti
 quod
 ex
 plis
 si
 te
 interroga
 rem
 quid
 vides
 R.
 v.g.
 video
 pomum
 si
 ulterius
 pergerem
 quid
 vides
 in
 pomis
 dulcedinem
 an
 amaritatem
 responderes
 vides
 es
 licet
 non
 dulcedinem
 Et
 si
 quærere
 quomodo
 vides
 pomum
 responderes
 quatenus
 color
 est
 visus
 Similiter
 eadem
 ratio
 est
 in
 fitis
 si
 enim
 quæreres
 quid
 considerat
 fita
 respondeo
 obiectum
 materiale
 v.g.
 Deum
 corpus
 materiale
 est
 et
 dõ
 quid
 consi
 derat
 fita
 in
 hoc
 obiecto
 materiali
 R.
 certam
 ali
 quam
 perfectio
 nem
 v.g.
 in
 Deo
 quod
 fit
 ens
 Et
 si
 quæreres
 quomodo
 considerat
 hanc
 perfectionem
 que
 est
 in
 obiecto
 materiali
 R.
 sub
 tali
 scitabilitate
 id
 est

Q. 3.

De obiecto logice

sta mate qd
forte, uero.

sta forte sub
quo.

sta forte qd
dico: qd.

conditio ob
adequati et
ppinqui.

Ja.

Ja.

sta.

sta.

Sub recto illo modo quo fit tendit in obiectum
 dum forte quod. eorum obiectum materiale est res
 ut equus, obiectum formale quod est aliqua natura
 seu effectio quae considerat cum obiecto materiali
 ut si in equo consideres hanc effectum quod fit ad
 omnia alia effectum: s. g. immutabilitate. obiectum
 formale sub quo, est modus quidam obiecti forte quod,
 omne enim obiectum est aliquo modo obiectum et
 scibile: est aliquo modo scibile, sicut etiam anima
 est forma huius sed non est ad modo forma non
 enim est forma ut separata est sed ut unibi
 hic est cum corpore ita quod obiectum forte quod
 sub aliquo modo, est obiectum. forte quod magis dicitur
 obiectum forte quod vel sub quo, primum dicitur
 conditiones obiecti adequati et ppinqui non
 de hoc solo nobis deinceps erit sermo, primam
 enim est, obiectum de esse unum unitate univoca
 vel saltem analogam quia fit simul unitate
 ad obiectum l. e. posteriorum l. 28. 2da de nec
 latius nec minus patere qua fit et quid quid in
 sua tractat de ad hoc obiectum referri vel tanquam
 quam pars vel tanquam pprietas vel tanquam
 aliquid habens relationem ad obiectum quia obiectum
 est id quod applicat ad meta: l. 2. 3da
 ut per obiectum fit distinguat a reliquis s. g.
 et meta: l. 1. 4ta ut in dicitur illius causa
 pprietas principis et meta: l. 1. atque non
 conditionem nulla de esse. 5ta. non est ne
 esse ut adequatum obiectum prout dicitur de orb in
 illa fit in recto sed significat ut prout dicitur in obiecto
 quo, ut si dicam; prout dicitur sunt materia

modi differendi. praemittit qd aliter loquentur
si logica sumat secundum se aliter si tantum sumat
logica fr. praemittit qd tantum sumat esse
De obiecto logicae docentis.

Secundo
de logica
docentis.

Articulus primus.

Utrum debeat obiectum demonstrationis
in logica et ob. adaequatum

Saborella c. 12. de natura logicae putat pprie
loquendo nullum idem in logica subiectum demon-
strationis, sed contra est quia ubi sunt demon-
strationes ibi debet esse subiectum demonstrabile
sed in logica sunt omnes ergo. probat m. quia
de demonstratione ostendit quod pariat finem
de syllogismo topico quod pariat opinionem
at obicit Saborella prius quod est finis lo-
gicae, non est obiectum logicae, sed operationes
mentis sunt finis logicae ergo si obiectum
distingueret m. quod est finis logicae non est
obiectum logicae, etiam quod finis est conuulsi-
etiam alium respectu negat. operationes autem
mentis sunt finis logicae distinguuntur sicut di-
rectas negat, ut iam sunt directa conuulsi-
dit. sicut domus ut habitabilis est obiectum anti-
peditationis est ut ante facta est est finis habitus practici
non habitus practici tunc eandem re proprie qd regant,
do ut fieri potest, et qd fine ut facta e.
Obicit eto illa tantum habet obiectum semper quoniam ob 2
finis est sine, sed logicae finis non est sine sed differere
verbis. probat m. logica non est pura speculatione qd
illius finis non est sine, s. ad maiorem illa tantum R7

ob. 10.
finis logicae.
R7

ob 2

R7

q. 3. A. 1. Ut: detur tunc demonstris in logica et ob: adaequatu

hinc e. per
mag. finis logica

tant obiectu bonis, quoru finis sine p. p. mag
sine ultimus est scire. concedit illa tantu tant
quoru ultimus finis e scire negat esse autem ut
finis logica finis non e sine extamen propi
mus quod sufficit.

detur putat
dari
tunc adaequatu

Secundo Celsus q. 3. proloquij circa concludere q.
putat non dari obiectu adaequatu in seijs di
ctis perperam queri in totali scia quod non
sit subiectum illius scie fundamentu illius e
quia putat obiectu adaequatu ee illud quod
in oi conclusionis subiecti attributionis illud quod
non quidem in oi conclusionis subiecti sed tamen
est tale quod ad quod oia referuntur sed nam vi
dimus subiectu adaequatu et attris. y eadem
sumi nam ex coi non est necesse ut obiectu
scie totalis sit subiectum in oi agere sed sit
sit illud cuius gratia oia in illa scia con
siderantur.

Articulus 2. d. 1.

Utrum ens ratis obiectiuu sit
logicae subiectum.

hinc. 10.

Dicendum primo contra Iordaniu citatu eo a Con
stantinensib: q. 3. ar: 2. p. p. mag ens ratis obie
ctiuu ead totam suam latitudinem non ee
obiectu logicae, sic Constantini: ibide Tolety, Fox.
in meta: Subtilla c. 18. De natura logicae
pbat quia obiectum sic sumptum complectitur
entia rationis grama ut ee generis ma
tutini, Rhetorica, ut ee tropu, de quib:

pbato.

logiens non agit faceret enim contra ita
oppositam obiecti, nam obiectum exuberat
totam. Dicendum est contra Gaunellu c. 3.
de Geomibis dominica tota q. 5 proemij, ens
ratis obiectum, ynt genus est tantum ad
entia entis logica sine modo differendi ut
est dirigibilis y ens ratis logicum non ee
obiectum logicae pbat, primi quia enti ratis
deest quarta conditio obiecti non enim tractat
huius entis ratis cause et proprietates, deest
item secunda non enim oia referunt ad ens
ratis que tractant in logica ergo non est
obiectum logicae pbat antecedens, quo ad quartam
conditionem principia logica sunt, quae sunt
realiter eadem univalentis sunt, eadem inter
se, item quidquid realiter dicit de superiori
dicit de contento suo illo, passiones logicae
sunt panem onem, fiam y sed hae prin-
cipia et passiones non sunt entis ratis
ut obiectum quid est, non istae passiones
et principia sunt quid reale, nihil autem re-
ale potest convenire enti ratis, sed pbat
y obiectum logicae et ee illud quod dirigit
sed ens ratis non dirigit y regulas logicas
ergo pbat in quia antiqua faboremus ens
rationis possunt fieri modi differendi et di-
rigi y principia logica ergo es ratis non ee
illud quod dirigit in logica, dicit saltem ens
ratis est illud quod dirigit modum differendi.

Dico: 2.

phatis

principia
logica

Ab: 2.

R

q. 3. ar. Ut ens obiectivum ratio sit nota logica.

1° motu differendi est obiectum quatenus
distinguitur est per ens ratio logicum sed
contra est quod motu differendi melius di-
rigatur per principia et regulas reales quam per
ens ratio ut magis patebit in solutione
argueri. Obicitur primo a Solto ubi supra
ens ratio predicatur de vob: que sunt in logica
atque ita nota continetur sub ente ratio ens
ratio est obiectum per se ante: quia ens
ratio dicitur de fultio genere, sicut et h.
primo si hoc argumentum valeret sequeretur
passiones obiecti et ipsum obiectum quia pas-
siones obiecti predicatur de vi eo de quo dicitur
est ipsum obiectum. Respondetur vero negando quod
ratio predicari de vob: non enim predicatur
de definitione, divisione, agone hanc enim
cum sint operationes intellectus non sunt entia
ratio sed realia. Obicitur etiam illud quod obiectum
logica per quod logica differunt ab alijs:
scilicet sed differunt per tractationem entis ratio per
per se m. quia nisi differret per ens ratio tunc
posset dici vera realis quod falsum est dicitur enim
non realis sed tantum serminalis. Respondetur
minorem ad probationem, negatur falsum est logi-
cum esse non realium ad rationem respon-
dentem. reale implicitum dicitur primo quatenus reale
opponitur sermone qui significat re: eto qua-
tenus reale opponitur nihilo. logica per quatenus
est facta de sermone non de re significata

ob. 6.

2

ob. 7.

3

reale 2° p^o

Ut: *Ens* ratio obiectum fit subiectum logica, 19.

per sermone non e quide realis ut res oppo-
nitur sermone et conceptui, e tamen ab-
soluti realis quia conceptus opponitur nihilo.

Obj: *Etis* ab alijs. *hinc* et *meta* textus.

Obj: Dicente metaphisica et dialectica versari
circa de ens sed non versari circa de ens
ut res e qd ut quid rationis e. R. *hinc*: ibi

totum allegere parte logicam et sensum esse
logicam versari circa de ens partibus dis-
serendo, metaphisica autem scientificae logi-

sticis apparentor. Obj: Et omne scribibile qd
tinet ad aliqua forma, ens ratio logicum e

scribibile ergo pertinet ad forma sed non nisi ad
logicam qd R. primo maiore esse vera de
scribibile tractari non de obiectum. R. 2do ens

ratio logicum pertinet reductivum ad metaphisica
quia est umbra entis de quo tractat me.

hinc. *Etis* R. posse tractari a logico non
ut obiectum sed ut aliquid ex eo consequens
quatenus possumus conipere terminis extrin-

secas quib: terminantur res subiacentes qd
rationis illius esse aliquid obiectum in rebus.

Obj: *Etis*. oia obiecta partialia que tractantur
in logica, sunt entia ratio ergo etiam totale.

R. negando antecedens nam *deus*, *simpliciter*,
angis non sunt entia ratio. Dices tamen
oia modis differendi contat subiecto et p'dicato
sed hui sunt entia ratio. R. quod modis differendi

quatenus
in sol
pachis d
quam p
oblatione
ubi supra
in logica
ratio ergo
quia in
et qd
sequitur
in quia p
de quod p
egant qd
p'dicat
et enim
sunt entia
ad e obic
ad alijs
p ratio p
ratio hinc
p'dicat d
negandi
in el logi
e resp
us scilicet
Etis qua
i qd quatenus
significata

Ob
R
Ob
R
Ob
R

q. 3. # 2. ut ex tali obiectum fit subu loga.

Dubium

constat p̄dicato et subiecto quo id est con-
ceptu quo predicamus et subiicimus, non autē
predicato et subiecto quod, id est ne predicata
et subiecta nec etiam ut haec res ē affecta
ente r̄ais. Dubium hic ē. utrum ens r̄ais
saltem sit illud quod dirigit obiectu logi-
ce videt̄ enim quod sic quia entia r̄ais
sunt id ē ad quas respiciendo dirigimus
modos differendi q̄ p̄soluty anteq̄: det̄io
enim dirigit ex eo quod constat genere et
diffic̄a quatenus sunt forme obiectivae, syllo-
gismy dirigit p̄ Barbara Cel: sed haec sunt
entia r̄ationis, sed contra ē tunc aliquid
est dirigibile sine ente r̄ais quando ante
illud subiacet errori sed op̄es logica p̄p̄a
sunt bene vel male fieri anteq̄a fiat ens
r̄ais ergo in illo p̄viri debent esse dirigi-
biles ab aliquo reali quod p̄cedit ens r̄ais
p̄v̄at. m. si dicam h̄o ē aut r̄ationale
faciendo hanc op̄em nihil cogito de ente
r̄ais et t̄n potuiform errare q̄ hoc tem-
pore debuit fuisse reale dirigens, p̄v̄u-
baty ed̄o d̄us sufficiunt ut operatio logica
dirigaty, primo p̄ceptu logicu, ed̄o
veritas mat̄erie cui applicaty modus diffe-
rendi, utraq̄ haberi p̄sunt sine ente r̄ais
ergo ens r̄ais non dirigit p̄v̄at. m. De ma-
ter̄ia constat, de p̄ceptis p̄v̄at, p̄cepta
definitionis sunt, ut significet̄ ne qua

est genus: et differentia que e essentialis
 rei, sed hoc et similia praecepta sunt realia
 ut patet ex praeceptis definitionis: definitionis agens
 a Forse: in institutionibus: allatis. Ad ungu
 negatq antec: quod respiciamus entia ratio: K2
 tanquam ideas dirigentes, ad probatione R
 negando definitione consistere genere et diffia qua
 tenus sunt entia ratio sed quatenus sunt con
 ceptus qui significant essentia rei, ad Barbara
 Cel: q. illa n e noia idea intentionis sed
 significare varias species connexionu realis
 ita ut dicere syllogismu e in barbara nihil
 aliud sit, quam dicere illu e in tali connex
 xione reali, uig: quod vib: contentis subme
 dia termino infit maioris extremu et vib: un
 tentis sub minori infit medij terminus reali
 ter.

Articulus 3tius.

Quod modus differendi sit obie:
 In logica.

Dicendum primo: obiectu materiale ppinquu Dic: 10.
 logica esse modu differendi quatenus est
 aliquid commune ad definitione In senso, onze
 sic For: et Conintu: ex pr. probatq quia illud p. h. d. c.
 est obiectu materiale, cui inest ratio for: obte mate q.
 realis quae, sed modo dicitur inest ratio realis
 quae ut patet ex sequenti yelusione y.
 dixi ppinquu quia non obstat dari aliud

q. 3. #3. ~~de~~ quod modus diffi sit oba logicae.

materiale remota circa quod uerget
ipse modus diffi cum enim de orb. reb.
possimus differere potius & obiecto
remoto sine & obiectis ipsius oba ponere
ob res. dicendum 2do oba forte quod
Et modus diffi ut patefacit ignoti ex
notiori, adeoq ratio fortis quae e ma-
nifestatio ignoti & aliquid notius, propter
quia illud est oba forte quod cui con-
ueniunt oba eades oba adaequati sed
modo diffi quatenus e manifestatiuus
conueniat oba eades qo. primus enim
est unum quid. quia pt definiiri, 2do oia
quae tractat in logica ad illu referunt
ut manifestu e nom, unicia praedica-
menta tractat ppter omni ut cognoscimus
naturam coordinatis, et praedicationis quae fit
p modu differendi, de pto de pto argis for-
tquam species enunciatis, tamen pars eo qua
componit primigena uero diu de oi et diu de
nullo, conueniunt modis et figuris in quibus
diferentia fit, pagnitates porere fia opem,
conueniunt pcoribus modi differendi, 3o
p modu differendi quatenus pedit a notiori
ad ignotum illiq ad unigis ratio formalis sub
qua differit logica ab orb. pto, quia nulla
reliquaru unificat modu diffi quatenus
pt dirigi p regulas logias.

Di. 20

phus

condo.

4

da.

24.

Dicendum 3°. ratione fortiori sub qua est
 quatenus modus diffi est dirigibilis, & p^ocepta
 et principia realia logica, probat quia in uno
 quoy habitu practico obiectu considerat ut for-
 bile et regulabile ab habitu p^o principia p^osa
 p^oia illius habitus, hinc enim dicit S. Tho.
 2^a 2^e q. 1. ar. 3° idem esse subiectum principi-
 orum et habitus ergo etia in logica modus
 diffi erit obiectu quatenus est dirigibilis per
 regulas et p^oia realia logica. Obij: primo
 dicitur et est prius scia modus diffi a p^orior
 scia logica ungo non est obiectu probat M. quia
 quid dat diffia et est prius illa quod contradit
 p^o diffia sed logica p^orit in una specie p^o modus
 diffi q^o deberet esse prius, s. ad M. obiectu et
 est prius, distinguitur natura possibilitatis, unedo,
 natura existendi, negat, huc est obiectu e p^osi-
 sibile cognosci antequam existat, habitus p^o-
 cticus, sed n^o p^o existere realit^{er} nisi efficiatur
 ab habitu practico, ad probatione M. R. quod ob-
 iectu del scia diffia etia natura possibi-
 latis a p^o huc quod realiter prius existat,
 sed obij: obiectu scia et est propriu scia
 sed modus diffi non sunt propriu logici q^o p^ori-
 boty m. quia alie scia etiam faciunt syllo-
 q^o p^ori- s. negando. m. ad probatione dicit
 alia scia facere modus diffi benefici

Dic. 3.

Obij.

ob. 1°.

R

ob. 2°.

R

Q. 3. A. 7. Quod modus dicti sit obiecta logicae.

logicae non suo, et nihilominus hae syllabae
sunt proprie logicae, non sicut eque communes.
datus ad huc est obiecta syllabae munda datus
alij. Sed sunt adhuc logicae non quidem
ratione materiae, sed ratione formae. ob
iecta ista et modus dicti non differunt logicae
a rhetorica, et poetica, nam rhetorica tractat de di-
visione, definitione, syllabae; poetica de deseri-
ptione. R. cum contrariis negando, ad prohibitionem
R. distinguendo, nam rhetorica et poetica versan-
tur circa unam definitionem, quatenus possunt
esse loci amplius et apte ad motum et lau-
dationem, logica vero quatenus sunt mani-
festatione ignota. Dicendum igitur: logicae
Aristotelicae obiecta et argumenta, ita et R. et
q. 5. ar. 1. et probatur ex hoc, quia tractavit de
omnibus speciebus divisionis, quod non fecisset si non
illa habuisset obiecta. Dicendum 6. logicae tra-
ctat de modo dicti mentali, de vocali
autem et scripto q. acci: sic Tholetus q. 5. cor:
prima, quia modus dicti mentalis est et se divisi-
bilis, potest enim bene vel male fieri ex sua na-
tura, modus autem dicti vocalis et scriptus
conspicitur tota suam vim a mentali, et possunt
bene vel male fieri non ratione sui praesens, sed
ratione mentalis. Ultimus dicitur logicae
non tractare de methodo, quatenus distinguitur
a definitione divisione, ratione, tanquam de obiecto

ob. 3.

dic: 94

prob.

dic: 6. 5

dic: 96

quod modus dicitur sit obiectum logicæ.

sed tanquam de aliquo pertinentem ad obiectum
probat quia methodus non est modus dicitur nec
manifestat ignotum per notius, sed tantum
dispositionis congrua rem tractandam ut fa-
cilius circa eas versentur modi dicitur, nec
obstat quod aliquis errare possit in hoc dispo-
sitione nam hic error non est contra modum
dicitur, sed tantum est contra facilitatem modi
dicitur.

phases.

Quæstio 4ta.

Articulus unicus de fine logicæ.

Finis dicitur à Socrate in Metaphysica, dicitur
2^a in finem cuius, et cui, Finis cuius est,
cuius gratia aliquid fit, res phis: C. 3.
et est illa res, per quam operans movetur ad op-
erandum, ut est sanitas in curatione, finis
cui dicitur ille cui procuratur finis cuius, ut
cum procuratur sanitas huius, finis cuius di-
viditur primò in finem qui tantum est op-
erabilis, ut dicitur dicitur, et in finem in quo
tenet actio, ut in rem factam, ut est domus que
relinquitur post ædificationem. Ar: primò magnum
moralium C. 3 in fine, dividitur secundò in finem
ultimam seu principalem, et in ultimum seu minus
principalem, Ar: ibidem ultimus est cuius accessu
nullo robis amplius opus est, id est quo obtento ac-
quiescimus, et ultimus est cuius adventu alium

divisio fi-
nis logicæ

finis cui
qd.

dispositio finis
logicæ.

alio dicitur.

ultimus qd.

ultimus qd.

desideramus ultimo finis alius e scia, alius
 scientis. Tunc finis e quem scia intendit, scitis
 quem sibi quisq; privata voluntate in scia
 pponit ut si quis studeat ob divitias acqui-
 rendas. Dicitur primo finem cuius non
 ultimam, logica e cognitione modi d'isti, proba-
 tur primo quod sit finis d'is habitus quibus
 scilicet demonstratione circa sui obiectum sit p fine
 cognem d'is, logica hoc facit qd, probat d'is
 quod n sit ultimus ex eo quod ad alium re-
 ferat, ut patet in conclus. sequenti, dicitur
 d'is d'is finem cuius ultimum et principia-
 lem logica n e opus aliquod, sed operatione
 id est recta dissonem quatenus iam e di-
 recta non quatenus e dirigenda, sic enim
 est obiectum, probat ex fine. e i institutionem
 nam ille finis censendus e partit in logica pp
 quem collecta sunt precepta d'isti, sed collecta
 sunt ob recta dissonem qd. d'is probat ex
 definitione finis ultimi ille enim est ultimus
 quo habito acquiescimus sed habita dissonem qua-
 tenus directa e acquiescimus qd. 2do dicitur
 d'is fine cui in logica e illam s'ona que
 sit habitus logicus illi enim dicitur logica recta
 dissonem. Ex dictis collige primo ultimum logicam
 finem non e aliquid reflexivum v'g. ut quis
 sciat se scire ratio est quia recta dissonem
 hic pot obtineri sine reflexione supra d'is

finis scia
 scientis qd.

dicitur
 qd.

dicitur.

qd.

2o

dicitur.

nota.

sentatione est quidem fieri reflexio, sed dicimus
 eam non esse necessariam, 2do ultimum logicæ
 finem non esse iudicium, veri ac falsi, quia ut
 bene Fon: l. 2. metaphæ c. 3. q. 2. s. 2. hic finis
 est eois oib scijs, et nulli opinus, nisi fonte
 primæ phiæ quod ea maxime in veritatis cog
 gnitione verset, 3tio nec ultimum finem esse
 tradere modum disti, ut vult Fon: lo: vitate
 probat ex str: 9 metaphæ. c. 9 + 16, ubi ait
 quare quemadmodum doctores putant improfu
 sse finem, cum disti ostendunt operante
 sic et natura unde sic arguor quod e uia
 ad aliud in illa scia n e ultimus finis, id e
 obina modi disti e ad aliud ergo n e ultim
 nus finis prob. m. doctrina optis referetur
 ad optem ut patet ex stote qd etiam logica
 habet p fine aliquam optem præter doctri
 nam, dicitur cur ergo dicitur logica docens, n
 pondet ita dici ab officio quod e docere
 vel certe ab aliquo fine, sed qui non fitul
 timus.

2o.

3o.

soluio.

Quæstio 5ta.

Quid sit logica. Articulus 1.

Utrum logica sit scia

Q. 5. Art. Utrum logica sit scientia.

Vidimus requisita ad cognoscenda natura
 Not 10. logica, cum ergo ipsa naturam propriam in
 quaerimus, nota ex Tholeto q. 2. facta duplici
 sumi p actuali et p habituali, Actualis n
 e, nisi illo tempore quo contemplamur; habitu
 alis vero e etiam illo tempore quo n contem
 planur actu, et p hanc reddimur apti et prom
 pli ad habenda scientiam actualem v.g. cu
 facis defem, actu cognosces, si autem si fa
 cias, potes tamen facere p habitu, et hic
 te reddit aptum ad illam defem actu faci
 enda, diuiditq tam habitualis quam actualis
 ni sciam imprimis dictam, qualis habet per
 sensus vel p habitu opinionatum, aut de re
 pprie dicta q
 nienta, et pprie dictam, proprie dicta scia
 (habitualis) est habitus certus et evidens rei
 necessae p suam causa ita scilicet, p
 c. 3. ex qua defem tres condies colligit Thole
 libris lo. citato, prima ut sit de obiecto ne
 cessario, id e de re qua alibi se habere n potest,
 primo posteriorum e. 2. 4. posro duplex e ne
 cessitas, primo simplex, quando res non pt n
 e, et hanc n e necessa quia cum solus Deus
 necessrio existat de solo Deo daret scia quid
 falsum e. 2da e necessitas ex hypothesi quae
 duplex est pt prima ex hypothe: existentia
 2da ex hypo: quidditatis. necessitas ex hi
 pothesi existentia est, quando res ex hypothe:

Actualis qd.
Habitualis qd.

disio utriusq.

pprie dicta qd.

huius tres
condies.
1a condio.

necessitas
duplex. 1a.

2a.
duplex necessi
tas ex hypo:

quod talis sit, alij quidem se habere non poterit, ob
 soluti tamen potest aliter se habere, ut tunc, posito quod
 sit albus, et esse albus, potest tunc absolute esse n. albus,
 et hac necessitas non sufficit, alias daretur etiam scia
 de iis quae possunt alij se habere, quod est contra A:
 necessitas ex hypothese quidditatis, si quando posito
 subiecto sequitur predicatum aliquod, quod non potest
 non convenire, ut posito hic statim sequitur quod sit
 aut reale, quae predicata non possunt nisi huiusmodi
 nire et hac necessitas sufficit; 2da unctio e
 ut sit causa, scire enim est per causa cognoscere,
 primo posteriorum ex. Itia ut sit certa et evi
 dens quia nisi certa sit non differet ab ope et fide
 humana, quae incerta sunt, nisi sit evidens non de
 ferret a fide divina quae evidens non est. dicitur
 primo, in For: li. 2. meta: c. 3. q. 2. S. 2. unctio
 2da q. 4. Ar. 3. Tholito q. 2. Logicam docente
 esse vere et proprie dictam scia, probat unio
 ango quia conveniunt illi oes artes scia, primo
 quo ad duas primas artes ille habitus est rei ne
 cessae et per causa qui demonstrat de suo obio p
 nis, hoc fuit logica q. probat. m. quia de syllogis
 demonstrativis demonstrat quod ponat scia v. g.
 ille syllogis parit sciam qui est ex primis notis
 et causis conclusionis demonstratio e talis qo
 parit scia, de typico demonstrat quod ponat
 opem de sophistico quod de deceptione, de

necessitas ex hyp: exi
identie q.

necq: ex hyp:
quidditatis q.

2da con
ditio
scia q.
tentia.

dic: so.

probatio

q. syllogis parit
at scia.

q. 5. A. 1. Ut. Logica sit Scientia.

logica e habi.
ta e certis et eui.
dentis.

phatis.

Ob. 1o.

2o.

Ob. 2do.

Pseudographo quod emittit ite demonstrat
 bonos syllogos recte concludere q. hinc gra. dici
 de vi. dici de nullo q. quod certe sit certus et
 evidens habitus que gra. e. conditio inde patet, quia
 ille habitus e. certus et evidens, quo ita officium ut
 statim excludamus timore falsitatis et a propinquo
 non absentiri conclusioni cognitio omisissis, hoc fa.
 cil logica q. p. m. quia qui sicut probatio
 syllogi ex. in Barbara explicita, quando, quod gra.
 dicat unitat de supenioni, praxiat de quibus
 contento sub illo, non possumus n. absentiri sed in
 barbara hoc sit q. faciens syllogi in barbara
 n. pt. habere formidine oppositi qui in qua sit
 hunc probem evidens, sicut se bene concludere
 Obj. primo logica n. ee rei necessaria, ungs
 nec sciam, probat ante: quia que possunt ee
 et n. ee, non sunt, necesse, logica e. de iis que
 possunt esse et n. ee, q. non e. rei necessaria
 p. m. p. m. optes mentes possunt a nobis p. duci
 q. possunt ee et n. ee, R. negando ante: ad
 probationem distinguunt M. que possunt ee et
 n. ee, n. sunt necesse ex hypotesi quidditatis ne
 gat, non sunt necesse ex hypotesi existentiae
 concedit, supra ante vidimus sufficere necesse
 ex hys: quiddis. Ob. 2do modus sciendi n.
 est ipsa scia, logica e. modus sciendi q. p. m.
 bat m. ex ante 2do meta. c. 3 dicente ab.
 sunden ee simul quere sciam et modum scia.

endi pbat. m. quia logica si instituta, quae aliae
 sciae sciunt qd est modus & negando. m. ad pro.
 or. logica tantu utente est instituta et mo.
 du sciendi, quo aliae sciae utuntur, n. doctorem,
 haec enim e doctrina demodo disci, n. ipse modus,
 et ita scia non utuntur docente sed instituto illis
 parato a docente, nimiru utente logica. R.
 edo transeat etiam logica docente et instituta
 seu modu sciae, aliam sciam, nam n. plus sequitur
 qua logicam non esse illas scias quam est modus
 quod libere concedimus, n. ante sequitur quod n. sit scia
 p se et ab illis distincta, edo licet logica uerby
 organica nihilominus est scia quia ad sciam n.
 plus requiritur qua ut faciat cognem evidente
 rei necesse p suas causas; ob: istis ois scia ob. 3.
 est circa materia determinata, logica n. e
 qd pbat. m. ex Ante primo Rhetoricorum c. 2.
 ubi ait Rha et deam uagari p oes materias. R.
 ibi sermo est tantu de logica utente, quae si
 cut et Rha ois. materis. probabili. se applicat.
 dicendum edo, logica docente n. est proprie facult.
 tatem, sed hoc tantu conuenire topice utenti
 pbat, per facultat proprie solent illis id quo disci
 scimus probabili in utranq. partem sed hoc
 tantu facimus p logica utente ut docet Av:
 primo Rhon, edo qd, nil tamen obstat
 quo minus impugnet facultas dicta, na
 facultas impugnet suu p habitum qui

R. 10

R. 200.

ob. 3.

R.

Dicendum e.

pbat.

Q. 5. A. 2. Ut logica sit una scia.

nos habilitat ad aliquid, sed logica nos habilitat ad dictu ut patet ex Av. primo et sic. 2do. 9o.

Arti: 2du.

Utrum logica sit una scia

dicendo

de simpliciter
qualitate non
est hic primo.

dicendo

de qua hic
trahitur.

Arti: 9o.

probat.

dicendo

probat.

Dupliciter potest aliquid dici una scia, primo quia est simplex quaedam qualitas et incomposita si ent est albedo et de hac sensu non loquimur quia de illo melius tractabitur in lib. posteriorum ubi quæri solet an sint tot scie quot sunt conclusiones an vero ex multis conclusionibus confusgat una tantum simplex scia quæ non sit aggregata ex multis scijs, 2do potest dici una scia habere unius obij formalis, circa quod necesse est sub peculiari formalitate et de hac nobis est sermo. Dicendum primo cum Tholoto q. 7. un. Immediatio: q. 4. Av. 3. logica est una scia probat illa scia est una quæ habet obij sub tali formalitate qua distinguitur ab alijs primo potest videri. 2do logica habet tale obij qd minus patet ex q. 3. quia nulla scia considerat nisi du dicta ut distinguitur & prima logica. dicendum 2do logicam dicente est una quædam totalis scia etiam potest complexitè logicam, hæc est contra quædam qd dicunt logicam esse diversimodum habitu a cetera logica, probat ratio obij topici comprehendit totam qua species sub obij logicæ et sub for.

malitate disti: q^o pertinet ad logicam tan-
quam pars, p^o al^o ante: quia syllogus topi-
cus comprehendit sub ar^o quae e^o modus
disti: Obi: primo si logica e^o pars logicae
sequet^o oes scias e^o partes logicae, probat^o
sequela, quia sicut topica tractat de mate-
ria syllogi probabili: ita oes scias tractat
de materia syllogi necessarii id e^o demonstra-
tionis q^o si topica pertinet etia^o alia scias
pluribus ad logicam, R. negando sequela, ad
probem negatur paritas: quia topica con-
derat materiam probem sub fortitate disti
reliquae autem scias considerant materias
necessarias sub alia fortitate, v.g. physica con-
sus naturalis ut e^o mobile, metaphisica ens ut
ens, n^o ut sunt aliquid p^o tinens ad modum disti.
Obi: etia^o si logica e^o una q^o ut comprehendit
logicam sequit^o etia^o non e^o scias secundum unam
suam partem, sc. logicam et sophiam p^o bat sequela
quia syllogus logicus tantum parit opem, sophia
deceptione, ergo logica n^o erit scias etiam
has partes: quia scias finis est scire, n^o yri
nari R. negando sequelam, ad probem negat^o
consequentia etia^o enim syllogus logicus sicut
utrisque partibus logicae et sophiae non ponunt scias
in doctrinae quae tradit^o a logica de istis.

Ob. 1°.

R.

Ob. 2°.

finis scias.

R.

q. 5. Ar. Ut Loga sit practica scientia.

Ob.
finis loga

Rz

Finis sophistica

Quoniam 3o

philo.

syllogis parit finem, hoc ipso quod ostendat
 quod typicus usus pariat opem, sicut de
 ratione, dicitur sicut finis totius logicae
 est discere, ita finis typicae est probabilitate
 discere, sed probat discere non est scire ergo
 falsum est finem typicam esse scire, & distinguendo
 do m. non est scire ratione ultimi finis con-
 cudo, ratione proximi finis negat, sufficit
 autem in scijs practicis, ut finis proximus
 sit scire etiam si ultimus sit operari et practice
 discere, ubi etiam obis nota finis tracta-
 tionis de parte sophia non est deceptem, sed
 deceptis fugam, dicitur 3tio, contra Et
 kin q. 3. pro: logica utentem esse distin-
 cta ab alijs scijs et non esse ipsas alias scias
 probat, logica utens est eadem ne cum do-
 cente ut vidimus q. 2. sed docens distincta
 est ab alijs scijs q. 2. et utens, 2do logica
 non potest dici instrumentum alterius scientiae quia
 si se definirat si ipsa esset logica utentes
 non est auxilium alteri.

Ar. 3tus

Utrum logica sit practica scientia

Not.
1o
practica differt
a speculativa.

Notandum primo finem practica in duobus ma-
 xime differt a speculativa ut dicitur Evarus
 disp. 44. s. 13. N. 42. v. x. cuius primo finem

tentio de anima t: 49 et rdo nota: (i. 47).
 ubi ait contemplativis finis e fveritas
 practice autē gng (id est aliquid ultroane,
 itate) nom rsi practici consid erat quomo,
 eo res se fit (ecce finis proximus id est
 cognitio obi) tū non contemplaty causa
 t se sed ad aliquid (ecce finis remotus)
 ex quo loco colligi dīversitas finis, nā specu
 lativa fit p fine ultimo sola contemtem
 veritatis. practica vero rsi p fine proximo
 habeat cognem obi, n' tū in ea cognē quie,
 scit sed ea refert ad ulteriorem finē, id est
 ad aliquā optem. Secundo differunt in obi,
 do, nā practica versatū circa proximū passivum
 dirigendū, id est circa optem quatenus est diri
 gibilis ab habitu practico p regulas habitus practi
 ci: Speculativa vero n' fit pro obiecto proximo salto
 fontis, seu optem ut dirigibilem, sed fit precise obiectū
 quatenus est scibile abstracto ab operabili, unde fit
 quando scia speculativa versatū circa optem tamen
 eam tantū considerat ut speculabilem, n' ut operabi
 lem atq; ex his duabus diffis sequitū qdā, nā
 practica ostendit pcepta et modū quo optio faciē
 da est, speculativa autem tantū potest modū co
 gnitionis n' dando pcepta et modos faciendā optis.
 Notandū rdo diffiam a fine, sumendā ēl a fine scia
 non a fine scientis, nam etia scia speculativa scia potest
 ēl practica, si scia referret ad optem aliquam dirigē
 dam. Notandū rdo proximū in cognitione nihil aliud ēl quā
 actionem humanā (nam de sola proximi humana loquimur)

diffra specu.
et practica.

diffra rta.

diffra tertia.

Not. do.

Not. 3o.

Q. 5. R. 3.

Utrum logica sit practica scilicet.

divisio
humana
activa qd.

passiva qd.

Not. ultimo

Q. 10.

probatio

Q. 10.

potest haec dividi in praxin activam et passivam. Activa nihil aliud est quam cognitio regularum et principiorum quae dirigenda est praxis passiva quales cognitiones sunt cognitioe preceptorum definitum divisionis e. praxis passiva desit a roaretio d. 44 s. 13 n. 28 actio humana seu talis quatenus dignibilis et regulabilis est p. rationem humana id est p. praxin activam seu cognitionem regularem, Not. ultimo ex Evarechio l. citato. n. 21 dicitur habitum practicum versari circa praxin passivam primo ut ipse illa eliciat et faciat sed ut inveniat alteri scilicet seu habitui ut p. ducatur tunc actio nem r. d. n. tales regulas ad habitum practicum sufficit si dirigat praxin passivam non autem necesse est ut eliciat dicendum primo in d. hio q. 4 postquam Evarechio veritate Constanti. hic contra fidem quae roares; optis et actus humanos non tantum dicitur praxim quatenus substantia voluntati et dirigi possunt secundum principia moralia sed etiam p. ut dirigi possunt artificiosae p. principia artis p. b. quia tot modis dicitur praxim quae moribus contingit errari circa optis p. ductionem, et discretam sic contingit errari n. tantum secundum rectitudinem morale sed etiam r. d. n. rectitudinem artis q. dicitur enim praxim ut possunt dirigi r. d. n. autem dicitur in r. d. n. in Corint. et ibi citatis cu d. hio q. 4 logica n. e. speculativa sed practica p. b. quia conveniunt illi conditiones scilicet practicae primo enim ut p. fine ultimo non finitatem sed quatenus id est recta discretatione ut vidimus q. 4 secundo versat circa praxin passivam dirigendam p. cognitionem regularem et principiorum logicorum versat etiam circa defectum dicitur argum. ut vidimus

U: Loga sit practica scia.

28.

q 3tia. Ob: primo Tholitus scia practica fit p fine op^{er},
 ratione aliqua extra illeth^{er}, at definire dividere sunt
 in ipso illeth^{er} qo logica qua fit p fine definitione divi.
 delectari n est scia practica. p. ad M. scia practi
 ca fit quid p fine aliquando optem extra illeth^{er} sed
 n sop und e si M sic ponatur; dis scia practica fit p fine
 optem extra illeth^{er}, negat absolute M. ratio est quia
 optes illeth^{er} ~~scia~~ qua producunt possunt dirigi per
 alias optes illeth^{er} sc: p cognitione regularu. Ob: 2to
 scia practica n tractat natura rei sed tradit tantu
 modos aliquid faciendi, at logica tractat natura modi
 disti qd R. negando M. nam ostendimus etiam sciam pra
 cticam habere p fine cognem ~~ibi~~, quamvis habeat tan
 tu p fine proximo non p ultimo. Ob: 3tio a Soto effi
 anse logica versat circa maxim^u in El speculativa
 ille habitus est speculativus, ~~scia~~ qui versat circa
 optes que sunt speculativis sed logica versat cir
 ca optes que sunt speculativos ergo pbat^{ur} Nonia scia
 specificant^{ur} ab ob^{jecto} pbat^{ur} minor quia desio divisio
 angis sunt speculationes R. distinguendo p q si habitus
 versatur circa speculationes ut sunt dirigende per
 pnia sua ille n est practicus negon M. si aute
 versat circa easde sed n ~~est~~ dirigibiles ~~concedit~~
 logica aute versat^{ur} circa speculationes ut sunt
 dirigibiles nam et si angis v.g. dicat speculatio
 ut adhibet a physica tanquam instructu^o in est
 ratio dirigibilis ut considerat a logica Ob: 4to
 Ihes. tracto de anima c. 20. illeth^{er} extensione fieri
 practicu p primo me verba hoc non invenit, sed
 illeth^{er} posse divi fieri practicu extensione eo quod
 proximum finem qui e scia extendat ad ultimu

Ob. 10.

Ob.

Ob. 2to.

R.

Ob. 3.

R.

Ob. 4to.

R.

Q. 5. A. 3. *Ut logica sit practica sua*

ob. 560. *ocem hinc id est optem aliquam ratione eius
dicatur optendi ulterius. Ob: quinto. Et hinc putamus
logicam partim esse practica partim speculativa
probat vero quod etiam sit speculativa quia in
logica sunt multae propositiones tantum specula-
tive. Ob: unum est predicabile per negando antea-
dix quia has propositiones ulterius referunt ad
praxin et optem dirigenda que est ultima fi-
nis. Ob: ultimo si logica esset practica tunc
saret circa aliquid contingens id est circa ea
que possunt esse et non esse sed de contingentibus non datur
secunda quod si logica est practica non erit sua probatur
quiaoteles dicit quod etiam est illa que cadit
sub actione esse contingetia probatur. quia con-
tingentia non sunt necessaria sed tantum de necessariis
est sua. Ob: ad sequela versaret circa aliquid con-
tingens. Sed in connectione predicatorum et propo-
sitionum negat precat versaret circa contingens
quod per esse et non esse quod ad existentia conve-
nit ad m. r. de contingentibus non datur sua secunda quod
habent hypothese quidditatis et necessaria prodiva
ta negat etiam quod sit hypothese existentia et
predicata contingetia conve-
nit iam vero licet
modo dicitur sit contingens etiam esse existentia hoc
non obstat quod minus substat sua de eodem qua-
rens ille etiam sit predicata necessaria.*

*Ar: Atus
An logica sit Activa an factiva.*

*et consequentibus
Notandum primo praxin passiva proprie dicitur in*

Uz: Loga sit practica facta.

29.

activam et factiva sine in actionem et effectum sine
in optem agibile et factibile atq; haec tripliciter opponi
possunt ut colligitur ex Rosebio d. 44 f. 13. primo
possunt vocari praxia activa illa operatione
quae subsistat electioni et voluntati in usu morali
et ita ois illa praxia et optio quatenus est re-
gulabilis et in bonitate moralis est actio qua-
tenus regulabilis, et in bonitatem artis est
factio, et ois q; actem possunt utyere actus pra-
xiales q; factione transientes undeby hac dit-
ferentia habere fundatu novo meta: C. 9. in
hac signe nihil est actio quia manet in oculo
qui videt, et duricatio autem est factio quia tra-
hit in aliquid extrinsecum. Et ois q; actem possunt
illgere optem quae n' relinquit opus post se, et
q; factorem illa quae post se opus relinquit, et in
hac acceptione duricatio est actio quia post
hanc n' remanet opus, edificatio autem est
factio quia manet opus. Dicendum primo ut
aliquis habitus sit ars et dicat factivus re-
quiri ut verget circa effectum est evidens
factis na j. meta: C. 1. dicit se in eticis ostense
diffiam artis atq; ois eticorum C. 1. ait omni ar-
tem versari circa effectum et oem habitum
effectivum est autem. dicendum et ois est questio
onem de noie utra logica dicenda sit acti-
va vel factiva probat quia satis constat logi-
cam primo modo est factiva n' enim versat
circa optes quatenus sunt dirigibiles, et in boni-
tate morale. et ois constat ea q; se non est

disio praxia
solutiva.

10.
praxia activa

2do.

tertio.

Dicen. 10.

Sic. 2do

Oppositio.

Q. 5 A. 4

VE: logica sit activa an factiva et consequenter ars
factiva rdo et zlio modo quia p se versat
circa optes immanentes id est modos dīsi-
qui sunt in mente non circa optem externā.
Superest igitur tantum ēē questione quidnamve
hinc appellare autem id ne quid versat circa
facionem primo modo an id quod versat circa
facionem rdo modo vel zlio. Dicitur zlio
ex mente talis logica absolute et proprie n ēē
factiva consequenter nec ante proprie dicta probat
quia factor ad autem requirit facionem quia alia
quā externū opus post se relinquit logica non
versat circa talem facionem q. p. b. m. quia lo-
gica primario versat circa modos dīsi men-
talis, qui n relinquant opus externū post se p-
bat ex 6o et 6o c. 8. verba factis sunt
nom effectiois finis dīversi quis ab ea est
sci: ante circa quā versat primo maximo mo-
dum c. 33 nimirum patientia et agitiō n idē
est actile et factile nā factibile propter factū
eā finis est alius sicut edificatiōe propter
edificem cum sit domus effectus ipsius finis
propter facturā ē domus primū pōtitionem c. 3.
ait instruitur ideo factum ēē quia propter
usū instruiti fit aliquid aliud n. q. quia p-
p-
maheri facimus clavis, malleus erit aliquid
factivū: rem vero pōtēpū ideo vocat activa
quia tantū expectimus eius usū n. q. quia pro-
ter usū uestis non querimus aliud uestis erit
agibile quid manet ergo logica n ēē proprie
autem sed factiva activa. Ob: primo si logica
n versat circa aliquid factibile rdo autem vor,

Die 3.

optes.

instruitur q.

ob. 10.

Sabit circa agibile sed hoc est falsu qd probatur.
 quia idem obiectu n pt ee duu duoru habituu
 sed agibile est du prudentia q n logica pbat
 m. quia eligibile est du prudentia sed agibile et
 eligibile edu factu idem sunt s. meta. c. i. q. m.
 gando. m. ai pbatione respondet distinguendo M. una
 edu n pt ee duu duoru habituu sub eadem for-
 mitate concordi sub diversa negat sed agibile est
 du prudentie quatenus est regulabile in usu
 morali concedit quatenus illud idem est regu-
 labile in usu artis negat ad id quod dicit agi-
 bile et eligibile idem ee qz idem ee ratio
 ut unius respectus n ratione oiu respectus
 nam potest fieri ut aliquod agibile habeat duos
 respectus unu ad artem alteru ad mores conue-
 dimus qd ee agibile ee etiam eligibile sed addi-
 mus qd ee eligibile edu quod respicit artem sed
 totu edu quod respicit bonitatem moralem
 ad eu modu quo dicimus idem ee diffra diuina
 finam et constitutiva atqui diffra diuina
 n est edu ses suos respectus constitutiva n
 enim est talis respiciendo genus sed tantum se-
 cundu unu respectu quatenus respicit speciem at
 hinc idem est ho et rationale sed ho n est
 rationalis edu ses respectus quos fit n enim
 est rationalis respiciendo ait sed respiciendo
 diffra ita ergo hoc agibile est quidem eli-
 gibile sed respiciendo bonitatem moralem n
 artis hinc ee agibile est etiam eligibile
 sed n totu sed est etia agibile edu arte

qz

tot:

q. 544. Ut loqua fit acti: vel fortuna et consequenti ops.

ob. 1. ob. 2. ob. 3.

Ob: edo 6° meta. c. 1. na dicitur ubi actina, in sciari in agente ee electioe. Et eode modo, actinarii et in agente electionem rdn respectu ad bonitate morali n' rdn respectu ad bonitate artis vel actinarii etiam ee electionem sed n' tantu electionem. Ob: 3° si rdn autem requirit ad arte ut relinquat opus post actem gratiora; Rta; ars pulfadi Cythara q' n' erunt pygnie artes. R' conueto sequela n' enim rdn forte, simpliciter dicenda sunt artes sed cum addito artes actina, sicut ho pictus n' est simpliciter ho sed cu addito. Diu minuente sc: pictus ho, dices quare forte nihil dixit de agibili artificiali R' primo, quia ex probabili tantu comparauit inter se habitus reales non sermoinales et prouide opus n' erat loqui de agibili artificiali quia hoc est obu habituu sermoinaliu edo quia loquitur de habitib. in genere de scia minime arte, prudentia, sapia habitu miniorum q' agibile autem ut est dirigitile rdn mores potuit prudentia que de hoc obu tractat ab oib: distinguere nullus enim ex alijs habitibz uersat' circa agibile ut fortit' morale. 3° tio quia ois scia actina etia uersat' materi' alijs circa agibile morale quamuis fortit' in illo agibili morali respiciat rectitudine ortit' et ita cu habit' fortit'us id est pars se non uersat' circa id quod est tantu agibile potuit

q. 6. A. 1. Vt: logica sit pars phiæ. 31.

¶ hoc ab oī habitu actiuo distinguitur quanto quia
cum de agibile sit etiam eligibile eligibile au-
te nob: notius sit explicat arte: agibile ¶ id
quod notius et comus est.

Atq: ex hactenus dictis colligi: et illi potest
definitio logica est inq: logica sua practica *¶ hie loquitur*
actiua dirigens modos dīdi quatenus mani-
festant ignota ex notiori ¶ cognem regularite
logicam.

Quæstio 6ta
Qualis sit logica.

Ar: 1.

Utrum sit pars phiæ logica.

Quæstio est de nomine, uarie enim accipi
nomen phiæ primo enim phiæm accipit artes
¶ habitus qui uersat scientificè uia ac ens
quarto meta: c. 2. et sic sola metapha est
phiæ quia hæc sola ht ens ¶ ubi scie, rdo ¶
scis tantu speculatiuis ¶ meta: c. 3. et in
hac acceptione logica n̄ est pars phiæ cum
sit actiua. 2io ¶ habitu q non sit instructiuis
primo topica c. 2. atq: hoc significatu exclu-
dit logica saltem utens cum sit notum ad
phiæ diffinies qti accipit ¶ habitu q ht logi 4o
actione ¶ causas ita artes primo meta: c. 2.
ubi sit inter cetera illu q centiore ac magis

sermo
noie
phiæ qd.

2do

3o

4o

Q. 6. 2. 7. Logica fit necessaria ad reliquas scias

Docere valet causas reddat sapem ee
in oi scia rdm hanc qd acceptam logica e
pars phiia est enim cognoscens obiecta sua
p causas ostendendo p demones pignoretates
modi. Disti sic Contines Echus q. 3. parerim;
art: 3. Ob: primo phiia ee de obo magis m.
menti sed logica ee factu de modo disti p
modu disti: conferi posse non leuis momentu
sit instar ni oi scia ad veritatem facilius re
perienda. ob: 2do phiia n ee instar sed ha
bitu p se exhibibilem logica vero ordinari
ad alias scias p n ee absurdum idem ee m
stratu et partem phiia cum sufficiat cognoscere
sine causas ppietatu sui ob.

ob. 10.

H

ob. 2.

H

Obi: 2us.

Utm logica fit necessaria ad alias scias
Necessitas vocie accipit necessarium cum dicit
quod absolute necessarium est 2do quod necessaria
rui est supposita aliqua causa vel fine 5° meta:
CS primo modo scilicet est necessarium reliqua autem
sunt tantu necessaria ex hypo: causa vel finis pos
set enim absolute n ee nisi talis causa illa q dicitur
erret aut nisi aliquis sibi opponeret talem finem
supposito autem fine necessaria sunt ex hypo: tanquam
media ad finem quorimus qd utru supposito
quod aliquis velit acquirere aliqua finem di
versa a logica fit necessarium ut prius distat lo
gicam. Notandum 2do hanc necessitatem ex hypo:

Not: 10.

Notum 7.

Not: 2do.

finis est duplex prima est necessitas simpli-
city et physica sine qua res simpli-
potest esse moralis sine qua res haberi quiv-
absolute potest sed ordinarie non nisi cum difficultate
te istis duobus necesse: opponit necessitas enim
quid quando videlicet res potest quidem fieri
te acquiri sed tamen per hoc melius adhuc facilius
aut melius et hanc necessitas dicitur ad bene esse
exemplum est volo ire Augusta agroty ituro
fugam primo relinquenda est Bitunya et hic
est necessitas simpliciter quia non possum aliter attingere
gere Augusta, ratio quia propter morbum imperia
et difficultate pertingo fugam moraliter necesse
est ulla absolute agroty veni-
re potest fuga sine ulla non potest tamen sine maxi-
ma difficultate quo si sanus essem commode
irem pedes fuga, equis tamen multo facilius
et commodius iure equus esse tantum neces-
sarius sano ad bene esse vel ut uno verbo
diciam non esse necessarius sed utilis.

necessitas duplex

exemplum

Nota 3. dupliciter dicitur posse sciam respectu
cuius logica dicitur necesse primo ut sciam ac-
quisita perfecta ratio ut imperfecte tantum, notandum
quanto perfecta illa sciam adhuc dupliciter haberi
posse primo si cognitas habeat causas evidenti
id est per quas res est talis et tunc hanc vel illa
proprietae de quo: scilicet causis loquimur antea primo

Nota: 3.

Nota: 4.

q. 6. A. 2. Ut logica sit necessaria ad aliquas scias.

Phylosoph. 1. tunc unamquamque re sui re pu-
tamus: cum causas primas principiorum prima et
usque ad elementa cognovimus, ideo si prater cognite
causam elendi etiam cognititas habeat causas cog-
noscendi quare nimirum hoc ex illo recte infera-
tur et in forma non sibi possumus in se re-
cipere ubi malo modo inferendi unum ex alio,

Not. ult.

Notandum ultimo sermonem esse quomodo ro-
gia docens necesse sit ratione sui usus et
rate istri seu modi dandi qui dirigunt a doctore

Contio pa.

per regulas logicas, conclusio prima, si est du-
bitandum quin logica artis utilis sit ad scias
vel ut necesse ad melius esse patet conclusio

pro

ga habet habitu logicis, facilius percipit in re-
liquis, sicut, quam si habens possit ceteris pa-
ribus, ideo etiam perfectius acquirere et uti-
tibus quia poterit reddere causas cognoscendi
etiam ante proficiat nam ex quo logica artis proficiat
et natem potentia et habitu discernendi unde
sic licet argumetari qui habitu perfectius possi-
det perfectius operatur sed qui possidet logicam
etiam artis, habet perfectius habitu et artis
finalis proficiat natem quod perfectius operabitur
et sic constat logica esse neutram ad melius
et conclusio eadem si auferamus finem in-
perfectum et habitu etiam aliquas conclusiones
logica artificialis non est moralis necessaria

Conclusio eadem.

ad alias scias hoc imperfecto modo obtinendas
 probatur quia illud n̄ est motus necessarii sine
 quo aliam facile habet sed facile habet
 imperfecta cognitio in alijs scijs sine logica or
 tificiali q̄ p̄ b̄ly. m. quia ad habenda cognō de
 monstrativā aliquarū tantū. conclusiōnū p̄f̄
 sicut ubi motus prima figura qui naturaliter
 d̄ly noti sunt et sic facile aliquis p̄t scire
 quā bene d̄serat p̄ hoc principiu n̄tū cui
 d̄ly quaecunq̄ sunt eadem uni t̄ntis sunt eā
 de inter se sed in solo syllogō conveniunt ex
 terna uni t̄ntis q̄ bene concludo et patet hoc
 experientia quia multi d̄serunt aliquid tum
 in medicina tum in iure tum in alijs scijs sine
 logica 3̄tia conclusiō si cupimus scire per
 t̄ntis eā causas efcendi et cognoscendi logica
 artificialis necessaria est ad illas morali necessi
 tate ita For. & meta. q. 4. c. 3. s̄c̄ 4. q. 3
 art. 3 dubio 2. probatur quia moraliter reversa est
 sine quo res difficulter habet et sine logica
 ontli difficult̄ solet haberi p̄fecta cognitio d̄ly
 scia sine periculo errandi q̄ p̄ b̄ly minor quo
 ad periculum errandi ex inventioni logica n̄
 quia antiqui errabant aut saltem n̄ sine peri
 culo erroris d̄seribant ex diuturno uso tan
 dem notantes cur unus non erraret altero ex
 fonte reversantur d̄serunt praecepta quae no
 taerunt in unū coniungere ut d̄serunt in

probatur

conclusio 2.

pb̄.

q. 5. A. 2.

Ut logica sit necessaria ad naturam suam

probato.

taurum errores in dicto probat, et do, in seipis
fieri habentis n. sufficit prima figura sed
requiritur cognitio supponit, ut dubia invidetia
dissoluat cognitio captione priorum cum to
piorum & disputatione in probabilib. ista proprii
ab inseparabili acie ete inventio generis super
mi cuius rei et subalterne cognitio quomodo
differetia sit sub vocabulo cui quomodo am
plius propositio et similia sed huc ora ut
de primis discurrere discurrere alias scias disti
cte est qd logica moraliter est necessaria pro
zlo. ex parte dicente & meta: aliquid esse
scias quodere et modum scias unibus aucte
tem ad scias ia instructa ee logica quomodo
to probat ex antiquis quib: stales sepe obijcit
quod erraverint in seipis. conclusio 4. si scias
confidenter tantum quomodo causas essendi ad huc
moraliter est necessaria logica ad eam, acquisitionem,
nem, qd sine logica in difficultate et n. sine peni
culis errandi acquirunt sciam conclusiones qd
facile sit syllogi in via figura affirmativa,
in prima ex minori negativa, ac proinde fa
cile putabit quis se inferre in conclusione ma
teriam necessariam cu tamen falsa sit, conclu
sio 5. ta. logica autem n. est simpliciter necessaria,
sed physica ad alias scias etiam si sumantur etu
suam perfectione sic Fox: ubi figura et est con
tra solam q. 2. proremy. probat conclusio quia

q. 3.

q. 4.

Conclusio 4. ta.

Conclusio 5. ta.

q. 4.

bonitas ingenij, et longitudo temporis, et continu-
 atio studij, possunt tandem parere ut quis nolet
 errorem in dicto et quando videt in syllogis acqui-
 sitione tandem dividat varia signem extre-
 morum ut bene miserat conclusio. Ultima con-
 clusio logica natis est simpliciter neutra adve-
 scias, qd sine habere nati dicti nemo in alijs
 scijs discernere potest. Ob: primo veteres phi
 acquisiverunt potest scias sine logica autli
 qd n est neutra moralit qd distinguendo
 autem: acquisiverunt sine periculo erroris
 et sine errore difficulter correcto negat, ac-
 quisiverunt cu periculo erroris et magno
 labore concedit, qd n est moralit neutra ne-
 goty quia qd quod tollit magna difficultas et
 periculum comperit erroris moralit i neutra
 Ob: rdo. si est neutra aut est neutra ingeniosy
 aut tardis, neutra pot dici qd probat. m. ex Angulo
 quod fac: ingeniosy citius videt rata constare qua
 precepta eius capiat, tardus autem cu n videt sed
 multo minus quod de illa scipit qd. ne yondo. m. et di-
 cendo utriusq; ee neutra ingeniosy quide quia etia or-
 tiqui phi quantumvis ingeniosy sine ea errarunt,
 tardis vero quia hi omnino nihil sine ea assequunty
 et O: Angu qd facilis videri bonitate unius, vel
 alterius yelusionis, qua precepta si hae superflue lum-
 leat ut faciebant, y contra quas yputat Ay non autē
 facilius videri omi conclusionu necessitate quam

conclusio ultima.

Ob. 10.

q.

Ob. rdo.

q.

q. 3. 4. 2. Ut logica sit necessaria ad reliquas scias

Ob. 3.

Præmissa si tractentur intra debita mensura. Ob.
3. si logica est necessaria alijs scijs debet esse facilior
illis sed non jure est qd probat M. quia quod est
ad instrumentum ad aliud est esse facilior: illo ad quod

R.

est ad instrumentum h. primo negando utram M. nam
ad ad eandem necessitatem est cognoscere aliquid hanc autem
difficilius quam considerare. h. 2do distinguendo

R. 2do.

M. nam logica potest dici difficilius quibusdam scijs si
illa consideretur ut acquisenda q. logica iam acqui-
sita non autem est difficilius quatenus illa possunt
sine logica acquiri id est logicus facilius acquiri
vel v. q. nam quam non logicus logicam, non
autem facilius acquireret non logicus nam quam loqui,
ita ad eum modum quo facilius est inducere vestem
quam facere, illud enim facilius est inducere ve-
stem si quis habeat iam factam, non autem esse fa-
cilius illa inducere si novum facta sit: Ob. 4to.

Ob. 4to

R.

Sequi logica esse præstantioris ceteris scijs, obsequitur
le quia dirigens est præstantioris directo q. negando
sequela ad præteritum respondet, distinguit præteritum diri-
gens est perfectius videtur quod directo concedit, est
perfectius absolute negativum: perfectio enim ferunt ab
solubi sunt à præstantia obli, una quod sua me-
taliter sic dicitur quod perfectio est perfectius, perfectio sed
logica dirigens perfectio ceteras scias q. h. 2do
q. M. quod perfectio intrinseca est perfectius tractat,
quod perfectio ut ex trinseca intrinseca negativum logicam au-
tem reliquas scias perfectio non intrinseca sed ta-

Ob. 5o

R.

qua intrinseca extrinseca: Ob. 5to. logica non est ne-
cessaria ad gratia: R. h. 2do. h. primo nos loqui de gratia

U. logica sit necessaria ad reliquas suas. 35.

uicibus. scilicet per se etiam ad has fore necessaria
logica si tractaretur scientificè: Ob: 6to. olim
dixit Maam ante logica sine enim stiles utiq
tere semp exemplis mais, et o ferti stiponates
sine logica fuisse pfectus medicus. Quod prius
eos in pfecti didicisse Maam sicut hodie pueri
discunt Arithmetica sed quid fecissent si casu popu
isset typhus in ead figura affirmatiu putaf
sent se demonstrare et errassent, ad ead p
Hypote fuisse mediu sine logica audita, sed forte
n sine telta. eto etiam si auquificerit tamen n auqui
fuit sine periculo errandi quod sufficit ad hoc ut
logica dicat moniteri necessaria. 30 R. ne nihilom
ny et moralit necessaria etiam si unus vel alter
sine ea intentu sit consecutly sufficit eni quod
ordinariè aliy n auquificerit. Ob: ultimo. Logica
hoc modo etiam est necessaria ad seipsum in pfectu
sua et indiget directione circa cognoscendu ob
R. primo regardo sequela ad obem R. Logica n m
dignere directione distincta a cognitione ob si
ent egerit alia scia ratio est quia in logica
demonstrat v.g. barbara bene concludere p hoc
mediu ubicunq minus extremu p dicit de m: p
mediu terminu sine quod idem est ubi mag
extremu et minus conueniunt unitertio se: medio
stati uidet se n errare discendo hanc ueritat
ob causa huius est quia hoc p m m e p m m
causa egerit et cognoscendi. R. eto distido

Ob: 6to.

R.

R. 3.

Ob. ult.

R.

R. eto

q. 8. 42

Ut loqa fit necesse ad reliquas scias
sequela logica est necessaria ita ut deberet
praeexistere in discipulo negat in magistro. do-
cente vel in libro ex quo differet concedi
nisi enim dubium est quin valde erraret qui
logicam sine magistro vel libro ex se vellet di-
scere.

Prolegomena haec absoluta
Inere pridie nonas Febru-
arii. Ao 1608.

omnia ad maiorem
Dei gloriam.

In Hagogem Porphyrii

Vocabulum Hagoge introductione significat, sic a Porphyrio dicta, quod discentem ad predicamentum, ta introducat per cognomen eorum, quae in hac Hagoge continentur, quis fuerit Porphyrius fuisse scribitur a Plotino et Longo. **Questio prima**

De obiecto huius libri.

dicendum primo in Echio q. 2. predicabilem Alberto magno c. 1. **Contg** hic, immediati obiecti materialitate huius libri esse, unile, probat quia illud est obiecti materialitatis, in quo reperitur ratio fortis quae, seu perfectio per quam consideratur obiectum, et haec reperitur in unile, ut patet ex sequenti compositione q. 10. **dicendum** ratio forte quae, est predicabilitate adeoque obiecti forte quod est unile, quatenus est predicabile, quod ratio predicabilitatis sit ratio fortis quae, probat inde, quia per hanc consideratur hic unile, et consequenter quod unile quatenus predicabile sit obiecti forte quod, patet quia obiecti forte quod, est illud quod communiter ex materiali obiecto et ratione fortis quae, sed unile sic componitur q. 10. **per** ratio ex conditionibus obiecti primo enim uniuersale predicabile est unum, potest enim defini, ratio autem ad hoc reuocantur scilicet genus, species, diuisio, accidentis tanquam species, inueniuntur tanquam terminus receptionis praedictum q. 10.

Am 10.
huius libri
obiecti
q. 10.

Am 10.

q. 10.

100

30

no
on ut
a magis
ere con
ostaret
ex se ubi

absoluta
mas Feb
o 8.

maior
glorian.

Handwritten scribbles

Am 3.

Obi. qd ratio fortis
sub qua.

Not 10.

Edo.

Ob 10.

Edo.

Predicabilitate differat ab alijs. Tercio, maxime si ad
 unquam ratio fortis sub qua. Dicendum 3io ratio
 ne forte sub qua ee ordinabilitate ad cognoscere
 dicuntur, et aliam partem logicae sine unquam
 dicabile ee obui quatenus e utile ad cognoscenda
 et modos diffi. pbar quia illa e ratio fortis sub
 qua, que determinat rationem sub qua tendimus in
 obui forte quod, sed tendimus in predicabile quate-
 nus conuenit ad cognoscere predictionem ut patet ex 1o
 Porphyrii, ergo. Ex his colligitur primo, obui immundi-
 tati minus introductionis, n ee genus spee, dista e
 sed tantum mediata, ga obui ee unum, sed hae quinq
 spes n sunt unum quid sine unum in coi qd colligitur
 hae quinq noia, geny. spes. e multis minus ee obui
 pbar quia hic n explicat noia huius, qd noia n
 sunt obui, pbar antec: quia hic explicat ea que
 predicat de multis, sed noia n predicat qd pbar edo ex
 Porphyrio e. i. dicit enim se n tractatum de uni-
 ta utrum conue fit, utrum fit in solis conceptib: unde
 sic argor: illud e obui de quo pot queri utrum cor-
 porale fit, uel utrum concepty, sed de rebus no-
 uis: hoc queri n pot, ut constet ueris n ee conue-
 ptus, nec corpora, qd unde si quando dixit Porphy-
 e tractatum de quinq uerbis: illius e de
 quinq uerbis: secundum res signatas, n utrum sei-
 plas: Ob: primo, de obui ee fieri aliqua men-
 tis, sed de unum in coi nulla fit. Et ad M. de obui
 debere fieri mentem uel in se, uel in specie, n au-
 tem necesse ee ut in se fiat immediate: Ob: Edo.

etiam alias fecit tractare de uniti. sed n' ob. 2to.
quatenus eum p' dicitur e' ordinabile in opes
unde eum hanc fortitem tractio unitis p'parata
e' logici: Ob. 2to p' dicitur e' p'p'rium unitis
rationem ante fortitem debere e' effectuate, p'p'
long hac e' necessu p' senti in tractibus p'partia.
lib: nam Ma'a considerat quantes ut mensura,
bilis e' n' ut extasa.

Art: Dns.

De fine et necessitate huius
introductionis.

Dicens primo, finem huius introductionis e' Am. 1o.
preparationem ad cognoscenda p'cedita, et licet
reliquas partes collig' ex i' e' p'p'rii, quia ille est
finis huiusq' tractatus, p' quem tractatio p'
finit p' p'cedita et reliquas logice
fontes qd. Dicens 2do in folio c' de inferi
ptione h: libri. Cognitio unitu' e' singul' necessa
ad cognoscenda p'cedita, q' sine hac cogn' n' pot' haberi
cognitio p'ceditoru', q' dicitur q' dicitur e' dispo.
sitis generalis summi in suas p'ces p' dicitur, quo
modo ante hac it' h'et nisi p'cedat quid sit gen'
p'ces, dicitur 2do quomodo it' h'et p'ceditates et
accidit p' ditoru' sine cogn' p'ceditoru' et audietur.
Ob: si cognitio unitu' e' necessa ad p'cedita qd
Art: ea n' omisit sine comprehensione p' h'orem
ea tantu' tractare ex instituto, quomodo ipse
p'cedat.

Ob.

Sp.

Q. 1a.

Tractatus de universalibus in loc.
voluit author haberi.

Tractatus de unitibz

Uniuersale, ut uidere ⁱⁿ ^{loci} ^{et} ^{con} ^{tr} ^{es} ^{hi}
 fatissime, est id quod ad multa spectat diuidit hoc
 diuisio ^{dis} ^{plexu} ^{q.} primo in unitate complexu, et in incomplexu: com-
 complexu q. plexu e propositio notata signo unitatis, uelut Toletus
 dicit e propositio cuius ueritas ex figurarum multo-
 rum p se ueritate dependet tale complexu e eg.
 dis ho est ait: dis ho corrit: incomplexu in-
 uersate est aliquid simplex, quod ad multa spectat
 ut color, homo p diuidit unitate in complexu ad et h
 diuisio ^{dis} ^{plexu} ^{q.} q. ar: jo trifariam accomodate ad quon no-
 minatum in unitate in causando, in figurando, in
 esse, et p unitate in esse illud naa pluri-
 b: eorum ab ipsis separatas sicut re et ratem.
 a Toib: diuidit quadrifariam in unitate in causato,
 et est id quod concussit ad multos effectus sicut
 Deus. sol, p do in figurando et e id quod figurat
 multa ut sunt uoces, scripta, conceptu quia huc
 sunt signa reru, diuisio in unitate in esse et
 e id quod aptu e in esse multis: quanto in p di-
 cando quad aptu e p dicari de multis, unitate in
 figurando diuidit in id quod figurat tantu et
 n representat, ut sunt uoces et scripta et in
 id quod figurat et representat ut sunt conceptu
 unitates, similes fere diuisio et Toletus et do,

disio utis.

diuisio dis
complexu q.

incomplexu q.

diuisio utis in
plexu q.

ut in esse q.

ad omnes diuisio

1°

2°

3°

diuisio utis in
figurando.

ares nisi quod p unitate in essendo itgunt aliqd
 quod a parte rei sit unita quidq in se unum
 sit reality sicut explicuit Ekins, sed parum in
 terest quocumq explicet. Atq dimidiz unitate in
 phyciu, metaphis et logicu quid Soares disp. 6. s
 s. phyciu e naa qul e in reb: et hoc modo non sumis
 unitate fortit, sed solum matit p naa qua abstrahi
 pt ab inferiorib: et unitis denominari atq hoc e fun
 datu remota unitatis, meph est quod abstra
 huz edm gradus spiditales, atq p logicum est
 illud quatenus pt ingredi orem: not: eisd sermo
 de uniti in pdicando et in existendo, quonia gouni
 versale connotativu est, et certit si id quod
 aptum est inesse multis et pdicari de multis.
 duo nob: nuntunt primo mate unitis unitis enim
 in edo forte si: aptitudo et unitas in multis
 primo ergo de mati edo de forti agemus: ziv
 eius difem subiungemy.

disposita.
 ut p hys qd.
 ut metaphis
 s. qd.
 s. quo loque
 mur.
 s. p. utis.
 duo itga to.
 edo.

Art. primus.

Uon det naa separata unitis.

Opem Platonis explicat Ekins q. 2. Art: primus
 hoc modo, primo tria fuerunt aeterna, Deus, mate
 ria, Idea; edo ad intuitu horu et imitem pdu
 sty e mundi sensibilib. ziv quilibet spes sit ppria
 Deam coem separata, ad cuius fine individua
 produunt. Atq sol sunt Idee quot sunt spes in uni
 versis. s. Idea istae sunt separate tam ab

so
 tria aetern
 na. edo
 s.
 s.
 s.

21 A 2. Ut. deatē nāa separata uniuersalis

6.

individuis quā ab illis diuis. Et sunt ha
eae forme primes & se subsistentes aeterna
immutabiles diu seru condituras, exemplaria,
rem pcedentes, post ea remanentes, et quando
res e ei non commixtae. an uero Plato ita
senserit ambigit et defendit a S. Hugo et alijs;
ut uidere e apud Cortes hic. sed quid quid sit
de hac ope hic explicata diuit Antes panis
metaph. c. 7. diuere uero exemplaria eas e
fi. Ideas) uaniloquia e dicere, hancq sentam
ibi refutat his uerbis quid enim e quid agit
ad Ideas respiciens; possibile enim est et ee et
fieri quodcumq simile etiam n ad illius ima
gine respiciens qd dicitur Ideas separatas
a sero et inuiduis est diuere uaniloquia, an
ti: pbat Antes quia Socrates, ut est individum
n e hē Ideam sui sed ut conuenit specie cu
alijs; qd si Socratis inuiduatio sit sine Idea
poterit etiam fieri eius per. rdo argy quod
e de Julia alicuius quomodo pl ee separatu
unitia ante id est Ideae platonice sunt seru
essentiae quomodo qd sunt spay separate. Argu
optime e hoc, uel haec Idea e in multis uel
n si e, ergo multiplicat ad inuidua et quot
sunt inuidua tot erunt Ideae uide si, n tunc
n e aliqd unile cu n sit realit communi
bile multis diel forte Plato hanc Idea parti
cipari a multis rdu imyem, sed contra est

Ar. 2. Ut. nra realis q a parte rei fit una numero in indivis 39.

quia hoc modo ois individua imago poterit
dici idea et unile quid cu ad eius finem
multa possint fieri. Ultimo ^{ha} tenta est
contra plus et ~~hos~~ oes.

Art. 2. d. 1.

Utrum det nra realis quae a
parte rei fit unanumero in

Ekino q. 2. ant: rdo attribuit fufio et Vicleffo
haec fin oppositam errori Platonis qua consistit in
hoc. primo dari nra aliqua realem, que a parte
rei fit una numero in se. rdo que fit in oib: in
indivis. 3o quod maneat unanumero in oib: indi
viduis et n' realit multiplicet hanc bene impugnat
Ekino ibidem primo quia Deus n' posset unum ali
quod singulare penitus annihilare nisi annihilaret oia
figla eiusde speciei quod blasphemum e. probat seque
la quia illud n' penitus annihilat cuius manet aliqua
pars intrinseca sed huius individui maneret pars
aliqua intrinseca nra enim realis Petri adhuc
est in paulo Antonis qo sequeret quod illud n' posset
annihilare non annihilatis reliquis, rdo sequeret ean
dem aiam fore simul beatam et damnata nam
eade nra individua est in caelo, est enim in
D: Petro. item est data, est enim in Iuda: pio
anima thi peccasset in Adamo. pio dicit Ekino hanc
errorem datur fuisse in concilio constantensi.

Nota 10.

2°
3°

Q. 1. A. 2. Ut naa aliqua sit coicatis et tñ a cois.

Art: 3. hinc.

Utrum naa aliqua sit communicabilis
et tamē n̄ communis.

duo in quod
uis indivisibile
10.

20

Ipso Scoti est apud Ekin̄ ibide dicentis, duo eē in
quouis individuo ante eptem illebus. primo naa, ali-
quaz realem, que est ex se, et sū suaz entitate
sit prior naa toto individuo, et q̄ sit infrens ut sit
in Petro vel Paulo v.g. ad eam modū quo lignū
est indifferens ex se, ut inde fiat statua vel scū-
nū. Do in individuo eē hecēritatem seu diffraz
quandaz, q̄ hanc naaz de se indifferētem contrahat,
ut n̄ amplius sit indifferens, sed iaz sit naa Socratis
et n̄ Antis, itaqz dicit Scotz. Ut quide vult
Ekin̄. Naaz hanc nunquam eē coem, quia de
facto semp̄ ē coniuncta uni tantum figli, nisi
plurib: eē tñ comitem id ē antequaz eē in
Petro, soluisset ehe in Paulo, quia ex se erat
indifferens ad utrunqz sed hanc naa n̄ sufficit ad
constituendū unitē, quia eēt tot unitia quot
sunt individua, quod falsū ē p̄bat sequela naz
uniuscuiusqz individui naa eē ita indifferens
q̄ tot eēt unitia quot individua. Et sic ar.
q̄ Ekin̄ effi hanc naa eē indifferens tñ de se
eēt individua, quia si posset eē separata ad,
huc realit̄ eēt una numero. Sic sumo argu-
ex Doarctia d. Ga. fo. n. 8. Naa cois d. h̄
cois multis eodem tempore sed ista naa

44. Ut. ut. fit res an conceptus.

40.

n. e. coitis multis eodem tempore go.

Ar. Atus.

Utrum unite fit res an conceptus.

Notiales ut uidere est apud Ekin q. 2. partim.

absententia
nominatiu.

art: jo circa hanc questionem haec asserunt. ois res
in mundo est siglis in essendo sua entitatem.

2a

res nulla dat res unitis sua entitatem qua fit
una et eade in oib: siglis. 2o. oia individua possunt

3a

conigi uno conceptu qui representet oia individua. At
illud q. illud non illud unite sed oia siglis

4a

gularia siglis illud unitis itaq. conceptus n. d. eois
quod signet rem eadem sed quod signet et represen

5a

tel rem coit. Sto. conceptus q. est unitis reprae
sentando e siglis in essendo sine a parte rei Sto.

6a

conceptus hic unitis signat oia individua coniu
ctim et quodlibet eoru' diuisim ex his faute colli

7o
8o
9o
10o
11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

gitur quomodo differant notiales et reales. Reales
enim concedunt quidem conceptu unitem in represen

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

tando sed addunt tria: primo istu conceptu n. d. eois
atq. n. e. unitem in iudicando q. d. d. gratia

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

conceptu dari aliquas re signatas p. conceptu
qua dicat unitis et fit multiplicata in indi

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

uiduis a parte rei et nequaquam ab iis separa

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

ta ita tu ut habeat unitatem obiectiua p
illud q. d. q. conceptu hunc non immediate sig

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

nari ipsa individua sed mediate tantu immu

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

diante autem signari naq. aliquas coem.

11o
12o
13o
14o
15o
16o
17o
18o
19o
20o
21o
22o
23o
24o
25o
26o
27o
28o
29o
30o
31o
32o
33o
34o
35o
36o
37o
38o
39o
40o
41o
42o
43o
44o
45o
46o
47o
48o
49o
50o
51o
52o
53o
54o
55o
56o
57o
58o
59o
60o
61o
62o
63o
64o
65o
66o
67o
68o
69o
70o
71o
72o
73o
74o
75o
76o
77o
78o
79o
80o
81o
82o
83o
84o
85o
86o
87o
88o
89o
90o
91o
92o
93o
94o
95o
96o
97o
98o
99o
100o

Q. 1. A. 4. Utrum unite sit res an conceptus.

X3.

Haec sententia omnino praefenda est nupte p[ro]p[ri]e
ut videtur est apud Tolatum, Comtes Sola hic et
Coares d. 6. l. 2. et Fonseca in meta: Alberus
magnu c. 5. p[ro]ditu huiusq[ue] sententia p[ro]p[ri]e ibi,
dem dicit agere laudabiliter, dote, acute. Brie

Dicendum primo.

illud est realiter individuum et in hoc conveniunt
in nobis: ratio est quia ois res que est a parte
rei in individuo est individua, dicendum vero

2do

dari unite in representando id est conceptu p[ro]p[ri]e
unus conceptus ut res solent potest multa res p[ro]p[ri]e
fore. dicendum 3io. p[ro]p[ri]e conceptu unitatem dar

3io

naa aliqua eois qua immediate signat a ge
p[ro]p[ri]e queq[ue] est in ipsis figuris. p[ro]p[ri]e primo ex parte
primo p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e e 5o. cum autem res p[ro]p[ri]e alie

Probatio

hinc unitas prima

sint unites alie particulares. 2do dicit
unite est quod aptu est p[ro]p[ri]e de multis et 7 me,
taphu. c. 12. quod aptu est in esse multis sed conceptus n

2da

est aptus in esse nec p[ro]p[ri]e de multis q[ui]o p[ro]p[ri]e m. q[ui]a
Antes ibidem dicit p[ro]p[ri]e hoc: est necesse intendi naa
tu intendi singulariter unum aliquid in esse vel
non in esse, enunciare hic opponit in esse alium
et enunciare quod aliquid in fit alicui quare q[ui]o

quid sit in esse et
enunciare.

quid sit illud quod inest, item illud quod enunciat
in esse, nec possunt respondere r[ati]oales quid p[ro]p[ri]e illu
gat illud quod p[ro]p[ri]e inest et representant q[ui]a p[ro]p[ri]e

tes hanc p[ro]p[ri]e distinguunt in esse et representare sine p[ro]p[ri]e
more in existentia unde consequet[ur] q[ui]o in esse illud
aliud quod conceptu hoc autem aliud est ip[s]a

res. pbat zio scia e de reb: primo de aia (eamu
 verum & scientia que magis (pstabiles) sed scia
 n e de reb: figtib: septimo meta: c. 15 qo de uni
 liby. pbat etiam ratione quod concipit ut unum
 habens ordine ad multa e unite sed res concipit
 ut unum quid habens ordinem ad multa qo e unilis
 pbat. m. quia cu' dicimus Socrates et Plato x. q. sunt
 eiusdem nae n psumus hoc dicere nisi concipiamy
 unam quanda naam in utroq; qo concipimus unum quid
 habens ordine ad multa. Dicendum quanto istuz res
 unilem compositaz ee ex duobus nimirum ex mate
 riati sine ex naa substrata, et fonti. materiale
 est natura ipsa realis que reperit in oib: inferiorib:
 et in ynde multiplicat et e idem reality cum ipsis
 pbat ex fonte primo posteriori t. 39 ubi dicit
 unite nihil ee pter figura (sub illa mate et
 fundit.) item 7. meta: t. 48. et c. de substantia
 ubi dicit nullo existente individuo n ee naa coem
 fonte e unilitas quaz res acquirit p abstracte.
 illuz de qua q. sequet. Dicenda sto res n est
 unilis p aliquid sibi intrinsicum sed p aliquid
 extrinsecum sc: p unilitate quaz res ht p ut
 obicij illuz abstracta ab inferiorib: sicut ent a simili
 res que videt p visionem duo acquirit primo
 quod sit unia p aliquid extrinsecum sc: p visionem
 que reality est in oculo n in re. 2do quod res
 unia acquirit aliquid obiectivum tum sc: ee un
 sum concipimus instar rei, sic res unilis duo ht

pbat zia.

dicenda sto

quid mate

quid fonte

dicenda sto

a simili

Quaest. V. utrum sit res an conceptus.

res unius dicitur
primo.
2da

Abstrahere primo quod sit abstracta p abstrahere
quae realiter est in intellectu n in ipsa re abstracta
2do quod acquirat aliquid obiectivum tum in
mirum campimus hoc abstractum esse. esse aliquid
instar rei in re abstracta. pbar conclusio quia si
res est unius p aliquid intrinsecum tunc oia in
dividua esse unita. pbar qd ubi est res ois ibi
etiam sunt illa quae sunt intra naa, scilicet sed
naa ois est in individuis qd etiam id esse in in-
dividuis p quod naa esse unitis adeo esse unita.
pbar M. quia ideo ait est in paulo quis ait
contra hocem qd hoc est in paulo. ex his patet
quid dicendum sit primo ad illa qm utrum unum
sit intra intellectum vel extra. R. enim unum est
finitum unum est extra intellectum cum sit idem
cum individuis, finitum est in intellectu cum unum
tas sit obiectiva in intellectu, quod videtur q. sequenti
2do quid ad illa qm unita sint aliquid cor-
porale vel incorporeum R. enim unum finitum
est aliquid obiectivum, unum vero aliquando est corpus
ut homo, cetera aliquando incorporeum ut
aia, angelus, etc. hae colliguntur ex coarctatione
sta. His notatis facile resp. ad arg. nota
primo obijciunt quid quid est in mundo est res
singularis qd nulla dat unitis. R. quod est in
mundo est finitum unum et a parte rei conceditur
est finitum ut subsistat abstractum unum nego. 2do
obj. unum est quod unum est et multa sed nulla
res est unum et multa qd. R. unum est unum

utrum unum sit
corpus vel incorporeum
scilicet.

Obiectio nominis
hanc primo

2da

3da

obiective et multa realit' conuicti e' uniu' realit'
 et multa realit' negat. 2io obijciunt si unita e'
 existunt habebunt primum et causam q' quaz exi-
 stant sed hoc dici n' potest qo. p' dicitur q' quia quid
 quid e' ipse Deu' est creatura q' habebit causas
 p' dicitur. q' quia habent causas sunt tantu' indivi-
 dua unita enim utpote aeterna n' possunt ha-
 bere causas p' negando. m. ad p'bem minoris q'
 que habent causas realit' facientem conuictio e' in
 diuidua que sunt causas obiective facientem nego
 e' diuidua tantu' ob. 4to. Fides primo in
 p' dicitur 4to. dicens eoru' que sine oi' conuictione
 dicuntur uniuersal' aut subaz signat aut quantu'
 qo. fides scilicet noia e' unita non res. p' negando
 consequentiaz quia dicendo noia signare subaz n' exi-
 cluit subaz e' unitu' 2do primo de aia c. 1. uniu'
 se aut nihil est aut posterius e' q' seipsum e' unite
 e' quid posterius quo ad existaz unite enim exi-
 stit p' optem illetq' n' ante. Ob. 5to. si daretur aliquid
 unite reale sequeret' illud e' corruptibile q' figura
 sunt corruptibilia unita autem n' distinguunt' a fig-
 tur. p' distinguendo sequelaz, e' corruptibilia q' se
 negat' e' e' corpa p' accidens + conuicti n' autem
 obstat hac accidentalis corruptio quo min' uni-
 ta dicunt' aeterna n' enim dicunt' talia quod ab
 aeterno existant et quod n' corruptat' p' accidens
 sed dicunt' aeterna quia p' se non corruptunt' et
 quia sunt p' dicata p' se. Ob. 6to. si unit' p' se

zia

4

sta. 6to

4

sta.

4

sta.

Q.2. A.1. De unitate uniuersalis.

ay a simili sed unite n' h't simile a quo pdu-
cat, q' n' p't produci unite consequi n' datur. p'z
simile pduci a simili uel representatione uel ge-
nere uel p'portione causalitatis n' autem necesse
e' ut unite pducat a simili in spe sed sufficit
quod pducat a simili in representatione id est a
conceptu.

Questio 2da.

De fonti uniuersalis.

Ratio unitatis ut docet Soares d. 6. s. 3. n. 4.
consistit in duob: primo in unitate rdo in commu-
nicabilitate dicitur enim unite esse unum in multis.
e. 07

Art. Primus.

De unitate uniuersalis.

Not. 10.

Notandum primo in quoyz indiuiduo sunt duo: p'rio
indiuiduatio ut Socrateitas. rdo naa siue e' p'te
tia indiuidui fdu se ut humanitas quae e' in so-
crate. nota rdo haec naa se: humanitas p't d'g'it
e'z spectari primo ut realit' e' in socrate. rdo
ut abstracta ab eodem et p' ut conuigit q'fca e' in
multis. 2io nota triplicem esse unitatem, indiuidu-
alem seu matrem et haec e' socrateitatis. rdo for-
malem, et haec e' naa illiy q' est in socrate nimiru
ru humanitatis p'ut illa est aliquid reale. 3io
se. 3io unitem quae e' naa n' ut e' in socrate ex-
istens sed ut ab eodem abstracta p' cogitem loqui
porro de unitate e' mephi tr, ut unite meliy
illiyz breuit' aliquid dicenda est.

Not. 2.

zpl'it' spe
e'atur huius

Not. 3.
zpl'it' unit'

Dico igitur primo, dari aliquam unitatem fortem ante *Om. 1o.*
 optem illam in omni natura creata, quia tot sunt unitates
 in rebus quot sunt diuisibiles, sed datur diuisio naturalis id est
 individuationum, et fortis id est naturalis quae sunt in
 individuis ergo etiam datur unitas naturalis et fortis.

2° haec unitas distinguitur saltem ratione ab uni-
 tate individuali quia unitates rerum, distinguuntur si-
 cut res, quarum sunt unitates, sed humanitas fortis et
 socrateitas distinguuntur rate, ergo et unitates, non
 distinguuntur plus quae rate, per eandem causam, quia uni-
 tates non plus differunt, quae res ipsae, sed socrateitas et
 humanitas non differunt nisi rate. 3° tot sunt unitates for-
 males quot sunt individua quia scilicet humana natura in
 qua est haec unitas multiplicatur ad multum individua,
 cum iam uero deus sitis 4 meta: tot sunt unitates
 quot sunt entia, quia eas et unum idem est. 5°
 unitas fortis non impedit quo minus res possit fieri uni-
 versalis quia haec unitas est fundam. unitatis, cum
 sit indifferens ut sit unum obiectum, et multa realia.

De unitate autem naturae ut unitatis est dicendum primo *Om. 1o.*
 naturae unitatis etiam ut unitatis est, et habere aliquam
 unitatem quia unitas est diuisibile, in multa ergo est
 unum, nihil enim diuisibile est, quod unum non est. 2°
 dicendum naturae unitatis est habere aliam unitatem qua-
 tenus obiectum illius unitatis, quam habuerit ante optem
 illam, id est est habere aliam unitatem per fortis
 naturam, quatenus unitatis est, probat, ista natura per ut sic non
 est multitudo sed aliquid ad multa ergo ut sic est
 una quia unitas unitatis est est propria unitatis *probatio*

q. 2. 4. 1. De unitate universalis.

sed n̄ est propria nisi est diversa a fortis q. p.
bay M. quia n̄aā s̄du statu in illu differt a
statu ante illu qo si differt p̄ aliquis ppriū
differt, oē autem ppriū ē etiam unum quia
dat unitate rei differtem ab alijs. Si unū p̄
unitas unitis, ut unitis ē, ē tantū obiectina potest
definiri unitas r̄tūm, conveniens naturis put ob̄
cūnt illu abstractū ab inferiorib. s̄ hanc unitatē
dicunt res eiusdem sp̄i, generis ē p̄ bay confio unitas
unitis ē s̄t s̄nt entitas unitis, sed illa ē p̄ illu
et obiectina, qo et hac, p̄ bay maior, quia ut vidim
cas et unum idem sunt p̄ bay. s̄t forte prius de
aia t. 8. unitate nihil ē, aut posterius est s̄c: illu
ob: prius, ante optem illu res sunt eiusdem sp̄i, bay
nōmine cogitante p̄ bay et paulū conveniunt in eide
nāa humana qo unitas unitis ē qo ante optem illu
s̄ ad antec: distido, res sunt eiusdem sp̄i factū con-
v̄itū, fortis et complete negat, oī probem s̄ p̄ bay et
paulū ante optem illu n̄ conveniunt p̄ bay loquendo
eādem nāa, sed in simili qua duo distincta sunt v̄i
p̄ bay et paulū ante illu n̄ h̄nt unitatem unitis nāa
hūc, sed tantū similitudine, que est factū unitatē
ut sequenti articulo videlicet. Ob: s̄dō unitatem
individuatē et fortē vidē eandē utraq; enim
ē individua s̄. et epe eandē ratione t̄n dicit
s̄m, nam unitas individualis ē unitas cum inptitū
dicit ad multa, unitas unitis cum optitudine ad multa
fortis est media inter utraq; et ratione p̄cedit
ab hac, et ab illa.

De optitudine unitis.

Om. 3.

et batur.

ab jo.

sz

the

sz

De aptitudine universalis.

44.

Dicoñi primo cum Soares ubi sup. factis aptitudo est
 in multis ut aliqd unu, si convenit naa, pnt a parte rei
 existit, pbat, qd quod a parte rei determinatu est ad
 unu, n est liberu ad plura sed naa a parte rei e de
 terminata ad unu, qd n e libera ad plura, ut quidda
 unile. Et naa a parte rei n distit ab individuis, qd
 si naa sit aptitudinem essendi in multis ante optem
 illius, tunc naa poteri poterit contrahi p individua
 tione partu, qd de naa huius aptitudinis e ut possit
 substare oib: individuationib: dicitur primo, est naa
 coniuncta individuis, si habeat aptinem proximam, ha
 bere in remotam, id e habere futu ut possit p illu
 acquirere proximam, optem. Et nos hic loqui de apte q
 e forte unilis, n de apte qua e futu huius for
 litatis unilis. Secudu eto haec aptitudo convenit nae
 tantu p optem illius, deducit haec ex priori quia ut
 naa n conveniat ante, conveniet illi post optem. di
 conu qd, haec apto nihil e aliud quam pprietat quae
 dat obiectiva, qua res q corripit e una pte
 multa est, haec apto ens raris, corrigit enim per
 moduz forme realis; Dicoñi quito. hanc optem
 obiectivam sine unile ut unile e haberet tna futu
 duo in naa substrata, nam in illu, patebit hoc ex
 sequib: confid. dicoñi eto remotu futu ex por
 te nae substrata e aptinem nae q e in plurib: in
 feriorib: qd quia nisi individua in aliquo est simi
 lia n possit res ee indifferens ad hoc, ut corrigat,
 tanquam aliqd unu quod possit mltis. dicoñi
 eto futu p primuz huius aptis ex parte ipsy nae
 e mstram, sine naa, quatenus ex se ht, ut possit

Om 10.

q pbat.

20

30.

Om 10 m

obe.

R2

Om 20

Om 30

Om 40

Om 50

q pbat.

Om 60

Q. 2. 42 De aptitudine universalis

Optinetur. concipi sine conditione individuantibus potest quia intellectus
non dat futurum sed supponit illud in re sicut intellectus
non dat rebus ut res possint intelligi sed hoc habent ex se
ita natura humanitas videtur habere ex se ante intellectum ut potest
sibi perficere ab individuis per conceptum, quod fit in rebus
ratione distinguunt ab invicem, sicut enim hoc ut possint
concipi sine illo a quo ratione desunt. dicendum 7.

De 7.

futurum huius aptitudinis ex parte intellectus esse abstractio-
nem illam, quae est subiectiva in intellectu, sine conceptu
abstracto, quia nisi conceptus abstraheret rem natura
quam fieret unitas, et quae primus intellectus rem abstraheret
statim possumus percipere istam abstractionem esse
aliquid in natura abstracta, et ita complere unitatem fieri
licet.

4 necessaria sunt
ut fiat unitas com-
pletiva. 10.

- 20
- 30
- 40

De 10.

Itaque quatuor necessaria sunt ut fiat unitas com-
pletiva, primus ut individua habeant similitudinem naturae
eodem, ut illa natura sit indifferens concipi sine conditione
individuantibus: 2o requiritur abstractio intellectus, hoc habet
abstractio concipit esse aliquid in re abstracta per modum
formae realis et sic tandem conjungit unitatem com-
pletivam et aptitudinem obiectivam. 3o primus natura ante
optem intellectus vel est communicabilis multis vel minus
numerabilis, si primus quod est aptum esse in multis ante optem
intellectus quia unitas est aptum esse communicare multis sed
nihil est aptum esse ad res, si secundum quod non potest
fieri unitas quia non potest fieri transitus ad divergas species
etates nisi sit prima aptitudo ad illas. 4o ante optem
intellectus natura esse mixta, ad partem quae si est mixta
non potest fieri unitas, distinguitur ante optem unitas dicitur potest
negari, ratio est quia natura habet futurum ante optem
ut possit fieri unitas et si de facto non fit. ad

De

illud quod dicitur si pro se fieri transit de pro ad
 ipem contrariam et quando sunt pro se ^{causa} ^{tra}
 sed quando sunt tamen obiectum negat sed sufficit
 ut sit factum sine aptitudo remota qua supposita illi
 fabricat aptem propria: ^{ob.} Sed quod ex se ^{ob. 2.}
 est indeterminatum ad unum, ex se se unum, sed non
 ante illud est indeterminatum ad unum quod pro m.
 quia humanitas est prior indiuiduatione sed in
 illo priori non est coniuncta cu indiuiduatione
 quod est indeterminatum et apta suscipere omnes indi-
 uiduationes. ^{2.} ^{disto 2.} illud est ex se unum ^{2.}
 quod ex se indeterminatum est et actu et
 actu inclinatum conuenit, illud est unum quod est
 non est determinatum actu est tamen determinatum
 inclinatum negat, sicut hoc prior est non quod
 impossibilitas tamen non conuenit ex se non possibilis
 ratio est, quia habet necessarium sequentiam ad in-
 possibilitem sic quod humanitas in illo priori non
 est ante illud determinatum ad unum saltem
 actu inclinatum unde cum non ex se dicitur in-
 differens ad unum, et glura, illud est in
 ordine ad illud id est ex se fit, ut possit illud
 quod in indiuiduatione aut abstracti pluribus
^{ob.} Sed conueniunt non ante aptem illud pro se ^{ob. 3.}
 unum quod est unum pro antecedens pro unum sunt
 et obiecta fieri et ingenerabilia et de essetia
 et intrinseca reb. sed haec pro conueniunt reb. pro
 se ante illud in non sunt res factae sed pro re
 res et disto antecedens conueniunt illis pro unum
 his factis et in ordine ad illud conuenit ^{2.}

Q. 2. 12. De aptitudine universalis.

conueniunt fortis et sine ordine ad illud
negotij nulla enim res est obiecti sine nisi quate-
nus & illud separatum ab indiuiduis nulla res in-
comprehensibilis. Quatenus. Quatenus. Quatenus. Quatenus. Quatenus.
illud et eadem attribuntur passionibus et ideo ista
alternitas tantum est hypothetica ad & profecto quod
obiciatur illud semper ei conuenient tamen per se
ita item res & de essentia dupliciter primo ut sit
de essentia unius tantum indiuidui et sic non
essentia unius. Sed ut sit de essentia plurium
et sic essentia conuenit rebus per illud quia ante
illud essentia indiuiduum non est una sed simi-
lis tantum dicitur. Et unum ante illud quia di-
stinguuntur quod una habeat unitatem formalem ante
illud & illud non sufficere. Ob. ultimum &
similitudo inter indiuidua ante illud sed non
tas unitatis nihil est nisi similitudo inter indiui-
dua quod & regardo. m. quia & similitudo res non
dicuntur unum sed similes.

res. Jan.
21. 17. 10.
20.

Ob. ubi:

R.

Art: 3. 12.

Act abstractio potest fieri ab uno indiuiduo
an uero debeat fieri a pluribus.
Sensu est actus abstractus ab uno tantum indiuiduo
potest dici unitatis. Exempli gratia an una ab-
strahenda a solo petro fiat unitatis an uero necesse
sit ut abstrahatur a pluribus. nota dupliciter potest
aliquid abstrahi ab uno indiuiduo primo ut
partem separatam illius indiuidui. Sed potest ab-
strahi etiam ab uno indiuiduo non simpliciter

Not: regle
abstractio
ab uno. 10.

ut est in se sed ut similis et ratio aliorum in
dividuum. dicendum primum si ratio abstracta
ab uno tantum individuo et ut ex se a parte
rei sit unitatem formalem non sufficere hanc abstra-
ctionem quia p. hanc ratio n. est proxime apta in
esse multis cum sit eadem metinere (determinata
ad unum. dicendum 2do ut ratio dicitur unitas et abstractio
a pluribus colligitur ex procedenti - expliciter autem potest ali-
quid a pluribus abstractis, confuse et distincte, distincte
quidem si coniungamus clare plura individua esse inter
se similia eorumque similitudine supposita cogitemus esse
unum quid. 2do confuse si coniungamus unum tantum
individuum distincte apprehendamus ratio ab hoc in-
dividuo abstracta esse facta in alijs n. coniungendo cla-
re quantum illa sint hanc ratio sic comparata indi-
viduis esse unam. 3io si multum individuum distincte
coniungamus sed statim transibimus et imagine-
mur nobis immediate naturam humanam in cuius hanc
autem rationem abstractivam satis probat ex ipsa divisione
ubi ubique est fundamentum unitatis, ubi illud potest
facere unitate sed in unoquoque individuo est factum uni-
tatis quod abstractando ab uno individuo fiet unitate. 4o
ad maiorem ubi est factum completum ubi illud potest
facere unitate, concedit ubi tantum incompletum negat
ratio autem unius individui est factum tantum incom-
pletum et n. completum nisi coniungatur cum alijs individuis
cogitando quod sit similis.

20.

21. abstractio 2pluribus a pluribus

22.

23.

24.

25.

Non unitate complete fiat p. notitiam abstracti-
vum vel comparativam.

Nota primum unitate habere duplicem statum primum Not. 10.

q. 2. #2

epix status
actus. my.

Edg.

Not. 2°
nota absoluta
q. 2.

comparativa.

Om. 1°.

q. 2.

Om. 2°.

philo

q. 2.

ut: ite complete fiat p notia abstracti: vel comparativa

absolutu quando quasi p se subsistit sicut Idea pla-
tonis et hoc a nonnullis vocat unitate physica forte
ideo quia quasi existit p modu substantia physice
quae absoluta est. Et in statu relationis quod undi-
nat et actu referitur ad inferiora et hoc vocat
a nonnullis logicum forte ideo quod logici considerat
unitate quatenus predicatum e inexistens multis id no-
ta notitia abstractiva sine absoluta e quando
naa cognoscit ut absolutu quid et p se existens
nihil cogitando de inferioribz comparativa quae
naa cognoscit ut relativu qd et in ordine ad in-
feriora. dicendum primo in Suarez d. 6. 16. 29.
unitate primo modo fieri p notitiam absolutam
q. 2. primo quia abstractio naa ab inferioribz ex-
peritur quod imaginemur nobis unu aliquid esse
liberum ab omni corde individua et quasi p se sub-
sistens. Et quia actu fieri p se unitate quiddam
solutu ab individuis sed illud n soluit comparatio
natura unu individuis sed abstractio ex-
in statu absoluto p conceptu absolutu. Barrow
Et cum Suarez ibide dicit q. 2. de intentionibz
dico hic p conceptu abstractivum unitate habere com-
pletam essam utis, est contra eos q dicunt unitate
in hoc statu e unitate incompleta q. 2. contra ex
Suarezio ibidem q. 2. de ratione unitatis exten-
sio aliqua rdm e et actualis q. 2. naa pt illi
actu utis et completa rdm esset in hoc statu ab-
solutu q. 2. contra q. 2. si relatio n e necessaria nihil
manet pter statu absolutu q. 2. contra q. 2. unitate
n definit id quod est actu in multis aut actu re-
feritur ad multa sed quod pt referri posse autem re-
ferri pcedit actu referri p. 2. ad ubi est unitas
unitatis ibi e essentia eiusdem sed unitas

ut ite complete fiat & notiam abstractual vel comparati: 47

acquirunt & Confusione ab inferiorib: conipit vim
ut unum quid absolute go etiam esetia unde dicit
Porecy sicut naa dicitur realit' unitis si existe,
vel a parte rei extra oia individua ut una sui
dicit' actualit' unitis quia illatualit' est una extra in
dividua pbar zis quia naa tunc est complete uni,
lis quando habet aptem pxiomaz qua possit pti sed
p statu absolute ut aptem hanc go pbar minor qua
habere aptem pxiomaz nihil e aliud nisi habere pti
pxiomaz ad relationem ita ut nihil inter retem
unitem et pti hoc intercedat p quod possit re,
ferri sed naa pxiomaz hoc pti relatio enim a,
ctualis ad inferiora fundat pxiomaz in hoc statu ab,
stracto go ut aptem pxiomaz. Ob: tunc, res est complete
se unitis quando est apta ad plura sed n e apta p abstr,
ctivem ergo pti. m. res n e apta nisi cognoscat apta ad
plura sed n est cognosci ee apta ad plura nisi cognos
cat iam ista plura ut terminum huius aptis go pbar m.
quia aptum ee ad plura e ens variis go n erit hac apti,
tudo nisi cognoscat pti. m. quia relati na rtm dici
cti absolute sint n pnt a nob: conipi sine cognitione
terminorum & Tolley huc citato negatio m: ai ptem
regando m. ad ptem maioris pt Rei dicto antec:
ee aptum ad plura e ens variis inclusum in alio ente
eius concedi e ens variis n inclusu in alio negat go
n erit nisi cognoscat negat consequentia relati e qa
quando conipit' aliquid ens eius statim illud ens
eius includit in se aliqua pdiata vel ppres eius v.g.
si conipiam hircocervu ad modu cervi et hirci sta
tum involunt' huc pdiata quod sit ens obiectum etia
si

pbar p.

ob.

ae

q. 2. aa. ut. ut fiat p. notia abstracti: vel comparatiua.

n. coniungit quod sit ens alter item si coniungit dicitur
hinc uerum albos statim inuicem relatis terminis ob.
etiam etiam si n. coniungit illa similitudinem eodem modo
hic si coniungit rem denudatam statim e. apta in
gloria quia aptitudo haec includit in hac denudatio
ne et abstractione obiectiua nam nihil potest fieri
relationis ad gloria nisi sit apta fundare rem
sed haec denudatio obiectiua e. facta relationis
ad multa qd includit etiam aptem relatis ad multa
etiam si aptitudo n. coniungit expresse unde in ens
reus dicitur habere e. obiectum in illa itaque
de ente reus quod n. includit in alio ente reus vel
quod idem est cum ens reus dicitur habere e. ob.
reum itaque est saltem implicite quia coniungendo
hinc uerum coniungit implicite etiam facta per
ens aut obiectum et coniungendo dicitur finibus al.
bos hinc uerum coniungit implicite retem ob.
relinquendo dicitur uidelicet coniungit facta id est al.
bedinem facta ad quaz sequitur relatis reus in
eas includit. sic qd hic coniungendo rem denudata
ab individualis coniungit implicite itaq. se habere
facta relatis ad gloria quia haec facta sunt quod
idem e. aptitudo includit in denudatione illa ob.
relinquendo ob. e. facta e. posteriora certis ubi
aut unte fieri ex multorum figurarum conceptu qd se
quisitur comparatio ad inferiora qd recondit conceptu
quia etiam abstractio fit p. multorum conceptu quamuis
n. fiat tanquam ad terminos sed tanquam a terminis
nam cognitio pluribus individualibus abstractio una nam
sed n. comparatio illa ad individualia. dicendum qd ubi
in eodem statu conceptu scilicet ut relatum in actu

ob. r.

4

om. 3.

A. S. qd dicitur in fine illis materia, forte an utrumq.

48.

par.

et secunda vel fieri p notiam comparativam p
ga relatio actualis et tunc et n' concurrit nisi
concepto termino relativa enim vnt finit cognoscit
sed p abstrhem non cognoscimus terminum id e' in i.
videtur go neutra e' comparatio ex his colligitur
replex e' utilitatem unoy absolutay altaray respectu
nam priorem fieri p abstrhem et e' fitu poste
rioris qua fit p comparatem.

Ad: Status.

Quid definitur in define virtus.

materiali ne, an formale, an utrumq.

Nota ex Toletis ista nota uti genus, spes et
quidem e' connotativa et habere duo signata pri
mo substratum aliqd et o aliquid forte sine quasi in
dicens. mate signati sine substratu est naa aliqa
substantia vta intentioni forte e' vta intentio ad
verbe et o connotativa aliud e' id quod defini
tur, aliud est ratio vta quaz definit, si enim
definiat album e' discrepatum nisi, id quod album
e' est illud quod discrepat, albedo vero e' id quod
sem quo res alba discrepat, albedo enim est causa
quod album discrepat nifum. Dicitur primo defi
nitio quod utis, n' e' ipsa vta intentio nec totu
aggregatu ex intentione vta et naa substrata
quia non querit illis definitio utis, nam quod p dia
t ut quod inest ijs de quib; p dicat vta ante
intentione et totu aggregatu n' ita inest vta enim
intentione n. g. generitas non inest hui nec forali
aliis eant genera go n' p dicant consequent nec de
finiunt. Dicitur et o definitio quod e' naa substrata

Not:
duo signata
utrumq.

mate signati

Tom 10.

Tom 2.

q. 2. A. 5. qd. dicitur in fine utrius mater forte an utrumque.

Em 3.
pbat

ob 10.

Et

ob 2.

Et

ob 3.

Et

non simpliciter ut in se est aliquid reale sed ut sub
stat intentioni et dicitur quia ut nunc substat predicat
de inferioribus. Dicendum igitur ratio definiendi nam
substratam sine definitum quo est fortiter illa cui
substrat nam pbat quia ratio definiendi est id
est quod nunc convenit definitio sed ei convenit
est fortiter id est ut utitur quod hoc est ratio
definiendi sicut ante dicitur et albedine esse ratio
disgregandi nunc. ob: primo generis v.g. n. est sola res
qua denominatur neque sola secunda intentio sed utrius
quod utriusque definitio et nequendo consequenter quod convenit
natura composita ex prima et secunda intentione
n. in inferioribus. Eadem utramque partem ut
videmus. ob: ratio illud definitum quod a parte
rei inest ita in natura a parte rei inest quod
definitum ut est a parte rei et definitum quod a
parte rei inest ita in quatenus substat illi
conceditur quatenus n. subest negat ratio est quod
predicatum debet saltem ratione distingi ab eo, de quo
predicatur alias fieret predicatio negatoria sed disti
nctio ratio tantum est per illud quod res tantum de
finitum ut subest illi. ob: ratio id definitum cuius
etiam explicat sed non explicat sua rei substrate
neque enim explicat quid sit aut, hoc est quod nunc substrate
ta n. definitum et dicitur. n. id definitum in definitione esse
habet cuius nunc explicat conceditur in definitio denomi
natura definitum id cuius explicat sua negat hic
autem n. definitum nunc substrate etiam sed tantum
denominative quia hoc definitum n. convenit illi ut
se sed in ordine ad illud sed contra solutionem

Quid dicitur in ordine utriusque forte an utrumque
 obijes sequi utrum tantum denominatione predicat
 in de juris inferioribus: per sequela sunt res definiti
 et ita predicat sed definit de nominative per predicat
 bit tantum denominatione id est accidentaliter quod
 falsum. Ergo ait n' q' accidentaliter de hoc q'
 negando sequela et dicto. M. quod definiti deno
 minative predicat denominatione id est convenit illi
 q' dicitur utq' ut predicat concedo predicat deno
 minative id est convenit denominatione illi rei: de qua
 predicat nego: Ob. ultimo ut definiti ut con
 vob utib' sed nulla naa substrata e' cois' ob:
 utib: go naa n' definiti q' ob. m. quia quaedam n'
 tia sunt entia satis quaedam realia hoc ante
 n' pnt habere naa substrata coem' q' ahia' ee
 ratem definiti denominationi alias absoluti
 in absolutis ut dari naa aliqua cois' in denomi
 natione autem sufficit forte ee' coe' ratio est
 quia in definitis denominationis descendit sub
 fonte signato non sub matre ut fit in absolutis:
 igit quoniam etiam in ista defie definitu e'
 aliquis denominationem descendendum e' sub fonte
 tate n' sub matre ad argu' ergo distinguit M.
 definiti unile ut coe' e' n' naa substrata ne
 gat ut coe' secundu' fonte signatu' concedit
 et eodem modo distinguit. m. nulla datur naa
 cois' e' n' forte negat e' n' matre concedit.

Ob.

R

Ob. utri:

R

De Quarta. Item
 De dimissione unitis. Ad: primy.
 Unum tantum sint quinque unita.

q. 3. A. 1. Ut tantum fiat quinquē universalia.

Not. 10. Notandum primo est quod in articulo differre nō se hęc tria, predicabile, predicatum, predicamentum, potest aliquando sumi pro eo quod potest predicari de multis, etiamsi complexum sit, primo topicorum c. 3. eto pro eo, quod predicati potest de multis, et est incomple- tum, et ita hic sumimus. Predicatum autem aliqua- do auipit pro eo quod quomodocumque ab utroque predicatum auipit per hermas c. 6. aliquando auipit pro ipso- cato topico quod nihil aliud est etiam etiam ibi. Idem et Toletus hic q. 7. quam predicatum improprie- fitione topica, id est probabili. Predicamentum auipit vel per summo genere reali, cui subest dispositio- genetur et per se vel per ipsa dispositione. Item dicitur. sicut hęc tria quod predicabile inual potentia, predicatum actus, predicamentum coordinatioe plurium predicabilium. nota- tantum eto tanta hic ipse sermo de predicabili de- recto et nati. Et per eam est predicatio ut videtur apud toletum q. ultima de genere et vobis q. 1. de- utro: art: 4to, primo ordinata seu natis et tunc- predicatio natis est quando predicatio fit eto ordine nati, hęc- plex est una identica quando idem dicit de seipso ut- socrates est socrates quia nihil est convenientis nati qd- ut idem dicit de seipso; altera directa quando id quod- se fit ut forma, dicitur de eo, quod se fit ut materia- huiusmodi predicatio sunt, quando predicatum superius de- inferiori in recta linea, infra vel proprietate de se, au- dens de tubo, vel infra contrahens de genere, quia- gens quod infra contrahens habet se ut materia, infra- ut forma; eto inordinata hinc natis et tunc est- quando predicatio natis quodit ordini nati hęc ipse est- una contra ordinem nati, sicut indirecta quando id

Predicatum quod.

Diffia hinc.

Not. 20.

Predicatio plex.

Predicatio natis.

et hęc plex.

20 et hęc plex 1a.

Ut: tantum sunt quinque universalia.

50.

quod se fit ut materia predicat de eo quod se fit ut
 forma, huiusmodi predicat sunt hic quando predicat
 inferius de superiori in recta linea. sicut de ista vel
 propriitate, sicut de accidenti: altera propter naturam sicut
 quod accidens quando ^{nece} id quod se fit ut forma predicat
 de eo quod se fit ut materia, nec quod se fit ut ma-
 teria de eo quod se fit ut forma ut albu est dulce,
 vel dulce est albu, nam albedo non est forma dulcedinis,
 nec dulcedo forma albedinis, sed utraq[ue] est forma alicuius
 tantum v.g. lactis. Dicuntur ut etiam hic q. 8. art. 1.
 1. Alberto magno et. reuelat. d. sexta. s. 8. n. 7. tot:
 et toletus hic, est tantum 5 predicabilia nec plura nec pau-
 ciora plura primo ex hoc simpliciter modo predicandi de
 enim genere aut predicat, quod tanquam pars essentia,
 nis et de pluribus. sicut differetibus: et sic est genus, aut predicat
 inquit ut tota eius essentia de pluribus: numero esse
 retibus: et sic est species, aut predicat essentialiter in quatuor et
 sic est differetia, aut accidentaliter numero et sic est proprium
 aut accidentaliter contingens, et sic est accidens: et sic est du-
 plium motu in existenti pluribus: nam quod inest multis, aut
 inest essentialiter aut pars matris, et sic est genus, aut anti-
 aliter ut pars formis et est differetia, aut tanquam totum esse
 tiatle esse, et sic est species, vel tanquam coniunctum matris,
 sicut non est essentialiter et sic est proprium vel coniunctum
 et in se sive contingens, et sic est accidens: Ob. primo
 et plura quod 5. nam definitio est aliquid predicabile,
 per dicta 5. primo topi. c. 3. et eam dictum esse nos
 tantum loqui de genere incomplexo: Ob. secundo apud etiam
 et habes sunt decem dicta 10 dicta plura esse
 quanta quia tot sunt species dictum quot sunt modi
 predicandi, et in hunc modum. et regardo consequenter, ad pte

wa

Da p.

5. g. lica.
si plura nec
particula.
g. lica.

g. lica.

Ob. 10.

Ob.

Ob. 20.

Ob.

Q. 3. R. 1. Ut: In sint quinque universalia

Et tot sunt modi predicandi quot sunt modi inherendi
cum necessitate connexionis et identitatis cum multis
inferioribus conuenit, quot sunt modi inherendi non
apertim necessitatem connexionis et identitatis sed
tantum effectum aliquem fontem qui fit in subiecto negati
uam autem uocat in praedictis uariatio necessitatis
neg enim distinguitur quantitas quod magis uersis
respiciat subiectum quam reliqua sed quod aliter subiectum
afficiat in magis certis nimirum quod illas extendat
qualitas quod quasi omnes illas subiectum hinc eodem potest
to possunt esse. plura praedicta in qualitate enim est
uicibilitas et eius quorum illas proprietates est istud auferens
in praedictis: uero attendit tantum ad uariationem uersis
utrum se: necessitas uel contingenter inest. Sed in praedictis
ditibus non attendit uariatio ad solam subiectum sed ad
aliquid de quocumque possit predicari hinc color est ge
nus respu albedinis et nigredinis respu subiectum est au
dens quare cum haec necessitas simpliciter est tantum
stuplex unum, igitur obicitur sicut genus et spes faci
unt diuersa praedicabilia, quia spes de numero differe
ntibus: genus de specie differentiibus: dicitur ita etiam potest
dici differens et generum facere plura unum quia quod
dicitur generum et differens dicuntur tantum de numero quod
dicitur uero de specie differentiibus: sed genus et speciem non potest
se facere diuersa praedicabilia quia illud de specie haec de
numero differentiibus: est, sed quia spes predicat in quod
ut tota eius essentia inferiorum generum ut pars essen
tialis, ad hoc in differens generica et specifica non fit
utroque enim predicat tantum ut pars. Essentialis non
ut tota essentia idem sed de generum specificis et gen
erum uelut enim est tota sua eius inferiorum,

Ab. 30

Rx

Ut: En sint quinq; uti uersalia.

51.

quarto ob: sunt plura signaria quaz s go plura uni
 lia quam s: pbat conse: quia singulare et unile sibi
 opponunt sed quot modis multiplicat unū oppositorū
 tot multiplicat et alterū go si singularia multipli-
 cantur ultra quinq; etiam unilia multiplicabunt.
 R. negando consequaz ad pbem distinguit. m. quot modis
 multiplicat unū oppositorū mathy et idē multem
 numeralem, tot modis multiplicat alterū opposito-
 rū negat, quot modis multiplicat fortiter sine in-
 dixeritate terminandi ut quid tot modis multi-
 plicat alterū oppositorū id ē utē concivū individua
 autem tantū quinq; modis terminant unile aut ut
 totam entiam aut etiam mattem aut fontem aut
 velut aliquid necessarium aut contingens: obijci-
 unt rōo arga ut pbent et pauciora utia quaz s
 primo ob: Artes primas topicū c. 3. ubi ait vis oppo-
 sitio aut pprium, aut genus, aut accidens indicat go
 sunt tantū tria unilia pbat antecedens qd diffra-
 ctū gener alis ut genere ordinanda ē. R. cū dicitur Ho-
 teni ibi n̄ requirere p̄dita sed predicata topica. quaz
 que faciunt singularem locum topicū hinc ibidem
 sunt diffroz et constituedaz in genere quia enim
 signat aliquid entiale spec̄i sicut et gens ideo sunt
 eundem locū topicū eandem tractem cū genere
 spem antez ideo n̄ notant qd n̄ ē p̄dicatū topi-
 cū sed sicut topica sūm p̄p̄o et unia spem,
 pes antez de seipsa p̄dicari n̄ solet ob: dō de
 unile in p̄tibus p̄p̄o, aut q̄lay ē, aut pes aut
 v̄stra go R. id verū ē referū unū p̄diti n̄ re-
 p̄diti dixerunt ad p̄diti de id attendit de quo
 p̄t dixerē p̄dicari. ob: 3tio quinq; p̄dicat aut

ob geo.

R.

obijci-
unt.

R.

etia argu-
nt.

R.

ob 3o.

Q. 3. A. 2. V. hae 5 spes sunt spes infima universalis

Essentialiter aut accidentaliter item aut in quid aut in quale predicatur quod tantum duo sunt rationes
R. nos loqui de ultimis spes non de proximis: Ob. 1. ultimo genus et spes non faciunt divergentem partem rationis sicut genus non signat totam essentialiter ita res spes non cadit in individuas que accedunt ratione specifica et etiam de essentialiter individui sed spes ideo dicitur predicari ut totam essentialiter, non quia nihil aliud est essentialiter individuum, sed quia est ultimum quod convenit totam essentialiter communem. sed quod complectitur in quo ultimum essentialiter communem

R. Ob. ultimo.

R.

Item haec quinque spes sunt spes infima unitas.

Hoc 1. specie determinat haec q. ex precedente, notatur species infima si sub qua non est alia spes, sub altera sub qua est alia immediata, quae ponitur immediate sub aliquo genere speciei dicitur immediata. Item 2. in hoc, haec spes sunt infimas, quae non possunt ulterius illas dividere in alias spes. Item varietatem necessitatis in predicando. Ob. alia si unitas subiecti, alia quantitatis, qualitatis, quae ex diversa unitate unitate diversa ratio predicandi aliquid de multis tanquam unum quod erunt unitates sed erunt unitas, et dicto ante: est alia unitas fuit et naturaliter conceditur talia fuit id est est alia unitas unitas negat quoniam 2do contra loquitur haec quinque spes sunt essentialiter et immediatas Respondeo unitas; probat, ille spes non sunt immediate respectu generis inter quas et genus intercedunt aliqua predicata essentialiter sed inter unitate et haec quinque spes sunt inter media predicata quaedam essentialiter quae sunt unitate et quae essentialiter predicatu ita intermediaria sunt et nisi

Item 3o.

Ob.

R.

Item 2o phatis.

Ant: Unite sit genus univocum vel analogum ad has 5 spes 52

genus et differe subalternae pbat. m. Essentiale qd
dicatum generis et speciei e predicari in quid, differe
autem pprio et accidenti inter essentialia e predicari
in quale qd intercedunt quadz predicata essentialia prius
qd diffidi simile in id, quod predicari in quid, et in id
quod predicari in quale, hoc vero spes in has quinqz di,
videntz.

Ant: Minus.

Utrum unite sit genus univocum vel
analogum ad has 5 spes.

Prima opinio e Alberti t. 2 de p. d. c. 9. sic enim
ait sciendum e quod unite non dicatv vtrqz de ipis
ut genus sed ut casu pportio ad unum quod vocatv *sententia*
vtrius analogiaz vtrius *authorum*. *absolue dicitur*
genus univocum Suarez vero d. 6. 18. 18. sic ait
ratio unitis sub ea confide. *ant. nimirum genus est ad*
5 unitia qd solum consistit in separare p. p. a sig.
tib. que eiusdem ratio e in quocunqz uniti *Cartes*
hic ant: vdo distinguitur cum for. *set unite ab*
solute sine p. p. faciunt analogu respectum
vero univocum. *Notandum primo, in constantibus*
non attendendu ad matre sed ad forte p. constitu.
eada univocatione xoz spes sumunt vtrius *descent*
su sub forte signato n matre hinc dicit *Aules*
c. de spe albu e p. p. coloris, non illius *subie*
cui inest color. *notandum vdo forte unitis e d. m.*
spes absolute et respectum ut dicitur e q. 2. *an. 3.*
forte e aptitudo eandi in multis respectum e
relatis qua alu referunt ad multa. *Secundu minus*
in Suarez ubi supra contra *Cartes*, fortitose, ab
solutoz seu unite absolute e q. 2. univocum

Not. 10.

Not. 20.

Not. 30.

Q. 3. # vlt. vlt. ut sit qng uniuersu vel analogu ad has 5 spes.

ob. 10.

32

ad has 5 spes, ratio est quia bene possunt ab-
strahere unum quodam ratione si: et sic per se amul-
tis, et aptum est ad multa qui sequit participari
h ab his spec: et si quae est perfectio vel integritas
in his spec: quod genus essentialis accidens contingit
ita sit aptum in se huc puenit ab ipsis spec: non
ab ipso uniuersu in se. et tunc primo talis est per-
fectio seu aptitudo: qualis est actus sed actus esse
in multis conuenit quinq: uniuersu analogice quod et
aptitudo probat. m. actus uniuersu est identitas seu co-
iunctio eorum inferioribus sed haec identitas et co-
iunctio est essentialis partibus accidentalis quod analogice
conuenit afferuntque. Antem ratio huiusmodi est. Iam
quae essentialiter dicunt uniuersu dici quod auidet analogice
quae res negando. m. ad problemam distinguuntur. m. iden-
titas et co-
iunctio uniuersu in his quinq: spec: con-
cedit est identitas 5 specierum ad sua inferiora
multa negat. m. eadem modo distinguuntur identitas
et co-
iunctio est partibus essentialibus partibus accidentalis
respu uniuersu ad has 5 spes negat, quia aptum est
ad plura sub totis spec: essentialibus conuenit est
partibus essentialibus partibus accidentalis respu ipsam
5 spec: ad sua inferiora conuenit et eadem non
dicunt uniuersu 5 uniuersa de aliquo tali inferiori
ori sed huc est extra quodam quoniam uniuersu non
uniuersu ipsa 5 uniuersa dicunt uniuersu de suis in-
ferioribus sed uniuersu uniuersu dicunt uniuersu de 5
uniuersu si enim 5 uniuersa comparemus ad unum in-
diuiduum extra suas partes spec: suas huc
uenit est quod dicit Suarez l. c. 115 ea de

Ut: atq; sit gng uniuersi uel analogi ad has 5 spes. 53.

tali individuo non uniuersi dicitur ut unum sit essentialiter idem in individuo scilicet spes et genus alterum tamen contingat ut accidens et hinc applicatur quibusdam dicitur ea tantum uniuersi conuenire que essentialiter conueniunt accidentia autem non uniuersi conueniunt scilicet scilicet enim si aliquis dicitur quod dicitur de duobus ut si dicam color inest Socrati, color inest albedini, color hic non uniuersi dicitur quia albedini essentialiter conuenit. Socrati accidentaliter, nos autem in proposito loquimur de aptitudine ipsius unitatis generice sumpti quod essentialiter conuenit 5 specibus non accidentaliter ut patet. Ob: etiam dicitur quod magis conueniunt inter se quae cum aliibus generis speciei et differunt cum hi sint essentialiter illi accidentales quod non conueniunt uniuersi in eate generica etiam in multis et negando consequenter quia haec conuenientia non oritur ex eate generica sed ex diffinitione specificis. **Quidam** etiam cum Leibniz contra Albertum et Ekin, unitate respectum aequitatis dicit de 5 speciebus atque adeo absolute dicitur est unitate uniuersi et dicitur de his 5 speciebus quibus ut prior corruptio quia potest abstrahi quod aliquis dicitur qui est referri ad multa quod autem unum unitate referatur etiam essentialiter alterum ut accidens id oritur ex differente. Ob: primo illud non uniuersi dicitur quod perfectius est in uno quae in altero sed unitate relativa est perfectior in uno quae in alio quia genus et spes sunt aliquid essentialiter accidens non item, et distinctio. **M.** quando est perfectius in uno quam in

Ob: 2.

Pz

Ob: 2.

pbay.

Ob: 2.

Pz

Ob. Ant. Ut ita sit gng uniuocum uel analogum ad has 5 spes.

altero pfectione orta ex diffinis nego et analo-
gum quando e pfectius in uno quaz in altero pfe-
ctione orta ex rate generica concedo at iam in-
dinus hanc omni ex diffinis pfectis quaru M
uel. m. pfectio non tollit uniuocatione generis ut

Ob. 20.

as nec ait est uniuocum in diffinis in hoc fit
pfectiore quaz diffinis in bruto. Ob. Edo id n e
uniuocum, quod uni conuenit p prius alteri p
posterius sed unte ita conuenit go pbat m ga
unite conuenit generi et spei quatenus immediate
dicunt de inferiorib: pprio uero et diffinis quatenus
mediate dicunt de inferiorib: immediate autem de

Ob.

spe p negando minorem ad ptem p unite abstra-
hete in unte ab eo utrum mediate uel immedi-
ate p dicit de plurib: hocq: ei conuenire n e gradu
generico sed pfectio. Ob. pto si unite est gng

Ob. 3.

ad has 5 spes sequeret gng contineri sub sua spe
sed hoc uidetq: absurdum pbat sequela qd ob quod
e gng continet sub genere go si unite e gng con-

Ob.

tinetur sub genere quod gng e spes unitis p ipso
sequaz contineret sub sua spe accidentalis conuo-

centialit: nego hanc enim p dicitio unite e gng
est accidentalis simul et hoc ait e gng nq: ait
et unite respu huius p dicitio gng sunt materia

Ob. 40.

substrata qaz autem respu unitis e spes et d
illo centialit: dicit unite Ob. 40o hinc sequu-

Ob.

turum gng contineri sub spe in fit spes respu
unitis p contineri tantu accidentalis et tan-
quaz materiaz substrataz non centialit: ita ut spes
p dicit de genere tanquam aliquid centiale.

In Caput 2. de genere.

Quo praestat in hoc capite Porphyrius, in prima parte proponit uariam acceptionem generis, in 2da definit gen. proprie dictu, et docet differre a cate-
ris & unilib.

ordinem
fuerandi.

Quaestio prima

De definitione generis.

Art. primus.

Utrum definitiones generis sint essentialia.

Prima generis definitio e: genus e id sub quo pos-
sunt spes, ita gen. e id quod predicat de pluri-
bus spe differentib.

hinc quae sa.
opio 2da . n

Circa priorem dicendum est, cum dicitur hic q. q.
ant: Sed eoz ee datay p aliquid essentiali, pbat
qa idem uidet quo ad sensu, habere sub. se spes, et
posse negre plurib. spe differentib. sed hoc e dicitu
essentiali generi, qd et illud pbat. N. qa sicut dicitur
pater e qui fit filiu, illi qm quid pater fit ille q
refertur ad filiu, sic dicitur, gen. habere spes, illi
qm gen. posse referri et aptu ee ad spes.

Am 10.
pbat.
glatio ab
exemplo.

Circa 2da sunt dua opes, prima e eoz applicati-
one ee essentiali, sic Scotus apud Toletu q. 2. Caicta
ny apud Corbes. 2da e Alberti apud Toletu et
Ely lo. c. asserentiu n ee essentiali, haec postea
riva uidet pbatibilior, primi, quia fit p p dicitu
qua e p unitas unitis n essentiali, definit enim
ee id quod pot p dicitu de plurib. pbat in quid. Ob.
illud e essentiali quod definit p sum unitatum

Am 2da.
opio 1a.
opio 2a.
et melior.
pbat 10.
ob. 10.

q3. A. 2. *Ue. in his definitis quibus ponatur aliquid loco generis.*

¶

genus definitum & sunt correlatiuum id est per quod
essentialiter definitum & illud definitum essentialiter.
quod definitum & correlatiuum, si definitum & essentialiter
aliam respectum, conceditur, si per accidentalitatem, negatur
autem non definitum nisi per accidentalitatem, nimirum per
proprietatem, quae consequitur ad essentialitatem. Dicendum

¶

ergo cum solent contra Aristoteli in eodem, genus et
essentialiter posse definiri, nam si dicas genus esse utrumque, quod
potest essentialiter, ut ponitur mathematicis, inter multis, sedens

¶

essentialiter definitione. Obi. Aristoteli primo, genus comprehendit
habet omnia propria, sed adhuc non datur genus unius
cum, quod genus non potest definiri, cum definitio fiat per genus
uniuscum, & Aristoteli xx. nam ad propria nihil datur
uniuscum realiter, et primo intentionaliter, conceditur

¶

essentialiter et ideo intentionaliter negatur. Obi. 2do, genus
superius non potest definiri per superioris generis, sed genus est summe
genus, comprehendit enim omnia genera quod non potest definiri,
reponderet respondendo. n. quia unum est aliter genus, ad eam
per quod genus accidentali definitione continetur sub se omnia
genera non essentialiter, cum autem ipsum genus essentialiter
sit sub unum tanquam sub suo genere, essentialiter per illud
definitum.

¶

¶

.

¶

¶

¶

¶

¶

¶

U: in definitis quibus ponatur aliquo loco generis. 55.

accipiant, signant gradum genericum, at vero Porphyrius, siy eas seorsim accipit, quod posuit illa loco generis, ubi -m. quia assignando differat generis et individui,

sicut genus differre ab individuo, quod genus dicitur

genus differre ab individuo.

de pluribus. individuum de uno, quod haec verba seorsim accipit, item sicut quod genus conveniat in alijs ubi,

quod conveniat in alijs ubi.

bus, in eo quod dicitur de pluribus. quod dicendo quod ita conveniat, ubi est gradus genericus, et ubi ubi est

gravis nam ibi dicitur genus est de pluribus: et spe

differentiis id enim distinguit gradus genericus et dif-

ferentia. Res, si haec verba, sub quo ponuntur, et quod de pluribus. predicatur, ponunt loco generis, tunc haec verba

(spe) spe differentiis, erunt differre, sed non sunt

quod pluribus -m. quia non potest predicari, neque enim individuum

genus. Et spes vel genus est spe differentiis, sicut di-

versus hoc est nullus et negatio -m. ad speciem et a

potest predicari solitari et sumpta, et attenda latinitate

concedit, non potest predicari si coniungatur in aliqua par-

ticula connotativa, vel aliqua simili, negati, et ita

in hac definitione potest predicari si coniungatur predicato

generico.

Art: Etiam

Quid definiatur in definitione generis.

Solum hic respondetur quod supra de unitate, in cuius mi-

nimum definitio magis substrat, ut quod, genericitate vero

ut quod, sine vel eatez definitio, sed ulterius hic quasi

potest, an reges, prius, entia rati, et entia incomple-

ta possint esse genera, dicendum primo in locis q. 2.

Art: primo Caetano c. de se, privatum et negati

et.

et.

et.

et.

Q. 1. 1. 3. Quid finiat in fine generis.

pbay

n̄ potest esse genera, pbay primo ex parte de par-
tib: actum e3 ubi dicitur, privatio, qua privatio,
nulla e3 diffra, pbay ratione, quia n̄ pot fieri ut
sit spes eius, quod non e3, diffra, enim et consti-
tuere p̄ coniunctionem in genere spem, nihil au-
tem coniungi pot̄ eū eo, quod nihil e3, atq; ita cū
privatio et negatio n̄ hnt spes, n̄ poterunt esse genera.

Ob. 10.

Ob. primo negatio p̄dicat de negatione et privatione
ut aliquid esse, sed n̄ ut privari, vel auferri, diffra
vel spes, q̄ ut genus p̄ negem p̄dicari ut genus in
propos. dictu et analogie tale. Ob. 2do negatio

Ob. 20.

equi essentialit̄ differt a negatione hōis, q̄ si inf-
ferunt, in aliquo conveniant, quod sit genus et hōis
e3, quod negatio dividat̄ in negatione et privatio,
non, hoc vero in plures negas et privas, nihil
autem dividit̄ nisi quod unum e3, et multa, q̄ ne-
gatio habet spes p̄ negando neges differe

Ob. 30.

essentialit̄, nullas enim hnt essentialit̄, queres q̄
quomodo differant, q̄ n̄ differre p̄ aliquo intrinsicum
sed tantu p̄ subiecta a quib: extrinsece termin-
antur, hęc negatio n̄ hōis, differt ab hac n̄
equis, n̄ p̄ aliquo intrinsicum sed tantu p̄ extri-
sece, q̄ videlicet illa terminat̄ ad equum, altera
ad hōem, unde concedi pot̄ neges et privas impro-
prie diu genera, q̄ contrahunt extrinsece p̄ illud
quod negant. dicendum 2do eas ratis p̄prie e3 q̄
hg pbay, quia sit aliquid esse plurib: specib: ratis
et sit negatio et privatio ut sunt eadem ratis p̄t
esse p̄prie, dicta genera, et spes, nec obstat quod

Em. 10.
pbay

quod negant. dicendum 2do eas ratis p̄prie e3 q̄
hg pbay, quia sit aliquid esse plurib: specib: ratis
et sit negatio et privatio ut sunt eadem ratis p̄t
esse p̄prie, dicta genera, et spes, nec obstat quod

Antes lo. c. dicat primati one n' e' g'ng, q' id
 tantu' sigit' de prime ut primatiu' e' n' ut ens
 estis. Dicendu' q'is ens incompletu' n' e' quidem
 geny q' dicamentale e' e' tra' genus. P'ite prima pars
 p'bay q' ut aliquid sit genus q' dicamentale e' e'
 ens completu' hoc enim solum ponit' q' se in p'itib' p'by
 e' da pars quia ab ente incompleto p't abstrahi ali'
 quid e'oe plurib: spe differentib' ut patet in partib: p'by.
 sicis r'ay pes est genus ad pedes hois et ad pedem
 equi vel forma r'epu' a'rae humanae et equinae.

2m. 30.
 3m. 10.
 20.

Quaestio 2da.

Quomodo se habeat genus ad spes.

Art: primus.

Unum genus praedicat de spe differentio:

Quoniam in definitione generis facta e' mentio spei,
 explicandu' est quomodo genus se habeat ad spes,
 quoniam unq' primo utrum possit predicari de spe dif-
 ferentib: prima ratio e' affirmativa colligit' ex de-
 f'one generis. nota hic ad hoc, ut aliquid differat
 spe, duo requiri, et sufficere, primo ut habeat di-
 versas definitiones: 2do ut duo illa quae dicunt' dif-
 ferre spe, sint sub eodem genere, patet ex h'c 10
 nota: q' 2 q' ubi ait neq'pe est eiq' in eodem gen-
 nere e' quae spe diversa sunt, hinc facile solunt'
 argu', primo e' genus praedicat' etiam de plurib:
 differentib: genere; na' subta d' q' corporeo et in-
 corporeo q' genera sunt n' spes q' male ponuntur

conclusio 1a.
 10.
 20.
 ob. 1a.

25. A.1. De geny p dicitur & spe differentib.

R. haec verba differentib: spe p dicto antea: ge-
ny p dicitur & plurib: generib: ut genera sunt ni-
gatim sunt spes concedit, quia iam vidimus ex p-
te illa esse diversas spei, quae sunt diversas diffra-
sub eodem genere. Ob: Et o geny p dicitur etiam

Ob. 2o & differentib: numero, subia enim dicitur socrate et
Platone, qui solo numero differunt, qd geny n' tantu
p dicitur & spe differentib: qd dicto antea: geny p

R. dicitur & numero differentib: ita ut p hoc disti-
guat ab alijs unitib, negat, ita ut n' distinguat
concedit, in definitione autem generis illa p dicitio
posita, e p quae differt ab alijs unitib: qd dicitur

Imo 2o dicitur geny p dicitur de spe differentib: ut totu quoddam
potentiale, n' autem ut totu integrale, vel entia
totu p dicitur qd. ale, totum autem potentiale e, quod sub se plura
pt complecti, quae in actu n' ht, igitur geny in actu
et rdm se n' habeat diffra inferiores, sed potentia

potu integrale potentiale, totu integrale e quod plura in se com-
plectit tanquam partes integrantes, sicut duo com-
potu entia qd plectit manus, pedes & totu entiale e, quod e tota
entia cuius alicuius rei, sicut spes in individuo

Ob: patet qd confio, quia geny continet sub se spes n' alia
sed potentia tantu. Obes geny e pars spei ad
partem de toto n' e p dicitio legitima, quis em

R. dixerit hoc e caput qd genus n' dicitur de spe ut
totu & dicto p. genus est pars spei si ptem
confideremus ut totu integrale vel entiale con-
cedit, si spes consideret ut aliquid inferius negat

quia tunc genus predicatur ut totum potentiale
per facilius tantummodo quod pars non predicatur quidem alia respectu.
De toto in abstracto, predicatur tamen in concreto, dicitur
enim hominem esse capitatum per licet non dicamus esse
capitatum.

Art: 2dus.

An genus predicetur in quid.

Nota predicari in quid simpliciter posse sumi pro
definitione rei, sic sumit totus primo topi: c. 4.
et 2do posteriorum t. 3. 2do accipit pro eo quod est 2o.
esse predicatum entiale alicui, et quod est pars de-
finitionis, sic accipit totus t. 5. ibidem et 2do postu-
t. 21. 3tio accipit pro ea predicatione, in qua ali-
quid predicatur per modum se stantis et existentis,
instar alicuius subiecti, hoc enim respectu individua-
rum, color respectu specierum tunc modum signandi abso-
lutus, non in existentem dicendum primo. genus non predi-
catur in quid etiam primam acceptionem, quia non est tota
definitio speciei. dicendum 2do genus in 2da acceptione predi-
catur quidem in quid, cum sit predicatum entiale, sed
tamen porphyrius non in hoc signatu accipit predicari in quid,
probat, quia predicari in quod etiam porphyrius tantum con-
uenit generi et speciei, hanc autem acceptionem etiam con-
gruit differre, cum et illa entialiter predicatur, dicitur
3tio in 3a acceptione, solum genus et species predicatur
tamen in quid, quia haec sola predicantur per modum se stan-
tis, rationale enim et ceterae differre ut et audivi-
lia predicantur per modum quasi adiacentis. Ob. pro

Predicari in quod
simpliciter, ut sumi

2o.

3o

Ob. 1o

Ob. 2o

Ob. 3o

Ob. 4o

Ob. 5o

Q. 7. A. 7. Ut quod possit predicari in se in abstracto.

diffra ideo dicitur non predicari in quibus, quia predicatur per modum forme, sed geny etiam predicat per modum forme ut dicitur Antes 7 meta: c. 167 est in forma quod per se cum spes subiciat generi per se dicitur

R.

N. nam diffra non ideo dicitur non predicari in quibus, quia predicat ut forma, sed quia predicat ut forma per se in hoc modo per se stantis, sed quasi adiacentis, ob

Ob. 2.

eo Antes 7 meta: t. 48 et c. d. Julia t. 7. ubi dicitur genus et speciem figurare quate aliqd, et altem ideo

R.

dicere geny et speciem figurare quate aliqd, quia non sunt sicut individua subiecta, sed indigent aliquo per quod existant a parte rei, interim, quos ad modum signati figurant per se stare, quod in diffra proprio et evidente non fit, haec enim figurant quasi in existere

Ob. 3.

etiam diffra predicari in quibus Antes top. 4.

R.

Antem in hoc et finitoy lovis auigere hanc vocem quid generice per se completit quate quod et simpli, et quod, nos autem hic allegimus predicari in quibus simpli, et quod.

Ant: 3. huius

Utrum geny possit predicari de se in abstracto.

abstracta
cia.
physica sunt
metapha.

Respondetur ex Suarezio d. 6. p. 20 r. i. abstracta et duplicia physica, et metapha, physica sunt ut albedo, color, metapha ut humanitas coloris, et igitur sensy articuli et utrum possit dici humanitas et alitibus Scoty apud Suarezium l. c. r. e. gat, solo vero q. 3. utrum art. 2. affirmat. Opie.

Quo lo.

In primo in Suarezio l. c. et Forsk: 5 meta.

c. 28. q. 13. §. 2. Propositiones qd. p. dicat qny de se
in abstracto posse habere duplice sensu. primus est hu-
manitas sive rationalitas, id est ratio q. constituit illu-
gradum genericu, quem constituit ailitas. sed id sive hu-
manitas includit intra suam entitatem, entitatz aili-
tatis. dicendum est ailitas n. pt. p. dicari de humanitate
in primo sensu. p. bar. q. alias humanitas posset dici
qny, q. quod est ratio alienius generis, posset dici
qny. Dicendum 2do ailitas in 2do sensu pt. p. dicari
de humanitate p. bar. q. humanitas includit in sua entia
n. tantu rationalitate, sed aliqd. p. fereat, qd. autem
illud est nisi quod sit coe cum brutis scilicet ailitas
at quando aliqd. in sua entitate includit aliud, illud
nichilum pt. p. dicari de includente, eo modo quo in-
cludit, q. si includit in abstracto poterit p. dicari
in abstracto. Dicendum 3to abstracta physica pnt
p. dicari de suis inferioribus de quibus n. est dubitatio,
hoc est abedo.

Contra tertiam rationem ubi primo geny et signa,
ei p. motu totius, sed abstracta generis signant
p. motu partium, q. n. pnt in abstracto p. dicari p.
2do m. abstracta generis signant p. motu partium
respe sui et contrarij ut ailitas respu ailitis con-
trarij, respu inferioris v. g. humanitatis negay nam
tunc sit se ut totu uniu. Ob. 2do abstracta dif-
ferentiam n. pnt se differre, q. nec abstracta gene-
ra pnt se genera p. negando consequay, q. a
abstracta differant p. dicant in quate quid genera in
qd. simplicitate, inter q. duo hoc discriminis est, quod

plex sensu
p. quod quis
p.
2dy.
Om 2o
p. bar.
Om 3o
p. bar.
Om 4to
Ob 1o
p.
Ob 2o
p.

27. 24. Ut: gny possit conservari in una specie.

dicuntur alii
p'nt quare
id. et q' p'm
p'nt.

ad interrogem in questione qualis est xi p' ad...
iectum logicum, ut est talis, ut ralis x' p' t'z
qa si quæraz qualis e' h'uitas, dicat' autem e'
rabilitas tunc e' in q'd quod e' contra ratem d'f.
trae ob. ultimo quod abstrahit ab aliquo n' p't
de illo p' d'icari, p'nt ab illo abstrahit, sed abstra
generis abstrahant ab arbitris p'ei q' e' cu' in
stinctione quod abstrahit n' p't p' d'icari si n' m'la
datur in altero abstracto, comedi' p' d'ias negat'
tuntur enim n' abstrahit ab arbitrate eaz au' p'nt
do r' d'ia entitatem.

ob. ult.

R.

Ant: 419.

Utrum gny possit conservari in una spe.

3 p'los sent' q'
h'uit' art' h'uit'
10.

Albertus 1. 2. p' d'ic' e' b. putat genus n' posse
conservari in una spe, alij' vero affirmant. nota
p'prie sent' huius art' e' p' posse p'imo utrum ge
nus possit conservari in una spe r' d'ia f'cti et
signatu' mat' ita ut existate solo h'ore pos
sit dici existere totaz realem entiaz art'is.
2. de utrum fortitur generis seu unitas possit
e' in una spe. 3. de utrum gny habeat in una spe
totaz suaz p'fectionem quod idem e' ac utrum una
spe sit p'fectior altera, r'az si sit, tunc gny n' habe
bit oem p'fectione possit h'ilem existate do tantu' in una
spe, sed debet habere plures spes, aut enim existate
in bruto p' carebit p'fectione r'ationalitatis q' d' in h'ae
Quoniam p'imo in p'ose: gny p't conservari in p'imo
sentu' in una spe, q' n' si tota entia generis

2.
3.

2. 10.

Est in unaquaq[ue] spe n[on] posse[m] ab una spe abstrahere entitatem generis tanquam unam in multis quod erit tota in unaquaq[ue] spe consequent[er] in unaquaq[ue] poterit conservari quoad entitatem. dicendum est quod genus modo n[on] potest conservari in una spe probatur quia fortitudo generis est tantum in illud, et n[on] in ipsis inferiorib[us] quod n[on] potest conservari in una spe alias spes est genus, haberet enim fortitudinem generis. dicendum est quod genus modo n[on] potest conservari in una spe quia n[on] habet omnem perfectionem in una spe in una infra sit perfectior alia, posset tamen ob hoc. Aristoteles 4 top. c. 3. et 3 meta. 4 10 ubi dicit impossibile est genus abstrahi a seipso sicut nullam naturam posse esse genericam, nisi sint possibiles plures spes, non autem negat Aristoteles quin natura substrata generis possit inveniri in una spe.

in affle
Om 20
in regle.
Om 40
in regle.
Ob.

Questio 3ta.
Quomodo se habet genus ad diffas.

Articulus primus.

Utrum genus continet diffas actum.

Notandum hic primo quod sit continere actu seu potestate. Secundo quod sit continere actu confuso et actu distincto, continere actu est, quando aliquid continet rem aliquam, ita ut illa res semper necessario determinata sit per illud quod dicitur ita continere, sic tunc actu continet rationale, quia de facto determinatur per rationale continere potentia seu potestate est, quando res ex se indeterminata est potest tamen

Not: 30.
continere a
actu 40.
continere po
tente seu pot
estate 40.

Q. 3. A. 1. Ut: quod continet diffinitio actu

continere actu
in dicto 2.

determinari p illud quod dicitur potentia conti-
nere continere actu distincto e. quando res q
continet e realit distincta, et quasi tantu extra
seu coniuncta rei sic vas continet aqua actu
distincto, qa aqua tantu coniuncta e quasi et

continere actu
confuso qd.

sunt res realit extra se. continere actu confuso
e quando illud quod continet, n e diversa res seu
tantu ratione nostra distinguit, sic imago q
finet colores, quia imago nihil e aliud quaz
loc redactus in certaz figuras. dicenda primi

Em. 10.

geny continere diffinitio quomodo uny tanqz q
bati ex defitione generis, quod enim pt determi-
nari p aliquid, dicitur illud continere. ito ex p

20.

te primo p. 1. ubi unitate uocat totu
totum autem aliq comprehendit, sed geny n
comprehendit sub se nisi diffinitio qd. dicenda

Em. 2.

geny ut geny, n continet diffinitio actu, sed tantu
poteste, quia ait qd. ex se indeterminate e
ad diffinitio hanc uel bati qd actu n est deter-
minata consequently actu n continet diffinitio.

Em. 3.

dicenda qd. geny n continet diffinitio actu disti-
cto sed tantu confuso p bati qa geny et diffinitio tan-
tu distinguntur ratione et matry, sunt tantu una

ob.

res qd geny n pt diffinitio continere actu distincto
ob: contra ratioz consione, si geny poteste continet
diffinitio qd aliquando continebit qa potentia uia
naty ad actu, sed nihil uidey ee p quod geny
quateny genus e, possit reduci in actu ut vly

contineat diffraas & sufficere quod redigat ad alia R.
p. illoru et quod matthij diffundat et coniungat
orb. diffraas.

Ant: Ultimus.

Utrum gen. p. dicitur de diffraas.

Dicendum primo genus p. dicitur de diffraas matthij sumptis,
et in sensu identico pbat qd gen. p. dicitur de spe
sed diffraa matthij sunt spes qd p. dicitur gen. de dif-
fris matthij sumptis dicendum eto gen. n. p. dicitur
in diffraas fontis sumptis pbat primo. Ex Ant.
sexto top. c. 2. ubi ait nam n. d. diffraa, sed de qui-
bus diffraa, genus uidet p. dicitur, et ibidem co-
nam si singulis diffraas attribueret gen. certe multa
aitia spei attribueret, quandoquid de diffraa spei
attribuunt et a topi: eto neq. uidet diffraa parti-
cipare gen. pbat eto ratione quia quod p. dicitur
de alio fontis sumpto, et includit in illo fontis sumpto
sed gen. n. includit in diffraas fontis sumptas, ut
oe contrahens sit extra centiam illij quod contra-
bit. Ob: primo si in ista p. p. ratione e. ait,
ait n. p. dicitur de rationali fontis sumpto, tunc
ait erit accidens rationali, quod uidet absurdum
pbat m. qd oe accidens pt adesse et abesse sine sub-
iunctione, at ait n. pt abesse sine rationalis unyxi-
one. Et negans m. ad stem qd accidens pt abesse realit
semper negat pt abesse ita ut fontis coniungendo una
exclusio alteri, conueno, nam quo modo p. p. dicitur de accide-
talis, eo etiam modo p. dicitur illij qd accidens si enim
in p. p. dicitur accidentali inter predicatu et subiectu interueniat
realit distinctio, poterit accidens realit abesse, sed

Em 10
pbat.

Em 20
pbat.

Ob. 10.

R.

q. 2. Auct. 12: genus simpliciter & differentis.

Ob. 2°

R^x
Ob. 3°

R^x

Ob. ult.

R^x

tanti ratione distinguatur predicatum a suo, tunc im-
plicat ut audivens re possit abesse, sufficit igitur
quod ratione et conceptu possit separari a suo, ut
non fortiter excludat alio. Ob. 2°. ens e genus sed
ens predicatum de suis differentis. qd genus predicatum de dif-
ferentis, qd nos loqui e genere proprie dicto et univoco n^o
& transcendentali et analogico. Ob. 3°. quia ex ijs qd au-
dentalit sibi mutuo adveniunt prout compositum p au-
dentis, sed ex genere et differentia n^o oritur compositum p au-
dens ex actu enim et rationali sit homo qd e unum
p se, qd. R^x dicto M. nos vera e quando qd sibi adve-
niunt, sunt ex diversis predicatis falsa si ex eadem,
genus autem et differentia sunt in eadem praedito. Ob. ul.
hinc genus predicatum e p seby medijs differentis qd predicatum
etiam de differentis R^x dicto antecedens predicatum de p
medijs differentis ita ut primo praeditum de differentis dicitur
e p se p illas, negat, ita ut differentia in genere faciat
p rem concedit, sed hoc postea n^o sufficit ut genus p
tibi de differentia praeditum.

In Caput 2° de spe

tres partes
sunt capitulis.

Similiter hoc capitulum in tres partes in prima tra-
ditur nomen acceptum per ac p per species in qua
postquam applicando nomen per varias causas, relati-
ones admixisset ad superiora et inferiora, quidam est
genus supremum, quid per specialissima, quid per et
genera subalterna, ex qua occasione describitur
sicut predicamentalem in tertia tractat de individuo
illud definiendo et dividendo. qd solum qd parte tres
quas afferens. Quae sunt
de definitione spei.

Q. 1. A. 1. an sit explicatio speciei sit conceptio nominis an definitio rei. 5. 9.

Art. primus

An prima explicatio speciei sit conceptio nominis
an definitio rei

Dicendum cum Tolero hic, probabilius est illam offerri

tanquam nominis explicationem, non tanquam definitionem rei, ex
plicatio enim primale hanc dicitur autem et spes in
sub assignato genere perit. quod tam confuso quia supra
dixerat Porphyrius in eodem genere, genus et speciem esse
equivoca propterea non habent plures fines quod
hic attulit hanc explicationem ut finem nominis equivoci,
et non definitionem rei. probatur etiam quia Porphyrius nunc perat dare
explicem huius nominis, spes, primam iam dederat se spes
ignare formam quod iam dedit etiam quod nimirum signi-
fiet id quod ponit sub genere. Obi subens verba pan-
lo post sequentia explicat quod et sic speciem - quasi de-
betet iam data una definitio et hic ponit alteram de seipso.
Et quia genus et spes sunt correlativa ideo definitio etiam spes sic
id est eandem solent definitionem dare rei quod nunc supra
dedimus nominis. Articulus secundus.

Art. primus
speciei definitio
genus et spes esse
equivoca.

ob.
sz.

An etiam explicatio speciei sit natura definitio
vel duplex.

Secunda explicatio sic fit. spes est quod collocat sub ge-
nere, et cui genus attribuitur sub questione quid sit.
Ceteros putant esse unam definitionem sed magis placet
subens. Quis Tolero, Aristoteli, Tartaroto, qui voluit hic
duas esse definitiones quodam ex Aristoteli et Tartaroto spes
habet duplicem respectum ad genus, primo tanquam sub-
iectibile in linea generali, secundo tanquam subiectibile in
specificatione quod, ut hic explicat hanc duas habitudines
speciei, erunt duas definitiones nam prior explicat subij-
cibilitatem generalem, posterior prædilectam, quoniam infra

definitio speciei
duas definitiones
speciei
quodam modo.
20.

Q. J. A. 3. Vi. spes debent defini per genus.

distin hanc
specie .a.
za.

Et quod prior accipit et in abstractis metaphis et
in posse nre: hoc et in posse dicari. Ob. primo

Ob. 10.

toibz Gorgij connectit has duas ex phis qd e una sz
hinc nihil concludi, qd desumit illas interponendo et. Ob.

Ob. 20.

edo, ablata posteriori ex phis n satis itaqz prima que,
modo spes ponat sub genere, an in quid, an in quali

sz

satis hoc inde clarere qd in prima explicat habitu,
qd e vitalis, nqz poni qd dicit sub aliquo e poni in rella

Ob. 30.

linea consequent inquit. Ob. 2id quod tantorem unius
rei non possunt e plures definites, sed spes e unum quid

sz

qd n pt sapere defini. sz cum eodem et sub eo unig
rei n e plures definites si tantu habeant unig habi

tudinem, secus si plures ut hic fit.

Ant: 3 hinc;

Utrum spes debeant defini per genus.

Not.

distin nqz dca
no pet adge
ag.

sz affirmatiue, notandum ex Aristano hic et tantore
to aliud e defini per genus, aliud defini ad genus

nam defini per aliqd signat aliqd illi in se, nullum
autem relatiuum e in correlatiue et ita nullu e,

relatiuum definit per aliud, quasi correlatiuum, e et ali
qd fortit ingrediens defini. sz defini vero ad aliud

defini ad. g.

tantu signat habitudinem, ita ut correlatiuum tan
tum terminet illu respu, p quem aliqd definitur,

et sic patet recte definire Gorgij spem in ordine ad
genus. Ob. primo p quid res definit, et e notius

Ob. 10.

definito, ex parte e top: 2io, sed genus n potest e no
tius spe, qd qdaz p spem supra fuerat definitu, con

sz

sequenter spes e notior genere, alio sequere unu ali
ro e notius sz M. e utram, si res definit per illud

tanquam e aliqd intrinsecu, falsam si tantu definitu

Ut spes debetur in finem & genus. 60.

Et illud tanquam extrinsecum quod ad quod sit respectu.
Ob. res si finis correlativum & correlativum, sicut
eandem res ad notiam, seipsa probat sequela quod posset
in sua fine poni, dicens spes est id quod ponitur sub
eo quod predicatur pluribus differentibus specie, nam hoc ge-
neris possumus ponere finem generis, ut forte ratio totius
est et totus. Et negando sequelam ad genus quod cum di-
stincte ponere in fine sui tanquam pars se ostendens
negat, ponere tanquam terminum extrinsecum alterius sed
finitatis, concedit sed tunc non est finem esse seipsa notiam
Ob. ratio quod si voluit Porphyrius finem speciem per genus debbat
ostendere plures exceptiones speciei probat quod quod modis de
una correlativorum tot modis de altero per negando
sequat ad genus per una correlativorum tot modis dici
quod alterum secundum ea sunt quod opponuntur, concedit
sed ea vero, sunt quod opponuntur negat spes autem non
opponit generi sunt res generis acceptes sed tantum
sunt generis proprie loquendo sunt quod genus continet
sub se ea de quibus potest predicari et hoc modo quod mo-
dis genus respicit speciem tot modis a se respicit. Ob.
ultimus quod sequeret etiam individuum debere defini-
ri per genus quod et illud ponitur sub genere per individuum
non ponitur immediate sub genere, ubi spes ponitur.

Ob. 2.

Rx.

Ob. 3.

Rx.

Ob. ult.

Rx.

Ant: A tus

Utrum ratio explicatio speciei recte sit
assignata.

Tertia speciei applicatio sic habet, spes est quod pluribus et
numero differentiibus attribuitur in questione quid sit per
affirmationem nota tamen ex Alberto hic subtiliter est
predicatur de differentiibus numero immediate, vel ut di-
cit et eius tantum de differentiibus numero, vel ut alij

alia ratio speciei

Not:

Q. 1. 24. VI: tria exptio spei sit seile assignata.

Not. 2.

quod predicat in quid de differentiis numero, ut tota
sententia cois, alias, etiam conveniret generi, nota est
hanc finem tantum esse scriptam, tamen in re per
proprietates, fiet aliter si dicatur spes est unius, quod
est nec plusibus tantum numero differentiis: nota

Not. 3.

quod probabit esse poni locum generici predicati has parti-
cularas quod est predicari de pluribus. ratio sumi potest
ex genere textu ubi dicitur spes est quod dicitur de pluribus: et
numero differentiibus, quasi nota vox et inigeret pon-
ere distat. nota ultimo hanc finem convenire

Not. ult.

Ob. 10.

soli infima spei, priores duas etiam subalterna,
ubi primo hanc finem non convenire si definito
nec enim convenit aiae humane puncto instanti et
similibus, propterea quod illud est spes quod ponit sub genere puncto
et finitio n ponunt sub genere eo & illas finis n est uni-

R.

tes dicitur quod sunt male assignate, & negando sequitur primo quod
dicitur has finis statuit ut aliam sine bonas sine malis,
etiam quod ea (scilicet priores duas) dedit in ordine ad finem
in quo tantum ponuntur entia completa Ob: ideo multae spes n

Ob. 20.

predicant de pluribus numero propterea quod sol et luna sunt tan-
tum individuum & solem et lunam habere tantum unum si-

R.

individuum actus sed plura possibilita per potentiam quod

Ob. 30.

sufficit Ob: 21. si deus poneret eandem materiam in duobus
bus hominibus una numero, materia predicaretur de duobus nume-
ris differentiibus quod hanc ratio n convenit soli spei & quod
est spes de predicari de numero differentiibus sensu esse de dif-

R.

ferentiis numero, etiam id quod predicat, id est si predi-
catur ailitas ut sunt duae ailitates numero differentes
si homo duae huiusmodi hic autem duo individua n differ-
ent est materia rationale cuius etiam deberent in-
dividua multiplicari.

Ar. 13. Ut spes habeat unam habitum ad genus et individua

61.

Quaestio 1^a.

Quomodo spes se habeat ad genus diffin
et individua

Ad: primus.

Una spes habeat unam habitum
ad genus et individua.

Quomodo in primis speciem habere duas habitus,
unam ad genus cui subigit, alteram ad individua de qly
probat pbar qd quomodo termini se habent diversimodo
ad aliqd n possunt eodem modo ab aliquo respici sed spes
aliter se habet ad genus aliter ad individua qd habet
diversos respectus ad huc pbar. m. qd spes respu generis e
habitu respu individuum qd dicitur, sed quaesit qd qd
dicendum e ad ppphu dicentem spes medias habere duas
habitues, unam ad genus, alteram ad inferiora spes uero
inferior tantu una ta ad genus qua ad individua
p habitus hic figurat n relationes sed dicitur, spes
enim inferiora respu generis qua individuum ut
tantu una dicitur, spes aut subalternae hnt
duas, una respu generis, vocant enim eam spes, alte-
ra ad inferiora et vocant genera. Dicitur eto in
Rubo habitum ad inferiora n dari ex habitue
ad genus pbar qd hnt habitus hnt diversa facta habi-
tudo enim ad genus dicitur ex eo quod genus nfit spei
habitudo ad individua ex eo quod spes nfit individuis,
pbar eto qd m ys qd carent genere qd habitudo ad m-
feriora, cum tñ careant habitue ad superiora.

Im 10.
pbar.

obicitio

Rx.

Im 20

pbar.

Itum spes hnt etu unite per habi-
tudinem ad genus et p habitum ad m-
individua.

q. 2. A. 2. Ut spes scdm ule. p habine sit ad gng, an ad indua.

Hanc quaestem tractat Alb. magus t. 4 de spe c. 2.
Rubeus q. 2. et quidem Avicenna apud Albern de hoc
re dubitat sed dicitur esse spes constituit ad ule
p habinam ad inferiora, primo qd ut notat Alb. ratio
iudicati magis unuenit uenti quod ratio futi, in uente
ofinay in ordine ad plura inferiora. 2o qd multa
necnt spes, na punctu instans in nulli subyriat, qd
ri n forent uilia, unde male laetany apud Rubeu ait
subyriabilitatem ex speci centray, ex qua emanet quod
ob so. spes possit dicitari t multis. ob. primo. genus e uente
p tempu ad spem qd spes erit uente p regny ad gng
p negando consequo qd correlatiua dicitur parantur
n auerunt eandem denominationem neq enim qd filij re,
fertur ad patrem ues pater qd qd nec spes t re referat
ad gng erit uente quid fortiter. ob. 2o. dicitio speci
t individuis nihil facit ad genus et t re dicitur qd spe
ut uente e qd n deberet dicitari ad individua qd
dari sciaz t spe ut abstrahit ab individuo in qua ab-
stractione ita sit actioy absoluta quamuis non in
respectu.

Art. 3. hinc.

Utrum sola spes sit proxima correlatiua
generis.

Quaritur c. t spe sic loquuntur individuum generis, ut hoc
ait, hoc corpus, immediate sub genere ponit, pbat quia
quando dico hoc a ait duo tantu significant, hoc
id e individuum et ait id e genus, in diuiduatur
pnde ut duas priores dicitioy speci iustas efficiant
uolunt subitly hanc uocem uente sic ut dicat, spes e
uente quod sub genere constituitur. spes e uente
in genus in quaeste quid attribuit, non negant

alio dicitur
speci.

speciem immediate poni sub genere, sed negant solam
speciem immediate sub genere poni, asseruntq[ue] duplicia esse
individua prima spei infima, ut Joannes, paulus sit
homo etc. individua generis, ut si dicas hoc aut
hic enim tacet spes infima, et tantum nominat, nam
generica individua h[ic]q[ue] posterius individuum quod us-
ant individuum generis etiam ponunt immediate sub ge-
nere. Dicitur q[ue] in Tartareto subeo et hoc tentato,
tam spes esse immediate correlativum generis, individuum
autem mediante spe ad genus referri, p[ro]bat[ur] sicut se res
fit m[er]it[um] et p[ro]dicari, ita se fit in referri, sed genus in
est individuum mediante spe, q[ui]a referret[ur] ad individuum
mediate spe, consequenter non erunt immediata correlati-
va ad argu[men]tum, p[ro]bat[ur] negando in hac p[ro]pone h[ic] aut
tantum duos signari genus videlicet et individua
tionem nam vox (h[ic]c) signat de id in individuum quod
non signat p[er] vocem aut, quia nomen ponit p[ro] nomi-
ne consequenter idem e[st] ac si dicerem petrus aut, atqui
certu[m] e[st] Petrus esse individuum mediatu[m] Resu[m] glie,
eis q[ui]o et hoc aut. dicit quid si abrahare etc ab huma-
nitate et tantu[m] conipere[m] gradu[m] genericu[m] individuari
tunc individuum immediate conipereq[ue] sub genere et ita
n[on] sola spes esse immediata generi q[ui]a etiam si abstractat[ur]
a gradu specifico n[on] ideo individuum generis fieri imme-
diatu[m] generi quod inde p[ro]bat[ur] quia dicendo hoc e[st] fabia
abstracto ab oib[us] generib[us] subalternis scilicet armato
et ta[m] n[on] ideo subia esse immediata h[ic] h[ic] q[ui]o se res
fit improposito effiansi enim conipia immediate indi-
viduum generis n[on] ta[m] conipio h[ic] individuum esse gen-
neri immediate subia, aliud enim e[st] individuum imme-
diat[um] conipia, aliud conipia immediate, q[ui]t enim feri

etia[m] inna.
sa.

ca.

Am.

p[ro]bat[ur].

solutio auct[oritatis].

Obiectio

R.

dispa

q. 2. A. 4. Ut: spes possit conservari in uno individuo

primo abstractendo ab intermedijs, sed posterius non
est quia falsum univocem.

Ant: Atus.

Utrum spes possit conservari in uno
individuo.

17. 10. Suppositis ijs q. diximus est generale q. dicitur primo
speciem esse tantum abstractam posse conservari in uno indivi-
duo, quia tota est una essentia realiter in uno quocumque indivi-
duo, et sic spes est in fonte non conservari in uno indivi-
duo, quia alias individuum foret spes, haberet enim in
se specificitatem. Sed utrum autem spes possit conservari
in uno individuo est perfectionem ita ut in uno non
acquirat maiorem perfectionem quam in alio, pendet ex
illa questione utrum individua sint aequae perfecta et
qua suo loco.

Ant: Ultimus.

Quomodo spes se habeat ad diffra.

Dicendum primo in S. Thoma c. 3. de ente et essentia
et Caietano ibi dem speciem non differere realiter a diffra
probat argo S. Thome quia si differret realiter tunc
genus et diffra facerent compositum physicum sicut ma-
teria et forma sed hoc falsum est quia probat in non
angelis et anima humana constant genere et diffra et
tunc non sunt composita physica probat sequela quia spes
deberet realiter differere a diffra per inclusionem ge-
neris non enim potest spes differere a rationali pra-
tionale quia si per genus differret realiter a diffra com-
poneret spes ex illis tanquam ex duobus rebus
realiter distinctis. Dicendum vero posse hic quae-
ritur utrum spes dicatur in abstracto et diffra sed quae-
ritur hanc per dicitur et indirecta non corpore immo constant.

Quaestio tertia
De individuo.

Aut. primus.

De prima desine individui

Prima desine individui apud Porphyrum est haec. Individuum est quod est uno tantum figuratur. Et dicitur. Antes vero primo peti fecimus c. 5. Individuum desinit id, quod non predicatur multis et quare hic, primo utrum haec desine recte sit assignata et affirmative nota autem ex Caietano hic implicem esse ordinem primo id est eorum ubi idem predicatur et seipso. Et o antitem, ubi coniunguntur inter se quae vel ratione diversa sunt, ut hoc est ait Socrates et hoc album Porphy in sua desine attendit ad ordinem qualiscumque tamen illa est desine identica sive antem. Antes tantum ad antem ob. primo si haec desine Porphyrum est bona, posset converti cum desine solis, sed non potest quod probatur non sequitur, non predicatur multis, quod predicatur uno nam Individuum sive non predicatur nec enim dicitur Socrates et Socrates quod est negatio, et negatio minorem ad obtem et non convertuntur illis in utraque desine. Item antem convertitur, non convertuntur illis ordine qualemcumque sive talem sive antem negatiam sequitur non predicatur multis quod tantum est uno ordine saltem identica, et contra, quidquid tantum est uno predicatur, non dicitur multis. Ob. Et ab Averroce apud Caietani non desinit de individuo sed tantum Individuum accidentis. Illud enim tantum ordine accidit predicatur et Individuum alterius ordinis.

desine indivi.
alca desine.
ob.
et plus quod.

ob. so.

et.

ob. 20.

et.

De 1a d fine individui.

Q.

R.

Q.

R.

iam dicta esse potest abstracte a fine
identica vel contraria. queritur vero an hic definitio
res substrata individui an vero fortitas et sua
nitentio individui id est ipsa aptitudo obiectiva qua
individuum potest predicari d uno, & namq; substra
tam definiti ut quod fortitatem ut quo, & batur
eadem ratione qua fuit pbatur in unitate by namq;
substrata namq; e qua predicat, fortitas autem
est illud p quod potest predicari queritur qd quomodo
hic definitio individui, ratio dubitandi est nil
potest definiti nisi unite individuum n est unite
quomodo go definitio m pbatur qd quod tantu dicit
cat d uno n est unite individuum tantu dicit
t d uno quod si dicas individuum dicitur
multis dicens Quid e mdu fortitas e mdu
fune opponit go n potest conveniet illi dno qd
dno tantu ei conveniet quod dicitur d uno ut
patet ex ipsa dno dno m mdu n est unite
dno matre signatu let determinatu concedit n
est unite dno forte, negat m. at illud autem
quod inferit n conveniet illi dno distinguunt
non conveniet illi (scilicet forte) ut definitio quod
concedit ut definitio quo, negat m definitio enim
constatutinis definitio forte quo dno unite
n autem semp definitio, quod, quod si dicas go
falsum est individuum n posse definiti & n
posse dno solum matre, n enim potest definiti
locates, posse autem definiti si hoc matre habet
set alicui forte tui, ut hic fit.

Art. 2us
De 2da definitione.

Altera dicitur in di apud Porphyrum sic fit individuum
 quod is proprietatibus constat quarum collectio pluribus
 convenire non potest. quarum hic primo, quarum sunt
 haec proprietates quarum congregatio uni soli conveni-
 at. Et loquitur his versibus: Forma, figura, locus, tempus,
 cum nomine, sanguis, patria sunt septem quae non
 fit unus et alter. ex quibus patet hanc esse de-
 scriptionem non finem petit enim ab extrinsecis rebus.
 ideo autem per extrinsecia Porphyrum non determinat.
 quod forma intrinsecae essentialis quae Scotus dicitur
 fatem vocat nobis ignota sit adeoque per eam in cog-
 nitionem non potest perveniri. quare ideo utrum
 haec definitio congrua sit nam eadem accidentia
 quae hic enumerantur possunt in se pluribus ut si sint
 duo gemelli eiusdem formae, figurae, loci, temporis,
 nominis, sanguinis, patriae et Porphyrum attulisse
 hanc collectionem quae non solet in pluribus reperiri
 non quod non posset reperiri absolute. quare igitur
 utrum definiat hic nam realis quatenus est realiter
 individua an vero quatenus substat 2ae intentioni et
 in hac posteriori fine definiat non per ut realiter in-
 dividuat per quae collectio dicitur accidentium et reale
 quod sed non finem ut illi nescit haec collectio quae finem
 ut realiter individuat quare quare utrum hic definitio
 sit individua dicitur per dicitur et tantum dicitur
 finem individua subire tanta enim is convenit supra
 dicta accidentium collectio quamvis etiam hic in-

2da dicitur.
 q.
 R.
 q. 2to.
 R.
 q. 3.
 R.
 q. 4to.
 R.

Q. 3. A. 3. A. 7. Ut videtur dicta relata referantur ad speciem et genus.

finem et hinc in di accidentis, quia enim accidens
quod est in subiecto modo per tubum individuum hinc
ipso quod definitur individuum subiecti. Atque etiam
accidens est in subiecto cum sit in subiecto modo.

Ant. Itius.

Utrum videtur distincta relatione
referat ad speciem et ad genus.

Em. Jo. Dicendum primo cum ipsi quos citant Cartes sed
n. nominant q. 2. d. spe. ant. 2. videtur eadem relati-
one referri ad genus, quia species ad genus referuntur
pbat. tunc eadem est relatio quando facta relati-
one n. sunt diversa, sed facta propter quod species
et individua referuntur ad genus, n. sunt diversa quia
referuntur ad aut, ut illis subijciuntur incomplete
in q. qd. est, qd. eadem relatione referuntur ad gen-
us. Ita contra hanc consensum relatio videtur ad gen-
us et relatio speciei ad genus n. hnt eandem entia-
les rationes, qd. sunt diversa speciei pbat. antea: relatio
videtur per se et essentialiter presupponit relationem speciei ad ge-
nus, relatio vero speciei nihil presupponit sed immediate
ad genus referuntur qd. n. hnt eandem entiales rationes.
Et negando antecedens ad pbem qd. negando consequens
Itaq. qd. n. sufficit ut unum presupponat aliud sed recipi-
tur ut posterius per diversa facta referat ad illud
ad quod prius referuntur quod hic n. fit. Dicendum igitur
videtur alia relatione referri ad speciem et alia ad
genus pbat. illa hnt diversas relationes, qd. hnt diver-
sa facta proxima sed in modis respectu generis et
speciei sunt diversa facta proxima qd. etiam diversa rela-
tiones pbat. in facta proxima relationum sunt subiecti

A.4. Ut motua sint aeterna & incorruptibilia. 65

et respicere se diverso modo rōm existentia, sed
motua subijcti generi ut eētiae incomplete p̄ se nō
ro ut eētiae cōi complete q̄ sūt diversa fōta x̄
xima.

Ad: Atus.

Utrum motua sint aeterna et incorruptibilia.

Fides nos docet, nihil ab aeterno eē proter solum nisi dicitur
Deū, loquendo, et existentia actuali p̄ totam aeterni-
tatem q̄ hic n̄ querit̄ utrum motua hoc modo sint
aeterna, sed utrum quemadmodum unitia dicunt̄ aeterna
ex h̄i potestati quid dicit̄ ita ut si eēt ab aeterno
habeant̄ necessario aliqua p̄dicata sic etiam motua
sint aeterna ratio dubitandi eē primo angeli singuli,
item celum, sol et s̄mia ex pbabili sententia sūt
incorruptibile q̄ q̄o etiam quatenus sunt motua
habuissent p̄dicata aeterna veritatis si ex h̄i potestati
fuisent̄ ab aeterno et quod d̄ de motuis incorrupti-
bilib. sūt etiam divi et incorruptibilib. naz sicut uni-
tia n̄ opus eē realit̄ existere ab aeterno, sed satis eē
si ponant̄ sic etiam Socrates si ponat̄ ab aeterno
conveniet̄ illi sua socrateitas et s̄mia p̄dicata mo-
tua p̄d Socrates d. 6. s. 7. n. 6. quo ad rem quidem
ita eē tū in modo concipiendi et loquendi eē dispa-
ram, naz unitia ut sic, hoc ipso quod ā singulari-
bus abstrahunt̄ consequent̄ etiam separant̄ a tem-
pore et loco terminato et ab om̄i mutatione inci-
ptione, dejectione et ideo recte dixit̄ S. Thomas pri-
ma parte q. 16. art. 7. unitia divi solere eē utriq̄ et
sēp̄ non positivē sed negativē id est non eē in
om̄i loco et tempore sint, sed q̄a ut sic n̄ determinant̄
sibi locum et tempus in quantum abstrahunt̄ ab hic et

Q

R

q. 3. Art. 4. Ut: individua sint aeterna et incorruptibilia

nunc hoc autem arguitur p[ro]p[ri]e i[n] d[ic]t[is] nam una ea p[ro] se
se uersant[ur] actiones, mutationes, inuersiones, et definitiones
necessariae ex q[ui]bus colligim[us] unita d[ic]t[is] aeterna non tantu[m]
ob hypothese[m] quidditatis, quia uidelicet p[ro] utru[m] i[n] uniu[er]s[o]
nunc possunt necessariis aliqua p[ro]dicata, sed etiam q[uo]d
abstrahunt ab o[mn]i tempore et loco d[ic]t[is] et terminato in m[od]o
terio[n] ind[ic]ta certu[m] temp[or]e et loco requirunt d[ic]t[is]
si Angeli fuissent ab aeterno etiam abstraherent ab o[mn]i
tempore et loco q[uo]d ex hyp[otes]i: saltem abstraherent ab o[mn]i
et nunc p[ro] p[ri]mo n[on] abstraherent a loco q[uo]d p[ro] aeterno
totu[m] temp[or]e debuissent habere locu[m] determinatu[m], et n[on]
abstraherent a tempore p[ro] se, sed tantu[m] p[ro] auidens
id e[st] ab i[n]trinsico tantu[m] e[st] in aeternitate, at unita
p[ro] auidens sunt in tempore p[ro] singularia q[ui]bus insunt, q[uo]d
efficiunt quatuor ind[ic]ta sunt incorruptio in ordine ad
causas reales, t[er]m[in]o in ordine ad deum immEDIATE et in
ipsas d[ic]t[is] actio enim diuina uersant[ur] p[ro]ximi
circa ind[ic]ta non circa ipsoru[m] unita ex his patet ad
obstantes ind[ic]ta ab aeterno possunt e[st]e etiam ueniencia
p[ro]dicatoru[m] p[ro] dicto possunt ita e[st]e ut p[ro] se abstrahat
ab hic et nunc negat[ur] ita ut n[on] abstrahant ueniencia
at uero ut q[uo]d p[ro] se d[ic]t[is] e[st]e et p[ro] se abstrahat ab
o[mn]i tempore et loco determinato quod ind[ic]ta n[on] faciunt
et ut q[uo]d d[ic]t[is] necessari[us] e[st] saltem hoc habere ut p[ro] se
mediate n[on] subiiciat corruptioni quod nulli ind[ic]to ueni
ent.

Ant. Ultim[us].
De ind[ic]tis uago.

Individuum duplex assignat[ur] p[ri]mo d[ic]t[is] signat[ur]
quod uerbu[m] aliquod ind[ic]tu[m] designat et significat ut
generales. et d[ic]t[is] uagu[m] quod n[on] designat uerbu[m]

Aucti: De individuo uago.

68.

individuum sed p oia uagel. mduu signatu dimidit
Explicit primo aliud signatu uocit d terminato ut plato
et in signatu p nomine demonstratio aduinculo pcei
ut hic homo. zia uocat ex hypo: et signat quora
uinculoque ut filius sophronisci posito quod unicu
habeat filiu, maior natu Ioann: posito quod habeat
plures. mduu uagu impliciti d primo quod signat
modu existendi particularit coem tra mduis ut sup
posito psona mduu singulare, secundo quod signat m
duu signatu sct indeterminate ut aliq. ho id e uel so
ues uel plato p n illgo aliqd uo oib mduis -

plex dico mduu
signatu 10.

20.

30.

idui uagi
plex di p i.

20.

Ad questionez p Caribany affirmative in d: Thsa alij uero
negant facile tra confitiam pnt naz mduu uagu alit a
Caribans auipit alit ab alijs. Inueniu primo in Car:
hic d: Ita, Soueris d. b. 18. n. 17. mduu primo modo
ut signat mduu partitit existendi Et unile quid et ad
dere mduis aliquid reale pter naz specificaz: pbar
primo ex Rubes hic ga oia mduu signata conueniunt
in modo partitit existendi sed hic modus est extra spem
ga p spem mduu n partitit existunt qd mduu snt ali
quoz naz reale uoz pter naz spei. rito quando d
Socrates e psona plato e psona p dicit aliqd reale
ut nemo negare potest alias in dicit bus Patet e psona
nihil reale p dicit sed n p dicit aliqd figurit qd aliqd
coitit hoc autem quod sic coitit d illis dicit e aliqd p p na.
kuram specificaz ga Socrates et psona n ga homo sed ga
hic homo. zio ex hoc syllo ois mduu naa restis e
qd meabile Socrates e mduu item plato qd Socrates et
plato sunt qd meabile hic meabilitas myre dicitur
syllogu tanquaz medius terminus cois qd huc meabilitas
e aliqd coe oib mduis. atqui n sunt meabilia p gradm

10.

10.

10.

20.

Q.3. Aut. De individuo uago.

- Ob. 1.º. Specifim qd p aliqd extra hunc gradum, ob: primo in
hunc diffinitu in quod constat talibz proprietatib: quarum ad
lectis tantu uni comenit qd mtra ueri hnt aliqd eoe p
R. dicto, conseqd nihil hnt eoe etu raius fortez idu
quaz diffiniunt in eoe id e etu officiu mndiuanti
negat nihil hnt eoe etu rez substratoy hui solitati
Ob. 2.º. concedo. ob: uo mndiuata differunt ultimis diffis
immediate sub aliqua pte si autem haberent aliqd
eoe pter naaz pti n differrent immediate ultimis
R. differentibz haberent enim aliqd eoe p dicto differnt
immediate ultimis diffis que ad naaz aliquaz q
substat hui modo particularit existendi particula
differunt immediate quo ad modu existendi particula
R. negat ob: qd si mtra hnt aliqd eoe quatenz
Ob. 3.º. mtra sunt uel p illud differnt ab alijs modis uel
n si differnt qd n erit eoe si n differnt qd eatenus
n erunt mtra p negando. n. ad ptem p quod n
R. differnt p hoc in modo particularit existendi qd
uero inferitur qd n erunt mtra distinguit n erunt
mtra determinata concedit n erunt uaga negat.
Ob. 4.º. ob: 4to. si mtrales diffra ut tales sunt hnt aliqd eoe
tunc habebunt aliqd loco diffra p quaz hoc eoe
ultimo mndiuant et sic diffra mndiuantes habe
bunt alias diffra mndiuantes fietz psequus in
R. infinito quod absurdu e p concedendo pmaaz sequen
tes negando alteraz sc: fore processu infinitu qd modu
existendi particularit determinate e ultimiu post huc
n e alia diffra sed huc ultima diffra differnt ab
mtra p seipfas. Licet uo mtra uagum p ul p
gnificat modu particularit existendi eoz ob: mtra

J.C. 3 q. l. A. 1. de divisionibus. Diffra. 67.

67.

Da 30

St.

R.

non constituere distinctu ante a quing unitib. p. baty ex Soar: lo. c. n. 14. ga pt reduci ad ppru lana loyie quatenus modus ille n. e. entialis et tu comitatz aliquo modo entiaz nec refert quod ille modus subij. stentiae vel psonalitatib. fit modus substantialis quia hoc n. impedit quo minus accidentalit. p. direct. sicut ee ca. pitata e. auisens quib. p. riabilis estiam. res a qua simity p. dicatione fit subia. Dicendum. Jis modum naqu in rda. aceptione p. ut signat modum signatu indetermi nate n. ee uniti ram unite et signare aliquid ve. pluri by rda. rem n. tantu rda. nomen sed hoc indium n. signat aliquaz rem eam q. Ob. possum dicere So. croales e. aliqs hao. Plats e. aliqs hao sed hoc n. possem dicere nisi aliqs hao ee qd unite go p. dodo M. fo. croales e. aliqs hao signando rem indivi. duaz indeter. minate concedit aliquaz rem eoz negat.

In Caput de Diffra.

Joseph postquam tractavit de unitib. in qd transit ad unitia in quale et quidem in hoc capite duo facit primo p. p. nil varias aceptiones diffra. et divisiones rda. affert varias. Jies nos primo de divisionib. loquimus. rda. de divisionib. Jis quomodo diffra. se habeat rda. se.

Quaestio Prima De divisionibus differentiae.

Art. primus.

Utru divisio diffra. in eoz propria et propria prima sit sufficiens.

Cois diffra. est, qua quid quomodo uny. differt id e. dui. dente separabili et univ. s. in loquendo illud ee. ee cois diffra. que vulgo respondemy interroganti quomodo

Q. 1. A. 1. Ut diffio diffrae in corpore, propria et propria sit sufficienter.

duas hie spes.

propria diffrae q.
+
vel propria
propria q.

plaz.

ob. p.

79

le res habeat ut quomodo se habeat. Item q. enim
scribit, laborat, quiescit, sit diffrae eius hanc quasi du-
as spes, aut enim diffent aliqd q. eoz a seipso ut so-
crates scribens, a seipso n. scribente, uel plato senex
a seipso puero, aut diffent ab alio ut Socrates scri-
bens a platone n. scribente. propria diffrae e qua al-
teru ab altero diffent auidente inseparabili, propria
ma uero e q. d. essentialit unu diffent ab alio. si
Cois e opio hanc diffrae uel e apignata, e. quod si
It colligi: quid qd ab alio diffent, aut diffent essentialit aut
auidentalit, si essentialit e diffrae propria si auiden-
talit aut diffent auidente naturalit separabili, et e cois
aut auidente semp conuincto rei et est propria. ob. prima
hac diffrae n. e generis in spes q. a g. g. equalit d. d. hie
spes: sed diffrae n. equalit d. d. u. u. propria et propria
q. o. nec est diffrae totius in partes integrabiles da. d.
fra n. integrat quasi totu phisicm ex his q. d. diffrae et
ab his abstractat nec e diffrae uois in sua plura signa-
ta q. a. alias n. possit finiri in o. u. non habens plura
signata sit equiuacu sed diffrae finit q. n. e diffrae
uois in plura signata nec e diffrae auidentis in au-
dentia nec subit in auidentia nec auidentis in subit
quia nulli hanc diffrae auident e diffrae quia e
auident possunt negari d. re cui auident subit rei
entia sed quomodo hic manebit entia in his q. d. diffrae
si negentur eas e diffrae q. a. itang hic et plerumq.
f. s. Postu e primo e diffrae uois analogat in
sua signata tantatet e diffrae uois analogat
uice Antonius Andrea diffrae uois uniuersae et p. d.
bilis uideat e diffrae generis analogat in hie d. d.
layatas duplicit enon uis d. orant p. diffrae, uel uis d.

De diffra in eorū ppriat et ppriat fil sufficiens. 68

consideratio
eius diffra.

acceptione vel p^{ro}nom ulg^g diffra cuius p^{ro} diffra
 pere eor et ppriat et sic ppriatima r^o ulg^g ans^u
 logice e diffra p^{ro}mine, ad eor et ppriat contra uero
 phi eam au^o p^{ro}nti absolute p^{ro} ppriatima et sic diffra
 eor et ppriat sunt tantu analogice p^{ro} p^{ro}mine
 ad ppriatimay. Ob. Edo bona diuisio e in membra oppo^ota
 hac n e go pbat m ga una sequit ex alia et in ea conti
 net^u ga quod differet magis pprie d^ont etia^z pprie p^{ro} re
 gando m. ad p^{ro}tem p^{ro} negando unaz ex alia sequi et falsu
 e quod ppriatima differet pprie differre. hoc enim e au^oide
 his illud e^ontia^z et hoc diuisiois partes itaq^z ut in ppriatima.
 Ob. 2io diffra induat^u e etia^z diffra se sub nulla haru
 continetur go p^{ro} quod q^o fit d^o respone pubei dicentis
 induat^u diffra n e e^ontia^z sed tantu modu e^ontia^z
 p^{ro}ph^o hie tantu locutu d^o diffra eor. Ob. 4to diffra
 ppriat sunt au^odentia inseparabilia r^o p^{ro}ph^o pprie
 lates uero ut rifibile sunt diffra ppriat go deberent
 e au^odentia inseparabilia quod falsu e go saltem
 sub his membris n continebunt ppriatates p^{ro}nt aliq
 ppriatates p^{ro}tinere ad diffra ppriatimay p^{ro}ba^ont primo
 quod non fit eor quia non e separabilis ppriat^u a
 tubo quod non fit ppriat inde ga facit aliud Queri
 faciunt aliud p^{ro}tinere ad diffra ppriatimay quod uero
 faciat aliud sic ostendunt ga quod ponit^u in^o fine et
 p se attribuit^u alieni facit aliud p^{ro}ph^o enim ait q^o
 igit p se sunt in^o fine adhibent et faciunt aliud et
 item ait rifibile et montate d^o hoc p^{ro}dicari in qua
 se quid p^{ro}ba^ont r^o quia p^{ro}ph^o d^o diffra ppriat d^o
 ut quod sufficiat magis et minus sed ppriatates n^o fun
 d^oriunt magis et minus go n^o sunt diffra ppriat e.

Ob. 2o.

Re.

Ob. 3o.

Re.

Ob. 4o.

Re.

plaz 1o.

plaz 2o.

Q. A. 1. *U. diffio diffra in cois ppria et ppriissima et facti uero*

Dom.
pbat.

pbat.
pbat.

sed dicendum e in pubeo carituno tantareto ppria
elates ptinere ad diffra ppriaz pbat quod n pbatat
ad ppriissimaz qa diffra ppriissima facit aliud pprie
tas n facit aliud qa n facit pbat sed tantu indicat
ut enim recte caritamus notat multu refert dicere
facit aliud et inferat aliud inferre siquidem diuersitate
substantiali pt proprietates sed non facere. pbat rdo h
tra ppriissima facit pbat unile pprietas autem tta q
pprietas n continet in ppriissima. pbat pbat tantu pbat
sic diffra faciunt ppriissimaz pprietates uero n sunt
specificae diffra qd pbat. n ex fine huius capitis ubi p
obus dicit pprietates n ee fiunt sunt specificae diffra n
n fere aliud nec accipi in ratione subie, ad eora
contraria q ad primum negando pprietates facere aliud
ad pbat q illa faciunt aliud que sunt inseparabilia
et p se dicunt in quale quid conuenit que tantu in
quale. accidentalit negat ad Porphy q illa putabere
tionale ee diffra genericaz et simili mortale ideoy ad
maxime discipline regay ut hae tria poneret p unum
tra infima ad secundu q quando dicit Porphy quod
diffra ppria suscipiat magis et minus applicandi ee quod
diffra ppria saltem aliqua suscipiat magis et minus q
eifris autq ppriissimis nulla suscipiet.

Ant. Edus.

zlogy diffio

De alijs diuisionibz diffra
Alia diffra diuisio e in eam que facit aliud, et ay
que facit alteratū, circa hanc diuisionem querit p
mo utru diuidat diffra rta forte, reale, an
rta forte obiectum - notandu est matie diffra ee
rem que dicit diffra, ut rationale forte ee duplex

Not:

A. 2. De alijs divisionibus differentia.

69.
egla reale
forte/m.
du.

Em.
pbar.

Qz.

Rz.

Tertia
divisio.

alijs d. p. s.
constitutio
q.
divisio.

Primum reate id e alteritatem realem p qua differa
faciunt in rebus qbus in sunt alteritatem, rdo obli.
ctum quateny differa talis conpigitur abstractim
ab inferioribus ut unu, quod pt dici in quale qd
t multis. dicend u te hic dividi differa rdu forte et
de non rdu fonte obiectiuu, pbat, qa dividiy rdu
quod, p ea una res reatit, difert ab alijs, sed n difert
reatit ab alijs p ens rationis, sed p alteritatem reate,
go. Quenit rdo qd itque fit in hac divisione p hanc
novem alteratu ratis ubi e quia quando porsphy et
finit differa in genere etiam dicit differa ee id quod fa
cit alteratu quomodo go eadem dno applicat ppei
p alteratu componitur in dno differa pnt genus e
ad differa q facit alteratu et ad differa, quae facit aliud
latius auipi mimmu p quomodoung differa cum ante
ponit in dno differa, in se tantu auipi p accidentalit
differa ut colligit ex textu.

Tertia divisio differa e, differa alic sunt separabiles,
ut moveri et quiescere ab hoie, alie inseparabiles
ut inibile, rationale, inseparabiles subdividunt, in eas
quae p se conveniunt ppei et in eas q p se n conveni
unt ppei ut finum ee, ubi nota hanc novem p se id
signare ac centralit, ut colligit Caritannus et Tart: ex
porspho dicit enim ea p se convenire ppei, q faciunt
aliud, et auipiuntur in ratione factata, sed forte car.
tates differa ita se habent go hic p novem p se itigit solas
reales inseparabiles differa p se, ulterius dividunt in
differas constitutivas et divisivas: constitutivae sunt
q ppei componunt, divisivae q geny dividunt ubi ad
verate hanc divisionem n ee in diversas differas sed

Q. 2. A. 1. De prima definitione diffrae.

Q.
R.

tantum in diversa officia, nam eadem diffra ut re-
spicit glorijs dicitur distinctiva, ut scilicet, constitutiva,
circa utramque divisionem, queritur an dividatur
diffra que facit genus unum & cum tanto: nega-
tione quia membra dividenda faciunt diversa &
data, non inseparabiles diffrae per accidens et sepa-
rabiles, ut quae faciunt tantum alteratum, partim perti-
nent ad proprium, partim ad accidens.

Questio 2da
De diffrae.

Art. Primus.

De prima diffrae.

Diffrae. Prima diffrae est diffrae qua abundat per
a genere, sensu autem per se. Tunc est id, dicitur diffrae qua
per se plura quidditative et essentialiter continet, quam
genus, nam spes primo continet totam essentialiter gene-
ris, etiam praeter generis essentialiter continet aliam essentia-
liter, superadditam per diffrae circa hanc diffrae quae dicitur
primo, utrum bene sit assignata videtur enim diffrae non
posse diffrae, quod diffrae ut diffrae per genus et
diffrae, sed diffrae non sunt genera et diffrae per se per
primo quod non habeat genera, inde claret quia quod dicitur
est genus, est extra genus, et ita non est illud genus intra
se per existentiam sed diffrae dividunt genus per se
quod non habeat diffrae probatur si enim esset diffrae, diffrae et
processus in infinitum & cum Jo. Andrea hic negando
m. ad primum & quod primo partem diffrae M. quod dicitur
videtur genus tanquam sola diffrae non est genus concluditur

Q.

R.

De prima definitione differentiae. 70.

quod dicitur genus tanquam species negat differentia autem
esse non habet genus in re ipsa praedicamentali
habet tamen genus aliquod, adeoque potest esse species non qui-
dam praedicamentalis sed species quaedam incompleta si-
cut many pes potest esse vero differentia duplex genus et du-
plici statu etiam quem potest considerari primo si con-
sideretur etiam intentionaliter tunc generare ut si conside-
retur primo intentionaliter genus differentia est mixta
hoc enim esse tunc in accidente reali quod etiam ipsum
mixta ad utramque partem. mixta differentia habere dupli-
cem differentiam etiam dictum duplicem statum nam etiam in-
tentionaliter tunc per differentiam praedicari et multis in quibus
quid potest ut vero sumitur primo intentionaliter tunc per differentiam
quomodo mixta in informatione in quo differat ab acci-
dente et proprio nec ideo sequitur praesens in infinitum
ob duplicem causam primo quia si differentia sumitur formaliter pro
modo mixta in reali et in informatione, tunc ex differe-
ntia non habet aliam differentiam, et sic si procedimus ulterius etiam
si sumitur materialiter id est per rem quae est differentia tunc nec in illo
statu materialiter res habet ulteriorem differentiam materialiter id est
non habet talem differentiam quae ponatur in latere praedicati, sed tantum
habet modum aliquem praedicati qui est modus mixta in
substantialis per modum formae. Dicitur saltem differentia
mixta sine illa res quae appellantur differentiae ut rationale
si poterunt definiti cum illa non habeant genus et aliam
differentiam et concedendo totum hoc etiam ad primum syllogismum di-
ctum M. quod definiti est habere genus et differentiam si defi-
niam perfecta sine conceditur si incompleta et tantum
per differentiam negat nam summa genera et differentiae esse non
definitorum perfecta sine etiam male possunt tamen definiti.

alio respic.

ob.

Rz.

Q. 247. quomodo differa d plurib. spe differentib. d fixiatur.

9°.
B^o.
uti fit in dferibz ens subota et summa genera:
2do queribz, quomodo spes abundet a genere p differa
cum genus etiam dicat continere differas qz p
thy spem continere differas actu, et genus continere
differas potentia, quod capite d genere diximus nihil
eē aliud, quz genus posse contrahi p differa ut
enim statua actu n̄ sit oēs formas sed ex se est
indeterminata ad singulas recipienda, sic genus equo-
rum indeterminatu et primum p differas d terminandu
itaz quando dicitur spes abundat a genere p differa
subitigi d continentia actuali et quidditativa n̄
potentiali.

Ant: Eius
Quomodo differa d plurib. spe diffe-
rentibus d fixiatur.

Secunda d^o. Secunda differa d^o a p^o p^o assignata e hanc
differa d^o d pluribz spe differentibz in eo quod quid
quale e p^o dicat queribz qz utru hanc d^o oibz d^o
tris conveniat etiam in finis an tantu subalternis rati-
onibz e qz d^o d^o convenire or d^o finito p^o p^o
infima differa pertinet ad p^o p^o dicabile qz debe-
ret illi convenire d^o atqui differa infima n̄ p^o
cat de spe differentibz qz mate ponit in d^o d^o
fra p^o dicari d pluribz spe differentibz 2do si differa
d^o p^o dicari d pluribz spe d^o p^o d^o in infinitum
qz nulla poterit dari qz n̄ habeat sub se plures spe
aut si datz ultima nec contrahit sub hac d^o d^o
buntz plura unita quam quinqz cum enim ultima
differa d^o d^o pluribz sequit si ad nullu quinqz
unitu p^o tinet futurum sextu unitu p^o omi p^o
p^o sione caritani ingeniosa qdem illa sed qz non fit

Quodo diffra d plurib. spe diffib. d fiat.

21.

gbat.

Rx.
ob. 10.

Rx

ob. 20.

ad mentem porphi cum for. quinto meta. c. 28 q 17.
 s. 3. antonio andrea hic hanc d finem tantum comple.
 ubi differas subalternas pbat quia accipiendo hac uer.
 ba d finis ut ea porphus habent accepit tantum
 conueniunt diffrae medicae sed iaz quod sunt nonnulli
 nax sit causa cur porphus si sit complexus diffraz ultimaz
 nonnulli uolunt eas ideo pfermissas quod nobis signata
 sint sed huc ratio non conuincit quia nec infima spes
 hoc modo a porpho d finienda fuisset qa ignota ulti.
 na diffra etiam ignota e ultima spes alij dicunt ut
 etiam pletus porphus existimasse ultimas diffraz non
 dari sed tantum genericas quarum tamen duce uel tres
 conuenire conueniant in se infima uq. mortale conu
 uenire hui et bruto rationale hui et angelis ambas
 autem conuenitas soli hui ac p inde per utramq. fi
 mul n p uiaz solaz differre huez ab alijs spe infima
 sed quid sit utrum porphus ita senserit n e necesse
 huc conuigere & enim porphus afferre hanc d finem non
 tanquam suaz sed alioru ait enim d finiunt eas (ali.)
 etiam hoc modo. Ob. primo pletz primo top. 3io ubi
 ait diffraz in genere ordinandaz eo quod sit generalis et
 6 top. c 3 et 4. dicit diffraz d pluribz p d icari quaz
 puz & ad prius pletz dicere diffraz facere eundem
 locum topicaz cum genere n autem p d icari necessario
 d pluribz pletz quemadmodu geny ad rdu & a for.
 ubi a seorsum tantu d diffraz subalternis non d
 diffraz in sui rdo & i qd etiam ^{diffraz} infimaz d plurib.
 predicari quam form ~~et~~ pletz infimaz nam spes p d i
 catur tantum d inuindis diffra autem etiam d
 ipsa spe. Ob. 2do ubi go porphus d finiuit s et d d.

Q. 2 A. 3. Quomodo differa p dicitur in quale quid.

R

fray ex sua sententia & cum Alberto c. q. d differa
in fine capitis ee definitay differay ubi & erunt qd spe
utria differa quomz alteray faciunt spem et quae unay
in eo quod qd erat ee accipiunt haec enim dicitur
p hndit eaz differa risonas quaz subalternas item dicitur
sent ab alijs unilibz nullus enim uniuersum accipit in quod
et facit spem excepta differa idem enim e ac si dicitur
differa e in quod p dicitur d plusibz in quale quid.

Artis 3us

Quomodo differa p dicitur in quale qd.

qualificare Qualificare nihil e aliud nisi terminare, quale
qd. quale qd. nihil aliud quam terminans ad aliqd consequenter
p dicitur in quale, nihil aliud, quaz p dicitur p dicitur p quaz
qualitate qd. qd. affirmatur forma terminans, d aliquo quod terminat
p dicitur illius ppositionis, ut hoc e albus albus dicitur
in quale qa terminat hoc, ad albedinem quale hoc dicitur
videtur in quale qd, et in quale videns. primus quale
p dicitur in quale qd. sic d qd terminat ad formas centiales, posterius qd
terminat ad formas accidentales. dicitur primo differa
p dicitur d genere in quale accidentale pbat qa differa
n constituit formas centiales generis dicitur quo
differa p dicitur d spe quaz constituit et d oib eius in
ferioribus in quale quid qa terminat spez dicitur formas
centialem unde etiaz fit ut differa sub alterna et in fi
ma tantum faciant unum unile non duo qa tantum
unum modum p dicitur sc: ut pars fontis. ob: etiaz spez dicitur
cari in quale quid nam videns pteruolare autem si dicitur
soyet quale quid est hoc, recte respondes e conuenit
qd spez p dicitur in quale quid pbat consequentia qa illud
p dicitur in quale qd quod recte & ad questionem quale

Ab.

7

Em.

ab.

Re.

dicari in quale

Ad. 12: diffra possit & diffra in abstracto.

quid, respondet negando consequens ad ptes ex dicto
iudicari in quale quid quod ex ad quale quid
si accipiat quale quid in ordine directa conceditur
si in indirecta negatur nam ut bene totus cap: d' gene
re q. 4. ad rem querere quale qd e hoc e idem ac
si quererem quale aut e hoc quando autem p dicitur p
d' genere facio indirecta, p dicitur, non directam d' qua
sola hic loquimur.

Aut: Atus
Nunc diffra possit & diffra
in abstracto.

Quoniam cum For: 5 meta: c. 28. q. 13. §. 5. Soarez d' diffra
in abstracto, n' e diffra spei, sed principiu diffra, seu
fundu ratio e quia diffra eatenus e diffra, quatenus
dicat in quale qd e spe, sed n' dicat in abstracto in qua
le qd qd. 6. genus in abstracto, p dicitur d' spe in abstra
cto qd diffra etiam p dicitur d' spe in abstracto, dicitur
ho e raritas, vel huiusmodi e raritas, pbat consequentia qd
genus ideo e dici in abstracto de spe in abstracto,
qd spes includit in abstracto genus itidem in abstracto v. g.
huitas includit aritate, sed huitas etiam includit rati
onalitate, qd sunt aut p dici d' huiusmodi ita etiam huius
modi raritas. p negando conse: ad ptem ex dicto. Nam
genus p dicitur d' spe, qd includit i spe, p dicitur
in qd concedit M. in quale negat magna e autem
diffra interpretari in qd, et in quale, nam p dicitur p dicitur in qd
in qd, cum se habeat p novum materia, et tantu ad
tendat ad materiam identitatis, n' ad formam, hic fit ut
possimus dicere huitas est aritate qd matibz hanc
duo sunt una res, in ordine autem quali plus re

Q. 2. 4. Ut: differa possit & differa in abstracto.

quiritur requiritur enim subter aliquod quod est con-
notari ab illo quod predicatur in quali et in est tan-
quam forma qualificans et inherens igitur quomodo
differa in abstracto se fit p. modum p. se stantis non
potest se habere p. modum inherens forma et con-
notatis subter prout nec in abstracto esse potest differa
quod ut illas tantum attende ad has duas voces quod
et quale nam quod est absolutum quale autem connota-

quod in abstracto
respon.

quod in connotatione

tatis in absolutis igitur non est necessarius aliquid con-
notari et signari aliquid p. modum adiacentis alteri in
connotatione; autem necessario est aliquid connotari quod
re in genere respo. spei sit absolutum predicatum
est in concreto et abstracto quod ab-
tracta sunt etiam absoluta differa autem in p.

differa nunquam potest
esse absolutum quod.

connotatum et connotare subter et nunquam potest
esse absolutum consequenter non potest esse differa in ab-
tracto sed dicendum est v.g. homo & rationalis finitas

Ob. 20.

Et ratio ob. 20. ubique est identitas ibi quod
est per se quocumque tandem sed in differa abstracta
et spei est identitas quod potest fieri per se quod
sit haec per se si in quod quod negat differa quod differa
predicatur in abstracto in quale quod per se differa N. ubi

Et.

identitas potest fieri per se in connotatione saltem
cedit in abstracto regit.

Quomodo differa se habeat et se

Ant: primus.

Ex. 10.

Utrum differa inferior includat superiora
Dicendum primo differa inferiora multum singula et ut
identificatur cum spei includere differa superiora

73.

probat.

Tom 20.

probat.

Contrarius
est.

Q. 3. 1. Ut differa inferior includat superiorem
 probat quia ad hoc ut duo quaedam realia et aparta
 se rei se dicant includere satis e ut simul sint
 coniuncta neque requirit ut unum sit d' essentia alterius
 sed differa inferior et superior realia coniungunt in
 spe et sunt una realitas realis qd adveniunt ead in
 Fonseca: l. c. q. 18. differa in abstracto ut realitatem n
 includere differa genericam in abstracto ut sensitivitate
 nec in concreto ut sensitivum atq ita differa genericam
 n' d' dicari d' differa inferiori sine sumat in abstracto
 sine in concreto sine fortit' id e ho vel reale n' e se
 sitivum quatenus reale e probat qd cu' gens excludat
 a differa consequenter excludit etiam differa generis cu
 hoc in genere contineat' probat antecedens ex c. d' genere
 ubi diximus differa excludere genus probat ead ex vi
 bonae sunt illae definit' q' constant genere remoto et
 differa medijs ut in finit' Artes 7 top: c. 3. et docet
 forma l. 5. institutionum sed differa inferior si includit vel
 fortit' superiorem tunc male ead dictos Artes qd
 probat minor quia frustra ponerent' differa intermedia
 ponendo enim ultimam etiam media ponerent' tanquam
 in ea inclusa 3io probat qd alias sequeretur eandem
 essentiam bis poni in spe ut argt' Artes 6 top: c. 6.
 dicens si singulis differa' gens attribueret' centi
 multa aitia spei attribuerent' quandoquidem
 differa' spei attribuant' quanto si eate i. g. includerent
 vel sensitivum etiam reale includeret fortit' sensu
 hinc sed hoc n' est admitti nam differa differunt a se
 e totis Artes 10 meta: 4. 12. Contra finit' in Abstr.
 by Boetius Tenistus primo posteriori c. 12. apud Ruben
 et Avicenna primo solum 7 meta: 4. 12. ubi ait p'inde esse

Q. 7. A. 2. R. Dicitur simplex diffrae constitutiue in fine

siue res definitur per oes diffrae siue per solas ultimas
q. si sufficit ponere ultimas includit superiores R. ne
gando unsequay ratio q. q. n. sequit. ultimas diffrae
complecti superiores forlit sed tantu per ultimam dif-
frae spem ab oib. differre (uel diffrae complecti superi-
ores tantum mater et illatione in q. si rationale
e. q. et sensitivum ob. edo ratio s. g. forlit est
substa iam sic argut. dis substa e. corporea uel in-
corporea si corporea q. sensitivum quid uel in sensiti-
uo et ita possumus defendere usq. ad ultimas dif-
frae q. q. genus semp descendit et in hoc descen-
superius cludit in inferiori edo sup. c. 2. q. q. p. p. p.
ores diffrae cludent etiam in inferiorib. R. in edo
primam oppositam ratio e. substa complete uel
substa simpliciter negat incomplete siue aliq. substa
fiat concludit unde non pt fieri descensus q. dicitur
in diffrae q. dicitur illic substa completa n. in om-
pleta hoc enim dicitur ad redierunt ad predicta sub-
stantiae.

Stat. 2. dicitur
Verum dicitur simplex diffrae constitutiue
in fine spei uel utru oes sint corpore

Em 10. Dicitur q. cum Fox. l. c. habeo hic Alberto Magno
t. 5. diffrae c. 6. Q. Thoma 2do parte. l. 13. oes diffrae
ultimas que conueniunt cum infimis spebus et
simplices p. dicitur primo ex parte 8. meta. 4. 10 ubi p. dicitur
sicut auersione uel deuisione unius unitatis dicitur
ut e. idem numerus ita auersione simpliciter et uni-
us uniusdam unitatis sit noua spes uel deuisione
iusdem definit e. eadem spes edo ex parte 7. meta.

speciei vel ut: oes sint complete.

74.

et 43. et 2do post: ubi tam diu iubet descendere &
diffinas donas occurrat una qua commentatur cum
spe qd et tandem dari aliqua diffina & conuata,
tur cum spe infima. *Contrariis*
Sunt conclusioni prima uniuersa affirmat oes diffi-
nas ea compositas et obij: primo qd fortes 2do post
et 17. docet ad infimam quamlibet speciem definiendam
descendendum & diffinas quarum unaquaeque significatiue sum-
pta latius pateat quam infima spes collectim uero
coniunctim recipiuntur cum infima spe ex hoc loco sic
arguitur si nulla diffina sola recipiatur cum infima
spe qd oportet illi adiungere adhuc unam diffinam
huius consortis recipiendi possit consequenter illa diffina
erit aggregata ex pluribus *tho.* Thomas in illa locu-
tione qd formae essentielles nobis sunt ignotae ideo o-
portet uti accidentibus qd sunt signa illius formae sic
autem nobis essent notae diffinae essentielles si opus esset acci-
pere hanc accidentia qd diffinae essentielles conueniuntur
cum suis speciebus itaq; in forma se inuenire uel
diffinis accidentibus tantu haec enim signata latius
patentur spe coniunctim recipiuntur. 2do obij: fortes
primo & partibus actum ad incommensurabilem & conuenire tot
diffinas ultimas quot sunt ultimae species post Fon: for-
te uelle diuere si tot diffinas esse cognoscibiles et extrin-
secas quot sunt species infimae in libris enim actum distin-
guunt fere actum qd extrinseca quaedam quae sola non reci-
piuntur, facile tam una species infima tenetur obij: qd
Porphyri ubi de diffinis duplicatis ut & diffina huius dat
rationale mentale & cum Fon: Porphyri putasse
rationale esse diffinas genericam eorum huius cum au

Contrariis
sententiae.

Post. 2.
tho.

R.

ob. 2.

R.

07.3. 17. | Vz: dny simples, diffra constitutivae in prima spei

Encontro.
cia fuba.

gchis (quod tu falsu e) pberim manet en non
negasse dari in finaz sed p in finaz quaz igno-
bat coniungisse duas loca in finaz. Secunda
contraria sententia partim negat diffra in finaz
esse simplices partim affirmat, affirmat enim in
quibusdam speciebus illas dari ut in hoc rationale ne-
gat vero quia asserit non esse necessariam ut
diffra ultimas esse simplices sed posse esse compo-
sitas ex pluribus diffra p bant partem posteriori
sic una eadem cognitio potest esse scia et simul opi-
scia quod quatenus ut diffra scia, opio quatenus ut
diffra opinionis ut supra e in tali cogne est composita
ex diffra opio et diffra scia p bant ante: sit iste syllogus
quid qd e rationale e visibile hoc e rationale
qd visibile hic cognitio huius conclusio e evidens
se et certa qd difert at opinione qua incerta et in-
videns e qd convenit cum scia cuius diffra e et
certa et evidens cogne at si qd dubitaret t M.
vel minori huius syllogi tunc est opio qd ia n e au-
dens qd conveniret cum opio unde apparet quod cogno-
tio huius syllogi fiat ex diffra scia et opio p negando
quod una et eadem cognitio possit esse scia et opinio
ad partem negat quod cognitio dicti syllogi sit scia sed for-
tu e opio dicit tu obui cognitio id e conclusio syllogi
est evidens qd erit scia qd negando consequentia qd
non satis est ad sciam ut obui sit certa et evidens
in se sed etiam nobis et e evidens nam etiam res
fidei sunt certa et evidentes, Edm se et tu fides e
e scia et ita ista cognitio n composita ex diffra scia
et opinionis simul. Ob: Sed quia voluntas et diffra

06.7.

volunt: omnes sint compositae.

75.

appetitus sensitivi & appetitus boni et tri ab eodem
diversa & ea voluntas spiritualis & ea voluntas sit
diversas diffra p ultima diffra R2 quod voluntas si
qo sit eae cum appetitu sensitivo hoc non sit qd diffra
ultima voluntatis componat ex pluribz diffra sed qd
voluntas sit eae genus cum appetitu quod genus est
appetere boni Ob: pto diffra individuales faciunt
unaz diffra individualis qd plures partes faciunt una
specificam R2 plures diffra individuales faciunt unaz
diffra individualis extrinseca conedibz intrinsecaz nec
gaty sunt enim & una infima diffra specificam certis
aliis sic etiam individualis et sicut multae extrinsecae
individuales faciunt p aggregatione unaz individualis
conventibilem ut individus sic etiam multae extrinsecae
diffra possunt convenire p coniunctione uni spec.

R2.

Ob. 7.

R2.

Art: ultimus.

Non diffra suscipiant magis et minus.
Haec questio eadem & cum illa qua ipse utrum certia
suscipiat magis et minus prima opio & affirmativa dicitur
quam sequitur & negativa et est Soto, quibus hic et i
Cotis pbat primo ex pongo dicente in cog: & diffra quod
diffra p se n suscipiant magis et minus pbat 2do quod
congruit in indivisibili n suscipit magis et minus diffra
sic se hnt qd pbat minor ex Ante & meta. 4. 10. ubi dicitur
et nec ipse nec ipse qd erat ee erit amplius ablato
aliquo vel addito Ob: primo unum aut est perfectius alio
sine magis intensu etu pfectione sed non pot ee perfectius
sine intensiori diffra qd diffra suscipit magis et minus
R2 isto antecedens M. unum aut est perfectius alio & av.

Ob. 10.

R2.

q. 3. Ault: Ut diffra suscipiant magis et minus.

Ob. 2°

R

Not.

injectione novae et perfectionis diffra concedit p intensio-
nem. eiusdem diffra in diversis aili by negat. si autem
eentia deberet intendi primo deberet intendi p eandem
eentiam eto deberet intendi eadem eentia sicut calor
p calore. Ob: eto autem diffra suscipiunt magis et
minus sed autem diffra etiam hnt eentiam qo eentiae su-
sipiunt magis et minus R. diffra M suscipiunt magis et
minus p intensione eentiae negat p extensione eentiae
sine p adinjectionem novae entitatis tanquam partem
integrantis concedit unde nota posse nos conipere
duplicem perfectionem in accidente primo extrinsecam
et quasi accidentalem ut quid habeat tot gradus
intensionis tres vel quatuor v.g. hi enim gradus sunt
accidentarij ipsi accidenti sicut enim quantitati pal-
marum accidentarium et si illi addat adhuc unus gradus
sic primo gradui ut illi addat eto gradus intensio-
is eto intrinsecas et eentialem ita ut eentia existens
in primo gradu recipiat in se eentiam eto gradus
eentialem et hoc a potest fieri consequet non potest
eentia suscipere magis et minus intensione eentialem
Ob: Itis ipsa intensio et remissio sunt eentia sed intensio est
et magis vel minus intensa qo eentia seu diffra poterit eto
magis vel minus intensa R. eodem modo nam intensio est magis
vel minus talis n eentialem intensione sed integrali hoc ipso qd
addat nova entitas qo n fit eentia entitatis per istentis
sed tantu illi supaddatur sicut quantitas quantitatis et pal-
marum.

Ob. 3°

R.

IX Caput 4um

De proprio

Absoluta tractatione tunc essentialium transit
plus ad accidentalia incipit a proprio qo minus eentia
quam accidentis ostendit ergo hic quatuor proprias aut

Q. 1. A. 1. Quid ex 4 acceptib. proprii constituat et in utro 76

phiones prima e quando aliqd soli spei conuenit et si non oi
ut hoc, esse medicum zda qdo oi sed non soli ut hom
esse bipedem ztia quando oi et soli sed aliquando tantu
ut homini canescere, hoc enim conuenit hoi oi sed tantu
in senio. Subtilit. Transcere actu supposita dispositione u
reberi id est ois senex canescit si cerebrum sit ad canos
dispositum. Ita quando omni soli et semper ut hoi esse
inhibibilem et hanc acceptu uocat proprie dictu propriu.

4. proprii autem
phiones.

Quartio J. proprii.

Quoniam ex quattuor acceptioib. proprii constituat
quatuor uniuersale.

Prima opio e Echi hic docentis tantu proximum qto
modo quatenus e hio modo proprii constituit et in unile
zda opio est forma eto institutionu e J. proprii qui
aperit n' soli proprii quanto modo sed et illud qd dicibile
constituit et in unile quid qd dicat, accidentali et necess
sario. Dicendu primo in eta opio qd dicibile constituit et in unile
n' e tantu illud quod conuenit qd e spe infima qd sequeret
n' ois qd dicitur unita posse reuocari ad 5 spes unitis qd bat
sequela qd sensitiuu ut signat potentiam sensitiuu ad nullu
reuocaret n' ad accidens qd n' qd dicat contingat n' ad genus
spei diffroz qd n' qd dicat essentialit nec ad proprii qd non con
uenit cum spe infima. Dicendu eto de id qd tinere ad
et in qd dicit qd aliqua spe uel contentis sub ipa
accidentalit et necessario et sic comprehendit multa propria
et in generis atqz ita proprii e e qd dicat id quod qd dicat
J. pluribz in questione quale e accidentalit et necessario
dicendu ztio de qd dicit et in unitis saltem respu alienius
spei hinc generis e conuenibile ita ut si aliquod proprii
um non conuenit in spe infima conuenit in cu aliu
qua superiori quia proprietas inmanat ad equate ex rei

Opio 1a.
Da.

Em 1o
H.

Em 2o

Et 3o proprii.

Q. 3.

Q.1. A2. 17: propriū constituat alu nte in ordine

Entia igitur etiam conueniunt cum eo in quo conueniunt
 libet entia sed entia semp conueniunt cum aliquo suo
 genere siue spe igitur etiam proprietates conueniunt in aliquo
 siue genere siue spe et hinc cognosci potest quidnam sit
 necessario nam si reciproce cum aliquo vel genere
 vel spe necessario predicabitur alius non: quia enim colorat
 conueniunt cum colore mixto itaque coloratū esse propriū
 et necessario predicari et colore mixto in genere et
 sub illo contentis contra quia albedo non conueniunt in eis
 fore mixto non necessario dicitur et sic mixtis ratio est
 quia necessitate predicati generis conuenit superiori eadem
 dem etiam conuenit inferiori.

Con. 10

Ex dictis colligitur primo propriū non differere a hoc quia ab
 ente quod propriū emanat ex entia rei accidentis uero non
 nec nam accidentia etiam fluunt immediate ex entia rei
 nam frigus aque emanat ex aqua seu forma aque in illa
 se reducit ad frigus unde patet quod emanatio frigus
 sumpta non sit causa necessitatis in predicando. colligitur
 2° quod propriū et accidentis et quod propriū requiritur et necesse emanet ex entia
 dem uero non requiritur et necesse emanet. colligitur 3° ubi aduenit emanatione
 aliud esse cuius sequentiam siue naturam sequitur quia postea aliqua entia
 sequitur aliud emanatione uero necesse sequitur quia impeditur non
 rationem et necesse quia potest impedi et emanatio frigoris ex aqua impeditur
 ab igne et emanatio caloris in igne potest impedi saltem in
 minimum non compleantur octo gradus caloris ut cum aliquando
 in hunc colligitur 4° non tantum ex seesse natura sed etiam
 ex generis emanatione. 5° proprietates quae postea generis
 quia postea generis entia naturalis sequela sequuntur
 quaedam proprietates.

Ans.
 Sicut propriū constituat alu nte
 in ordine ad quem an in ordine
 ad in felicia spei

ad spem an in ordine dū inferiora spei. 77.

Proprium duplicem habet respectum et aptitudinem unam
dicitur ad spem propriam etiam alicuius speciei proprie et alie
tam mediatam ad inferiora quod enim continet spem
continet etiam et respicit eius inferiora. Si verum est pri
mo proprium (et eadem est ratio differe et auctoris)
quando dicitur de spe esse unum unitate per se
dicitur de unitate in tali quod tunc est aliquid unitate quod
abstractum a multis et est unum sed quando proprium
dicitur de spe iam est abstractum a multis et est unum
et unum quando dicitur de spe. Sed dicendum in for
et subes hic proprium non fortiter constituitur quantum ad
de aptitudinem ad spem sed per aptitudinem ad inferiora
ca spei differunt hanc unum a precedenti quod illa tantum
loquatur hanc fortiter id est quod illa non dicit causam
quare proprium sit unum hanc autem dicitur sicut enim
dicimus ipse qui iam ambulat est consul sed non est con
sul quatenus ambulat ambulatio enim non est causa
consultatus sed ille qui ambulat est consul quatenus re
git unum ita proprium quod dicitur de spe est unum
se sed non est quatenus dicitur de spe sed quod dicitur
de spe est unum quatenus dicitur de pluribus con
tentis sub spe. per se conclusio quod proprium est unum qu
tenus respicit plura sed respiciendo spem non respicit
fortiter plura sed respiciendo inferiora quod
Contrarium sentit Carleton hic dicitur prius et the
dicitur per se respicit immediate spem per se exprimit
topico in c 4 ubi artes definit proprium esse id quod
non indicat certitatem soli autem inest et conversum et
re dicitur de arte ibi proprium mathe dicitur in spe

2015 regis

Em 10.

gty.

Em 20.

Contraria opinio.

R.

Q. 149. Ut: Propriū constituat ſuū ut in ordinem

#

Ob. 2do.

n' formalit' nam dici ~~reſpo~~ de ſpe ut illa est
quid unū et cum ea conuenit est conditio mal'
ppriū n' fontis. Ob. 2do ab eo constituit ppriū in
ato uniti a quo accipit ut neſco et pprie p' dicit
ſed hoc accipit a ſpe et n' ab indiuiduis q' a ſpe et
non ab indiuiduis constituit in ato uniti p' dicit
q' ppriū est quod p' dicit neſco et pprie q' illud reſpon
dit quantum uniti reſpon cuius neſſario et pprie p' dicit
cat' p' dicit in. quod ad primas partes q' inde ppriū acci
pit ſuam neſſitatem unde emanat tanquam ex ſentia
ſed emanat ex ſentia ſpe et n' indiuiduorum q' p' dicit
in quo ad 2dā partem quia reſpon illius pprie p' dicit
ppriū reſpon cuius magis diſtinguit ab alijs ſed reſpon
ſpe magis diſtinguit ab alijs nam p' ſibile diſtinguit
ſuo ab oib: ſpeby ſeruat' autem et p' dicit q' idem ſi
ſibile n' diſtinguit q' reſpon indiuiduorum ppriū n'
pprie p' dicit q' diſto q' p' dicit constituit ppriū
ſentia in quantum uniti q' quod accipit ut neſco p'
ut et pprie p' plurib: conuenit q' quod accipit ut p' dicit
tantum p' uno nego et notandum q' aus n' negare pprie
fontis constitui ſuū p' dicit reſponendo ſem ſed diſting
ſuo primo fontem ppriū n' eēt conuenit et dici p' ſpe
ut illa unū quid est abſtraheudo ab ordine ad multa
Eto fontem que est p' dicitari neſſo omni ex re
ſpe ad ſem ſed non quomodo libet ſed q' ut ulterius
terminatur nimirum ut mediante ſpe terminatur ad
plura poſita ſub ſpe Ob. 2do, ſentia ſi id quod p' dicit
dicari p' pluribus et quatenus p' dicitari p' pluribus
ſed p' ppriū p' dicitari p' pluribus quatenus reſpon ſem
q' p' dicit - m. q' quatenus p' dicitari hoc ipſo quod

Ob. 3do.

de spe an in ordine ad inferiora spei. 78.

de spe et dicitur spe potest dici et pluribus et dicitur in p. p.
est dicitur et pluribus ut respicit speciem quatenus illa est tantum
substantiu proprii negat ut respicit speciem quatenus illa est tantum
est dicitur et pluribus in individuis concedit, dicitur pro proprio
est dicitur et pluribus constituit quantum dicitur constare duobus primo
in se substantia substrata que predicet et aliqua fortiter trais
et dicitur et pluribus pro modo quo nos usi sumus in superioribus
est dicitur et pluribus e nomen connotativum signans fortiter aptitudi
est dicitur et pluribus obiectivam dicitur in q. quate est accidentalit
est dicitur et pluribus necessarius tanquam non dicitur multo hanc posse aptine
est dicitur et pluribus signat in se alicui male ut visibili.

Rz.
Em. 3°

Caput 5tu de accidenti.

Hoc capite explicat ultimum dicitur, id est accidens,
eius afferunt tres dicitur, et una dicitur, prima
est dicitur et quod adest et abest dicitur
est dicitur et quod contingit eidem
est dicitur et n. in se, dicitur, et quod negat genus est nec dicitur
est dicitur nec proprie, semper autem est in futuro subsistens,
est dicitur vero est dicitur, aliud est separabile, aliud
est dicitur, ceterum nota, accidens quandoque sumi
est dicitur non est in dicitur substantia, et dicitur, quod non
est dicitur rei; hoc proterius dividit in accidens
est dicitur, et est proprie, et in accidens contingens, et quo
est dicitur est: hoc quoque accidens contingens habet
est dicitur et forte, ut reliqua dicitur, male et res et dicitur
est dicitur, ut albus; forte est aptitudo obiectiva, et dicitur

quomodo
dicitur et
dicitur
accidens.

Not:

sermo et
accidens: contin
gente.

q. A. 1. *Ut acci: recte dicitur qd adest et abest p[er]*

quam p[er] q[ui]d dicitur contingenti & multis, si consideretur
hoc evidens tantu[m] ad mate[m] pertinet, ad aliud p[er]
si ut subst[an]t[ia] fortitati obiecti[m] in ordine ad p[er]tine[n]t
p[er]tinet ad logicu[m], etiam quam etiam inconsideratione
chi d[icitur] a For: eto institutione, evidens est id
toto evidenti
Tom Fonseca. quod p[er] dicitur & pluri b[us] in q[ui]bus quate[m] & accidentalit[er] et
contingenti.

Quaestio de accidente

Articulus Primus

Annun accidens recte dicitur quod adest
et abest p[er] se sibi corrupte.

q[ui] sit ad: et abest

Xlot 10.

ad uel abest
aliter qd.

illud dicitur qd.

separatio illud
aliter 10.

et.

disiunctio.

Nota primo illud dici adeste uel abesse p[er] se sibi
corruptione, cuius p[re]sentia aut absentia ita affici
tubu[m], ut illud possit manere in sua p[ar]te, et certia
sente uel absente illo, Nota eto duplicit[er] p[er] se
loqui de adeste et abesse, primo realit[er], ut sensus sit
accidens esse id, quod p[er] separatione[m] realem sit adest
uel abesse; eto intellectualit[er] quod p[er] separatione[m] in illud
adest uel abest. Nota eto ex Caretano hic, et p[er]
Thoma in summa logica, separatione[m] intellectualit[er] esse dupli-
cem primo, quae fit componendo, id est affirmando uel ne-
gando, ut si dicam cygnus est niger, uel cygnus non est
albus. eto quae fit p[er] simplicem apprehensionem ut
si concipiam quasi singuli in fine cygnus niger uel
non albus, nihil affirmando uel negando. notat autem
Carotanus similes p[ro]p[ri]etates cygnus est niger cygnus
est albus, sed quidem falsas, sicut et hec homo est
irrationalis uel non est rationalis, sed h[ec] h[ab]et disjunc-
tionem, quod uerum sit priores negari uel affirmari

subiecti corruptio nem.

facto sine vno corrupte, hoc cum corrupte, nota
 etiam realiter posse aliquid dupliciter abesse, primo separatis realiter
 ut totum abesse, ut si tota albedo abest a chanta, vel etiam
 partem sui, ut calor ignis, licet n' possit totus abesse ab igne
 sine corruptione ignis, et tunc etiam partem dicendum primo
 mali quosdam dicere, hic etiam d'finiri p'prie, nam p'prie
 n' abest sine subiecti corrupte, p'bat qd illud n' abest
 sine subiecti corrupte, huius negatio et oppositio, si adfit ponit
 rem in alia p'prie, sed si negatio p'prietatis adfit, res ponit
 in alia p'prie, nam dicendo, homo n' potestiam oppositam
 visibilitati, vel dicendo, homo n' e' visibilis, ponit hominem
 extra speciem rationalis, nam quoniam possumus res d'ca,
 n' d'finire q' suas p'prietates, fit ut si negemus d'finem
 d'cariam, negemus etiam p'prietatem et d'centialem d'ca,
 etiam etiam male etiam dicere q' volunt hic tantum d'fini,
 si accidens separabile et excludi inseparabile, q' accidens
 inseparabile etiam q' abesse sine subiecti corrupte, q' p'bat
 antecedens, ex p'prie, qui dicit, comu illi posse album,
 manente comu d'centia, q' n' negro q' accidens insepara-
 bile comprehendit sub hac d'fine, et consequenter etiam reli-
 qua accidentia inseparabilia, dicendum q' ex mente p'prie
 accidens idem dici adesse et abesse p'pter subiecti corruptione
 quia possumus conipere subiecti illius accidentis n' solum sine
 accidente, ut ignis sine albedine, sed etiam cum opposito
 illius accidentis, ut conipiens nigredinem, vel n' albedi-
 nem in comu s'c' d' thomas, Guichard, Tolet, hic p'bat ex
 textu ubi loquitur ad hanc p'prie conipere nigra et albigie
 abire colorem sine subiecti corruptione, ratio e' q' quare
 res duplicem h'c d'finem, p'prietatem q' d'centialem
 secundariam q' p'prietatem, nam q' conipiens homine
 non visibilem conipit aliq' regnans d'ca d'finem

Hoc q' d'plex.

Em 10.

q' d'.

Em 20.

q' d'.

Em 30.

Subiecti corruptio nem

Or. 1. f. 1. Ut: audivis rade thiaz q adē et abē

et ita tollō entiam subī unū tollay id quod necesse
conuncta est cum primaria sine conigendo autē
cygnū nigru non tollō entiam qā cygnus nec prima-
rio nec rario dīnit q abēdine, neg enim dī
nitine cygnus cā aut album. dicendū quanto abstrā-
hendo a mente porphy nectē dīi audivis ides abē
vel adēse pter subī corrupte qā ut negari et oppositi
eius pradicari dī subī pbat qā si pbat conigere
cygnū nigru sine subī conērsione pbat etiam
dicare nigredine dī eodem sine eadem conērsione
his patet ad argūa quā solent objici contra hanc de-
finem audiventis. primo objicit forma substantiale
ut aīa non sunt audiventia sed tū possunt abēse a
teria sine rino corrupte qā hūc dīo n conuenit
audiventi p dīo M. n sunt audiventia p dīcānt
tia sine phisio ruidit n sunt audiventia q dīo illi
quia negat: audivens enim p dīte cī quod non cī dīte
vel p dīte rei, et sic aīa pradicat audiventia
de materia, dīcendū materia est animata rō ob-
id illi hūc abēse realit et natū vel abēse q potētia
dīnam vel q illi hūc p dīte n multa audiventia n p dīte
natū separari ut nigredō a conuo si secundū rōm q
p dīte possunt separari p potētia dīnam non
deus ex communi sententia p dīte ut p dīte
realit a subī dīstincte ab eodem separantur si tētia
etiam p dīte possunt abēse qā possumus conigere
re rōm sine rīstīlitate p dīte separantur illi hūc
ad p dīte negat sequela ad rōm rōm nos p dīte q dīte
conigere hūc n conēpta rīstīlitate sed non p dīte
cipere illi hūc n hūc oppositū n hūc id est impotētia
videndū audivit quod etiam si illi hūc separantur

Or. 2.

pbat.

ob. 10.

11.

audiventia.

ob. 2.

12.

Ita subiecti corruptionem.

realem adhuc tñ auidens inseparabile posse abesse
nam ut dicit Caietanus auidens inseparabile n̄ ideo
q̄ semp inseparabile quasi separari n̄ possit sed quod dif.
facillime possit separari testat̄ item Albertus c. 2. uerū
nos certo artificis albas nati albiq̄ uero q̄ 7.
in Porphyro ant: 4. scribit paulo ante sua tempora
collonia corum albu obseruatu fuisse ex quibz patet
fieri absolute posse ut auidens quod dicit̄ inseparabile n̄
specificas n̄ necessae sequat̄ sed si rationis ratione ind.
indivisi et complexioneis natis diuis inseparabile ex h̄ij.
potest quod semel in aliquo positu n̄ solet separari unde
possumus argumentari illud q̄ adē et abesse reality sine
subi corruptione quod p̄t expelli uel totū uel r̄m
partem manente subiecto sed auidens inseparabile uel
ex toto uel saltem ex parte p̄t expelli nam albedo cygni
p̄t crepescere uel discolorare et eodem modo nigredo albid.
p̄t proprietates autem nec secundū partem possunt expelli
cum n̄ habeant partes. ob: p̄t illud n̄ abesse et ad est sine
subi corruptione quod negati p̄t subo facit ut futu de se
ipso negat̄ sed auidens inseparabile negati p̄t subo albedo
ip̄t cygni facit ut cygnus p̄t seipso negat̄ ergo p̄t q̄
p̄t fieri h̄c p̄t q̄ omne n̄ album non est cygnus cygnus
est non albu q̄ cygnus non ē cygnus h̄c d̄t̄o M̄ quod facit
ut subiectu negat̄ p̄t seipso ideo q̄ illud negati natis ē uerū
iunctū subo negat̄ M̄ ut negat̄ p̄t seipso ideo q̄ negati neu
uicariis uniuersū est et requirit̄ centia uniuersū M̄ sed hoc
posteriori modo n̄ p̄t auidens inseparabile. ob: Atō Com
bustio corruptionis et finia sunt accidentia sed h̄c non
ad sunt sine subo corrupte q̄ tem nate temperametu et
color natis non abunt sine subo corrupte p̄t ad priorem
partem Entis proter subo corruptionem tantū referri ad
abest non ad ad est et ita corruptem montem ē abesse proter
subo corrupte p̄t 2do idem accidentia saltem aliquandū

ob. 3.

R2

ob 4.

R2

Q. 1. A. 1. 17: Acci: reite dicitur qd abest et adest prater
 ad hunc fine. sicut corruptione proprietas autem nec aliquam
 quidem abesse s; tentio et melius ista nota corruptio
 mors. Duplex sumi primo pro dispositione et actu
 quo res comburitur corruptio moris et pro privatione
 incombustionis in corruptione vitæ que privatio
 fit profens, dicendo lignum iam est, homo iam mortuus
 in priori sensu sunt vera accidentia et convenit eis
 definitio nam possumus concipere lignum comburi et non
 comburi sine eius corruptione iam postea posterior
 vero sensu non sunt accidentia sed negationes et di-
 cendo homo est mortuus augetur ampliatine id est qd
 fuit homo iam non est homo sed mortuus, quod fuit
 lignum non est lignum sed combustum qd et cinis et
 etiam si est accidentia in posteriori sensu tñ n' est
 accidentia huius sed cadaveris non ligni sed cinis
 et quibus possunt predicari sine corrupte ad illud in tali
 temperamento et calore nati s; quod possumus saltem
 concipere huius delectabile temperamento et calore ma-
 nente entia et loquendo de separatione reali post tem-
 peramento et calorem secundum aliquid huius abesse. et hoc
 ex phospho e ultimo quemadmodum prater visibile n' subsistit
 hoc ita nec s; nigredine subsistit albius qd accidens in
 separabile eodem modo n' pot abesse sicut proprium s; Bon-
 plum nulle accidens inseparabile nati n' auferre. sicut nati
 non auferre visibile n' autem negat si utrumq; auferat et
 illud s; ablationem proprii corrupi sicut s; ablationem
 vero accidentis non corrupi.

R. 3.

R.

ob.

R. 7.

Ant. 2. us

Utrum in hac dicitur dicitur dicitur autem
 primo intentionality an dicitur intentionality.

Quæ 10.
 pbat.

Quoniam est unum caritatis, et sic hic istam finem non
 dicitur intentionality ex mente philosophi probat qd phosphorus
 loquitur ad adesse et abesse s; separationem illud non

subiecti: Ut in hac d[omi]ne p[ro]dita d[omi]ni accidens 81.

per separationem realem sed haec separatio intellectualis fit per
intentionem q[uo]d p[ro]bat q[uo]d ex p[ro]p[ri]o d[omi]ni ait posse con-
cipi com[un]e albu[m] et aethiopi[um] albu[m] conceptio autem haec p[ro]p[ri]a
ratio intellectualis p[ro]bat in q[uo]d separatio intellectualis n[on] est se-
paratio realis ergo nec primo intentionalis ob: primo su-
bens contrarium sentiens eadem ratione d[omi]ni accidens qua
diuidit[ur] sed diuidit[ur] primo intentionali q[uo]d p[ro]bat in primo
q[uo]d alias p[ro]p[ri]us equiuocasset q[uo]d in diuisione illa esset se-
paratio realis in d[omi]ne mentalis si d[omi]ni esset d[omi]ni intenti-
onalis diuisio autem primo intentionalis p[ro]bat d[omi]ni q[uo]d si
aut separari et non separari quod p[ro]bat in diuisione ita
corrumpti et non corrumpti, item ad d[omi]ni d[omi]ni ad d[omi]ni qua
ponunt in d[omi]ne tanta conueniunt rebus p[ro]bat in q[uo]d p[ro]bat
d[omi]ni separationem intellectualem tunc nullu[m] dabit[ur] accidens insepara-
bile q[uo]d se accidens p[ro]bat separari p[ro]bat intellectu. respondet in
Caietani regardo in ad primam p[ro]p[ri]am respondet Caietani
concedendo p[ro]p[ri]us equiuocasse et ait hoc fuisse necessariu[m]
alias futurum fuisse ut uel d[omi]ni nulla esset uel diuisio
nulla p[ro]bat hoc Caietani q[uo]d si sumpsisset separationem
intellectualem tunc in diuisione quae definitione diuisio fo-
ret manca q[uo]d etiam accidens inseparabile est separabile
p[ro]bat intellectu si autem utrobique sumpsisset separationem
realem tunc d[omi]ni nulla esset q[uo]d accidens inseparabile
ut calor ab igne realit[er] n[on] p[ro]bat separari. ob: autem
Rubeus contra hanc responsionem quia continuatis uerbis
diuisit p[ro]p[ri]us quod d[omi]ni erat q[uo]d non p[ro]bat illi in aq[ui]u-
ocasse sed regardo consequens q[uo]d sensus d[omi]ni accidens
est ad quod adest et abest p[ro]bat separationem intellectualem p[ro]bat
subi corruptione, itidem factam p[ro]bat intellectu deinde fuit tran-
situs ad diuisionem sic. hoc accidens quod se separabile
p[ro]bat intellectu diuidit[ur] in accidens inseparabile in rem et

ob 10.

R.

ob.

R.

Q. 1. A. 3. De 2da definitione accidentis.

Separabile demum probat hoc accidentis realiter inseparabile
p. illud posse separari dicendo nos posse coningere alibi
opem alium ad eam partem M. p. concedendo utroque
venire rebus: sed negat, nisi sequi in fine acceptam
et separationem realem quae propter hanc datur separatio
abstracta et corruptio quae etiam communiunt rebus

Ant: 3. hinc.

De 2da definitione accidentis.

Secunda definitio potest habere duplicem sensum primo quatenus
habuit prima definitio quod existimat Aristoteles et tunc est
idem dicenda sunt de hoc sensu quod priori modo si contingere
re necesse et non esse accipiamus p. realiter necesse vel non
esse et tunc conveniet hoc definitio soli accidenti separabili
et hic sensus placet Averroei videlicet mensurabilis
no topi: 4. ex quo sumpta est haec definitio nam ibidem
affert Aristoteles exempla accidentium separabilium ea quae
plicat p. realem praesentiam et absentiam.

Ant: 4. hinc.

De tertia definitione accidentis.

Quia tertia definitio non recte assignatur quae dicitur
quia Aristoteles primo topi: 4. definit accidentis ibi enim dicit
accidentis quod quid negat genus et nec species nec proprium in se
autem rei simpliciter autem aut primo sensus est in toto
subsistens diversa autem sunt subsistere et in se subsistere
stere enim est substantia in se accidentis modo addit quod
sensu subsistit cum tamen possit abesse et recte habere
sine nam ut dicitur subiens quod est alibi aliud est subsistere
stere et in se tamen idem est apud Porphyrum subsistere
in se et apud Aristoteles in se rei modo quando dicit

36.

subsistere
p.

Porphy semp subistit n' a sensus quod accidens semp exi
stat et semper fit in subo sed quod accidens semp fit
in subo quand existit.

Ant: ultimus,

De subo accidentis.

Sensus e' d' q' bonaz accidens possit accidentalit' p' d' in
cari. dicendum primo accidens suba ee individua sic
des q' idem accidens specificu' necesse pluri bz individuis.
dicendum rto q' d'az indma ee immediata suba accidentis
id est accidentia convenire individuis n' propter aliquam
gram coem seu formaz coem q' cau'z hac accia sed pro
pter aliquid quod originem ht ex ipso individuo huius
modi accia sunt q' pueniunt rebz ab extrinsecis ut ex
constitutione regionis ut fit in althiope vel ex comple
xione parentu' et similib: capib: dicendum zio quodaz acci
dentia habere p' immediatis subis naturas unitas et co
uenire inferioribz propter participatione naae unitis huius
modi accia sunt q' consequuntur forma coem ut illgere
altu' naz illgere conuenit hoi' calidum ee igni vel sequuntur con
uentionem forme in materia ut nutrire crepare. obquies illgere
conuenit primo individuis et eodem modo oia accia q' falsu'
e' quod primo conueniant naae uniti p'bat' antecedens quae
supponunt existentiaz primo conueniunt individuis illgere
et similib: oia accidentia supponunt existentiaz q' primo con
ueniunt induis p'bat' antec: q' sicut se res ht ad ea ita ad
p' d'icari q' si indma primo existunt primo d' illis p' d'icabunt
accia q' d' d'co antec: conuenit induis propter aliquid quod
habent eoe in alijs conuenit propter aliquid n' eoe negat
ad p'bat' h' d' d'co quae supponunt existentiaz primo conueniunt
induis propter entiaz vel proprietatem coem in alijs conuenit
propter n' eoe negat. dicendum tto accidens ee unita etiaz
repu' eom suboem quae n' existunt modo sint possibilis exi
stere hac conclusio e' quorundaz recentioru' quod uoluit

Dem 1o.

Dem 2o.

Dem 3o.

Dem 4o.

Dem 5o.

Dem 6o.

Q.1 Ault: De subiecto accidentis.

pbay.

hic quaf tu n' nominant pbay confio tunc aliquid
est unile quando fit potentia, conveniendi multis
sed auident fit potentia, conveniendi ijs q' nondum exi.
Nunt qo eoru refpu auident erit unile pbay m.
nulla res fit gradu genericu sine gradu specifico q.
fi est aut erit rationale vel irrationale sed auident
fit quatu genericu refpu eoru q' n' existunt fo: popi
bilitatem ut ijs possit convenire qa fi non fit possibile
talem conveniendi quomodo aliquando conveniet q' ha
betur etiaz p'q' possibilitatis id e aptitudine ut conting
per infit pbay rdo tunc aliqd e unile quando convenit
ei d'io unile sed convenit auidenti etiam in non in
existit actu qo erit unile etiam si actu n' existat
pbay in qa certice sunt aeterna qo auidenti conveniet
potentia t' m'fendi multis etiam si actu n' existat pbay
z'io refpu eoru est auident unile a q'by abstractib' sed
abstractib' etiam ab ijs q' n' existunt qo pbay ultimus au
dens est quod in abest potest esse qo auident e unile
etiam cum abest modo possit ad e.

2o pbay.

3o.

Contrario for.
lectia.

Contra sentiunt Cuius hic voluntas auident n' e unile
comparatione eoru in q'by n' existit pbay primo ex for.
t'le primo phisicu dicente unile e' quoddam totu unile sic
argumentat' totu et actu continere partes m'fendi au
dens n' continet actu ea q' non sunt qo n' e totu qo nec
unile p' d'io n' totu potentiale et actu continere por
tes negat' totu actuale concedit' atq' unile q' totu po
tentiale finit' enim quod potest convenire n' quod con
venit unde sufficit potentia non autu passus in existendi
necesse q' ob: rdo stalem rdo parte. cap: alius dicit
unile e' unu prater multa in q'by tu infit hic f'it
n' dicit quod potest esse sed quod inest qo oportet
illud actuale coniunctione unile cum singularib' bus
p' primo stoz ibid' dicere unile in anima fieri

4o.

Ob. 2o.

5o.

cum natura fuerit indifferens ad multa sed e indifferens
 ad multa efficiam. actu nondum sit in multis qd n' necesse
 est ut sit actu in multis sed 2do in se in finibus illis
 ignare ac posse n' est n'ay ut dicit Fonseca s' n'istitu
 tionu in fine actus sumunt pro potentia indim' remu.
 Ob: 2io aptitudo auidens ad sua inferiora e contingens
 sed aptitudo potentialis n' e contingens qd nec e aptitudo
 ipsius auidens p'bat qd p' hoc distinguit auidens a
 proprio quod proprio habeat aptit' necess' auidens conti
 gentem p'bat in qd aptitudo potentialis est d' e'ntia
 auidens qd n' e' illi contingens sed ad m' d'isto si con
 tingens construatur in optine negat' quod sit contingens
 si construatur in m' e' concedit' sine quod idem e' si con
 tingens referat' ad posse negat' quod aptitudo sit. con
 tingens si ad m' e' concedit'. Ob: ultimo unite auidens
 et e' concretu ut notat etiaz Suarez d. s. 14. et 8
 sed auidens antequam existat n' e' concretu qd nec
 unite p'bat in qd auidens in abstracto n' pt' p' d'icari
 auidens n' enim possumy dicere hoc e' albedo p'
 bat in primo qd antequam reby existat auidens
 est separatu a rebus sed quod e' separatu a reby
 est abstractu qd auidens antequam ref' reby non e'
 concretu p'bat in 2do qd auidens antequam sit in reby eo
 modo tunc e' quo modo fore pt' concipi sed tantu pt' fore con
 cipi in abstr' qd antequam sit in reb: est in abstr'o qd d'isto
 m' unite et e' reality concretu actu negat' potentia con
 cedit' auidens autem eff: non est reality concretu actu
 est in potentia quod sufficit et haec distinctio applicanda
 est etiam primae probationi in ad eta partem in. p'
 negando in qd antequam auidens sit in rebus h' quasi
 replex e' primo quod sit abstractu actu et quod sit con.

P.

Ob: 3o

P.

Ob: ulto

P.

In libro 1° dicitur Arist.

incho in potentia quod in fit in potentia concretu ante,
quod fit in rebus poterit conigi ut concretu potentiale
adeoqz ee unite quod si dicat unite et ee aliu con.
creta qz actu obiectiuo concretu actu reali negatur
sufficit enim conipere album signans fortis albedine
et connotans aliu subum non cui inhaereat aliu sed
cui possit inhaerere.

R. 10

XX libro Proditorum
Aristis

Absolvimus ea quae intraducunt ad cognoscere Proditorum
deinceps ipsa tractanda sunt explicitis tunc primis in
scriptione, obiecto, fine, et divisione.

Quaestio Praemialis.

Art Primus.

De inscriptione et obiecto huius libri

Inferibit hic liber de categoriis id est dicitur sic
dicitur ut sit eius interpretu uerbo, omnia illa
signa, qua categoria signat auferatione, sumitur au
tem dicitur explicat ut notat qd dicit primo p sitis
sumis generibz Proditorum ut patet ex cap. 1° et ex
primo posteriorum t 35. Et dicit q aggregatione omnia
continentur sub uno quodam summo genere sic augetur
For: 2° motum c. 8. Aristes primo posteriorum c. 18.
utray acceptis sequens (i. hanc posteriori qz gignat
et huiusmodi ad subiectu uariu sunt opes ut uidet
est apud Tolletu alij ponunt uotes pro obiecto alij conceptus
alij res aliqui ponunt primario conceptus, reuatio res
alij primario res. Dario conceptus, nota primo aliud
est querere, qd nam finat in dicitur, aliud quid fit

explicat sumit
p dicitur.

+ Quo

Not: 10

A. 1. et inscriptione et otio huius libri

otio horum librorum, quam aliqd dicit, otio ideo qd
 considerat in aliquo tractatu et oia ad illud referunt
 at vero id dicitur poni in p'dictis quod continet tan
 quaz pars intra futu horu libroru nota rdo ex Tole
 to aliud et p'dicari et p'dicatu aliud p'dicare et qd
 dicatione; hoc enim posterius p'prie convenit concepti
 bus et uocibus illud rebus nam conceptus et uocis
 sunt instrumenta q'by p'dicamus res autem sunt illud
 quod p'dicatur eodem modo aliud et subijci et subiectu
 aliud subijcere et subijciens uocis et conceptus subijciunt
 et sunt subijciens res uero subijciunt et sunt futu
 unde quoniam p'dictu n' est collectio p'dicantiu et subij
 cientiu sed p'dicatoru et futuoru illud dicendum est qd
 in p'dictis quod et p'dicatu et futu nota rdo hic est
 sermone; d' otio primo n' d' remoto sine d' eo quod
 continet in primis. Dicendum primo in rubico futu x.
 ximu horu libroru qd p'dictu in genere sumptu ut
 continet in se decem p'dicta p'bat qd p'dictu ut sic sit
 continem otio primo enim continet in se fortitez otio rdo
 oia ad illud referunt uel tanquam pes uel partes ut
 p'prietates noz diez p'dicta sunt pes p'dicti p'habita
 et futu sunt partes p'prietates uero patebunt in p'p'esse
 dicente rdo uocis et conceptus n' poni in p'dictis p'bat
 qd p'dictu e' series et uocis p'dictoru sed conceptus et
 uocis non sunt p'dicata qd p'bat. M' ex d' fine p'dicti
 p'bat in uocis et conceptus sunt p'dicantes et subij
 cientes sine id quo p'dicamus n' id quod p'dicatur. dicent
 du rdo res poni in p'dictis p'bat primo qd res sunt
 p'dicata et futu rdo qd illa sunt ponenda in p'
 dictis q'by conveniunt ea q' tractant in p'dictis sed ista
 conveniunt rebus ut patet ex p'p'itibz singuloru p'dictoru
 Dicendum tto res n' poni in p'dictis ut sunt apprehensi.

otio cur dia
 tur
 qd sit poni
 aliqd in p'dictis
 Not. E

Not. 3.
 + quo otio ser

Im 10
 p'bat.

Im 20
 p'bat.

Im 3.
 p'bat.

Im 4.

Q. 1. et inscriptione et ob hoc huius libri.
 p. 1. biles & primas optez ut ante Caietani probatur qd p. 1.
 commentu est series reru p. 1. et ita ponuntur in
 p. 1. ut sint ordinat ad ead optez attety. Dicenda
 Sto. cum Toletu et Alberto e primo res p. 1. in p. 1.
 ut sint ordinabiles et in p. 1. et subijci potest hoc
 confis ex priorib. qd p. 1. et series ordinatiu etiam
 p. 1. et subiectione. Dicenda Sto. et si conceptus et us
 res non sint id quod ponit in p. 1. esse tamen id quod
 ponunt in eisdem. hi Toletus qd res p. 1. et conceptus qd
 ponunt inferie p. 1. et conceptus. ob primo con
 zar ratione non ponit res in p. 1. qd tales e. r. aut quod
 daz dicit eam complexione qdaz sine eaz et subu et p.
 ni in p. 1. qd sine complexione dicunt sed res n. ient
 qd p. 1. m. qd illa, quae dicunt signant substaz quan
 titatem et sed res n. signant substaz quantitates et sed
 sunt ipsa substaz et quantitas qd res n. dicunt p. 1. negandi
 m. ad p. 1. et totu p. 1. hoc vocabulu dicunt n. illgere id
 quod dicit ut quod sed tantu quod d. ut quo adeo in
 proprie sumere uentru dicunt. ob Eto uniuersa logica
 et sermoinalis qd oes partes logice ut attendere p.
 morez maxime inferni consequat ponere in p. 1. ipse
 conceptus ex qd componit sermo mentalis p. 1. et ita con
 sequaz partes ut spectare sermonez tanquam aliqd
 ad quod referunt concedit ut spectare sermonez que
 si oes partes debeant et partes sermonis negatur
 qd n. oportet tantu tractare ipsum sermonez et eius
 partes sed possunt in particulari tractatu etiam tra
 ctare ea qd sunt signata partim orationis mentalis
 ut inde cognoscat natura p. 1. ob: qd id p.
 nendum e. principalis in p. 1. qd quod alia ponuntur
 in p. 1. sed res ponunt & conceptus qd conceptus

Q. 1.

p. 1.

Sto.

Sto.

ob 1.

Et

ob 2.

Et

ob 3.

A. r. et fine et divisione huius libri

845.

primario ponenda et negando quia etiam in adifici-
cio q. malleu et manu ponunt lapides in muro mal-
tus autem et manus n. ponunt.

R.

Ant. 2. dus.

De fine et divisione huius libri.

In vi particulari tractatu cuiusq. scilicet est res, p-
ce duos fines, unum proprium illius tractatus, alterum com-
religuis partib. in eadem scia. dicendum primo in p-
ultimu et eodem fine p- ditoru cu alijs partib. scilicet ut p-
finis favore modis dicit, p- bat q. cu differere fit p-
nis ultimus totius logicae finis q. ultimus partiu fit
referri ad fine totalem, nec p- referet hic tractatu
ad tractandi d- s- t- o- n- e- , dicendum r- d- o- p- priu fine
huius libri scilicet minus principalem q. em ut cogn-
famy coordinatione, r- em inle se, magis principalem
vero ut cognoscant coordinatione conceptu, p- bat q.
illud est finis cuiusq. tractatus, qui maxime q- rit
in illo, sed in p- d- t- is maxime q- rit ut cognoscamus quo
modo conceptus se habeant, inter se q. p- bat m. q. cogni-
t- io reru ut inle se reality coordinant p- tinet p- priu
ad metaphy q. hic maxime q- rit cognitio coordinatio-
nis inle conceptus, et res tractant p- p- ter conceptus q.
tractando res clarius illigib. naa, et ardo conceptu
ob: primo si maxime intendit cognitio conceptu huius
conceptus primario debent poni a logico in p- d- t- is,
q. id principaliter a logico et poni quod a logico
maxime intendit et negando scilicet ad p- tem et negando
ratione allata, q. sicut licet principaliter negat equus
n. freno, t- n. ars frenatoria n. principaliter attendit
ad equu, sed id quo regit equus scilicet: ad frenu ita li-
cet res principaliter ponant in p- d- t- is t- n. logico,

reges finis
cuiusq. scilicet

Ant. 10.

pbat.

Ant. 20.

pbat.

Ob. 10.

R.

A. 2. De fine et divisione huius libri

Ob. 2.

principat spectat illud quod res ponunt in p[ro]p[ri]etate scilicet conceptus. Ob. 2. si intendit principat[us] cognitio conceptum hinc conceptus erunt obiectu primariu horu libroru p[ro]bat q[uod] illud est ob[ie]ctu cuius cognitio rit q[uod] si maxime querit cognitio conceptum conceptus erunt primariu ob[ie]ctu q[uod] conceptus s[ed] primariu ob[ie]ctu s[ed] intentionem rem vero primariu obiectu s[ed] intentionem id est quod hic tractat sunt & res s[ed] t[ri]n[ite]s tractat[ur] p[ro]p[ter] se, s[ed] p[ro]p[ter] cognoscendas ordinat[ur] conceptum.

q.

Subit

Subit

Ex dictis facile resoluit illud dubiu utru p[ro]p[ri]etate p[er]tinent ad logicu q[uod] p[ro]p[ri]etate ut ordinat[ur] q[uod] ad conceptus et p[ro]p[ri]etate cognoscendas p[er]tinent ad logicu cu[m]q[ue] vero sunt divisiones p[ro]p[ri]etate ordinando illa ad conceptus p[er]tinent ad metaphisic.

Divisio huius libri.

quod attinet ad divisione dividunt hi libri in tres partes ante p[ro]p[ri]etate ipsa p[ro]p[ri]etate et post p[ro]p[ri]etate ante p[ro]p[ri]etate tractant ea q[ue] p[re]cedunt ad p[ro]p[ri]etate in post p[ro]p[ri]etate ea q[ue] sup[er]erant tractanda ut ille rent[ur] quaedam q[ue] n[on] satis explicata fuerant in p[ro]p[ri]etate

De prima parte huius libri s[ed] ante p[ro]p[ri]etate.

Procedit sunt p[ro]p[ri]etate omnes generu et speciem m[ul]tiplex om[ne] q[uod] p[ro]mittendu fuit quid sit univocu equivo cu[m] denominatione q[uod] dici s[ed] incomplexione q[uod] genera et spes n[on] s[ed] denominatione aut equivo s[ed] univoca et dici incomplexe s[ed] hanc p[ro]p[ri]etate generu et speciem est s[ed] inferius et superius in eodem p[ro]p[ri]etate et respectu alterius p[ro]p[ri]etate omni p[ro]p[ri]etate est subiectu alteru forma ip[s]i etiam dicunt[ur] fuit quomodo res p[ro]p[ri]etate s[ed] alijs an velut s[ed] sub[ie]cto

cui inhæreant an vero d' fubto cui infint ætialibz
 an vero tantu infint fubto et d' nullo inferiori dicā
 tur zio qd' qd' fequit ex genere et fupiore unius
 d' fubto feqt etia ex fpe et inferiore in eodem d' fubto
 et ubi funt d' fubto genera ibi funt d' fubto
 dicamentis d' fubto fuerunt qd' tradenda regula d' fubto
 nis. qd' ostendend' erat numerus d' fubto ita fit
 ut ante d' fubto contineant quatuor partes prima con
 tinet d' fubto æquivocon univocon d' nominativum
 et d' fubto in ea qua dicuntur complexi et in ea qua di
 cuntur complexi. ita continet alteraz d' fubto d' fubto
 tionis qd' duas regulas confequentiaru faciendaru
 ita d' fubto d' fubto.

In Caput Primum.

Explicantur hoc capite æquivocon univocon d' nominati
 va p'inde fubto questionibz huius natura brevit' expli
 cabimus.

Questio prima d' æquivocon.

Art. primus.

Explicatur d' fubto æquivocon

Æquivocon definitur quoru nomen folu eor' est. ^{etia d' fubto æquivocon}
 noz vero ratio fubto d' fubto nota primo et res ^{noto. d' fubto}
 et noia dici poffe æquivocon, nam dialectici nomina
 æquivocon, vocant æquivocon æquivocon, ides qd'
 noen est id quo res d' æquivocon, quafi d' res noia
 æquivocon res, ad eum modu quo diximus fupra noia
 et d' fubto qd' fubto d' fubto, res autem
 vocant æquivocon æquivocon, qd' fubto res p' noen

q. 1. A. 1. Explicatur definitio equocorum.

Not 2°
Explicatio sumi

dicuntur p̄dicari, ita etiam dicuntur equocari, nulla
liquidem res est equoca in se, sed quatenus signat
noīe equoco. nota est hic n̄ definitio noīa equoco
sed res equocas, ut docet Toletus et Tantarquetus, et
contra sicut hic et noīes q̄ offerunt res n̄ d̄fi-
niri sed noīa rerū et conceptū earū, q̄bat primo
ex textu ubi Toletus dat exemplū inter actū verū
et pictū, sicut verū et pictū hoc autem n̄ conveni-
noīb; sed reb; eto quando dicit quoru noīe, i.e.
ē, quors q̄ allegat p̄ hanc vocem (quoru) non noīa q̄
hic n̄ hnt nec, i.e., et diversas sentias, sed signant
diversas essentias. p̄bat q̄o q̄ Toletus dicit equoca
n̄ equocū una eam res non ē equoca sola, sed re-
grunt plures q̄ conveniant sub uno noīe atqui
unū noīem. sicut dicitur sumptū p̄ lē equocū nota
q̄o equocū dupliciter sumi primo genericē quatenus
complexib; analogis, et equoca proprie dicta, eto p̄-
cipue p̄ equocū stricte sumptū, et ut opponunt d̄-
lois, hic sumit primo modo. his notatis, resp̄unt
res equocae p̄plicem q̄dem prima est quā debet
habere idem noīe, etia diversas sentias rationē
q̄ia quod hanc substantiā debeant habere diversam
quatenus signant hoc noīe equoco, et n̄ alio, ut gallus
hoc et gallus avis dnt ēē diverse res, quatenus
signant hoc noīe gallus, non quatenus gallus hoc
signat hoc noīe francus, et gallus avis, hoc
avis, q̄a tunc res p̄ talis noīem n̄ dicuntur equoca
quo ad primam quando dicuntur equoca habere nomen
non auipit noīem ut opponit, verbo sed p̄t auipit p̄
noīem articulata ut notat Albertus hic tria enim

Not 3°
Explicatio sumi
equocū

res quae res
sunt p̄ se
noīe.

qui illud noīe
i.e.

includit vox sonu, articulatione signez, itaqz res aequo
 uoca hnt idem noem edm sonu et eandem articulan
 tione, non edm eandem signez, quando deinde addit
 particula solu, sexqz & aequoica nihil habere uol pt
 puru noe, et qd qd e extra noem ee diuersuz quod
 attinet ad Edz p hanc noem ratio substae n' illiqz
 primu predictu id est aliquid q se existens sed sub
 stantia idem hic signat quod certia et natura rei
 et sic comprehendit etiaz auidentia nam et haec p se
 sunt habere idem noe, uol et diuersas certias, dispu
 putant hic nonnulli utru q certiaz sit illuz d'no men
 talis an res signata q illaz d'finez perparu refert
 quomodo illuz cum utraqz possit illuzi.

noe tria
 includere

Art. Edus.

De diuisione aequocoru et primis
 & aequois a casu.

Diuidunt aequora in aequoica a casu et aequoica a
 casu, aequoica a casu ea sunt quoru solu nomen con
 est edm nomen uero ratio substae dno diuersa, particu
 lulae huius d'finez ex superioris dictis faute illuzunt, haec
 enim d'no est eadem cum superiori nisi quod addatur
 etiaz et d'finem ea oino diuersam, et nullo modo uqz
 contra hanc d'finez, ob. primo aequoica n' posse d'finiri
 illa non possunt d'finiri q n' sunt unu qd edm certiaz
 ut patet ex 5. 8. For. 5 motum quia d'no e explu
 catio unius certiae q meta. 4 42. Eds qa edm
 potem aequoica prius tot diuidi quaz d'finiri o' top:
 c. d. sed aequoica n' sunt unu quid go p d'no m aequo
 uoca n' sunt unu qd edm puz certitates mates

aequoica a
 casu q' sint

ob. 10.

R

9.143. De Analogia attributionis.

concedit, si sunt unum quod eadem hanc fontem quod
sunt aquosa negat singula enim aquosa conveniunt
ut in hoc quod sunt aquosa et ita definiuntur sub

ob. 20.

una eae ratione. ob. 20. dicitur falsum esse quod aquosa
ea habeant diversas nam nam oia conveniunt in unum

R.

nam nimirum quod sunt aquosa canis enim v.g. ut
est sydg et ait latrabile hnt idem nomen sc. canis
et hnt eandem finem sc. aquosi s; dicitur aquosa

hnt eandem nam quae signat hoc nomen aquosum ut
videtur hnt eandem nam signatam aliquo alio nomine
quod sit aquosum negat canis enim ut Sydg et

canis ut ait n hnt eandem nam quae signat hoc no-
men canis, sed hnt eandem nam quae signat hoc

ob. 30.

nomen aquosum. ob. 30. hanc finem non combi-
re definitis quatenus sunt definita id e rebus aquosis

quatenus sunt aquosa quia dicitur tantum convenit aquosa
sed res aquosae quatenus sunt aquosae sunt univocae

R.

quia aequaliter participant dicitur aquosorum ergo quatenus
sunt aquosae non conveniunt illis dicitur s; negando M

in ratione n s; dicitur dicitur tantum convenit aquosa
ut illud aquosum univocae aquosum e concedit
ut aquosum aquosae aquosum e negat.

Ant. 3. hinc de analogia
et primo de analogia
attributionis.

Haec analogia analogica sunt (si hnt idem nomen et eadem no-
men n hnt omnino diversam rationem sed quatenus
modo eandem; analogorum sunt dicitur intrinsece

triplex species a
analogorum.

et analogia proprie s; prima vocat analogia in

De analogis attributionis

aequalitatis, ita attributionis, & proportionis sine
 proportionalitatis, analogia et inaequalitate dicit illa ^{analogia} inaequalitate ^{sim} _{analogia}
 si habent idem nomen et etiam idem nomen eandem ra-
 tionem substantiae ita tamen ut haec ratio, siue essentia sit p-
 fectior in una spe quam in alia propter coniunctas differ-
 nobiliores, huiusmodi analogia essent huius et bruti, sub hoc
 nomine ait, quia ait ratione perfectior est quae irrationale,
 Dives hoc modo nulla res erit uniuersa quae oia uniuersa ^{Dubium.}
 genera saltem sint sub se aliquam spem perfectiorem
 alia. Et hanc analogiam impossibile dicit nec tollere ^{px}
 uniuersatione, itaque bene Fonseca in suis motibus di-
 uisit analogiam in analogiam attributionis, et proportionis ^{etiam sim attri-}
 analogiam etiam attributionis spiritibus a Cartesianis ea ^{butione} _{q.}
 quorum nomen esse, et ratio etiam idem nomen est eandem
 etiam terminum, et diuisa etiam habitudines, ad illud col-
 ligitur ex Aristotele ¹⁵ ubi dicit haec analogia di-
 uisa ad unum, sensus est analogia attributionis, sunt quae sunt
 nomen esse, propterea quod una res ad unum aliquid
 referantur quod eodem nomine signentur ut hoc ideo dicitur
 analogiam ad unum et pictus quia hoc dicitur et pictus quia
 pictus referantur ad unum huiusmodi modo sanus est
 analogiam respectu medicinae aeris et aëris quia haec plura
 dicuntur sana non quia sunt in se sanitates sed quia
 sunt respectu ad sanitatem alicuius tertii aëris nimi-
 rum medicina enim efficit sanitatem aëris aer uero
 feruat aut fortiter illam in se continet unde apparet
 quomodo ratio analogorum non sit eadem nec aequan-
 litas in oibus ut uari primario conueniat reliquis seu
 uindicta tantum et per habitudinem ad aliud, in idem haec ^{etiam dicitur}
 ratio huius attributionis. ^{etiam dicitur} _{attributionis} ^{etiam dicitur} _{attributionis}
 rephit quod Sorel d. 33 / 3 n 14.

21 A. 9. De analogis attributionis.

1^a d. o. nam primo unum vel plura ita referuntur ad ^{unum} ~~quod~~ aliquid quod genus analogum ab uno extremo sive ab uno ^{extremo} ~~extremo~~ intrinsece participetur ab alijs tantum extrinsece id est ut non habeant intra se per se entitatem generis sed extrinsece in alio quodam primario ad quod illa referuntur esse. plura huius est quod supra diximus homo et sanus nam pictus homo non habet intrinsece entitatem huius sed tantum umbram eius medicina non habet intra se entitatem sanitatis sed tantum eius efficientiam ac quare ^{sanitatis} ~~sanitatis~~ conservacione sanitatis in alio non ipsa sanitatem

2^a d. o. — quando unum vel plura referuntur ad unum quid sit genus analogum intrinsece sit in sibi spectat et non tantum extrinsece in una extrinsece in altera exemplum huius est ens analogus dicitur et substantia et accidentis quia accidentis est ens terminus et quatenus referuntur ad substantiam quae proprie existit sed interim accidentis non tantum extrinsece ens sicut homo pictus extrinsece homo est sed intrinsece accidentis enim essentialiter ens est inter hunc

multiglex diffinitio modum analogae attributionis assignat a philosopho multiglex diffinitio quae etiam colligi potest ex Aristotele 1° 2° 3° primo in priori modo semper interuenit quaedam quasi metaphora vel alij factus terminus, in posteriori vero non item, patet hoc exemplis nam pictus homo est metaphoricus terminus accidentis vero non est ens per metaphoram, 2° in priori modo non possunt coniungi res sanitatem medicinae nisi simul coniungendo sanitatem artis quia in medicina non est alia sanitas quam illa quae est in arte quae vis in medicina tantum sit per extrinsecam denominationem ut recte Aristoteles be. ut in posteriori possunt coniungi entitatem accidentis sine illius accidentis quatenus ens est etiam non cognoscitur quod substantia sit ens. tertio in priori

De analogis attributionis.

modo analogi absolute n̄. ^{1o} ^{2o} ^{3o} ^{4o} de oib analogis sed tantu p̄ principali si enim hoc absolute dicitur illegitimu solum veru hōis. et ita prius generis analogi n̄ possunt compleri una d̄ fine cum d̄ sic conueniat intrinseco primario analogo extrinseco vero et p̄ quamdam accu- mulatione d̄ario in posteriori vero modo si d̄ finit geny analogi illiquit. ^{4o} ^{5o} per ex quo orit̄ etiam a d̄ d̄tra nam in priori modo geny analogi n̄ assumit ad angley nisi prius d̄ividat̄ signis in posteriori vero sic ga mediu est unu in oib et ḡd̄ent intrinseco invident.

Edo analogia a Cartiano loco citato Toledo hic et for: primo instum c 2o 4duplicit̄, 4duplicit̄ enim p̄t fieri hac relatio seu comparatio unius vel plu- riu ad aliquod unu eo quod sint et genera causaru aut enim referunt̄ tanq̄ ad finem ut accidit in hac ana- logo beatus resp̄ hōis beati et veru q̄ efficiunt bonu beati nam beatitudo q̄ finis q̄ hōis p̄prie q̄ in hōis in bo- nis operibz q̄ etiam hōis p̄ fine hanc beatitudinem p̄prie n̄ est sed tantu est in q̄s quatenus nominat̄ habere ordinem et resp̄ ad finem hōis, aut referunt̄ ad eandem causam efficiantem ut accidit in hoc analogo mesiu resp̄ hōis medii et cultri medii quo ferunt̄ agroti naz utraqz analogata efficiunt unatione sed mediu p̄ncipalit̄ culter autem di- rectus a mediu aut referunt̄ ad eandem formā (quā p̄ncipalit̄ inest ^{coloris} d̄ario ut fit in hoc analogo hōis unitas enim ē forma q̄d̄ay proprie in hōis vero n̄ proprie in p̄ctis, aut referunt̄ ad eandem materiā et subiectu ut fit in hoc analogo ens quod p̄ncipalit̄ ē in p̄ctis n̄ quia autem accidentia referunt̄ ad p̄ctis itaqz ut ad p̄ctis.

quod duplex no aliquid.

1o

2o

3o

4o

De analogis proportionis.

Q. 1. 44. De analogis proportionis

Explicit in summa
proportionis
liber.

analogia q.

Proportionalitas replicatur quibus est mathematica, et logica
omnino analogia est similitudo duarum proportionum, ut
cum dico sicut se habet duo ad quatuor ita 5 ad 10, et
proportio una est inter duo et quatuor, altera inter 5
et 10. Analogia igitur seu proportionalitas est similitudo et com-
paratio inter has duas proportionum, logica analogia
proportionis et proportionalitatis idem sunt et in tantum est haec
analogia in rebus quantis, sed in istis igitur ubi plura com-
parantur inter se ob finem aliquam quae sunt in referentia
et ad plura. Distinguitur haec analogia a Cartesianis et Taxo-
logia e.g. quorum nomen est idem et ratio eadem illud no-
men proportionalitatis est eadem ut etiam patet ex
te ratio posteriorum 4 et 2 et primo uterum e.g. ubi
analogiam hanc vocat analogiam rationum sensus
rationis est analogia proportionis et qua habet idem nomen et
non habet eandem omnino rationem, sed tantum quantum
similitudinem in eo quod ad plura similiter referantur, unde
ad constituendam hanc analogiam requiruntur quatuor
minimae inter se duo ad se referantur propter similitudinem qua
sunt ad alia duo, exemplum est visus est analogum propo-
tionis ad visum quod est in oculo et ad visum quod est
in intellectu ratio est quia possum facere hanc comparatio-
nem inter presens et ponuntur sub hoc analogo nisi mini-
me sicut se habet visus qui est in oculo ad auditum ita
se habet visus in intellectu ad intellectum hic sunt quatuor nisi
oculi et auditus visus in intellectu et intellectu, inter haec et
visus oculi et visus intellectu habet similitudinem inter se non quia
referuntur ad unum quid ut fit in analogia attributio-
nis sed quia referuntur ad plura nisi oculi ad oculum nisi
vero intellectu ad intellectum. Ob hoc modo etiam univoca
erunt analogia proportionis quibus quia etiam in unum

ob.

De analogis proportionis

uis possit dicere sicut se habet aures hominis ad aurum ita
 se habet aures bruti ad brutum et hic sunt etiam 4 ter-
 mini et aures hominis et aures bruti inter se assimilantur
 quia similiter ad plura referuntur ad hominem videlicet et
 ad brutum & negatio sequens ad partem concedit esse compa-
 ratione inter 4 terminos sed distinguitur quomodo assimila-
 tantur inter se aures hominis et aures bruti assimilantur inter
 se quod aures proprie reperitur in homine, improprie in bru-
 to et per similitudinem ad aures hominis negatur assimilantur inter se
 quod in utroque proprie reperitur etiam si unum non compa-
 retur ad aliud conceditur, sed hoc posterius non sufficit ut
 ostendit Suarez d. 18. q. 10. et 11. requiruntur 3o ad ana-
 logiam proportionis ex Suarezio hoc videtur prima ut inter
 illa si comparatur ad plura unum fit proprie tale, alterum
 improprie, ut apparet in exemplo supra dicto. 2do ut quod
 improprie tale est si fit tale in se, et sine respectu ad alterum
 sicut brutum est in se aut etiam si non comparatur ad aures
 hominis, sed et esse tale ex hoc solo quod comparatur ad aliud
 sicut visus in intellectu non est visus absolute et proprie sed et
 comparari ad visum oculi et inde accipere similitudinem
 quam dicat visus 3ia ut sint 4 termini saltem eo modo
 quo supra dictum est. 4o dividit haec analogia a laicis
 bifariam, in metaphoricam et propriam, metaphorica vocat
 quam hactenus explicuimus ubi analogum uni analogato
 proprie alteri per metaphoram convenit, propria vero vocat
 quando reperitur in omnibus analogatis proprie et sine me-
 taphora sed quod in hac divisione sentienda fit colligi-
 tur ex dictis ex Suarezio consequenter enim ea nobis
 est improbanda et dicenda talem analogiam aut non
 dari aut esse improprie ratio sumitur ex 2da conde
 ubi dicimus in analogia proportionis includi aliquam
 metaphoram. Ex his patet differre inter analogam attri-

R.

videtur in
"comparant." / 10

2o.

2o
 Dico analogie
 metaphorica
 q.
 propria q?

Com

De effine et diuisione uniuocorum. 91

effiansi n' p' dictu' essentiali. Quares primo ubi
hic effiansi uniuoca participantia on nero partici-
pata. Dicendum in l'ib' et Alberto c. 3. hic effiansi
uniuoca participantia q' h'c sunt q' h'nt idem nomen
et eandem rationem substae, uniuocum autem partici-
patu' n' e' id cui conuenit ratio substae, sed e' ipsa ra-
tio, ideo patet ex effiansi explicatione ubi ho et brutu'
dicunt uniuoca q' aut eis conuenit ratio nomen et
substae signatae p' illud nomen. quares 2do aliam h'c
effiansi comprehendat oia uniuoca tam que auiden-
tali' eadem ratione predicantur quam essentiali',
prima q'io e' Alberto c. 3. docentis p' ratione substae
n' tantu' illu' e' id quod essentiali' dicit, sed id quod
eadem ratione q' ratio e' signatae p' nomen unde
ratio substae Alberto idem e' quod res signata p' nomen
uniuocum effiansi s' auidentale p' dicitur. 2da est
caietani hic q' p'obatur patet ex mente Philis q' rationem
substae illi' essentiali' rem uniuocaturu' non autem p' di-
catu' auidentale effiansi eadem ratione predicat ac p'inde
ex sententia Caietani excludunt p' dicitu' auidentalia. Dis-
ta primo in Caietano l'ib' ex mente Philis hic tantu'
effiansi uniuoca q' predicantur essentiali' probat conclusio-
ne Caietani primo q' c. 1. subla dicit q' auidentia
n' p' dicitu' ideo idem nomen et ideo eandem rationem
consequat n' e' uniuoca hic effiansi in s' non s'nt p' di-
cata essentialia ideo q' a ibidem assignat p' p'prietate
e' substae quod uniuocum predicat p' primis quod falsu'
e' s' auidentia etiam uniuocum predicantur ideo p' h'c
dicendum ideo auidentia s' considerat' respu' om' corn-
p' q' by possunt p' dicitu' nunquam p' dicitu' uniuocum q' quod
p' uno predicat essentiali' p' altero auidentali' non p'.

Tom 10
effiansi quod
conuenit
participantia.

Tom
gabani

Tom 20

q. 2. 1. De fine et diffinitione uniuersorum.

Am 30

ob.

R

ob.

R

dicunt eade ratione sed accidentia p[ro]dicant au-
dentia d[icitur] substa[ntia] essentialit[er] d[icitur] accidentib[us] in recta
linea subiectis q[uo]d p[ro]bat m. q[uo]d coloratu[m] essentialit[er] d[icitur]
d[icitur] albo accidentalit[er] d[icitur] h[ab]ere. dicenda[rum] q[uo]d si accidentia
conferamus ad solam substa[ntia]m posse et uniuersa itaq[ue] d[icitur]
uniuersa q[uo]d eadem ratione p[ro]dicant esse n[on] essentialit[er] d[icitur]
q[uo]d etiam accidentia equalit[er] possunt pertinere a
substa[ntia]s q[ui]b[us] inherant. sed dicitur cur fates non conueniunt
dit hac d[icitur] fine hac accidentia si sunt uniuersa. Et caetera
n[on] esse op[er]e aliter finire uniuersa accidentalia quia
ex hac d[icitur] fine facile colligit[ur] o[mn]iu[m] uniuersoru[m] ratio nam
si abstrahimus a mente fates et itgamus uerba p[ro]ut
iaent poterunt etiam conuenire accidentib[us] quare
tertio utru[m] analogia sint reuocanda ad uniuersa
Et caetera et for[is] primo motu potius referenda
et ad aequoc[um] ratio caietani est q[uo]d mat[er] fit ex
d[icitur] etiam unius conditio bonu[m] autem n[on] nisi ex
coniunctione o[mn]iu[m] conditionu[m] unde in analogis de
fit p[ro]fecta unitas aequoc[um] potius sunt annuerata

Quaestio 2da. De Ter-
minatiuis et Inuatiis.

Art. Primus.

De fine d[icitur] d[icitur] d[icitur]

dfio.

dfio

terminatiuis

Denominatiua dicunt[ur] q[ui]a ab aliis solo differe[n]tia
sua eade[m] non habent appellationem ut a p[ro]prietate
fatis. Totandu[m] primo in o[mn]i d[icitur] d[icitur] d[icitur]
conueniunt facia d[icitur] d[icitur] d[icitur]: denomi-
natiua simplicit[er]. denominatiua denominatiua, de-
nominatiua est res que subiacet d[icitur] d[icitur] et d[icitur]
natiuis, ut corpus quod subiacet albedini, et d[icitur]

Q. 34. de fine denominationum.

quo dicitur. eto denominans potest dici in nois in
forma realis a noie enim orit noen denominationum
abus a forma reali oritur res denominationa ut ali
bus quatenus e res denotatum pt itidez dici noenet res
nomen denominationum est quod deducit ab alio noie us
ex et signatione, res denominationa e, id quod signat
hoc noie denominationis circa denominationa nota ex Toletis
quidam conuenerunt ex parte reru, qdaz ex parte uois, ex
parte reru requirit primo aliqua forma ut albedo, eto
subiectu cui talis forma inhit ut corpus, ex parte uois
requirit nomen forme illius ut albedinis hanc uox albedo,
eto requirit aliud noen quod simul signat formas et conno
tet subiectu forme denotatum a nomine forma ut albu
ab albedine nota eto ex Carletono nomen forme lati cui
pi put etiam comprehendit substantiam et materiaz ut si
dicam an nullu aureus aurum est forma forma igitur hic
est et illud quod reli quomodoque auudit, itaqz quatuor
contes complebitur solis. His prima ut nomen nomi
natum deducit ab alio denominationa res ab alia for
ma hinc studiose d est denominationis respu uirtutis
nam et si derinetur rem rem a uirtute studiose enim
signat idem quod uirtuosus id est querentez uirtutem
nra ta derinetur rem uocem n autem ut recte Fox
primo iustitiam et Carletony hic movent illa est tri
natio Grammatica si enim iustitia derinetur a
iustus sed logica ubi attendit ad ordinem reru ita
ut illud prius uocabatur quod simpliciter e ac pinde
in forma rei denominationa sit aliqd singuliu quam
totu denominatione idueo illa e denominatione ab aliquo
Propriiori. Et a contrario e ut denominatione et denominas
differat capi d e flexione uois n quo ad form

92
facies qd.

faciatum
qd.

Hot. 10

ex parte reru
qd requirit. 10

Hot 20

et condes
a.

et condes.

23 ff. Ut in hac d'fine d'finiantur d'no.

3° condico.

sed quo ad modum signandi; sentia ut solo casu inf.
ferant quo uocabulo innuit, debere manere eandem
signem uois in d'nominatione et d'nominate unde
quando mutatur in d'nominatione signatis d'nominatione
n'e uerferu proprie d'nominatione ut apud Fonseca.
pugil quod d'noicit q'dem uoce a noie pugillatus non
tu manet eadem signatis eam pugillatus signat igitur
actu et exercitium pugil autem signat fortis potentia
ad dictu exercitium et ita quo ad signem d'flectit
quanta condico e' ut d'nominatione habeant tantu app.
pellatione a forma e'dm idem nomen hoc est ut
forma tantu accidentalit' p'icet d' re d'nominate
hic enim signat hoc loco particula nomen ut colligi
potest ex capite s' ubi ait fides in aliquid autem in
hil phibet nomen d' futo p'dicari rationem uero est
impossibile ut alba dicit d' futo s' uigore ratio
uero albi d' uigore nunquam p'dicabit' s' essentialit'
sic explicat Rubey hic dubio unio.

4ta

Art: 2° d'no.

Ut in hac d'fine d'finiantur d'no
minatiua an uero d'nominate.

5° m/o.

Prima opinio e' q'd d'no et m'p'it' apud l'ib'os xpi
stimantur d'finiri uocabula d'nominatione sed d'
uero e' primo in l'ib'is Toledo p'babilit' e' q'd d'
niri uoces d'nominatione p'bat q'd supra uisum
d'finiri res aequoas et uniuoas unde consequent'
hic etiam d'finiri res d'nominate e'da q'd d'fini
unt hic aliqua in gl'urali uide s'c anglos; illu

2°

quod hic definitur & plura et fit appellationem eadem idem
 nomen sed nomina non sunt plura nec sunt appellationes, sed
 ipsa sunt quae appellantur quod probatur in quod hinc appellationes
 ab aliquo & eadem sunt predicativis respectu illius
 a quo fit appellationes sed vocabulum abus non est substantivum
 in predicacionis quod. Obi illud dicitur quod dicitur casu ab
 aliquo sed non differunt casu quod fit dicitur in quod dicitur
 casu & aliquo non convenit quod dicitur casu seipso nega-
 tiva. 2da optio est Corbinus quod existimant dicitur res nomi-
 natives sed dicuntur est res eas sic non dicitur sed res
 denominatas probatur primo quia cum viderimus dicitur aqua
 vocata et univocata probatur hic dicitur denominata
 res denominatis convenit dicitur nam primo derivant
 ab alio eadem nomen, res differunt itidem eadem nomen,
 sentio differunt solo casu res sunt eadem appellationes eadem
 nomen quia multa corpora dicuntur accidentibus abba
 pio quia dicitur pluraliter dicitur huius dicitur quod dicitur
 minutina non dicitur probatur consequentia quia denomi-
 nata non habent appellationes eadem nomen eo sensu quo supra di-
 citur id est ista appellationis a forma denominante non au-
 det denominativis ut convenit Corbinus quia denomi-
 natum ut albu dicitur includit albedinem res quando
 dicitur appellationes eadem nomen eadem ipsos debet esse sensus
 quod minutina sunt dicitur quod res signata per nomen dicitur
 in convento sed hac predicatio rei eadem nomen non fit dicitur
 nominativis quia est sensus negativus dicere albu & alu-
 du quod oportet intelligere multa corpora quae habeant ista
 predicatio et hoc modo dicitur denominata.

Ob.
 R.
 2da optio
 Corbinus
 dicitur

Utrum ea quae sine dictionis aut aliter terminantur sunt denominata.

93A 2. Ut: in fine n' aliz terminatia sint indicativa

Scopus e' utrum v.g. grammatica quoad e' adiectivum sit
denominativum resp. huius vocis grammata quoad e' est
substantivum. R' affirmative in Catey ga n' opus e' ut e'
nominativum deflectat semper a denominative flexione
terminativis sed sufficit ut deflectat modo signativis
denominans semper minus signat quam denominativum et
quod grammata signat tantu' formam grammatice vel gram-
maticae sumptu' formae et quidammodo factu' nota
Not' v' q' grammata adiectivum et grammatice substantivum non e'
unt nomen, sed duo cum, alteru' sit absolute, alteru'
constatium, 2do unu' ab alio derivari logic' ga ad-
iectivum signat aliq' p' modu' adiacentis, substantivum
p' modu' p' se stantis. 3is differre causa p'prie est
non ut formu' sit aliq' sed ut nomen sit aliud id e' con-
stitutum.

In Caput 2m

Ante sit q' dicamentorum.

Complexio. Complectitur hoc caput duas divisiones, prima e' eorum
quae signant et dicunt, ut quod id est nomen, altera eorum
quae signant et predicant, ut quod id est res, divisio prima
est eorum quae dicunt, alia dicunt eorum complexione id
est sunt orationes, et homo currit, alia sine comple-
xione id est sunt nomina et propria categoriae remota
ut homo, currit, quod autem, haec divisio sit nomi-
ni et n' resu' patet ex capite 4. ubi ait stiles eorum
quae nulla complexione dicunt singula aut substantia
signant p' sed res n' signant, sed significant q' hui'
omnidit' nomen ita solet et stiles quare autem
stiles afferat hanc divisione supra diximus ideo factu'
est ut firmiter eandem eorum quae in q' dicitur ponant

In Cap: Etiam anteq[ue] dicamentorum.

esse debere ut signentur incomplexè et ut sint incom-
 plexa, posterior vero divisio reru[m] est hæc, eoru[m]
 quæ sunt quadam dicuntur de subto et n[on] sunt in sub-
 iecto, quadam sunt in subto, sed non dicuntur de subto
 tam in subto sunt et dicuntur de subto quædam hæc sunt
 in subto nec dicuntur de subto ratio est quia si sunt vel
 sunt substa[n]tia uniuersalis vel particularis vel acci-
 dens unite vel singulare si prima habemus primam
 partem divisionis nam substa[n]tia uniuersalis dicitur de subto quia e-
 uniuersalis n[on] est in subto quia substa[n]tia se existit et n[on] in-
 hæret ut hoc dicitur de Socrate tanquam de subto
 dicationis sed non est in Socrate tanquam in subto
 inhesionis, si etiam habemus quartam partem diui-
 sionis nam substa[n]tia particularis n[on] est in subto quia
 substa[n]tia nec dicitur de subto quia singularis Socrates enim
 nec est subto inhesionis nec subto dicationis vel
 sunt accidens unite et sic habemus triam partem
 accidens enim unite est in subto quia accidens est
 inherere dicitur de subto quia fit sub se ipso vel indivi-
 dua vel ato sunt accidens singulare et tunc habe-
 mus etiam membrum hoc enim est in subto quia est acci-
 dens non dicitur de subto quia n[on] fit sub se in ferig ut hæc
 albedo n[on] est formati sed n[on] fit in ferig sub se. ob.
 quidquid est in subto potest dici de subto sed accidens singu-
 lare est in subto quod dicitur de subto et iterum quod dicitur
 de subto est in subto, substantia uniuersalis dicitur de subto quod
 erit in subiecto, respondet regardo Nutrius, sylgi unde
 nota primo dici de subto est dicitur inferiori in dicitur de subto quod
 eadem linea dicitur dicamentali uocatur hoc subto, sub-
 iectum dicationis et subto dicitur quod hæc autem in

ob.

R₂ dicitur de subto quod

In Cap. 2° de artep^o diametorum.

Subto (e) illi inherere p^o modu^o accidentis uocatur
hoc subto subiectu^o inherens seu subto in quo unq^o
fit ut illud quod d^o subto n^o fit semper in subto qua
uis alia quadam ratione q^o d^o dicit d^o subto fit in subto
et q^o q^o est in subto dicat d^o subto si uideret subto

Not 9°

hinc condi
tus p^o subto
in quo.
2^a 2^a

sumat p^o eo quod est subiectu^o in enumeratione nota e^o
quando dicitur hic d^o subto in quo e^o illud quod
cum in aliquo fit non sicut quaedam pars impossi
bile t^o e^o e^o sine eo in quo est illu^o requirere
tres condit^o p^o subto in quo. prima est, quod sit in al
quo e^o quod sit tanquam pars in toto sicut ut non possit
e^o sine eo in quo est. prima condit^o excludit illa que
non sunt pprie in aliquo sicut sunt ea que sunt in causa
sua efficienti uel gubernante sicut negotia sunt in rege
domus in artifice, mundus in Deo, p^o e^o excludunt e^o
illa q^o cum sint in aliquo sunt partes integrantes uel
centrales p^o e^o ut non possit e^o sine eo in quo e^o
id e^o ut non possit existere naturalit^o sine illo subto
cui inheret excludit id quod est in loco uase et simi
lib^o et sic aqua que est in uase non e^o accidentis potest
enim existere sine uase nec hoc est accidentis sicut
sicut q^o sit sine illa existere. ob. primo quod e^o
et totu^o forma substantialis v.g. forma lapidis e^o
realit^o in materia lapidis et non est in materia
tanquam pars eius et sic non potest existere na
turalit^o sine materia lapidis q^o hoc d^o n^o uer
nit^o tantu^o accidentibus q^o e^o forma lapidis non
est pars materia e^o t^o pars compositi hinc enim
dicitur d^o e^o in subto negare ut non sit pars
illius in quo est forma autem existens in materia
n^o est in sola materia sed in toto composito unde ex.

ob 1°.

42

In ca: 2da d' antepredicamentis.

95

cludit per hoc quod sit pars compositi. ob. 2do
 apud aic: mundus e in deo 2do non est in illo tam
 quam pars in toto qa n' composit deo 2do mundy
 non potest existere. sine deo et in mundy n' est aui
 deas fz mundm excludi p hoc quod non afficiat deo
 neq' p'videre d' deo sicut audentia afficiunt subu
 stam et d' illa p'dicantur. ob. 2do apud toletu p
 datam d' finem non excludi totu quod inest por
 tibus ac proinde hanc d' finem etiam convenire
 substante p'bat qa totu substantale e in alio sc: in por
 tibus 2do n' est pars partium 2do n' pot' existere
 sine partibus respondet Toletu regando totu ee in
 alio est enim in alijs cu sit in oibz partibus.
 ob. ultimo nullu corpus p' ee nisi sit in loco tenu
 pore sicut sed nullu corpus est pars loci temporis qd
 convenit hanc d' finem alicui substante fz d' d' M nullu
 corpus ee sine loco d' in finem d' in finem
 qd' scilicet corpus non pot' quidem existere sine
 aliquo loco quousq' ille sit pot' ee existere sine hoc
 et illo d' terminato et particulari.

ob 2o

Rz
ob 3o

Rz
obali:

Rz

In Caput 2um

De regulis predicationis.

Proposunt in hoc cap: tres regulae velut abij
 voluit dicit circa p'dinem eundem p' diti vel d' d'
 verform observanda. prima est quando unu p'dica
 t' d' altero ut d' subo qd' dicit d' subicato dicit etia
 d' subo sensus est qd' qd' p'dicatur d' genere p'dicatur
 etiam d' speibz contentis sub genere et quid qd'

1a regula.

In Caput tertium de regulis ordinum.

glay.

Not.

semo nolis.

3plex conditio

ra.

pa.

alia regula.

predicat & spe predicat etiam & individuis ubi
 et hanc regula ex illo axioma qd qd se habet ex con
 sequente se habet etiam ex antecedente qd si ex ali
 se habet quod sit substa sequens etiam ex hanc quod
 sit substa et ita qd qd d & genere vel spe & etiam
 & inferioribus illorum nota ex intentione Antis cum
 dicit qd qd d & genere vel spe ad d & contentis sub
 illis, ut dicitur ee qd d & essentialibus et in qd d genere
 ut notat Toletus Amosinus n quod d & genere vel
 spe in quale essentialibus, ut vult Toletus et caret: p
 h primo qd Antis huc loqit & eodem predicamento
 & diversis positus in ead regula, & diversis eiusdem
 sed in qd abstrahendo tu a mente Antis, vera e
 hanc doctrina qd d & genere unitibus & d spe et
 qd unitibus & spe & d individuis, adhibent qd
 Causas simplicem eandem primo iam dictam nini
 rum qd unitibus & genere vel spe predicat et pro
 hanc duas alias scilicet: quod d & superiori habe
 at equalen connexionem et aequa necessariam in
 inferiori id est si d essentialibus & superiori dicit
 etiam essentialibus & inferiori si necessarios & supe
 riori necessarios etiam & inferiori et sic ut non
 dicit & superiori quatenus est diversis ab inferiori
 ori d.g. cum d & ali quod sit genus sed hoc d
 quatenus aut est abstractu ab inferioribus unde
 non pot dicit & hanc quod sit genus sed sufficit pri
 ma conditio si enim aliquid unitibus predicat & supe
 rioribus tunc adiuncta erunt etiam duae reliquae
 conditiones.

Altera regula est diversis generum et subaltera

In Caput quartum.

natum positum diversa sunt diffra ut aitis et scia, diffra aitis.
 aitis enim diffra sunt, crescibile et uolabile, et bipes,
 fia vero nulla haru fi, sensus huius regulae e' duplex pri' reglar' p'p'z: t.
 nus e' genera diversa totis p' dicitis hnt diffra' diuersas
 totis p' dicitis, reg' est generu' diuersoru' in eodem p' dicitu' rly.
 sine ut Caietanus loq't' diuersoru' sub uno genere
 diuersae sunt diffra specie posita sub eodem p' dicitu'
 quamuis uero utroq' sensu uery fit t'n' dicendu' est
 cu' Ep'ib' Tolet' Caietano primu' e' ad mentem
 Art'is colligit id primo ex dato exemplo 2do q' a ge.
 nera eiusdem p' dicitu' hnt saltem superiores diffra'
 coes ut patet ex 2ia regula. Tertia regula est
 uel ut alij uolunt altera pars. Eua' regula qere
 cu' subalterno' quando se: si eadem p' dicitu' uni sub
 alio ponit' nihil p'hibet eadem e' diffra' p' bathor
 Artes q' diffra' qua' p' dicitant' e' superiori in eode
 p' dicitu' p' dicitant' etiam e' contentis sub illo supe
 riori q' e' sunt diffra' p' dicitati superioris erunt
 etiam diffra' subiecti.

Em

tertium re,
gala.

par.

IX Caput 4tu.

Hinc dicitur Artes doctrinam p' ditoru' diui,
 dendo e' u' membru' prima diuisionis qua' diui,
 perat noia signantia incomplexa et incomplexa do,
 ubi ea qua' incomplexa signant aut signare sub,
 stas, aut quantitatem, qualitatem, relationem,
 ubi, quando, sibi, habere, fauere, aut pati, adeoq'
 ostendit de e' p' dita.

q. proe: A-2. VI: sint decem spes p[ro]ditae hinc series.

Quaestio d[omi]ni p[ro]ditae in genere.

Art: primus.

Utrum sint decem spes p[ro]ditae hinc series.

hinc p[ro]ditae.

Tradita est alieniq[ue] generis summi realis et eoru[m]
quae sub ipso sunt realis dispositio. & realis, q[uod] o[mn]is
seru[m] illaru[m], q[uae] sunt in p[ro]ditis exposcit, ut quo latius
quae res patet, eo etiam altiorum graduum obtineat
in p[ro]ditis, ceteraru[m] particularu[m] explicatione pote[st] et
For. 2do institutionu[m]. omisso q[uod] uarijs opib[us] qua
plura aut pauuora quam decem p[ro]dita constituit
ut uidere est apud Coisep hic Soarck[us] Disputatione
39. §. 2. et maxime Toletu[m] in fine p[ro]ditoru[m] q. 2.
dicendum est cu[m] cois[us] probabile e[st] decem tantu[m]
e[ss]e p[ro]dita p[ro]bat[ur] hac conclusio auctoritate potius
quam rationib[us], itaq[ue] uerum erit quod asserit
Soarck[us] cu[m] Aniceon non posse nobis numeru[m]
decem p[ro]ditoru[m] alit[er] constare, quam q[uod] ex certis
effectib[us], quos experimus n[on] inuolentur nob. plura
genera entium quae n[on] contineantur sub his decem
et 2do q[uod] haec decem p[ro]dita inueniuntur primo
diuersa, nullu[m]q[ue] includit aliud. ob. primo
e[ss]e tantu[m] duos p[ro]dita seu summa genera sub
stantia nimiru[m] et auidentis. 2o respicit nam si
ens sit uniuersu[m] ad substantia[m] et auidentis itenq[ue]
auidentis ad nouem genera auidentiu[m] hinc sum
lus erit e[ss]e decem summa genera non singula
e[ss]e sed sub his modis existendi nimiru[m] s. se

Om.
p[ro]bat[ur]

Ob. 1o

Re

Ar. condes ut aliqd directe p seponat in p ditis. 97.

et in alio, si autem ens et auidens sint analogia
tunc p sermonem hic ee d summis generib: uniu.
uocis auidens autem n ee summu genus uniuocum
sed haec drem genera d quo in metapha. Ob. 2do
ed tantu duo p dita eo quod sint tantu duo mo.
di p dicandi in qd et quale p cu distincte ffais
tot ee p dita quot sint modi p dicandi et eendi rdu
fortes effectus primo diuersas rdu modu existi
di p se et in alio concedit quod sunt modi p dica
di rdu necessitatem in haerendi et uariatione
huius necessitatis negat. Ob. 3io ens raris non
contineri sub his p ditis qo faceret diuersu p ens
raris n contineri directe tanquam spem continere
in ta reductiue.

Ob 2°
h
Ob 3°
h

Ant. Sedus.

Quaeraz condes negat ut aliqd di
recte et p se ponat in p ditis.

Sicndu primo ut qd ponat p se in p ditis re
quirat sequentes, condes. prima e ut sit ens reale,
colligit ex Ante s. meta. t 14. et ex d fine p diti
est enim dispositio generis realis. obliquis qua pon
unt in p ditis ponunt ut sunt genera et spes ig
jung p diti fortit signat ens raris seu serie
generu et specieru qo entia raris ponunt in p
ditis p qd qd sit de antie ente, negando consequentia
et p ens raris res ponat in p ditis, tu sunt ens raris
non p dicat sed res substrata, tu etiaz hic res substrata
ta entia raris ponit in p ditis non ipsum ens raris

Em 10.
ja condio.
ob.
h

Q. A. 2. Condes ut aliqd dicitur p se ponat in p dicitis.

causa e qa est tantu conditio efficiens et extrinseca non fortis et intrinseca ponendi aliqd in p dicitis. 2da

conditio 2da
pbat.

conditio e ut sit ens unu p se, pbat p dicitu e dispositio
generu ex speciem simpliciatu quoz sunt unius diei
qo hinc excluduntur entia p auidens et p aggregati one
et arte facta ut ho aboy, domy p. Tertia est ut sit

Tertia.

quarta.

ens uniuocum, quod enim ponit in p dicitis et equalit
participari ab inferioribz. Ita ut sit incomplexum
pbat ex forte hic c. 4to. ubi dicitur incomplexum
dicitur p dicitu. Ob. primo fortes in p dicitis saepe ponit

Ob. 1o.

R

Ob. 2.

complexa ut substy, corporey, corpus animatu &
huiusmodi uocabula et posita p uno stote et deflta
uocabuloru et fauere conceptu incomplexu. Ob. 2o

R

quando duo in ualent tunc si unu ponitur in p dicitis
etiam alteru ponit sed dno incomplexu et inuocum
plepui idem ualent qo si hoc ponit in p dicitis etiam po
nentu complepa qo negando qo qa ut bene aduentit fa
uere etiam in seijs subu lita et sub dno sunt ut
et tu solu dfinite est obu lita non ipsa dno sed

* quinta 2da

haec est principiu demonstris. quinta est conditio
ut sit ens completu, qa summu geny et p dicitu dicitu
directe p dicitis sub ipso, sed non praeciat ueritate p
partibus qo pbat in. qa partes substie non sunt sub
sta simpliciu sed aliqd substie, completu autem hic

6a conditio
completi.

2da

qo quod sit duas condies. prima e ut signet p motu
p se stantis et dicitur in qo uel saltem sit illud p
quo superius p dicitur in qo. 2da ut p se n ordinat
ad p dicitu compositione alterius p defectu prime
condies excluduntur dno qa e p dicitu in qo p de
fectu 2da excludunt materia et forma ut anima

Condes ut aliqd dize de ponat in p ditis. 18.

partes integrantes ut manus, caput, etiam si hinc
p movi p se stantis. ob. convenire substis inco. ob.
pbris p p rictates substae qz ponent p se in p dito p. R.
in Fox. s. meta. c. 7. q. 7. convenire ut sibi elis
in completis, n' ut completis, quod requirit ultima ratio. Ultima con.
e ut n' sit ens simpliciter infinitum, sed finitum: et sic
excludit Deum a p ditis, pbat primo si ens simpliciter
infinitum quod solus Deus est. Sed in p dito, aut eel ge-
nus, aut individuum, si genus, darentur plures d'isti in-
dividuum haberet supra se genus vel gradum aliquem cen-
tialiter finitum, i. g. substas quae essentialiter finita est
cu ta Deo n' sit pes entis finiti qz pbat rdo ens
dividit primo in ens finitum simpliciter et in finitum etia
simpliciter finitum, deinde in substas et accidens hae
duo in d'ce p dta qz cu Deus non ponat sub ente
finito, n' etiam ponat sub p p t' entis finiti, id est
in p ditis dixi simpliciter in finitum quia infinitum rdo
quod sine in certo genere possit ee in p ditis ut si daretur
quantitas infinita rdo molem aut infinita duratio p qz
summa genera adhuc possent de illis p d'icari qz eent sim-
plicit' finita nec obstat quod Antes dicit p p h'orum c. 7.
oem numerum ee parum vel imparum et posse absolui
numerando quod a numero infinito alienum est itaqz
enim illud est de numero finito d quo solo ita loqz.
h' numerus autem infinitus et magnitudo infinita
numerari quidem possent et mensurari sed nume-
ratione et mensuratione infinita ut pote qua sola
eis conveniret.

Quenda rdo cu subeo q prima. n 17. individua. Om rdo.
poni p se in recta linea p d'itatis qua etiam

Q. A. 2. Cordes ut aliqd. dicitur p se ponat in p dicitis.
continentur sub summo genere ideo qd capite d
substantia dividit Artes substantia illig p dicit in primas
et ideoq individua autem sunt prima substantia hanc
conclusio est contra Juanelle tractatu s. c. 1. quod

Ob. 1o. prima Porphy et Plato hic enim no-
lebat fieri progressu ad individua eo quod cert mfi-
nita ille autem q terminis p ditorum et extremita-
tibz nominat summa genus et perim infimam q
ad platonem quod phibuerit descendere ad individua
in ratione p dicit, non in ratione serici p dicitatis

R
Porphy item non excludit individua sed tantum
est summa genz et ptem infimas et terminos, p
dicatorum p dicitum et illud ee primu p dicitu hanc
simi recta linea n ante dicit illud ee terminos totis
p dicit. 2do Ob: Artes is enim ideo tractavit d uni-

Ob. 2do. uis tanquam d eade eoru q ponunt in p dicit ad
individua n sunt uniuersa qz h eadem modo Artes
tractavit d uniuersis tanquam d eade p dicitu
in locis it tanquam d eade basi p dicitu negat

R
Ob. 3o. p dicitu e ordinatio graduatorum sed m
diuidua n sunt p dicitata h d d d M. est ordi-
natio p dicatorum tantu negat, e etiam p dicatorum
concedit sed h n excludunt individua. dicendum

Ob. ulti. ultimo cu Fox: s meta. c. 7. q. 8. h. et sequit
libz dicit q p se n ponunt in p dicitu saltem redu-
ctiue p tinere ad p dicitu solo deo excepto primo
n entia ut pinationes et negationes quodam-
do p dicitat p terminos quos negant ideoq
p tinent ad illa p dicitata quoru p dicitata vel substantia
gant 2do entia p dicitata et raris p tinent aut ad
ea ad quoru p dicitu non p dicitat aut ad ea

Ut: concreta vel abstracta ponantur in p[ro]p[ri]et[ati]s. 99

in q[ui]bus obiective inherant zio entia p[er] accidentia
et artificialia ad ea ex q[ui]bus aggregantur ut ho[m]o ali-
bus partim ad subst[ant]ia partim ad qualitate[m] eto par-
tes integrantes ad tota[m] integra[m] sto. partes p[er] se
materia scilicet et forma ad compositu[m] in partib[us]
autem metaphis gl[os]is e[st] totu[m] quid p[er] se et com-
pletu[m] d[icitu]r autem reuocatur ad p[ar]tem quam con-
stituit.

Art. 3° hinc
Utrum concreta vel abstracta

ponantur in p[ro]p[ri]et[ati]s

Varias opes lege apud Toletu[m] q. 2 d[icitu]r p[ro]p[ri]et[ati]s
in vi. Quidam primo cu[m] S. Thoma i. d[icitu]r ente **Em 1°**
et dicitur in p[ro]p[ri]et[ati]s subst[ant]ia poni res, ut signat[ur] con-
creta, p[ro]bat[ur] eadem tantu[m] res ponunt[ur] p[er] se in **Obatio**
p[ro]p[ri]et[ati]s, quatenus sunt genera et p[ar]tes completae sed
subst[ant]ia sunt p[ar]tes et genera completa in concreto
n[on] item in abstracto q[uo]d p[ro]bat[ur] in exemplo nom[in]i-
nitas n[on] signat[ur] p[ar]tes completae sicut p[ro]p[ri]et[ati]s h[ab]it[us]
emim e[st] tantu[m] p[ar]te[m] compositi nimiru[m] hominis d[icitu]r **Em 2°**
aut[em] d[icitu]r in p[ro]p[ri]et[ati]s accidentalib[us] n[on] poni concreta
accidentiu[m] quatenus ex utroq[ue] signato p[ro]p[ri]et[ati]s et
m[ater]i[ae] fit unu[m] q[uo]d d[icitu]r S. Thomas loco citato idq[ue]
p[ro]bat[ur] inde q[uo]d ex accidente et subst[ant]ia n[on] fit unu[m] p[er]
se q[uo]d concretu[m] accidentis ut sic quatenus e[st] compo-
situ[m] quid ex subst[ant]ia ex accidente n[on] erit in eode[m]
p[ro]p[ri]et[ati]s accidentis p[ro]bat[ur] antecedens ex p[ar]te > meta-
ph[is]ice ubi sic fit quod aut[em] d[icitu]r accidentis d[icitu]r
ut musica aut alba p[ro]p[ri]et[ati]s quod ex p[ar]te signat[ur]
n[on] e[st] veru[m] dicere quod idem sit quod q[uo]d erat et

2. f. 3. Ut: concreta ne' abstracta ponantur in p[ro]p[ri]etate
 et ipse id est eadem utriusque entia et ut
 dicitur in p[ro]p[ri]etate. dicitur 2° accidens quando for-
 mat abstractum a sub[jecto] ut albedo ponit se in p[ro]p[ri]e-
 tate. ita dicitur Thomas l. c. p[ro]bat quod accidentia ut
 sunt abstracta p[ro]dicantur in q[ui] et n[on] ordinantur ad
 componere p[ro]p[ri]etate alterius q[uo]d e[st] accidentia p[ro]p[ri]e-
 tatis in p[ro]p[ri]etate ut sunt principia et fundamenta
 simplicia q[ui] possint adhiberi ut sunt p[ro]dicata p[ro]p[ri]e-
 tatis sed sunt talia principia quando considerantur abstracta
 q[uo]d dicitur 2° accidens etiam p[ro] se ponit in p[ro]p[ri]etate q[uo]d
 considerat ut actu existunt in sub[jecto] tanquam forma
 illius sub[jecti] ita t[ame]n ut eorum entitas consideret
 separatim n[on] consideratio quod sunt unum q[uo]d in sub[jecto]
 sed tantum quod sunt in sub[jecto] eo modo quo considera-
 mus aquam esse in vase esse q[uo]d in vase sed non
 tunc unum appropinquat in illo p[ro]bat quod p[ro] hoc quod
 accidentia existunt in sub[jecto] n[on] amittunt suam enti-
 tatem simplicem si eorum se considerent sed eodem
 modo se habent intra compositum sicut extra quod
 ad suam entia p[ro] his p[ro]p[ri]etate. nota ex sol[uti]o[n]e
 dicitur 3° q[uo]d si n[on] 2° tripliciter posse considerari accidens
 1° p[ro]p[ri]etate ut in p[ro]p[ri]etate ut abstractum et non ut in existens actu
 2° sed abstractando ab actuali in herentia ut albedo
 e[st] ut in existens actu ita t[ame]n ut est forma
 et ut accipit tantum e[st] ut p[ro]p[ri]etate entia q[uo]d t[ame]n
 in actu in sub[jecto] ut albedo in idem e[st] ut albedo in
 existens n[on] autem albedo in idem e[st] ut res alba sic
 ut ex accidente et sub[jecto] sit unum quiddam compositum
 sicut et tunc sit res concreta et e[st] ut p[ro]p[ri]etate
 3° e[st] ut compositum completit[ur] sui membris ex his p[ro]p[ri]etate
 4° tertia p[ro]p[ri]etate 4° tertia p[ro]p[ri]etate dicitur 5° albedo.

Ue. concreta uel abstracta ponantur in p^oditis. 100

Inter loquendo n^o dicendum est a^uia poni in p^oditis in con-
creto q^ua concreta absolute posita uidentur potius signa-
re e^{ss}e p^oditis dicit enim Antes quod albu^m et m^ul-
ticum ex se signant duplicem e^{ss}entia^m ut uidimus in
2da consione ob. primo contra hanc consione^m concreta uia
sunt incomplexa q^uo a^uia ut signat nomine concreto
erunt in p^oditis q^uo negando consequentia^m nam etiam
statua et domus sunt incomplexa requirit q^uo ut signatu-
ris incomplexi sit unu^m q^uo p^o se. ob. 2do illa ponit
in p^oditis q^uo se e^{ss}entia^m dicantur in q^uo et signat
incomplexa sed res signata nomine concreto ita p^oditis
q^uo q^ua possu^m dicere albu^m est coloratu^m q^uo d^o M^o si
quid etia^m unaz e^{ss}entia^m concedit si plures negat
in autem d^o albu^m est coloratu^m sensus est res alba
est res colorata unde n^o p^odicat signatu^m simplex
sed aggregatu^m ex plurib^{us}. ob. 3io a^uidetur d^o poni
in p^oditis quatenus sunt diuersa inter se sed sunt diuersa
tantu^m quatenus signant concreta q^uo p^obat in a^uia
sunt diuersa p^o ordinem ad substantia^m sed hunc ordinem
n^o h^{ab}ent diuersum in abstracto sed in concreto q^uo negado
utraq^{ue} in nam in a^uidens abstracte sumptu^m sit prin-
cipiu^m denominationis p^o substantia^m etia^m habet respectu^m
ad substantia^m de enim principiu^m respicit in respectu unius
p^o principiu^m. ob. 4to a^uia d^o poni in p^oditis quate-
nus p^o dicantur p^o substantia^m sed p^o dicantur in concreto q^uo
resp. negando M^o sed d^o poni quatenus sunt initia et
fundata p^oditis p^o substantia^m et quatenus p^o dicantur p^o
suis inferiorib^{us}. ob. 5to Antes in p^oditis utiq^{ue}
unib^{us} concretis et idem fuit diuidento nota inco-
plexa in d^o p^oditis dicit enim in complexa h^{ab}ere

ob. 10.

q^uo

ob. 2.

q^uo

ob. 3.

q^uo

ob. 4to.

q^uo

ob. 5.

Q. A. 1. Ut: substantia dicatur a subsistendo vel substando.

1. quantum quale & sic Anty. cui p. esse quantum, quale, et forma p. ut signant auid ens actu inherens & p. ut signant rem concretam ex accidente et subiecto quantum enim sit dicitur p. p. p. ut signet quantitatem et tunc quantum p. modum minus & sic ut signet quantitatem n. ut facit unum in subo sed ut signat formam in subo et hoc e. d. modo illud Anty. n. p. p. ut. ultimo substantia n. ponit in abstracto in q. d. q. nec auidens & negando consequentiam q. substantia in abstracto n. est completa sicut est auidens.

In Caput de Substantia

tres partes Tres sunt huius capituli partes; prima dividit substantiam in primam et secundam substantiam et utramque declarat; secunda comparat primam et secundam substantiam inter se et auidentiam; tertia ostendit oppositas substantias quibus q. parti respondet brevis questio.

Questio prima de natura et partibus substantie.

Art. primus.

Forma substantia dicatur a subsistendo vel substando.

Nota 1. Nota primo substantia ut est summi generis dicitur auidens n. se existens id est subsistens & quo postea ut vero e. totum p. dicitur dicitur esse entis p. existens et eorum e. sub ipso sunt natus d. p. dicitur.

Nota 2. nota 2. d. ex Suarez d. 33. s. 1. substantia dicitur

Uel substantia dicatur a subsistendo uel substantando. 101

posse tum a subsistendo, tum a substantando, substantare. Substantare autem si uim nois peccentis signat quasi stare subaliis. 2.
quo, et eadem illud, in quo uetera edita sunt tanquam in subiecto, hanc signem infinat. Antea hoc capite dicitur aut primas substantas esse maxime substantas eo quod maxime substantent deinde species quia substantent pluribus quam genus. Subsistere uero omnis gratia augetur. Subsistere uero quibus signat pedem figere uel permanere. Sapientia phas signat per se existere independentem ab alio, ita ut non egeat alterius ope ut ualid existere possit.

Dicendum primo in Suarez loc. cit. substantia uere uidetur deduci a substantare signatione tan magis duritia substantare primo quia per subsistere, differt substanta proprie et primo ab accidentibus nam haec existunt per alium et in alio, substanta autem per se, et sic subsistere primo in qua substantare per se enim primo est esse in se quam esse sub alio. Dicendum 2to substanta substantia centia non esse subsistere actu multo minus substantare actu sed rationem et fundamentum ad hanc actum aliam substantiam et substantationem esse centia quia actu actualis substanta est modus quodam substantialis quod potest separari a substanta ut fit in Christo cuius humanitas existit per substantiam diuinam non humanam. Dicendum tertio ut aliquid ponatur inposito substantare requirit ut terminetur aliqua actuali substantia potest quia alias summi generis non dicuntur directe et complete de illo aliquo nam de humilitate non de locutione usitata quod sit substanta non substanta significat primo substantialitatem et sic signat illam terminat aliquo actu per se existendi at humilitas non terminata aliquo actu per se existendi 3o. Ant: 2dg.

Subsistere 2.

Em 10

Em 2

actualis sub. 2to 2d.

Em 3.

De diuisione substantae in i et 2das

217. De divisione substantie in ea et eda...

Om 10. Dicendum primum hanc divisionem recte assignatam et satis probat auctoritate Aristotelis sic dividens, est autem prima substantia quae neque dicitur in fieri et neque in fieri inhaerens est. tertia est quae dicitur in fieri et neque in fieri inhaerens. Dicendum tunc hic non

Om 2. Dividi substantias ut est summum genus quia summum genus in se habet sub altero membro divisionis nimirum sub tertia substantia sed dividi totum per se seu collectione eorum quae per se existunt in ea et quibus componitur haec collectio eorum divisionem totius in partes integrantes probat quia iste est sensus divisionis eorum quae collectione hanc per se existentium componunt alia sunt prima substantia quae proprie et primo per se existunt alia tertia quae per se existunt tertia ut videlicet idem sunt realiter in primis dicunt quod nonnulli esse hic divisionem substantie in accidentia eo quod substantia accidentia substantia actualis alii vero esse accidentis in substantia id est substantia actualis in ea quae existunt hanc substantiam alii vero esse accidentis in substantia se non videntur hanc ad mentem Aristotelis quae putavit substantiam esse substantia substantia non enim agnovit mysterium in generatione ex quo nos dividimus substantiam in tertia et substantia substantia. Articulus 2us

Primum summum genus substantie recte dividatur in substantias argo: et mixtura

Aliqui ut videri potest apud Fonseca 5 metaphysicae c. 8 q. 4. f. 1. putant hanc 1. 3. putant summum genus substantie esse substantias corporeas et ita excludunt angelos, alii substantias corruptibiles et ita excludunt coelos sed dicendum in hoc apud eorundem substantias creatas in corpore

Om 10.

21. A. 3. Ut summa gen[er]a substantiarum rede[m] dividat[ur] in corp[or]a et incorp[or]a 102.

ut sunt angeli, et incorruptibiles quales etiam dicuntur
esse celi, ponit in p[ro]posito substantiarum, primo quia convenit eis
sinitio substantiarum, sunt enim entia p[er] se existentia finita, et
quia p[ro]p[ri]e dividit substantiam prima divisione in incorp[or]a
et incorp[or]ea. ob. primo quod sunt diversa genera sup[er]e,
mo n[on] possunt poni in eodem p[ro]posito sed corruptibile et
incorruptibile sunt diversa genera sup[er]e ex p[ar]te dei.
me meta: c. ubi: q[ui] negando minores ad p[ar]tes q[ui]
quod genus in citato loco idem signet quod sub[er]e et
sensu sit quod corruptibile et incorruptibile n[on] possint
esse in eodem p[ro]posito sed requirunt diversa et consequenter
quod faciunt diversas p[ar]tes esse autem hunc sensum p[ro]
bat Fonseca lo: cit. in se quia alias male intulisset p[ar]
tes ibidem sunt contraria q[ui] sunt diversa genera con-
traria enim sunt sub eodem genere in nostro autem
sensu bene concludit sunt contraria q[ui] faciunt diver-
sas p[ar]tes. ob: Edo p[ar]tes 5 meta: 1. 15 ubi enumerat
substantias omittit substantias incorruptibiles ait enim substantia dicitur
et simplicia corpora ut terra ignis et cetera huiusmodi et
omnino incorp[or]a et q[ui] his constant cum aith[er]a tum demo-
nia et harum p[ar]tes q[ui] corpora incorruptibilia conti-
neri hac voce et omnino incorp[or]a angelos hac voce. da-
monia dicitur t[er]m[in]a demonia dicuntur composita lo: cit. ex
corpore sed angeli n[on] sunt corporei q[ui] p[er] p[ar]tes ibi loqui
ex sententia Platonis qui putavit angelos constare corpore
subtili interim potest aliunde colligi p[ar]tes putasse ange-
los esse incorporeos et p[ro]posito substantiarum nam. 12 meta: 1. 11.
ait e[st] necesse esse substantias (ecce gen[er]a substantiarum) na[m]
p[er]petuas (ecce incorruptibilitate[m]) et p[er] se ab[er]e magni-
tudine (ecce incorporeitate[m]) ob: 210, substantia corporea
et incorporea n[on] p[ro]t habere gen[er]a loci q[ui] substantia

ob. 10.

q[ui]

ob. 2.

q[ui]

ob. 3.

25. 11. 4. Ut Chy Thom huiusmodi ponat in predicamentis.

Est dividendi in haec duo generata antea: quia hoc genus nec debet
esse corruptibile nec incorruptibile. Et regando ante: ad primum
Et considerando sequens: nam genus abstractit a suis inferioribus
et habet privationem utriusque. Contra contrahentis. Et hoc substantia
incorporea non subsistant accidentibus. Sed substantia est generata sub
stantia quae per negationem. Nam etiam angeli sunt amorem motu
lum et finia, ubi ultimo si compositum et incorporeum
sunt generata aut illud esse simplex aut compositum est materia
et forma neutrum potest dici quod generata in se est compositum
quod tunc per species substantia erunt composita quod falsum est
si generata non componuntur ex materia et forma si simplex est
substantia erunt simplices quod etiam falsum est nam hoc consistit
ex materia et forma. Sed bene for: i. e. disto quod esse simplex
aut composita etiam species concedit etiam gradum superioris
negat nam superior gradus abstractit ab utroque tam ab
composito quam simplici quomodo vero substantia incorporea et
incorporea ulterius dividantur ut for: secundo instans et
et solent hic quod 4.

Ant: itus.

Ut Thom Chy etiam huiusmodi ponat in substantia.

De hoc Thom ut de quo et idem respondendum est quod quodammodo
art: et de deo dictum est illud for: non ponit in potestate
rationes ibidem allatas ut vero hoc et respondendum est etiam
30. scilicet illud potest ponit in potestate substantia generata illud potest ponit
in hac potestate de quo superiora genera minus accedunt et
substantia sed hoc fit respectu huius ut hoc et generata in de
eius theologorum quam tradit scilicet Thom primo in 2. Thomae
parte sententia quod 10. art: primo dubio deo, quod addit non videtur
posse hoc cadere in dubium quod catholicas nec obstat quod Thom
etiam mathe plura includat quam alij huius nimirum nimirum
ten sufficit enim quod ratio sententia et sententia eodem modo con
veniat Thom et ceteris huius. Ob: primo. id non ponit potest in
40. 10. substantia quod non existit finite. Chy non existit finite quod generata in
existit per substantiam infinitam nimirum per divinitatem quod non finite

Ut: *thg* *prim* *huitas* ponat in *p* *dicamentis*. 103.

Rz.
Et regando. *m* ad *ptem* *negaty* *consequia* *ga* *limitas* *thi* *n* *sci*
immenta aut in finitae *p* *fectionis* *p* *subsistentia* *dimin* *tu* *can* *n*
parti *iget* *nisi* *modo* *illo* *quo* *pe* *id* *e* *finito* *ob*: *edo* *quod* *est*
in alio tanquam *pans* *n* *posit* *p* *se* *in* *substa* *thg* *qua* *ho* *est*
pans *alteri* *nimiru* *thi* *q* *si* *mut* *dey* *et* *ho* *go* *sz* *d* *ip* *om*
nam si est in alio quod est totu *dicamentale* *concedit* *M*
si autem est in alio quod n e totu *dicamentale* *negaty* *aty*
thg *qualen* *no* *n* e *pans* *totius* *dicamentalis* *nam* *edu* *se*
totum *sumptus* *n* e *totu* *dic* *tu* *eius* *diminitas* *n* *fit* *m* *q*
ditu *sed* *tantu* *edu* *sui* *partem* *qua* *finitu* *q* *e* *nimiru*
ut *ho*: *o*: *pro* *thg* *n* e *individuu* *hois* *q* *o* *bat* *ante* *cedens*
ga *d* *ho* *n* *dicat* *too* *eadem* *ratione* *qua* *d* *alijs* *hois* *q* *o*
p *bat* *ante* *cedens* *n* *q* *thi* *d* *ho* *edu* *subsistentia* *humana*
nam in existat *p* *dimin* *q* *est* *altioris* *ordinis* *quaz* *humana*
na *go* *sz* *regando* *duo* *prima* *antecedentia* *ad* *ptem* *posterioris* *re*
goty *consequentia* *ga* *hiet* *n* *p* *riety* *d* *thi* *subsistentia* *humana* *tu*
dit *et* *hanc* *hanc* *comirata* *p* *aliquaz* *quamunq* *tandem* *sub*
sistentia *itaz* *diligent* *notandu* *est* *subsistaz* *se* *tantu* *ter*
minu *nata* *et* *conditione* *siue* *qua* *non* *res* *poneret* *in* *p* *ditu*
substa *edo* *satis* *ee* *si* *subsistentia* *terminet* *naz* *v* *g* *hu*
manitatem *et* *iam* *n* *fit* *veru* *modu* *illig* *nata* *quam* *su*
stentat *quare* *huitas* *fiel* *concretu* *q* *siue* *sustentet* *ab* *hu*
mana *subsistentia* *siue* *a* *divina*.

Rz.

Rz.

Ob 30.

Rz.

Not.

Quaestio *eda*. *d* *comparazione*
substa *prima* *et* *edu* *inter* *se* *et*
accidntia.

Not. *primu*

Quel *et* *qua* *sint* *hae* *comparaciones* *compar*

Quadruplex *asent* *asent* *asent* *asent* *comparaciones* *substa* *ra* *et* *edu*
et *accidntia* *inter* *se* *primu* *compar* *primaz* *substa* *tu* *edu*
et *tu* *accidntib* *dicendo* *via* *uel* *dimin* *d* *primis* *substis*
tanquam *d* *subto* *inferiori* *uel* *sunt* *in* *primis* *substis* *tanquam*
in *subto* *inferiori* *quod* *n* *conuenit* *edu* *substis* *et* *accidntib*

quadruplex *com*
comparaciones
substa
ra

Q. 2. A. 7. duot ei q. sint haec comparationes.

1^a.

1^a. pbaty primus est gradus superiores substae in
sunt individuis pbaty non quia si albedo q. est in
composse utiq. erit et in aliquo corpore sive individuo

2^a.

1^a.

2^a. content spes substae cum generis substae dicendo spes inli-
mas magis proprie dici substas quam genera pbaty dupli angu
primu est quod propriis accedit ad primas substas magis est sub-
stantia spes infima magis accedit quae generis q. est in quod si
milis est individuo est magis substae spes e similia q. o
pbat m. q. sicut individuum substae oib. omnino sit spes

3^a.

1^a.

3^a. content inter se spes infimas sphaerico mag-
nem infimas non ee magis substae alia spe infima pbat q.
quae aequalit propinqua sunt primis substis aequalit pbat
stantiae at spes infima aequalit sunt propinqua individuis q. o
eodem modo aserit oes primas substas ee aequalit pbaty
pbaty q. nullus quidam ho est magis substae quae quidam

4^a.

4^a. hoc content spes et genera substae cum auctentibus
ostenditq. sola genera et spes substae ee edas substas q.
q. interroganti qd sit prima substae v.g. socrates tant
et q. substas universales n. y. accidit q.

Ant. 2us

Ubi prima substae sit magis substae
quam eda.

Em 1°.

1°. Dicendum primo magis et minus hic proprie sumi q.
substae n. suscipit magis et minus dicendum. 2° magis et

Em 2°.

2°. minus hic dem ee at proximus et p se et n. q. aliud ut
patet ex textu solis. Dicendum 3° primas substas ee ma-
gis substas quam eda pbaty q. primo et p se actu

Em 3°.

3°. subsistit et substat pbaty illi primo convenit subsistere
ee substare uni primo convenit operari existere inteli.

Ob.

Ob. sed haec conveniunt primo prima substae q. ob.
pprietates veru primo conveniunt generis et pbaty et p
illa individuis sed p se existere et substare sunt proprietates
substae q. primo conveniunt generi et pbaty q. dicitur
socrates ideo ee subsistens quia ho e non q. socrates e.

Ar. 11: / a substā fit magis substā quā rda. 104

Et ex Socrate d. 37. s. 2. n. 20. d. 10. M. spiritus resu primo
conueniunt generis et spec. quo ad connexionem dicitur in subo
conuenit, quo ad reale et actuale receptionem et existentiam
negat qd receptio rificabilitatis utpote actio qdā prius conue-
nit Socrati consequat ipsa rificabilitas rda existentiam actualem
prius conuenit Socrati ad pbem M. Et in d. 10. Socrates
est rificabilis qd nō quo ad necessitates connexionis conuenit
quo ad prioritatem existat actualis negat. Ines illi prius
conuenit qd dicitur rda existat actualis ex primo emanat sed
predicatu propriū primo emanat ex rntia uniti qd pprietas
rntiam actualem existat prius inueniā est qd in rda uniti
quam singulari s. d. 10. M. ex quo emanat id est actu
quali egreditur conuenit ex quo emanat id est quod est ratio
et causa ut in individuo positū actu emanet negat ad
pprietes emanant ex uniti rntia distinguit nam rda uniti
est causa una pprietas ex indivis emanet non autem realit
et actuali existentia seu actione ex ipsa rda uniti emanat.

Et

ob. 2.

Et

Ant: rntis.

Utrum una spes infima sit aequa substā
ac altera.

Tractat hoc dubium apud Ruben hic q. 8. ratio dubitandi
Et fides dicit illud qd magis substā quā magis substā, sed una
spes infima magis substā quā alia qd pbat in rda substā plurib.
auidentibz quas Angly ut quantitatē, edari et finitū et crāz
pluribz generibz itē, comus substā pluribz generibz quas homo
bruto se. et auidentat fides aliquā rntitū dicit substāre,
uno modo extensiuē, altero intensiuē, hinc proprie loquendū
et rntatione extensiuē extensiuē pluribz substā quod hē plurā p.
dicata rntialia et auidentalia, intensiuē uero quod uel
propria unitate substā uel propriis ad illud auident uide
collegit uelle d. 10. fides species infimas aqz et substāz ill.
rit enim aqz nō rda extensiuē sed rda intensiuē in aqz
distent ab indivis quare ad Angly se unaqz spes magis substā
stare alia extensiuē nō intensiuē, quod solum dicit fides.

Real: aliqd
extensiuē substāre,

Et

Quaestio Tertia de pprietibz substāre

Q. 3. A: Quot et quae sint hae proprietates.

Ans: unicus.

Quot et quae sint hae proprietates.

Six proprietates. ^{Proprietates attribuit Aristoteles} ^{prima est n}
^{liber. latee in libro inhaerentis} ^{et prima substa hoc parte et ita}
^{hic probat Aristoteles illud n e in libro inhaerentis quod centrali}
^{et dicat in libro in quo reperit etia substa sic dicitur}
^{yo non convenit autem haec pprietas soli substa completae}
^{sed primo convenit etiam diffrae in etiam centrali dicitur}
^{sua spe et eius inferioriay erit qd diffra potius in libro}
^{informationis eo quod centraliay forma et figura substa}
^{convenit etiam partiay integrantiay substa et manui nam}
^{haec partes sunt in toto non in substa.} ^{2da est substa univ}
^{2da pprietas univ dicitur et oib suis subis haec pprietas convenit tantu etia}
^{substa prima enim n sit inferiora convenit ta soli etia mag}
^{avia n dicitur univocae et oib suis subis pbay suba au}
^{dentiu sunt partim substa partim accidentia inferiora}
^{albedo nesp coloris sed color centrali d. et albedo quid}
^{talit et substa yo n d univocae et oib suis subis. 3ia e ut}
^{sta prima signat hoc aliq etia substa quale aliq d}
^{autem prima substa signare aliq qa e substa completa}
^{etia hoc aliq qa e substa q pt p se quasi digito ostendi}
^{etia vero d signare aliquid quia ita e substa com}
^{pleta etia quale quid quia est substa que imitat non}
^{existendi qualin id e accidenti n. substa enim etia existit}
^{in reru naa p existentiaay individuu. dico si secunda}
^{substa existit p prima quomodo p se subsistit p ideo n}
^{si subsistere qa superiora n tantu existant p inferiora}
^{sed existant etiam eodem genere existentiae quo inferiora}
^{in yo prima substa subsistat etiam etia dicitur sub}
^{sistere. 4ta est quod substa non habeat contrarium loc}
^{quando d contrariis pprie dicitur haec pprietas n convenit}
^{soli substa nam nec quantitas sit contrarium d. primo}

tertia.

quarta.

Quod et quae sint hae proprietates. 105.

aqua et ignis sunt contraria sicut quod corrumpitur a con-
trario corrumpitur sed substantia corrumpitur per a contrario,
quod fit contrariis in aquam et ignem esse contraria non per
has substantias sed per adiectas qualitates calorem scilicet et
frigus, itemque substantia corrumpitur non a sibi contrario sed a con-
trario qualitati sibi inherenti quia et substantia non suscipit
magis et minus loquendo de intensione proprie dicta nec ista
proprietas et solius substantiae est enim etiam quantitatis. obta
proprietas est ut substantia manens eadem numero possit con-
traria suscipere circa hanc proprietatem dicendum primo sub.
obta primas primo et per se suscipere contraria etas vero
per primam primum patet inde quia ut vidimus quod procedit,
et substantia prima primo et per se substantia audentibus lo-
quendo de actuali substantiatione etiam inde quia quod in est so-
crati inest etiam huius. notandum autem non esse sensum
quamvis substantiam suscipere omnia contraria nam angeli
non suscipiunt contraria corruptiva et corporea sufficit igitur
ut quicquid substantia aliqua contraria possit suscipere. dicendum
etiam hanc proprietatem esse propriam substantiae etiam modo probatur
Ade hoc iam ait esse maxime propriam substantiae suscipere con-
traria. ob: primo calorem et frigus non suscipere contra-
ria respondetur negando primum enim per se creare accidentia
contraria quae calorem possit suscipere etiam calorem habet densitatem
et hinc habet densitatem sic ex se posset habere raritatem
nisi densitas inest calori a natura angeli autem ex sua
natura possunt habere gaudium et tristitiam et similia. ob: etiam
quantitatem etiam suscipere contraria quia per quantitatem un-
versalia in partem substantiae per quantitatem contraria suscipere ut
quod substantiam ut quod si quo hinc loquatur. dicitur quantitas post
consecrationem hostiae habere per calorem et frigus etiam
ut obta quod in ibi non sit substantia generis per quantitatem
illa non est obta quod naturali modo quem solum potest novit
ob: etiam oratione suscipere contraria veritate scilicet

quinta.

Sexta.

om 10.

Not.

om 20.

ob 10.

per.

ob 20.

per.

ob 30.

Q. 7 A. Quot et quae sint hae proprietates.

R.

ei falsitatem sed oratio n̄ est falsa quia per vel illi oratione vocali et scriptae et aut mentalem, mentalis oratio est veritas quo veritatis et falsitatis n̄ autem quod sed hoc vocalis autem et scriptae n̄ suspiciunt veritatem et falsitatem in se tanquam in subiecto quod hic requiritur sed tantum tanquam in signo. dicendum igitur illud est hic contraria proprie dicta quia si illigenz contraria late sumpta etiam auidencia suspiciunt contraria non qualitas proprie intentionem et remissionem quae quadammodo contraria sunt. sicut in potes potest hic exemplum privationis oppositum veritatem nimirum et falsitatem quae est privatio veritatis per falsitatem illi errorem quae est vere contraria veritati.

Imo.

ob.

R.

Capitulum de quantitate.

Quoniam hoc capitulum primum quidem explicat quantitatis divisiones deinde proprietates idcirco duas quaestiones instituemus prima de quantitate sua et divisione, alteram de proprietatibus.

Quaestio prima

De natura et divisione quantitatis

Art. primus.

Quid sit quantitas et in quo eius essentia consistat.

Def. quant.
C. 1.

Not. 10.

Definitio quantitas est et summa glay eius per se extensum ut autem signat totum potestatem etis per se extensi et cum quod sub ipso sunt alia dispositio nota primo quantitate habere diversa predicata primo quod sit mensura aliam aliam seu quod possit alia mensurare etis quod sit

Q. A. 1. Possit quantitas et in quo eiq. etia consistat. 106.

mensura gassima sine quad possit mesurari ab alio
zuo quod sit diuisibilis in partes quantas. 4to quod etia
illam nec possint dici aequos vel inaequos. 5to quod sit
extensa seu quad habeat partes extra partes. nota
2do ex Soarez d. 40. magna ee difficultate quomodo
huc extensio sit illga vel quomodo hae partes sint extra
se dnglie yo cap Soarezio statuere possumus extensi
one primo entitativa eto quantitativa entitativa
in eo consistit ut aliqua res constet pluribus entita
liby ex qby componit sine conuentia et mole ita ut
nulla ex illis entitatib: parti alib: sit alia entitas parti
alis eiusdem compositi hoc modo conigere possumy substa
tiis separata quantitate nam in substa pedis n sit
substa many fieret ut ho possit diuidi etiam in illo
statu in plures entitates a qby componeret ad eaq con
ciperet explez etia entitatem. extensio uero quantita
tina in eo consistit primo ut una pars compositi n
sit alia eto ut illae plures partes sint distinctae etia
molem imo ut entitas ipsa sit moles quada etia quas
partes nec pro postulent natly habere diuersu situ sine
in penetrabilitate partiu etia locu. nota 3io extensio
quantitativa enty diu explez ut uidere ee apud Valentiz
1o mo 4to. d. f. q. 4ta. prima in ordine ad locu ita ut res
quanta habeat partes extra partes in ordine ad locu sine
ut quouis pars quanti respondeat contu parti loci etiam
in ordine ad locu ita ut licet res quanta n habeat par
tes extra partes in ordine ad locu habeat tu partes extra
partes in ordine ad locu v.g. ut humeri existentes in
eadem loco in quo ee caput sint tu extra caput notan.
duo quanto extensione ad locu sine locale explez ex
Soarezio loco citato considerari posse primo idem
actu quando partes + factu habent diuersas partes.

Not 2o

extensio
entitativa

quantitativa
finitiva

Not 3o
quantitativa
explez 1o

2o

Not 4o
extensio ad locu
explez 1o

Q. A. i.

Quid sit quantitas et in quo eius essentia consistat.

2do.

loci ratio ratio aptitudinis quando partes et facta quodammodo non respondent diversis partibus loci sed tunc sunt aptitudinem ad hanc actualem et impenetrabilem essentiam

3°.

esse in loco. ratio ratio facta et radice ex qua confurgit hanc aptitudinem quod radix in motu et impetu

Em^o

tia quodammodo dicitur primo in foras s. meta: c. 18. q. 2. §. 3. Consilium hic q. 2. Suarez d. to. 4. n. 4. c. 18.

ph

et quantitas consistere in extensione non in mensura actuali nec passiva nec indivisibilitate per se illud est essentia quantitas quo nihil est prius in quantitate et ex quo reliqua attributa velint ex radice

veniunt sed ita se habet extensio quod per se in quo res et motum impenetrabilem extensa non habet ante se causam huiusmodi contra vero res ideo dicitur

indivisibilis potens mensurare et mensurari itaque potens dividi quod habet extensionem forte tunc possunt con-

trahi hanc opinionem ut l. e. arbitratu Suarez nam potuerunt contrarii auctores per mensuram et indivisibilitatem utriusque non potentiam mensuram et divisionem sed

fundamentum hanc potentiam id est ipsam motum semper extensionem inter se et obiectivis: nota quando partes dividit aut definit quantitatem et mensuram aut indivisibilitatem illud non per essentiam sed per proprietates et est essentiam

definire et dividere quantitatem. dicitur ratio extensioem quantitatis non consistere in eo ut partes compositae sint posse alia et alia per se quia hanc extensionem non venit soli quantitati sed etiam extensioni existenti

nam essentia pedis separata quantitate adhuc erit alia ab essentia manus si enim presente quantitate essentia pedis et manus erat diversa etiam absente quantitate erit quia quod semel est diversa essentia realis

implyant ut possit fieri una essentia realis:

Not.

Em^o

ph

Quid sit quantitas et in quo eius essentia consistat 107.

ad. nulla dari extensione entitativam sine quantitate
Primo quia alias substantia esset composita ex partibus: integrantibus
ante adventum quantitatis item haberet partes extra partes
Et dicto nam substantia esset composita et haberet plures partes
entitativas non plures conglutatas et in mole dixerunt quo
quantitatis extensione et etiam consistere in extensione in
ordine ad totum recte erim Soares et Coyses sic contra
arguant vel extensio in ordine ad totum secundum illas non
consistit ut una pars entitativa non sit altera pars entita-
tiva vel ut una pars quanta non sit altera pars quanta
zuis, enim motus non videtur posse dari sed neutrum potest dici
quod non consistit in dicta extensione probatur in. non potest dici
Primum quia substantia sit plures partes entitativas etiam
sine quantitate quod in hoc non erit ratio quantitatis non
est quod per hoc non distinguitur quantitas a non quantis
videtur enim rebus quae habent plures entitates conveniunt in suo
genere ut una entitas non sit alia substantia enim entitates
non sunt eadem nec qualitatis nec aliorum quod dicitur nam ad
gradus caloris ut non est primum quod hac ratione probatur
sunt extensionis quot substantia. dicitur quod quanto esset.
hac quantitatis consistere non quidem in actuali extensione ad
locum quoniam hanc separari potest ut docet fides nam Christus deo.
minim in sancto eucharistia est totus in tota specie
et totus in qualibet eius parte nec in aptitudine ad
extensionem localem quoniam hanc proprietatem est quantitatis
sed in dicto ex quo emanat hanc aptitudinem sine in mole quae
ta aptitudinem explicatur per hanc aptitudinem ut potest per proximum
effectum huiusmodi est nobis notiore agitur in quantibus
definit ens ex parte sensus est quantitate est ens ex
quo sequitur extensio aptitudinalis in ordine ad locum probatur
conclusio ex sufficienti partium enumeratione in eam non
sunt supra dictum sit de substantia erat hanc moles est entia.
Obi primo si deus separaret quantitatem a substantia hanc

Ob.

R.

Tomato

Ob. 10.

Q. 1. 17. Quid sit quantitas et in quocumque eam consistat.

Substantia adhuc maneret extensa tantumque spatii occuparet sine quantitate quantum ante in quantitate quod frustra dicitur per quantitates fieri ut substantia possit coexistere loco respondent alii substantia in tali casu confluentia ad unum punctum eo quod partes se se penetrarent in omni quantitas sit causa impenetrabilis ea sublata esset et impenetrabilitas sed haec res non necessaria non dicitur licet tales partes se possent penetrare non tamen esse ut se penetrarent sed una quaeque pars posset manere in illo situ quem habuisset ante sub quantitate sed quod in soare l. c. n. 25. dicto antecedens adhuc esset extensa et haberet partes extra partes entitatis ne unius quantitate negat scilicet si antea quantitas substantia adhuc occuparet tantum spatium quanta ante et diversas partes spatii occuparet per diversas entitates per caput superius et pedes inferius in duabus tamen conditionibus prima est quod tota illa substantia esset impenetrabilis ab alia substantia etiam quantitate. Etiam est quod partibus eiusdem substantia non repugnet esse in eadem parte spatii non dico quod necessarium est in eadem parte spatii possibile enim est tales partes ex se mensuras in antiqua dispositione sed dico non repugnaturum illis esse in eadem parte spatii possit esse ab alio quo agitate dicitur ad unum punctum et redire ad spatium quod partibus quantis repugnat. Ob. 2. 10. per rarefactionem et condensationem substantia extenditur in ordine ad locum quod esse situm extensionis localis non est ratio extensionis quantitativa sed dicto antecedens rarefactio et densatio extendunt substantiam determinando quantitatem locum dando impenetrabilitatem negat nam quantitas ex se quasi est in determinata ad tantum vel tantum spatium sicut etiam in determinata est ad hanc vel illam figuram determinationem autem est maior vel minor rem anglicum tunc autem per quod

ff.

ff.

Ob. 3.

ff.

Q. 742. Vt. linea superficies corpus fit per quantitatis 108.

fitas a rarefactione vel densatione determinatione
autem eadem configuratione ad locum a figura.

Articulus 2us.

Una linea, superficies, corpus, fit
species quantitatis.

Dicendum primo ut una linea superficies corpus est
tres distinctas quantitatis pbat qd hnt duas diffas
contra hentes linea enim e longitudo sine latitudine su.
Superficies latitudo sine profunditate corpus e quantitas ut
profunditate. dicendum tdo istas tres spes esse infimas
pbat vel enim punctu ducit ab uno loco in alium et
sic fit linea vel ducit linea versus latus et fit sup.
ficies vel superficies denegat quaf deorsu et fit corpus
n autem e alius modus ducendi punctu linea superficies
qd sunt tanta spes spes. Ob: primo lineam et sup.
fciem n esse entia completa qd n possunt esse per quantitatis
pbat antecedens qd sunt principia et partes alicuius compositi
et unius p se. linea enim ordinat ad compositione superfici
haec enim etiam includit longitudine superficies ad compositio.
ne corporis hoc enim includit etiam longitudinem et lati.
tudine qd negatio antecedens ad ptem 42 ut distinctio
linea et superficies ordinant ad corpus p se et q positiva
inclinatione negat, posset enim deus creare linea et haec
posset ita existeri et esse totu quoddam eodem modo
superficiem unde signu e quod q se n ordinant ad compositio.
nem aliter ordinant n repugnat concedi sed huc n
sufficit ad ens incompletu. Quis punctu ideo or ens
incompletu qd est p se copula linea sed linea etiam e
p se copula superfici et superficies corporis qd erunt
incompleta p linea e copula superfici quatenus e ex.
presa secundu longitudinem negat quatenus fit adiunctio
negatione latitudinis unumq eodem modo superficies

Em p.
p batio.

Em q.
p bar

Ob. p

De.

Ob.

De.

91. 42. Ut linea superficies congg fiat spes quantitatis

nec copula corporis eam latitudine sed etiam adian-
tam negatione p fundamentis unde linea quatenus h. nega-
tione latitudinis et superficies p fundatis sunt in om-
pleta respu eius uny hnt negatione quatenus auty

Ob. 7

esse cogitant etu se et sua extensiones sunt com-
pleta. Ob: Eto superficies essentialy respicit lin-
eas cum illa essentialy includat qd et linea hnt aliquo
respu essentialy ad superficies p hnt consequentia qd
quod essentialy aliqua rem includit requirit aliqd
in illa re p quod illa res referat ad illud composi-
tu quod essentialy rem illa postulat & isto antea

7

superficies essentialy respicit linea tanqua particul-
quam formem negat tanqua in obliquo et malit upe-
lantem et quodaz p suppositu conuictis qd etia linea in-
cludit essentialy respu distinguit quatenus linea con-
cipit tanqua copula significat conuictis quatenus etu
se pise et etu longitudine negat qd Eto negant
consequentiam ad ptem qd supire in infra ratio hnt
responsionis confonant ex eo quod hnt essentialy includat
aut, aut autem etu se abstractit ab hnt p hnt in

Ob. 7

auti in diffna ut hnt ex auti p se componat. Ob: p
linea physica Eto parte rei semp e conuicta significat qd
a parte rei semp erit essentialy incompleta qd isto con-
sequentiam erit incompleta quatenus e copula hntat qu-
tenus dicit longitudine qd p hnt p hnt conuicti ad dfiniri sine
ordine ad superficies negat.

Ant. 2us
Vnu motus, tempus, locus fiat spes
quantitatis.

Respondet negative, ptes conclusionis pendent ex cog.

Art. 12. numerus sit p se spes quantitatis. 109.

milionem scientia motus temporis loci & ubi in physica
comedig ager. Ant. Abus.

Utrum numerus sit p se spes
quantitatis.

Numerus si nity ab Euclide l. 7. multitudo constans
pluribus unitatibus. ad questionem p negative, in Folge:
S. meta: c 13. q. 4. pbat quod p se in p dito et
e unu p se numerus n e unu qd p se go pbat. m. colle.
ctio plurium unitatum diuisam n fit unu ad p se nisi illa
collectio e unio ponat aliqd in ipsis partibus vel illas
continuando inter se vel intendendo aut nisi una pars
fit forma alterius nihil horu fit in numero go pbat
nonnulli priores unitates habere se instar materiae ultima
instar formae sed contra e primo si ultima unitas
eet forma reliquaru semp deberet e forma in
illo numero et e diffina illig quem compositi numeri
sed hoc n fit go n e forma pbat. p qd quod semel e
forma rei n d finit e forma rei manente illa re
pbat. m. ga p mutari opo unitatu e q ante fuit uliu
ma pni primo loco e sic mutabil forma rei in materiam
eiusde rei e unitas e forma eut conuenire rei ante
operatione illig sed unitas n conuenit numero nisi p ope
ratione illig go pbat. m. na si sint tres lapides positi
in angulis zanguli nullus e p se erit ulliquis consequet
nec forma nisi d signet p ratione go pbat. e d forma
et recipi in materia composito sed huc unitas numeri
n recipit in materia uidelicet in pcedentibus unitatibus
go n e forma pbat. m. uel illa unitas e in singulis
partibus et hoc non ga una esse n p e realia multa
realia uel e in eibz simul et hoc n ga tu partes realit
sunt plures etiam unitas haec debet e diuisa quod
fieri n p e. primo a contraria sententi a Tales
p hoc cupite e S. meta: c 13. diuisi quantitatis

offio nume,
ei

+ conclusio

do po.

21. 4. 12. numerus fit p se spes quantitatis.

22. in continuo et discreta p se aut dubium fuisse non
in quibusdā locis loq̄ quasi entē spes in alijsdā quasi
entē ens p̄videns aut certe voluisse determinare
ut aut p̄t. quod videret Maiores loq̄ numeris bon.

23. 20. quam d̄ veris specibz quantitatis. 20. 20. numerus
conueniunt contra et p̄prietates quantitatis q̄o erit
spes p̄batz antecedens magis enim d̄ extensio et t̄ p̄.
Res vltra partes 20. i mensura nā 20. numerus
20. diuisi equos vel in equos p̄o p̄ numerum

24. dicuntur pares vel impares p̄ negando antecedens d̄
p̄tem p̄ in distinctione numerus i extensio una ex
tensione d̄ negat multiplicatione unius extensionis
25. 20. numerus n̄ i mensura p̄ una quantita.
tem sed p̄ plures nec res dicuntur equos p̄ nu
merum in una extensione sed in multiplicata p̄o
numerum dicuntur quodam res pares vel impares in nu
mero sed negat in d̄q̄ in numerum d̄ vniuersi d̄o
res d̄ pares vel impares n̄ videtur et p̄metas in
meri p̄ diuisibiles sed transcendentes conueniunt n̄
etiam numerus n̄ quanto n̄m et f̄q̄. 20. numerus
26. sunt pares vel impares n̄ sola res quanto.

27. 20. 20. 20. si numerus n̄ est spes quantitatis id est
vel q̄o n̄ est ens reale sed n̄ unum p̄ se sed utrum
est q̄o p̄batz in. quod ad p̄mum i d̄m f̄se realis
d̄ reale numerus i d̄m f̄m realis n̄m in p̄p̄t.
matiz p̄batz in. quod ad 20. p̄mum d̄m f̄m
d̄ est unum d̄ meta. t̄q. 20. quod consistit in
indivisibili est unum numerus consistit in indivi
sibili p̄o enim d̄metas unitatem vel addas fit

Ue: numerus & se fit spes quantitatis. 140

alius numerus & negando. n. q. numerus e multa
extra realia et multa unita ad rda parte &
in distinctione etia seue et ee unum & se negum
num saltem p accidens comedit ad stule & in dis
tinctione n daty seia t ente. quod p accidens se
fit ad seiam comedit quod p accidens se fit ad subu
negaty p accidens subit illis quod e predicabile acciden
talis & subo p accidens seue illis in stule. l. c.
quod p se n considerat a seia seue go e seia n
habere pota illa p se n considerat a seia sed
tantu ex accidenti quod ad rda ptem rda
partis & indistincte e unum qd simpliciter sine & se
negaty rda qd saltem id e rda collectione fit
unitatem et nec plurim et pauciorum nego comedit
ob. ultimo unita ponunt in p ditis et tr hat tantu
unitatem rda go in numeris possit e unum quid
p ratione poterit e spes quantitatis & seuo
contendens unita int unitate rda abstra.
Ita ab individuis qd tant unitate realem con
cedit ab individuis qd tantu hat unitatem rda
sint numerus negaty. Queres hic utru nire
nity numerus in rebz on quantis v.g. Angelis
& in rebz n quantis reperiri possit nire
ten transcendentalen sed non p documentate
sine quantitate distincta numerus enim lau
tus patet quom quantitas distincta et n plus
exigit quaz multas unitates quantitas autem
distincta supponit multas unitates quantas.

B.

Ob. 4.

7.

8.

Q. 4. 5. Ut: oratio sit vera spes quantitatis.

Sol: sty.

Ut enim oratio sit vera spes
quantitatis.

ni orae hinc
responsum.

20.

30.

¶ an foret d. 4i s. 3. Fori. lo. c. q. 5. nec
gatione nam in oratione zia reperitur primi
quod sit sonus yda, articulat, constant, plu.
tily syllabis et uobly rto quod includat mo.
ea et duratione in pronuncando. zio quod ex
moribus istis fit pes metricus sed pp nihil in
zu te quantitas qd pbat. m. ya ut sonus e pti
net ad qualitatem ut fit duratione ad quatu
sine ad duratione ut vero pes e pti net utru
ad duratione qa pedes sunt ex parua vel magna

oratio e qua
tibus discreta.

Ob. 10

20.

duratione in pronuncando quamq syllaba, rto
oratio n' e unit qd in fit quantitas discreta,
Obijci pt primo Aules hic rto eius ratio quod men
surat syllaba longa vel breui quantu e oratio
mensuratq syllaba longa et breui qd Aules hic ex
plicare eoz opinione n' suam, ad ratione respondet
quod mensuratq syllaba longa vel breui e quantu p se ntu
negat e quantu discretu et idem in duratione e motu
concedit atq ex his colligit series huius qditi nam rto eoz
antiquoru summu geny e quantitas et diuidit in continuy
et discretam. continua e huius partes cui termino cogu
lant, ut due partes linee puncto. discreta e unis partes
nullo cui termino cogulant, ut ternarius. discreta diui
dit in orationem et numeru. continua in tempus et
motu, rto nos autem summu geny e quantitas

Discretis
continua qd?

Discretis qd?

Discretis discretis

Discretis continuae

q. 8. Quot et quae sint proprietates quantitas. 111

continua spēs prima et infima sunt linea, superficies, corpus.

Quaestio de proprietatibus quantitatis

Ant: unicus.

Quot et quae sint proprietates quantitatis.

Tres assignat quantitatis proprietates prima e non habet ^{tres proprietates} re contrarium, quia nulla datur quantitas opposita alteri ^{quantitatis la} quantitati, postquam non sit inesse aliam quae magis distet et quae altera expellat eam eandem partem subti.

Ob: primo inter quae et ad quae contrarius motus illa sunt contraria ad quantitates e contrarius motus quae sunt sibi contrariae pbat. m. augmentatio et diminutio sibi ad quantitates sibi illi motus sunt contrarii quae sibi primo negando M quae aliquo sufficit ut termini sunt disparati et minus ad terminus. Illas contrarietate se habeat, nam si Bilinga eam laungam et inde redea Bilinga termini erunt disparati motus autem contrarii sibi 2do negando minorem quae possit dici augmentatio et diminutione et e contrarius motus sibi privativos videt enim diminutio e tui privatio augmentatio nam diminutio n e acquisitio alium quae n aderat sibi amissio illius quae aderat.

Ob: 2do magni et parvi multum et parum sunt contraria sibi hae sunt quantitates quae sibi et sibi. negando m. et multum e relativa magni enim dicitur magni n absolute sibi respu alium minoris nam si absolute aliud magni e e manet e magni in quae una compararet quod falsum e nam idem nomen respu unius e magni respu alterius parvus.

Ob: 3do parvi et levitas et leuitas sunt contraria sibi hae eadem sunt quanta quae sibi negando m.

Ob: 1o

Re

Ob: 2o

Re

Ob: 3o

Re

Q. f. Quot et quae sint proprietates quantitatis.

Et a proprietate unius enim qualitatis. Et a proprietate non superesse
magis et minus quae intensio et remissio sunt in eadem par-
te subiecti sui in quantitate hoc non potest fieri in una parte quan-
titalis excludat aliam partem. Quia proprietate est ratio quae

tertiam proprietatem res diuisas aequas vel inaequas probat hanc proprietatem
Antes est et eo quod conueniat quantitati quo modo nota

Not.

in non esse personam ut res actu sint aequas vel inaequas
ratio quantitatem nam si tunc esset unius tunc esset a
qualis praeuidit ergo haec proprietate tunc est aequitate aequi-
tas vel inaequitas.

Ob. 4.

Et duos calores esse aequos in extensione ratio praeuidet
esse aequos in mensura, Quia duos motus aequos
in duratione ergo non conuenit haec proprietate soli quanti-

Et

tati sed per aequitatem vel inaequitatem non illis quamcumque
conuenientiam vel disconuenientiam in entitate vel per-
fectione haec enim reperitur in omnibus partibus nam duo motus
sunt aequos in intersectione substantiali tunc est angelus in
aequalis sed illis conuenientiam vel disconuenientiam
duarum extensionum quarum partes simul existant et
unite in ergo si duarum extensionum excluduntur primo
aequalis ratio intensio est grauitatem ratio aequa ratio
duratione permanentem quae non durant per partes extra
partes in uero si quarum partes simul existunt ex-
cludit duratio successiua si est in motu et tempore
in si unite excludit aequalitas duorum numerorum eorum
non partes diuisae sunt.

In Caput 7 de relatione.

In priori huius capituli partes applicat tales rela-
tione ex aliorum sententia in posteriori ex sua ratio
ex Antis mente tribus questionibus relatione agerunt

in prima tractabimus. relationis d. fine in rta d.
ijs q. ad relatione conueniunt in tertia d. p. et
p. proprietatibus.

Quotuplex prima d. relationis
~~fine~~ Ant: p. p. m. g.

Quotuplex sit relatio et q. sit
~~p. p. t. u. l. i. s.~~

Relatio in cui e qua aliqd ad aliud quomodo libet d. f. s. relationis
se sit relata uero quomodo ad aliud quomodo libet se hnt
p. hnt hae d. fines ex ipsa nois origine diuidit autē d. i. s. relatis.
relatio in cui in relatione realem et rationis relatis relatio caustis?
rationis e. p. quaz tanta obiectiua una res refert ad alia.
relatio realis e. q. conuenit rei ante opatione illty, e. relatio realis q.
igit opinio Cartoni augud fouer d. 47. p. 7. relatione
rationis p. p. et uniuersu contineri sub p. d. ito relationis
sed restis fouer id negat q. que ponit in p. d. itis dnt
e. l. reale quid.

Byait autany p. p. tates relationis conuenire relatis
in rationis ego etay erunt p. p. i. a. p. r. p. h. y. a. n. t. e. u. e.
p. p. i. s. t. o. t. u. e. o. r. u. t. e. e. e. s. t. a. d. a. l. i. u. d. e. o. s. u. n. t. s. i. m. u. l. t. a. a.
q. u. o. u. o. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. c. o. g. n. i. t. o. c. o. g. n. o. s. c. i. t. e. t. a. l. t. e. r. u. m. p.
n. e. g. a. n. d. o. a. n. t. e. c. e. d. e. n. s. a. d. p. r. o. p. t. e. m. n. e. g. a. t. p. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s.
c. o. n. u. e. n. i. r. e. r. e. l. a. t. i. o. n. i. r. a. t. i. o. n. i. s. q. a. i. m. a. g. i. n. a. n. u. r. t. a. n. t. a. n. o. b. i. s.
q. u. a. s. i. c. o. n. u. e. n. i. r. e. n. t. e. a. d. i. n. d. i. s. p. o. r. t. o. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. e. i. n. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. m. e. n. a.
t. a. l. e. m. e. t. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. m. i. l. l. a. s. i. c. e. t. q. a. t. r. a. n. s. f. e. n. d. i. t. o. r. a. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s.
e. t. p. r. o. p. r. i. e. n. e. g. a. t. h. a. c. u. e. r. o. c. o. n. s. t. i. t. u. i. t. s. i. n. g. u. l. a. r. e. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s.
q. u. e. r. e. s. q. u. o. m. o. d. o. h. a. c. d. e. m. e. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. d. i. f. f. e. r. a. n. t. p. e. r. b. e. n. e. d. i. c. t. u. m.
c. a. r. t. a. n. o. t. r. a. c. t. a. t. u. s. e. n. t. e. e. t. c. e. n. t. i. a. c. x. q. 15. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. p. r. o.
p. r. i. e. t. a. t. i. s. r. e. s. p. i. c. i. t. a. l. i. u. d. p. u. r. e. t. a. n. q. u. a. m. t. e. r. m. i. n. u. m. i. d. e. i. n. r. e. l. a.
t. i. o. n. i. s. a. d. a. l. i. u. d. t. a. n. q. u. a. m. a. d. a. l. i. q. u. a. c. a. u. s. a. m. t. r. a. n. s. f. e. n. d. i. t. u.
r. a. t. i. o. n. i. s. n. r. e. s. p. i. c. i. t. a. l. i. u. d. p. u. r. e. t. a. n. q. u. a. m. t. e. r. m. i. n. u. m. s. e. d. t. a. n. q. u. a.
a. l. i. q. u. a. m. c. a. u. s. a. m. u. e. l. m. a. t. e. m. u. t. a. t. e. s. i. m. r. e. f. e. r. t. u. r. a. d.

De.
p.
relatio realis q.
relatio realis q.
relatio realis q.
relatio p.
relatio p.
relatio p.
relatio p.

de A. 1

quadruplex fit relatio et q fit ppositiva.

scibile vel tanquam finem ut in homo refertur ad aliam
ordinem q fita nescit vel tanquam efficiente ut opo
catore pductus refertur ad p ducentem ignem vel tanquam
quam finalem ut domus ad habitationem et hoc dicitur
semper approbat a Joares d 47 s 4 n 9 et for: s
meta: c. 15. q. 1. s 4 ex quo diffinitio colligitur qual
transcendentes relationes n efficiant p pium ppositiva
positivas autem faciunt ratio enim est qd in bono
secundum est hinc varia officia causandi in illa re qua
referunt ad idem diversa officia pincubunt ad di
versa ppositiva ppositivas autem in nullis hant eius
modi officia n poterunt quopam revocari sed con

tertia dicitur.

hinc peculiaris ppositiva. qia dicitur relatio
q in relatione rone dicitur et rone et sed quod dicitur
authores qd non fit hinc relativa. alij enim dicitur re
latione rone dicitur idem et in relatione rone, alij dicitur
in relatione transcendentali, sed res pndet ex diversa
ceptione relationis rone dicitur et rone, non prima qia

relatio ppositiva
et qia
tam e qd!

de dicitur illud ee relatione rone dicitur, quod tantum
est relatione rone dicitur. illud rone ee quod refertur
ad aliud opo operatione illius rone qia ee dicitur ee
relatione rone ee dicitur eam q fit n quomodo, de
pectu rone sed q fit refertur ad terminum ppositiva
ceptu n agendo aliquid unice terminum rone dicitur
nisi eam q videtur refertur ad terminum pure acc
pitu rone ee n refertur tanquam ad pure terminum
sed ad ee refertur tanquam ad unum, vel unum
tam sed ee commodiq q relatione rone dicitur ee q
nus ad relatione rone ee transcendentalem
relatio rone dicitur illa ee q videtur refertur ad ter
minum pure acceptu et n refertur sed tam relatio
rationis quam transcendens tantu videtur refertur

alia qia.

Quotuplex sit relatio et quibus predicamentalis. 113.

ad terminum pure acceptum et non referuntur quod probatur per
quod Aristoteles in hoc dicto vocat relationem tunc dicitur
habitu et dispositione sed haec non possunt alia ratio
ne dicitur relationem tunc dicitur nisi sub dicta probatur in
et quod est relatione transcurrente videmus in
relati in visione et relatione rati probatur quia non ut
cipitur tanquam pure respiciens terminum sed vel tan-
quam inherens termino ut in conspiciuntur quibus
instans relatiui vel tanquam subiectum predicatae ut in
conspicimus subiectum predicis vel tanquam efficiens ut
antevidens esse consequentis quod si aliquid in
ginitur sibi aliquid referri ad aliud tanquam pure ad
terminum adhuc erit relatio sicut dicitur quia dicitur in
alio nimirum quod non sit realis et quibus colligitur re-
latione tunc tunc duo includere relatione rea-
lem et tanquam pure ad terminum.

Aut. Etius.

Explicat dicitur relatiui predicis.

Ex dictis facile colligitur dicitur relatiui ut est summum genus dicitur relatiui.
nam huius dicitur est enim haec relatio predicis et auidentis
reale cuius totum esse est referri ad aliud tanquam ad
terminum sicut et pure acceptum ut vero est totum
dicitur et auidentis realis et eorum quae sub ipso sunt
natis dispositio auidentis per se loco generis exclusivitas
relationis quae sunt in summo sancta Trinitate quia non sunt
autem tunc subiecta in additum recte excluduntur entia
rati per reliqua differunt a reliquis dicitur auidentibus
et relatiui transcurrentibus quorum totum esse non est
pure ad aliud tanquam ad terminum sed tanquam
ad causam et officium aliquod reale. Ob. p. p.

Or. 1. 4. 9. Explicatur ratio predicamentalis relatis
si ratio est auidens deberet nec sed n' meit go pbat
m. ga tota contra relationis tunc nos consistit nec ad qd
n' potest habere aliqd d' ee in p'el loarez negando m. m
R' p'hem p' negando consequat qd ee ad n' opponit ee in sed
opponit ee absoluto na n' adheret absolute sed in haeret
respectiue unde ee in e' q'az quodaz ad ee absolute
ed ee respectiue. Eaz d'fo auidens in genere p'ime
ob. 2. conuenit oib' respectiue ed oib' absolute. ob. Eo h'ic
contra n' consistit in eo ut actu referat p'atu ad h'ic
minu sed tantu ut sit potens referre illius totu
ee n' e' ad aliud sed contra relis t'm consistit in
tatione potenciali ed n' actuali go pbat m. ga n' e' t'
e'ntia auidens ut actu afficiat p'atu v'it. aliter
Et existere sine p'atu sed ratio e' auidens go n' ee
d' eius e'ntia ut actu referat p'by Eo m. ga p'bau
my conigere relis n' conigendo p'ndentiay ad aliud p'
tantu in haerentiam in p'atu p' negando. m. ad p'ima p'
go in distinctione n' e' d' e'ntia auidens t'm p'au
p'au generiue ut actu afficiat p'atu: conu'it. n' e' d' e'ntia
e'nti' gradu p'cipiu negat ed ita relatio e'nti' n' actu
referat p'atu ad leminu ga auidens referat t'm actu
ga tale auidens id e' relis ad e'nti' p'by p' d'p'o p'
relis conigi impelle ed t'm e'nti' gradu generiue quu
sit auidens conu'it p' conigi p'alle ed t'm totu
e'nti' negat. Quatio r'ea

De ijs que conueniunt ad relis.
Art. primy.

De p'atu relationis.
Sicut relis e' t'm p'au: 5 met: c' 15. q. 1. p. 2. id
quod a relis d'nominat referri ad correlatiue ut
Iamates e' p'atu relis ga ipse e' q' d'it' p'ater
Eo io. Dicendu primo in loarez d' 12. p. 12. N. 2. 03

Q. A. 4. De subiecto relationis.

114.

relat. requere subiecta quae relatio est accidens. dicendum 2do in
utroque extremo esse diversas relatas v.g. patrem aliam relata
referri ad filium et filium aliam relata ad patrem probatur
quod unum accidens non potest esse in subiectis re distinctis nisi per
sed relatio est accidens quod non potest esse in terminis re distinctis
quod quing. terminus habeat propriam relationem qua referatur
ad suum correlativum. dicendum tertio unius relatis posse
esse plura subiecta si illa pertineant ad unum extremum re-
lationis. patet hoc inductione nam relatio finis est proxime in
albedine remota in quantitate cuius in albedo remota
adhuc in substantia cuius in albedo in quantitas in se
est quod haec subiecta sunt subordinata inter se sufficiunt
et attingunt ab una relatione in afficiantur ab uno
subiecto.

om 2o.

om 3o.

Not. 2do.

De fundamento relatis.

Subiectum 2do for. hoc est quod subiecto est causa ut referri
relatis ratio fundandi est conditio sine qua subiectum non causatur
relatis. Dicendum primo ut relatis requere aliquod
subiectum probatur quod relatio per se non fit nec invenitur per se a natura
quod in relatis incipiat notari oportet ut scilicet re-
sultat ex aliquo ut possit notari hoc autem ex quo
resultabit dicitur subiectum 2do. 2do non est necesse ut sub-
iectum relatis realiter vel modaliter distinguatur a sub-
iecto relatis probatur quod aliquando eadem res est subiectum et sub-
iectum relatis nam si dicitur ponere duas albedines extra qua-
sitalem et substantiam hae albedines sunt subiectum et subiectum non
negamus aliquando subiectum et subiectum remota realiter vel
modaliter distinguuntur sed tunc dicitur non esse necesse ut
semper fiat. Dicendum tertio non est semper necesse ut fun-
damentum relatis sit aliquod accidens sed posse etiam
substantia seipsa sine auxilio accidentis fundare relatis.

om 1o.

om 2o.

om 3o.

Q. 1. 7 De fundamento relationis.

prob.

probatur primo, quia non est ratio ut substantia minus in se
qua evidens non enim requirit aliqua causalitas
sicut quod ex positione posterioris substantiae ex priori possit
resultare aliqua associatio intrinseca probatur etiam quod
sua obedientia ad se referuntur sicut etiam evidenti in
duo hinc sicut substantia ut n. unus & hoc in
et aliter.

Ob

Ob: relatio est evidens quod substantia non potest
diale scissa fundare se reles probatur consequenter quia ratio
idee se in suo fundamento quod si substantia fundaret, ratio
est substantia et est substantia et ratio quod a unum unum

Re

Re: dicto antequam: relatio est evidens logicum seu spirituale
convenit est evidens physicum negatur non autem necesse est ut
evidens logicum reles vel modales distinguatur a suo fun-

Em 1to.

donato. Dicendum quanto ut fructus possit fundare
relationem requirit aliquam concordiam seu rationem fundandi
eam ut homo possit fundare relationem paternitatis
requirit actus generationis neque enim ipsa est fundatrix
quod autem sit actus existit in passio sed filio generato, et per
hanc actionem requirit quaedam quasi emanatio huius
actionis nam ut homo fundet relationem et eam fundare
& aliquid sibi intrinsecum. Et ut duo alba possint fun-
dare sicut requirit ut unum quodque albi sit sicut
unum in se.

Ant: Philo

Quomodo relatio distinguatur a fructu.

triplex distinctio supponit tantum dari triplicem distinctioem ut etiam po-
tatur loqui d. 7. scilicet reales, rationis, et modales
distinctio realis est, quod duo ita inter se distinguuntur ut
intrinsecum possit existere sine alterutro, sine reali
sive per divisionem virtutis, ut homo et albedo. distinctio
huius distinctioem hanc distinctioem in positivam et negativam, illa est inter hominem
positivam quod nam reales ut inter albedinem et nigredinem: hanc inter

A. 3. Quomodo res distinguitur a fundamento. 115.

res et n. res, ut in p. p. inatione et forma vel ena ^{negativa qd}
aliquo modo in duo n. entia sunt in p. inatione
n. res et factus qd distinguuntur extrinsece terminis
realibus quos negant. ^{distinctio realis} distinctio realis est in rebus ante op. illud sed solum p. ut substantia
n. res quibus conijuncti una rem aliter aliter sic di-
stinguuntur a se. a sua fine gen. a se. huc ex p. ^{distinctio realis}
est altera q. realis ratiocinatis, et fit qd nullus est ^{ex p.}
fundus in re, ut si conijuncti sed solum illud imaginat. n. res. et qd.
sibi distinctes in re, ut in, dico plato et plato deus.
et sapiens res q. realis ratiocinatis et fit qd i. res. ^{distinctio realis}
rati. tale in re, ut si auerit illud ex occasione illius
fundus distinguat res in duos conceptus cognoscuntur autem
hæc duæ distinctes p. hoc si dicitur t. res signet qua. ^{distinctio realis}
hæc signabat fundus tunc enim hæc realis ratiocinatis si
autem n. tantum res signet erit realis ratiocinatis
qa tunc illud inuenit occasione aliter et aliter conijuncti
rati. huius distinctis realis rati. et quod res sic distincte
n. possint realiter a se mutuo separari qia distinctio ^{fundus d.}
moralis tunc est qd res in h. n. entitatis realiter ^{distinctio}
diversa acq. it. sed t. quandaz sui terminatione ad ^{moralis qd!}
certum aliquem modum existendi ut in h. entia quantita.
his nihil addit quantitati re divergi sed tantum d. termi-
nal quantitate ad existendum in se. differat hæc ^{distinctio}
distinctio a distincte realis rati. quod hæc p. illud illa ^{distinctio}
ante illud inueniat in re et hæc rati. huius distin-
ctionis moralis ut se. modi possit existere sine modo
quod ut modus autem n. possit sine se. his p. m. s. s.
dicendum est in d. Thoma apud Jare. dist. 47. s. 2.
n. res et res a se. p. x. fundus n. distinguuntur et aut

Q. 143. quato relatio distinguitur a facto.

1° pbat. modo sed tm ratione q^u tm habeat aliquot partem in re pbat. primo quod rem d^o nouo determinat et rem n^o immutat tm entitate n^o e nisi ratione distincti

2° pbat. relatio eel realit^u vel modalit^u distincta a facto tunc deberet posse separari a duob^u terminis na. nentib^u ip^u terminis hoc patet ex conditione h^u distincti^oni sed hoc n^o pt fieri q^o pbat. m. q^o pbat. b^u duob^u albis sequeret^u a deo vel a no^o illib^u relatio h^u illa duo alba erunt similia seip^u q^o n^o pt separari

3° talis relatio q^o si res fierent similes p^o p^octione noue entitatis modalis vel realis deberet p^o concurrere ad p^octione illius entitatis sed non concurrunt q^o pbat. m. deus pt suspendere suu^u concurrere in ip^u atq^u concurrere sed hic n^o pt q^o p^o duob^u albis fient res noue

4° faris similes. quato ex p^otionem numeroru^u orit^u relatio si q^o h^u relatio est modus realis in quodam ex his unitatib^u numeri inheret n^o enim est n^o n^o n^o cur in una sit et n^o in alia t^o in oib^u simul eel n^o pt q^o una accidens modo vel re diuersu^u n^o pt

5° in diuersis p^octis. Sto qui credat unu^u albu^u in Europa acquirere aliqd^u reale q^o in India fit aliud albu^u p^o solutione arg^orum et ulteriori illig^u conclusionis

Not 1°. nota primo quato relatio d^o ratione tm a facto distingui seip^u n^o eel relatio nihil eel reale sed cum adito se: nihil eel re distinctu^u a facto sine eel quide^u aliqd^u reale in se ita tm ut illud reale itq^u sit cum facto quo ad rem et aliud quo ad ratione

Not 2°. nota t^o relatio tm suam entitatem acceptam nihil eel nisi forma absolutam n^o tm absolute simp^u tam sed ut respectiue se habeantem ad aliquo terminu^u quem connotat v.g. similitudine n^o eel aliud quam albedinem resp^u.

Quodo relatio distinguitur a fundito? 116

cientem aliam abbedine finitio raris dices hoc modo
 relatio nihil aliud erit quam denominatio ab opposito
 termino coexistente termino priori v.g. finitio
 nihil erit aliud quam unum abba denominari ab alio
 abbo extra se eo modo quod raris & uisa quod uiso & e
 in oculo terminata fuit p illa raris uisam etiam
 nihil ponat in re uisa & negando sequelam quod res al
 ba & finitio alteri propter formam sibi intrinsecam qua
 long illa forma intrinseca sit se ut altera forma finitio
 unice differunt denominatione relatiua a denominatione
 extrinseca quod hanc n' dicitur a forma quod e in re illa
 autem finitio ab aliquo quod est intra rem quamuis
 illud aliqd respiciat aliquo termino extrinseco.
 Nota 2da sunt relatiua relatiua forma tm differunt
 hinc a forma absoluta ita inhaerentia huius relatiua
 tantu ratione differunt ab inhaerentia forma absoluta. nota
 4ta n' e' necesse ut oia quod dita intz se realiter aut mo
 dality distinguitur sed sufficere ut interueniat distinctio raris
 cu' fundito in re ut uidere e' in actione et passione
 nota ultimo dicitur e' in relatiua primo e' ipsa entitas
 2da denominatione entitas semper manet denominatione uero
 pot abesse raris e' quod ut entitas denominet requirit con
 ditionem sine qua non pot denominare et haec conditio e'
 ut existat correlatiua relatiua. ob. primo relatiua pot
 separari a fundito funditu autem n' pot separari a re
 latione quod distinguunt modalitas & 2do antecedens pot
 separari etu entitatem relatiua a fundito negat etu
 denominatione concedit sed dices ubicumq' e' entitas ibi
 entitas pot denominare quod si n' separaty etu entitatem
 n' separabilis etu denominationem & 2do antecedens
 si entitas n' spectat ab aliqua correlatiua ad hoc ut

ob.

qz.

Nota 3da

Nota 4ta

Nota 5ta

ob. 2da

qz

qz

q. 4. 7. quodo relas distinguit a fundto.

Ob 2.

possit nominare concedit si vero denderat negat
concordis autem hic e existenti correlativi. ob 2.
quidam alij se sit quam ante et se alij habere p
novam entitatem sive p novu motu aut rem sed res
relata alij se sit quam in eel absoluta qd p novu
motu aut rem pbat. N qa n pt capi quomodo aliqd
alij e quasi novit se habeat seipso immutato qd et
se alij habere p aliqo novu pbat m. ponamus ali
quod albu quod nulli sit simile fiat deinde aliu albu
illud prius albu iam alij se sit quam ante nam est
simile in ante n eel p d. pto. N est enim vera si
res alij se sit eon entitatem falsa si tu alij se sit
eon in nominatione relativa autem manent immuta
ta eon entitatem tantum mutata in nominatione ad
p tem. N p bene posse capi rem eon entitatem
manere immutata e tu propter advenitatem eon
sive terminu acquirere novaz in nominatione, exem
claru e p hoc declarando istud ponamus primo eel solis e
nullu albu eon ponamus creari aere deo sol movet
immutatus eon sive entitatem e tu iam illuminat e tar
minat illuminans in ante n illuminaret sic entitas absolu
ta quam prius pnt terminus constat e respicit termi
nu diuys respectiva ipsa tu n acquit novaz entitatem.

Ob.

Ob. ult.

Ob. ultimo qa alias n eel sufficiens ratio negandi relas
e in deo qa ad relas n plus requiritur quam ut rei abs.
luta respondeat terminus aliqo sed deo creati. N re
pondere terminu aliqo videlicet creatura qd p negat
n e sufficientem ratione hae enim est ratio qa des
in nominatione divina intrinse e eel eel eel alij alij
sed dicitur relative n eel eel eel alij alij alij
enim existentia correlativi creati dicitur habere ter
minu eel alij alij quod repugnat creaturae.

Ob.

Art. 4ty
De termino relationis sine
d. correlativo

Terminus relationis e. id ad quod relatum re.
laty dicendum cu. coi apud Suarez d. 47. p. 1. 4.
ad relatione p. d. taly exigi terminum reale, s. d. reali,
ei actu existentem p. bat primum q. nisi terminus sit re,
alio n. poterit existere. ante op. taly, illud q. ipsa relatio
consequens nec ipsa erit realis, s. d. p. bat q. f. taly
dunt relatione et terminu. ee simul tempore ablato,
correlativo definire relatione p. d. taly q. si relatio n.
existit nisi posito actuali termino necessario exigit
terminu. reali existens ratio videt ee q. totu. ee
relationis p. d. taly est purus resp. q. n. impendit a nra
sed + se resultat ex positione termini alia ratio est
in relatione transcendentali nam cu. illa n. resultat post
rem constitutam in suo ee p. taly et essentiali sed sit
d. essentiali ipsius rei n. requirit actualem existentia, ter.
mini. Ob. primo relatio transcendens e. aque realis
ac p. d. taly sed illa n. requirit terminu. realem nec actu
existentem q. nec p. d. taly requirit q. d. taly n. e. aque re,
alio ita ut eius essentiali consistat in puro resp. et u. u.
tingent u. u. u. u. rei negat ita ut n. consistat in puro
resp. nec et eius essentiali u. u. u. u. u. u. u. u. u. u. u. u. u.
u. u. u. ad hoc q. ut q. d. requirit terminu. actu existentem
requirit purus resp. ee contingentia resp. taly. Ob.
s. d. albedo aque dunt relatione resp. albedinis n.
du. existentis ac existentis ite. imago aque representat
iam motum atq. u. u. u. q. d. opus e. existentia ter.
mini q. negando antecedens q. albedo resp. albedinis
n. existentis fundit t. n. n. actuali. sit relatione

hio termi.
ni relatis.
om. p.

Ob. 1o

Rz.

Ob. 2o

Rz.

Q. 1. A. 5. Ut terminus debeat esse distinctus a facto.

ad imaginem vero quod est relatio transcendentalis quia non refertur pure ut ad terminum sed ad exercitum aliquid quod officium circa illud nimirum ut representet.

Em. Dicens terminum esse ad statum necessitatis relationis predicabilis ut nec per Dei potentiam conservari possit. Relatio instructo termino quia Deus illa quae essentialiter requiritur ad aliquid non potest destruere nisi rem simul destruat ut ergo sit distinctio relationis extrinsece terminus ad terminum non potest Deus sublata termino relatione conservari.

Ant. Status
Utrum terminus debeat esse distinctus a facto.

Em. 10. Dicens primo in locis d. 47. ff. n. 3. terminum debere distinguere a facto in realitate vel modaliter probatur quia idem ad seipsum relatione predicabili referri non potest sed nisi terminus a facto ex natura rei distingueretur idem realiter relatus ad se referretur ergo probatur minor quia in rebus sit idem re in facto si etiam terminus vel idem in facto idem referretur ad seipsum probatur etiam quia relatio realis est ante objectum illud in eo quae sunt diversa ante objectum illud ergo etiam terminus et factus sunt esse diversa ante eandem objectum illud ergo relatio non est eiusdem ad seipsum. Dicens vero quod in similitudine relationum requiritur diversas distinctiones in re. Pater realiter distinguitur a facto quod est in Filio in re vero modus ad rem modificatus non requirit realem esse separatam distinctionem. Dicens proinde quod

Em. 20. quae distinguitur ut partes totius et inter ea quae differunt ut totum et pars intrinsece relatione predicabili adeoque non requiritur termini distinguantur tanquam res separate probatur quia duae partes lineae possunt ad se mutuo referri relatione aequa.

A. 6. 14. fortis terminus relatis fit opposita relatio. 118.

litatis tota linea ad quamvis partem relatione inaequa-
litatis

Sol. Tunc.

Utrum fortis terminus relationis fit op.

posita relatio an uero fit ali.

qd absolutum.

Terminus duo pt signare, primo denominatione ex terminus duo
signat 70
binferas rei, ab eo quod aliqd aliud tendat in
ipsam rem sic color & terminus uisionis qd uisio
20
a se in oculo tendit in colorem. secundo formam seu
perfectioem illam pp quam aliqd in illam rem tendit ta-
lis perfectio in se uisa e color pp hunc enim uisio
tendit in rem hinc loquuntur de termino 2do modo et
quod si utrum perfectio pp quam relatum tendit in eo.
relatum fit relatum fit an absoluta.

Dicendum primo in locis d 47 § 16 N. 6. in rela-
tionibus n. mutuis terminus relationis in opposito
extremo e perfectio et entitate absoluta n. relati-
onem & se loquendo pbat relationes terminant ad ali-
quid reale sed in relationibus n. mutuis nulla rela-
tio realis in opposito termino relationi respondet
alio est relatio mutua qd tantu erit aliqd abso-
luta pbat N qa relatio referat ante op tem il-
lus go ad aliqd reale dixi & se loquendo qa e
audivis pt fieri in relationibus n. mutuis ut termi-
nus oppositus relationi reali, fit relatio ad aliqd
aliud si enim cognoscat relatione patris ad fili-
um mea cognitio habebit relq ad hanc relq patris
et ita terminus relationis erit relatio sed n. re-
ferat ad meam eadem sed ad filium dicendum 2do
cu loaret ibiqz obiqz relatione mutua & se

Em 10
Apoy

Em 30

q. 1. A. 6. Vi: fortis terminus relatus sit opposita

ph. loquendo terminari ad aliq. absolutu pbat. primo
in relis: n. mutuis oppositis terminis absolutis
q. dicitur in mutuis pbat. consequentia q. si p. p. p.
sicut correlatio oppositi termini ad hunc t. rela-
tio alterius extremi posset referri ad oppositi-
fili terminu q. q. d. impeditur aliquo ex t. t. t.
correferri ad relatum t. n. impedit terminare op-
posita relatione ut patet in Beo q. est n. t. t. t.
relationem ad creaturas: t. terminat rel. creatu-
raru ad se pbat. r. d. ex positione termini statim
resultat relatio sed relatio n. resultat ex positione rela-
tionis q. relatio non e terminus pbat. in illud ex
cuius positione aliqd. resultat e prius n. a. illo qui
resultat sed relatio n. e prior n. a. opposita relatio-
ne relationes enim sunt simul q. n. v. r. relatio

ph. 2°

p. 3.

fortis ex positione relationis pbat. q. d. in terminat
relatione opposita quod fundat relatione p. p. p. ad al-
teru sed absolutu fundat rel. q. d. terminabit oppo-
sitam pbat. n. r. eadem albedo fuit ut hic murus
albus referat ad alium muru albu a. ut aliter ille
iteru referat ad hunc dixi p. se loquendo q. d. relatio
pt aliquando ee fundata noua relationis ut patet
ditas pt ee fundata p. p. p. nam duo patres sunt
similes in paternitate ee in hoc capite terminus rela-
tionis erit relatio si: paternitas. Ob. quodlibet
correlatiu fortis terminat ad suu correlatiu q. d.
correlatio erit terminus relationis pbat. antecedens
q. d. correlatiua sunt simul n. a. cognitione o. p. n. p. si
nisi relatio fortis terminet ad correlatiu n. erunt
simul n. a. v. r. d. q. d. pbat. sequela minoris
prius t. n. a. q. d. duo quada ita se t. t. ut unu
et simul n. a. in tertio quada et alteru sit n. a. post
idem tertiu tunc unu illoru duoru e prius altero

Ob.

relatio an vero sit aliqd absolutum. 119.

sed ita se res haberet in opposito qd pbat m. si paternitas refertur ad filium ut hic ho genitus ab alio tunc paternitas e simul naa in hoc hoie genito posito n termino statim e relatio sed hic ho genitus e ante filiationem qd et paternitas erit ante filiationem pbat m. d. cogne et ofine qd relatio pfecte cognos. sicut cognito termino et pfecte ofinitate posito termino in ofine qd prius cognoscitur et ofinitate relatio quam eius opposita correlatio consequenter n sunt simul cogne et ofine rdo qd si relatio dependet a cogne termini absoluti oportebit cognoscere naa absolutam quod maxime pcedit d relationibus n mutuis cognoscen. da ergo erit naa divina ut cognoscantur res creature ad creatores qd regando antecedens ad ptem qd regando sequens ministris ad ptem m. qd primo d naa regando m. ad ptem negaty sequela sc. patrem ut patrem et simul naa in suo termino qd hic ho genitus paternitas eim e quidam posterius naa hoc hoie genito naa resultat ad hoie genitus et sic filiatio in etiam naa sit posterior hoc hoie genito bene conipi qd quomodo duae reses sint simul naa nam in hic ho genitus sit fundamentu filiationis et terminu paternitatis aequo utro erit causa paternitatis et filiationis ubi dicitur nota relativa n diu simul naa qd a se mutuo d. Hec: pendunt sed qd se simul comitant ad ptem in quo ad cogne et ofinitione qd rdo consequat relatiua non sunt simul cogne si relationem fortit et immediate et tm rdo se cognoscere velimur conedit si autem reses velimur conipere n ad mdu terminu sed etiam ad id quod terminu comitant nimiru ad reses opposita negaty et qd d cogne illgu e etiam d ofine nam unumquodq

q. 1. 7. Utrum in eodem termino possint esse plures reles.

relatiuum terminu[m] p[er] ip[s]u[m] p[er] id a quo terminatur conueniunt
tam[en] uero p[er] relatione[m]. Et q[uo]d nos facit illas reles ita
explicamus conspiciendo nimiru[m] terminu[m] istar[um] relationu[m]
ideo aut[em] solet dici solet unu[m] relatiuum terminu[m] ad aliu[m]
ad aliu[m] hic sensus e[st] ut q[uo]d eor[um] relatiua e[ss]e simul co[n]s[ider]atione et d[ist]inctione qua[m] autem uultus addit cognosce[n]s
da e[ss]e na[m]q[ue] absolutam secundu[m] se ut cognoscat[ur] reles
necessariu[m] e[st] s[ed] s[ed] e[st] cognosce[n]s na[m]q[ue] ut terminu[m]
n[on] e[ss]e e[ss]entia[m] na[m]q[ue]. Int. Terminu[m].

Utrum in eodem termino possint
esse plures reles.

1. Sensus e[st] utru[m] d[icitu]r pater, habeat unam uel plures reles
ad plures filios uel unu[m] aliu[m] unam reles ad plura alia
p[er] omisso[rum] uarijs sententijs cum solet tot e[ss]e numeri-
cas reles in uno termino quot sunt oppositi termini huic
termino et in uno alio tot e[ss]e reles numericas quot sunt
alia alia respondentia huic uno alio p[ar]tib[us] tot sunt numeri-
ca[m] relationes in uno sub[jecto] quot modis reles in se distingi
possunt numeratim p[er] ratione[m] ratiocinata[m] huic q[uo]d habeat
h[ab]itu[m] in se. H[ab]itu[m] e[st] respicere terminos e[ss]e na[m]q[ue] reles
diuersas. sed tot modis p[oss]unt distingi relatio p[er] ratione[m]
quot sunt termini q[uo]d p[ar]tib[us] q[uo]d fuit distinctio reles q[uo]d
et fuit in se fuit ut relatio constituat unu[m] gen[us] p[ar]tib[us]
ita eadem distinctio facit ut relatione[m] cons[ider]ant p[ar]tib[us]
realitate[m] numerica[m] in eodem p[ar]tib[us] p[ar]tib[us] in q[uo]d un
unus terminus possit e[ss]e sine alio ille[ct]u[m] suffici[ent]em et
ca[us]a[m] d[ist]incti[on]is reles ad utru[m]q[ue] terminu[m] nec obstat quod
maxime solet obijci in alijs opinionib[us] uide[n]t[ur] n[on] posse
plura accidentia solo numero diuersa e[ss]e in eodem
sub[jecto] nam hoc ueru[m] e[st] si realit[er] distinguant[ur] n[on] aut[em]
si tantu[m] ratione.

Questio 3a de p[ar]tib[us]
et p[ro]prietate reles

Q. A. 1. De speciebus relationis.

Ant: primus.

De speciebus relationis.

Dividit summu genus relis p^oditatis primo in rela-
 tiva aequalitatis et digniparantia + qly fori: s^o in
 talis: c. 12. s^o in relatione mutua et in mutua rela-
 tio mutua e quando utrunqz extremu fit mutua et
 latione ut pater et filius n mutua e quando alteru tantu
 extremu fit relz ut creatura fit relz ad deum sed
 Deus n ad creatura item fori fit relzem ad seibile
 seibile n ad fori. q^o dividit etia fundata diversa na
 alia relz fundant in unitate et numero alia in ac-
 tione et passione alia in mensura. s met. c. 15 quo
 ad primu membru q unitate nil aliud hic illegit
 quam ut illa q ad sese referunt quodammodo fins
 unu s^o id quod ad se referunt sic duae aquae
 ut quantitates duae similes albedines duo hores ad
 se referunt qa prima conveniunt in eadem extensio-
 ne s^o in eadem equalitate q in substantia eius dem spei
 q numeru autem illegit diffusus a dicta unitate et
 tunc fit quando relativa quaedam ad se referunt qua-
 litas important diversitatem sic referunt ad se duo
 dissimilia ino in aqua duae substantiae diversae spei quo
 ad s^o membru q actione et passione illegit oes
 causalitates puenientes a causa realit existente et
 tendentes ad existentia effectus quare n tantu dur-
 ptinent relis actionis et passionis ppie dicte sed
 etiaz materia et forma substantialis et accidenta-
 lis. Relativum vero duae fundat in actione et
 passione qdam fundant in actione et passione quae
 alia e ne calefactio et quod calefit qdam in

divisio. 1.

divisio 2a.
mutua qd.
non mutua qd.

divisio 3a.

9.3. 2. de proprietatib. relatis.

actione et passione qm potentia e ut calefacti
na et calefactibile qdam in actione et passio-
ne pterita et pterititas et filiatio qdm in fa-
tura ut calefacturum ad calefacturum quo ad qm
membru unitu hic mensura p sepe transcendenti
quem fit res tanqua ad oba seu ut visus ad visibile
sua ad scibile illius ad intelligibile vel quem fit tanqua
ad terminu ut potentia videndi ad visu aliu existentem
estq adeo relatio transcendens ad oba et aliu pntu
huius relis. 3y membri qz autu hic sequit ppter
mensura qz ita illu mensurat quasi res q fit illu et
pntu et coaptat ad vel termino et quoddammodo
pcurabilis qz inty ois autem sunt autem ois relis
huius generis n mutus qz quamvis habitus et potens
referant ad oba et alius tñ ipsa oba et alius n se
quediunt ad potencias et habitus p aliquam relationem
scibile ad scibile q visibile ad visibile eius relis est
qz non pferunt primo sem cir impnt in ordine ad ali-
ud sed in ordine ad se scibile enim fait ut res ut se
sciri possit et ut aliud terminet n ut ab alio termi-
net.

Not. 2us.
De proprietatibus relationis.

Proprietates relationis bene explicat Fox: c 1 de
relatib. q prima e relatio cui ad convenientiam ead e fin
21-3. mul naa tenia de relatu ee eius naa ut quum
novit novet etiam eius correlativu sed quum hic
st quomodo fatis dual aliquas relationes significat
magis et minus sig. quomodo duo similia hant simi-
liara. Nota ex Boetio d 48 p 18 h 3. et Fox.
5 meth. c 15 q 5. 2 magis et minus quod referit
in relatisq impugnat dui magis et minus nam hoc
augmentu relationis n fit ppter aut p pte non

Q-1. A-5. qd fit qualitas et quale.

entitatis ipse sed pp variationem entitatis unde hinc
 funditur intendat non necesse e' intendi relqz n' cum
 sunt similia duo alba ut alto, quam ante in erat
 alba ut quatuor, et contra in hunc finem sepe d.,
 crevit augmenta relis, ut in ex duobz albis ut quat-
 tuor, unum fit albu ut quinqz, nam tunc n' dicuntur
 aque similia ac ante e' item tenente finem
 crevit relis ut si ex duobz albis uno ut quinqz
 altero ut quatuor illud ut quinqz tenent ad quos.
 hinc ratio est qd relis hec finem n' consistit in
 sola entitate et albedine sed in tali vel tali gradu
 in d'ib' sibi h'q' sumptu unde pariter et reversione ad illu
 gradum res q' magis aequalis quando et minus magna,
 litatis et minus aequalis quando plus fit inaequalitatis
 sine plus participat d' reversione.

Caput 8 d' qualitate

Definitio de divisione ac proprietate qualitatibus
 que h'ntur huc capite explicat breviter duabus questio-
 nibz completitur prima qd' d' h'ntur ad divisionem
 et d' proprietates. Questio 2a d' d' h'ntur et

Divisione qualitatibus.

Art: 1. inus.

Quid sit qualitas et quale.

Qualitas ab arte d' h'ntur ee id ee quod dicimus h'ntur quod
 quales, quale autem id cuius est qualitas contra has
 h'ntur ob. g'ntur eas penare contra g'ntur Art'is
 d' Top. et l. ubi prohibet' simul in h'ntur sed h'ntur

h'ntur quod
 h'ntur
 d' h'ntur

Q. 1. A. 1. Quid sit qualitas et quale.

Et circa ^{enim} spiritus qualitas et quale, et quale et quali
tate, respondet Boetius apud Tolent hoc esse spiritus
tm nihil ante obstat quo minus in spiritibus una
namus patrem tanquam notius nobis et hoc iterum et
alterum tanquam et notius nata quale enim in et con-
creta et magis composita nobis notius et qualitas aut
utpote abstracta et simplicior notior et adu magis
postquam philosophi definiunt qualitate et quale quod
bis et notius definit unde quale et qualitate tan-
quam et radicem et eam qualis et notior et naa et
et adu et aliquid unum definire et aliud in diverso
genere eam nam qualitas definit et quale tanquam
et effectu forte ut notat soares et si q effectu et
malis efficiet a qualitate quale autem definit et qua-
litate tanquam et causa forte. Ob. eto etiam et
alia etia accidentalia dicimus quales nam potius
tm quale contingat et forte et in dicto dicimus
quales simpliciter negat dicimus quales in addito con-
cedit nam et quantitatem forte et quantum quale et
ubi, forte, duratione et qualitate se habens id est
existens in hoc loco, forte, tempore, in tali veste et
qualitate autem forte tantum et quale et nihil et
fere, sed quoniam forte forte hanc obfcura videri
possent alia explicatio nobis ingenda et ut forte me-
lus et forte. dicunt igitur quibus nonnulli casibus qualitates
et ut sit evidens consequens forma sed contra hos et
da figura et et forte qualitate forte materia dicunt eto
alij qualitates et modum forte et terminantem forte
tiam eius ad peculiare et accidentale sed querit
quid illud et ista forte si n. auipiat ut vestes
sonant etiam conveniet alij forte nam et quan

etia quali-
tatis q.

quid sit qualitas et quale.

sitas & modo determinans substantiae capacitatem ad
 & accidentale si autem accipitur ut opponitur alijs
 & dicitur quod illud sit quo ab ipsa dem distinguatur
 placet ergo sententia eorum quae apud Suarez dicunt hanc
 loem ratione nup posse a nobis explicari essentialiter
 sed utrumque & distinctione posse declarari dicendo quod
 hitatem (ei accidens absolute quod est quantitate
 substantiae non se inest in ea suo quieto est & facto
 nam & hoc quod est accidens excludit substantiam &
 hoc quod absolute retinetur & hoc quod est quantita-
 tem ipsa quantitas & hoc quod inest quieto actio est passiva
 pro & hoc quod secundum se excludunt ubi situs, quod
 habere quod haec accidentia aut conveniunt rebus
 extrinsecis adiacentis ut vestis et habitus aut ut factus
 videtur in alio s.g. loco aut situ ut ubi vel otan-
 tio aut in tempore ut duratio seu quando.

hoc quod
 hitatis
 Explicatio
 finis.

Art. 2us.
 Utinam quatuor species qualitatis
 inter se sint distinctae.

Dicitur autem quatuor species qualitatis in habitu et dispositione
 naturalis, potentiae et in potentia, potibilibem qualitate
 et passione, forma et figura. explicatur ut illi has triplices distio
 species et distinctas primo essentialiter et realiter sunt homo
 et brutus, eto tantum accidentaliter sunt homo albus et niger
 et homo, pro sunt idem homo qui iam est albus postea niger
 eto iterum est realiter illi essentialiter distinguuntur primo
 eto res ita ut nulla res quae est sub una hanc per se
 ponatur eto rem et natus sub alia hanc per se eto
 ita ut una et eadem qualitas eto rem ponatur in di-
 versis rebus et diversis fontibus quae possant in una

2o
 aliam distio
 et placet

2. 2. A. 2. Ut. 4. spes qualitatis inter se sint distinctae
 eademque qualitate reperiri ut calor parat in
 prima spe quatenus est facile mobilis in sua quantitate
 et passio efficiens futuri. Quoniam primo contra factum
 apud Suarez has spes non sunt accidentales seu motus
 quibus accidentales inter se distinguuntur et eis factis
 sunt apud Suarez et Echem hic probatur primo quia spec-
 ies proprie vocat genera dicit enim aliter genus
 tertium generis qualitatis ratio quia si spes hanc non videtur
 contra essentielles distat nulla notis distat huiusmodi
 nota erunt per quas sumuntur genera qualitatis dimen-
 sionem cum tunc aliter tractet probata ut cognoscantur serie
 generum et speciem essentialium dicendum ratio in corpore
 hic et Suarezio probabiliter est has quatuor spes in
 se etiam sunt rem esse mixtas adeo nulla
 qualitatis quae in una hanc quatuor speciem esse in
 alia materialiter et sunt rem probatur quando essentia
 aliter sunt diversa totae spes sunt realiter diversa
 sed hanc speciem esse realiter sunt diversa quod pro-
 batur in ostendendo essentiam singularium speciem mi-
 niendo quod a secunda spe essentia qualitatis quae pos-
 sunt in nati potentia est ut sint qualitates quae
 per se primo datae sunt a natura ut sint proxima prin-
 cipia agendi ita ut in hunc finem primario ordinem
 et qualitates ut indicit genus probat reliqua primum
 loco distat primo quod excludunt habitus auxilii et
 in se quia non sunt primo dati a natura ut sint primi-
 pia proxima agendi sed sunt qualitates supradita
 potentibus ut eas inveniunt et faciunt ad efficiendas
 operes ratio spes sensibiles vel intelligibiles quae est ipsa

Im 10.

probatur.

Im 20.

U: 4. p[er] quattuor m[od]os se sunt distincte. 123.

n[on] dant s[ed] p[ri]mo p[ri]ncipaliter operandi sed sunt t[er]m[in]i
instructa p[ri]mo facultatis sive potentie agendi sive
p[ri]mo qualitates ut calor frigus q[ui]a p[ri]mo sunt
ut conservant s[ed] in s[er]vare conservando s[ed] unio-
nem formae in materia et licet possint esse instructa a-
gendi t[ame]n hoc nunq[ui]d e[st] t[er]m[in]i edario et concomitant[ur] se
ut t[er]m[in]i o[mn]ia se sunt ut calor formae q[ui]a hoc t[er]m[in]i r[ati]o-
nis efficiunt p[er] intentionales p[ri]ncipaliter autem p[er] a-
fuerunt s[ed] t[er]m[in]i se. Sto gravitas et levitas q[ui]a
p[ri]ncipaliter sunt ut res convenient[ur] se habeat in s[er]vare
et edario autem ut s[ed] instructa motus s[er]vare
et deorsu[m]. Bivis t[ame]n ubi manet potentia p[er] se
reipiendi actione aliqua vel forma p[er] nos suppo-
nere in seare nullas dari qualitates q[ui] p[ri]mo or-
dinatae s[ed] ad reipiendam accidentalem actione
et forma sufficiunt enim quod edario s[ed] ordinata
ad hanc reptionem nam potentia reipiendi actio-
nis s[ub]stantie edario ordinata e[st] ad reipiendam
formam accidentalem reliqua autem accidentia s[ed]
p[ri]mo ad p[er]fectione s[ed] edario ad reptionem
actionis alius accidentalis unde durities et
mollities n[on] p[er]tinent ad hanc p[er] se q[ui]a n[on] sunt p[ri]m-
o dante a natura ut reipiant actione. quo ad p[ri]m-
am s[ed] la ponunt in habitu et dispositione q[ui]
sunt qualitates supradite naturae potentie ut eas dispo-
nant, facultent vel determinent ad suos actus et o[mn]ia
easdemque actus qualitas ponit loco generis reliqua
loco differe[n]tiae nam quod q[ui] supradite potentie excludit
et a p[er] se: potentia r[ati]o in q[ui] ut eos disponat

do.
p[er]

Q. 142. Ut species qualitas inter se sint distincta.

facilitent actum excludunt, tertia et quarta species
qualitativa nulla harum sit primo hoc plene
minus determinandi potentiam naturalem ad actum
vel obiectum ex qua sine colligitur quomodo sit illud
hoc quod habitus est dispositio bene vel male
capere disponere vel afficere subiectum nam primo non
illud est id est bonitate vel malitia morali quam
his enim habitus morales huc pertinent in alie
qualitates hie etiam comprehenduntur quia sunt sub
bonitatem moralem vel malitiam rei non illud est
convenienti vel inconvenienti dispositione specta
do nam rei ita ut illud dicat bene afficere
quod quasi innaturale est subiecto illud male quod
est per naturam subiecti sed ratio illud est bona vel
mala dispositione in ordine ad operandum ubi
habitus erroris sunt ut aliquid facere male operari
contra seipsum sua autem ut aliquid bene operari.

Ob. 10

si

Obiectum autem per philosophum c. 7. ponit in hac specie sanitatem
et pulchritudinem sed hae qualitates non sunt operatives
sed sunt analogice vocare sanitatem et pulchritu
dinem habitus et dispositione et per se has qualitates et
est potius aggregatione quam unam qualitate
quo ad rationem ponunt in passione et patibili qualitate
se qualitates quae per se primo ita afficiunt subiectum ut non
sint prima principia operum et sic exclusivis potentia
naturalis nec primo ratio sunt super addita potentia ut eas
dominant ad actum et obiectum et sic excludunt habitus et dis
positione nec consequuntur terminationem quantitatis et sic
excludunt formam et figuram quo ad rationem ponunt
ponunt qualitates quae oriuntur ex terminatione quanti

A.3. Ut divisio in has spes sit sufficientis. 124.

habet ac inde excluduntur qualitates tunc priorum
peru nullae n. sunt modi resultantes ex eo quod qua-
litas terminatur atq; ex his patet istas spes. scilicet realit
distinctas: cum nulla qualitas in duab. spet reperitur
16. Artes ponit quasdam qualitates in prima spe et etiam
sunt in alijs speciebus qd hae qualitates n. sunt improprie talis est
probatur antecedens qd calor et frigus ponuntur in prima spe
cum tñ etiam ponatur in 2a et in 3a dicitur qd s. n. et
s. n. et ideo expofuisse in prima spe qualitates quod sunt
vera qualitates prima spei sed potest ut dicitur et p. ali.
era qdam exempla qd qualitates prima spei sunt fante
vel diffinitive indites. Art: zius

10. 20.

12.

Ut divisio in has spes sit sufficientis.

Coniungit varijs probationibus ex simplicibus et d.
Thoma affert Soares et Coses hae videtur optimas
colligit ex precedenti textu: et habet apud eosdem or-
em qualitas aut advenit subo p se primo ratione
optis, vel ratione sui et factis id est ut p se primo
ordinetur ad ornamentu substantie si primo aut advenit
tanquam principiu propriu agendi, aut tanquam ali-
qd supradictu principiu proprio agendi ut illud unum
determinetur ad alius vel oia vel n. igitur optis seu
terminus ut visio si e principiu propriu agendi con-
stituit edq; spem si sequitur huius principii constituit
prima, si etiam aut advenit substantie tanquam aliqd
resultans exterminatione quantitatis et sic constituit
by figura et forma q. multu differunt a tertia spe
nam forma et figura n. habent entitatem realit
distinctam a quantitate sed tñ modalit. tertia
vero spes sit propria entitatem realit distinctam

21 A3 Ut: divisio in has spes sit sufficiens

aut advenit aliunde qua ex resultatione qualitatis
nec tm est propriu q se primo agendi et sic

Ob.

et tertia spes q fit hoc propriu ut sit formis,
consonans, vel exornans. Ob. acty imae

les quales sunt ira gaudium misericordia q sunt termini
potentiarum et habituum in nulla haru quatuor ptem

R.

toni qo ha spes n erunt sufficientes q illas actus ha
terminos ee in prima spe qualitatis qd sup addit p

tertijs illas actuando et determinando et etiam qd
disponunt ad habitus agendos nec obstat quod actus

passiones acty in tertia spe collocat ut ira gaudium
sunt acty immanentes aut quod sint termini partu

actionum non ee terminu actionis id ee ee effectus
actionis n e essentialis ratio tertiae spei nec adaequa

ta ee actus ear n ponit in tertia spe ut sunt actus
immanentes sed ut signant illas corporis alteratione

q ad has actus seqt v.g. iraz quatenus e qdaz corp
ris conturbatio perceptibilis tom sensu quatenus videtur

Ob. 2o

in iratis item gaudium quatenus e serenitas qua
corporis. Ob. 2do spes intentionales quasi illae n
sunt in aliqua spe q ee in prima sunt enim primo

R.

ordinata ad determinanda potentiam naturae v.g. ad hunc
finem sup addita in acty sint replices spes intentio

nales illudales et sensum directu sequenti articulo
utru p lineant ad habitum vel dispositionem. Ob. 3o

Ob. 3o

densitate et raritate lenitate et asperitate q pnt
se ad aliqua haru ptem q opponendo huc ee quattu

R.

les asperitate et lenitate videtur p lineare ad quantaz
p tem et consistere tm in figura quadaz q confurgit
ex certa partium positione nec obstat actus hic regit

A. A. V. singula hanc speciem paria inter se differant. 125.

icis appetitibus et lenitate a qualitate requirit enim
tas n' simplicitate quatenus sunt aliq' conpurgens ex par.
tur positioe sed quatenus tm d'p' signant ipsa pos.
nont sed d'p'itate et raritate nihil hic finiri
pt itaq' eam referuamus in phiz.

Ant: Atus.

tm singula hanc speciem paria inter se
differant.

Nota primo habitus ut hic sumit e qualitas sup. ^{Not. 1o}
addita potentie naati q se primo instituta ut in ^{habitus qd.}
uei et terminet potentiam ad suos actus vel oba
q' sit difficult' mobilis. dispositio vero e qualitas sup. ^{dispositio qd.}
addita potentie naati q se primo instituta ut inuult
es terminet potentiam ad suos actus vel oba q' sit
facile mobilis. Nota Edo est' uarij uarij exprinet ^{Not. 2o}
qd' sit facile ei difficult' mobile, commode tm appli.
cari a Corp' q' dicunt illa qualitas difficult' ex ^{qualitas diff.}
sua naa abijci pt q' tm d'pendet in fieri ab effi. ^{fieri ab effi. qd.}
uente non in conseruari, ut e. v.g. habitus serice in
habitus q' ut p'ducit requit opt' pt tm manere c'p'rate
opte iten d'p' spes impropria illi ty ei sequi intentionem
exemplo coi des antes fere uiuantes habituales et des
qualitates utiibz in corpore ei animo ex frequetatione
actum sine sint reni'oe sine intake qa hanc oia c'p'rate
causa p'ducente adhuc durat. illa qualitas difficult'
ex sua naa abijci pt q' d'pendet ab efficiente in fieri
ei conseruari ut est spes intentionalis q' imprimi
culo a morte na ut maneat in oculo et a monte
conseruari ite des spes intentionales sequi ext'.

44.

Ue singula haru specu paria int se differant
 notu e seipus cois item actus: edi habitum fem
 mini cognitiouu appetitiouu ad eda coies quali
 tates pducta in medio a magate succino bupedi
 ne influxus celestes qa hac exante causa pda
 ente cessant ee his suppositis dicendu est que ad
 primay sem in coisibz ee eozes habitu ee ee
 positione (entia) differre pbat qa phabily coll
 gimus: ea differre spe q hnt diffraz: ita oppo
 taz ut nunquam possint conuerrere sed habitz ee
 dispositio hnt tales diffraz uidelicet facile ee diff
 culter posse abijci qo dicendu eio genus immen
 atu haru duarum specu ee dispositione put lau
 tiori figurate diff dntz ee qualitas sup addita
 potentia reali q se primo instituta ut inuel
 deterninet potentiaz ad actus vel oba sua ee ut
 abstrahit a facile ee difficulty abijci. potet hoc
 coisio qa hic gradus prime contrahit a dictis du
 bus diffraz. contrariu sentiant eduz ee Louanense
 hic dicentes habitu ee dispositione tantu acide
 talit differre eandemq sem ut impetba ee remi
 sa ee dispositionem ut pfectoz ee interza ee ha
 bitu v.g. primu gradu scia ee dispositione quia
 q gradus ante pccere habitu ee p hnt ee affectu
 primo pater hoc coisile asserens habitu ee ee
 positione ee una sem ee dispositione paulati
 ferri habitu omqz habitu ee dispositione non con
 tra dispositione ee habitu qa dispositio ee tantu
 quodam mixtus habitz n habitus ipse si qo habitz

En
 differre haru
 habitz ee dispo
 sitione

En 2o

qo
 contrariu
 pater.

dispositio q

VE: si quæla hanc speciem paria nō se differant. 126.

Et dispositio non differat se reali cum una reali sit
aliis quia hæc habitus et dispositio distinguit
per facile et difficultate moveri sed una et eadem res
per facile et difficultate moveri a subto ut calor faci-
le moveri ab aqua difficultate ab igne. Et ad primam
habitu et dispositione dici unam speciem quia faciunt
unam speciem subalterna scilicet dispositione, non autem quod
nō sint etiam ipsæ species sicut si invenirentur hæc et
dentur. facere una species aliter invenirentur species subalter-
nam superioris hæc et dentur. Et ad secundam partem
nō velle dispositione fieri habitus sed tamen quasi ha-
bitus eo quod aliquando per aliquam causam per accidens
advenientem fiat difficultate mobilis a subto ut in
dices etiam hoc falsum esse videlicet dispositione fieri
etiam quasi habitus non nostram explanatione et prin-
cipio de adnatis Aristotelem probat sequela quia dispositio etiam
nos nunquam potest esse difficultate mobilis. semper enim
cessat cessante causa ponente et nō fieri quasi ha-
bitus quo ad omnia sed quo ad aliquid tamen quod est in
habitu nimirum quo ad hoc quod habitus ordinariis
dicitur sit in subto respicitur quod tales tamen longitudinem
temporis et dependentia in fieri et conservari ad
illius autem quod habitus et dispositio ab Aristotelem nō
contra potest dicitur illi primo quod omnis habitus
sit dispositio si dispositio sumatur generice, nō autem
omnis dispositio sit habitus etiam quod omnis habitus
sit dispositio quod ad hoc quod includat omnem
dispositionis duratione, in subto nō autem dis-

ad in.

ad in.

ad.

ad.

At. Ut si quædam hæc specu paria int se differat.

positio includat oem habitum durationem ad
sentin se facile et difficulte mobile n ce distans ha
bitus et dispositio nisi in addito minimè facile ex sua
nata mobile et difficulte ex sua nata mobile, etiam
ita autem calor sual posita ut supra diximus n con
qua exempla prioris qualitatis sed ut exempla ali
ena quæ explicaretur nata se qualitatis. ob id multa
alia, accidentia sunt difficulte vel facile mobilia et
ta n sunt qualitates se speci quantitas enim n pt
moveri a subo item calor ignis se non itaqi quod
uis mobile sed illud tm quod e in qualitate se
primo instituta ad agendum. quæ ad idem pnd.

Ob. 2°

Quæ 2°

videtur e potentiam et impotentiam n differre seali
et centrali se sic loquar et longas (i.e. quæ vel em
in potentia sunt p privatione potestatis et sic n e
qualitas ut n fit ens vel edo p positiva debili
tate ad agendum sive p potentia valde remissa
eo modo quo habitudo currendi in pueris e debilis
quam in viro et nec sic sunt diversa qa e ea
dem potentia q put aliunde inuach magis vel mi
nus e appetita ad suos actus vel edo sunt
p impotentia ad actus alterius potestatis sunt potestatis
videndi e in potestatis ad audientiam et sic e item
negatio q centralis comitatur potestatis videndi unde
patet hæc idem pnd nihil aliud ee quam potestatis
tiam p se primo instituta ut sit primo prin
cipium agendi pndunt vero in hac spe potestatis videndi
di flendi et similes q emanant ex essentia se

Ob.

quæ. ob. ut go aliter sicut mentis impotentia

Ut si aequalia horum specierum paria inter se differant. 127.

solitudo per exemplo duritiam et molliorem si ut
illge penam nam potius adhuc debilis si remissus
tam poni in hac spe. Quo ad sentiam speciem
dicendum patibilem qualitatem et passionem
seati. Spe et sentiali n. distinguere et esse qua
talem huius speciei definiti q. sit qualitas p.
se primo instituta ad ornamenta subiectae nec
resistant ad remotione quantitatis p. h. b. h.
ex parte hic q. dicit quod differant et in bre.
vitorem aut longiorem p. manentiam unde fit
paragone quando longior aut brevior p. manentia
reperitur in qualitate eiusdem speciei tunc signum e
quod tunc faciat infra accidentales in ea se in
qua reperitur sed p. manentia longior aut brevior
reperitur in qualitate eiusdem speciei q. p. h. b. m.
da hanc p. manentia reperitur in rubore q. dicitur e
generalis dicitur dicitur, tunc autem oritur ex remissio
suo transit ad ruborem natis et subitus est eiusdem
speciei ad hoc sensus ex solis q. eiusdem speciei illa tunc
brevior hanc p. manentia ad hanc speciem remissio q. a qua
tates et in illas consequuntur si tunc ad confirmationem
contingit rei p. h. b. m. ut gravitas leuitas q. dicitur
ut primo quod longior p. manentia et brevior
facit sentiales speciem in habitu et dispositione et
hic n. q. q. hic reperitur in qualitate eiusdem
speciei ibi autem n. reperitur ut supra vidimus di
ces eto cur hanc speciem d. patibilem qualitatem et
passio quomodo item mouere sensum aut ex motu
oritur et n. oes qualitates q. in hac spe ponuntur
efficiant passione sensum ut gratia charitas

Em 30.

obatio.

ob.

ob. 30.

A 4 Ut singula harum specierum paria inter se differant.

ad primum quod ex caetero hinc tripliciter aliquid
specie passibile esse dicitur primo quia potest suscipere passionem
sicut aqua calere etiam quia in se ipsa
efficitur passione in se ut quia calor efficitur passione
in eo quod calefit. pro quia nascitur ex aliqua
passione ut calor albedo quod oriuntur ex passione
primam qualitatem et hinc duobus passibilibus
modis scilicet et illius ut colligitur ex
textu non primo ad etiam quod qualitates huius
speciei mouere sensum quia efficiunt passionem etiam
qualitatem sensum dulcedo enim efficitur passione
etiam gustum et sic mouet gustum calor efficitur
passionem etiam tactum et sic mouet tactum aut
ex motu oriri quia sunt effectus alius motus
id est passionis etiam sensum mouentis sicut pallor
et effectus alternationis illius corporalis etiam
sensum albedo effectus temperamentum naturae.

Nota tamen ex hoc quod sunt effectus etiam quod sectione ad
etiam duplex scilicet dicitur scilicet non hanc speciem dicitur passibilem
vel passibilem qualitatem non quod ratio fortis est
adequata per haec uerba explicita non sunt multae
qualitates huius speciei quae efficiunt passionem etiam
sensum nec oriuntur ex hac passione sed quia propter
figura vel effectus maxime cognoscitur a nobis
in rebus sensibilibus et igitur sensum et qualitates
huius speciei sunt passibiles aut passionem aut mouentem
nasci aut saltem habere aliquam affinitatem cum
istis gratia non charitas et similes qualitates speciei

A: V: ha p[ro]prietates sint esse assignatae 128.

rationales saltem hinc aliqua, quoniam in istis sunt
enim qualitates in a[er]e sicut qualitates sensibiles in
corpore. ob id hic dicitur singula huius speciei mo-
vera sensu aut ex motu sensus accipi sicut illud sicut
p[ro]prietate referri ad exempla Antis ibi allata non
ad esse qualitates. Quo ad formam et figuram di-
cendum in casu loquere Toledo hoc non differre
et hoc quod figura signet terminatione quanti-
tatis forma autem idem sit quod pulchritudo ratio-
is quia pulchritudo est aggregatio plurium qualita-
tatum in aliqua p[ro]portione consequenter non est una
qualitas Et differre tamen quo ad modum signandi
et quo ad rem ipsam consequenter non tamen diversas
realiter et essentialiter species probat quia eadem res
quatenus abstracte considerat a corpore physico
et more magis cogitatur dicitur figura, eadem
ut considerat in se subiecto et corpore reali differre
nam de forma et finitudo autem species sunt qualitates resultantes
ex termino quantitatis comprehenditur, sed se esse figuras
magis triangulum circulum.

Ob.
Et
Om. etc.

pulchritudo q[ui]d.

Quaestio 1^a de p[ro]prietatibus
et assignatis

Tres maxime p[ro]prietates assignat quattuor Antes
prima est habere contraria etiam suscipere magis
et minus quia ut res etiam eas dicantur similes vel
dissimiles.

Ant: unius.

Utrum haec p[ro]prietates esse assignatae
dicendum primum esse etiam Antes conuenire que-
ritur habere contraria sed non in se probat

Om.

23. ff. Ut hae proprietates recte sint assignatae.

Exemplis quae calidus et frigidus sunt contrarii
quales item albedo et nigredo quibus etiam quae
quibus admodum illius voluntas et non habet contrari-
etiam vincendum etiam se assignari qualiter super
pese magis et minus sed non est nisi solum primum
patet in albo calido et etiam quae figurae ut zangue
legit non intenduntur quia quae aliter etiam suspensio ma-
gis et minus per se enim est in se et remissio
Dubitatur hic utrum qualiter suspensio magis et
minus in concreto tamen et etiam in abstracto et utrum
dicere possimus hanc iustitiam est magis iusti-
tia quam illa sed posse nos se dicere in abstracto
tamen iustitiam et magis intensam illa iusti-
tia quae sic dicendo signamus aliquid habere plus
gradus entitatis qui non sunt in abstracto qualiter quae
tanta vel tanta intensio est contra etiam rei et
sicut Caieta: non posse nos in abstracto dicere qualiter
suspensio magis et minus etiam predicata essentialia
quae accidentia in abstracto imitantur modo signandi
substantia quae magis existendi per se substantia autem
ex eo quod per se dicitur non est magis vel minus
substantia et haec doctrina vera est quae dupliciter
potest illi qualiter suspensio magis et minus etiam
predicata essentialia se ut predicata essentialia per
dicuntur in abstracto ut haec iustitia est magis ius-
titia quam illa etiam ut predicatur in concreto haec
iustitia est magis iusta quam illa sed ex hoc
sensu vera est predicatio non primo quia in ius-
titia sit gradus opinionum aequaliter contrariis
et iustitia non est quae per se contrarium

Omne

Dubium

Quaestio

* Alii sumunt
et magis et minus
10

20

Ut haec similitudo sit recte a seipso

129.

qualitas dicitur dicitur de eo cui in tanquam
de subo iustitia autem n' e' futu iustitia sed
ipsa iustitia. Quod dicitur 2io, recte ab ipse affe.
gnari q' p'prie qualitas maxime p'pria ut r' d' ea
q' se res' dicantur similes vel dissimiles p' hac con-
clusionem nota primo ex caretano hic quid p'prie di-
cta similitudo e' improprie seu metaphonica p'prie
similitudo dicta e' relatio conveniential' int' duo
qua sunt p'p' addita futu' q' quantem ad eius
p'fectionem implenda in e' d' e' operando impro-
prie dicta similitudo e' relatio conveniential' int' duo
a quomodocumq' int' se eadem sunt sicut duo haec
r' d' huiusmodi duae quantitates r' d' extensio-
nota e' d' ex Corpib' hic similitudo p'prie dicta r' d'
ut posse considerari vel r' d' actu vel r' d' p'p-
teritiam n' e' q' neutre ut relatio haec e' similitudo
actu conveniential' sed ut possit convenire nota 2io
dubium esse utrum similitudo consistat in gradu inten-
sionis an vero consistit in identitate specificia p'p-
in Corpib' hic e' d' similitudo in gradu sit p'p'riissime
dicta similitudo in actu illius p'p'riissime q' consistit
in identitate eiusdem spei p'bat q' si illius p'p-
militudo in gradu intensio- n' r' d' oes qualitates
res' dicuntur similes vel dissimiles q' d' oes qua-
titates suscipiunt magis e' minus autem illiam
similitudine certam ex identitate specificia oib' qua-
litate conveniential' p'bat r' d' ex 5 met: c 15.
ubi dicitur Tales ea e' similia quorum una est
qualitas. Ob: primo sicut se sit quantitas

Com 3o

Not 1o

impropr' / mudo q'

impropria q'

Nota 2o

Not 3o

130

Anni: Ut: hae proprietates sint recte assignatae
 ad aequalitatem sic qualitas ad similitudinem & met.
 c. 15. sed quantitas dicitur aequalitas. ¶ paritatem
 extensionis quod quantitas dicitur similitudo. ¶ paritatem
 intentionis ¶ dicitur in similitudinem se habet quantitas
 ita qualitas quo ad unam similitudinem in de.
 licet gradualem conceditur quo ad unam negat
 ¶ 2do sicut se habet quantitas ut ad eam se
 habet aequalitas ita et qualitas si abstrahatur
 habetur a modo quo ad quantitatem aequalitas
 sequitur conceditur si inducitur modum: quod si
 talem extensionem vel talem sequitur nego. ¶ 3do
 ex nostra conclusione sequitur easdem quatuor habere
 unam similitudinem unam gradum alteram per unam
 aliam ut: ex 2do duas quatuor et res per
 similes et dissimiles nam albedo ut tria est
 similis albedini ut quinq. et dissimilis est
 2do gradu 2do nigredo et similis albedini in
 se et dissimilis in se 2do similis in gradu ut tam al-
 bedo qua nigredo sunt intensa ut albedo dissimilis in
 se ¶ ad primum concedendo duas quatuor habere
 triplicem similitudinem ad eam concedendo primo albedini
 ut tria et similis albi ut quinq. et dissimilis
 in gradu 2do dicendo nigredo et albedo
 sunt dissimiles quia similitudo vel dissimilitudo in-
 minatur et unitatem specificam non genericam in
 genus non fit diversa latitudo a specificam quam
 vis non foret in absurdo ut dicitur in 2do et
 latitudo eandem rem dicitur similem sicut in
 similitudine generis dissimilem ob diversitatem.

10 20

Re

Quid sit habitus

130.

Specie quamvis transitio speciei fortior sit quae negat
de albedine et similem nigredini proprie redit quae
dum quae propria fuit in gradu superat fuit in
in specie.

In Caput Nonum Religiosae Praedicationis

De passione et actione itaque et fitu et quod sit
sicut illa quae hic traduntur in Fox. et actione tradi-
tione in phisicis est sequenda praesertim in aliis
dicendum est de habitu in alibi locis non fit.

Quaestio de habitu

Quid sit habitus

Dicendum est habitus sicut ut Suarez dicit ad diffinitionem
habitus quod est in se habet qualem habitationem et est modum
realem intrinsicam rei quae consistit ab habitatione et
contra illos quod dicitur hanc Gilberti habitus est
corporum et eorum quae circa corpus sunt adiacentia sicut
explicat quasi adiacentia haec est modum relictus
intra rem quod eo quod aliquid illi adiacet probatur
quia non est maior ratio quare corpus adiacet
cuiusmodi modo in se cui adiacet et non cuiusmodi non
dum in ipso corpore adiacente. Et quia ut resultat
aliis modis sequitur aliqua mutatio realis sed
habitatio est sine mutatione reali tam corporis
adiacentis quam rei cui corpus adiacet si enim

habitus est

Q. A. 1 Quid sit habitus.

Deus annihilaret corpus factu res adiacens
nihil amitteret reale qd signu e qz ante nullu
habuerit modu itez si Deus annihilaret
corpus adiacens res cui adhaerebat corpus
etiam nihil amitteret qd e hic signu e qz
ante nullu acciderit modu re. itz intrinsecum

om 20. Dicendum 2do habitus esse rem ipsam quatenus
adiacet extrinsecus vel circumposita e alicui
in hac d fine inuenit 1o forma huius parti q
e res ut adiacet extrinsecu 2o. uestis quate-
nus dicitur aliqd esse uestitum 2do innuitur
futu cui adhaeret forma et se 2o. ho q aut
se d uestitus 2io innuit unio qua haet forma
unio futu nihil enim est aliud haec unio quam
circumpositio uestis ad uestitu 2to innuit unio
positu ex forma et futu et est 2o. res uestib
futu uestitu pbat eam conclusio qd illud est
forma diuinus p diti a quo concreto illius p diti
dicitur sed ho p diti concreto dicitur a re aha
te 2o. uestitus a ueste qd uestis 2o. e forma
hij p diti quod autem forma huius p diti ut
uestis n absolute et 2to se fit forma sed
quatenus circumponit pbat inde qd futu 2to
se n e accidens qd e aliqd aduenire quomo
domy non p qd uestis fiat forma hij p diti
nihil autz pt assignari qua circumpositio p
auodatio 2o dicitur sed quares utru haec unio
positional unio realit distinguat a forma 2o. ut
ole qz tm distingu ratione n autz modalit aut

or.

q

Quid sit habitus.

reality patet ex prima ratione qd res e circum-
 posita sine noua reali mutatione sui sed tm
 qd talis quatenus existit ppxime subo illudqz dnoiat
 cum ante non dnoialet ex eo quod illi ppxime
 applicat e a subo ppxime quasi sustentat. Ob so
 substa n' pt e forma accidentaria qd nec consti-
 tuere aliquod ppxime p dnoio ante: n' potest etu
 se consideri etu quod alteri ad huc et negat nam
 hoc. eto modo accidentaly dnoiat subu cui ad-
 haeret. Ob. eto totus s' meta e 20 diuersi int
 etu qd tte vestem e vestem yfay intercedere ali-
 qd mediu nimiru habitu seu habitatione qd qd
 constituit formaz huius ppxime non e vestis sed
 aliqd ppx vestem qd intercedere aliqd mediu
 uidetur circumpositioe neqz ille vestitus nes ue-
 stis dnoiet illu vestiens nisi aucto dnoio vestis
 interueniret sed qd dicimus in ratione tantu e
 qd ista circumpositio ex parte rei n' distinguat a
 veste. Ob. qd si ista dnoio extrinseca a veste
 extrinseca adiuuante sufficit ad constitucioem qd dnoio
 plura erunt ppxime ut huc dnoies extrinseca
 possint diuersimode multiplicari etu variatio-
 ne terminandi ut quod res dnoiat uisa qd ui-
 su terminal illata qd terminal illatione ppx
 gando sequelay ad ppx p dnoio quomodo dnoies
 possint variari possunt ita ut subo dnoierent
 q' moui forme negat ita ut dnoierent subu

Ob. 1o

R.

Ob. 2o

R.

Ob. 3o

R.

Q. A. 2. De speciebus huius iudicamenti

ad hoc tria respiciantur
scilicet

1. modum termini vel alterius cuiusdam rationis conceditur ad utrum ut dicitur extrinseca
2. quod sit in se ipsa sicut dicitur in de...
3. ut habeat se per modum forme respectu sui dicitur finale ut rem dicitur quasi est in se ipso in habitatione non autem quasi est in se ipso circa quod dicitur vel finis et nudus terminus et hinc excluditur omnis dicitur extrinseca quod oritur in obiecto vel termino respectu actus vel potentiarum non autem excluditur dicitur quod oritur in agente a passione quod extrinseca dicitur enim agens fortiter quasi sicut in tantum qua obiecto vel termino. Et sic ut ista dicitur extrinseca sit distincta fortiter a ceteris generibus dicitur quod sit in se ipsa ut hanc dicitur non sit fortiter composita ex formis plurium dicitur.

30
30

Aut. dicitur

De speciebus huius iudicamenti

Species huius iudicamenti recte assignantur a corpore et
sicut dicitur enim tota est species quod dicitur
menta et res circa positae ut vestes annali omni
mum gemma sicut quod aliquid de deaurata ornamentis et
nota hanc in se ipso sicut ad hoc dicitur ut dicitur dicitur
sed ut dicitur quomodo rem sicut animata sicut in
nimata modo eas res dicitur et modum omni sicut
murus et indatay tactibus et arma dicitur dicitur

De sua parte dicitur

posita quod hanc dicitur dicitur quod hanc dicitur ponunt et quod

et his tractant q ad qd dicitur sequitur vel tanquam
similes vel ut ad qd concomitantia quoniam quoniam in
p[ro]p[ri]etate fuerat fides mentione t[er]m[in]i contrarij dicens
habetas et quantitate n[on] sup[er]ire contraria qualitate
aut[em] sup[er]ire it[er]um relativa et simul nam totum
et connectum in actione et passione it[er]um quoniam
habere cernit in varijs p[ro]p[ri]etate ideo ad gl[os]as q[ui] d[icit]
totum cognos[cat] t[er]m[in]i nonnulla hic tractat.

Caput 10 de oppositis

Pr[ae]ter partes completit[er] hoc agunt s[ed] numerat[ur]
p[ro]p[ri]etate oppositionis ideo h[ab]et[ur] applicat[ur] t[er]m[in]i con-
traria q[ui] hoc agunt tractat[ur] sup[er]ius p[ro]ponit[ur] nos
una q[ui] oppositorum r[ati]o[ne] expedimus.

Questio de oppositis.

Art[iculus] 1[us].

De oppositis in genere.

Opposita explicat[ur] possunt aut[em] q[ui] s[ed] generalit[er] p[ro]qua. ^{opposita z[er]o.}
c[on]s[ist]unt d[ist]inctitate t[er]m[in]i, strictius p[ro] q[ui] t[er]m[in]i eadem
falso simul affirmari n[on] possunt et sic opposita sunt
ita quod repugnantia. h[ab]et repugnantia d[ist]incta. ^{divisio.}
in opposita p[ro]p[ri]etate d[ist]incta et separata. separata sunt ^{opposita d[ist]incta}
quoniam nunquam repugnat indifferen[ter] multis p[ro]p[ri]etate. ^{z[er]o q[ui] d[icit]}
t[er]m[in]i ideo n[on] se pugnat q[ui] t[er]m[in]i extrinsec[us] an
negatione v[er]o aliorum opposita aut[em] sunt re-
pugnantia q[ui] pugnat in aliquo t[er]m[in]i ob
p[ro]p[ri]etate ratione ad illud. Si repugnantia q[ui]
ista sunt v[er]o opposita in reliqua ponunt[ur]

A. 5. De oppositis in genere

lato differre et excludunt separata illa n. n. pugnare un aliquo terminato sed ut vlt. extra se. eto pugnare in his aibz tm p. anaxam sibi extrinsece oim negatione opposita vero separant p. determinatis qlyda ut nigredo albedini et vitas. inveni, eto p. aliqua peculiare ratione ut contraria p. expulsiore negatio e. privatio ob intrinseca negz forma repugnantis relatio p. intrinsece separz. Quo ad divisione. dicitur

divisio opp.
privati

opposita sufficienter et adaequate in has tres un-
traria, contradictoria, privativa, relatiua p. hinc
ois opposita aut e. intz terminos utriusq. positivus
aut intz terminos quoru unus sit positivus alij nega-
tivus p. privum aut isti termini sunt absoluti aut
relatiui si absoluti sunt contrasta si relatiui sunt
relatiua si eoru aut terminos negativus connote
aptitudine forma et e. oppositio privativa aut n.
connote et e. negativa p. vobz p. q. n. d. abz p. m.
vru n. enim pt intz venire oppositio intz duos termi-
nos negativos in ea q. nihil vno sunt h. p. p.

B.

hinc habere aliqd. diversu quo opponant. dicitur tm
diving aliqz e. eoru et n. eoru sed privum e.
privatum e. in negativum q. d. abz oppositio intz duos
terminos negativos p. eoru et n. eoru et sic
quo ad form. verbo e. et fortit n. fat intz ter-
minos positivos e. tm virtualit. intz illos na
si dicas eoru n. eoru h. auipias eoru p. fortit
sive p. negatione tunc n. eoru signal. videtur
q. e. positivum quid negat enim negatione si aut

R.

lucis unquam p[ro]p[ri]e p[ar]tine ad videndu[m]
 tunc n[on] dicitur h[ab]ere negativam aptitudinem et p[er] illa
 distinguitur q[uod] e[st] positivum q[uod] adeoq[ue] semp[er] alij termi-
 nis e[st] virtualit[er] saltem positivus. Quares una q[uod]
 h[ab]ere divisio sit univoca s[ed] negativum q[uod] n[on] aqua[m] p[er]
 h[ab]et participat[ur] ab his t[er]minis n[on] p[er] se s[ed] cor-
 venit oppositio[n]i contra dictione[m] q[uod] p[er] se s[ed] h[ab]et ne-
 gatione[m] contrarijs autem et relati[on]is convenit
 e[st]e[m] attributione[m] quatenus h[ab]et adiuncta ex[tra]m[ur]
 s[ed] neg[ati]ve[m] oppositio[n]e[m] Albu[m] enim p[er] se primo e[st] al-
 bu[m] extrinsecu[m] n[on] h[ab]et adiuncta neg[ati]ve[m] nigri p[er]
 quos opponit[ur] eid[em] constando mat[er]ia in alio condi-
 tionis qua p[er]tinet ex[tra]m[ur] nigri si vero loquimur
 d[icitur] oppositio[n]e[m] quatenus t[er]m[in]i respicit neg[ati]ve[m] et p[ri]mo nec
 ibi e[st] univocatio q[uod] p[ri]mo n[on] opponit[ur] forma p[er]
 aptitud[em] sed p[er] neg[ati]ve[m] aptitud[em] contrarijs et hinc videt[ur]
 h[ab]ere p[er] meta[m] e[st] dicitur contradictoria[m] opposi-
 tionis e[st]e[m] maximam q[uod] e[st]e[m] hanc cetera di-
 cunt[ur]. Ant[ea] dicitur.

De contrarijs.

Dividunt[ur] p[ro] contraria ut videre e[st] agud f[er]on. divisio con-
trarijs
 Eto insti: in ea q[ue] vident[ur] medio positivo ut amur
 et adiu[m] q[ue] possunt q[ui]dem habere separatione abutro
 q[uod] sed nihil positivum h[ab]et in medio. et in ea q[ue] h[ab]et
 mediu[m] ut albedo et nigredo h[ab]et enim subdine
 et h[ab]et ulterius dividunt[ur] in ea q[ue] h[ab]et p[er] se non altera h[ab]et
p[er] se.
 mixate sive cui vident[ur] e[st]e[m] p[er] se q[uod] dicitur iano
 mixate ut videre e[st]e[m] agud f[er]on. Eto dividunt[ur]

A. 2 de contrarijs

alia d. p. in contraria simpliciter seu adaequate, et sunt
ea q̄ opponuntur ut duo extrema ut albedo et
nigredo, et in contraria etiam q̄ est in adaequa
te et sunt ea q̄ opponuntur ut mediu et extre
ma ut Rubedo et albedo et haec pot̄ et p̄p̄tia

haec p̄p̄tia. q̄a etiam mediu p̄p̄tia ē ut dicitur foras et
tunc meta C. 10. nam p̄ forte mixtione contra
rioru in gradibz demissis ut debilitas alba
p̄ virtualiter continetiam seu partitipatione
extremoru ut sunt colores medij sicut p̄ seipsum
ab utroq̄ extremo ut liberitas inter avaritiam
et prodigalitate nos hic itypony in fine con

q̄ p̄ p̄p̄tia
contrariu
definitis

tra na simpliciter. Definuntur aut contraria
im d. 25. et ea q̄ sub eodem genere maxime distat
et se expellant ab eodem subo cui uniusim infunt nisi
alteru eoru nisi a naa ubi ostendit̄ quatuor con

+ condes co.
trarioru.

trarioru a ē quod sit sub eodem genere, ita q̄
sub illo maxime distat, p̄o quid se expellant, ita q̄
n̄ simul infunt sed uniusim. quo ad prima con

q̄
q̄

trariu quomodo contraria sunt sub eodem genere
contraria ē vel sub eodem genere primo, ut albedo
et nigredo sub colore vel sub eodem genere remoto
cuiusdem p̄p̄tia ut iustitia et iniustitia quosim
illa immediate ē sub virtute, haec sub vitio, rem

Not:

te autz utraq̄ sub genere habet. Nota t̄a contra
ria ista ē sub genere remoto ut illud semp̄ sit
aliquid q̄ p̄ se habet n̄ p̄ se genus p̄p̄tia q̄a alia
n̄ haberet p̄p̄tionem ut se mutuo ex p̄p̄tia ē

& transmutaretur transmutatio n. n. fit in ea que
 omnino sunt diversa sub summo genere. Ob. califa.
 hio contrariatur frigori sed caliditas et frigus sunt
 in diversis partibus illam actionem hoc in qualitate ge
 contraria n. sunt semp sub eodem genere & caliditas.
 ne contrariatur frigori n. p. se totum sed ratione sui
 termini q. augeat se: caloris nos aut loquimur d. y.
 q. estu se sunt contraria. Quod ad ista contem
 parat quomodo contraria in se maxime distant
 & hanc distanciam completi o. et ee positiva sine
 in se terminus tales q. si d. g. dista negativa ex
 parte unius termini dista contrariorum n. erit ma
 xima sed dista privationis et negationis cum
 ha forma erit maior magis enim distant ens et
 n. ens qua duo entia edo. et ee dista n. sub quo
 eumq. genere sed sub eodem sub quo contrariantur
 nam si accipiamus alius genus qua id sub quo
 contrariantur n. semp maxime distabunt contraria
 na albedo magis distat a nigritate qua a nigre
 dine in habeat pauciores entitates ees in nigritate
 litate qua in nigredine sic ad h. maxime ut
 inuat hanc distanciam ee maxima q. d. p. et se ipsum
 primo positivum ut contraria plus distat sub eodem ge
 nere quam oia alia q. sunt sub eodem genere et hoc
 n. e. semp neesse na sub eodem genere partibus qua
 litatis eque distant siccitas et humiditas ac frigus
 et calor edo negativum ut nulla sub eodem genere
 plus distat etiam si eque distat et hoc sufficit.

D.

E.

F.

G.

A. 7. De contrarijs.

Ob. 10. avaritia et liberalitas q̄ non sunt contraria n̄ maxime distare ea p̄dignitas magis distat ab avaritia ut oīat p̄dignitas liberalitatis n̄ item q̄ 10 avaritia et liberalitas s̄ maxime contraria sub hoc genere habitus moralis nam illa male affert moralit̄ hoc bene q̄ maxime distat avaritia aut et p̄dignitas et maxime contraria sub genere virtutis q̄ t̄o avaritiam et p̄dignitatem p̄dignitas sine actu elongatione male et magis contrariam n̄ autem et bonitatem vel malitiam

Ob. 20. moralium. Ob. 2do error et vera opinio sunt contraria sed n̄ maxime distat q̄ p̄dignitas in se magis distat ab errore ut sit certa cognitio n̄ t̄m p̄dignitas sed et hoc distat n̄ sunt contraria sub hoc genere opinio. opinio enim et sit genere remoto habitus illius negat q̄ sub hoc genere opponuntur ut mediu et extremu n̄ ut extrema. quo ad q̄m cont̄ quare quomodo contraria se expellant ab eod̄ sub hoc genere cont̄ria requere minus expulsiōe q̄ n̄ sit et alius effectiva sine expulsiōe q̄ alio n̄ sed sufficit ut sit falsus, ratio q̄ quia nulla contrarietas n̄ est effectiva utbedo. n̄ et nigredo et multae similes qualitates n̄ agunt in se sub hoc genere sequuntur ad actionem consistit autem hoc falsus expulsiō

in eo ut unius forma ex natura sua repugnet
 et simul in eodem subiecto in altera forma et
 dicitur per se subiecto delectat quasi altera, eto ex.
 pulsione melius adde tu nisi alterum nisi a non nam
 nigri: expellit albedine a nive et cygnus zid ex.
 pulsione ad eodem subiecto inflexionis et ab eadem parte
 subiecto oppositis. Repugnancia una idem. Ob. calor
 et in igne contrarij: atq; frigori quod est in aqua go
 non necesse est idem subiecto et quod contrarietate in me.
 diate frigori aquae quatenus potest effluere calorem in
 aqua et contrarietate immediate frigori non autem ipse
 contrarietate immediate quo ad ista tunc quatenus
 quomodo contraria non simul in se subiecto et non esse
 simul etiam gradus intensis res: id est ultra et in
 gradu utriusque non autem obstat quominus sint si-
 mul in gradibus remissis vel in diversa parte
 subiecto. Ob. quatenus contrarietate subiecto et eadem per se.
 tam non et intensis res sed tunc etiam etiam in gradu
 remisso go et in gradu remisso non se int. comu-
 pante sed tunc se expellere et disto. Nam qua-
 litates ex eadem sunt vel contrarietate in gradibus in-
 tensis non autem tunc ex eadem ut in vi gradu con-
 trarietate.

Ob.
 Re.
 Re.
 Re.
 Ob.
 Re.

Ant. tertius.

De relative oppositis.

Relative opposita sunt ibi quod hoc ipsum quod sunt relative et
 oppositorum et dicitur aut quomodo let aliter posita et.

4-3. De relativis oppositionibus

ad ipsa dicitur oppositorum quia relative opposita
sunt duas res. primo mater ut est pater
et filius. Eo res oppositio nis quae conjungit ex
rele mater tanquam ex facto et est res quae
relatis et est hanc relative opposita dicuntur
oppositorum adverte in res oppositionis et aqua
lis comparationis na hinc relata in quae est oppo
sitis relativa aliquid habeant res. dicitur pariter
ut pater et filius in eo quod opponitur relative oia
hinc aquae oppositio. Not: Plus

De oppositione privativa.

privati: oppo: Privative opposita sunt quae opponuntur ut habitus seu
forma et ut privatio habitus aut formae hanc op
positio satis itaque illa privationis naa. Nota
Nota: quod negatio per se plus est ad privatum est negatio priv.
priv. dicitur finiri per carentiam formae, dividitur
attendendo suba in quibus reperitur in privatione per
negatio quod negatio dicitur negatio in se et negatio for.
mae in suba inepto ad formam privationis et negatio
privati quod formae in suba apto ad formam ut caritas huius
explicatione trahit for. Eo incho. c. 17. De hanc
privati quae per se quomodo dividatur. Nota: quod
privati quae et dicitur quadrupliiter posse accipi privati
o enim dicitur carentiae formae in suba quocumque
sive apto sive inepto ad illa formam ut si mare
dicitur. Unde hanc privationis videtur tantum nullam

Att. de oppositione privativa. 150.

phosica cu se. nonne privatis transferimus ad
ea q privata n sunt pprie loquendo. 2do privatio
dicit carentiam formae in tubo apto ad illa forata
ratione gradus generici n ratione specifiu, ut si
tuba videt carea n hanc quatenus ait est apta
videri quatenus vero e in tali spe apta n e. 3io
privatio dicit carentiam formae in tubo apto ad
2tu gradu specifiu sed n 2du tempus sicut
catulus 2tu gradu canis e apte videre sed n
e ordinarie ante septimum vel non novu diem.

2o

3o

4to privatio dicit carentiam in tubo apto ad un
gradu specifiu et 2tu tempus ut si catulus di
catulus canis post novu die q eo tempore solet
videri hanc ultima auctio e propriissima. 2do

4to

5o

6o Dividi privatio in eaz q tm privat actu ut
solaris q tm privat actu videndi n potentia ut
tenebrae q tm privat actuali luce 2do in eam q
privat potentia quippe id e illa m h qua et actu
nihil impedit quod fit factu actus illius ut e pri
vatio potentia videndi, 3io in eaz q privat potentia
remota id e ea m h qua et actum aliquod aliud
factu ad illu actu impedit ut manus que n tm pri
vat potentia videndi sed etiam anima in
qua e potentia. 2do qm pt ultra a privae deq
regressus ad habitum nota regressu ea duplice
primu ad idez numero ut idem nimiru redeat
2tu numeru quod ante peryt 2do ad idez spe

2da divisio
privatis.
10

2o

3o

4o

Not.

44. De oppositione privativa.

ut in aegrotus q̄ restitutus priori sanitati
n̄ enim est eadem numero sed p̄ se tm̄ regre-
sus ad idem p̄ se iterum duplex est prius immu-
diatus q̄d̄ aliqd̄ immutabile a privatione redit
ad forma ut cum aer tenebrarūq̄ immediate a
tenebris redit ad lucē s̄to mutatus q̄d̄ aliqd̄
antequā redcat ad forma prius mutatus in aliam
ut in brutū mutatur materia q̄ amittit vitam
bruti prius et augetur alias formas et disposi-
tiones antequā augetur iterum aliqua forma
si prius enim uerbat̄ in terra terra in herbam
hanc in partē aītis et ita tandem materia re-
dit ad uitam q̄ q̄d̄ in toto et solet s̄ not.
cap: 5. n̄at̄ n̄ p̄t fieri regressus ad eandem
numero forma opposita privationi p̄cipat̄ aut
p̄t ut testat̄ resurrectio mortuorum ubi q̄q̄
p̄t eandem numero anima q̄ d̄o regressus
immediatus ad idem p̄ se n̄at̄ dat̄ patet exem-
plo supra dato aer enim d̄ tenebris immu-
diate transit ad lucem q̄ q̄o regressus immu-
diatus n̄ dat̄ a prius ad habitū q̄d̄ privatio
privat̄ potentia p̄cipua uel remota nam q̄ am-
sit potentiam nisiq̄ amplius n̄ uidebit. Q̄
immediate quā mediate bene p̄t fieri regressus
ut uidebit̄ in exemplo uitae am̄ fact̄ ut igit̄ p̄t
dicit̄ prius distinguē a contrariis quod d̄t̄ re-
gressus a contrariis ad contrariū n̄ idem d̄

privatiōe ad habitū itēque si d' regressu im.
 mediato a privatiōe d' qua in zia responsivē
 zio d' p' utra privatiōe suscipiat magis et minus
 h' p'prie n' suscipere, q' privatiōe intrinsicē in h'it' e
 quod aut nihil ē quomodo possit intēdi intensiōe. s'it
 p' additiōe gradus. realis ad gradū realē improprie
 aut quatenus connotat terminū cui opponit' suscipit
 magis et minus q' n. privatiōe & gradib' erit quasi
 intensiōe quamq' privatiōe ductus eodem modo in qua
 bitate privatiōe q' privatiōe longitudine bipedali est
 quasi longior illa q' privatiōe longitudine pedali quod
 etiam locū h'it' in p'fectionib'. essentialib' nam pri
 vatiōe nobilioris formae ut gratiae divinae est gra
 vior quam privatiōe gratiae humanae.

Art: Stus.

De oppositiōe contradictoria
 seu negativa.

Negative opposita sunt (i) opponit' ut habitū negativē q'
 seu forma ē negatiōe habitus seu forma. Nota^{positiva q'}
 primo p' contradictorie opposita n' hic illi affir
 matione et negatione q' est in enunciatiōe
 qua aliqd' affirmamus vel negamus ut s'it. h'it'
 ē albus h'it' n' ē albus sed simplices terminos q'
 sunt principia et materia huius affirmatiōis et
 negatiōis complexe quales s'it videns n' videns
 sed et n' sed et Nota^{sed nos hic non s'it} Nota. 20

A. 5. De oppore contradictoria seu negativa.

Primo. mere nege p nege specificie sumpta qd in sub
mesto sed p negatione in genere p ut abstractis
a subto apto uel mesto e' p ut dicit tm caranti
om formae ratio qd qd si sumeret p nege ut
e sub subto mesto daret mediu in nege
et formaz quod e contra Atqz pbat sequela
quia in n' uident lapidem e' uisione daret
to qd e' n' uident sed cecus. Ques o hoc

Secundo. modo negative opposita e' opposita primative
n' distinguunt qd oia primative opposita sunt
e' opposita negative ut primatio sit p' nega
tionis. Sicut Cases hic negando sequentiam ad qd
tem p' primatione contineri sub nege similitu
sub anti continet e' matu sed n' quatenus ne
gatio p'fundit ab aptitudine ratio qd qd con
ueniant generi p'iso ab inferiorib' sunt ante qd
uenit e' genus ut p'fundit ab hoc e' h' m
to illa n' conueniant inferiorib' to n' n' e'
genus sed hoc oppositis negativa conuenit nege
ut p'iso e' ab aptitudine e' negitudine e'
forma qd quo ad hoc oppositis primative n'
et contineri sub negativa p' edo n' e' abfur
dar eandem rem diuerso resp' habere di
uersas opposiciones e' ita opposiciones prima
tiue p' negatiue ut tm dicit nege n' e'
ut includit apting. Ques secundo hoc modo

qz

De oppositio contradictoria seu negativa. 138.

Dari alia oppositio ne qd dicitur quatuor na
Dabit oppositio ubi fit negatio formae in facto inepto
ad illa forma sunt n' uideris et uideris respu lapsu
dis qd posse qdem dari in reore sed ideo non se
teneri qd n' fit uti in toga ex dicitur faurex
et respuere qd dicitur circa oppositioe contra
dictione primu et utru ueru fit illud factis mty
forma et eius negatione n' dari mediu qd re
de qd di formine mty priuatiue et negatiue op
positiu assignari qd illa habeant mediu haec mediu
cauant pbat qd Vg. datu lapis q nec cauo
nec uideris at uero nihil datu qd n' fit uel ui
dens uel n' uideris ratio qd qd priuatiue con
notat aptine q n' reperit in oib illis reb: q ca
rent forma at negatio nullam eiusmodi requit
sed ubi forma n' e ibi ipsa e unde ulterius fit
ut negatio dicat tam t non entibz quas t entibz
bz tam t n' existentibz quam t existentibz nam
cu n' existentia careant forma habebunt ne
gatione formae q n' fit in priuatione hanc priua
tio requit aptine q n' pt ee nisi in entibz. Dices
o etia mty priuatione et forma n' dari mediu
u nam ho uel uideris e uel cauo q hinc mty
formam et priuatione n' det mediu respu
fati apti dari tu mediu respu reliquoru mty
negem uero et forma nullu datu mediu respu
cuiscumqz fit entis sine n' entis. Dices eto

ob. e.

q.

ob.

q.

ob. e.

A. 9. De oppore contradi. storia seu negativa

Et inq. negative opposita eē mediu. dāq. enim
aliquid futurū d quo nec verificetur forma nec
negatio sine n. dicitur chimera eē alba fūc
eē n' alba falsū erit sensus enim eē existit
alba existit n' alba qz dicit n' est d chimera n'
existente sē hanc partem eē veraz chimera
eē n' alba sensus enim eē chimera in hoc tem.
pore comenit eē n' alba eē verbu. sed hūc n'
asignat existentiam eē sē intra chimera sē tm
existentiaz temporis extrinseci comitantis, dū
dubiu. est utru. contradictoria oppositio sit aut
maxima sē affirmative qz maximaz oppositio
zplurū vocare possumus /o dū extensione zō
zū quādam quasi intentione /o modo oppositio
negativa eē maxima qz forma eē eius negatio
comprehendit se ens eē n' ens at vero contraria
ut albu. eē nigrū relativa ut patet eē fitius
privativa ut videns eē cæcus n' comprehendit
oia entia eē n' entia dō modo etiam maxi.
ma eē qz negio eē causa cur reliqua oppo.
sita inq. se opponantz reliqua autem opposita
n' sunt causa ut negatio opponat. forme sē
opponit seipsa pbat. antecedens qz nisi cetera
includeret negatione n' opposerentz inter se p.
bat. consequentia qz p qz aliud eē tale hanc
consequet. immediatius tale eē quasi magis
hūc igit. quod p se eē n' p aliud tale est

Edo quod negativae opposita distant tota natura
et in nullo conveniunt negatio est forma in
hinc potest habere eam ad verso contraria hinc eam
generis relativa sunt inter ens forma ite, et apti
modo quam constat privatio. hanc itaq; modo est

Magis se implevit circumscriptionem utinam testum implevisset. modo
aliter non fecisset. 2ae folio 31 Ob. qd duo ita se habent Ob.

ut unus includat alteram et ille aliquid supradat illud plus
hinc se oppositiones reliquae includunt negat, et illi supradat
novas oppositas relatis contrarietatis quod plus habent oppo-

nibus et primo quod plus habeant si sumatur ut etiam
includunt negat, sed si sumatur ut eam non includunt

sed ut ei opponatur et cogitatur sine negat et Edo plus
includunt secundum suam compositionem componunt non eo

negatione et aliquid addito sed si plus includunt eam
tamen non nisi si tam multis dicuntur sunt ne-

gativae opposita quod per illud additum restringitur. Ob. 2o

Edo illa magis distant inter quae est aliquid medium quam
inter quae nullum est sed inter contraria et privativa datur

medium quod si disto et distant magis distantia qua
si locali transiit distantia naturae quae consistit in eo ut

in paucioribus conveniant negat. Ob. 3o illa mi-
nus distant quae minus requirunt ad distantiam contra-

dictoria minus requirunt nam ut aliquid sit non albi
sufficit ut habeat medium colorem ut autem dicat

non grum non sufficit sed negando non ad partem sed cum di-

stincte non medium solar non sufficit ad non albi tantum
quatenus est positivum quod sed quate. hinc extrinsecus

negat, albi quae plus distat quam nigrum ab albo

Ob.

R.

Ob. 2o

R.

Ob. 3o

R.

In caput 1. modis prioris.

In Caput II. modis prioris

quingue modi prioris. Hoc capite versentur 5 modi prioris 1o dicitur qd prius tempore sicut Christus prius est tempore antichristo et hic modus est maxime proprius ad notissimum et est quia lateri quodammodo et similitudine ad hunc dicuntur 2do dicitur aliquid prius subsistenti consequentia et tunc est quod aliquid inferat ab alio illud autem aliud non inferat ab isto dicitur quia unum inferat a duobus ubi duo non sunt ibi etiam unum est ad vero duo non inferunt ab uno neque enim duo sunt si unum est. ideo unum dicitur prius consequentia subsistenti quia duo est hanc prioritatem et reperit in gradu superiori versus inferioris non quia aut inferat ab homine si non tunc hoc est aut est aut contra neque non si aut est hoc tunc fit ut aut sit prius hac prioritate quia hoc. 3io dicitur aliquid prius ordine vel rerum cordis exigit in rebus ut in pontificis ut prius est ex ordine episcopalis prius elementa et principia in disciplinis quam progressionem earum et conclusionem 4to dicitur aliquid prius dignitate et potestate ut princeps prius est nobile aurum argento 5to dicitur aliquid prius natura quod duo sunt simul consequentia subsistenti sed unum est causa alterum effectus exemplum est si homo est aut est oratio est vera quia signata est aut est contra si haec oratio vera est et res signata erit sed veritas rei est causa veritatis in oratione haec vero est factus illius

Caput 10 modis simul.

ficut caute naa te ante visibile qa haec duo se mutuo inferunt caute tu e causa visibile efelty hi s modi comprehendunt hoc nexu et omni pore natura prius ordine die et honore cau- lam causato dicitur e e prius. Nota tu in Not: Edo subitgu ee naa prius subsistendi aliis si n' subitgat etiam causa te prior naa causato modos posterioris n' exphiat Atley qa cu prius et posterioris sint relativa facile ex modis prioris colligi possunt modi posterioris.

Caput 11 - J modis simul.

Tres modos simul enumerat hic Atley prius e tres modi. simul tempore et e eorum quorum generatio nunc e id e q simul sunt aut sunt ut cu q ambulans loq ambulatio et loquutio sunt simul tem- pore. Edo simul naa illationis q caret caa et e qo duo se mutuo inferunt neutru tu e alie- rig caa ut dimidant et duplu si n. dimidant e et duplu e si duplu et dimidant hic mody qo ponit Edo et sto modo prioris qa in Edo n' se se mutuo inferunt qz faul hic mody simul et in sto unu e caa alterig qz n' faul hic mody simul zing simul naa divisionis qo duo aliq ayty e ayq immediate dividunt ut quu superioris ficut tho et Arutu qa utrunqz ayq immediate

Caput de speciebus motus . 8

dividit aut hic motus opponit prioritati inferioris
quod utique sic est ex immediato suo superiori con-
prehenditur aut hic tres modi his versibus.

Tempore suo simul quorum generatio una est.
Quae unumquodque dicimus esse simul
suntque simul species generis non distribuuntur.
At generis causa non ratione sui.

In Caput 12. J
speciebus motus.

Motus est in genere divi transitus ab una ad
aliud cuius sunt species generatio quae est transitus ad
substantiam ut cum dicitur ignis corruptio quae est ab
substantia ut in moribus homo accretio quae est ad
quod sitis quantitatis detectio quae est generatio quae
alteratio quae est transitus ad qualitates motus localis quae
est transitus ad alium locum et quibus est in figura
si motus contrariatur in eodem tantum quod est motus
in eodem non sit contrarius motus in omnes motus sunt
eius species particulariter vero contrariatur inter
se nam generatio contrariatur corruptioni
augmentatio detectio motus localis in eodem
quieti in loco motus in particulari ut sensum
motus deorsum alteratio in eodem contrariatur
quod est in qualitate in particulari et albedo con-
trariatur nigritudini.

Species motus
generatio
corruptio
accretio
detectio
alteratio
motus localis

JXX Caput 14 de modis habere

Septem modos habendi hoc cap. enumerat Antes *Septem aut:*

1o n. dicimur habere qualitatem ut habere sciam 2do	10
quantem ut habere. tres utnam longitudinis sic	20
habere aliqd circa se ut vestes aut ornatum aut	30
in parte sui ut habere ornatum in digito 4to par-	40
tem ut habere manu 5to habere ut contentu	50
ut quo vas sit aqua intra se 6to ut rem possi	60
separ ut habere agrum 7o qd vir habere uxorem	70
rem uxorem virum, et licet forte sint non	7

di habendi in hoc vulgaris res suo tempore fuisse dicit Antes

In Libros Peri Hermetias. Quastio proemialis.

Quoniam Antes oia q tractat in suo organo ad angulos vel syllogos reducit syllogos aut con- stat enunciationib: enunciativis qd dicato et subo incepit Antes in qd dicit tractare coordi- nate reru simplicium ut haberemus cognitio con- ording conceptum et uoum int se q low reru oratione ingredimur absoluta qd simplicium tractatione transit ad applicandas enuncia- tiones q ex his componunt unde etiam colligit qd sit finis et scopus huius libri qd enim

In libros interpretationum

Et explicare enumeratione ut habeamus ma-
teriam preparata per contere syllabi.
Inscribitur hic liber per Henricum latine
et interpretatione ob optorem eam quod Toletum
hic in o fando o ga per enumeratione quasi
interpretamus et explicitamus mentem eto et mul-
to magis quia enumeratio est interpretativa seu si-
gnificativa et quasi vicaria verum in conspu-
sitione sive in affirmatione et negatione signi-
ficante verum complexione ubi obliqua respic-
tione ad illud quod utrum interpretatio dicatur
et sola enumeratione an etiam in uerbis et in
teris orationibus ut sunt precativae imperativae
per n. in S. Thoma hic Toletus dicitur quod contra
Latinam nec uoces simplices nec dictas ora-
tiones proprie dicitur interpretationes ratio S. Thome
est quia interpretatio est signatio rei uerae uel falsa
sed per solam enumerationem exponimus uerum uel
falsum quod haec sola est proprie interpretatio uoces aut
simplices sunt in principia et partes huius inter-
pretationis caetera uero orationes ordinantur ad
ordinandos affectus magis quam ad ueritatem
uel falsitatem. Obi male horum librorum non
est oratio in eorum sed enumeratio quae spes ora-
tionis patet ex inscriptione libri quia in hic agitur
de interpretatione sive signatione ueri uel falsi idque
conueniat solum enumerationi non orationi in eorum

tot.

obu huius librorum
et q. auto.

enunciatio non oratio obliqua. Deinde quia hic tractatus conversiones oppositiones et convenientias soli enunciationi ultimo quia si oratio est obliqua deberent tractari eius species oratio optativa imperativa et quod non fit. nota autem non solum enunciationes simplices sed et obliquas et coniunctas et hypotheticas adeoque enunciationes in tota esse obliquas huius libri ratio est quia ut patet ex cap. 4. Antea enunciatas dividit in unam et plures simplices et coniunctas et ambas explicat et sic quia et enunciatio hypothetica verum signat quamvis ex hypothese et ita ratio sentiant auctores ut videtur et apud Stoicos, obliquas nonnulli apud Rubeum hic non explicari enunciatas hypotheticas tam sed paucissima de ea tradit et haec pauca scribere quia non est necesse de eo multa tractare ut pote non ita utilis et huius plurima quae de huius non possint ex simplicibus. Ob. 2do hic tractari enunciationem in ordine ad libros priorum in quibus tractatur agitur et simpliciter simpliciter quia quoniam hypothetica enunciatio non potest esse simpliciter simpliciter non erit pars huius operis sed de dubio esse obliquam tractatur et simpliciter simpliciter in prioribus Rubeus enim hic in huius obliquas nullas esse simpliciter in genere obliquas aut ponunt obliquas sed 2do hic tractari enunciationem in ordine ad libros priorum non tractatur

divisio en.

Ob.

Ob.

Ob. 2o

Ob.

In libros interpretationum

ut d factu tractat sed et ut potuissent tra-

ctari nimirum in ordine ad ^{fol. 101. ob.} fol. 101. ob.

ob. 30.

zio enunciatione hypothetica n' figurare abso-

luta veritatem sed tm ex hypothese antiquas

aut p interpretatione itlyisse veritatem abso-

lutam p hoc posterig eadem iure negari que

affirmat. Nota 2do enunciatione vocalis ee ob-

tractatus huius libri n' mentalem colligit ex primo

cap: ubi Antiles idcirco ait voces ee figura coru-

ta sunt in mente ut itlyant ita rem ee in

itlytu sunt p voces q' explicant et pferunt

exprimit. ob. 10 toga considerat tm p auibus

manu 101di vocalis q' etly q' auibus hic con-

siderat enunatio vocalis ee p se mentalis p

etly toga p se tm consideret mentales diffe-

rentiales tm q' docet tagay ut fuit Antiles p

etly q' auibus assumit p oba tractationis

vocalis ut clarig docet mentalis itay fi-

cut in p'ditis tractat res ut cognoscant con-

cepty ita hic enunatio vocalis ut cogn-

scant mentalis sine q' idz ee enunatio vo-

calis ee oba tractationis mentalis ee oba inter-

tionis sine id quod intendit p enunatione vo-

caly. ob. 2do optes mentales possunt di-

gi sine vocali q' n' ee necessarium ponere q'

obu vocaly enunatione p' oino n' fuisse

negari voluisse tm Antiles ponere q' ita placuit

A
fol. 100.

ob.

A

ob.

A

Nota 3° forte ratione q^{uod} p^{ro} qua considerat^{ur} Not 3°.
 enunciatio est int^{er}pretatio sive quod id est signatio
 complexionis seu conuactionis q^{uod} est in rebus et con-
 sequens ob^{er} forte quod est enunciatio signans ne-
 ru compositione ita s^{er}uente apud Toletu huius
 ob^{er} partes sunt nom^{ina} et uerbu attributa est
 unites particular^{es} affirmatiua aut negatiua
 ueray aut falsa p^{ro}bat q^{uod} n^{on} p^ot assignari p^{ro}
 alia ratio n^{on} n^{on} hic considerat^{ur} ut est M^o uel m^o uel
 conclusio s^{er}uente considerat^{ur} in libris prioru nec quate-
 n^{us} est p^{ro}batina q^{uod} ut sic uel est n^{on} est p^{ro}batina ad
 libras posterioru aut p^{ro}batina est p^{ro}batina ad to-
 prios aut est ita falsa ut uideat^{ur} p^{ro}batina uel n^{on}
 est p^{ro}batina ad element^{os}. Similit^{er} hoc opus apud La-
 tinos in duas lib^{er} apud grecos uno continet^{ur} in
 primo agit^{ur} p^{ro}batina enunciatiouis nimiru p^{ro}batina
 est uerbo est eius naa nimiru p^{ro}batina quattu^{or}
 opponit. in 2° tradunt^{ur} modi uariandi est multi^{pli}
 p^{ro}batina oration^{is} m

In Caput 1. p^{ro}batina

Similit^{er} hoc caput in duas partes in 1^a propo-
 nit^{ur} se acturu p^{ro}batina uerbo, enunciatioue
 oratione. in 2^a dicit^{ur} p^{ro}batina uerbo est signa con-
 uerbu, s^{er}uente uerbo; 2° s^{er}uente est uerbo;
 n^{on} est eadem apud grec^{os}, s^{er}uente n^{on} idem apud
 grec^{os} signare, conceptu uero est eadem.

9. 11. 1. Quid sit signum et significare.

apud oes. qd. quae maxime qd. corruptus
n. signant falsu nimiru singulis qd. d. uero si
gnant nimiru complexi ita quoy. res quada
e. ueras aut falsas, nimiru signatas com
plex e quoy. uero n. e. nimiru signatas in
complexe.

Quaestio 1a. et signis
in coi.

Art. 1. mus.

Quid sit signum et significare

Signare q.
signum q.
potia q.
o f.

Signare e potentia cognoscenti aliqd. respre
tare. signu uero qd. potentia cognoscenti aliqd.
resprestat. potentia cognoscentes sunt s. sensus
externi nam oculus cognoscat montem p. sp. uis
bilis q. existens in oculo resprestat montem
audity cognoscat sonu p. sp. audibilis q. respre
stat in aure sonu. s. sensus interni ut
fantasia illib. q. cognoscenti late supra cogne
qua rem p. aliud quomodocumq. cognoscentis
n. contra illis cogent illib. nam sic oculu.
desert. sensus q. ea parent. q. aliqd. subtilit
extra se qd. nihil est pprie signu sicut ignis in
fit igni. q. resprestat quod e. dare cognosce
re. s. aliqd. signare seipse nam hoc mag. n.
du. signat oia. h. oia etiam signabit seipse ut.

o.

Utrum signum debeat signare actu.

etiam sit conceptus ad conceptus eius ad oes conceptus
signando conceptus signabit seipsum in etiam sit con-
ceptus per in distictio nam signum et conceptus
signant seipsa immediate et expresse per mediate
et confuse signando videlicet multa alia nomina et con-
ceptus quibus se involuntarius nos aut illigimus nihil seip-
sum signare immediate et expresse.

Ant: Sedus.
Utrum signum debeat signare actu.

Ex loisy dicitur aliquid esse signum primum actu signum
ante quod actu signat est potentiale quod potest sign-
nari ad rationem quod et etiam signi sufficit
esse signum potentiale sine posse signare quod sarno
tantum signis est factu et servatu in paxide
sed non est factu nisi sit signum ad vero in bixide
existens non est signum actuale, quod non cognoscitur actu
sed quod etiam signi est ut sit factu retatis, quod
potest referri per representationem ad aliud non ut actu
et actu alio referente, referat quod si quod dicunt signum
actu signare id est illud est, id signis actuati non est
aptitudinali.

Ant: Zius

De divisione signi: inter divisiones
usuales, logicae

Prima est signorum aliud est naturale, aliud est institutum
factu probat, quod quod aliquod signum signet aut
id sit ex se, et sic est naturale, aut ab alio est factum

A-3. De divisione signi, inter usitatiores logica.

¶ ex instituto, unde et colligitur eorum ratio, signum
signum nate n. nate e, quod apud res. id est signat sine quod
ex sua natura nate sit aliquid signandi, signum ex in-
stituto e, quod sit ab extrinseco nate ut signat.
ob. so. vel p. impositione, intelligitur divina, vel huma-
na, si /ay. oia. ex impositione signat quod sicut Deus
dat reb. suam naturam ita imponit nate ut signent si
edat nulla erit signum ex impositione quia signum sit
habere aliquid in se p. q. signat sed impositio non facit
ut signum habeat in se aliquid p. q. signat quod non
bene assignatur hac divisione p. illam impositione boni
divinae quae humana sit non quomodo, sed illa
p. quam fuerit aliquid extrinsecum reb. iam constituta
tis in suo esse unde distinguitur quomodo Deus in-
ponat signum imponit ita ut illa signatio sit
rebus reb. intrinseca et connatae, conuenit ita
ut sit reb. extrinseca regat quod ad eum natura
p. signum debere habere aliquid in se p. q. signat
sed sufficit illa impositio vel denominatio quod
in signo ex impositione extrinseca et sufficit
memoria huius impositionis nam in q. reor.
dat hoc esse signum latius rei statim illa res
aliquid illi signat. ob. edo. unum membrum divisionis
contineri sub alio nam quaedam signa nate signat
et simul ex impositione nam iris nate signat plu-
ria sequentia et ex impositione divina signat
non futurum diluuium p. idem signum posse esse na-
turale et ex impositione diuerso signat non edo.
dem.

signum nate n.
qd.
signum ex in-
stituto qd.
ob. so.

so

ob. qd.

so

Quis aut ut patet respu diversum e naale et
 ex impositione, signu ex instituto dividit in signu ^{divisio signi}
 ex impositione proprie dicta, et ex consuetudine seu ^{ex instituto.}
 ex sui uso, signu ex impositione e qd aliqd ex d. ^{signu ex im-}
 liberatione et expressa voluntate alioru signat ut ^{positione qd}
 sunt voces, signu ex consuetudine e qd signat pp actu ^{signu ex}
 crebrius repetitu, vicia re, qd e signu ut mappa ^{consuetudine qd.}
 cui expresse n e impositu ut signet prandium,
 aut cana, sed ex hoc qd mappa solet apparari
 p prandio vel cana tandem facta e signu pra
 dij. 2da divisio signi e in forte, et instructate ^{alia divisio}
 qd signu aut d a nob: picipi aut non ^{signi.}
 si primum est instructate, si edm est forte, signu ^{signu forte}
 forte finit in modo seu pres qda rei signata ⁺
 qd qdo in potentia cognoscente consignat, sicut ut
 res signata pceptu picipi ut modo montis in
 oculis d modo n qd sit figura rei, sicut ima,
 qd casaris e delineatio casaris sed d modo qd
 e accidens qd ut nim representandi rem ut in
 se e, atq: adeo signu forte e simile signato
 n naa sed represente. signu instructate e qd pot. ^{signu instructate}
 tentia cognoscti oba in alterius rei cognoscti ^{q.}
 dicitur in d oba potentia illius qd picipi a pot
 tentia cognoscti mediante aliquo signo forti, v.g.
 Fumus qd est signu instructate ignis ideo d picipi
 qd oculus illu videt p res visibile, qd e signu ^{in se non}
 forte, hinc cognoscti diffra signi fortis et in u ^{signoru}
 stantialis.

Q. A. s. Ut conceptus sint signa formalia
ea illud n. et recipi q. nomen signu fonte ut d.
ducat in cogn. rei hoc vero et recipi.

Quaestio Etia d. signis
in particulari

Ant: Tm

Utrum conceptus sint signa formalia

nota dicitur
sicut conceptus
conceptus medius
ultimus q.

affirmative qd conuenit illis d. signi fontis ut
fa hic conceptu diuidi in conceptu ultimū et mediu
mediate signu instruale ut conceptu fumi q. signu
instruale signis ultimū q. signu fonte q. immen-
ale signat rem q. n. q. signu instruale ut con-
ceptu signis. ob: /o contra conceptu qd n. sint i. q.
apud oes qd nec signa formalia pbat antecedens
uel sunt i. dem apud oes ita ut quem unus ut
habeat etiam alter et hoc n. qd unū numero
auedens n. q. in pluribz numero aut sunt i. dem
apud oes eo qd d. eadem re oes formant eam
dem conceptu et nec hoc qd d. elephanto non
eandem oes formant conceptu sed unū con-
ceptu tale aut aliud tale qd neutro modo conceptu
sunt eodē apud oes sed ideo qd posito qd
oes habeant similem conceptu tunc oib. i. q.
signabit. ob: 2do ois res conuenit ad
efficiendū suū signu fonte ut motus conuenit
ad efficiendū se in oculo sed nihil p. con-

ob.

Re

ob. 2o

Ut conceptus sint signa formalia

148.

currere ad praeducendum conceptu nihil eo ut
conceptus n. a signu fonte q. negando n. ad p. b. n. q.
q. b. m. concurrunt n. q. dem tanqua efficiens sed
tanqua exemplatu sicut domy facienda concurrunt
n. efficienti ad idem sui sed tanqua exptatu q. n.
e. d. i. u. e. aliud qua habere se ut terminus e.
quasi materia exemplaris. Ob. 3° conceptus
negationu privationu signatoru uno e. apte
l. t. e. n. n. posse e. signa fontis q. q. nihil e.
n. p. t. representari consequent n. p. t. e. f. m. d. o. aliqua
vel imago nihil q. negando sequela ad p. b. n. q.
e. u. d. i. s. t. i. n. c. t. e. n. a. m. conceptu representat ipse nihil
instar alterius cu quo putat habere p. p. o. r. t. i. o. n. e.
U. g. tenebras instar ingreditis q. fatis e. ut co. u.
conceptu sit signu fonte quamvis n. representet nihil
ut in se est q. n. requirit. Ob. 4° signu fonte
e. q. in formando potentia cognoscentes sunt ob.
p. s. e. n. s. potentia sed hoc n. faciunt p. s. e. n. s. q. o. p. b. a. t. m.
q. a. p. e. t. i. a. m. f. i. p. e. s. i. n. t. e. l. l. i. g. i. b. i. l. e. s. i. g. p. e. s. f. i. a. t. i. n.
a. l. t. e. r. u. p. e. s. i. n. f. i. s. i. b. i. l. e. s. i. n. o. c. u. l. o. t. a. u. t. e. n. n. e. p. s. e. n. s.
n. i. s. i. i. l. l. u. s. e. l. i. c. i. a. t. i. l. l. u. s. i. o. n. e. s. q. p. e. s. i. n. t. e. l. l. i. g. i. b. i. l. e. s. o. m. n. i. u. m.
h. u. s. v. i. s. i. o. n. e. p. e. s. i. n. f. i. s. i. b. i. l. e. s. q. o. i. p. s. e. q. s. e. n. f. a. c. i. u. n. t.
o. b. u. p. s. e. n. s. s. e. d. i. s. t. o. M. q. f. a. c. i. u. n. t. p. s. e. n. s.
i. n. a. c. t. u. p. r. i. m. o. e. t. i. n. p. o. t. e. n. t. i. a. p. r. i. m. a. s. i. m. i. l. i. t. u. r.
u. t. n. i. h. i. l. i. a. r. e. q. u. i. r. a. t. n. i. s. i. a. l. t. i. s. p. o. t. e. n. t. i. a. e. a. d. h. o. c.
u. t. r. e. s. c. o. g. n. o. s. c. a. t. c. o. n. s. e. d. i. t. i. l. l. u. s. e. i. s. i. g. n. u. f. o. n. t. e.

Ob. 3°

q.

Ob. 4°

q.

q2A1 Ut conceptus sint signa formalia.

q3 fait opus in actu edo fuit ibi ut n' requat
ex parte potentiae aliqua alio negat h'et
neinim sufficit n. ut pes in potentia existat et

Ob. 5°. existens in aere e pes sed ista n' e signu fonte qd
n' existit in potentia cognoscente nimiru in oculis

R. ad signu fonte satis e si pes posito quod e
et in formare potentiam eel ostensura d'it: d'it
Ob. 6. conceptu e signu instruale prius qd signu in-

struale e id qd p'cipit sed conceptu p'cipit qd
pbat n. qd qua illatione p'cipit res eadem

R. p'cipit conceptu. respondet qd conceptu n' p'cipit
ut quod sed tm ut quo quod e in p'cipit qd

Ob. 7°. p. Ob. 8. saltem conceptu mediu e signu
instruale qd non immediate signat rem sed

R. conceptu e tm p' quid eus instruatem e p'
d'nominem extrinsecu qd illud qd signat est

Ob. 8. signu instrumentale non autem est p' se in-

struale. Ob. ultimo conceptus montis qd
in petro e signu fonte p' respu petri sed h'it
e signu instruale respu angeli qd angelu cogn-

R. n' e absurdu d'iversu respu eundem conce-
ptu e fontem e instruatem.
Ut n' voces signent rem vel conceptu
rei.

Prima sententia e potu quod uoces tm signare
 rem et n conceptu nisi sint impositu ad signandos
 conceptu sicut e hoc uox conceptus. Secunda e potij.
 ibidem docentis signari p uoces solas conceptus et
 tra q e uocis docet uoces signare rem et conceptu
 dicendum ego est in tertia sententia uoces signare re
 et conceptu pbat p ex tunc et quidem quod a us
 cily signant conceptu ex C. 10. hic ubi dicit q sunt in
 uoce sunt signa eorum q sunt in mente quod uero res
 etiam signant pbat ex eo quod dicit oratione ee
 ueray aut falsam sed n pot ee alib uera quam sig
 nando rem ueray q pbat. Eto ratione p uoces signa
 tis ad quod signandum sunt imposita sed sunt imposita
 dum ad res signandas qe genesis Eto adam imposuit
 nomia uilibz et Chy petro uocem Cephas et eadem uin
 dety ratio alioru du ad signandas conceptus qa uoces
 etiam inuenta sunt ut uocatas conceptu alijs signi
 ficantibus Eto signu d signu aut illoru q signu
 cognoscimus sed p uoces cognoscimus rem et conceptu
 qe ob. 10 a uocibz n signari conceptu qa sequen
 rety ois orationes ee falsas pbat sequela qa
 in dico ho q aut signaret conceptu hois ee
 conceptu autis p regando sequela ad ptem p in
 Distincte significaret unum conceptu ee aliu
 idu entitatem negaty Eto signem conuicty sine
 unu conceptu coniungi in alio ut quo, res ut qe
 ob. Eto si conceptus a uocibz signarenty oia

Om

Ob. 10

R

Ob. 20

Q2 AZ Ut: voces signant se vel concepta rei

noia sicut aquora qd signarent illa in subeo
noie n' haberent eandem finem signum qd
regando sequelam ad ptem qd in distictione
signarent illa utraq; ut quae negaty rem ut
quod conceptu ut quo sine ut signu rei conu.
dicit aut noen dicat equom et signat
plura ut quae n' unu ut quod alteru ut quo

Ob. 3°. Ob: tentio cu loquentem audimus statim con-
cipimus rem n' conipiendo conceptu loquentis
qd tm signat res p voces pbat consequia qd
uic tm signat id qd audita uoce conipimus qd

regando consequat ad ptem negaty ratio addita
qd uox etiam id signat quod p uocem possumus
conipere uo aut scire tm rem conipiamus
ideo fit qd statim transuolans int; posita signa

int; rem sed signu instrumentale. Ob: ultimo qd
uoces signant res qly n' respondent concepty qd
n' signant concepty pbat ante: aues pnuant uoces
humanas li. q. ho sed haec n' signant conceptu in auit
qd Edo cum qd mentib; n' hnt conceptu rei quam
uox signat quia mendam e' disceptio illig' are

signata qd conclusionem diuere uocem figurare con-
ceptu qd rei respondet concepty n' aut qd
nullu signat Edo etiam si n' signat conceptu
in aue signaret tm conceptu qd in hoie rei
posset respondere ad eta ptem antecedentis

A. 3. Ue us: magis signat rem an conceptu 148.

Rz ut distincte n̄ sit conceptu rei uel cādo con.
cedit n̄ sit apprehendens negaty.

Ans: Hinc.
Uerba uoces magis principaliter
et immediate signat rem an
conceptu.

Quattuor hic sunt opes ja si p eandem signum a qes.

signari conceptu mediate rem, rta p eandem
signo immediate signari rem mediate conceptu
signo immediate signari conceptu et rem sed per
duas signes ita immediate signari conceptu et
rem sed eadem signe. dicendum in rubro hic Em.

et scoto apud Coises s̄ n̄ eē. duas signes in uocē
u signi rei et signi conceptu, quā tot sunt
signes in uoce quot sunt in positiones qā uox eē
signu ex impositione sed impositio eē tm una qō
quā m. qā simul et semel imposita i signis uocē
ut audiendo uocem cognoscere rem et conceptu 88/10.

Ob. s̄ duas fuisse impositiones induerunt eam hōies
s̄ suos conceptu communicare uno alii uel et
expresso et si fuerunt modū eōdi et induerunt
impositionem uocē ad signandas res qō fuerunt
duae in positiones s̄ s̄o negando consequer qā illa t.
liberatio eē uolūtas signandi conceptu n̄ tē imponi
tū signationis sed tm qōdā instigatio ad faciendā
impositiones s̄ rdo lores n̄ uoluisse uocē con-
ceptu abstractando a re sed ut simul res illi.

A.3. Ut uoces magis principaliter et im-

Ob. 2. *gesset. Ob. 2do tot sunt signa quot res signa
ad signata sed sunt diversa res ad rem et ad con-
ceptu qd probat m. qd sunt diversi termini & 1o uero
1o tot sunt signa actualia quot sunt relationis trans-
ferat tot sunt signa potentialia quot sunt res
negat ratio si qd signatio potentialis & qua sola
loquimur multiplicat n. 2da terminos sed 2da ter-
minationem ab impositione qd si una e. sunt unum
signum si multiplex multiplicat & 2do negando m.
qd terminos e. unus saltem p. aggregatione non signa-
tio imposita e. ueri ad conceptu et rem signantur hoc
quidem ut qd illum ut quo alij adeo ut quoddam
aggregatu e. re et similitudine rei cum qd conceptus sit
quasi pars signati n. habebit distincta res a toto
sicut pater n. refert distincta res ad filiu et
ad uerba filij. Dicendum 2do in huius uoces signare
conceptus ut quo res ut qd 2do immediate signare
conceptus et res ipsas. 2o principaliter signare re-
minis principaliter conceptus sunt plures qd eo
modo signant uoces quo eis e. imposita signatio
sed eis e. imposita ut signarent conceptus ut quo
sunt ut signat rei res ut quod qd probat m. qd uo-
ces ita sunt impositae conceptibus et rebus sicut se-
hant inter se conceptus et res sed conceptus hnt se ut
quo sunt ut forma qd res aut signata ut id qd
subest his signis et formis probat 2da pars qd p.
hoc qd conceptus immediate signant ut quo n. tollit*

mediate signifi- cant rem an concepty.

149.

quo minus res proxime signet ut qz qd illud fm
explet signatum remotu qz quod fcty aliud fm
gratu proximi quod etiam si sit signatu ut qz fm
tut hoc uox ho. ideo proxime signat uox humana
in coi remote formalem qd utrumqz signat ut
qz pbatz fia pars o qd uoces ed principalit sig-
nant ad quod signantur principalit sunt impositae
seu principalit sunt impositae ad res signandas medi-
ate signae concepty qz pbatz m. qd ad id signantur
principalit uoces sunt institutae quod principalit
et ultimate pbatz ed pp se sed conceptus sunt pp
rem res uero pp se qz ob. si concepty signant
ut quo tunc uel erunt mediu cognoscendi rem
sicut media sunt uia ad finem uel erunt for-
ma signati ut color rei uisus uentur pt diu-
n prius qd concepty n sunt uia ad rem cognosce-
dam in in rem immediate tendam audita uox
n rem qd concepty sunt extra rem & negando M
qd datz iu uentur se: ut forma extrinseca rei
sea ut finito representans rem. ob. eto conce-
ptus pnni palit uentur nam qz ht se ut finis respu
alterius illud pnni palit uentur concepty tunc se ut
finis respu rei signatae qz m pbatz qd p cognem
rei dixerim n cognem concepty & disto m. ht se
ut finis ex publica impositioe pbatz ex privata
accommodatioe concedit nam ex coi uoluntate hanc
imposita se signatio ut ultimate res illa set

Ob.

Rz
Ob.

Rz

A 4. Ut voces idē signent apud oēs et cui signent.
quam uellemus signare illū ex privata tu
uoluntate p̄ q̄s uti sine ad cognoscēda me
dia sunt ex effectibus cognoscimus eas et ita ubi
+ cognosce rei possunt regredi ad illū conceptū.

Ant: 4tus.
Ut ut voces idē signent apud oēs
et cui significent.

Em. 1°. Dicendum 1° ut tollit uoces naturalis et apud
oēs signare sui placorem q̄a oīs effectus & ra.

Em. 2° naturalis signum sua causa. Dicendum 2° multas
saltem uoces signare naturalis passionis animi

Em. 3° ut sunt genitū quibus ē signum doloris. Dicendum
3° uoces significatiuas n̄ signare naturalis sem per
imposita sunt 2° nec signare eandem sem apud
oēs saltem a tempore corruptionis linguarū ac

pro. p̄inde signare ad placitū hōiū primum p̄bat
unde q̄a alias facultas fuit et impositio 2°
experientia nam uocabulum panis n̄ signat q̄ra

Ob. 1° 1° in sua lingua panem, ob. 1° tales 1° politius.
2° dicens sermone hōi et naturalis p̄ se ra

re. atq̄ 2° form. et eius usum n̄ uero 2° tale
et signem. ob. 2° si uoces n̄ signant naturalis

Em. 2° quomodo Adam locutus ē in sua p̄ forte hōi
dedisse statim in creatione cognosce aliquem uo.

re. ut si signarent ex instituto diuino quam uocem
cognosce compleuerit Adā imponendo uocē ad illū
2° adā ut colligit ex 2° genesi prius im.

A. 5. de signac. scriptorum 150.

posuit noia ailiby quam crearet Eua et sic illa
hanc potuit didicisse ab adamo. Dicenda quo in *Sm 4.*
Vasque sa parte q. 12. d. 57 et non a signare
pferenti uocem sed audienti pbatz qa signu in stau.
mentale e qz potentie cognoscenti dnu dicit in
alterius rei cognez sed n dicit loquentem sed au.
dicentem qz pbat m. qa loquens iam ht rem cogni.
tam antequam loquat et ex cogne rei impellit
ad uoz edendam audiens uero prius percipit dnu
de signatu cognoscit.

Ant: stg et ulting.

De signe scriptoru.

Dicenda /o in scribty scripta signant uoz et rem
primu pbatz qa scripta sunt inuenta pp stultu d
uoz mty absentes, rem pbatz qa ducunt in cognez
rei qz et illam signant Dicenda 2do scripta eadem
signe signare uocem signantem et rem pbatz fu.
mitz ex articulo sentis conclusionem /a qa fuit una
impositio facta scriptis ad signandas uoces et res.
Ob. /o quando signatio pt separari signu e
duas impositiones et signat sed signatio rei et
uocis possunt separari qz sunt duae signes pbatz
m. qa qdam scripta n signant rem sed tantu
uocem nam scribty blictri tm signat uocem bli.
tri non rem in blictri nihil signet /z /o alga /o
m. ad ptem qz negando blictri tm signare uo.
rem sed signat et rem qa blictri est utrumqz

Sm 10.

Sm 20.

Ob. /o

Rz

A. 9. De significatione scriptorum.

ob

vox est res signata sed edo dicto Nubi signat
signes separari in vox est signans conuictio qd n
est signans negat atq; uox signat nunquam separaty
signatio uox est rei. ob: edo qd aliquad signans
duo signata unu eoru signat complexe alteru
incomplexe signa (e quod illud signans p duas fig-
nes illa duo signata signet sed singla signant uox
com complexe rem incomplexe qd pbat m. qd hac
scriptura ho signat uerū hoem tota uox et in una
partem hois p hoc et altera p no atq; hoc idem
scriptu signat uox homo p partes diuisas non
scriptu ho signat sonu ho, et scriptu ho sign-
nat sonum no sed dicto m. signat uoxem com-
plexa spectans uoxem natu conuictio spectans uox-
em sonu sicut ut e significatio negatq; ho n
signat partem signationis et no alteram. ob: qd
qd scriptura inuenit uoxem qd signat, tunc etiam
signat rem si inuenit n signante, etiam n signat
rem qd sunt duae signes pbat consequentia qd
n signat rem qd non auferit noua impositio et
signatio qua signaret rem qd signa (e qd sint
duae impositiones una ad uoxem altera ad rem
sed regardo consequentiam ad pbem sed rationem
quare scriptura inuenit signare rem e qd
noua impositio qd aduenit uoxi p n signati ex-
dit signem quam inuenit in scriptura nam

Rz

ob 30

Rz

quod aliqua res sit signum alterius: tunc quoque ante
erat signum signi hoc ipso iam sit etiam signum
signati & extensionem sua signationis sicut picta
habet signat uera et quod imponit uera ut signum
nec aliud ueritate et picta signabit, dicendum igitur
scripturam signare uerum ut quod, rem ut quod, quod
signatio ita signat res sicut se tunc res sit uox
res ipsa rei sit se ut quod res ut quod quod probat in.
quod uox est quodam quasi forma rei cui sit eius signum
sumuntur, hanc duo coniuncta ut signatum aggrega-
tatu et completu res ipsa signationis quod est in fini-
tura dicendum igitur immediate signari a scriptura
uocem et rem et hanc principaliter et non prius uo-
cem tunc rem probat uox quod in conceptu et uo-
cem nihil in se dedit probat et se arguit scriptura hic quod
id immediate et principaliter signat scriptura quod signa-
tibus in se hanc substituit sed scriptura sub-
stituit in se hanc uocis quod signat rem quod et immedi-
ate scriptura et principaliter signat rem. dicendum
igitur scriptura signare rem propria sua signatione
non est signata, illam qua uox rem signat patet ex
res ipsa ad proximam tentiam obiter quod signatio
scriptura tunc extendit ad rem signandam per naturam
sequelam quam prius uox incipit signare rem aliam
quam. ob id quod imponit tunc uox signatio rei
est non scripturae hanc scriptura non potest signare rem
nisi est signum uocis sed ut imponit uox signatio

Om 3.

Om 4.

Om 5.

Om 6.

Or. A. 1. Vt: nomen d'finiatur p' uocem tanquam

OB^o
nulla signatio imponit scriptura & negando M.
qa p' imponem q' sit uocem extendit signatio p' sig-
tura. ob. 2do q' legit scriptura n' illud illa hanc
tali signati t'm t'ox si uero ex alio illud signum
uocis statim illud t'm q' scriptura signat rem
dem signatione qua uox rem signat & negando con-
sequenti q' ca' d' illi signatio uocis d' illi etia
virtualit' signatio scriptura e' extensio eius sig-
nationis t'm quas scriptura rem signat e' ita
illud t'm q' sit signationem scriptura.

XX Caput 2. d' uocem

Quoniam enuntiatio e' uox significatiua ideo
priori capite d' signat q'dam q' n' sit p' uocem
uero eadem consistit partib' ideo ex p' h'is signis
agit d' partib' orationis q' sunt nomen e' uocem
& hac q'dem capite ut dicit S. Thomas hic p' uocem
nomen d'finit' e' d' finem exponit q' d' q'dam a' uocem
nomen d'finit' excludit.

Questio d' hanc

Art. ius.

Ita nomen d'finit' p' uocem tanquam
quam p' gen' an tanquam p' mater.

Not:

Notandum e' nomen d'finit' uox significatiua p' uocem
e' finit' ac sine tempore alij nulla pars signatiua
e' separata, addit For. uocem: causa hanc partem
tam quare adiuncto e' aut n' e' finit' orationem

¶ genus ex tanquam p materiam.

¶ verum aut. falsum signat ut excludat casu obliquos
 Et adiectiva adiective accepta verum patet eam
 subilligit sub verbo signare ut notat sub: hic illud
 n. Antli pogni signat qz hie modo signandi qz efficit
 sensu verum aut falsum adiuncto verbo & nota edo
 nomen & aliqd artificiatu constans mati & formi
 eo modo quo statua 3g. constat ex ligno ut ma
 forma artificiatu indulta in lignu uois qz mate
 uox fonte aut signatio, qz indulta e in usu, p
 impositionem quasi forma qdaz. Not: 2io artific
 ata duplity posse finiri p metaphie p genus et diffra
 ut si dicas ut ait D. Thomas hic scutella e uas lignu
 uas enim genus e lignu diffra. Edo phye p maaz
 et formam ut si dicas scutella e lignu formatu in
 uas 4to Nota quomodo cognoscenda sit artificiatu
 finiri p maaz et formaz aut p genus et diffra si
 n. nomen maaz ponat substantiu signu e qz dno sit
 p maaz et formaz ut haec scutella e lignu formatu
 in uas si uero nomen maaz ponat adiectiu signu e
 quod dno sit p genus et diffra ut haec scutella e
 uas lignu nam lignu qz est maaz e adiectiu,
 ratio e qd maaz artificiatu in dno e sit p genus
 et diffra ponit loco diffra ut scutella e uas li
 quu ad diffra n pot dicari nisi p modu adiectiu
 qz impositu substantiu signu e qz n finiat p
 genus et diffra sed p maaz et formam atqz haec
 doctrina colligit ex D. Thoma hic E uero duplex
 sententia circa ppositu dubiu 7a e Antoni

Nota.

Not: 3o artificiatu ex. 10

2o.

Nota etc.

A-1. Ut: nomen dicitur p uocem tanquam gen, an tanquam p mat

Dom.

Sciatis q dicit uox poni loco generis & dicitur
bei q. 2. Tolci q. 1. q. regant. - Dicuntur enim
posteriori p habilius ee nomen dicitur ee p
uocem tanquam p maas pbat qd dicitur hie ponit p
cul solent poni dicitur artificatoru uidelicet maas
p nomen substantiu, eto si nomen eet hie dicitur
nitu p uocem tanquam p genq debuisse dicitur uocem
est signu uocale sed hoc n dicitur ee go pbat pbat
la da signu e genq nois uox aut ee dicitur uocem
hinc signu sed dicitur n solent addi generi p ma
du substantiu sed adiectiu go debuisse dicitur
nomen e signu uocale sunt diuini ho e aut
rationale non ratio aitis non nego posse nomen
dicitur p genq possumy enim dicere nomen e p
genq uocale signoss, ex instituto p sed dicitur pbat
dicitur uerba aitis dicitur dicitur sciam hie dicitur
ee p maas ee formam Ob: so hae particulae
uox significatiua sunt genq nois nam sunt etia
alia uoces significatiue hae uero particulae ad pla
citu ee sine tempore sunt dicitur nois go hae dicitur
e data p genq ee dicitur p regando primy ponit
intendit nam uox significatiua e maas nois uox
iuncta rationi generica nominis cum n. eto pbat
uocem nois fit significatiua ad placitu p ratio gen
nerica erit significatiua in loci dicitur si nomen
matit pbat est uox dicitur go uox erit genq no
minis p nomen hie dicitur ut artificatoru
qd uocem dicitur ee uocem ee signu ee si uox ee maas
nois si aut uocem accipiat matit ee hie signu

Ob.

Pr.

Dicitur

Dicitur

Et V: nomen signet ad glaciū et sine tempore. 153.

vox qdem e gery nois sed de hoc in p'senti n' disputat. ob: 2do vox n' pt ee maā nois qā ex voce et signe n' fit unū qd in signatio non fit subiectiue in voce p' signem ee in voce p' d'nominatione extrinsecam ab impositione rōu glaciū et hoc sufficere in nomen n' fit compositū q' se sed q' auidens ex aggregatione maā realis id e nois et forma tm extrinsecē d'nominantis id e signatis.

Ad: Et q
Utrum nomen signet ad glaciū
et sine tempore.

Et affirmative quomodo aut signet ad glaciū pt colligi ex ant: 4to q. 2. d' signis, quo ad rōu signare sine tempore e n' ad signare temp' ad signare aut e qdō signat aliqd et ip' illud in signat certe temp', ut in die ambulato signat alio ed motus ed in signat tante concomitans et certe temp' nimirū p'sens, hoc qd n' fit in uie. ob: 1o temp' hora p'sentis, futuris signant tempus et tm sunt noia qd noia n' signant sine tempore et aliud ee signare temp' aliud signare in tempore ista noia signant qdem sed n' assignant temp' ob: 2do cetera gradatim assignant tempus p'bat' antecedens qā cetera signat commensuratum et ip' illas in signat temp' uespertinum. Et disto antecedens assignant temp' ex se in certa dista temp'ris id e p'sentis uel p'sens uel futurum

ob: 2o

R.

signare qd
assignare qd

ob.

R.

ob: 2o

R.

q. 4. 2. Ut nomen infinitum sit nomen.

negaty adsignant nientia transeat sed hoc non
sufficit ad signatū prius sed eto dicto antecedens
adsignant tempus et consuetudine transeat ex
impositione negaty. atq; hoc posterio signatū.

Ob. 3°

Et

Ob. 3° Jis posteritas adsignat tempus futurum
se n' adsignare sed tm p' auid eas ratione diuisi
ex quo seqt et a quo p'cedit Jm ordine quod
inde patet nam d' p'cedit postquam dicere quod
fuit posteri respu adami et postquam dicere postea
si fuerunt posteri qz n' fil in uere adsignat tem
pus futurum n' n. dicunt q' ambulabant iam ante
laurent.

Ant: Jis.
Utrum nomen infinitum sit nomen.

Volatū opm' habet hic q. 5. ex solo negatione epili
negatū q' n' p'cedit
1° negaty q' d' in dicitur cadit supra p'cedit
finitiois et fuit p'cedit negaty ut in d' leo n' e' fortis
2° eto infinitaty q' d' tm cadit supra unū extremū et non
fuit p'cedit negaty ut leo est non fortis uel n' leo
negatū infinitum est fortis. d' aut regio infinitaty q' n' signat modū
terminatū et aliquā rem d' terminatam sed ad oia
ex tendit illo excepto quod negat n' leo n. d' d' omi eo
quod leo n' e' sine reale fit ut hoc e' d' leo fuit
h' chimera e' leo. dicendū primis in toto et p' p'cedit

Dem 3°

hic q. 2. articulo. 3. ad primū, nomen infinitum e'
q' incomplexū attendam ad signatū nam n' h' p'cedit
nat fortis negatū loq; hoc autem negatū incomplexū
e' nec obstat quod fuit malitū dua uoces n' e' h' n' n'
q' fuit in hac uoce h' n' n' fortis fuit dua uoc.

Art. 3. Ut: nomen infinitum sit nomen. 154

est mater sed fortiter una signis, et p[er]inde unum
nomen tm. Ita et hic in hac voce n[on] h[ab]et tm una
signatio, dicitur tm in hac voce n[on] h[ab]et requirunt duo
conceptus q[ui] in d[ic]te, requirunt duo conceptus unus
q[ui] concipiat regem, et alter q[ui] extrinsecum terminum ne,
gationis eo modo quo q[ui] concipit pat[er] requirunt duo
conceptus unus q[ui] concipiat patrem, alter q[ui] termi-
num extrinsecum partitatis id est filiationis requirit.
Requirunt duo conceptus ut illud ipsa negatio in se
negat, ut negatio est complexa ipsa esse.
Et concipi duobus conceptibus est in se dividere et
nomen infinitum excludendum a fine vocis, tum q[ui]a
Antes hic illud videtur tum q[ui]a n[on] signat finitum nec
habet modum signandi contra aliquid sed potius tollit
contra aliquid duo modo signandi. Et si non in
finitum excludit a fine vocis excludit q[ui]a potest dici tam
et is q[ui] sunt quia n[on] sunt hanc enim rationem ostendit hic
Antes sed hanc rationem n[on] vult q[ui] potest minor q[ui]a sunt q[ui]a
nomen finitum q[ui] et potest dici et is q[ui] sunt et q[ui]a sunt
ut cogitabile, intelligibile, ymaginabile, possumus enim dicere
Antichristus q[ui] n[on] est cogitabilis, potest q[ui]a cogitabilis
est, potest in eis non est nomen infinitum
et tm n[on] potest dici et is q[ui] sunt sed tm et is q[ui] n[on]
sunt q[ui] ad m[odum] ex[tra] h[ab]et loc[um] cit[atum] n[on] in
finitum excludit q[ui]a possumus dici tam et is q[ui] non
habet quae quae sunt idem q[ui]a n[on] habet modum signandi
aliquid determinatum n[on] autem dico p[er] se q[ui]a possumus et
n[on] v[er]bi et entib[us] dici. ad primam p[ar]tem m[odum].
Cogitabile n[on] dici et n[on] esse ut et n[on] est sed ut

ob.

ff.

dm ed.

ob. p.

ff.

A. 4. Ut: adiectiva adiective accepta sint nota

saltem obiective & ens nihil enim a nobis e
cogitabile nisi p. nom. rei rdo huc nota e p. m.
si dicerentur d. n. esse ut e n. ens t. signaret
aliquid determinatum nimirum e cogitabile quod n.
faciunt nota infinita ad rda ptem. m. respondent
aliqui n. ens e. m. hinc rda qd sed nihilom
minus in Conariensibz hic e soto responderi p. e.
in finitum pprie dicitur qd h. modu signandi aliquid
indeterminatum ad rationem p. nomen infinitu p. o.
cari d. esse e. n. esse qdo n. impedit a tenui
no quem negat secus si impedit ut hic fit na
qa ens oia entia complexibz equaliter negatis eatis
negationibz oia entia e. negat qd illa negant tota
videlicet latitudinem entis.

Ant. Alus
Utm adiectiva adiective accepta sint
nota.

Et negative qa n. efficiunt orationes veram
aut falsam, adiectivo verbo eby in n. efficiunt sapa
na in dico alby e. n. signat aliquid p. modu dte.
minati e. substantis sive connotatis aliquid qui

*Nota: dammodo p. se existens. Nota hic, quid sit adiectivum
tm accipi adiective, n. e. aliud quam ut adie.
ctivum n. connotet substantia, sed ut dicitur tractatibz hic
disputatione e. in fine e. d. h. cap. d. appellat
ne tm signat rda formam, p. modu adiective
abstractivum a substantia, aut accipi e. tm
p. signato matu ut alibi currit, id e. formale
q. h. adiective currit, unde apparet qd adiectivum
n. reddat p. se suppositu verbo ut n. signat ali

Substantive
noni qd.

A. 7. Verbum potest absolui a tempore 185.

non potest per se subsistere sed reddit suppositum verbo
et signatum mate et quatenus sunt substantivum.

IX Caput 3 de Verbo.

Hoc caput simile superiori data enim verbi dicitur
excludit a verbo ~~substantivum~~ casus verborum et verba infinita.

Quaestio I Verbo Ant. inq.

Non verbum absolui potest a tempore.
Sensu et utrum verbum semper designet tempus dicitur.

Nota primo exactius verbi dicitur illa, quae habet apud
For. in istum casu. verbum et vox signans in
nominativo dicitur ac cum tempore dicitur, cuius nulla
pars signat separatim, et semper eorum quae dicitur dicitur
canti et nota huius dicitur explicatio clara et ex
For. tantum quae potest quomodo verbum dicitur no-
ta eorum quae dicitur. Anonymus hic respicit sensum
verbi in enunciatione semper esse predicatum, in quo
differt a nomine et participio, quae possunt et futurum in
enunciatione ut disputans ambulat tu sedet sed
quomodo haec doctrina vera sit, ista dicere verbum
est nota predicati est dicere aliquid quod est predicatum
igitur For. Andreas et Jacobus Faber respicit sensum
et verbum copulare et componere signatum verbi
in futuro et signare quod hoc signatum sit in futuro
ut homo sedet, sedet signat personam coniunctam
hinc idemque scribitur ~~conjunctionem~~ et Jacobus hic unde
vocabulum nota idem erit quod copula sine unio,

Nota 2.
de verbo.

A-9. Ut Verba absolui possit a tempore

Xlot: 20 Nota est ex Cabrella in suis notis tria esse
tria officia verbi officia s. signare rem aliqua municipalit
verbi. / 0 ut verba signat verba, et sic hoc nec dicitur a
noie nec a participio, nam et illa principaliter
signant nam verba et verba signant actu ver-

20. tendi. et sic habere vim equalitatem p. dicationis
fuit ut hoc et alio modo et et verba
pulant p. dicatione et faciunt in se fuit et q. horum
fere a noie et participio verba n. copulantur

30. hoc ut homo verrens sentio signare in tempo-
re sine assignare tempus quod nihil aliud quam
connotare certam diffiniam temporis et p. signat
principaliter rei quam sit verbum et item connota-
re p. dicatione et p. dicatione in tempore p. dicatione
in die format est et alio modo p. dicatione dicitur ad
illa formates sunt alio modo q. illa signat p. dicatione et

Em 10. p. dicatione habet hanc vim fuisse p. dicatione. Quoniam
ita dicitur cap: 20 q. 2. art: 4. sic p. dicatione illud
n. potest absolui a constantis tempore q. esse ad
signat tempus p. dicatione sed de verba assignat ex se tempus
p. dicatione q. p. dicatione in nam et sic connotat
tempus p. dicatione q. assignant ex se q. ibi n. possunt ad
signare tempus ad aliquid illis adnotat modo q. ora-
tione n. impediunt fieri n. impediunt adhuc ad
signabunt tempus p. dicatione et hoc etiam locum sit
in verba negati aut infinitati ut n. dico actus
christi n. e. p. dicatione vel se non p. dicatione in tem-
pore p. dicatione antehabito n. conuenit p. dicatione vel con-

Em 20. uent n. p. dicatione. Quoniam et sic verba ita connotat

Ut verbum absolui possit a tempore.
 tare tempore. Sensus, ut simul supponant in propo-
 sitione antecedenti existat, actualis in re, in
 saltem hypotetica in negativa aut et infini-
 ta neutram supponere probat et quidem in contin-
 gentibus facile concedit nam ut Socrates sit al-
 bus supponit realiter existere albus non posse et sic
 regressus a tertio adiacente ad tertium adiac-
 ens quia non possemus dicere Socrates et albus quod
 est ut in hoc regressu semper concedat probat quo
 ad oppositum necesse tunc supponit existentiam quod
 dicitur non convenit nisi factum prius supponatur sed
 in oppositum necesse non convenit predicatum nisi factum
 supponatur quod etiam in propositionibus negativis supponit existe-
 ntiam facti probat. Nam quia quæro quis sit sensus ut
 Socrates dicitur potest existere non videtur posse dari
 aliud quam hic si homo existat ex hypothesis tunc
 etiam necesse existet existens quod quod supponit
 factum etiam supponit et eius existentiam saltem ex hy-
 pothesi. quod sufficit ad hoc ut verbum adsignet tempus nam
 in sensu huius oppositum necesse fit verum ex hypo-
 thesi et adsignis sufficit ex hypothesi. S. g. ut
 dico Socrates et aut sensus est si Socrates est
 et aut quod falsus erit ut verbum et hic adsignet
 tempus hypothetice Sensus non absolute ut quod in propositionibus
 contingentibus. unde adverte hanc et similes oppo-
 sitiones antichronicas et non habere rationem sensu absolute
 ad et antichronicas et homo dicitur hypotheticum si antichronicas
 et non tunc verum et prior falsus quod inde ostendit

existens supponit.

A. 1. Ut. verbum absolui possit a tempore

qo verum e dicitur antequam primum erit realitate
qo nomen e pbat antecedens qo predicatu n inest
nisi in subto q supponit sed pbat nomen e realit
positu qo nomen ha in se realit qdicitu rto pbat
conclusio quo ad ppones nennias ex vrbly luitate.
ista dua ppones sunt diverse sonates sicut ho se
crates e ho sed fuit in privi adsignat tempus qd
ritu qo e adsignabil pbens zia pars conclusionis
inde pbat qo neges eu n sint reale qd n regent
existam sealem. ob. 10 ppones nennia dicitur
abstrahere ab oi tempore qo n adsignant tempus
pbat antecedens e abstrahibil ab oi tempore qd verum
e oi tempore e n regit existam ppones nennia ita
se hnt qo e negando antecedens ad pbat qd dicitur M
f. n. aliquid iterum e oi tempore et non pbat hypothese
existat concedit. N quid abstrahat ab oi tempore fiant
regit solum hypothese qd dicitur e existit negat
Mtes ita fit in pponit nennias nam ha semp sunt
vera tuta hypothese qd dicitur n aut n facta.

B. 40. Ob. 20 qd adsignat totam eternitatem n adsignat tantum
tempus praesens sed ha ppones nennia Deo e Deus
pater generat pater e filii spirant adsignant tem
tam eternitatem qo n tantum tempus praesens e negant
m. ad pbat qd illas ppones n adsignare. sed signa
nare eternitatem rto adsignare. illa eternitatem
ea praesens in hoc tempore nam dicere Deo e et di
vere Deus e eternus apparet qo quod eternitas sit
principale signatu e ex modo signandi verbi est
adsignat qd eternitas Dei iam sit praesens Deo

A. 8. 17: verbum substantivum Est fil verbu. 137.

idem dicere pater generat et dicere pater est esse.
nality generat ubi pater eternitate includi in se dica-
to tanquam signatu illius generatio n. divina
eternitatem includit sunt ho rationem unde dicere
et ho n' assignat ratio sed signat ita go et hic.
Ho: 3io hoc p'p'io e vera homery e poeta sed
hoi n' assignat temp' p'ens in homery iam non
sit se iam p'ponem habere hunc sensu homery
e poeta n' in se sed in libris suis q iam sunt sua
homeryi libri sunt poetici.

Ho. 3o

Ho.

Ant: Sed utrum verbum
substantivum Est. fil verbu.

Nota p' p'p'ia ee verba substantiva et ad-
verbia substantiva sunt q signant aliqd qz
n' e vere accidens entia sed potig p'tinet ad id
p'dictum in quo e res et qua dicuntur ut Sum, fio,
existo, subsisto; adiectiva vero sunt q signant ali-

Nota 1o.
verba p'p'ia
substantiva

Adiectiva

qd qz e in alio p'dicto a subo ut curro ambulo
Nota 2do ee p'p'ia p'ponem prima et 2do ad-
iacente, altera et tertia adiacente, illa e et 2do
adiacente qdo p'dictu solum verbu e, ut Plato e
illa e et tertia in qua verbu e adiunctu aliud
p'dictum. dividit huc in p'ponem prima et 2do
adiacente qdo se p'dictu adiunctu verbu e
nemin e subo ut ho e aut et in p'ponem con-
tingentem et 2do adiacente qdo p'dictu adiac-
ctu verbu e contingens est p'dictu. Nota 3io non
ee dubiu quin verba adiectiva semp' sint verba

Nota 2o
plex p'p'io
e et 2do
e qz

et 2do adiacente

Ho.

Nota 3a

A. 4. Verbum substantivum est sic verbum.

in omni propositum cum semper habeant omnia officia verbi pro
n. significant principaliter rem etiam voluntatis
ad signandum tempus ut patet in d. Plato ambulat in

Em 10

duo pro verbum est in propositum et etiam adiacente semper
est verbum quia habet in his omnia officia verbi nam in
verbo plato est signatum existentia et est proprium signa-
naturam verbi et etiam voluntatis hanc existentiam in
plato est ad signandum hanc existentiam et est
plato dicitur et etiam verbum est in propositum et etiam
de pro adiacente non est verbum dicitur n. illi primis

Em 20

in parte officium verbi nimirum signare rem primis
partem seu sui signatum potest tamen dicitur verbum
incomplete et etiam habeat adhuc duo officia signa-
landi et ad signandum tempus vel potius verbale sim-

Ob. 10

categorye. Ob. 10 quod apud coisles c. 4. q. 2. dicitur
omni propositum constare nomine et verbo etiam per se
nisi et etiam in propositum et etiam verbum est etiam ver-

R

bum et etiam dicitur antequam. omni propositum constat verbo male
conceditur constat verbo fortiter negatur nam cum dicitur
Plato fuit albus hic est propositum nec tamen adest verbum in
grammatically sed tamen casus verbi sine verbo grammatically

Ob. 20

Ob. 20 quod semel fuit verbum non est finis et verbum
sed est extra propositum et verbum quod in propositum non est finis
est verbum et negans non potest impediri per aliquam
eandem illi impediens in propositum nimirum quod est finis

R

nat signare sui signati. Dicendum igitur verbum
est in propositum contigebat et etiam adiacente non est
verbum sed ibidem tamen verbale signum categorye et etiam
et etiam propositum in propositum et etiam dicitur dicitur illi primis

Em 30

et etiam propositum in propositum et etiam dicitur dicitur illi primis

Verbum substantivum est sit verbum. 198

officium id est non signat per se existentiam
hanc non tamen supponit in subiecto quod non est verbum probatur
ante: si si supponeret existens tunc quod dicitur foras
est aliquid sensus est foras est existens aliquid quare
igitur in hac posteriori enunciatione verum est iterum
signet existens si sic, prodeh in infinitum si non, tunc
non est ratio quare in una propositio est tertio adiacente
non signet existens in alia signet forte dicent existens
est predicatum. necnon etiam ipso et sic non est progressus
in infinitum quia in predicatis necnon non requirit existens
tibi etiam ut ad hoc usque ab a progressu in quod foras
ter est existens aliquid sed contra est quia etiam contra
riam operam verbum est est pars predicati in propositio.
contingentibus in quod predicatum sit evidens et ipse existens
erit evidens nam predicatum non est partim evidens
partim necnon consequenter perque per se probatur
ante: quia licet supponatur existens veritas subiecti ut
possit ultra esse propositio tamen non ideo necnon et ut signet
existens foras nam multa supponuntur ad veritatem
propositio evidentialis ut effectus rei conuersus diuini in
efficitur et non signantur foras quod nec opus est ut signet
existens. Ob. si conclusio licet vera non potest fieri
regressu a tertio adiacente ad etiam dicendo homo
est aliquid quod est et regando consequentia quia in supponatur
existens subiecti sensus poterit fieri regressu ad id
quod supponitur.

Ant. Sic.
An verbum est sit pars propositio
quando tamen est copula.

Quibus est non est quin verba sint partes propositio

A. 3. Vi. Verb. Est sit pars pponis qd to e cogula.

itionis qto signant sine fonte signatu tantum
qo dubia e e pt d uelto e quado solum uoluit
Ely uolunt ee partem ut sub. c. 3. a. 2. alij uolunt
apud eundem sed questio uidet, et nre cam
subly illgit noie partis e illud quod componit
oratione ut quo sine qz e fonte orationis alij
noie partis tm illgunt id in quod oratio resol
ni pt constat qo cogulam uerbi d ee formam
partem sine partem qua uniti qd dicitur in parte
sicut connexio lapida est pars qua lapides con
ponunt domum nisi n. hi coniungerent n conpe
rent constat et d e copula n ee id in q oratio
resoluit in tm resoluit in partes males unde
facile p oratio q obuius a parte negatiua uerbi
affirmatiua illud tm e pars orationis in quod
oratio resoluit sed n resoluit in copula qo p qo
Mittud in quod resoluit oratio e pars males uerbi
d e forte negatiua ut patet in domo resoluit nam
ibi perit connexio qo tm erat pars forte q n
manet post resolutionem totiq in artificialis e
ob. 20
ob. connexio partiu orationis n e ipse partes
orationis sed copula e tm huiusmodi: connexio qo
p d. isto n e ipse partes q componunt uerbum
non e forma partiu negatiua.

Ant: 4ty.

tm uerba infinita manant et
infinita in pponere et quomodo
diferant a negatiuis

A. 4. 14: verb: infinita manent in ppone et quod. 159

Dicendum est verbum infinitum extra enumerationem
ut n. ualeat manet et infinitum in ppone ut in
dico. Plato n. ualeat pbat. po ex parte huius capite du
dicit verbum infinitum semp. s. ari. quo p. d. i. c. a. r. i. n. u. t.
p. t. p. d. i. c. a. r. i. n. i. t. i. n. e. n. i. s. i. i. n. e. n. u. m. e. r. a. t. i. o. n. e. g. o. r. i. e. a.
erit infinita eto qd p. t. i. n. p. p. o. n. e. m. a. n. e. r. e. i. d. e. m.
s. e. p. t. e. t. c. o. n. c. e. p. t. u. s. Huius uerbi infiniti n. ualeat
p. t. i. n. e. x. t. e. r. i. p. p. o. n. e. z. q. d. i. e. x. t. e. r. a. p. p. o. n. e. e. s. t. i. n. f. i. n. i. t. u. m. e. t. e. r. i. t. i. n. p. p. o. n. e. Dicendum eto uerbum i. n. f. i. n. i. t. u. m. d. i. f. f. e. r. e. a. n. e. g. a. t. i. o. n. e. q. u. o. d. n. e. g. a. t. i. o. n. e. u. a. l. e. a. t. s. e. p. c. o. g. n. a. t. a. m. e. t. p. d. i. c. a. t. u. m. f. e. c. i. a. t. u. s. o. r. a. t. i. o. n. e. n. e. g. a. t. i. u. s. u. t. h. o. n. a. m. b. u. l. a. t. i. d. e. h. o. n. a. m. b. u. l. a. n. s. i. n. f. i. n. i. t. a. u. e. r. o. c. a. d. a. t. t. e. m. s. e. p. p. d. i. c. a. t. i. o. n. e. e. t. o. r. d. i. n. e. r. e. l. i. q. u. a. t. a. f. i. r. m. a. t. i. u. s. u. t. h. o. n. a. m. b. u. l. a. t. i. d. e. h. o. n. a. m. b. u. l. a. n. s. Dicendum eto uerba infinita et negatiua habet sepe aequiualentem nam una p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. i. n. f. e. r. t. a. l. i. a. m. n. a. m. s. i. f. i. c. a. t. a. e. n. i. u. r. r. e. n. s. n. i. e. u. r. r. e. n. s. e. t. c. o. n. t. r. a. r. i. a.

2m 10.

2m 20.

2m 30.

Id Caput 4. de oratione.

A partibus orationis transit Ales ad ipsam
enumerationem et po quidem explicat q. d. h. y.
enumerationis q. d. e. oratio eto ipsa enumeratio
addituras alias orationes ab enumeratiua et
magis Ales et poetras qua logicas s. i. o.
dimidit enumeratio po q. d. de oratione in t. o. i.
eto de enumeratione agens.

21. A. 1. Explicatio & definitio orationis.

Questio 1. de oratione
in cui.

Aut: primus.

Explicatio & definitio orationis.

de oris

ob: 10

R2

ob: 2.

R2

ob: 3.

R2

Oratio est vox significativa, ex instituto,
cuius partium aliqua signativa est separata, ut
dictio sed non ut affirmatio, dicitur vox signativa,
quia vox est materia orationis, signativa forte eo
modo quo supra de nomine locuti sumus, sed quod
quomodo oratio est vox, ut sit potius vox,
per licet materiam sint plures voces, tamen has plu-
res voces, esse unam per nexum grammaticum,
et quia coniungunt quodammodo sua signa-
tiva, cuius partium aliqua signat separatum, ut
signat non est verbum, quorum nulla pars signa-
tat separationem, quod si autem dixerit fallit, cuius aliqua
pars signat separationem, cum omnes partes orationis debeant
esse signantes, ut non dicitur dialectici, signatis totius ora-
tionis orationem ex signis partium per concedendo omnes partes
debere esse signativas, autem tamen potuisse unam saltem
partem esse signativam, quia non plus requiritur, ut oratio distin-
guatur a nomine et verbo, ut in his nulla pars signat separa-
tatem, quod est ratio quomodo verum sit omnes orationes habere
partem signantem separationem nam si contra concederetur
quod nemo, nullum tempus, ubique, sint orationes, sed hae
non signant separationem ergo, per dicto M. sunt orationes
solutae negatae, sunt orationes, aequaliter et veritate
conceditur ac respondeat quod non tempore huiusmodi haec

A. 2. U. Hic oratio loq an perfecta et simplex. 160

Definit, sed tm reductiue, dno enim Antira pu
edit tm d oratione q hnt partes fontib signa
finas, ut patet inde, qa loq hnt illa oratione,
q hnt p partib, dictiones signantes, ut constat
ex dno, dum addit partem aliqua orationis si
gnare separatim, ut dictione, rdo enunatio non
calis ht se ut mentalis, sed mentalis n ht rlemis
partes signantes q nec uocalis pbat n qa uou
uocalis auipit nim a mentali pbat m. qa iudiciu
enunatiu e qualitas simplex q n p componi
ex plurib signatiu q dno m ht se ut
mentalis apprehensiu conuict ut iudiciu
lures negat.

ob. 4.

12

Ant. 2. U.

An hic definit oratio in coi
an tm oratio perfecta et simplex.

Albertus tractu d enuniate c. 1. et philonym apud
pohu putant dfiniri tm oratione, pfecta, soleb et
subey Aspasi et paphizig solam orlem singliem
dicunt in Toledo et puto e d Thoma hic d. ^{secunda 10.}
finiri oratem in coi, ut completib sub se pfectam
et impletam simplicem et compositam. pbat lo qa
et ori impletam et compositam conuenit dno, ^{qbat. 50}
ut patet, rdo qa Antes iudic statim orationes
a se dfinitas, ni unaz et conuictaz, sine in sim
plicem et compositam, qd qa in exemplo orais
attribuit dfinem q oratio impletam in cascat
regula uocabi ut ait dno. ^{ob. 10.} Albertus
hic considerat pxiu glay enuniationis se.

ob. 10.

Q. 1. A. 2. Vt: ofas oras in cor an tm simplex.

In oris pfecta e proximi geny oratio aut in
cori e remotu qd illa e tm oratio pfecta.
R. negando M qd n' fmg neceffe e ponere
geny proximi, modo ponat diffra ultima, ut
ob. 2. in diling ho e substa dantis. or. eto philo.
quod hic d'finit, e totu qd, imp fecta oratio n'
R. e totu qd, go. R. dicto, m. n' e totu repn
orais pfecta, conuclit n' e totu rdu se negat
nam et oratio impfecta ht partes sine sui
debitas, eo modo, quo gatta aqua edu se totu
qd e in ordine tm ad aqua alia, cui et conuclit
ob. 3. qd, impfectu qd ob. 2. zio a rda ope, illa oratio
hic d'finit, cuiy partes, signant ut dictiones.
orais conuclit partes n' signant ut dictiones, qd
pbat m. qd signant ut orais, ut cu dico ho
currit et equus hinnit qd negando m. ad p'bm
R. dicto consequentiam, non signant proximit
dictiones, conuclit, n' signant fecta, remote negat
et hoc posteriy poffunt, cu p hoc oratio satis
erat d'finit et uerbo, qd rei proxime rei et
mote ht partes signantes ut dictiones.

Ant. 2y.

De diuisione orais.

dicto orais
q' se pfecta

Diuidit oram p'ctam ex p'ctis in oram
p'ctam, et imp'ctam, p'ctam e q' p'ctam fecta
fuit, ita ut animy audientis qui p'ctam,

nec ulterius aliquid expelat, in yfella e q n
 aut sensu pfectu, huiusmodi sunt oratio q sunt
 sine verbo, ut liber Athis, vel in verbo, ubi
 nominatio aliqua e suspendens, si timueris veni
 vel relatiue cu uno tm verbo, ut tu q uenit,
 orationem q fecta diuidunt Jolety et For: ^{q fit in pte}
 edo indim cap: 10 ex f Thoma e. 3. in gta. ^{q fit in pte}
 tinam, interrogatiua, precatiua, impatiua,
 enunatiua, exempla omi affert For: loqicy
 porro intpote q indagat cognoscere ignotu ex
 rebo, utiq enunatiua q e ppria ad hoc insti. N.

Questio 2da

De enunatiue

Art: 1uy.

Ubi ofio enunatiue fit

Artialis

enunatio ofinitu ab fute oratio q ueru aut q esto
 falsu signat. Nota ex For: 2io instim e 4. tria ^{tria in enu}
 maxime in enunatiue peltanda ma enunati. ^{uatiue}
 nis, forma, et quantitas; ma e habitudo plicati q fit ma.
 cu fute; et e triplex nennia, contingens, impossibi. ^{3 plex ma.}
 lis, forma 2plex e. eentialis, et accidentalis, quon ^{forma 2plex}
 titus itidem 2plex unitis e particularis et q by ^{et quantitas}
 For: l. e. Circa 10 in hac ofine poni genyten ^{circum 10.}
 tiale, sed n' pximu enunatiue, pximu n.

Q. 7. A. 1. Ut: definitio entis sit essentialis

Quoniam: 20. e oratio perfecta, dicenda, eto in co. fo. rubeo hic, enunciatione n. essentiali, d. finiri p. ueritatem et falsitatem, sine p. signi, ueri et falsi, aut q. idem e ueritatem et falsitatem n. e. qualitatem essentiali enunciationis, pbat p. diffra. essentialis n. de componi ex oppositis, sed ueritas et falsitas sunt opposita q. eto elata n. de abesse uel adesse eam aliqua sui parte, sed enunciatio iam e uera iam falsa et non, quam utrumq. q. unde et colligitur nec affirmacionem nec negem e. d. essentiali enunciatio, nis ob easdem causas, dicenda eio diffra. seu qualitatem essentiali enunciatio, e. enunciatio ueritatis, ut dicitur rubeo pbat p. ex ipso non eio q. illud e. essentiali ex quo reliqua permanant, sed ex enunciatio ueritatis d. altero permanat ueritas et falsitas q. pbat p. q. enunciatio tunc uera e. q. enunciatio d. e. q. aut n. e. q. n. e. falsa p. enunciatio n. e. q. n. e. aut n. e. q. e. q. ueritas et falsitas exhibentur ex enunciatio ueritatis colligitur enunciatio essentiali ita d. finienda, enunciatio ex perfecta oratio, in qua unum d. alio ueritatis seu enunciatio. Dicenda eto in rubeo et q. 3. quantitates harum proprietatum p. se junctas et abidens, respu. enunciatio ueritatis, utrumq. aut simul sumptam e. proprietatem eiusdem in casu distincto, d. quo for: libro 8. C. 7.

U: definitio enunciationis sit essentialis 162

scilicet n. dicimus alij oculis nescimus & ad videndum
ita et hic oratio est vera vel falsa in dicitur ob: 10
mirabile loquendo, probat prior pars, quia nec veritas
nec falsitas in se ipsa commutabilis ut enunciatione 20.
etiam quia commutabilis in secundo quod signum proprietatis
est, sed contra partes, etiam huius confis. ob: 10. ob: 10.
tem est falsitatem non convenire soli enunciationi, nam
orationis optativa v.g. utinam sanus montanus, et
signat veritatem aut falsitatem, nam aequat huius
mons a me si dicitur, sed haec signat verum vel
falsum, quod est illa quae veritatem signat virtualiter 17.
sive id eo tamen, quia connotat et supponit quasi aliam
quam enunciat, non autem potest esse ex suo modo si
quandam, in nihil enunciat, quia est ob causam non
sunt equivalentes in modo signandi, nam enunciatio
potest signat veritatem, illa tamen supponit et innu- ob: 2.
it. ob: 2. etiam veritatem et falsitatem non convenire
omni enunciationi, nam haec, ista enunciatio est
falsa, nec signat verum, nec falsum, probat quia si ista
est falsa oratio, est vera tunc +
debet signare verum, sed non signat, quia dicit
se signare falsum, sed signat se ipsam esse falsam,
quod id quod signat erit, falsum. si haec ipsa oratio
si autem est falsa tunc non deberet signare verum
sed signat verum quod probat in. quod signat esse falsum
sum id quod falsum est, illud est verum, haec signat
falsum est id quod falsum est, nimirum se esse falsam.

92 A. 1. Ut: Offio enunciationis sit essentialis

R.

go signat verum qd /o factu hic loq d pponit dicit
d reflexis, in sigfas, pte pro bene vides, has et
similes ppones rphus peltari, /o ut monstrantes et
signantes, 2do ut monstratas et signatas, /o modo
sunt enunciationes logicae, qd nihil signant extra
se, ut in dico hac enunciatio e falsa, nullu ut
extra se signatu, et pvide e ac si dicerem, hic
ho morit, et interim nullu d signarem, 2do modo
semper sunt falsa, sicut dicant se esse veras, sicut
fas, dicunt n. se esse veras aut falsas, in nentem
sunt quatenus sunt monstrantes, utpote q nihil
gnent veru aut falsu extra se. 3do sig
dicat tunc pximu dictu erit falsu, et alij resp.
dicat tunc pximu dictu fuit veru, possit fieri
hac argutio, priorem enunciatione, n ee vera,
qd si ea eet vera altera, deberet signare fal
tu, nisi enim signet falsu, /a male dicit 2dam
ee falsam sed n signat falsu go pbat n. qd
si 2da signat falsu tunc prima eet falsata,
tra hypothese, 2da n. signat /az pponit, et eode
modo pbari pt /az n ee falsas, sed si a falsa
tunc secunda signabit veru, si n. 2da signat
falsu, tunc a sekte diceret d 2da, illa eet fal
sam, et ita vera eet contra hypothese, sed n
signat veru go pbat n. 2da ppositio signat /az
sed illa n ee veru qd ut pponit go n signat ve
ru /az enunciationes, n signare hanc reflexe
enunciationes, sed aliquas dia, dicitur, v.g. hanc
alijs mori et, q n. sedcat ad /az camp resignet
ac pnt si illa dicitur fuerit falsa, tunc /a

off.

R.

Ar. V. veritas fit in sola compositione et divisione. 163

litio erit vera, si illa alia vera, erit a opposito
falsa, etiam autem semper habebit oppositum / a, sed dicitur
qd si in propositione signaretur etiam, reflexa, et tunc
sensu fore, tunc falsum dicitur, dicitur enim dicitur
fuisse verum, et ita per oppositionem signare et redire
in seipsum tanquam in signato etiam, sicut ut in dicitur
monstrans, non signat aliqua rem ultimata per se, et
ita nec erit vera nec falsa, ut autem est monstrata,
est semper falsa, quia signat se ut demonstrante, et
vera, aut falsam, cum neutrum sit. Quidam s. hanc
veritate et falsitate, non est in enumeratione vocati
ut in subiecto, sed tamen ut in signo, quia haec enun-
tatio sine veritate et falsitate sunt subiective in
illud, cum ibi sit realis conformitas illius cum
re signata. Ant. Sed q.

Vnde veritas fit in sola compositione
et divisione.

Nota s. ex Boetio d. 8. hanc distinctionem, id est
et Echo hic ant. 4 q. 1. plus est veritate, quia in
s. d. et haec est in re cognita, dicitur a toto et
Nihil veritas ut in causa, secundum in signato, et
et haec est scriptura et voce dicitur ab ipso, veri-
tas ut in signo, etiam in cognoscendo eam, ut
idem, veritatem ut in subiecto. s. h. hic est etiam
quod est in illud, quamvis facile possit applicari ad
veros et scripta, etiam simul se ut veritas in subiecto,
ita et oppositiones in signo nota etiam ex eadem ibi, etiam
dem s. quod veritas, cognis est conformitas illius
cum re illa, et conformitas in eo consistit,

plus veritas
1/2

et

pa

formo hic
et pa.

textus E.

subiectas
Arguis

A. 2. p. 2. Vt: veritas fit in sola compositioe et diuisione
 ut fit ppositio inter pceptione, illud et sem
 uelam, tum res ita representat in illud sicut
 se fit in se, eo modo quo diuim effigiem ali
 quam hinc ee ueram effigie imperatoris, ito
 representat impatore, ito ea lineamenta q sunt
 in impatore, falsitas uero e difformitas illud
 cu se signata. Nota 2io, qd haec ueritas di
 uidi in ueritate apphegionis singulis qto
 leto q incompleta et transcendens, soare in
 cindo et quasi transcendens, et in ueritatem in
 diu, illa e qto res percipit ut in se e nihil
 affirmando aut negando, ueritas iudij fit con
 plexa q ee compositioe et diuisionis q, e qto res
 iudicat ee talis, qualis e in se, et haec post
 rior peculiari quada ratione ueritas q, qd
 diu soare l. c. n. 18. affirmat uel negat uer
 tate, ipse qm falsitate, q se, et affirmatio cogit
 fit ipsam ueritatem, ideo q ueritas conple
 ta ac pfecta, prior uero cu n affirmet uerite
 sed quasi tm afficiat, erit imperfecta qd uerum
 attribuit rei, quod rei debet, Atles ego hic loq
 d ueritate iudij, notante qto ex tantarum
 compositioe nihil aliud ee quam ppositioe mentalis affi
 matiuam, diuisionis uero ppositioe mentalis negati
 uam, atq haec duo faciunt itaq opte illud ut
 quare, an ueritas fit tm in compositioe et
 diuisione e qua res ubi tm fit in enunciatio
 ne, differat aut hic, antequam a priore qd ibi
 dixim orationes n enunciatiuas, n ppositiuas.

q falsitas
 Not. 2.
 diuio ueritatis

ueritas in
 complexa q
 simplexa

cur dicitur
 ueritas uer
 pfecta.

cur in complexa
 xa.

Not. 4.
 qd compositio
 qd diuio

diuio huius
 ueritatis in ppositiuas

Vt. veritas fit in sola compo: et diuisione. 164

in hic aut quod utrum et a optio habeat
veritatem annexam. Quidam /o in eoi, quod
Socratem J. S. /3. N. p. veritate cognitionis proprie et
in rigore loquendo ee in sua optioe illi, sine
in conceptione et diuisione, n' aut in singuli app.
ceptione pbat /o ex parte hic c. p. et pio ubi ait ne
et et falsu in compone diuisioneq; consistere ite
ex pio d' anima c. b. ubi ait in in diuifi biki men
tis conceptione falsitatem n' ee consequentem nec ne
ritas pbat eoa ratione, app' hepsio simplex ht se
ficut uox simplex, sed in uoce simplici n' e veritas
aut falsitas iudicatiua, ut in dice, ho, go nec in
simplici app' hepsione pbat consequentia q; a si in
signo n' est veritas iudicatiua, go nec in illo
kaius e signum si. opte illi, q; a veritas uo
cis conitatz veritate illi, pbat eoa q; a p' uel
eitate hic illi, q; a attribuit dei, id quod res
ht, sed q; a optem n' attribuit, cu nihil affi
mea uel negel go. pbat ultimate q; a app' hepsio
my aliquo p' p'one ut Socrates e alby, quandiu
q; n' consentit et iudicat ita ee uerum
d' q; a dicere falsu q; a signu e q; a tm in iudicio
et lapsu fit veritas iudicatiua. Ob. /o Ar.
tes 3 d' aia c. b. ubi dicit illu ee ueru, etiamsi
nihil enunciat d' aliquo, p' t' ibi loq' d' ueritate
in complexa, n' d' uerite iudicatiua, d' sua sola hic e
Somo ob. eoa simplici app' hepsione p' cognosci id
mee dei quod in est go et in simplici app' hepsione

Quidam
q; a ueritas
composita.

q; a p' uel

q; a p' uel

q; a p' uel

Ob. /o Ar.

q; a p' uel

Ob. eoa

07.233. Ut entis sit qualitas simplex.

12

divi. 2.

169

erit veritas iudicativa p[ro]bat[ur] antec[edens]: q[uo]ia possum[us]
 concipere h[ab]ere sub distincto conceptu[rum] dicitur
 et hanc d[ist]inct[am] apprehendere ut q[uo]ditatem h[ab]ere q[uo]
 possum[us] concipere simpliciter apprehendere id q[uo]d usual[iter]
 ut h[ab]ere p[er] regardo antec[edens]: ad p[ar]tem d[ist]inctam sim-
 pliciter apprehensione concipi q[uo]d q[uo]ditatem h[ab]ere
 et q[uo]ditatem in h[ab]ere existentem, sed n[on] iudicari h[ab]ere
 et h[ab]ere nisi componendo et quasi dicendo h[ab]ere est
 aut n[on] est q[uo]ia ad iudicium requirit[ur] transit[us] i[n] uno
 ad aliud accidens appreh[ensio]. Dicendum igitur cum p[ro]p[ri]o
 hic est Soares l.c. et si in simpliciter apprehensione est
 veritas iudicativa, et t[ame]n in ea simplex veritas et
 transferentialis p[ro]bat[ur] p[er] ex Ant[er]ior[um] 3[um] d[ist]incta et d[ist]incto
 ratione q[uo]ia o[mn]is res q[ue] est conformis et adaequata
 suis p[ro]p[ri]et[at]ib[us] et mensurae h[ab]et p[ro]p[ri]a[m] aliquam veri-
 tatem, sed in conceptu simplici est conformitas ad
 mensuram suam, nimirum ad rem signatam q[uo]d est
 ens et p[ro]portionalit[er] loquendum est d[ist]incto et p[ro]p[ri]o
 ph[ra]sa.

Ant. Jurs.
 Non enunciatio sit qualitas
 simplex.

exple p[ro]p[ri]o
mentalis
iudicativa

apprehensio

Nota 20

Nota p[ro] ex Tolet[us] 3[um] d[ist]incta c. 7. q. 19 quosdam
 distinguere explicem p[ro]p[ri]o[m] mentalem, una e[st]
 iudicativa q[ue] n[on] e[st] aliud, quam iudicium quo asser-
 timur q[uo]d dicitur in d[ist]incto p[ro]p[ri]o, ut cum iudicamus
 h[ab]ere et ait, d[ist]incta vocat[ur] apprehensiva, ut cum
 illud ante apprehendit hanc p[ro]p[ri]o, hoc e[st] ait
 antequam illum iudicet d[ist]incto. Edo ex p[ro]p[ri]o h[ab]ere

Ut: enunciatio sit qualitas simple. 165

c. 4. q. 4. ex ior. contra eē, antequā faciāmy
enunciationē, debere nos distinctis conceptib.

conspere extrema pponis, id ē p̄dicatu ex futu.

Not. 3. tria hic q̄ri posse, 1o utrum enunciatio

iudicativa seu iudicium sit qualitas simplex,

2o utrum enunciatio apprehensiva sit simplex

qualitas, 3o utrum enunciatio apprehensiva sit

ppriē enunciatio, vel utrum sola iudicativa sit

vere talis. Vivendu 1o cū C. 10. hic q. 4. art. 5.

delecto l. c. enunciatem iudicativa sine iudicium eē

simpliciter aliter ex qualitate, p̄bat q̄ hoc iudicium

n̄ componitur ex pluribus q̄o erit simplex qualitas, p̄

bat antecedens q̄a si eēt compositum ex pluribus, illa

plura deberent eē concepty p̄dicati ex futu, n̄ n.

Et aliud assignari, sed n̄ ē concepty p̄dicati nec

futu, q̄o p̄bat n. quia iudicium ē assensus, quod

p̄dicatu in futu, q̄o n̄ ē ip̄su p̄dicatu ex futu,

p̄bat consequia q̄a assensus n̄ ē ob̄i sui ip̄si, q̄o in

concepty circa p̄dicatu ex futu, n̄ erit ip̄su p̄di-

catu ex futu, aut eorū concepty, p̄fectim eēt

habendis concepty p̄dicati ex futu ex p̄teriamur

nos nondū iudicari. p̄a contraria p̄tertia ē

apud C. 10. c. 4. q. 4. art. 2. enunciatio iudica

vera eē concepty p̄dicati ex futu, assensus n̄ eēt

simpliciter qualitas, p̄bat q̄o, in hoc consistit An-

gelica cognitio ab humana, q̄ illa simplex sit,

hanc composita, sed si cognitio humana ē sim-

plex, essentialiter hanc differa, q̄o h̄c negando m.

Not. 3.

delecto 1o

Contraria
sententia.

p̄bat 1o.

h̄c.

Q. 2. A. 3. Ut: Ento sit qualitas simplex.

ga cognitio humana estiam simplex sit, et
 iudicium, requiritur ut procedat apprehensio com-
 plexa dicitur et futuri, in angelo. Quod dicitur
 rōo, enunciatio iudicativa resoluitur in dicitur
 et futuri, seu in conceptu futuri et conceptu dicitur
 cati, qd. ex eis componitur, consequenter in existim
 plex qd. ut distinctione, enunciatio resoluitur in
 partes intrinsecas iudicis in dicitur et futuri
 negati, et extrinsecas et ratione ubi una
 quā versat, concedit, qd. probat non ē negatio
 conceptu distinctu copula ad faciendum iudicium
 enuntiatum, qd. sufficient duo conceptu, alij qd.
 dicitur alij futuri, probat antea: ga copula includit
 in dicitur, ut patet ut dicitur, id ē dicitur
 qd. poterit coniungi eade conceptu, quo coniungit
 dicitur, qd. qd. sit dicitur antecedente, regardo conceptu
 ga estiam si n. seorsum distincta apprehensio
 requiritur tñ apertu, qd. dicitur ab apprehensione,
 et dicitur contraria sententia ē enuntiationis iudic-
 cativa, componi ex trib: conceptib: dicitur, futuri
 et copula, qd. ultimū priores duas uniat probat
 so ex capite qd. ubi futuri docet, aliquem con-
 ceptu respondere verbo in enuntiatione qd. non
 ei respondet extra enuntiationem qd. dat qd. con-
 ceptu, ex quo et ex duob: conceptib: dicitur et
 futuri fiat una enuntiationis iudicativa, qd. dicitur
 conceptu, et concedendo dari sententia conceptu
 copula, et regardo ex illo est dicitur reliq.

probat 2.

probat 3.

2 contraria
sententia

probat 10.

17.

fieri iudicium, quia iudicium est aliquid per se hoc est, ut
 conceptus, ut fit de his conceptibus tanquam de obiecto.
 Et probatur, postquam illud est conceptus predicati et
 facti, experimur nos habere adhuc testem, quo con-
 nectimus duas partes, quod est explicitum posse nos habere
 esse testem conceptum, apprehendendo tamen connexionem
 predicati in facto, et non consentiendo, et sic apprehen-
 sio est consentiendo, primo modo notum est iudicium,
 sed fit per apprehensionem, et sic est quod iudicium, sed hoc
 est diversum quod a tribus dictis conceptibus, et eos
 intrinsece non includit. Dicitur etiam in Rubrica Dictionum
 hic q. 4. Et sic videtur Socrati d. 8. scilicet. Enu-
 mationem apprehensivam, non esse unam simplicem qua-
 litatem, sed compositam ex conceptu facti predicati et
 copula, probatur, sic ita se habet enumeratio apprehensiva in
 illis, sicut se habet enumeratio vocalis, sed haec est com-
 posita ex pluribus vocibus, quod est illa ex pluribus conceptibus.
 probatur, quia enumeratio vocalis est signum mentale, quod
 si signum est compositum, et oratio mentalis erit com-
 posita, et pariter se habebunt, probatur, consequentia quia
 unicuique voci respondet figuratus conceptus, sed
 voces sunt plures, quod est conceptus apprehensivus;
 Et enumeratio est (est aliquid) complexum, et com-
 posita, sed non est complexa nisi per plures apprehen-
 siones, quod componitur ex pluribus apprehensibus, et sic quod
 predicatum et factum sunt respectari ut diversa, et
 simul, ut haec diversitas unita sunt per affirmen-

probatur 2.

probatur 10.

16. 8.

17. 3.

97. 43. Ut entis sit simplex qualitas.

vel distincta ~~et~~ negat, sed haec via n̄ fuit
p̄ unam apprem. t̄o q̄a nostra illis differt
ab Angelica, in hoc q̄z illa sit simplex alius in
apprehendendo et iudicando, nostra uero composita
sed n̄ ē composita quo ad iudicium ut supra dictum
ē, q̄o quo ad apprem. sed dices, n̄ negari ē
plures appremes, sed nihil ^{om̄nib} his pluri b̄ apprem
sibi p̄dicati et sibi p̄p̄di alia, quosdam apprem
sine q̄ appremat p̄dicati et sibi p̄ motu unum
sed contra ē, q̄a licet de h̄ conceptib̄ copulans
distinctis a sibi iudicante et p̄dicante conceptus
ta quoniam appremio enunciativa mentalis ē apprem
gatu q̄, ex motu et factu, male erunt con-
p̄tus p̄dicati et sibi, forte conceptib̄ et seq̄.
sententia copulationis, unde licet conceptus sibi
nans copulam partialit̄ sit diversus, ta fuit
unum compositum in alijs duob̄ conceptib̄, eo
modo quo in enunciatione uerbi uerba ē
distincta ē quidem ēta se, appremiati et sibi
ta nihil om̄n̄ q̄ pars huius enunciationis
v.g. hoc ē albus, ut dictum ē supra q̄ d̄ uerbo,
ort. 3. et ita enunciativa apprehensiva ē com-
posita qualitas, alia ē ratio iudicij, nam in
iudicandi actus sit diversus ab appremio, et en-
nunciativa iudicativa n̄ constat plurib̄ par-

VI: Ento fit simplex qualitas 167

habetur in iudiciis, sunt apprehensa partialibus ap-
prehensio, ideo iudicia enumerativum n^o est di-
compositum ex pluribus, et ideo et, quia res ap-
prehensa et apprehensio sunt obiecta iudicij, ob-
iecta n^o intrinsicè componit sunt alia, at vero
in apprehensione conceptus predicati et subiecti, n^o sunt
obiecta nomine apprehensionis hanc omnia unientis, nec est
conceptus predicati et subiecti sunt obiecta conceptus un-
ius, sed ista copula est obiecta conceptus, et con-
ceptus copulata ut se circa conceptus predicati et
subiecti, n^o ut circa obiecta, sed ut circa extrema.
sicut puncta circa copulatas quantes.

Ob: 10 propositio n^o est tria conceptus predicati subiecti 10. 10.
et copulata, sed simul dicit unionem quandam
informem, sed nulli conceptus harum trium partium
nec res simul apprehendunt illam unionem, go et,
quod alius conceptus, quo propositio ut vult quod appren-
hendat. probat n^o quia quod dicitur hanc enumerationem
homo est aut, et tria, quod, quod conceptus, huius
non una n^o complexus, in vox una simplex
fit, go unum tria, sed iste conceptus representat totam
enumerationem, et est aut, go tota enumerationem
reperit nona et simplex apprehensio, R^o nego R^o.
N^o ad istam R^o posse quodem apprehendi totam
enumerationem ut vray, sed enumerationem appren-
hensivam n^o consistere in sup addito illi conceptus,

92 A3. Ut entis sit qualitas simplex.

- quam primum n. aliquid sit res concepta sibi,
copula, predicati, sit totam enunciationem
ob. 2. pretermissa. Ob. 2do propositio mentalis est
prior nra, quaz vocalis, ut hanc ex illa
sciat, qd erit magis una, quam vocalis, sicut
confessa, qd principium est magis simplex, quam
ea qd a principio procedunt, ac p inde propositio
talis erit uny ulty, & negando confessa, ad
R. 10. Item R. 10. negando unitatem veram et ratio-
nem, ad unitatem, nam dispositio est principium forme
R. 8. substantialis, n. tunc est simplicior forma, R. 2do tunc
principium est simplicius suis principiatibus, pro
quod principiatibus fluunt ab uno principio, ut
ob. 3. dicitur, alias negat, ob. 3o experimus aliquos, appre-
hendisse oes terminos, et tunc nonde
sibi se opponere, qd signum est qd negat unus aliy
conueniens opponere ut unus, & negando confessa
sed tunc infertur eum n. retinuisse memoria
simplices terminos, quos ante apprehenderat.
ob. 4o fortasiam posse multa apprehenderent
unum, item et seipsum, qd videndo montem prin-
cipit oes partes montis, qd et illi potent oes
partes unius orationis percipere, & qd illi
potent hoc facere, sed n. est necessesse ad fa-
ciendam enunciationem apprehensionem, ut prius.

44. de divisione enumerationis. 168

debeant corrigi termini, et partes orationis,
iamque sufficienter constituatur enumeratio per hos
conceptus, unde quod opus erit supradere nouum. *Quarta*
dicenda quoque, enumerationes proprie non consistere in ap-
prehensione sed in iudicio, probatur, in illo consistit for-
mularum enumeratio, in quo reperitur veritas et falsitas
compositis et diuisis, sed haec non reperitur in enumera-
tione apprehensiva, sed in iudicativa vel priori
aut: videtur quod probatur in. quia quantum dubito, nec
scio habere veritatem nec falsitatem, sed du-
bitando habeo enumerationes apprehensivas, quod ha-
bens istam, non habeo veritatem aut falsitatem, ex
quo colligitur per enumerationem apprehensivam per-
uenire ad finem optem illitatem, non ad eam, sicut in exam-
plis finem videtur quod aut certe, non dum pertran-
sit a noto ad ignotum, quia tunc tantum fit transitus
a noto ad ignotum, quod credimus et iudicamus rem
ita esse, si non credamus et assentiamur, ma-
nemus vel ignorantes vel dubitantes quodumque tandem
apprehendamus. Aut: aliter

De divisionibus enumerationis.

Prima divisio enumerationis apud philosophos, est in unam
et plures, enumeratio una de, quae unum signat, sicut
et signat totum aliquod continuum, et non diuisim, plures
autem plures signat, nulla interveniente coniunctione, ita
divisio est enumeratio una, subdividitur in unam formam
plurimam, quae dici solet simplex, et categorica enumeratio,
et in unam etiam quod, quae dici solet una coniunctione,

q. 7 #4. De diuisione enuniationis.

qd' enuio p...
 pley. Enuniation simplex e, n' tm qd' unu simplex p' dicitur
 q' d' p' dicitur simpliciter, ut ho e bonu, sed et ut dicitur
 Coifos q' 4. art. 5. et for. p' dicitur, qd' p' dicitur vel
 p' dicitur e complexu, modo enuniation tm habeat
 unaz copulam, ut in d' ho p' dicitur e prudens, vel ho
 e aut certe, qd' copula uerbalis tm facit hic d' ho,
 ratio e quia dicitur Coifos hic, qd' p' dicitur e p' dicitur
 sunt partes mates, copula uero pars factis, sed mul-
 tiplicatio uerbi sumit a multiplicatis formis, n' a mul-
 tiplicata ma, enuniation coniuata seu una coniu-
 atione e, q' d' plures copulas coniuatate tm aliqua
 coherentes, complete hanc /o conditionales et causales,
 ut si sol' tunc dies e, eto disiuuinas, aut dies
 e, aut nox e, p' dicitur copulatiuas et dies e et p' dicitur
 tunc, ubi breuiter nota ad oratione coniuuione ma-
 g' nese has et similes orationes, homo ambulat
 et monet, homo est prudens et p' dicitur homo, et
 equus uenit, quod e contra for. et Coifos
 ratio e /o qd' sunt plures copula, nam est, hi
 subilligat eto si abesse coniuuatis, ead plures
 orationes, qd' q' coniuuatis, ficut tm una coniu-
 atione p' dicitur antec. qd' Coifos conuadunt hanc
 e plures, aut irrationale e ho, ex quod his
 subilligat e, p' dicitur colligat ex parte hic h' e. e.
 ob. d' ho e una oratio, et tm n' e enuniation,
 qd' oratio una n' e p' dicitur enuniationis, qd' p' dicitur
 n' e unam p' dicitur copulam, q' quo hic loq' mur, p' dicitur
 tantu eius partes, licet unam parte, p' dicitur
 distinate dicant, tm alteraz confuse ad signant

qd' enuio con-
iuncta

Nota: /o

2o

3o

Ob.

Rx.

et ita confusi idem significant, et faciunt unam orationem, ut recte notat totety hoc cap: qd dicitur:

2. - Oratio plures fit quatuor modis, scilicet si ex parte preser sit plures orationes divisae, ut ho ambulat, equus currit, et si oratio sit equiva, ut galley cantat mouet canit, sicut n. ha orationes multae ob pluri- tatem signationum, ut et sentit Eshy hic art 10.

3. si sit plura suba vel predicata, quae requirant saltem virtualit' plures copulas, ut deo, equus currit, homo est fortis, magnanimus. sed dubium

est hic etiam enuntiatio uniuersae diuisa esse siue uerba sit gen' uni uerum ad conuenientiam signat et coniuicta, dicenda ut qd et qd est diuisa.

4. analogam, tunc enim est diuisio analogica, qd una spes participat gen' qd alia, sed enuntiatio coniuicta participat gen' se: enuntiatio enim

simplicis, qd plures m. qd enuntiatio est qd aliquid d' aliquid enunciat, sed coniuicta ideo aliquid d' aliquo enunciat, qd constat ex singli-

is. qd eto tunc est diuisio analogica, qd unum membrum diuisiois, est proprie tale, altera im-

proprie, sed singlex est proprie una, altera im-

qo qd qd conueniunt uniuersae in genere, conueniunt et uniuersae in spe, sed enun- tiatio simplex et coniuicta conueniunt uniuersae in genere nimirum oratione qd, conueniunt et uniuersae in spe, nimirum enun-

quod sit ora
no plures - 10.

2.

30.

dubium

dicenda

qto dicitur
analogica.

plures

q dento.

q d: 2.

q d: 10.

Q. 7. 44. de divisione enumerationis.

R. ciatione, sed si subeq regard n qa in enu-
 ciatio videt aliquem gradum, ultra gradum ora-
 tionis, bene fieri, ut, ut geny equalit habeant,
 et item spem, sed videt, eto meliy responderi
 posse, regardo m. qa enumeratione continua fig-
 nat p simplicem, et signatione simplicis, tanqua

ob. 2. essent qz sit aggregata; ob. 2do. continua
 ht aqua suam distincta veritate et falsitate
 ac simplex, qz p regardo antec. nam in hac,
 si dies e, sol licet, veritas composita dependet
 a veritate simplicis. Ob. 3do. hanc divisionem

ob. 3. n e generis, sed divisionem in partes magis et
 minus compositas, qz qa enumeratione simplex et con-
 iuncta hat, se sicut syllaba et d. lio, respu visis,
 sed vox n dividit in syllabas, et d. lio, tanqua

H. in spes qz regardo paritate, n qa syllaba e
 pars dictionis, tm eba mate, id e verum, n aut
 forte id e signate, at hic forte enumerationis
 compositae nimirum signatio et veritas spec-
 dent ab enumeratione simplicis, n tanqua a su-
 mati, sed tanquam a forti, nam veritas sim-
 plius e veritas compositae, qz divisione

similitudinum eon formoz essentiali, et fil in enumeratione.
 nem affirmativa et negativam, affirmativa e
 q adducit predicatu subo ut ho e, aut, negativa
 q adducit predicatu a subo ut ho n e, aut, circa
 hanc divisionem similitud, quib utitur sit univoca

Tertia divi-
 sio.

qz onto affi-
 mativa
 negativa.

+

divisio & affirmatio in Toletis hic, quia utraque p[er]
 se & enunciatio est neutra p[er] alias. Ob. con.
 traria opinio quod Toletus ubi e[st] p[ri]m[us] & p[er]
 se, ubi e[st] p[er] univ[er]sa p[er] se, in hac divisione e[st]
 q[uo]d p[ro]bat in enunciatio affirmativa e[st] p[ri]or
 negativa, ex hoc hic ubi dicit una p[ri]ma
 enunciatio affirmativa, et p[er] posterior e[st] p[er]
 uat affirmationem p[ri]orem negatione, et o
 probat ratione, compositio e[st] p[ri]or divisione,
 affirmatio e[st] compositio, negatio uero divisio,
 item habitus e[st] p[ri]or p[ri]vatio, affirmatio
 e[st] habitus, negatio e[st] p[ri]vatio, q[uo]d & dicitur M
 e[st] n. duplex p[ri]us, ut notat Toletus. p[ri]mum
 d[icitur] unu[m] e[st] p[er]fectio alio, ut homo e[st] p[er]fectior
 Leone, et p[ri]or p[er]fectione, aut mat[er]ia, ut linea
 e[st] p[ri]or p[er]fectio, tanquam aliq[ui]d mat[er]ia p[er]fectio, aut
 virtute includit in alio, ut triangulu[m] in quadrato,
 et h[ec] dicitur n[on] impedit univ[er]satione in genere, et u
 p[ri]us e[st] p[er]fectio generis p[ri]us in uni p[er] se, et p[er] illa p[er]
 alio, ut sanitas in a[n]i[m]a, et p[er] a[n]i[m]a medicine, ex
 mixta nominatione et hoc posteriori fuit q[ui]dem
 analogia, sed n[on] reperit in affirm[ati]o[n]e. et n[on] t[ame]n q[uo]d
 negativa oratio n[on] enunciatur affirmatiue, ut
 affirmativa componat, negatio dividat, sed reperit
 in p[ri]m[us] p[ri]us, nam affirmativa e[st] p[er]fectior negativa,
 et quasi mat[er]ia includit in negativa. Ob. eto.
 n[on] e[st] omnino divisione generis, sed t[ame]n s[er]u[er]e in acci
 dentia, q[uo]d negatio e[st] affirmatio sunt quatuor,

Contraria
sententia

p. 1.

p. 2.

p. 3.

facto.

Ob. 2.

De oppositione et eius speciebus.

reperitur enunciationis, sed quales non faciunt per
go, et disto, nam negatio et affirmatio non sunt
qualitates accidentales, sed essentielles, sunt tamen et
irrationalis res per actus, quibus convenit facere per quoniam
niam, quod copula ut se per modum forme, affirmativa
copula erit forme unius speciei, negata erit alia for-
ma diversa speciei. Quarta divisio est ea, quae fit at-
tenta quantitate orationis, in unitate, particulari, infinita,
et singulari. Ita attento modo enunciandi in abso-
luta, et modale, modalis in ea, quae enunciat nemo,
contingentem, possibilem, aut impossibilem, comitari
potestatem suam.

87

Quarta di-
visio
quinta

Capitulum 5.

De oppositione et eius speciebus

In signatis partibus enunciationis genere per
praesentem affirmativa et negativa nunc explicat
oppones quae ex affirmativa et negativa enunciatio-
ne oriuntur ut a res fit clarior satis doctrina
conferuntur completemur. Dicendum est oppositio est
affirmatio et negatio opposita etiam idem ad idem
similiter ac in eodem loco et tempore, hoc est
colligitur partem ex hoc eorum partem ex hoc eorum
chorum et explicatur, satis est. Data a
et or. 3. nisi. et 6. oppositio est duarum enunciarum
eodem subiecto praedicatoris constantem repugnantia sunt
duae affirmativa et negativa, et repugnantia per genere reli-
qua sunt loco differentia et duarum enunciarum

Em. 10.
oppositio

De opposicione et eius speciebus. 171

excludit oppositio simplicium terminorum & eadem
 predicato et sub constantem excludunt enuncii-
 ationes opposita circa diversa suba aut predicata
 ut hoc est aut hoc non est lapis & estum affirmans et
 negans excludunt subalterna ut videbitur in obiectis
 ne dicendum est tres sunt species oppositis contraria
 et contraria sine subcontraria et contra dictoria
 sunt contraria et simul definiuntur figura species nam
 vel affirmatio et negatio unitatis affirmant et ne-
 gant in aliquo subo unitatis et tunc est oppositio con-
 traria quia oppositio contraria est repugnantia invari-
 oppositio eadem predicato subo constantem estum
 affirmans et negans unitatis in subo unitatis ut oris hoc
 est iustus nullus hoc est iustus aut utraque affirmat et ne-
 gat in unitate sed non unitatis et tunc erunt non contra-
 ria ut ea vocat falsas sicut ut severiores subcon-
 traria quia subcontraria oppositio est repugnantia estum
 affirmans in unitate sed non unitatis facta subdistinguit
 hae in subcontrarias infinitas ut hoc est iustus hoc
 non est iustus et subcontrarias particulares per quantitas
 particulares ut quodam hoc est iustus quodam homo non est
 iustus et his vocat falsas quoniam aliquando res
 in signant subcontrariis enunciationibus sint con-
 traria estum semper quod fit quod non est materia et materia aut
 impossibilis nam sicut dico quodam hoc lapis quodam
 hoc non est lapis aut hoc est aut hoc non est aut estum
 semper sunt contraria nam verum est dicere quod hoc
 est aut nullum hoc est lapis in forma sua

Imo.

oppositio con-
traria a?

Subcontraria
qd?

divisio huius

De oppositione et eorum speciebus.

contradi. foris
p.

Ob.

Et

Ob. 2°

Et

Ob. 3°

n^o sunt ~~plures~~ subcontrarie: aut denique una uni-
 tati affirmat vel negat, in uniti et altera n^o
 unitati et tunc erit contradictio quia hec est signi-
 quantia eorum affirmat una vel negat in uniti
 unitati ex una parte et n^o unitati ex altera. Dicitur
 hoc variis plures per oppositas nam hoc subalternae sunt
 hic est oppositae ut omnis homo est aut alius homo est aut
 et has n^o est oppositas quia semper vel utraque est affi-
 mativa vel utraque negativa et ita n^o opponunt
 eorum affirmat et negat et sic quia n^o opponunt eorum vel
 eorum et falsae nam si unitas est vera erit et par-
 ticularis vera si partes falsa est unitas falsa
 Ob. 2° eto oppositio non singularis ut forates et
 homo forates n^o est homo est propones ex his pro se et
 abstracto ab inferioribus ut homo est per se n^o
 est per se sunt oppositae et tunc ad nullam opponunt p^o
 nent se pertinere ad contrarietas ut docet For-
 mist: co et Antes hic co. quia participant eorum
 eorum nam n^o quod quod habeant propones particula-
 res et unitas sed quia necesse est altera eorum
 est vera altera falsa quod loquitur sicut n^o quia
 sunt contrarietas quod ad formas sed quod ad re-
 gulas contrarietas et de lege quod servat
 Ob. 3° Ob. 2° hac oppositio omnis homo est alius et hoc hic
 homo n^o est alius ad nullam opponunt p^o p^o
 et ad contrarietas n^o quia sunt contrarietas eorum
 forma sed ibidem de lege est eorum regulas con-
 trarietas quia nimirum possunt si nullo est

fallere nam pot fieri ut n' ois ho sit alby et ut
hic ho sit alby, ob: Atto ha pponer oes hoies sunt Ob. 4°
albi alig hoies n' sunt albi n' sunt contrariae ga alte,
ca e particularis n' contradictorie ga utraq. p' ee fal.
apt enim fieri ut tantu unq ho n' sit albus sicut
coies hic ee femones d' pponere una n' d' pluribus
quales hic sunt in dico alig n' sunt albi sine d' ppon
re posita in singulari n' d' posita in plurali sunt in
contradictories dicendo oes hoies sunt albi n' oes hoies
hoies sunt albi ga tunc sufficit ut unq n' sit alby.

Dicendum pro subcontraria n' ee p'prie opposita p'bat C. 3°
opposita p'prie, dicuntur quae opponuntur eum verita-
tem sine q' n' possunt ee simul vera sed p'ponis
subcontrariae pnt ee simul vera go p'bat in exe.
plo alig ho e iustq alig ho n' e iustq edo
ga n' constant p'prie eadem fitto in n. dico ali-
q' e iustq aliq' alit ab illo in dico alig n' e
iustq. i

Caput 6 et 7.

De regulari opponere.

Dicendum pro p'prie contrarie n' pnt ee simul C. 1°
vera pnt ta ee simul false p'bat p'prie p'prie ga
si pnt ee simul vera et earu subcontrariae erunt
simul vera d' e si veru est nullq ho e aut ois
ho e aut ee veru erit alig ho est aut alig
homo n' e aut ee si quatuor anguli opponi
erunt veri, sed hoc e alig go contrarie n' sunt

De regulis oppositionum.

simul verae part. M. qd ex veritate unius
est veritas particularis part. m. qd si ut
anguli opponi sunt veri tunc et contradictoriae
erunt verae sed hoc aperte falsum est in pars
conclusionis patet exemplo nam falsum est omni ho-
mine esse pluvium et iterum falsum est nullum hominem

¶ Sim. 2°. esse pluvium. Bivendum ideo subcontrariae non possunt
simul falsae tunc tunc esse simul verae prima pars
part. qd si possunt esse simul falsae res anguli op-
positionum possunt esse falsae qd absurdum est part. M.
qd ex falsitate particularium colligitur falsitas uni-
versalis part. ideo exemplo aliquis non est iustus.

¶ Sim. 3°. est aliquis non est iustus. Bivendum ideo contrari-
centium semper altera est vera altera falsa part. qd
non possunt esse simul verae aut simul falsae alias sequeretur
qd unus posset et eodem affirmari vel negari et con-
sequenter unus posset esse et non esse qd est contra principia

¶ Ob. ut dicitur de omni ho. irrationalis est aut aliis
ho. irrationalis non est aut utraq. est falsa et tunc sunt duae

¶ Ob. 2°. opposites contradictoriae qd in hac et similibus oppo-
sitionibus minorem esse veram maiorem, falsa non minus
ideo vera est qd in ponat futurum non verum et non va-
lens predicatum verum ideo qd negat est esse falso

¶ Sim. 4°. qd sit verum ens. Bivendum sicut ut ha. oppositae con-
tradictiones aequaleant servandae et regulae Forster

¶ Signat. hae versu =

Proe contra. die. post contra. praepos. sub
alt.

De Praeteritis et futuris contingentibus. 173

Quoniam Sto unius affirmationis est tunc una, om se
reges pbat qd una affirmatio est unius p dicati
et uno subo nade et est una, Nota tunc si not:
pbatet quantitas negativae, posse enumerationi
affirmativae duas negativas opponi una unitate
altera particulare et contra. nos aut loquimur
de unitate raine p dicati et subo ut patet ex
cap: ultimo l. 2.

IN Caput 8. J

Praeteritis et futuris contingentibus.

Quoniam priore capite intulerat Antea mentio,
ne de contradictorijs docet hoc cap: quomodo
veritas opponit contradictoriam se habeat in
contingentibus. Reditq: in pponit praeterito et
praeterito contingentis semper alterutra contradi-
ctoriam esse determinate veram tam in unitate ut
ois non fuit alby aliq: non fuit alby, quia in sin-
gularibus ut Socrates fuit alby Socrates non fuit
alby in pponit vero singularibus de futuro contin-
gentis docet altera pponit esse indeterminate vera,
et altera indeterminate falsa, sed magna est con-
trouersia inter authores utrum hoc posteriq:
dictu de futuris contingentibus sit admittendum
quare diligenter res est examinanda.

U: ppones & futuro contingenti sint deter.

~~ad huc~~ Omnium ppones & futuro contingenti
si sint determinate veritatis.

Not 1°. Nota o n' in ee dicere Socrates eras disputan
bit et Socrates pt disputare vel Socrates n' disputan
bit et Socrates pt n' disputare; o fi² q'a idem uale
real una in ferret abas pt possem dicere Socrates
pt disputare q'o disputabit qz factu e prius n. tm
signat potentiaz poterior aliu. rto q'a prius rto pt
absoluta rta aut quasi modalis na tm rem uan
ter Socrates pt disputare ac possibile e Socratem

Not 2° disputare vel possibile e Socrates n' disputare.
Notandu rto n' hic q'ri an res signata & pponit
& futuro contingenti iam existat euident n' e
n' existere in p'mu signat ee futura sed
q'ri ubi p'positio q' iam enuaciat ee signat
rem futura iam uera fit antequa res fiat

Om' Bienen in Cistis et ibidem utatis subeo. Q'is
in p'ponit contradictorijs & futuro contingenti semp altera
ram ee determinate uera, altera determinate falsa

probat. probat. So ratione illa p'positio e determinate uerita
tis q' signat p' ueritate in ee falso & tempore ad p'
gnato & copulaz ueritate sine q' signat ee qz e ueritate
quod fuit futurum qz fiet: illa falsa q' non signat sed
in p'ponit & futuro contingenti semp altera signat
p' ueritate in ee falso & tempore copulaz altera n' signat
nat q'o probat. N' q'a ueritas determinata e in p'ponit

minatre ueritatis

174

fitione qd iudicium ita iudicat ut e in re sed ^{ueritas dicitur} ^{minatur qd}
n pt iudicare nisi p tempore adsignato p coputa
go hunc uera e ppositio d terminate qto signat
dicatu mee factu p tempore adsignato p coputa
pbat. m. qa ubiunqz e enunciatio ibi enunui,
ab uel uere uel falso enunciatio. n. e q adiuato
e fuit uel erit facit orationem q ueru uel fal.
In signat sed afirmatio uel negatio d futuro
contingenti suat enunciationes go enunciabunt
tam uere ueru aut falsu quas alia ppones ybat
eio ex principijs fidei qa qz Deq et prophete
loquuntz e d terminate ueru sed Deq et prophete
multa futura contingentia dix erunt ut quod pe.
bus eis den negatury qz Chy cel resurrectury
festia die go dunt alia uel Ambrosij Catari.
ny has ppones ee qdem d terminate ueritatis sed
ff testimoniu diuini cui imituntz n uero pplesea
quod accipiant ueritatem a rebz sed contra i/o qz
testimoniu dahu d rei ueritate supponit ueri
tatem in re quomodo n. alias cel testimoniu
ueru go et testimoniu diuini supponet ueri
tatem rei consequentz testimoniu diuini et
d. d. ppones erunt uera qa enunciant rem uer
tam ito ueritas e in pponere ut in signo ut
supra diximy quomodo go ppones dicta a pau
phatis erunt uera signa nisi signa erit uera
rem pbatz zio coactuz ex tui usu loquendi

Uti propono & futuro contingenti int
nam postquam res ante e dicitur illa vel
illu huius q. q. dixisse veru vel falsu ut
socrate cras uenturu esto in dico plato
cras ueniet dilinga' uel signatu huius pponis
est suspensu ad fieri uel n fieri p illo tempore
quod importat & copulam importat uel p tem
pore qz non importat & copula sed ante positione
futuri uenturu neutru pt dici n primum qz im
plicat in terminis na' si plato cras ueniet t
terminato ei certo aduentu ueniet non est na'
e implicat qz antequa' res fiat n e' indetermi
na ad ee uel n ee sed determinate n e' qz nega
et determinatam ueritatem futuris contingentibz
e negare cogit ufu loquendi. Contrariu tu
sentiant graues auctores et obijciunt o ita
se ut ppositio et eius ueritas sicut se fit res in
ee se res nondum e' determinata ad ee qz ppositio
nondum e' determinata ad ueritatem antequa' res fiat
pbat m. qz pt fieri e' n fieri n e' determinate
ad fieri uel determinate ad n fieri sed e' libe
ra ad utrumqz sed res pt fieri uel non fieri
q contingenti e' futura qz pbat m si id quod
e' liberu e' determinate ad unam partem tunc
quomodo e' liberu qz dictu m ppositio se fit sicut
se fit res p eo tempore qz ad signat & copulam
conuictu p illo qz n ad signat & copulam sicut
ut se res fit in presenti et in sua caa negat

o. / #

Rz.

atq; videt; claru; qd; p; tempore ad signato p; equali
 determinate est quomodo ante illud temp; res det.
 minata nonn; sit ad p; m. qd; est res n; sit det.
 minata p; tempore p; senti ee; tu determinata p;
 tempore futuro qd; p; copulam inuic; ad p; res r; d; e
 m. qd; disto qd; e; libere n; e; determinata nemis
 conuict; n; e; determinata continget; negat; et hoc e;
 qd; diuinit; p; h; e; d; e; continget; n; ee; libere
 in sensu composito na; si sit n; p; n; fieri ex hypo:
 qd; fiat ee; tu libere in sensu diuiso na; qd; sit
 absolute posse n; fieri unde diliget; notandu; e; #
 rem e; e; d; e; continget; semp; ee; determinata na;
 anequa; p; d; e; e; determinata ad n; ee; cu; vero
 p; d; e; e; determinata ad e; interea tu semp; ee;
 libere in sensu diuiso exemptu; e; posse am-
 bulare e; non ambulare id; qd; tu n; ambulo
 sum determinata ad una; parte qd; n; ambulare
 e; in n; ambulo in sensu composito nemis n;
 ambulo in sensu tu diuiso e; absolute possem
 ambulare tu aut ambulo sum determinata
 ad ambulatione; e; in ambulo n; posse n;
 ambulare in eadem sensu composito absolute.
 tu e; in sensu diuiso possem n; ambulare.
 Ob; r; d; e; si res e; determinata ad unam par-
 tem tunc seq; unu; ex duob; absurdis vel
 folli; contingentia; reru; e; oia; nemis fieri
 quod hereticu; e; vel Deu; posse d; e; p; qd; p; r;
 phenu; p; h; e; sequela; De; cognoscat; hunc

Ob. 2o

Uti: propositio nes & futuro contingenti sint
effectum v.g. locale iras peccatum & le.
militate futurum eas sic angly qd sit Deu futurum
& determinate n pt n fieri ei nemo fiet sed Deu
scit contingens & determinate futurum qd nemo ei
n libere fieri pbat M qd si eo qd Deus fat futurum
posset n fieri Deus posset deipi nam is deipi q
putat aliqd futurum cuius tunc contrarium fit
is is pt deipi q putat aliqd futurum cuiq con-
trarium pt euenire & negando sequela ad pu-
ty sequela distinguit M qd Deus scit continget
futurum nemo fiet si sermo fit & necessitate ab-
soluta (q uocari & sollet necessitas ante-
cedens & necessitas consequentis) negat si
& necessitate etu qd ei ex hypo q et uocari
sollet ex condine seu necessitas consequentis
concedit huc n. n tollit libertatem necessitas
n. consequentis qd aliqd ex hypo: posito minime
qd fiet nemo fiet in sepe composito necessitas uera
consequentis quo res absolute n pt aliy euenire
ratio qd qd res n ideo fiet qd Deus scit ea fore
sed Deus ideo scit ea fore qd futura e ad pte
M. & negando sequela ad pte & disto uis
qd q n putat aliqd futurum et simul igno-
rat contrarium futurum posito quod contrarium fu-
turum fit concedit qd talis possit deipi si aut
non ignorat contrarium futurum negat. Deus

in eo ita sit servate ambulatum ut simul si
 est illu n ambulatum postea qd est n ambula
 tur. Sius sit aliqs q dicit qd dixerit sens
 ne futurum faciam tunc contrariu qd deo pote.
 et dicit na si dixerit deo tu ambulabis non
 ambulo si dixerit n ambulabis tunc ambulo
 qd fallit in hoc casu deo ignoscit contrariu
 illig qd fiet qd illud futurum qd deus dixerit qd
 deus simul quideret illum libere mutatur ut
 texta. Ob. Sed si inty ppones t futuro contingeti
 altera de determinate vera tunc ppones contingeti
 les erunt aeterna veritatis sed hoc videtur falsum
 qd stat sequela qd ab aeterno potuisset diu serva
 tem futuro tempore ambulatum pponit. qd o hoc
 tm aseribit pponit verijs. Edo qd auideat ut
 albedo supponit existit facti ut illi conveniat qd
 dicto sequela eent aeterna veritatis ex hypo. qd
 fiet coniecty absolute vero sine ideo qd nemo
 debeant fieri negat.

De.

De

Ob. 3o

De

De Lib. Etu per hermeneias.

Determinatio ut ait Alberty 1o lib. nomine es
 verbo q sunt partes enunciationis, oratione qd
 e geny affirmatine et negatine univelsali et
 finy nisi indefinita, una et plusibz q sunt
 per enunciationis et oppositio q e passio eiusde

De entoi. infinitis

Caput / in.

2.

3.

4.

hac rdo lib. determinat modu multiplicandi
orationes zphi additione /o negationis rdo
alicuiq alterius pdicati. zio stinny modi faci
endi conexas aliquas unig enuniationis ex alia
ht aut pphs liber quatuor cap: in /o agit d
enuniationib: habentibz pdicatu vel subu infi
nitu. in rdo d enuniationib: ex pdicato coniu
cto. in zio d modalibz. in rdo docet qda enun
ciationes pdicantz contrarie. potuisse n. d
hoc qoqua dubitare ex eo qd in utroqz libro
nullam mentionem fecisset d contrarietate et op
positione enuniationum

IX Caput primum d enun
iationibz infinitis.

Em /o.

De Est rdo
adiacente

pbat.
oppositio dmi aff.
et negat qd.

Dicendum o. si affirmatio et negatio constant
verbo Est rdo adiacente, poterit enuniationis
variari. 24 modis, et fieri duodecim opposit
qa verbum Est rdu adiacens pot poni vel in p
sentit vel in pterito, vel in futuro, sed in quozq horu
triu possunt fieri opposit quatuor, consequentz in
orb tribz 12. et sic 24 variationes enun
ciationum. rdu affirmet et negat pbat m. a
oppositio rdu affirmet et p negat (e. si futurum futi
nitum ut ho e, ho n e, rda p futurum futi
nitum ut ho n e, ho n e. zia si futurum finitum signet

De enunciacionibus infinitis. 177

aliqua quantitate ut, ois ho e, n' ois ho e. Ita
 si subta infinita signet quantitate ut ois n' ho e,
 n' ois n' ho e idemq; sit in p'terito et futuro. Nota
 tm ex p'ibento hic cap'o si attendat et ad necessitate
 quantitatis posse sepius multiplicari enunciacione ad
 doctumq; dicese ois ho e, ois ho n' e, aliqs ho e,
 aliqs ho n' e sed hic tm attendit qualitas q' in
 genere quatuorq; ea sit. Sicutu 2do si affirmat
 ho et negio constant verbo Est d' tertio adia
 cente poterit enunciatio multiplicari octo modis, ex
 parte p'dicati, na possunt fieri quatuor opposites qua
 in una quaq; continet duas enunciaciones,
 a oppositio e q'do p'dicata sunt finita et n' addit
 quantitas ut ho e iustq; ho n' e iustq; 2do
 q'do sunt infinita ut ho e n' iustq; ho n' e n' iustq;
 3o q'do p'dicata sunt finita ut p'ponit addit
 quantitas ut ois ho e iustq; n' ois ho e iustq;
 4
 Ita q'do p'dicata sunt infinita et simili adest quan
 titas ut ois ho e n' iustq; n' ois ho e n' iustq;
 Sicutu tertio si affirmatio et negio constant ver
 bo Est d' tertio adiacente posse enunciacione
 variari ibide 8 modis ex parte subta, na possu
 nt fieri 4 opposites 1a ex subta finito, ut ho e
 iustq; ho n' e iustq; 2da ex infinito n' ho e iustq;
 n' ho n' e iustq; 3ia ex subta finito in quantitate
 ois ho e iustq; n' ois ho e iustq; 4ta ex infinito
 in quantitate ois n' ho e iustq; non ois n' ho

Not.

Em 2o.

d. 3. adiacente
 verbo est.

1a oppositio
 2o

3o

4

Em 3o.

oppos 1a

2o

3o

4

De enunciacionib. infinitis.

1° m. 4. *Enuncy.* Dicens quomodo si affirmatio et negatio
 consent uerbo adiectiuo, posse enunciacione
 8 modis uariari uariando subu, na pot fieri
 1^a oppo. 4° oppo. a in subo finito, siue quantitate ho
 ualet, ho n^o ualet 2da in subo infinito n^o
 ho ualet, n^o ho n^o ualet. 3^{ia} in subo finito
 notata quantitate ois ho ualet, ois ho n^o ua
 let, quarta in subo infinito in quantitate ois n^o
 ho ualet, ois n^o ho n^o ualet. Dicens sto^{ab}
 affirmatiua habente predicatu infinito, fit bona
 conlega, ad negatiua habente predicatu finitu
 et uice uersa, ut ho e n^o iusty, go ho n^o e iusty
 et uice uersa ho n^o e iusty, go ho e n^o iusty
 2do ab affirmatiua habente predicatu finitu
 fit bona conlega ad negatiua habente predicatu
 infinito et uice uersa ut ho e iusty go ho
 n^o e n^o iusty, et ho n^o e iusty go ho e iusty.

tres condicio, tres tu condes requirunt, q his conseq^u a
 nes q his con^uant nomen infinitu fit totu extremu alias re
 sequentijs 1^a gula, fallit, ut ho, n^o uidet equu, go ho uidet
 n^o equu 2da ut n^o fiat angus a termino, uel
 tempore in distributo ad distributu nec. n. ualet
 formax fuit calida, go formax n^o fuit calida formax fuit
 ga in priori tm, signat pars praesenti tempore, in
 in posteriori futu tempore, praesenti, possunt fu fieri
 bonae conlega si addat aliqua particula distributa
 hominu uel tempore in distributo na ualet haec con
 lega formax in omni parte qlesiti temporis fuit

De entib. ex p[ro]p[ri]etate coniuncto et diuiso. 178

n[on] calida q[uo]d n[on] fuit calida. tertia e[st] ut o[mn]ia maneat
inmensata excepta affirmative q[ui] transit in negem et p[ro]p[ri]e
dicato q[uo]d ia e[st] finitum ia infinitum atq[ue] h[ec] o[mn]ia
sumunt partem ex E[st]io partib[us] ex tactareto et
Albano.

Caput 2da

De emanationib[us] ex p[ro]p[ri]e
tate coniuncto et diuiso.

Dicuntur p[ro]p[ri]e a diuisis ad coniuncta in d[omi]nib[us] cau
sib[us] n[on] ualere conseq[ue]ntia p[ro]p[ri]e q[uo]d p[ro]p[ri]e diuisa
ambo p[ro]p[ri]e auideas inueniunt s[ibi] aut s[ibi] ip[s]is q[uo]d auin
dens coniungunt, ut forates e[st] graty et forates
e[st] musy, q[uo]d e[st] graty musy q[uo]d forates e[st] bonq[ue] e[st]
et studiogy q[uo]d e[st] bonq[ue] studiogy. Et q[uo]d p[ro]p[ri]e diuisa
sa sic se h[ab]ent ut unum includat alterum q[uo]d tunc fit
negatio ut forates e[st] forates e[st] e[st] ho q[uo]d forates
e[st] forates homo. Dicuntur eto q[uo]d p[ro]p[ri]e diuisa se
h[ab]ent ad inuicem ut potentia e[st] atq[ue] sine ut materia
e[st] forma e[st] sic possunt facere quodam unum sunt
unum p[ro]p[ri]e diuisa inuicem alterum posse fieri conseq[ue]ntia
a diuisis ad coniuncta n[on] ualere h[ec] forates e[st] aut
e[st] e[st] carit[us] q[uo]d e[st] aut carit[us] forates; e[st] ho e[st] e[st]
atq[ue] q[uo]d e[st] ho atq[ue] aduenit uero tolety q[uo]d con
iungunt diuisa debere seruari ide[st] s[ibi] ip[s]is eode[m]
et tunc ide[st] temp[or]e et coniungenda totalia p[ro]p[ri]e
dicata non n[on] ualere tunc sicut puer et sicut san
piens q[uo]d sicut puer sapiens, puer n[on] aliud temp[or]e
notat et aliud sapiens. Dicuntur zio a coniunctis

Em 10

Em 20

in his quatuor syllabis quoru[m] explicatio docet hor
 uerbo. Edictum negat, it[er]um modu[m] nihil a sed
 ut totu[m] et res clara e[st] ex tabulis de potentia
 apud Fofse: q[ue] et optime explicat d[omi]ne diu[er]sion
 ut ma[gn]a qualite[re] quante[re] harum entoru[m]
 quo ad tentu[m] id e[st] con[tra] p[er] se d[omi]ne d[omi]ne d[omi]ne
 volentes ex se mutuo seq[ue] et subalternatus ex
 subalternatio[n]e: p[er]tinet t[ame]n docet fates ex neu
 unis semp[er] seq[ue] possibile sed n[on] quoduis la pars pu
 bat q[uo]d q[uo]d necno[n] e[st] n[on] e[st] nisi haberet pou
 tentia ut e[st] r[ati]o p[ro]bat q[uo]d possibile seu poten
 tia multiplici[ter] d[omi]ne ut ex fates docet p[er] q[uo]d e[st]
 n[on] possibile quodam in opposita ut voluntas p[ro]t uol
 litione[m] elicere aut nolitione[m] u[er]o ite[m] utu[m] e[st]
 quodda[m] u[er]o n[on] e[st] n[on] r[ati]o n[on] p[ro]t n[on] categorare se
 u[er]o e[st] possibile quodda[m] coniu[n]ctu[m] actui ut d[omi]ne
 p[ro]t illige[n]t et semp[er] illgit quodda[m] u[er]o distans ab
 actu ut muty t[ame]n potentia loquendi non t[ame]n t[ame]n
 alium ex necno[n] q[uo]d seq[ue] possibile coniu[n]ctu[m]
 actui et q[uo]d n[on] fit in opposita.

¶ Copul[ati]o t[ame]n qua[m] eto[rum]
 magis apte sibi dicant[ur] contrarie.

¶ Dicend[um] e[st] contrarietas uocatur entu[m] ita se h[ab]et ut
 contrarietas op[er]u[m] contrariaru[m] p[er] opt[er] aut illgit
 eto mentalis p[ro]bat[ur] con[tra] q[uo]d p[ro]positio u[er]balis e[st] signu[m]
 mentale. dicend[um] eto entoes mentales n[on] sunt ideo con-
 traria q[uo]d sunt d[omi]ne contrarijs reb[us] q[uo]d regula contrari-

Om

Om 10

Om 20

Quaedam entes magis apte sibi dicat contrari-
 rionem & ut n' possint ee simul verae sed utresq; &
 contrarijs rebz pot ee simul verae go pbat. m. ex
 exemplo nat' haec vera e' unitas e' laudanda et
 itet haec unitas e' reprehendenda ito int' ppones
 q' sunt circa substantia p' ee contrarietas et tu
 substantia n' h' rem contraria. dicendum tentione
 entes n' sunt contraria ratione affirmationis
 et negationis quoru' unq; p'dicantur sed dicuntur
 contraria ratione affirmationis et negationis
 eius de p'dicati & eodem facto pbat illa sunt magis
 contraria quoru' unu' e' magis veru' et alteru' ma-
 gis falsu' quia quavis alia ad ita se sunt affirm' et
 negatio eius de p'dicati & eodem facto go magis apte
 dicitur contraria quia quavis alia pbat. m. q' e' tra-
 ctione contrarioru' ut maxime distat int' se sub
 eodem genere pbat. m. exemplo q' haec bonu' est
 bonu' est verior quia haec bonu' n' e' malu' go ad ista
 q' illa negat magis e' falsa nimiru' bonu' n' e' bonu'
 quia ista bonu' est malu' pbat. m. confega q' illud e'
 magis falsu' quod opponit immediate magis vero sed
 haec bonu' n' e' bonu' immediate opponit huic bonu' e'
 bonu' go pbat. m. antecedens q' illud e' magis veru' quod
 e' veru' seipso quia illud go e' veru' p' aliud sed haec
 bonu' e' bonu' est vera seipso altera vero bonu' n'
 e' malu' e' vera p' haec bonu' e' bonu' ut patet ex
 negatione s' n' p' veras quare n' e' malu' rella dicitur
 quia e' bonu'.

Sm. 30

In libro primo anali-
 ticonum proemio

Quare lo cur hi libri in finibus analitici

Ex quo resoluntur conclusionem in sua principia
nihil est. n. analysis aliud quam rei alicuius ad suas
partes reuocatio, ut in domo resolvimus in lapides
des lignum & filij huius reuocatio vel physice id est
realiter resoluitur, vel logice id est resolvendo per ra-
tionem tam et illam, dices quomodo go docemur unum
ponere syllogismum si hi libri resoluntur syllogismum uidentur
n. sibi opponi componere et resolvere & docemur
componere syllogismum & cognere resolutionis n. p. resoluere
sicut n. demonstrando domum n. facimus quod est domum
sed & cognere huius demonstratio docemur modum fieri
enim alia uice domum hanc n. cognere est praxis
artium & quod diximus dirigere modum discendi
inseparantur diuina praxi quae est duplex resolutio
prima coniectura quomodo resolutio coniectura in primum
prima est forma disposita, et est resolutio mo-
dos et figuras quibus fortiter uoluntatem est con-
quibus quomodo coniectura resolvimus in principia
etiam modum priores hi diuisi a priori resolutione
et posteriores a posteriori quamquam teste Porcio
in suo organo hanc appellationem priorem et posteriorem
n. fuerit tempore Antis sed primum fuerit in
diuisa tempore Galeni. quare est quomodo sit utrum
horum librorum per breuitatem totum n. est sola demonstratio
ut patet ex Cy. a. in quo dicitur Antis de se prius ab-
n. syllogismum postea et demonstratione ex quibus uerbis et uolli-
gitur utrum horum librorum saltem unum in se syllogismum in
genere considerari et est forma abstracta ab omni
noma determinata in 49 potest fieri syllogismum de ipsa

X

B.

X

resol. resolutio
libro.

92.

X

Syllogismum
hor. lib.

In libros priorum analyticorum.

obis priorum
et syllogismorum.

Q.
R.

primariam quia alij ponunt solum syllogismum per obis alij angli
ut Narsflig sed in se parvi momenti non videtur magis
per contextum horum constat et hinc tractari de au
tenticitate inductione et exemplo et saltem primi
parte obis esse syllogismum non reliqua per concludunt in
syllogismi ad quem velut ad principalem analogatum se
referunt Quare in quo utrum hi libri in posterioribus
faciant unum tractatum respicit recte Kuber in proemio
posteriorum numero 26 quod non faciunt ut vult Bur
zano quia in hoc tractatu syllogismorum non tenet ad in
ventionem sed ad syllogismum topicum sophisticum per cum
quibus in non faciat unum tractatum non est quod faciatur
in demonstratione nec obstat quod Aristoteles hinc dicit se tra
ctatum de demonstratione non per in libro de topica parte 10.
26 aut se tractasse de syllogismo et analogia et hinc c. 4
aut se per syllogismum deinde aliter de demonstratione
unde hinc sensus est de demonstratione et solum hanc librorum
non ita nec obstat etiam eadem in principio quia sunt
a diversis resolutionibus nec ideo quod materia et for
ma pertinent ad eandem tractatum quod in prioribus tra
ctatibus forma in parte: materia non hinc videtur et si forma
sit uni propria non aut si eorum sit plures forma aut
syllogistica eorum de syllogismo ceteris topicis non propria
demonstratio non potest brevitas eorum est ordinata.
his aliquantulum ob conpendium mutato quod de syllogismo
resolutione quia eorum solent breviter expeditur.

Tractatus de syllogismo
Quaestio de syllogismo non.

Ant: primus & sine

syllogis.

et sic syllogis

Definitio syllogismi ab Ant. cap: 10. oratio in qua
 quibusdam positis, aliud quod ab his positum est ex necessitate
 alicuiusmodi eo quod haec sunt. Et sic oratio est generalis quam
 vis tunc remota, proxima vero est assertio, et ideo oratio non
 orationes quae licet syllogismi habeat tres terminos tunc efficiuntur
 una oratione, non unitate simpliciter dicta, sed ut de
 eis libere per copulationem et unionem in medio termino
 non ideo unitate finis et effectus quae ordinantur ad asser-
 tionem conclusionis, et in qua quibusdam positis, id est premissis
 et dispositis tunc connexionem in medio termino
 in alio modo maiore et minore ut explicat ratio
 tamen. Et sic libere tra: 10 c. 5. et sic excludit En-
 timema et similes artus quae carent alterutra ha-
 erentia, et aliud quod alicuius ab his quae posita sunt
 ut illud quod est aliud a premissis a quibus differt
 sic sicut effectus a causa ut multae assertiones ita quae carent
 sequentibus quae ponitur in utraque premissarum ut multae
 for: 6. in istis, quod quae in ratione est diversae asseruntur
 ab asseruntur premissarum, et ex necessitate alicuius id est ulti-
 mae consideranda est ratio concessis premissis, et eo
 quod haec sunt id est quae premissae ita sunt dispositae tunc
 in alio modo et figura non ea est vis consequentis ut ex-
 presso antecedente consideranda sit ratio, reijctis haec
 particula modis inutiles nota tunc hanc necessitate
 Et duplici ratione et necessitate quae ad executionem artus
 ita quae ad specificationem artus, et quod necesse est sequi
 executionem, posita tamen executione, ut quod ponitur supra in
 cyne, signis necesse comburent, et ita est quod non necesse
 ita quae.

*utis consequat
 solis.
 Nota.*

*in necessitate
 ita quae.*

A 2. Ut: syllogis sit disjunctus et consequentia.

legit exercitum posita mea et suscipere exercitum
sed pl. supponit. autem posito tu quod qd. velit facere
exercitum et illud facere tali modo et in tali spe
sic illa e posterior necessitas nat. postis qd.
miseris non intero necis conclusionem sed libere
michi e illam inferre posito tu quod velim in-
ferre conclusionem debeo illi assentiri velim non
lim et n. possim dissentire.

Not: Edus.
Utam syllogis sit disjunctus et consequentia.

divisio disjunctio
usq. 10.

10.
prior qd.

alter qd.

Nota 10. disjunctio dicitur dicitur apud Ciceronem qd. et alii
10. l. 10. in disjunctio dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
et generalitate prior e multitudo cognis sibi
precedentia sine dependentia unig ab alia ut hoc e
ait Leo e miles, et fil qd. unu post aliud cognis-
simus, vocaturus in proprie disjunctio. alteri id e
e in consequentia, et e progressu a cognis et asserpsi
unig pponit, ad cognis et asserpsi alterig in depen-
dentia unig cognis ab alia, et fil qd. unu p alia
ad indicamus, et cognosimus sine ut dicit Fonseca.

Nota 20.
disjunctio consequentia

de disjunctio

illativa qd.

6. instans 10. e oratio in qua aliquid ex aliquo vultu
git. Nota 20. dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
tam ut d. qly for. 6. instans. 20. bona consequentia
cognoscenda sunt duo documenta q. ab eis afferunt
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
simul et probantur sicut qd. id e in asserpsi
consequentia illativa tam e q. n. tal terminus

De syllogis sibi discursus et consequentia. 182.

in antecedente q n fit in consequente qz fit & modis /o qto eadem ppositio colligitur ex seipsa ut ho e ait go ho e ait qto qto ex appollente ut 2o
 ois ho e ait, go, n aliqs ho n e ait, zio qto sub, 3o
 alternata ex subalternante ut eis ho e ait go
 aliqs ho e ait, quanto qto conuersens ex conuersa 4o
 ut eis ho e ait go aliqs ait e ho. Inq. a. se
 consequentia illationa et p. b. illationa simul. Ratio in qua
 long continet aliqs terminus in antecedente q n con-
 tinet in consequente ut in dico ho e ait go ho e
 zitis in antecedente e ait go n e in consequente
 tu hac & per q. n. inuentione, continetur et
 exegit, inuentione zio in male et forte ut dicit
 For. l. c. 313 vntus consequentia qui forma concludit,
 malis q in solis maas, quod ut illas nota zio for
 maas quod forma ee dupliem, alia maas et for
 ma ipse consequentia sive illationis, alia ppon, con-
 sequa maas ppon consequentia e habitudo p. d. cati
 in sibi unius pponis q triplex e necessa, con-
 tingens, impossibilis, maas ipse consequentia e habitudo
 de luminosa q uidentis pponis ad terminus con-
 sequentis q hac maas fit ut n ex quolibet ante-
 cedente in terat quodlibet consequentis sed ex tali
 antecedenti tale consequens, id e tm affirmatiua
 aut tm negatiua, aut unile, aut tm particulari
 forma pponis e pplex essentialis q e conuatiua q
 d. p. uo in sibi, eto antecedentis q e necessa
 ut sol p. uo ut uidentis in lib. p. uo maas forma

illationa sibi
 modis. 10
 2o
 3o
 4o
 illati: Et p. b.
 simul q. d.
 long sunt & p. b.
 tertio dicitur
 maas consequentia
 p. d. cati
 maas q.
 Nota 3o
 habitudo triplex
 maas consequentia
 p. d.
 forma p. p. d.
 ut p. p. d.

A. 2. *Ut: Syllogiz sit difcurfus et conseqna*
 forma conlega
 1^a conseqna e resba d. propositio & ponit, etia figur
 2^a et modus d. qly transeu lib. 6 c. 11. ut qd
 forme concludit qd resba eade modo
 3^a figura colligendi in oi ma nescia, contingenti
 et impossibili concludit, ut aut scilicet idem
 4^a qd ee figura reguntur s / ut scilicet eadem
 d. propositio et modo verborum, in qly uer mly mis
 conuentionis. Edo ut scilicet eade acceptio ee
 20 signatio medij qd augetionis sine suppositio, qd
 30 ut scilicet eade eade alijs qualitas ut si fut
 d. propositio affirmatiua in antecedente sem in
 alijs sit affirmatiua, si uero fut negatiua et
 in alijs sit negatiua. 4to ut scilicet eade quon
 itaqz eamnatione. 5to ut scilicet eade uer
 itationis et nexu principatu eorum in for
 tuis materie concludit qd eade forma oran
 houis scilicet n concludit in oi sed tunc in finit
 man, finitibus aut man dsumit qd tunc in
 posteriori quam in priori conlega e habita
 tudo nescia inty transeu: antecedentis et
 consequentis aut utrobiz, contingens aut
 impossibili. dicendum qd d. proxima qery syllogi
 e ante, seu consequentia illatiua ee & ba
 hual simul, contineat n. mediu in antecedente quo
 carel in consequente, remotiora uero genera et
 conseqna in ui supra e ulteriy. oratione qd
 ui conuenit uenit et qery generis.

ut forme concludit
 1^a

ad hoc s. reg. 10. 7

4to

in fine nate
 concludit qd

similis man

5to

Ad. 17: *Syllogus* ex aperte falsis sit simp: *Syllogus*. 183.

Quoniam *Syllogus* est *consequens* et *veritas* forte
quando *Syllogus* veri nominis *probat* quia semper *consequens*
si *propositio* ut ostendit *pro* *Syllogus* in *sententia* *conclusio*
per *dispositionem* *terminorum* *et* *bonum* *modum* *et*
figuram. *Aut*: *2°*.

Unum *Syllogus* ex aperte falsis sit
simpliciter *Syllogus*.

Quod negative *et* *quod* *solent* *ab* *figurari* *et* *per* *Syllogus* *demonstratur* *ex* *veris*,
terminis *et* *probabilitate* *veris*, *psendographis* *et* *son-*
phisticis *ex* *apparenter* *veris* *et* *probabilitate*.
Ad *Syllogus* *et* *constare* *ex* *iudicio* *et* *assensu* *sed* *fals-*
is *proponit*: *in* *possumus* *aperiri* *quod* *Syllogus* *aperte* *falsus* *non* *est*
Syllogus *probat*. *In* *Syllogus* *constat* *enunciatione* *sed* *enunci-*
atio *est* *assensus* *et* *iudicium* *ut* *dicitur* *in* *libro* *perihemero-*
nias *probat* *in* *quod* *si* *video* *aliud* *esse* *aperte* *falsum* *impossi-*
bile *est* *ut* *scito* *iudicium* *esse* *verum*. *Ob*: *primo* *Syllogus*
ex *literis* *2°*. *q. b* *est* *c* *sed* *a* *est* *b* *quod* *a* *est* *c*
aut *aperte* *falsus* *sed* *his* *usque* *est* *protes* *in* *his* *libris* *quod*
et *aut* *Syllogus* *ex* *aperte* *falsis* *sunt* *pro* *Syllogus* *et*
2° *in* *sunt* *aperte* *falsi* *et* *boni* *et* *pro* *concordia*,
manitue *vero* *negati*, *et* *hac* *posteriori* *modo* *aut*
pit *protes* *nam* *manu* *loco* *reum* *ponunt* *literas*,
atque *ideo* *in* *proponat* *res* *vera* *his* *literis* *et*
Syllogus *ex* *literis* *erunt* *ex* *veris* *proponit*. *Ob*: *2°*
forma *essentialis* *rei* *non* *est* *nisi* *in* *manu* *proponit*,
nata *sed* *forma* *essentialis* *Syllogus* *id* *est* *boni* *modi*
et *figura* *reperit* *et* *in* *materia* *aperte* *falsa*

44.

U: conclusia fit d' eia sylmi

R

go et illa suffices ad syllogizandum. magis
ei figura sunt in materia falsa apparente et ut
libet materia conceditur sunt facti in materia falsa
et tunc negat ratio et quia forma certitudinis est
dispositio personarum et connexiones factae hic non
sunt connexiones cum non adhibentur et asseruntur
tamen scilicet quod non satis est.

Ant. Alus

U: conclusio fit d' eia sylgi

epistola
veteris syllogizandi

Et est questio de nomine, et plures non auerunt syllogizandum
ab Aristotele per solas premissas et quibus potest inferri con-

2

sequitur ut scilicet tales et 25 libri primi priorum et
auerunt per orationem discursum in qua quibusdam pro-

Compo.

dicendum quod in primo exceptione conclusionem non esse
de eia sylgi ita Albertus Magnus c. 5. ubi primi

2° q^o

priorum t. 6. et ibi inde quia conclusio comparatur in
premissis et eorum effectibus effectibus aut non est de eia

conclusionem esse de eia sylgi non per se videtur de
consequente esse transire ab una parte ad aliam in
de eia sed syllogizandum est scilicet videtur quod oportet

transire ad conclusionem ad syllogizandum dicitur effectibus con-
clusio non est quod dependet ab premissis et quod quod transi-

fitur. Questio 2° q^o
de principiis regulatiuis sine distinctione
sylgi.

27. Ar. qd ei qd sint principia regulativa. 184

Duplicia sunt principia scilicet intrinseca et extrinseca in
intrinseca sunt ex qbus scilicet intrinsece componitur
et sunt duplicia una scilicet forma filii, extrinseca
sunt qd scilicet intrinsece non constituent sed extrin.
scilicet tunc dicuntur hae et extrinseca sunt regulativa
scilicet directiva et indirectiva, hae quaestiones aguntur
et regulativas et qbus aliter mentione fecit l. 10 c. 7.

Not: Uniq

Quid et qd sint principia regulativa.

Dicendum qd principia regulativa sunt qd se int instar
regulae scilicet quod oes filii extrinsece, evidenter in se
sunt sua ratione, sine qd sunt modis terminis quo
evidenter probat evidentia filii aliquid concludentis.

Dicendum eto duo principia regulativa assignari ab Aristotele
primum est dicitur et omni et nullo. dicitur et omni

Et quando quod dicitur de unitate et subiecto, et de contentis sub
illo dicitur et nullo quod quod negatur unitate et subiecto
quod de contentis sub illo. dicendum quod apud Aristotelem

Dicitur esse duplex dicitur et omni, et de nullo, primum ut
causam prioris scilicet eo quod tractetur in libris prioribus,

secunda posterioris scilicet eo quod tractetur in libris posterioribus,
dicitur et omni posterioris scilicet est quod quod vere est
nemo dicitur et subiecto vere est nemo dicitur et
de contentis sub illo sine adhibita quantitate unitatis ut omnis
sine nullo ut hoc est autem est omnis hoc est autem. dicitur et nullo

posterioris scilicet est quod quod negatur vere est nemo
de subiecto negatur vere est nemo de contentis sub illo

quod principia sunt
intrinseca quod
extrinseca quod

utrumque principium
regulativum

omni quod
principia regulativa
sunt

omni et
dicitur et omni
quod dicitur

dicitur et nullo quod
omni quod

dicitur et omni
posterioris scilicet
quod

de nullo post
quod

q. 7. qd et q sint principia regulativa.

siue addit uox nulli siue non, ut nulli ho e lapis
ho n e lapis. Siu d oi prioristice e qd aliqd
dicat unitate d subo distributo p oib sub illo con-
tenti siue dicit uere siue falso ut ois ho e
ait ois ho e lapis. dicit d nullo prioristice e qd
aliqd negat unitate d subo distributo p oib sub illo
contenti siue negat uere siue falso ut nulli ho
e risibilis nulli ho e lapis. ratio d disparitatis int
hac duo dicta e qd in in lib: posteriorum agat d
demonstra q regit qones negatias rae mox fit ut
dicta d ai est d nullo posterioristice semp debeant
ee uera e negatias in libro uero prioru in agat
d filgo in uoi e secunda forma latius auipi
at dicit d oi e d nullo in ordine fo. ad forma
syllagistica n ad necessitate e ueritate dicit sed
ad unitate eius. Dicendum qd hac duo pna ee
realit e euidentia nota qd id admittit hanc ois
ho e aut admittit e hanc hic ho e aut e hic e uni-
te n. distributu appollet oib suis inferiorib. Dicendum
qo modu quo hanc pna regulant filgos qd in pro-
batione filgoru semp assumunt p medio termino ad
d q filgi resoluunt in hanc dicta uelut in terminu
e principiu euidentiae s.g. ois filgi in quo e dicit
d oi siue in quo quad dicit d subo d dicit et
d contenti sub illo bene concludit in barbara et dary
hac fit qd ite ois filgi in quo e dicit d nullo siue
in quo qd negat d falso negat d contenti sub illo hoc
fit in darent et ferio qd. Dicendum quibus

dic d oi pri-
oristice q.

qd prioris: dicit
d nullo.

disparitas int
hac duo dicta.

Om 5.

Om 10.

Om 10.

syllogos explicit continere hanc partem sicut alba et im.,
 mediate et potestate et virtute sicut syllogi continent ^{et in continere}
 alba hanc partem in quibus medius terminus subijctus maiori
 extremo, minus. a. extremum tum medio termino tum
 maiori. extremo sic enim quod si aut negatur et falsum
 si aut negatur et contento sub illo tales syllogi sunt bar.
 bara, clarant, dary, ferio, quod et ideo dicuntur ple.
 sti et evidentes. illi vero syllogi continent potestate in ^{potestate quod}
 quibus non ita se habent medius terminus et minus extremum
 ut sit in indierbis se figura, et in oib. et et ter.
 tia figura quod et ideo dicuntur imperfecti, egentibus aliqua
 additione ad modos directas se figurae ut fiant eui.
 dentes.

Quaestio 3. De materia syllogi.

Materia syllogi est id, in quod syllogus resolvitur potest, ea in ^{materia syllogi}
 plex est proxima et remota, proxima sunt ^{materia proxima}
 quae in propositione proxime resolvuntur syllogus, remota ^{materia remota}
 sunt termini. Proxima quae syllogus resolvit in eisdem
 resolvuntur huiusmodi termini sunt tres, medium,
 major et minus extremum. Dies quare syllogus et
 propositio non resolvuntur in copulam et verbum est per
 sonam. 6 insti: c.g. quae est unio predicati in sub.
 sicut. tota resolvatur perit unio et manent tum
 materia. propositio autem ut eam definitur Antes l. 10 ^{propositio nis}
 c. 1. est oratio quae verum et falsum affirmat ubi ^{est.}
 adverte has voces propositio enunciatio conclusio

A. 1. de conversione simp: et p accidens.

questio instantia quad ad rem idē (i. scilicet) scilicet
noīe ei eae differre, nae hac ppositio ho (i.
ait, ut signat velu vel falsu, est ento, ut i.
misti in filio conclusioni ppositio, ut in pnti uo.
clufio, ut cadit sub dubia questio, ut ostendit
falsitatem alterius latas instantia, ac pnt
qāq dīfionib diuidit ento idem diuidi poterit
ppositio eademq erunt utriusq ppositio.

Aut: mus. de conversione
simplici et p accidens.

conversio 4.
om 10.
Sponi absolutam sine t mē. Dicendum
p conversio ē duoru sponi idem extremis
constantiu, ordine conuerso, unius ad altera fontis
consequa: ut q pponi, ostendit qz debeat aliqd enun-
ciari hinc n conueni solent orationes imperatiue
preatiue et similes, ut q idem extremis itga
ē duplex unitas extremoru p ut idem signent
eōs ut retineant eandem supponē, restrictio-
nem, ampliationē, ut q ordine conuerso sepius
ē totu p dicitu debere fieri futu ut q fontis
consequa, ostendit qz conuersionis et signat qz
bere seruari eandem quatte id ē si conuersa ē
affirmatiua et conuolens: erit affirmatiua n
n. in pnti negatiua ex affirmatiua aut contra
p fontis, consequa. ob: ex fontareto quoddam qz
pones n posse conueni ut dicit me uita mē

ob.

Regis int̄ e bene facere p̄ suis e in fluuio th̄y e
 prior anticho bis in templu lego latione
 donat, & sic conuenti q̄ quem t̄det uita sum
 ego, cuiq̄ int̄ e bene facere e rex quod e in fluu
 uio e p̄ suis, q̄ e prior anticho e th̄y, q̄ bis
 int̄ in templu sum ego, donat aut p̄ accipiat
 imp̄sonalit̄ n̄ conuentib̄ q̄ caret p̄bo si a sub
 iugit̄ n̄a uel deq̄ t̄at conuentib̄ sic q̄ q̄
 donat e deq̄ uel n̄a. Bivendu e d̄o p̄p̄m̄ q̄
 lere assignari p̄ conversionis simplici, p̄ acci
 dens e p̄ contra positione, d̄ q̄q̄ For: l. 3. c. 8.
 sed adverte conversione p̄ contra positione n̄ e
 conversione p̄p̄e d̄ita, q̄ n̄ conmutant̄ termi
 ni, sed omnino corrumpunt̄ finit̄ n̄ ex finit̄
 infiniti, ut d̄is t̄o e aut, q̄ se n̄ aut est n̄ t̄o
 hinc fals̄ ea omisit t̄m̄q̄ p̄p̄it̄ simplici e p̄
 accidens, imo forte e uerisio p̄ accidens n̄ erit
 omnino p̄p̄e d̄ita, conuersio, q̄ n̄ manent eade
 omnino extrema, ut n̄. In nullo t̄o e lapis q̄ ali
 q̄ lapis n̄ e t̄o: lapis in priori comprehendebat
 oēs lapides, in posteriori n̄ ite consequet̄ n̄ ma
 nel totu extremu. Bivendu e d̄o p̄ regulas una
 p̄p̄ores d̄ in e in conversione simplici, e p̄ acci
 dens assignari ab Ante p̄ e unitis regulina, uni
 t̄ conuentib̄, q̄bat, q̄ alias eel falsa hanc regula di
 ci e nullo et d̄ice contradictoria eent uer̄e q̄ ostenditur
 exemplo uel si nullo t̄o e lapis, e t̄o falsa e nullu

De 20.
 p̄p̄e p̄p̄e conu
 uersionis.

De 20.
 p̄ regulas
 de in 2.
 sa.

A. 1. De conversione simp: et p. cui:

regula 2da.

lapidei et huius, tunc aliquis lapis erit homo quia ex duabus
contradictorijs, quales sunt, nullus lapis est homo, aliquis lapis
est homo, altera est vera, tunc altera, nullus homo est lapis est tunc
aliquis homo est lapis, quod falsa erit regula dicitur in nullo in
nullus homo sit lapis, et aliud sub huius sit lapis, quod opponitur
et sunt contradictoriae. 2da regula est unitis affirmati-
viva non semper convertitur potest in unitis affirmativa sed et
accidens, in particulari affirmativa probatur primum quia
alias daretur antecedens verum et consequens falsum ut
omnis homo est autem quod omne autem est homo, tunc probatur quia alias dicitur
contrariae erunt simul verae, quod falsum est videmus in
libris per: probatur sequela si omnis homo est autem, et tunc falsum
est quod aliquando autem est homo, tunc vera erit haec eius contra-
dictoria, nulla autem est homo, iam autem videmus in prioribus re-
gula, negativa unitis simpliciter convertitur, dicitur si nul-
lum autem est homo et nullus homo erit autem, quod oppositio est con-
traria huic, omnis homo est autem. tertia regula est particu-
laris affirmativa, convertitur simpliciter in particula-
ri affirmativa probatur quia alias dicitur contradictoriae
erunt verae si non aliquis homo est autem et tunc falsum est alie-
quod autem est huius tunc vera erit haec eius contra-
dictoria nulla autem est homo sed in se prima regula unitis
negativa simpliciter potest converti nullus homo erit autem
et ex hypo: aliquis homo erit autem quod simul contradictoriae
2da regula est particularis negativa, nec convertitur
simpliciter, nec et accidens, quia daretur antecedens verum
et consequens falsum quod repugnat bonae consequentiae ut alie-
quod autem non est homo quod aliquis homo non est autem et factio in mem-
bra conversionis et verum ille quod for.

Tertia regula.

quarta re-
gula.

Feci simplicitate conuertit Eua q Acci
Ast q contra sic fit conuersio tota,
Contra q regula ob: has ppones n conuenti nullus
puer fuit fenex, nullus fenex erit puer rdo nulla nau
is e nenia ad nauigandu nec n. nakt go nullus p.
ney fuit puer, nullus puer erit fenex, nulla nenia
ad nauigandu e nauis q ad pmoza exempla illaru
proui juba repluit nos posse auipere, p p pueri et
fene q fuit in p fenti tempore rdo anglicane. rdo re
gulas anglis pueru p eo q e aut fuit, fenem p eo
q e aut erit, pmo rdo modo feneg e nullus q e puer
fuit fenex, nullus q e fenex erit puer, et conuertunt
sic go nullus q fuit fenex est puer, nullus q erit fenex
e puer, q conuersiones uerae sunt, in rdo fenex est,
nullus q e uel fuit puer fuit fenex nullus q e uel
erit fenex erit puer adeaq amba false p q multi
fuerunt pueri et fenex, rda q multi erunt pueri et
fenex, unde miru n e si ex falsa conuersa, fiat falsa
conuertens, nimiru go nullus q fuit fenex e uel fuit
puer, nullus q erit uel e fenex e uel erit puer, ad
rda q miru n e si conuersio fit uerifica q n ser
uaty id e defixus, nam in priori e defixus copu
latiung sic, nulla nauis e nenia ad nauigandu id
e et hanc n e nenia et illa n e nenia in postsed.
si e difformity nullu nenia e nauis id e nullu
nenia est aut hanc aut illa nauis in difformitate
quod falsu e q rdo si seruat id e defixus utro.

o.

q

q e.

A 7

De conversione simp: et p au:

ob.

q.

ob.

q.

ob.

big fieri bona conversio na' veru' e' nullu' ne-
quu' e' hec navi' e' nullu' veniu' e' illa navi'
contra rda' regular' ob: s:is ho' alby e' ho' de nigi-
lans e' aut' de grammatu' e' ho' n' n' uales qd'
aligs ho' e' alby go alig' aut' uigilat go aligs ho'
e' grammy qd' conversiones ee' bonas pposita quid'
tate hois albi uigilantis e' grammi' s'p' n' e'
si grammu' e' statim e' ho' e' consequent' aligs ho'
erit gramy ipit' hac ppositio aligs ho' e' gramy
epit' accipit' s' absolute n' supposita hypo: qd' tate
grami' e' tunc p' ee' falsa in n'esse n' fit ut aligs
ho' fit gramy rda' supposita illa hypo: e' tunc si
gramu' e' ho' e' aligs ho' erit gramy ex hypothesi
contra p'ias ob' aligs ho' e' motuus aligs ho' in-
pit ambulare aligs ridens semp' fuit ho' aliqua p'p'
e' ho' n' n' segh' go qdam motuus e' ho' quadam am-
bulans inipit' e' ho' aligs ho' semp' fuit ridens ali-
q' ho' e' p'p' p' p' p' p' sic conuertent' a' go quod-
da' motuu' e' ut fuit ho' ut p'at' ex requis' am-
pud' For: q' instim' ratio, e' q' in conuersa' sensus erat
ho' q' e' ut fuit, e' motuus tunc eade' modo accipi-
et in conuertente, da, sic conuertit' go q' inipit' am-
bulare e' ho' p'ia si go q' semp' fuit ho' e' ut fuit
ridens, nam ridens e' inuenerosa accipit' p' eo q' e'
ut fuit ridens, sta' n' conuertit' q' n' manet eade'
suppositio in in conuersa' ho' accipit' p' p' n' n' n'
p'onalit' contra q' tal' ob: bona ee' illa' conuersio
ne' na' si dico, alig' aut' subit' q' d' male n' e' ho' go
aligs ho' n' e' aut' uera' e'it conuersio si aut' au-

piat p. eode. sc. p. irraiti ho. n. n. e. ait irraite
p. regem distri. hære qd. d. post se inuenit aduoy
ait. oib. auigi p. qby. pt. sefump. e. aliq. ho.
nullu. e. ait. d. us. in. in. p. confione. d. hu. e. extra
ma. debere. manere. eadem. et. ide. signare. p. debere
ide. signare. quantu. e. ex. se. n. ait. si. impediatur. p.
negem. inueniente.

De conuersione pponu absolutaru,
p. coppone.

Tres Regule ofignat p. hac conuersione / a. e. uni. ^{Tres regule.}
tus affirmatiua conuentu. simplici. sine inuicias ^{1a regule.}
a terminis finitis sine infinitis pbat. na. alias. duæ
contradictorie. eant. uerae. pbat. sequela. q. ad. p. m.
quia. si. ueru. e. ois. ho. e. ait. et. ta. falsu. e. o. n.
ait. e. n. ho. tunc. uera. erit. hanc. eius. contradictoria
aliq. n. ait. e. ho. q. falsu. e. si. n. aliq. n. ait. e. ho.
q. aliq. ho. e. n. ait. sine. n. e. ait. quæ. e. contra.
dictoria. huius. ois. ho. e. ait. pbat. sequela. quo. ad
e. na. si. ueru. e. o. n. ait. e. n. ho. et. ta. falsu.
e. ois. ho. e. ait. tunc. uera. erit. hanc. eius. contradi.
ctoria. aliq. ho. n. e. ait. sine. e. n. ait. cuius. conuen.
tens. e. q. aliq. n. ait. e. ho. q. e. contradi. ctoria. huius
o. n. ait. e. n. ho. ^{Secunda re.}
negatiua conuentu. simplici. sine inuicias a terminis ^{gula.}
nis finitis sine infinitis pbat. q. alias. duæ. contra.
dictoria. eant. uerae. na. si. hanc. uera. e. aliq. ait.

A.7. de conuer. simp. pponit abso. et p contrap.

n' e ho, et tn falsa e hac go aliq n' ho n' e n' ait
tunc uera erit hac eius contradictoria de n' ho
e n' ait q conuenit ex sa regula in hac de ait
e ho q contradit sa rda pars pbat mutando
tm pones na si hac uera e aliq n' ho n' e n'
ait et tn falsa e hac go aliq ait n' e ho tunc
uera erit hac eius contradictoria de ait e ho
q p a regula uerit in hac go de n' ho e n'

Tertia regula, ait q contradit sa. 2da regula e unis negatiua
n conuenit simplici si inipias a terminis finitibus
pbat qd alias in bona confeqa qualis hac debe,
rel e daret antec. uerum et conse. qd falsu
na hac uera e nully equus e ho hac falsa go
nully n' ho e n' equus hac n' eius contrad. b.
ria aliq n' ho e q. lapis e n' equus uera e
quarta regula e particulari affirmatiua n conuenit p
simplici si inipias a terminis finitibus siue in finitibus p
pbat ex p regula generalis consequenti qua ut for. b. m.
c. s. in bona confeqa ex contradictorio consequentibus in
fent contradictorium antecedentis sed hoc istuc n' fit pbat
m. fit hac antecedens aliq ho e ait et eius contradi.
torium nully ho e ait nully n' ait consequens fit go
aliq n' ait e n' ho et eius contradictorium nully n'
ait n' e n' ho siue qd id e nully ait e n' ho cuiq
conueniens e nully n' ho e ait, q n' seipnat hanc
aliq ho e ait et si n' de q n' e ho n' ait n' eel tn
ho tadhuc eel ait et tn pbat qd alias daret,

quarta.

A7. d. cor. sim. et q. acci. xpo. ex necess. pos. et 18 ff.

antecedens verum et consequens falsum, in forti
consequa ut aliquod n. ho. e. n. equus qd. aliq. equus
e. ho.

Ant. zins.

De conversione simplicii ei q. accidens
pponi ex rebus possibili et impossibili.

Nota 1° in enunciatione modalis e. quinq. so. Nota 1°.
notum, rto dictu, zis copula modi. qto copula dicti
de extrema dicti. i. q. an dico necesse e. hore
ei aut, modus e. (necesse). dictu e. hore et aut.
copula modi (est) copula dicti (e. e.) extrema
dicti hore et aut. Nota rto conversione modalium Nota 2°.
tum fieri commutand. n. ipse modu, sed tra extre
ma dicti, servata qualitate dicti, e. e. si dictu in
antecedente fuit affirmativum, ut et fit in consequente
est negativum in antecedente et negativum in con
sequenti et veritate totius modalis itaq. in conu
sione modalium modu nunquam fit futu. examp. po.
rat in principio orais in quo d. f. d. a. conu
sione pponi absolutam ubi q. d. icatu absolute
conuenit in futu. Nota zis contingens duplici Nota 3°.
sum 1° impugne p. ut id e. in possibili et
eo q. p. e. aliq. to. p. p. e. eo quod p. e. e. et
q. p. e. n. e. quod p. sic explicat. i. q. contingens e. vel
hoic ambulare id e. possibile e. vel hoic am
bulare et possibile e. nullu hoic ambulare hae. n.
duo p. p. e. sub exponentes contingenti p. p. e.

A. 3. $\text{con: sim: et p. acci: ppo: ex ne: pos: et impof:}$

In regula ppo
nis conuenit ppo.

ob.

R.

Secunda regula

dicitur omnis ppo contingens et sic posse ex
poni his ppo: sicut regula e modales ex nemo
et ppo: sicut contingenti improprie dicitur eade
modo conueniunt quo absolute si modus affirmati
id e unitis negativa etia dicitur, et particularis
affirmatiua simpliciter, unitis affirmatiua et accidens
partis negativa neutro modo pbut authoritate p
hic Cap. 3. Ob: contra hanc regulam nemo e
ae facto videns e hanc n. n. factu qd nemo e
hanc regulam videre qd ex alexandro p nemo e
hanc regulam hanc e ultra qd pponit sunt sim
plicity nemo etia utrunq terminu n. aut si
tm etia alterutru qd etia pponit absolute
nemo etia uniti terminu posse conueni in aliu
ppone nemo salte ex hypo: prioris termini q
e inconueniens na ex hypothesi q videns d facto
fit rebe dicimus qd nemo e alique hanc d
fado videre und quamuis absolute nemo a fit
ex hypothesi solius hanc dorem d facto videre tm
e nemo alique hanc videre posse quod videns
fit etia regula e impossibile e n. possibile ex
pollent und sunt conuenit n. possibile sic et con
uenit impossibile etia vis ppo: ex modo negato
semper aequale alium pponi ex modo affirmato
ut patet ex tabula d aequollentia modaliu
inde ut conuenit pponit ex modo negato auipe
eius aequollentem ex modo affirmato in qual n.

A.4. $\text{con: ppo: ex modo con: ppo: sumpto.}$ 190

illa $\text{\& modo affirmato conuenit in illa et illa}$
 $\text{\& negato conuenit si aut prior n' conuenit}$
 $\text{neq posterior conuenit v.g. ut conuertas hanc}$
 $\text{n' possit e aliquo hoie ee lapide auipe eius}$
 $\text{expositio in modo necno affirmato q' e neqre}$
 $\text{e nullu hoie ee lapide quonia q' hanc conuenit}$
 $\text{in hanc neqre e nullu lapide ee hoie q' p' d.}$
 $\text{sed hinc n' possit e lapidem aliquem ee hoie erit}$
 $\text{hanc posterior conuenit expositio p' p' p'.$

Aut: $\text{Atq' de conuersione}$
 $\text{ppo: ex modo contingenti p' p'}$
 sumpto.

Prima regula e $\text{ppo: modalis \& contingenti euidata.}$
 $\text{affirmato si habeat dictu uniu' conuenit q' auin}$
 $\text{das, si dictum parte simpliciter, ut si contingens e}$
 $\text{oem uel aliquo hoie ee ambulante contingens}$
 $\text{erit aliq' ambulans ee hoie, ob contra hanc}$ ob.
 $\text{regula contingens e uel creatura ee damnata q' con-}$
 $\text{tingens e aliq' damnatu ee creatura ite' contin-$
 $\text{gens e aliquo hoie ee grammu q' contingens e}$
 $\text{aliq' grammu ee hoie na' antecedens e ueru et con-}$
 $\text{sequens uidet' falsu q' dictu antecedens na' licet ex}$ q'
 $\text{hypothesi solus hois contingens sit hoie ee gram' ee}$
 $\text{creatura damnata tu ex hypothesi gram' ee damati}$
 $\text{necno e aliquo hoie ee grammu ee aliqua inear}$
 $\text>fura damnata q' inde patet q' n' possunt diuersi}$

44

de con: ppo: ex modo conti: pprie hysto.
posse e falso damnatu n ee creatura aut
opannu n ee hinc ut in antecedens saltem
ex hypo: alterius extremi necnu fil miru n
e si n conuertaty q modalem contingente ut
go ppo: aliqua possit conuerti in contingente
Et eius antecedens ex hypo: qd ee necnu ut
fit in hoc exempla contingens e oe' uel aliqual
charta ee ppta go contingens e aliq dicit ee
charta aut certe dicendu e contingens pprie dicit
conuerti salte in contingens impprie dicit q n qd
dicunt in his conuersionibz ho contingens e gramy go
gramy contingens e ho has ppones gramy e ho pfi.
non ee necnu sed contingentes inde renuunt qo illa
quia sunt contingentes in qbz tt bon posse e posse
n q n fit in his pponibz a n dixeris posse e nides
tem n ee hinc eto illa sunt necnu qto posita qd dicit
statim seqt conuertentia p dicit qz hic fit ut in
dico si e rideas go ho. qto si hinc n e necnu oe
gramy e ho tunc poterit dici aliq gramum n e homo
q falsu e ad ut patet ex cap. 15. libri 7. in hinc in
dico tm ho e gramy conuertit go qdgo e gramy e
ho. Nota aut n ee necnu ut pntu fit tertia
videlicet forit sumpti fit suffiut ut fit necnu pntu
e q n possit illiq tertia poni quin sequat conuerti
entia hinc pntu sunt illa forma e necnu q semp
seqt ad pntu q. e ho go e rificilis rificibile ideo
necnu e qa n pntu ho sine rificibili eode go modo
ho erit necnu rificibili rificibilis uel gramy qa hinc n

Not:

44. † con. 2^oo: ex modo cont. 2^oo p^orie sumpto. 191.

possunt poni nisi sequatur ho. 2^a regula est unitis 2^a regula.
negativa est dicta n^{on} convenienter simpliciter ut factu
est in alijs modalibz sed tm p^{er} accidens ut patet in hac con.
uersione contingens est nullu^m ho^{mo} est albu^m q^{ui}o contin.
gens est nullu^m albu^m est ho^{mo} hic antecedens est veru^m et
conseq^{ue}nti^{er} falsu^m nam aliq^{ui} albu^m necno^m n^{on} est ho^{mo} consequent
n^{on} posse est ut sit ho^{mo} s^{ed} q^{ui}o albu^m minus q^{uam} in necno^m
sit in n^{on} necno^m n^{on} est in ho^{mo}. 2^oo si contingit
nullu^m ho^{mo} est albu^m q^{ui}o poterit separari albedo ab oi
ho^{mo} consequent^{er} continget nullu^m albu^m est ho^{mo} p^{er} dicto
uersione poterit separari albedo ab ho^{mo} quod ad factu
conuenit sed n^{on} quo ad modu^m, nam licet bene sequatur posse
fieri ut nullu^m albu^m sit ho^{mo} n^{on} t^{ame}n seq^{ue}nt^{er} quod aliq^{ui} albu^m
necno^m n^{on} sit ho^{mo} sentia^{nt} regula est in p^ose negatiua
2° modo contingenti affirmato particularis p^{ro}hibent^{er} conu^{er}sio^{ne}..
bit ut si contingit aliquid albu^m n^{on} est ho^{mo} est continget
aliquid ho^{mo} n^{on} est albu^m hanc uersione p^{ro}bat for^{is} q^{uonia}m
quam dat^{ur} in hac conuersione antecedens ueru^m est con.
sequens falsu^m. Quarta est ultima regula est modalis
ex contingenti p^{ro}rie sumpto p^ot mutari in oppositam qua
litate^m id est ex dicto affirmatiua in negatiua est contra
ut si contingens est est ho^{mo} ambulare q^{ui}o contingens est
nullu^m ho^{mo} ambulare ratiq^{ue} sumit^{ur} ex eandem contin.
gentis p^{ro}rie dicti^{er} na^m quonia^m contingens est q^{ui}o p^ot est et
n^{on} est consequent^{er} in meriti^{er} ita meriti^{er} ut possit n^{on} in
est et in aberit ita aberit ut possit n^{on} abe^{re}.

Quaestio 4^a † for^{is} 1^oo.

Tertia
regula.

quarta
regula.

94 A. 1. Quot sint figurae syllogisticæ.

forma syllog. Forma syllogi est dispositio propositionum secundum modum et figuram
 figura syllog. Modus, figura syllogistica est optata collocatio extremorum
 modus syllog. in medio ad aliquid concludendum. modus autem est optata con-
 quatio syllog. ad aliquid concludendum. quantitas est extensio subiecti ad unum
 vel unitus vel particularis qualitas est affirmatio vel ne-
 gatio.

Int. Inq. quot sint figurae syllogisticæ

Nota est quod fit maior extremus, minor extremus et
 medium. medium est terminus qui ponitur in maiori et in
 minori extremis. maior extremus est quod occupat nobiliorem locum in syllogismo
 minor est qui occupat nobiliorem locum et per hoc terminus
 predicatus tam in affirmativis quam in negativis altero ex-
 tremo in affirmativis subiecto tamen terminus unum se ma-
 xime fit ut dominus in alio subiecto et quasi semper
 sequitur et hoc fit in modis directis seu figuræ 2° quod
 terminus in affirmativis predicatus in medio est alio eodem
 subiecto et sic dicitur terminus qui in affirmativis predicatus fit
 in medio subiectus in conditione rationis et quia nobiliorem locum
 occupat esse habere nobiliorem locum inter causas quales
 sunt affirmativæ quod inter effectus qualis est corpus et hoc fit
 in modis indirectis seu figuræ 3° quod utraque extremus
 æquatur et hoc fit in affirmativis nobiliorem locum illud habere
 utendum est quod in conditione nobiliorem locum tenet et est
 qui predicatus ratio est quia quod inter causas sunt æqualem

quae sint figurae syllogisticae

locum illud nobilitate qz saltem in effectu eminenti p. ab.
 bers. Nota 2do m. p. pone ee ea in qua e magis
 eptentur in medio minore ubi minus in medio ee
 n habenda ee ratio qnd ponat p. ut 2do loco p. n.
 fieri ut maior fit postea 2do loco ee minor p. una
 sententia tm transposita p. ponit. Dixerunt h. qz / o in
 fute hic tm ee tres figuras ee quatuor n dari p. bat tot
 fut figurae quat sunt collocationes extremoru in medio
 in ordine ad confione sed hae sunt tm triplices qz maior
 e ee authorum q contra opinantur minor p. bat qz aut
 mediq terming p. dicitur utiq extremo ee habet sententi
 pura aut q dicitur q utroq ee habet 2da aut q dicitur
 q minori extremo ee p. dicitur p. dicitur ee habet p. aut
 ostendit hic usqz apud D. Thomam tra. 2. p. 175.

Om

Sub, pra, prima, bis, pra, 2da, tertia sub, bis.

Contra sentit Ixiq p. minoru q. 4. fol. 7. ee alij ibide
 utiq p. authore ita figurae apertu Gallery dunt
 usqz contrarij authores ita figurae in eo consistere
 ut mediq terming p. dicitur in m. p. pone ee p. dicitur in
 m. q. ois h. ee ratio de parte e aut, qz alijs
 aut e ratio facientu eoty non movet huius figurae
 s. directe concludentes ut Baromatipon commentes
 dimatis persono p. m. p. m. m. quatuor indirecte
 Barbara comment dimari finero. q. p. dicitur mo.
 vos quas ponunt directe concludere ee indirectas
 ee figurae in transpositione p. m. p. m. posteriores
 vero quas ponunt ee indirectas ee directas / ee
 figurae itidem in transpositione p. m. p. m. ut

A-1. quot sint figuree sylgisticie

facile patebit inuenticendo exempla posita in fin-
gulis modis seu figurae a For. C. m. tinn iam
aut uiciniq; in eio notando transpone solam
similarem n̄ fauere nomi manū dices hoc modo idē
ase et conestres dīfamis. et dābī n̄ faient
dīuīfos modos in t̄m transponant similes q̄ uel
genis sequela et eius eāne q̄ illa casura e
p̄p̄o maior in eia et glia figura q̄ uolūnt q̄
dicatu confimō nade q̄to una similitudine continet
p̄dicatu confimō et i affirmatiua faient conestres
q̄a erit maior p̄p̄o siue ponat /o siue eio loco
si aut p̄p̄o continet p̄dicatu confimō fuerit nega-
tiua erit casare siue ponat /o siue eio loco quare
n̄ e sola transposio p̄p̄o in dicitis modis nam
q̄to t̄m transponant similes tunc non transeunt
de casare in conestres sed mouent in illo loco
in quo erant antequam transponerent siue n̄ dicit
nullus ho e lapis ois gemma e lapis q̄ nulla
gemma e ho siue ois gemma e lapis nullus ho
e lapis q̄ nulla gemma e ho semper erit in con-
estres casare q̄a maior semper est affirmatiua
t̄m 20 minor negatiua dicitur eio in unaqueq; hanc
figuram eio duodecim combinationes similitudine
ad conuidentū quamuis n̄ dicitur apte sint et ut
ut p̄bat apud For. C. m. tinn cap. 14. in dicitur
t̄m 30 q̄to regularis casus his tribus figuris conuident
nari ut uidere e apud For. C. m. tinn. C. 18.
/o ex duabus partibus et ex duabus negatiuis nihil

De prima figura.

193.

in forma concludi eto si altera omni sunt ten
nd negativa vel postib Et conclusio et et punctis
et negativa. addo in his modis equalis oem
figa simphem debere tm constare zby terminis
dno nullu terminu principale debere poni in di b.
zby pposit. ob. ex duabz negativis aliqd conclu
di hoc figo de n aut n e ho ois lapis n e
aut go ois lapis n e ho qz aut hac forma bona
fit aut pbatz qa ea ferata nunquam datz ante
ur uocum et conse. falsu quinqz eadem ma
assumaty qz qz hac forma concludit in terminoru
in finitorn ex qby pt fieri dicty figg et similes
dicendo de n aut e n ho ois lapis e n aut go
ois lapis e n ho. Ant: Eius.

Q.

Q.

De 2a figura.

Quarta o 2a figura e qdo tres termini sise
ant ut postremu fit, vel n fit, in toto medio, me
ag aut fit, vel n fit in toto s, in qua ofine termi
no postremu e ming extremu, qz e in toto medio sine
qz subijcti re pte medij, my e maig extremu, in quo
e sine cui subijcti mediu, medij, in hac figura e
qz in alio, et aliud in ipso, sine quod p dicitur e mi
nore et subijcti maiori extremo. Quarta eto ex
duodecim complicationibz qz misera 4 apta sunt ad di
recte concludendu in 2a figura nimiru Barbara
Celarent Darij Ferio cetera sunt inutiles qz signat
his uocibz, tibi, dico, soli, bonas ues uidey e sse

Om 10
2a figura

Om 20

A 2. De prima figura.

ista nota stridet valde raro dixi directe qd ex
 his inutilibus modis ad directe concludenda dicitur sunt
 apti ad concludenda in directe monitione valde in
 Capitulo et stridet in tripersonaru quatuor aut primi
 & modi utiles sunt qd patet factis in qd alia continet
 dicta dicitur et dicitur nullo atq; ita nunquam dicitur
 antecedens verum et consequens falsum quod vero reli-
 qua complicationes inutiles sunt ostendit inde qd
 in ijs semper potest dari antecedens verum et consequens
 quibus falsum ut patet in variis exemplis qd di-
 ctas complicationes sine qd possunt dari in ijs complica-
 tionibus terminari in qly omni subtilitate magis ex-
 tremum convenit ad supposito minoris extremi
 et in qly nulli subtilitate magis extremi nulli suppo-
 sito minoris extremi convenit ut aut hoc lapis
 est hoc aut nullus lapis est hoc ergo nullus lapis est
 aut iam ergo si quis diceret aliquam materiam continet
 esse apta hanc quibus vel est apta ad rationem affir-
 mativam et hunc probaret falsum per terminum in qly nulli
 vel ad negativam et hoc probaret falsum per terminum
 in qly omni exempli gratia in stridet si dicitur
 negativam concludi sunt ostendo antecedens verum
 et consequens falsum per terminum dicitur aut hoc
 Leo aliquis hoc est aut nullus Leo est hoc ergo nullus
 Leo est aut hic in filii inferunt terminum in qly
 nulli in hoc sunt in qly omni omni n. Leo est aut. hinc
 In ijs modis directos per figura est qd subtilissimas

Da 30

A. 3. + 2da figura:

109a continent oia genera confisum affirmativas
 et negativas tam unitas quam partes. in ista autem
 continent affirmas in 2da unitas 2da qd continent
 ubi prima regulativa tunc dicitur et nullo modo
 2da et tertia tanta mediate et quatenus redimunt
 ad has 4 modos. Dicendum 4to regulas assignari
 solitas p modis directis huius figurae scilicet duas scilicet
 ex minori negativa 2da ex maiore parti nihil
 in forma concludi semper. n. sic dicitur antea. nempe
 et consequens falsum. Dicendum 5to. in hac figura
 dari falsos indirectos sicut tales in qbus magis
 extremum subijciatur in confisione videlicet paralytice
 tales dicitur hinc capere falsosomni commuere boni
 talen: ut pbari qd intuat prius dicitur et nullo
 possunt. n. reuocari ad directos pbat confisio qd magis
 extremum et in hac figura qd dicitur d medio atq
 hoc potest subijci in confisione.

bn 4.

bn 5.

Ant: 2iq.

De 2da figura.

Dicendum o ista figura e qto termini sese habent
 ut nediq terminus d utroq extremo dicitur. dicitur.
 unde 2do ex secundum combinationib. in hac figura
 et sunt utiles ad concludendum Cesare Comes res
 Festino et bono 12 autibus. qd signantur his verbis
 tibi dico soli bonos oes melos et ista nota
 dicitur tanquam axis pmores et aptas int

bn 10.
2da figura
2a

bn 24

44. De tertia figura.

patet qd mediate nitunt prijs d' oi ex nullo
redunt. n. duae priores p conversione ad
celarent via d' p'isio quarta p' impo'ite ad
Barbara posteriores vero n' ee aptas p'bat no
qa pt in ijs dari d'nter. n' n' ee impo'ite. fal.
tum ee termini in ybg oi & in ybg nulli.

Om 3°. Quenda pro oes modos huius figure sunt ee
sive ee imperfectas qd nitigent reductione ad
a figuram sive absolute ee immediate sive

impo'ite ut eam evidenter videret dicendū
quod nullas ee indirectos modos in hac figura
sicut nec in tertia qd magis extremū nunquā
in confione subijctū in sta. n. ee tertia figura
magis extremū ee qd in confione p' d'icat. Quenda
sto duas regulas huius figure assignari p' ee
maiori parti rda' ex iudicij affirmativis nihil
concludi.

Art: 44g.

De tertia figura

Quenda pro tertia figura ee qd mediat hic
subijctū. dicendū rdo ee sedem complicationū p' ee
om 4°. ee utiles Baratti Felapton difamū d' d'ifi
barando ferifos. 10 multes h'bi d'io soli bonos
oes meos ee studeat valde raro bonitas
priorū p'bat qd qa nitunt mediate prijs
oi ee d' nullo redunt. n. p' conversionem
ad modos ee sive Baratti difamū d' d'ifi

A. 5. de sequentiis modalibus.

de dario Felapton et ferison ab ferio horando
p impossibile ad Barbara esto qa pnt. probari p
imposse zio p ex positione ut patet ex 6 For.
ca: 17. et 18 posteriores vero modos ee malas
patet ab eadem rationes pp quas alij inutiliter
sunt mali. Dicendum zio p hac fira assignari
hunc regulam ex minori potui nihil effuit

Om 3o

Ant: status.

De filijs modalibz.

Quo modalibz n mixtis danty hae regulae p d e ex dua
bus pponit d nemio sunt filij sdu eodem modos
Ea fira qbz filij puri sda e ex duaby pmissis
contingenti in fa e zia fira in festz confio contin
gas e hoc tm in complicationis quas supra dixi
mus e aptas ad concludendum sed ee in qbzda me
phis na ex duaby negativis pt inferri confio contin
gas ut contingit nullu album ee ambulans contin
git nullu gramu ee albu qz contingit nullu gramu
Ea ambulante imo ex duabus affirmativis nega
tiva ee contra ut contingit de albu ee ambu
lans contingit de gramu ee albu qz contingit
nullu gramu ee ambulans ratio e qa ut in
duximus in conversatione modalium d contingenti p
fira d isto contingens pt mutari in oppositam quali
tate ita ut si veru e dixit contingens e oem
haec moueri ee veru fit contingens e nullu

regala p d.

Ea.

A. 5.

DE SYLLOGIS MODALIBUS

hanc moveri tertia regula e ex duabus p
 mixtis d contingenti in ead figura nihil in
 forma concludit pbat exemplo contingens est
 nulla nisi in moveri contingens e dem mas
 cu ee ambulans qo contingens e nulla am
 bulans moveri hic confro e falsa veris pmi
 fis. Pro modalibus mixtis dant sequentes re
 gula p cu altera ppositio e pura altera e verum
 e semp seqt conclusio verum in forma sed tm
 pura ut patet ex hoc plogo verum e dem hanc
 e rante aligz vigilans e ho e seqt qo verum
 e aligz vigilans e rante in contingenti fit
 rante sed tm qo aligz vigilans e rante dicit
 qd tales tales ee rante in hac mixtione
 qualis e M sed eius doctrina e tm vera si p
 positio fit perpetua veritatis e verum ex se e
 regula e cu altera ppositio e pura altera d
 contingenti si ppositio veritas pura negat m sent
 confro d contingenti improprie sumpto p e p
 sibili non aut d contingenti ppositio sumpto d qd
 nonnulli si maior fit d contingenti minor vero
 pura seq confro ne d contingenti ppositio dicto
 sed contra e hoc exemplum contingens e dem
 hanc moveri aliquid id ee ambulans e ho qo
 contingens e ambulans moveri in tm verum fit
 ambulans moveri, si vero veritas ppositio e veritas

regula 1a x
ni p-13

secunda regula
la.

negativa et pura intentione figura in tertio con-
 tingenti proprie dicto nihil aut in tertio in for-
 ma in 2da figura posteriori patet ex emplo con-
 tingit nulla promouet *et hoc' ois' vel aliq's am-*
bulans et hoc' go contingit nulla vel aliq's ambulans
n' moueri in 2da ambulans nemo moueat ter-
tia regula si p'p'io d' nemo sit unctis n-
gans. Tertia regula e in mixtione nemo d' unctis
gentis si p'p'io maior fuerit d' contingenti minor d'
nemo in 1a figura concludet contingens p'p'ie dicto
si maior d' nemo in d' contingenti in p'p'io affirma-
tio concludet contingens p'p'ie dicta in negativo
in p'p'io pura in 2da vero figura si p'p'io
negativa fuerit unctis d' nemo conclusio itide'
erit pura in tertia illa conp'io erit d' rite conclu-
dit in 1a figura post facta reductione p'p'io ter-
tia fura ad 1a. Sed utrum fatuar utp' has
regulas vere conp'io d'atas ut uidere e in summis
pat' imp'bare n' auptm te nec audeo ves p'ba
et nat' q' secunda dicit in 1a et 2ia fura ex dua-
by contingentib' concludi contingente n' semp' fortasse
et uerum na in 1a figura ex emplo contrarium regula
e contingens e de hoc' moueri contingens e
de vel aliq's ambulans e hoc' go contingens e
ambulans moueri in 2ia uero contingens e de
nisiu moueri contingens e de nisiu e ambu-
lans go contingens e aliq's ambulans moueri um
in nemo sit q'q' ambulat moueri, forte d'ies

Tertia regula.

45 De hystoris modalibus.

est contingens ut ambulans motu proprio mo-
 veatur et ita bene in terra confidit contingit.
 Et sic per quos non videtur ambulans in omnibus sumi
 non tamen per motu sed per motu et forte simul et sic
 concludunt has propositiones de necessitate hoc aliter est color
 etiam siue aliter est colorata sed omnino hic est
 paritas eadem tantummodo in dicitur dicendum ambu-
 lans movetur et hoc ambulans movetur ambulans non
 signat anate et forte concludit unde quod in
 mixtione contingens et pura per propositiones quod neutra
 proprius est unitus pura negans in tertia tertia con-
 cludit contingens proprie dicitur id quod unum dicitur
 verum vix videtur ut ostendunt hi filii contingit
 vel movetur movetur aliquid movetur est ambulans quod
 contingit aliter ambulans movetur contingit nullum
 movetur movetur vel aliter movetur est ambulans
 quod contingit aliter ambulans in movetur ubi confidit
 talis sunt propositiones veris tutissimum quod falsum
 et confidit modalis necessitate ubi prima sequitur
 contingenti tertia. Art. Ques.

De filijs reduplicatis.

Nota per ex For. 3. distinctum. c. ultimo exto ne,
 duplicativa est quod constat dictione reduplicante
 sine geminante ut non dico hoc est aut quatenus
 est sequitur et quasi sequitur propter quasi dicitur
 hoc est aut est est aut non sub quavis ratione sed

A. 6. De syllogis reduplicativis

1^a & 2^a sententia huiusmodi dicitur sunt quatenus
 in quatuor put, qua ratione p. Cato aut. r. p. l. n. ^{ento r. p. l. n.}
 ubi reduplicat. h. o. specificatione q. d. dicitur redupli. ^{reduplicari.}
 long. rotat aliquam rationem in qua convenit q. d. dicitur
 in sub. ita t. ut h. r. n. ostendat ead. qua
 re conveniat q. d. dicitur sub. i. g. h. o. p. ut h. t. capil.
 las & crispus h. o. p. ut alby & currit h. o. ut r. p. l. n.
 h. i. s. & r. i. t. i. s. nec habere capillos & ea crispi sed
 t. m. comitatu. crispitudine. et h. o. a. i. d. e. o. u. r. r. i. t. q. a.
 & alby sed t. m. s. e. p. t. i. s. & q. h. t. albedine. u. r. r. i. t. e. d.
 ead. modo se res h. t. in r. i. f. i. b. i. l. i. a. t. y. s. h. u. e. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e.
 p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. & i. t. a. u. s. i. t. a. t. a. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. e. t.
 ead. q. d. d. i. c. i. t. u. r. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. o. s. t. e. n. d. i. t. e. a. d. q. u. a. r. e.
 p. d. i. c. a. t. u. c. o. n. v. e. n. i. a. t. s. u. b. i. t. o. e. t. h. u. e. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. &
 u. s. i. t. a. t. a. e. t. a. d. p. o. s. i. t. u. m. u. t. i. n. & h. o. q. u. a. t. e. r. a. i. t. i. s. &
 r. i. f. i. b. i. l. i. s. h. a. e. c. i. t. e. r. u. m. r. e. p. l. e. x. & p. a. f. i. t. p. r. e. p. e. t. i. t. i. o. n. e. l.
 e. i. u. s. d. e. m. t. e. r. m. i. n. i. u. t. h. o. q. u. a. t. e. n. s. h. o. & r. a. i. t. i. s. e. t. a.
 & a. s. s. e. r. v. i. n. e. l. i. n. a. s. u. m. i. t. u. r. n. o. m. i. n. e. t. e. r. m. i. n. u. m. u. t. h. o. q. u. a. t. e. n. s.
 m. o. r. t. i. s. & r. i. f. i. b. i. l. i. s. h. a. r. u. m. u. n. a. q. u. e. s. q. & d. u. p. l. e. x.
 a. u. t. n. o. t. a. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. q. u. a. l. u. e. r. b. u. m. a. s. s. e. r. v. a. n. s. u. t.
 h. o. q. u. a. t. e. n. s. h. o. & r. a. i. t. i. s. a. u. t. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. a. s. s. e. r. v. a. n. t.
 u. e. r. b. u. m. n. e. g. a. n. t. u. t. h. o. q. u. a. t. e. n. s. h. o. n. e. a. l. b. y. a. u. t. u. t. r. a.
 q. n. e. g. a. n. t. a. u. t. t. e. m. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. n. e. g. a. t. i. v. a. N. o. t. a. i. d. e. o.
 p. d. i. c. a. t. u. n. o. p. o. s. s. e. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. s. e. d. s. u. b. i. t. o. i. g. p. o. s. s. i. t.
 s. e. n. t. e. n. s. d. i. c. e. r. e. h. o. q. u. a. t. e. n. s. h. o. & r. i. f. i. b. i. l. i. s. n. a. u. t. h. o.
 q. u. a. t. e. n. s. r. i. f. i. b. i. l. i. s. & r. i. t. i. s. r. a. t. i. o. n. e. & q. u. a. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e.
 s. i. g. n. a. t. e. a. d. q. u. a. r. e. p. d. i. c. a. t. u. n. i. s. t. e. s. u. b. i. t. o. s. i. g. n. a. t. e. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e.
 p. d. i. c. a. t. u. a. s. s. i. g. n. a. n. t. e. t. i. d. e. l. p. a. d. s. u. i. p. p. i. q.

Not 3°

46. De syntaxis reduplicativis

Not. 30. qd dicitur augustinus. Nota tertio hinc qd dicitur n
reduplicati. In reduplicatio tenet se ex parte qd
catali et e qd pars illius qd colligit se ex comu
sive pponis reduplicata dicitur. n. ho qual: raris
e raris qd aliqd qd quatenus e raris e raris e
ho in qd in commentente. Hec a parte futi signi
e quod in comersa steterit a parte qd dicitur raris
nisi teneret se a parte qd dicitur et maioris ex
tremi nunquam possit ingredi ratione tertio parte
inde si reduplicatio uertat in particula uerte
dicendo. I. q. ho ideo e raris qd e raris ne ho e
raris p raris. Notandum tto reduplicatiuas
negatiuas raris exponi posse s ut negat qd
catali s subo et ut reduplicatio fit ead uer
get. ut ho quate: raris n e lapis id ho n e
lapis et ead uer n fit lapis e raris rto ut n
habeat raris utrum negat qd dicitur s subo se
tm negat reduplicati appostol ead quare qd
dicat conueniat subo ut ho qua: raris n est
sensitivus id e ho e qd sensitivus sed raris
tas n e ead sensitivus et hoc rto modo ponit
in fito sumi reduplicati negatiua nota rto ex fito
t. in petri supram reduplicati affirmative exponi s
s pones in a qd dicitur reduplicati s subo in sta
q dicitur s subo in qd dicitur s reduplicati ata
e hypothetica in qua qd dicitur s reduplicati
I. q. hanc affirmatiua bis ho quate: raris e

De syllogis reduplicativis.

itis sic exponit: *omnis homo est rationalis, omnis homo est animalis*
 de ratione et animalitate et si aliquid est rationale et visibile.
 His notatis dicendum /o ex *Secundo l. 10 priorum c. 28.*
 ex maiore reduplicativa minore non reduplicativa se.
 quod in /a et 2da figura confis reduplicativa directa
 in indirecta et in reduplicativa in maiore non
 in alia sequitur. *omnis homo quatuor habet pulmones respirationem*
 est aliquid animalis, et homo quatuor aliquid animalis quatuor: pulmones
 habet respirationem non animalis quatuor aliquid respirationem quatuor: pulmones
 respirationem est animalis nec est quatuor aliquid animalis quatuor respirationem
 sequitur. dicendum est contra *Secundo ibidem* ex maiore
 reduplicativa minore non reduplicativa non sequitur confis.
 ne reduplicativa in 2da figura et in negativis reduplicativa
 ut nullus animalis ut animalis est rationale, *omnis homo est animalis*
 et quatuor nullus homo ut animalis, est animalis ratio et quatuor magis ex
 hinc habet in confisione reduplicativa qua caruit in
Secundo dicendum 2do ex minore reduplicativa
 non sequitur confis reduplicativa in /a et 2da figura
 ut *omnis animalis vigilat homo ut homo est animalis quatuor homo ut homo*
 vigilat homo non vigilat non ut homo sed ut animalis ratio
 et quatuor variat magis extremum quod in consequente habet
 reduplicativa qua caruit in antecedente dicendum est
 a reduplicativa proprie affirmativa proprie inferri
 affirmativa absoluta non quod ob causa sine et abso-
 lute sicut non animalis contra a principio vero negativa
 inferri proprie quod fontem consequentem negativam reduplicativa
 carum ut homo non est lapis quatuor homo quatuor animalis non est
 lapis non contra ratio prioris et non quod absolute non

Em 1o.

Em 2o.

Em 3o.

Em 4o.

A. 7. De syntaxis exclusivis.
nisi et pp. nulla uia nisi.

Ante > d. sigis
exclusivis.

Not: 1°

exclusivis

Notandum /o eos sigas exclusivas dicitur quoniam
ppones connotant signo exclusivo, huiusmodi signa sunt
tm, plus, duntaxat &. Duplex aut generis sunt ex-
clusivus ut notat For. sig. mixtum. c. et /a ex-
clusi p'dicati q'to ab eadem subto excludunt alia
p'dicata ut p'dicamenta tm sunt /o p'ia subto
excludunt oes modis p'ty dearii r'ia exclusi
subto q'to ab eadem p'dicato excludunt alia subto
ut tm ho & r'itis. Nota r'io tam p'pones exclu-

Not: 2°

si p'dicati qual subto adumptiue effertur aut n' tal
signu exclusivum qual verbu affirmativu ut in datis
exemplis aut utrumq; negatu aut verbu affirmativu
et negatu signu aut tm verbu negatu q' fit q'to
ante particula exclusiva n' ponit' immediate pos-
ticula non aut si ponit' n' ponit' alia quam illa
q' negat p'dicatio ut haec ho n' tm e' r'itis tm
uafet negare verbu ut patet ex exponentibz nota

Not: 3°

sig. p'pones has plere exponi sine resolui in duas
p'pones coniunctiue, id' disiunctiue copulatas, et
/o q'dem in p'ponibz exclusi p'dicati si utraq; affir-
ment exponit' p'p'ho copulatiue q' una affirma-
tem et altera negante ut p'dicata sunt tm /o, id'
& p'dicata sunt /o et p'dicata n' sunt plura qual /o
si uero tm negat' verbu hanc exponit' disiuncti-

De syllogis exclusivis.

ut priore opponere negativa posteriore affirmativa ut
 hoc n' e' tm' scitis id e' hoc n' e' scitis vel hoc e' aliqd
 q' scia qual scitis n' aut exponi copulativae patet
 inde qd si dicat hoc n' e' tm' lapis dicenda est
 hoc n' e' lapis et hoc e' aliqd q' scia qual lapis q'
 falsu' e' recte aut q' disjunctivae hoc n' e' lapis vel
 hoc e' aliqd aliud qual lapis q' in copulativis si una
 tm' opposit' sit falsa tota copulatio e' falsa in disjunctivis
 aut si tm' una sit vera tota disjunctio
 verget' vera si vero utraq' negent vel neget' figur'
 tunc n' sunt usitatae et ideo n' regent regulae quo ad
 entes exclusi sibi s' si utraq' affirmant exponit'
 opposit' copulativae priori infinita vel affirmativa
 parti' 2da uniti negativa et ex falso infinito ut
 tm' hoc e' scitis id e' hoc e' scitis et nullu' n' hoc
 e' scite s' si utraq' negent exponit' disjunctivae
 ut priore uniti affirmativa posteriore parti' 1a
 negativa et ex falso infinito ut n' tm' hoc
 e' lapis id e' ois' hoc e' lapis vel aliqd n' hoc n' e'
 lapis. 3io si tm' neget' verbe exponit' copulativae
 priori particulari negativa vel infinita posteriore
 uniti affirmativa et ex falso infinito ut tm' substa
 n' e' auidens id e' substa vel aliqua substa n' e'
 auidens et de n' substa e' auidens q' hoc si tm'
 neget' figur' exponit' disjunctivae priore uniti 1a
 negativa posteriore parti' affirmativa et ex falso
 infinito ut n' tm' hoc e' ait id e' nullu' hoc e' ait
 vel aliqd n' hoc e' ait atq' ex his opposit' semp

10.
20
30
40

A. 7. De syllogis exclusivis.

prior d. prioris posterior exponens.

Hic positus quamvis in genere recte assignentur
haec Quarta & exclusivis nimirum tunc bene
concludi si conditiones exponentes sequantur ex pro-
missorum exponentibus aut si concessione prioris
exclusivae fitque concludat in bona aliqua figura
in particulari haec fere dici possent dicuntur

Ex 1°

go in Quid q. priori priorum in sola sa fira
ex duab. Quibus exclusivis in forma seq exclusi-
va ut tm ho canescit tm aut e ho q. tm aut
canescit et serm tm audivens n. ex. h. q. se tm
n. soluta e audivens go tm n. soluta n. q. se. ex. n.
stis pbat haec regula q. servata hac forma n. in
del. posse dari antecedens, verum et consequens fal-
su q. aut in alijs figuris n. in forma concludat p.
dari pt exemplis pt n. dari antecedens verum
et consequens falsum. Quidam 2do in sa fira

Ex 2°

so ex maiore uniti absoluta et minore exclusivae
inferri conditione absoluta in fitque affirmativo q.
cuiusmodi fitque pt resolvi in Barapti & concessio-
ne exclusivae ut ois ugnq. e. alby tm aut e ugnq.
ng go aut e albu. Ex hie si m. sic conventas
ois ugnq. e. aut eandem conditione inferri in
Barapti in negativo aut tunc inferri si m. fit
negativa pt n. resolvi in falsation concessione
minoris exclusivae ut nullus ho. e. laqis tm aut e
ho go aut n. e. laqis minoris conventas e

De figuris exclusivis.

Ois ho e aut qua loco minoris posita habet
 eadem conpso in seclapton si aut. m. fit excludens
 negativa nihil concludit ut ois substa e auideas
 tm auideas n e substa qo auideas n e ens.
 Edo in figo negativo ex M. exclusiva et affir
 mativa minore aut absoluta videt posse concludi
 conclusio absoluta ut tm aut e rante nulli lapis e
 aut go p nulli lapis e rantis qa resohit p conuer
 sione maioris in Camestres in figo aut affirmati
 vo hoc n fit ut tm aut e rante ois ut aliqs equus
 e aut go e aliqs equus e rantis. Quidam 3io
 in 2da figura o ex M exclusiva et minore
 absoluta in figo affirto et negativo in tertio abso
 luta ut tm aut e rante ois ho e rantis go
 ois ho e aut hic. n. conuersione maioris conclu
 dit in Barbara tm substa e e auideas se m
 hanc e auideas go in hanc n e substa hic. n.
 conuersione maioris concludit in celareat. Quidam
 4to in 3ia figura po ex M unati absoluta m. ex
 clusiva in figo affirmatiue concludi absoluta ut
 ois ho e rantis tm ho e rantis go rantis e
 rante qa conuersione maioris concludit eade
 conpso in 3a figura Edo in negativo maiore
 negativa et absoluta minore affirmatiua et
 exclusiva idem fieri ut nulli ho e lapis
 tm ho e rantis go rante n e lapis qa con
 uersione maioris concludit in 3a figura si aut
 maior fit affirmatiua m. excludens negativa

om 3o

om 4to

Art: 8 De Syllogismis

1. concludit ut des substa & ens tm substa
2. & accidens qd accidens n' e' ens.

Art: 8 De sigis exceptivis

Not: 10

distra hom ab
exclusivis.

Nota sigos exceptivos sicut eos q' constant
exponit habentib: particulas exceptivas huius
modi & praeter, differunt aut ppones exceptivae
ab exclusivis qd opnie distae exceptivae semp
ponunt ante sub. (Cognitur d' uitalis ex
ceptivis n' d' negativis qualis e' sic ho q' lex
arbitra & rifibilis) a quo equib' aliqz contentu
sub illo a participatione p' dicitur ut de act
q' ^{brutu} rante brutu contentu in actu equib' de
participet rante in exclusivis aut n' admittit ex
clusu ad subu ut tm ho & act id e' de n' ho n'
& act. Nota rdo quadrupliciter offerri exceptivas

Not 20
ad ruz h' m' d' g

na' ne signu' excipiens et uelut affirmantur
et tunc p' p' p' exponit regulative p' uere uniti
affirmativa et ex lato infinito posteriore uniti
negativa ut de act praet' brutu e' rite id
e' de act n' brutu est. rite et nullu' brutu

20

e' rite rdo aut solum signu' affirmaty q'
p' p' p' e' contraria p' p' p' . exponit q' uere
latine p' uere uniti negativa et ex lato infi
nito posteriore uniti affirmativa ut de act
q' brutu n' e' irraite id e' nullu' aut n' brutu
hu' e' irraite et de brutu e' irraite q' d' aut

30.

utrunqz negaty q' p' p' p' e' contradictoria

et de subalternata (ae) cuiusq; exceptio fit diffinitione
 prioris particulari affirmata et ex subto infinito posteriore
 particulari negativa ut n se aut qd hoc n e biges id
 e aliquod aut n ho est biges ul' aliq; ho n e biges
 sto aut tm negat signu qua ppositio e contradictoria
 se subalternata rta subcontraria sicut habetq; exposit
 factam de diffinitione prioris particulari negativa et
 ex subto infinito posteriore parti affirmata ut n se aut
 qd hoc est quadrages id e aliquod aut n ho n e som
 pes ul' aliq; ho e quadrages. Dicendum so in factis h.
 ex duob; exceptivis n seq in forma comparat excepti
 ul' na exceptio tenet se ex parte maioris extremi et
 hoc n pt e in utraq; comparatu et licet tenet se ex
 parte minoris etia tunc n fieret confusio exceptiva qd
 modu n ingreditur confusio. Dicendum rta tunc reale ha
 bere situm exceptivum qd exceptio fit a participatione
 maioris extremi et id qd recipit continet sub minori
 extremo ut alic substa qd minorat e modis at
 qd e existens est substa qd se p se existens qd substa
 minorat e modis n aut qd se videtur qd aut e sine
 substa sic ho n videtur qd sic ho qd aut e sine sensu
 aut n n continet sub hoie.

qto.

om p.

om q.

De principij fortissimi filij.

Principia fortissima filij sunt illa qby filij imperfecti
 et perfectos pstant. Boni hanc principia sunt triplura / un
 e qd batis ostensiva et reductio q tunc fit in ex pponitq
 imperfili filij aut sine conversione alicuius qm hie aut
 conversione alteriq; aut utriusq; in test; p filij pfectu
 figura conclusio imperfecti aut eius conversio ex qua
 inde p conversione ipsa confusio negata habet; rdu

qto.
 3. p hanc pma.

Quest: 6 De inuentione medij & potesta:

20

De inuentione ad impossibile quod fit per impossibile ita reuocatur ad aliquem modum directum se firmiter ut tunc non inferatur conclusio in seipsum vel eius conuersa sed aliqua propositio conueniens tunc contradictoria alicuius propositio quae fuit in seipso imperfecto aut alias aliquid aperte falsum ex cuius falsitate concludatur quod fit per impossibile se firmiter falsitas alicuius propositio tunc est propositio quod fit per impossibile propositio et fit per impossibile sine constante medio singulari et ostensione tractatus 6 insti. c. 25 et sequenti et deductione ad impossibile c. 27 et probatione per oppositum c. 28.

30

Questio 6 de inuentione medij potestatis et utriusque fitij

De inuentione medij uide for. 6. insti. c. ultimum pro optimali ratione inuentionis medij putamus hic operari tunc quousque est regnum sui figurarum et modorum cuiusque figura de potestatis agit c. 31. quod ad uicium notandum est uicium fitij non ideo sic dicitur quod fitij ex sua natura in seipsum sed tunc ex alio uicium male inuentionis fitij potestatis assignatur ab fide in hanc partem minus a petitis principibus et quod 8 insti. c. 13 etiam in eadem ut eadem de quo ibidem c. 15 tractatur est fallacia contrariae operis quod quod induit ad opinandum contrarium illius quod ante opinatum est uel conuenit ut si quod cognoscatur potestatis in seipsum et ignorat eam in seipsum sensibile et tunc fecit ambo se autem esse impossibile in seipsum puta hanc tunc poterit fieri hic fitij uel autem est potestatis uicium hoc est autem quod omnis hoc est potestatis tunc hanc nulla sensibile est potestatis omnis hoc est sensibile quod nullus hoc est potestatis in posteriori non cogit

not:

10
20
30

et Vitijs Syllogi. Quas: 7. § divi: figi. 202

aliquo opinari contrarium prioris figi ex eo quod igno-
ret sensibile esse substantia aeternam inter verba figi rursus
rari possunt reliqua cognitiones § qd for. agit 1-8.

Quaestio 7. De divisione figi.

Dividit 10 figi generalissime prout ratione formae Dico 1a.
et modi in figas tria figurarum et modorum in eis de
figuris est ratione evidentia in figas et textos q sunt 2a.
modi directi prima figura est unq pfectos q sunt inde 3o.
recti se et reliq rda et zica fixa. 2io ratione ma-
teriae una qua versat figi in demonstratione qd
una maad remota topium q una p babile psona agran
pna q una apparenter remota sophisticum qui una
apparenter p babile atq haec divisio quamvis propria sit
in rebus horum videlicet figi in geny analogu quonia
sunt ho figi et ho abipine ita pseudographus est
umbra demonstrationis et sophisticus umbra topium
et convenit illis p prius et posterius prior n. i
maad remota qua eius umbra qto ratione maad ex
p seu pponit ex qd componit figi dividit 10 in abso- 4to.
luta et modale 2io in simplicem et coniunctu 3io in Dico figuri.
rectu et ex obliq quarto in reduplicatum et n. reu-
duplicatum in exceptum et n. exceptum 5to ratio-
ne maad remotae seu terminum simplicem in figu eorum q
constat medio unti et expositum q constat figi.

Quaestio ultima § ceteris agitur

Nota 10 quod ad inductionem. Inductio § aggregio a figib. 4to 10
ad unte ita fates 10 topium c. 10. atq in hoc differet
a figi et antinematate q pcedunt ab unthy ad parte

Quaestio ultima de ceteris argutibus.

et ab exemplo quod procedit a ficti ad fictare.

Not 2°.
inductio exeg^o:

Nota 2° inductio exeg^o possit constitui s^o ut ponatur
oia inducta in antecedente et tunc et quod conseq^a factis
sed n^o argutio in nihil ponatur in antecedente q^o in ponatur
in consequente oia n^o inducta simul sumpta aequivalent
suo uirtuti 2° ut n^o ponatur oia inducta in antecedente
et tunc inductio est argutio q^o ponitur aliquid in antec^o
dente q^o n^o ponitur in consequente sed aduente exeg^o po^o

2°.

Inductio exeg^o poni
mi posse aliqua inducta in antecedente s^o et hic mod^o
u^optatur est ponendo nude ipsa inducta ut in die hoc
art^o est adrupes et illud est sic aliqua alia q^o oia
et haec inductio licet sit argutio t^o n^o est factis conseq^a
n^o antecedente pot^{est} negari conseq^a reo ponendo inducta
in hoc aduente quatenus aliquod inductum est simile aut
eiusdem generis ut hoc art^o est adrupes quatenus est
simile aut ceteris artib^{us} et illud art^o est adrupes eode^m
modo q^o de art^o est adrupes et haec inductio est
quod factis semper enim q^o antecedens conuenit conueⁿ
dere et conseq^a et n^o uidetur pprie argutio idem
n^o uidetur quasi ex seipso colligi na^m fortitudo est d^o
care fortiter est ho^o quatenus est similis aut alijs inductis
uidetur a^o dicere oia inducta huius spec^o sunt ho^o.

2°.

Not 3°.

Nota 3° inductio reduci ad figuram q^o maiori
ponatur principium quo uirtuti inductio quod est hoc
quod conuenit alijs quatenus sunt similia ceteris
aut in eode^m genere id conuenit toti generi quo
ad entimema, Nota 4° est imperfecta figura procedens
et ab uirtute ad ficta 2° entimema reduci ad figuram
additione illius propositionis i^o subiecti ut in hoc entimema
memate uirtuti est laudanda q^o iustitia est 7 cau.

Nota que ad
entimema.

In lib: posterioru Analyticoru Ant. 203.

Sanda addenda & m. iustitia e iustit. quo ad ex em. Exemptu qd.
pbi d'pntu anglicu in qua fute aliqd ex uno aut
pauis similib' confirmat ut si membra hois
sibi se conspirant bene habet ho go si populus et patrii
ij ponari conspirant stabit res pub. Romana ven
dunt aut ad p'ter ad addendo hanc N. hypothetical
si duo sint similia tunc q' uni convenit convenit
et alteri sed membra hois ex una parte et populy
ac patrii ex altera sunt similia go si illa conu
ferunt bella & fractant hoie et hoc conservabunt
vel destruant temp: cetera q' d' his tribu anglo
dici possent vide q' d' in fine & insti. m

¶ XI Libros posterioru
Analyticoru Ant.

Quaestio praemialis Ant.

primus d' inspicere et obs
servare libroru quo ad priu.

Inscriptio libri satis clare ex iis q' diximus
in praemis libroru d' priorib' analyticis quo
ad eoru dicendu q' horu libroru obs adequata
et totale se d' monstrata Alb. magno et certu obs horu
inscriptes tunc Graeci tum Latini ut videre e q' d'
libru et suben q' d' se ex Ant. /o prioru e 4
ubi ait se in priorib' analyticis d' p'ter in posteri
orib' d' monstrare actum rdo ratione tum q'
passiones et effectus d' monstris ac principia

Art: 1. De inscriptione et obio horu libroru.

hic p. tractantur ut constabit ex tracte operis tum
quia licet dicitur nonihil explicet ut ea tñ ad d.
monstrum refert ut p. p. p. d. monstrum non
aut p. se inibi considerat ut dicitur abstractid
a respu ad d. monstrum.

ob.

Contraaria senta asinibiz Averrois, Alexandri, et
Theophrasto haec sūt non sola d. monstrum tñ obu sed
et d. sine arguta huius senta sunt p. ad logicu
pertinet tractare p. se d. sine ut sit modus dissen
sendi sed nullibi tractata e go hic d. p. se tractari

se

p. cum s. b. t. s. p. sua logica c. s. d. s. m. p. t. n. e. l. ad
logicu tractare d. sine p. se si tota loga tractet
concedit si tñ pars tractet negat nam ut sit modus
differendi peculiaris habere d. sine et peculiarem
tractatu in illa totali tractatione quonia aut tñ

ob. 2.

una pars loga ab ante tractata e riq. in semel d. sine
ideo n. p. se sed tanquam p. n. e. l. d. monstrum hic
considerat rñ arguta e v. s. t. e. d. monstrum adhu
d. sine ad logicu consideranda go d. sine p. se n. p. p.
d. monstrum considerat sed p. ut p. n. e. l. d. confi.

se

eranda p. se in totali tracte loga n. in partiali
ubi tñ s. n. e. l. d. monstrum g. u. e. d. sine e nobilior
arguta go d. p. t. considerari p. q. d. p. s. i. l. d. ante
vedente d. s. t. o. c. o. n. f. e. g. a. ut in p. n. e. l. d. argutis.

ob. 3.

R

Art: 2. De fine ordine
modo p. vedendi divisione et digni
tate horu lib.

Not: Ultimus finis horu lib: e cognitio monstris

Art: 2da De fine, ordine, modo quodendi dimissio, 204

ut ex hac cogne possim fabricare dmon.
dres et habere finem d' obis illis quoru intendim cogne
ita plb: mag: in pvenio cap: primi quod satis int constat
qa um totiq logica finis fit reita d' p'entatio huiusq partis
logica q' e' d' aliquo modo d' p' parti finis erit partis ali
qua d' p'entatio q' hic n' p't ee alia quod reita d' p'et
tatio d' monstrativa.

Quanti ad ordine reite aserit albeaty hic e' o. has
d'bras ordine doctrinae immediate coniangendas
libris prioru et anteponeudas hata lib: topicis, tum
libris elenchoru rationale dat totety q. 4 p' p'emi
lo qa 3plex e' ordo doctrinae so q'do priu id daret fine
quo alteru subsequens cognosci n' p't ut in p'p'ant
uarta q' d' his 2do q'do posteriq cognosci quide p't fine
priori sed ta q' priu tractaty unitiq e' ad notiq in illa
orte et q' posteriq e' p'p' illiq sic priu in p'p'ica
tractaty d' corpore p'p'ico in totu quam d' eius
p'p' q' d' p'imitit illud q' e' digniq in q' in h'bris
prioru tractaty d' p'p' in totu fine ut plb: t'at d'
necessite consequa q' uis e' oib. p'p' p'p' certe illi
libri p'imitunt in uero d' monstratio fit p'p'ant p'p'a
p'p' p'p' addit n' supra necessite consequa necessi
tate consequentis p'p' aut topicu p'p'udo: et p'p'isti
cus sin d' flexiones ab hac necessite consequentis
t'atq' habeat p'p'abilitate aut apparentia consequentis ides
reite libri d' d' monstrare illis immediate coniangent
q' aut sunt d' p'p' topicu et elenchis reite in ultimis
locu reijunt.

sed d' o a philopon topicu anteponeudas d' monstran
tibus ut eo q' illiq priu disponat p'p'abilitate ad cogne

3plex ordo doc,
liberul. 1°.

2°

3°

o. o

ne et dignitate horum librorum.

resu qua p. veritas sed topici sunt d. p. habilib. go
erunt p. uis cognoscendi R. Toley ex quibusdam uim
R. iste italy disponit ad cognoscenda re. p. uis p. p. ba.
silia quam p. ueritas si res p. uis d. p. uis p. uis
u. d. i. g. negat aut si re iam inuenta eadem res sit
d. u. e. n. d. a. t. u. n. c. n. u. i. d. e. t. u. r. c. o. n. s. e. n. t. a. n. t. e. u. r. d. i. n. i. n. a. e. e.
p. h. i. n. e. e. t. a. m. i. n. g. d. u. b. i. s. p. p. r. e. d. i. c. a. n. t. u. r. a. d. m. i. n. g. u. e. n. t. a.
p. r. e. d. o. i. l. i. b. r. u. d. i. s. p. o. n. i. p. r. i. u. s. p. p. h. a. b. i. l. i. a. q. u. a. l. p. u. e. r. i. t. a. p. o.
s. u. n. t. m. e. d. i. u. e. t. i. n. s. t. a. n. t. a. c. o. g. n. o. s. c. e. n. d. i. n. a. u. t. q. d. o. s. u. n. t. o. b. i.
c. o. g. n. o. s. c. e. n. d. u. a. t. u. r. o. h. i. c. u. e. r. i. t. a. e. t. p. h. a. b. i. l. i. a. q. u. o. r. u. m. p. r. i. o.
r. a. p. t. i. n. e. n. t. a. d. l. i. b. r. o. s. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. u. s. p. o. s. t. e. r. i. o. r. a. a. d.
t. o. p. i. c. o. s. s. u. n. t. o. b. i. a. c. o. g. n. o. s. c. e. n. d. a. n. i. n. s. t. a. n. t. a. c. o. g. n. o. s. c. e. n. d. i.

8890

ita aliam suam, ob. r. d. ab Aristoteli
u. p. s. i. o. r. a. s. u. n. t. p. m. i. t. t. e. n. d. a. p. h. a. b. i. l. i. a. s. u. n. t. u. n. i. u. e. r.
s. i. l. i. o. r. a. g. o. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. u. e. r. i. t. a. t. e. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. n. a. u. t. u. n. i. u. e. r.
t. a. g. o. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. a. l. i. q. u. i. d. u. n. i. u. e. r. i. t. a. t. e. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. n. a. u. t. u. n. i. u. e. r.
t. e. a. q. u. a. l. e. n. t. e. t. u. n. i. u. e. r. i. t. a. t. e. n. i. i. n. q. u. i. s. i. o. n. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e.
h. i. s. t. u. e. n. e. r. i. t. a. t. e. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. u. t. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. e. g. e. n. e. r. a. d.
p. r. o. b. a. t. e. p. e. r. i. f. i. c. e. p. r. o. m. p. t. u. e. t. u. n. i. u. e. r. i. t. a. t. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e.
t. a. t. i. s. e. t. a. d. u. e. r. i. t. a. t. e. n. a. u. t. e. t. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. u. t. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e.
t. e. p. e. r. o. p. p. o. s. t. a. u. e. r. i. t. a. t. e. e. t. u. t. t. e. t. u. r. n. e. g. e. m. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e.
t. a. t. i. s. u. n. d. e. s. i. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. u. t. g. e. n. e. r. a. e. s. t. t. r. a. d. a. r. e. t. u. r.
u. t. i. q. u. e. p. r. o. n. e. d. a. t. a. e. t. u. e. r. i. t. a. t. e. u. t. u. l. t. r. o. i. n. g. e. n. e. r. a.
n. i. t. r. a. c. t. e. t. m. e. r. i. t. o. u. e. r. i. t. a. t. e. o. b. p. r. a. e. s. t. a. n. t. i. a. l. a. t. e. p. o.
n. i. t. p. h. a. b. i. l. i. t. a. t. e. o. b. z. i. o. a. p. u. d. t. h. i. p. t. u. m. i. n. u. e. n. t. i. s. e. s. t.

ob. 70

p. u. i. o. r. r. e. s. o. l. u. t. i. o. n. e. s. e. d. t. o. p. i. c. a. p. a. r. t. e. e. t. i. n. u. e. n. t. i. o. n. e.
u. e. l. i. b. r. i. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. s. d. r. e. s. o. l. u. t. e. g. o. l. i. b. e. r. t. o. p. i. c. i. g.
d. e. b. e. r. e. t. p. r. o. u. e. r. e. h. o. s. l. i. b. r. o. s. p. e. r. s. u. e. s. t. a. n. t. i. a. l. i. t. a. t. e.
n. o. n. d. i. a. l. e. t. i. c. a. p. i. e. t. o. p. i. c. a. e. t. p. r. i. o. r. e. r. e. s. o. l. u. t. i. o. n. e.
u. e. l. t. o. p. i. c. a. e. t. i. n. u. e. n. t. i. o. n. e. t. r. a. n. s. t. r. a. t. i. u. s. p. r. o. u. e. r. e. m.

R.

Ant: edy & ysdem.

205.

resolutione demonstrativa sed resolutionem
 demonstrativa ee priore mentione topica et
 ita libros posteriorum anteposendos topico qd go
 qd in vntio priore resolutione vltu e comparandis in
 mentione ad illa resolutione ad quam ordinat.
 In modo dicendi vlti tales d' finit' d' simplici.
 demonstratiomb. ita vlti vlti res maxime toley
 Rubeg et Soto nec obstant rces sententia negantis
 quam tenet parly Venety. vlti Eitaty fa eius rca ob.
 e demonstratio n pt fieri nisi habeat cognitio
 demonstratioms sed in his libris priore docet et
 nondum habet cognitio demonstratioms go n pt
 pui & dmonstres p ad. m. transeat qd n haben
 at dmonstatio a d. fiente et qd hic priore docet
 at sufficit ta qd habeat a docente in go fates
 doceret p pntes et regulas dmonstrio figurati
 qd ad nouerit antequa doceret et sic potuit p gredi
 qd dmonstres p rca. isto M nam n pt fieri
 dmonstatio q ante nisi habeat cognitio dmonstatio
 n pt ta interea fieri dmonstatio p rca n ad ho in
 eatur d' fursimus pt in rcaati faure dmonstres modo
 habeat d' cogne' passionu vlti ex qly construct dmonstres
 rca vlti e d' vlti fici pponi it qd fit et qd fit go rca
 vlti n potuit q dmonstres pbari d' fici dmonstres fici
 go fit dmonstatio p d' isto congea n debuit pbari d' fici
 dmonstres q rca geng rca qd e in d' fici concedit q
 aliud geng rca negat rca d' fici data q rca efficiunt
 vlti pbari pt p finale aut fonte et contra ut ho e aut
 creatu ab beatitudine aterna q d' fici h' rca p finale pt d'
 monstrari q hanc d' fici fide ho e aut rca.

ob.

R

ob. qd.

In caput 1. an sit scia et d'pognit 206

q' huc ceteris effectib. tm dmonstris ceteris filg'is
pstat quom effecty sunt ne opio ne apprens tm veri-
tas.

In Caput primum
an sit scia et d'pognit

Antes aliter d' scia et dmonstre, ordit a. q.
an sit scia et dmonstris, frustra. n. d' is agere
nisi e'nt et licet n' pstat plari p'bu aliy tractatis sed
p'p'ont tm aliqto id verum q' si ab alijs impugnet
in q' negarent nonnulli p'ia accri d' nouo et consequent
dmonstre tollerant, utpote q' coniuuta q' in scia ideo
intendit huc cog. p'ntes p'p'ponere accri p'ia d' nouo
quod ut faciat so p'ponit hanc p'ponit ois doctrina
et disciplina d' p'p'ona acquiri q' p'existente cogu-
nitio et p'ro quoniam d' p'existente cogne fecerat
mentione id ex agit d' p'p'gnit et p'p'gnit q' d'
fons em concludit ex dictis colligi sciam q' d' dmon-
stre acquiri antequa in se cognoscat et p'p'gnit
habeat p'ny habitus fuisse p'ia q' d' in p'existen-
ti cogne sine in suis p'ncipijs et in aliquo unives-
saliari sub quo continet nos capitis ex p'ntes dealy
questionis completemur, in sa agem, an scia accri-
eat d' nouo, in eta d' p'p'gnit et p'p'gnit.

Quaestio 1a. an et quado d' scia.

Ar.

Quado ille fit hoc p'ncipi p'ntis.

Ois doctrina et disciplina fit ex
p'existente cogne.

Quaest 1a. an et quomodo sit scia.

Quoniam hoc principium Antes vult ostendere scia
accipi et quidem aliqua cognoscere adeo dari et
manet et est ab autoribus quibus quomodo hoc primum sit
illud. Et nota quod doctrinam et disciplinam non sic
illud rem diversa sed eadem videlicet cognoscere intellectuali
quod dicit dicit Thomas philosophus et alij hoc cogit.

Not:

diffra doct: et
disciplina

vocatur doctrina ut est a docente profecta discipli-
na vero ut est recepta in discipulo eo modo quod dicitur
et passio sunt eadem res sed ut est instrumentum agentis
et actus ut vero aliquid receptum in fuit et passio
aut colligitur et doctrinalis ista non illi scia quod in docente
sed quod in discipulo ita tenet ut habeat originem ab
aliquo docente hoc notato tenet per se dubium et hoc
noscere discipulum utrum comprehendat omnem cognoscere
intellectualis compositionem vel tenet illa quod in gra opte

Quaest 1o.

Intellectus sine discernitur. Dicendum 1o manifestum est non sic
comprehendi cognoscere definitiva, tum quia illa non potest vocari do-
ctrina aut disciplina, tum quia non dicitur discipulus non potest nisi
metaphorice ad cognoscere passio transferri. Dicendum 2o in

2do.

Et sic non est illi omni cognoscere intellectuali omnia habere et
alia intellectualia quod daretur quod in infinito in non quod
nisi cognitio cognis sit simpliciter dicta cognitio debet
similitudinem cognoscere ut quodens et hoc iterum nona cognoscere

3io

Dicendum 3io non comprehendit cognoscere definitiva et eam
quod sit per compositionem et divisionem sub hac propositione
etiam mentem Antis non nego has cognoscere requirere
aliquam existentem cognoscere sed dico hic non compre-
hendi et Zabarella et ibidem citatum Alberti. Sic

Probatio
1a

1o ex Zabarella quia ex vi vocis dianalytici id
dicitur aliquid esse per se aliquid discernitur significat ex
nisi tum a Graecis tum a Latinis unde Themistius

Ant: .1. quoto illgu hoapnincipium Antis 208.

apud Sabarella p noue diuinitii usq i clariorino. Causa rta.
cabulo loqxi pbat 2do ex ipso tepla ga Antes q
bons inductione oem doctrina e ex existentis cog
nitioe a meminit d fuitine sed tm noticia illiy
q habet in consione zio ex Ante b eticoru ob ad
altans hunc logu et explains q sit doctrina habita
p pognel eam diuidit in illam q habet p in ductio
nem et in illam q habet p ratiocinatione sed q
ntio d fimitina ut q p se et extra d fensu reuho
modo habet qo hic a comprehendit ob: apud Sab: Directio
contra hanc consione Antes so metat: c 28 nam
in illo loco docet oem doctrinam fieri ex pognel
fine hanc doctrina sit p dmonstre fine q d fine
et addit ea ex qly q dno e p cognofcenda quoniam
igty dno loco huc ppositio comprehendit d fine et huc
comprehendit q in Sabarella ibidem a e eandem Sx.
ppone hic et in metapha nam in meta: ponit hanc
ppositio sine restrictione hic addit nos d fensu q
illa ppone restringit Atto. illudtm eto contra philozonum n
comprehendit hanc ppone fillu sophistiu et pseudogran
pha q n sunt doctrina et disciplina sed potiq drectio
p dno et Antes hoc apidma pbar inductione utiq
tm acria et p dno. doctrinis quamuis contraria d:
are n habeat diuinitu magu incommatu. Dicendum
oto p balt h pnu e d falem p uocem diuinitiu compre
hendisse n solum dnoa natural sed om wyet illa q
cu uero d fensu acquty fine q illa practica fit cognitio
sine speculatione ita D. Thomas. Abb: Sx Sabarella
et plerumq alij dmonrado ista cognitio futen fit q
habito unde Boetij apud Thim 4. ponit cogitidnes Om s

Omnia doctrina et disciplina fit ex

diversis ut adriphice dicitur aut enim dicitur
inordinatim ab amittibus pfecte et pfecte aut imp-
fecte et est eminentia aut a particularibus pfecte
et e inducitur aut impfecte et est exemplum pbat.

omnino lo argto /o zia confionis rto ex textu dicitur
Aristoteles hanc pponit omnia doctrina et n solum ex eo
quod fuit e. pexistenti cogne pcedunt sed et ga
topica et rhetorica et exemplum quod p rationem
fuisse nisi oem cogne d'iscursum complexur et

Obi

Re

omnino lib 2do. posteriorum cap: ult: mentionem
huius pponis faciens laudans hunc inducens q ait
quodam in dmonste, dicebant qo hic utiqz d' d' d'
curse dmonstratio n d' topico et alijs, p hanc
uocem in dmonste idem e ac si dixisset in d'
dmonste agebantur vel in explicatione dmonstra

Em

signat qo eo loci se d' hac pponit in sibi pcedenti
egisse n aut se tm cogne dmonstrativa Thysse

dicendum d' in Themistio Xipho in cap: ult: lib:

Edi posteriorum et hic comprehendit cogne ponn
uicium q ut p inductionem cogasunt, uidet e
contra Cabarellam cap: /o hic pbat confio. ex textu

nam completibz confio ad inductionis sed principia
posant e conclusio inductionis qo pbat m. ex b.

storum c. 3. ubi in dixisset omnia doctrina ex
pognitis fit quemadmodum in resolutorys diximus

explicat qd nota doctrinae signate uelit et quotu
plet illa fit dicendo nam altera inductione fit altera

ratiocinatione et addendo sunt igitur principia
ex qbz constat ratiocinatio quoru n e restio

Existenti cognitione.

Cognitionis qd in dubio, Neq; obstat id quod Zabarella
 in dicit l. c. n. solum hoc primum caput / libri indicari ab
 Ante sed et ultimum sibi constat n. quod ille locus indi-
 cat in quo ea ppositio continetur sed continetur tñ in hoc
 so cap: nam in illo ultimo cap: n' ait ois doctrina e
 sed quoto nigt addiscerem sine pexistenti cogne
 ibidemq; etat hoc pmi caput sensusq; illius loci e
 ut docet ex Themistio Niphy eade cap: f. argu-
 timy d' nous cogne patoru qd p fieri nisi prius
 habeamy pexistente aliqua cogne (inductio nam)
 at illa impossibile e n. habere aliqua doctrina sine
 principioru sine conclusionu ex n' pexistente co-
 gne ut in se lib. d' s' monste dicit e. ob: p pmi-
 cipia n' pot' daveri aut addisci ut sint natij evidentia
 qd cogno principioru excludet p regardo antea. h'at
 n. forte magis pprie dicamur illa addiscere q' cadunt in
 dubitatu' quam pma saltem ea q' natu' evidentia fut
 ta et dicamur illa discere q' claris et p aliud cognosca-
 my et hoc fit in principijs q' etarij adhuc cognoscent
 p confirmant aliqua inducite neq; d' hoc nobis antea
 g'ntu' q' in p'ora et ante interim cogne p'ioru
 p' indute ab ante usari doctrina ex p'ognitio f.
 go ibi horu cogno doctrina e cur hic n' est di-
 centu' qd comprehendit hac p'one sua et cogne p'prie
 labore mentis non ea tñ q' auditione ab alijs facta
 conq'it videt' senta Themistij philogoni apud ff.
 p'nt hoc cap: et colligit ex dictis na' et ea q'
 p'prie mentione d' f'imus d' f'imus alique d' f'imus
 na' et p'na addiscimy inductione et q' p'na

Ob. 10

ff

Om g

Om̄
Ois doctri et disci: fit ex p̄existe cogne

Om̄

concluduntur conp̄ones. Ob. 1o hic illiḡ cogno
q̄e doctrina vel disciplina sed cogno p̄prio lau
dare p̄pta nec daret nec ab alia dicit q̄o hic n̄
illiḡ p̄ 1o huiusmodi cogne vocari posse doctrina
qualenq̄ ille q̄ invenit seip̄m quodammodo daret et
qualenq̄ illa disciplina in se recipit p̄ 2o huius
modi cogne eī doctrina n̄ quod alia daret sed
quod ex se talis fit q̄ daret possit ei foreat.

Rz

Ob. 2o

Ob. 2o ad cogne p̄prio labore inventa n̄ in
vna p̄p̄rio noīe utinur. n̄ usit̄y ab alia n̄
ad nos ipsos sed doctrina q̄ qua hic agit fates
eī cuiusmodi ut supponat cogne noīe q̄o cogno
p̄prio labore inventa hic n̄ includet in noīe p̄pta
na fates explicans p̄p̄rio cogne bifariam
inqt̄ n̄t̄m eī cognoscere alia namq̄ quod sunt
alia vero q̄d eī quod d̄ illiḡre oportet p̄ doctrina
na q̄ qua agit fates supponere p̄ cogne noīe p̄
doctrina exprimat̄ noīe n̄ aut q̄d n̄ exprimat̄
addo quod nonnulli velint q̄ noīe illiḡ conceptu
aliquel conceptu rei eī ut p̄fiam q̄a res hui
conceptu respondeat sed q̄d fit d̄ hoc fates q̄
fates dicit d̄ noīe illiḡ p̄ p̄p̄rio cogne d̄
ceptu dicit̄ q̄o in d̄ h̄o eī dominio fates. abstra
heado of mente fates dem cogne illiḡre humanu
p̄ hoc mortali statu fieri of aliqua p̄p̄rio cogne
p̄ uiḡ illiḡre adverte of utroq̄ d̄p̄rio cogne
una illiḡre alterat festina festinarum

Rz

Om̄ 8

Dis dicit: et d. f. fit ex existentia & cognoscit

2010

alia & exterior s. q. nimirum per se exteriori
alia interior q. & in se ipso, q. ut fit exteriori
quasi centrum format notitias quasi reru & sentiu
ut patet in somniantib. et pignit fantasmata
illuminati alia & apprehensiva alia indicativa & q. by
dictu & in lib. per harmonias cap. 4to q. 2. ant. 3
et apprehensivam alia & simplex alia complexa. unde
ist. cognis in nobis & hic sa notitia & sensitiva ex
terior unde et ortu ut illud axioma nihil est
in intellectu q. p. n. fuerit in se ipso mag. seq. sen.
sitiva interior unde generat. simplices apprehensio
ne intellectus ex q. by componit. oppositis apprehensivam
qua demum subiectu. iudicium adverte. t. n. ex. h. is
cognit. sensitiva. n. ita & prima ut vis res fit in
se ipso se suff. ut. n. si fit ut in se ut in se simili
angel. n. & in se ipso dum illum componit. ad fundat.
illig. q. & in se ipso v. g. alicui inuenis. dicendum ut
no. has voces fieri ex. signare habitudine. principij
ita ut se ipso fit q. vis. obtrina. & disciplina sumat
principij. ex. existente. cognoscit. q. sic. applicando. has
particulas. includimus. des. q. cognoscit. & q. by. agit. hac
cap. fides. unde. q. fieri. n. hic. illas. q. fieri. ex. alia
cognoscit. tanquam. ex. parte. componente. sicut. domus. fit
ex. lapidib. & lignis. q. se. n. includerent. des. q.
cognoscit. na. p. cognoscit. q. vis. n. componit. asponitur
p. n. s. aut. cognoscit. nec. f. n. nec. tanquam. obu.
nec. rdo. t. n. ord. n. prioris. et. posterioris. sicut
cum. dicimus. aqua. fieri. frigidam. ex. calida. includit.
q. de. ondo. sed. n. s. by. sed. q. terea. indicat. p. p. d. n. t. a.

partibus cognoscit
in se ipso

omnis p. n. s.
& n. s.

Om. ubi.

A. 2

An possit fieri nos aliquid fieri de nouo
quodam unig ab aliis.

Ant: Sed an possit
fieri nos aliquid fieri de nouo.

Alij questione sic opponunt, utrum ois sua sit tm
reminiscencia an vero sit de nouo comparata. diuina
om 10 In so dari sua pbat satis experientia qui n sua
fit euidentis cogno q caa nenia experimur nos
multa cognoscere euident q caas nentias. diuina
om 20 Sed in coi q habet apud Eriu et coses sua de
nouo accipi et n tm ea reminiscencia animunq hois
in sa sui terentione nudi ee a sua, es quasi tabulam ea
son ut uidentur coses tum ex patribz tum ex caritio
fratruanq pbat huc cosis ab ipse eptu argto Qui Thoma
mum e si nobis eal sua congenita tunc fieremq aut
potemq fieri nos habere ista sua sed experientia de
contrariu go n sunt nobis congenita sed de nouo acqui
pbat. In qa sciens n pt ignorare sua sua v.g. q scit
deu ea n pt ignorare vel putare se respire deu ee
adu e si sua eal anima congenita possit expe
cere adu sciendi. Esi nulla adfuerent de nouo sua
sed hoc itidem e contra expecta go pbat. Nulla
forma impedit a conuentione, in suo subo et ma
quo minus possit exereere actus ad quos eliciendos
habet potentia si illud scitu sit debite dispositu et
habeat organa ad actu reqsita maxime in forma
fit in subo ut p fiat conuentione in istis subo
hionatis et debitis, pbat sic si sua nobis e

An possibile sit nos aliquid scire + nou.

211

congrua cum tanto labore quicquid quod habemus
tho modo hoc n. ide' sentient si haberent eandem
sua congenita forte dicit qd' ideo posse non elin
ure actu sciendi et alterum n. ga. n. q. exercitatio.
vel phantasmata uenit in recondatione illig. scia. quod
thm habuit alter n. item sed contra e. quod
nemo recondet se aliquando hoc finisse in tr
qd' remini finitur simul cognoscimus nos rem alii.
qd' habuisse cogita. rdo si huc est ead. uer. fia.
sunt difficulte arguunt in tr. impressio phantasmata
facile acquiritur.

Contra has rationes infringunt duo errores / my. error / my.

1. herachiti ephesij et eius discipuli graeci hi apud
Ekinos quod nihil possimus scire uideret scire uis
santa academicorum ut dicit Jgellig et refutat ab
Ante + meta. Dicitur Argu: 15 d. trinitate c. 12.
fundu eoru fuit teste Ekis d. rebz fluxilibus
ce positio in ppetuo motu et mutatione n. dat. sua
si oia sunt fluxibilia et mutabilia qd' p. de fluxu
tis n. dari fia. qua ad ea praedicta qd' n. sunt
aeterna semper quo ad ea q. supposita qd'itate uenit
sequuntur.

Secundus error e. platonis ut ead. dicit interpretes
et apparet ex textu gales is. existimant qd' sem. nos. ali. error. rdy.
qd' scire qd' n. d. nouo uolebat ut refert Ekis. aut. rem
cognos. dia. conaturalis. et. et. congenitas. sed. p. uni.
one. uia. ad. organ. hereshe. notitias. has. quati. uolo. quada.
ad. uen. et. ostere. brani. paul. alim. fande. benteis. remi.

A 2.

An possibile sit nos aliqd & nosc scire.

Ob.

aphantia tenebris istis q̄ sedatione passionu t̄
 pulsio t̄ nouo emergere et in aia elucere argu
 tum platonis et eius solutio habet quod limonion
 sem his verbis, quod q̄ addidit aut prius fuit aut
 a si fuit q̄ n̄ addidit si n̄ fuit q̄ si ei occurat
 refut an sit illud q̄ quid an non et attulit plato
 exemplis q̄ patetam: in p̄uale p̄u p̄uam fugi
 tum q̄ si tas insequenti fuerit incognitū h̄c en
 habeat obuiū in via n̄ t̄ en magis comprehendit
 quam aliu aliq̄ q̄ quod q̄ addidit nec simplicit̄
 fuit nec penit̄ ignorauit sed r̄ta q̄ n̄uit illud
 quod addidit et r̄ta id quod n̄uit non addidit sed r̄ta
 id quod n̄uit cognouit q̄ simplicit̄ ignorato si
 occurat ei quom̄ ip̄e q̄ q̄t̄u consone q̄ q̄ fuit
 quare habent̄ in consone habent̄ cogitū r̄ta q̄ in
 somn̄is et in uenti et q̄ h̄at cogitū p̄m̄gari cogitū
 fuit in consone et illud quod uirum q̄
 om̄tu et p̄ si d̄ng insequens p̄uam fugitūm habet
 definitionē illiḡ p̄uam et si p̄uam n̄ uidet̄ t̄u ob
 uen̄ statim cognoscet eod̄ modo si q̄ n̄ uenit in
 uenti t̄m̄ dualitate et̄ p̄am si occurat illi
 h̄at dualitas statim in cogitū quam habuit q̄
 uenti cognoscet et h̄at dualitate et̄ p̄am r̄ta
 argu platonis q̄ q̄ exemplū b̄r̄u n̄ p̄ductū singl̄
 bat q̄ licet et̄ mat̄ie imperit̄ gradatim t̄u clarū
 h̄itiose negat̄ ad p̄p̄tas quæstiones scientiæ resp̄
 deret q̄ euident̄ p̄uam uero fite et̄ scientiæ resp̄
 dere q̄ miḡ apprehendit p̄ncipia q̄ p̄uam eaq̄ cognō
 sit t̄nde uero is cogitū ad consone d̄p̄ndit

X

Ob. 20

Re

An posse fil nos aliqd & nono scire. 212

q' cui cognis qual habuit & principijs ut q'by effici
conspio q'ui & angta q'ud fctm q' dat forma d'at' &
ea qua forma illa consequunt' alioqui daret rem inf.
illa in go deq' d'et' hoi aia' est illu' debuit
et dare sua qua illu' conseq' p' bene elig' negatio
M' p'fuit n' quod d'ont' formam d'et' potentia qua
possi' p'fuit' augete illa q' forma consequunt' p'li' u'co
u'p'ndy & go dare rem imp'fcta cu' ad tota aia'
et & potentia ad ea q' pertinent ad el' q' p' & e'
illu' q'ui' t'nd'ant' hic p'ria' sunt nobis nota a non
go q' consequunt' multap'at' nobis nota a d'at' & r'p'li'
ut p'p'ose illi' nos p'ncipia scire a naa' p' q'ud
habeam' actual' notitia' & p'ncip' & p' n' e' u'ru'
et' q'ud' a naa' nichinemur ad eoru' cogn' p'
magna' e' u' u' d'entia' ad qua' t'or' opus h'it aliqua
indire & p'c' conu'it' p'ria' nobis h'it notitia'
nota sed hoc n' d'et'at' q'ud' h'ing' eoru' cognis p'it
a'q'ita. u'ltim' angta' & q'ud' d'if'et' si a'q'p'
scilicet' sua' & nono' u'el' id' fecer' d'ef'initio' f'
p' u'el' magistri' u'el' u'ru' p' d'ui' go n' p'ncip'
ga' multa' f'ia' q' n' cadunt' in f'ct' d'g' d'et'
Ang'la' & acc'it' q'ud' f'ct'us f'it' p' d'et' & f'ape
nos d'icipiant' n' e' d'ui' q' a' u'el' habeam' cogn' illu'
u'el' & p'p'ly' r'eg'rat' p'p'ly' it'q'ib'iles sed has magi'
ster' u'el' l'ctio' n' p' b' infundere go p'z' u'el' u'el'
modo' nos augete f'ia' tam' b'eat' h'io' f'ct'us
qua' d'ictoria' u'el' p'ncip' q' d'om' u'el' u'el' u'el' u'el'
d'et' & f'ip' h'ia' b'eat' h'io' f'ct'us q' u'el' u'el' u'el'
a' d'et' in f'ct' u'el' & u'el' & u'el' u'el' u'el' u'el'

Ob. 3°

h

Ob. 4.

Ob. u'lti:

h

op. 1. quae sint Cognoscere et Cognita.

art.

Primum est corpus et est sicut nonnunquam
cipiamur a sensibus tunc si auctor ratio facile
hic error corrigi dicitur versus quia exhibet diffi-
cultate coram principia et argumenta quorum aucto-
ritate diffinitur similia format in suis illorum aut
ante adhibet signa externa et exempla quibus en-
dis mens elevetur ad ultimum rerum cognoscere.

Primum vel hanc signa externa nota primum vel diffinitio
vel non si primum quod iam fiebat rem et non opus erit diffi-
re si non quod ea cognoscet aliud et quod signa diffi-
cultate nata fuerint in mente vel extra se sed non extra
diffinitio ad hanc vel illa doctrina in partem aut hanc
et alijs habeat cognoscere signorum externalium non des-
tatum habet cognoscere rem ut regatur applicatio
quod quam diffinitio dicitur a doctore.

Quaestio de Cognoscere
et Cognitis

Art. 1. m. g.

quae sint Cognoscere et Cognita

Nota 1. Nota 1. et 2. et 3. et 4. et 5. et 6. et 7. et 8. et 9. et 10. et 11. et 12. et 13. et 14. et 15. et 16. et 17. et 18. et 19. et 20. et 21. et 22. et 23. et 24. et 25. et 26. et 27. et 28. et 29. et 30. et 31. et 32. et 33. et 34. et 35. et 36. et 37. et 38. et 39. et 40. et 41. et 42. et 43. et 44. et 45. et 46. et 47. et 48. et 49. et 50. et 51. et 52. et 53. et 54. et 55. et 56. et 57. et 58. et 59. et 60. et 61. et 62. et 63. et 64. et 65. et 66. et 67. et 68. et 69. et 70. et 71. et 72. et 73. et 74. et 75. et 76. et 77. et 78. et 79. et 80. et 81. et 82. et 83. et 84. et 85. et 86. et 87. et 88. et 89. et 90. et 91. et 92. et 93. et 94. et 95. et 96. et 97. et 98. et 99. et 100.

Nota 1.

Nota 1. Nota 1. et 2. et 3. et 4. et 5. et 6. et 7. et 8. et 9. et 10. et 11. et 12. et 13. et 14. et 15. et 16. et 17. et 18. et 19. et 20. et 21. et 22. et 23. et 24. et 25. et 26. et 27. et 28. et 29. et 30. et 31. et 32. et 33. et 34. et 35. et 36. et 37. et 38. et 39. et 40. et 41. et 42. et 43. et 44. et 45. et 46. et 47. et 48. et 49. et 50. et 51. et 52. et 53. et 54. et 55. et 56. et 57. et 58. et 59. et 60. et 61. et 62. et 63. et 64. et 65. et 66. et 67. et 68. et 69. et 70. et 71. et 72. et 73. et 74. et 75. et 76. et 77. et 78. et 79. et 80. et 81. et 82. et 83. et 84. et 85. et 86. et 87. et 88. et 89. et 90. et 91. et 92. et 93. et 94. et 95. et 96. et 97. et 98. et 99. et 100.

Nota 2.

Nota 2. Nota 1. et 2. et 3. et 4. et 5. et 6. et 7. et 8. et 9. et 10. et 11. et 12. et 13. et 14. et 15. et 16. et 17. et 18. et 19. et 20. et 21. et 22. et 23. et 24. et 25. et 26. et 27. et 28. et 29. et 30. et 31. et 32. et 33. et 34. et 35. et 36. et 37. et 38. et 39. et 40. et 41. et 42. et 43. et 44. et 45. et 46. et 47. et 48. et 49. et 50. et 51. et 52. et 53. et 54. et 55. et 56. et 57. et 58. et 59. et 60. et 61. et 62. et 63. et 64. et 65. et 66. et 67. et 68. et 69. et 70. et 71. et 72. et 73. et 74. et 75. et 76. et 77. et 78. et 79. et 80. et 81. et 82. et 83. et 84. et 85. et 86. et 87. et 88. et 89. et 90. et 91. et 92. et 93. et 94. et 95. et 96. et 97. et 98. et 99. et 100.

quod sint Prognos et Prognita

ante suas partiales & una monstrare argenti
 Prognos vero e qd probat huc Prognos. Nota
 qd hanc Prognos posteriori generationi accepta
 posse subdi in Prognos fide qd habet in vna
 parte monstris et in Prognos monstris illa
 vocari solet Prognos agens et e cognos pmissu
 factu qd habet in monstris et ex qua in fert
 tempore hac vocari solet dirigas et illa notitia
 illoty qd n habet in ipsa monstris sed a quod ppon
 fita monstrare appedianur et hoc posteriori
 nobis illa qd hoc articulo d priori aut. sine d
 pmissu sequenti capite ager. Nota 1ro pmonore
 de fide d Prognos. qd nescia fuit ad suas partium
 lare, p ut fua coru d ficut alio nimiru docte
 et p norem explicato ut colligit ex hoc cap: dim
 sit unam Prognos e qd nois sine profire id qd ex
 his aut qd eius modi Prognos dunt fatite collig
 qd pt qd dicatur fil p qd fua ab alia n auipiat
 sed ipse inueniat aut ex authoru libris sine voce
 docentis ff dicat. Nota e cu relex fit monstris ga,
 et qd qd, fuit maxime intendere Prognos et Prognita q
 habenda fuit ante monstris pp qd ut colligit ex sequen
 tio. ubi sola monstris pp qd spirit ita Cates et ni
 det qd mens philog: dicentur p cu cori fua e Prognos
 fa qua ante monstris nrepu Prognosenda fuit
 fuba p: catu, et principiu fua maior p p p hio p hio
 apud fiphu a quosda inde ga + genera iam ad d
 monstrum concurrunt finis et e ipse sine quod est
 uti nimiru monstris silentu a quo nullu Prognos ac
 cipit ma et hoc e fuba, forma et huc e pafrio
 et hinc et hoc e principiu sed ff qd hanc p hanc

Prognos qd
Not 3o

Not 4o

Not 5o

Om 1o

Qz. #1

Quot sint prognes et progna.

requirit enim quod licet finis sit ultimus et executione
in se primus et intentione antefinus et sic quod: et
primus poterit habere ratione prognae tum quod in ipso
positio et efficienter concurrunt ad finem et tunc in se potest pro
si in progna ante demonstrat nihil omnino ex ipso
et obliquo panis mutatis aliis et facilius fit pluri
Et in omni questione duo sunt facta questionis et scilicet
in questione ut in quaeritur utrum animus sit immortalis
talis animus est facta immortalis predicatur ad questi-
onem aut determinationem per demonstrat requiritur primi
primum quod ad demonstrat adhibetur ante sit hoc
arguitur et facta progna quot requiritur ad questi-
onem determinationem sed hoc per se facta sunt quod probatur
in se requiritur aliquid de quo aliquid queritur et hoc est
facta quod probatur et est passio per quod determinatur et est
principium. ad. quod dicitur in 2. art. 2. et plura

Ob. 10. Progna principia facta sunt prognae facta per me-
dium terminum et est principium facta per medium

Et est prognae facta per medium sufficienter prognae facta
per prognae principium in sit pars illig. dicitur si
medium cognoscitur eadem prognae qua principium
quare passio non est prognae facta per principium in
et continentur in principio sunt medium per passio
vel habere rationem facta ante demonstrat in se
unum in questione ut utrum anima sit immortalis
alterum in principio ut de immortale et immortale
et sic quatenus est pars questionis et prognae dicitur
non aut quatenus est pars principii medium aut unum sit
facta nimirum in principio. et ita non facit diversum

Quae sint Prognos et Prognita . 24

Prognita a principio. Ob. 2do ex tartareo m. Ob. 2o
 Prognos demonstris e Prognoscenda ut habeat scia
 Prognos demonstris qd sunt Prognita p in Veneto minore R
 Prognos demonstris ante confosionem e in ipsa demonstris
 n ante tota demonstris d quod solum hic agit. Ob. 3io conu Ob 3o
 Prognos demonstris Prognoscenda e quod sit bona e opor.
 sed habere cognitu modum e figura dona ad faciendam
 Prognos demonstris qd confosio erit novu Prognitu reserent qu
 ad confosionem qd posse e Prognitu sed tm illud pti
 nare ad libros prioru ubi agit d p qd rdm forma
 n ad libros posterioru ubi tm agit d is Prognitis
 qd nescit oportet ante demonstris ut demonstris e pba
 tis qd consequentis necny et hoc modo confosio n
 e Prognitu sed melius rdm ut in confosio confosio
 n e Prognoscenda ante structuram demonstris sed
 sufficere si confosio cognoscat in confosio in ipsa
 demonstris illam formam in actu exercito nec
 opus e ut qd se reflectat sup ipsa eo modo quo
 quis sciens pictura cognoscat hoc ipso utru bene
 vel male pingat a aut regit ut Prognoscat qd
 bene pingat antequam pingat. Ob. 4to ex pti. Ob. 4to
 Prognos n e principiu e Prognitu sed tm digni
 talis qd e principiu pmi et quod ulteriori prin
 cipio pbari n qd atqz ita n erunt tara Prognita
 reserent cuiusvis demonstris sed tm reserent illius
 in qua e primu principiu sed p ante oem R

21. H. 1. Quot sint Prognos et Prognita.

Ob. ulti.
mo.

R

Em 2

Demonstrat Prognoscendum esse aliquod principium
in fine tali Prognose nulla principium affirmari possit
fit ad questionem determinandam mediante filio
demonstratio. Ob. ultimo cur predicatum et
futurum non dicantur unum Prognitum ratio est quia sicut
medicum non facit diversa Prognita a principio eo quod
in principio fit inclusio ita in futuro et predicatum
includantur in una Prognose videlicet in qua possent
dici facere unum Prognitum nimirum questionem atque
ita haberentur tamen duo Prognita principium et ques-
tionem et quia in questi. statu se non respondeat una
aliqua Prognosis complexa sicut fit in principio.
De repper partium erunt ipsa partes Prognita dum
se non ratione totius Prognosis quae aut sint Prognos
repper partium patebit ex infra dicendis.
Quendum igitur in casu est cum tale duas esse Prognos
quae habenda sunt ante demonstrat a Prognosis quae est
sine ut alij Prognosis quae est etiam est Prognosis quod est
quod est sine ut alij Prognosis quod est Prognosis quod est quod
si generis fuerit completit sub se ut adit tale
long et corpus quod ratio id est quod quod non signat per
oratio fit vocalis et quod rei id est ut per finem
suam quod fit illa res quae signat utrum vero haec
posterior habenda sit ante demonstrat vel utrum illa
sit tamen Prognosis quod ratio dubium est alij non affirmat
alij negant nos probabiliter putamus illi tantum quod
ratio ut ipsa vocabuli notio quae se fert et quae ante
nulla demonstrat requiritur cognitio quod rei ut ex

Quot sint Prognos et Prognita

nipa dicendis patebit Prognos qd vel qd e. com.
 plebit sub se ut idem advertunt qd res id e. qd
 res fit vel possit ee et qd pncipi pncipi id e. qd vera
 sint ee aut oes istas Prognos necitas inde cla.
 ru e. qd nisi fuerint qd nota signet nunquam illud
 affirmemq. ad tunc ostre idemq. fieri p. respiciamq.
 qd res possit ee idemq. figuramq. pncipi pncipi ee.
 vera n. aut ee plures Prognos sic a quibus osten.
 dit + sunt quest. fides ad quas latera reducantur
 an fit, qd fit, qualis fit, pp qd talis fit, dua poste.
 riores scilicet p. dmonstre a priori qd ante dmon.
 stre tunc possunt ee reliqua dua an fit et qd fit
 sed his duob. quest. referat hae dua Prognos qd ee
 et qd ee qd tunc possunt ee dua Prognos in genere
 loquendo. Ad. p. tot sunt Prognos quot Prognita
 ee hae tria sunt qd pbat. M. ab unaquaque forma
 abstracta dsumi unum concretu qd quot sunt for
 concretu ee Prognita tot erunt Prognos vel contra
 quot sunt Prognos tot erunt Prognita p. negando
 M. ad ptem sunt Coises a qualibet forma dsumi
 unum concretu scilicet sine rati denominatione ad
 quovis adest forma adest aliquid cui nisi forma
 non aut necun ee vel quot sunt genera formaru
 abstractaru tot fit genera concretaru aut contra
 non albedo et si alibi drominet concretu quam
 suspensa ta n. requunt diversa concretu possunt. n.
 ee in eodem p. rdo scilicet in diste nam veru
 e. ab unaquaque forma dsumi unum concretu diversu

4 q. fides.

DD.

Bz

qz. 11. quot sint p cognata et p cognita.

Ob. 8°

2^a

Dem 3°

si illae plures formae à qly sunt concretae n' sint in
 eodem concreto sed in diverso si vero sint in eodem con-
 creto negat hic vero fit ut idem pignatu pluribus p
 cognitionibus cognoscatur n' aut ut cuius pignatio respondeat
 una tm una pignatio. Ob. 8° Et illa cognitio d' pign-
 gnatio q' habenda e' ante demonstrat et q' in demon-
 stre ipsa haberi n' pot' sed cognitio quod res fit et qd
 fit pot' haberi p demonstrat a posteriori qd n' erit q'
 cognitio p' hic ferunt e' tm d' demonstrat p' qd
 in qua n' pot' concludi quod res fit sed p' pignatio ut
 et pignatio q' si queras quare tales n' egerit et
 d' pignatio demonstrat in qua concludit an fit res
 et qd fit respet' thernistig apud thipho qd p' hac q'
 dicit in demonstratua facile in alijs illi p' n'
 in demonstrat illa in qua querit' an uacuu fit ma-
 nebunt hoc pignatio qd nota uacuu pignat et qd
 uacuu fit et pignatio pignatio p' p' in factu uacuu
 n' pot' e' nam quod fit n' pot' e' pignatio hic
 ut fit q' fit in demonstrat uacuo qua ipse qd deq'
 fit manet pignatio quod deq' fit et q' pignatio
 uacuu fit quo hac pignatio item pignatio uacua qd
 notis aliq' respicere q' quo quare pignatio qd uac'
 Etu distam cognem illud q' quare pignatio. Quidem
 pignatio quod hoc pignatio pignatio debent demonstrat
 in quo illud extra controversia e' ea saltem caa
 debere antecedere nam ois caa uel conditio sine
 qua n' alicuius effectus e' minimu caa prior effectus
 sed pignatio aliquo modo sunt caa demonstrat

quae sint Praeognes et Praeognita. 215.

go fallen non sunt priores demonstrare utrum aut et
debeant tempore praedecere demonstrare debent uideri et
ita e omnino et tempore debere praedecere quod antequam
ponatur demonstratio principia quae constant terminis significati-
onis non potest formari ratio nisi prius tempore habitasit
cognitio terminorum significantium nec ita nisi prius tempo-
re fuerint quae sit de quo uolumus concludere uel quodlibet
non concludere go habet iam praecognitum quod debere tempo-
re praedecere etiam quod applicabilibus principia sunt nisi
prius tempore uenerint principia et uera et futura
possibile habet go et praecognitum quod debere tempore antecede-
re unde quae sunt priores non semper sunt simul tem-
pore go si praecognes sola non essent priores demonstrare
semper essent in demonstrare et cognoscere prius in
tra demonstrare quod est contra non praecognis debet
enim haberi ante totam demonstrare. Observandum tamen
est non esse semper uerum ut ista praecognes expressa et
distincte actibus fiant et demonstrare praedecant suffi-
at non si uirtualiter praedecant id est ratione alium
cognis quae talis est ut illa habita illis possit cognoscere
et tamen non uel quod termini significant ut satis patet
experientia. dicendum quoque in casibus si uelint
legi de praecognitis antecedunt totam etiam conclusio-
nem et addenda alia duo praecognita nimirum appli-
cationes minoris extremi in medio et consequen-
tiales ex supra dictis ad auctorem. Ant. 2dy.
De praecognitis futuri.

Not.

Am 40

A. 2. De cognitionib. subiecti.

Nota. 1° Notandum /^o subiectum aliud esse totum sicut ut modus
dicitur, & obiectum totum logicae, aliud partem sicut sicut sicut
qualiam demonstrari huius modi & hoc respu huius partem
sicut sicut quod una demonstrare ostendit p. parte

Nota. 2° Nota. 2° ubi dicitur subiectum esse veluti basin & sicut
sicut nam prius & idcirco quod tota sicut versat & ex
uius oes partes sunt, posteriori circa quod una d.
monstrat versat & cuius una aliqua parte vel
partem sicut quod non ut ant: sicut diximus maxime & sicut
partem sicut agens ubiote & maxime hic intendit

Nota. 3° Nota. 3° Dicendum /^o sicut subiectum partem sicut ante mon
strare esse cognoscendum quid nois ita ut sicut con
fusa quod sicut illud quod signat a noie ita sicut q. 1.
du. 2. et sicut auctores probat sicut nisi in
minis et cognoscentibus signati habeantur ante mon
strare & sicut ignoratur & quo aliquid probare debe
ant ubi ante subiectum et cognoscendum sicut quod
quod rei sicut p. sicut dubitatur inter auctores
p. affirmativa sicut sicut p. negativa sunt to
leg. et sicut q. citat sicut sicut preles grecos et

Nota. 4° Nota. 4° Dicendum quod sicut subiectum ante nullam demonstrare
sicut sicut parte esse cognoscendum sicut sicut quod rei probat
si subiectum esse cognoscendum sicut sicut aut hoc sicut
res in demonstrare quod aut p. quod, neutrum potest dici
n. in demonstrare quod quod hoc sicut sicut ut p. effectum
ut sicut ead. remota ad quod minime necesse est sicut
n. in demonstrare p. quod sicut quod ut bene advertit to
leg. hoc cap. ad sicut Australagi demonstrant

De Prognitionibz Subiecti

Luna scilicet reserentes na ueli et luna mathe-
 maticu uero multa monstrant & numeris et
 figuris streuendae certitate et explicatam cogne-
 scerunt naa ddo qa experimur nos facere mon-
 stras exaitas sine fine futu dices ha sunt multa
 monstras in qbz adhibet dno ut p eam ostendat passio
 & futu qo saltem in talibz monstracionibz Prognoscenda
 erit futu dno sine q. et in his fortibz n prognosci futu
 dno sed ipsam dno ee prognosce et prognosce
 prognosce q conuenit principi n aut dno in ea d
 monstrae ee prognosce. 100. Caritany monstris
 qd distat a monstrae qa in hoc quod illa conti-
 neat finem predicati haec d continet qo debet
 prognosce dno nequit /o coites negando antecedens
 qa ha monstras in hoc differunt qo monstracione
 qd fit p mediu qd e caa passionis monstris qa
 n item ad hoc uero ut procedat p caa n e neceffe
 ut semp auferat dno sed sufficit si uel pars dno
 auferat uel alia caa qd in qua a priori p dno
 meliq et dato antecedente negando consequa qd et
 amf ista eeel diffra ta d diximus haec dno eeel
 prognosce eeel n principiu monstrante quest.
 ee n foret prognosce igiq futu nisi fortasse mathe-
 quarely hic incidenty a multis utam futu totiq futu
 futu prognosce dno dno dicendu zio in coibz
 hic uoluntate sa ee uidet consentire qiq q. a ant.
 dno qd seruo fit dno prognosce ante totalem futu
 q. ante tota logicam physica uel d particulari

de

q

ob.

q

de

bon 3

92 Az. De Prognitionib. subiecti.

aliquo tractatu aliumq. scia futu totius vel
 partis tractatus Prognoscenda est definitio pbat
 go in totali scia illa Prognis nescia e d' p'nto ante
 oes monstras illig scia cuius cognis n' pt acri q
 monstras illig scia sed d'cio n' pt acri q monstras
 totalis scia vel partis aliumq. tractatus go d' Prognosi
 futu definitio in totali n' scia in quocunq. tota
 cognis futu prima erit definitio ex qua p'ntiones
 oriuntur. Ob. 10 d'cio futu in totali scia pt monstra
 ri go n' e necesse ut Prognoscatur ante oes mon
 stras in eadem scia pbat antecedens n' una d'cio
 pt pbari q alia in n' sint quatuor eorum genera
 pt d'cio data q ead. finale pbari q ead. forma
 le aut contra item d'cio p'ntia pt pbari q men
 tapha aut contra q posse qdem unat d'cio p'ntia
 am qdoy pbari sed hoc n' e necesse sed comple
 mentu quoddam ad perfectiq. cognoscenda d'cio sicut
 d' futu in parti scia posse qd Prognoscere d'cio
 futu sed hoc n' e necesse ut vidim' e hic tm cog
 mur q Prognitio reu'is interim vero necesse e ut
 d'cio p'cedat ante p'ntiones in totali scia monstra
 das ut n' scia totalis d'beat scire qd futu nesc
 erit id d' fauere ante cognem p'ntionu cognis
 enim qd d'ctatua quid n' qd d'ctatua uat d'ctin
 quib. conyeta acri n' e q' habenda d'cio ante mon
 stras p'ntionu negaty ante monstru cuius d'ctin
 d' alia conuictu nos aut tm diuiny d'ctin futu

Ob. 10

R.

De Cognitionib. subiecti.

sine plures sine una' parte habendam esse ante d.
 monstres passionu sine dante illa d'no simplicit
 habeat sine vel in dmonstre. Ob. Edo d'no in
 totali sua, e' cognitu respu passionu dmonstra.
 daru go n erit prognos sub' pbat' antecidens qd
 principia sunt cognitu sed d'no e' principiu qd p
 cognitu p' in d'nte nam d'no e' cognitu vel potu
 p' cognitu qd tanqua' mediu coniungit' passioni
 n' aut qd coniungit' tanqua' p'icatu' p'cto totalis sua
 v.g. in d'no aut' rante e' n'iste hic d'no e' pars p'
 cognitu in aut' d'no ante oem dmonstra' ho e' aut
 rante e' prognos qd rei d' p'cto. Ob. d'no sub' p'p'ie
 prognosi in dmonstre p' qd ibi n. p'p'ie e' m. p'p'ie
 h'nt ut in in aliqua minori d'no ho e' aut' rante
 p' hoc t' p'bare quod in parti sua n' d'beat prognosi
 d' h'nt t'ne n' aut' qd et n' d'beat prognosi in totali
 ratis d'panitatis n' qd in partiali sua in qua q'nt
 p'p'ie d' h'nt n' q'nt p' p'cta sua d' p'cto etu oia cogn.
 sub'ia nec etu oes questiones et modus cognoscendi
 in totali vero sua q'nt tota cognitu sub' e' p' oes
 questiones cu go quatu' qd fit n' possit p'bari d'
 monstre qualis res fit d' h'nt p' d' h'nt prognosi
 qd aut' d'nde eadem d'no fit in p'p'ie in parti
 sua p' accidens e' dicendu' qd sub' dmonstres p'
 cognoscendu' prognos qd e' ita e' h'nt Authores maxi
 me caribany et philopony p'bat' qd d' n' possit ente
 sine d' n' ente nemo aggredit' ostendere passiones
 q' conueniunt enti p'p'ie circa eam confonem

Ob. 2°

R

Ob. 3°

R

Em 4°

92 A 2. De cognitionib. et cognitionis sub

Q. 10
R.

Quia si utrum ista hic sit actualis existentia vel
 in possibili respicit nonnulli cognoscendum est quod
 factum sit ens in actu soletur per ea facta citari.
 Caietanus et O. Thomas ut videtur e apud Coises
 q. 2. art. 3. alij volunt sufficere existentiis proste
 mly quos sunt subeg et Coises l. i. p. si ens in
 actu illgat quod factum reali suppone debeat supponi
 habere existentiis actualem tunc n. ex necessitate talem
 existentiis ad ens in actu si vero illgat quod factum obic.
 utina suppone debeat habere actualem existentiis tunc
 ex necessitate ens in actu pbat prior pars quod fa-
 ctum demonstrat et cosa est anxi et factum nulla
 existentiis actu colligitur ex lib. peri. q. 1. d. verbo ubi
 diximus in pponib. necessitate semp requi hypothese
 qd. talis est sup pbat illa existentiis tunc necessitate cognos-
 scenda sine qua n. convenit qd. dicatur factum sed sine
 obiectiva suppone actualis existentiis n. comitatur qd. dicatur
 in factum qd. pbat. in qd. si supponamus hoc et
 in possibile tunc sunt hoc et possibile ita oia qd. illi sunt in
 tunc facta et qd. cum comitantur possibile tunc erunt sed
 quod tunc possibile et n. convenit ipso actu qd. et supponi
 in obiectiva actualis existentiis factum pbat. m. qd. conveni-
 unt factum conveniunt mediante unione et conveni-
 unt eo modo quo unita sunt sed in possibile unio-
 nante et plene qd. nondum aderit convenientia qd. ulterius
 patet ex eo si explicemus ppones necessitate in qd. hoc et
 aut si sic explicetur si hoc et, et est vera exit ex

De Prognitione Subiecti.

hypothese existae actualis si autem applicat absolute
 non enim est aut posito quod nullus sit falsus erit positio.
 Quare vero utrum existat et ut supponi debeat esse
 realis nam si sic tunc quod dente raris poterit
 et demonstrari in d. illo non possit recognosci existat
 obiectiva potest quod dente existat reale sed veritas et quod
 cognoscendam et existat conueniente subiecto et si reale
 et subiectum reale si obiectivum et obiectivum adeoque
 dente raris dari posse fuit ut tunc prognoscenda
 si existat obiectiva non realis semper placet inde quod
 ut dente raris non ostendant nisi praedicata ob-
 iectiva non poterit exigi existat maior obiectiva.
 Quare pro utrum haec existat subiecto et prognoscenda
 sit in demonstratione negativa et negative ad colligite
 ex lib. peri. l. supra citato et placet quod dente
 impossibile per se demonstrationem negari praedicat reale ut
 chymera in e raris vel non hoc non est autem dente im-
 possibile et dente raris per prognosce existat positiva quod
 ubi non regit prognosce existat nec in alijs aut ubi quod
 veritas vero praedicat a subiecto interea verum in nos conuen-
 re quando negativa existat quod est modo positiva
 quare et utrum et in subiecto totalis fuit sit prognos-
 cenda actualis existat quod sicut dente prognosce definitiva
 nam ante demonstrationes passivum prognoscendum et subiecto
 et aut si dubitatur obiectivum esse eiusdem existat posse
 ut sic facta hypo: existat possent dente ostendi
 passivum. Ant. 3 De prognosce passivum.
 Nomen passivum late finitur per praedicatum in dente
 conueniens et demonstrat inferens. Dicitur per ante dente
 dente verum et passivum prognosce per acuminis

qz z

z

qz 20

qz 7

z

z 10

A. 3. De cognitionibus passionis.

Em 20

Et habenda ibi d. Thomas Caietani et ceteris authoribus res probat ut patet sic ratio autem quod alius ignoraremus quod d. subo probanda est. dicendum est quod passio non est cognoscenda quod rei sine fine dicitur non solum in passio dicitur et tunc ad finem suum cognoscitur ante demonstrationem quod passio in se subo in se eius inhaerentia probat et demonstrat est quoniam experimus nos facere et factas demonstrat non habita d. fine dicitur nec obstat quod aliquid possimus ubi sine passio nis ad eam demonstrandam quia tunc talis dicitur vel principium cognita non cognoscit passionis. dicitur.

Em 30

In fine d. passionis non cognoscitur quod sit ibi s. Thomas hic est et ceteris apud Carles probat. tunc non est cognoscitur dicitur quod demonstrat probat sed quod passio sit ens postea probat et demonstrat quod probat. quia quod probat in se hoc ipso probat et postea postea non in se postea et est d. quo probat quod sit appetitas in existens probat et quod sit ens nam quod ens non est in existere non potest. ob. s. illud

Ob 10

Cognoscitur et sine viis d. d. d. cogit non contingit fieri demonstrat sed nisi cognoscitur dicitur et postea non agrediemur facere demonstrat non demonstrat in postea quod et cognoscitur passio ut postea et regarda non ad rationem quod in d. d. d. demonstrat quod postea sine cognoscitur et impotente sed bene demonstrat quod non cognoscitur et postea maxime in haec postea in se in ratione alia et ratio subo huius enim postea non probat in ratione sed supponit quod si duas in ratione solum cas. lib. 2. d. posteriorum dicitur tunc nos facere demonstrat quod quod suum passionem in se subo sine ut dicitur

R

De cognitionib. passionis. 2. 20.

loq[ue] hoc ee illud p[ro]p[ter] q[uo]d ante ibi docere nos ordinari
cognoscere passionem in ee futu[ro] et d[omi]ne p[ro]bare q[uo]d in fit
q[uo]d n[on] e[st] contra nos q[uo]d dicim[us] n[on] ee verum sic passioem
Cognoscere q[uo]d n[on] sicut cognosci doc abundantia e[st]
n[on] necessitatis edo fonte poss[et] ee passio q[uo]d variam[us]
demonstram[us] q[uo]d q[uo]d ut in confione scim[us] passione
in ee p[ro]p[ter] q[uo]d ob. edo illud cognoscendu[m] ee p[ro]p[ter]
q[uo]d q[uo]d cognoscit in principijs d[emon]stris sed passio p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] in principijs d[emon]stris q[uo]d p[ro]p[ter] m. q[uo]d semp[er] passio
conuulsa medio termino tant principiu[m] sed principiu[m] d[emon]str
p[ro]p[ter] q[uo]d sit veru[m] q[uo]d ee passio uon principis in quo ee
p[ro]p[ter] d[emon]strat ee p[ro]p[ter] ut fontib[us] ee passio et pars conu
clationis regat ut pars principij d[emon]stratiu[m] conuulsi
nos aut loq[ue]mur d[emon]strat que passio p[ro]p[ter] ee ee
principiu[m] ut ee pars confionis. ob. 3io sicut futu[ro] p[ro]p[ter]
uon s[er]u[er] ee casu absolute sine ordine ad passioem ee
tu in confione cognoscit ut casu in ordine ad sua passio
et ita passio d[emon]strat cognosci ante d[emon]strat ee p[ro]p[ter]
n[on] considerando ordine ad futu[ro] et in confione. d[emon]strat
cognosci in ordine ad futu[ro] p[ro]p[ter] regardo paritate/0
q[uo]d futu[ro] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] passio uero inquit quod aut inq[ui]t
t[er]m[in]e ut passio futu[ro] magis ut p[ro]p[ter] passio ee ee
modo quo inquit ee p[ro]p[ter] id ee p[ro]p[ter] ee p[ro]p[ter] edo
q[uo]d futu[ro] ut C[ar]tesius dicunt ee in modo conuulsi
magis int[er] pendens a forma quam forma a futu[ro] ad
hoc ipso quod forma ee ee conuulsi in ordine ad futu[ro]

ob. 20

p.

ob. 30

p.

Stat. 4ty. d[emon]strat p[ro]p[ter] prin[ci]p[ia]

Bicundu[m] 10 principia d[emon]stris ee cognoscenda Om 10

A 4. De Prognitionib. principioru.

ante demonstrat quare quod non ita eorum apud eos
alias refiremy quod assumere ad probanda componem
om 40. dicendum res eadem principia ea prognostica ante t.
monstrat quare quod ultra sint ita partes et coram infirmitas
probat nemo absens intrinsece ad effectum aliquem producit
nisi prognosticat illud esse agere ad probationem effectus sed prin-
cipia sunt intrinsece ad efficiendam eorum rationem quod p.
cognoscenda e quod sint ultra veritas n. hoc e apud
do in principijs in ordine ad rationem sed quare quare
principia hic ita sint comparata a quibus dependant plu-
res rationes an prima tunc sine ea quod arbitrat ad eam
conclusionem quod in aliqua parte demonstrat infert alij illi
om 30. quod contra alij prima. dicendum sic non principij
commode illi posse maiore ordine illis demonstrat
quod infert contra nec esse verum ut ante quamvis
monstrat illi aperte contra principia probat quod n.
requirit maiore cognoscendo quod quod subijcit ad inferendam con-
clusionem unig demonstrat sed n. requirit maiore quam quod
nibus principij primi quod probat in quod sine non plus
e quod sine p. ead. n. aut e. necesse ut fiat explici-
ta p. oes et comparat eas alias multae partes
sine n. sint sine. dicendum quod si reliqua loq. d. sua
om 40. totali tunc principia quod sunt eorum aut pluria
suarum prognostica sunt ab aliqua superiori sua
e reliqua sine humiori principia a superiori
illa sua sint accipere quod vero principia prognostica sunt
uni videri totali sua ea in prima parte illi sine
quod d. principijs aut tractari sint ut supra d. quare
d. finitima sibi diximus quod tunc sunt principia con.

A. 5. d. *Cognitio* medij minoris et conseq. 221

clapionis unig generis ut e dno respu pspionu unig
fati ea pstantanda sunt antequam ad dictas con-
clapiones applicentur et hoc fit in partibz tractatib. fo.
talis alimig fice.

Ant. 5. d. *Cognitio* medij
minoris et conseq.

factens diximus qby *Cognitio* pignis funda sint
pignita q antecedunt totam demonstram hoc anti-
culo dicimus d. *Cognitio* q antecedunt n' qdem totam
demonstrel antecedunt ta confione. dicendum s' in ipsa
demonstrel ante confione pignis fenda s'c' unione fati
cu medio termino sine ppositione minore *Cognitio* q
fit pbat qd fice demonstrativa e p tota suam cad
Et nisi cognoscatur hac applicatio n' cognoscitur tota caa
q' et m. e pignis fenda. dicendum 2do mediu q' p'ntit
in minori ut fortit' mediu e n' e pignis fenda in
demonstrel distincta *Cognitio* a ppositione minore e
contra quosdam reventiores sed pbat si e' e' pignis fenda
mediu in demonstrat' *Cognitio* diversa a minori aut
it'q' e' e' d. *Cognitio* qd nois, aut qd rei aut qd p'p'ite
fit, nihil haru' n'ntu' e' qd pbat m. qd p' qd nois
e' qd p'p'ite fit sufficient' pignis fity d' medio dum *Cognitio*
fity principiu' ante demonstrat' *Cognitio* qd nois e' qd prin-
cipiu' veru' fit neq' n' p' d' principio *Cognitio* qd fit
veru' cognoscendo simul q' termini huius principij sint,
p'p'ite 2do qd qd rei n' e' *Cognitio* n'ntia ut habent
vidimus. dicendum tertio conseq' p'ntie n' e' pignis fenda
ante confione adeq' n' e' p'ntie pignis ante confione
n' pbat pignita in demonstrat' ita d'nt' se habere

Em 20

Em 20

Em 30

q. 1. A. 1. qd fit scia actualis et quoto fit emi.

respu confionis sicut q cognita ante dmonstrat respu
dmonstris sed hoc pcedunt tempore go et illa debent
sed cognitio confeyae et confionis simul cognoscunt go
n pcedit cognitio confeyae pbat edo id quod e pars
confionis n e p cognitur ante confionem sed confeyae
e pars confionis go pbat. m. siue siue a seorsu uerba
fionis includit dpendentia et sequela ex ea et ep
pmissis siue. n. e siue q ea sed consequentia
nihil e aliud quam hae sequela et dpendentia
a pmissis go cognoscendo confionem cognoscimus finem
dpendentia et n ante.

De Caput e. f. fine
sive e. dmonstris.

Postquam so cap: suppositum dicitur dari finem et dmon
strat hoc edo utranq dmonstrat et pny qd d finem ut
tande meliy dmonstrat q p finem tanqua q
effectum et finem dmonstrat dicitur illud ubi tñ aduente
dmonstrat non finem n illud habituale sed actuale hae
n. e pny effectus et finis dmonstrat dicitur go q
erit hoc caput explicandum sa finem actuale. eda non
dmonstrat explicabitur Quastio a. f. scia actuali.

Art: / quid fit scia actualis et quoto
fit evidens et certa.

Quo ad pny finem put opponit cogni pntitua q d dny
habet cogni pntitua incerta aut incidenti et ei et que
n habet d dny finem qualis e dny finem aut simpliciy pntitua
qua dny finem ut opponit finem q e habitus et finem q

dens et certa.

ΣΣΣΣ

scia qd.

habere & effectum sic divinitus sua & cognitio certa et
evidens rei necesse q' sua causa: q' cognitio ut dicitur
geny sua actualis et excludat habitus q' n' e' ysa co-
gnitio sed p'rogativa certa ex frequentatione p'viden-
tia actu et facultatis ad eliciendos subsequentes q'
certa ut excludat ois cognitio p'babilis et inventa
qualis e' opio et alty fidei humanae q' evidens ut ex-
cludat actu fidei vivitae q' tametsi certissimae t'n n'
e' ita evidens ut evidentialia sua cogat illud e' n' magna
diffra nity certine et evidentialia ut videbimus. q' reinventio
ut p'priet' actu actualis fidei ut n' fit t' reb. aternis
n' p' se nisi t' obo necesse et excludunt cognos certae
et evidentes q' sunt t' reb. contingentib. q' p' casu ut
ostendat modu quo fatur sua in p'u actu ut excludat
cognitio divinitiva divina angelica et ois simplex appre-
hensio q' haec cognos n' sunt p' casu unde sua t' includit
p' cognos actuali, 2do certine et evidentialia q' actu re-
curre et modu tendendi in actu q' e' ex alio in aliud atq'
ex hac d' fine facile itget d' f' p'ntis cum d' f'ntis f'ntis et
casu cognoscere p' quod res e' et quoniam illig' caa e' et
n' contingere hoc alty se habere.

quo ad posteriq' nota p' ex t' p'ntis q' 26. q' 2. art. 3.
p'ntis e' certine d' f'ntis n' d' hac t'm loquimur
p'ntis, cognoscens, et cognos, certitudo obli e' in re
q' cognoscit et p' d' d'ci, p'ntis una q' res n' alty se
t' p' illo tempore quo cognoscit ut p'ntis cadit haec
res certa e' p' p'ntis q' p'ntis e' n' n' p'ntis, alty e'
q' res n' t'm alty se n' t' sed rei habere p'ntis p' illo
tempore quo cognoscit ut t' e' aut. certitudo cognoscit, certitudo cognos-
t' f'ntis illig' adhaesio ad rem ut verat' t'm p'ntis p'ntis q'
f'ntis certitudo aut cognos e' f'ntis illig' adhaesio ad, certitudo cognos q'
et ut veram q' n' p'ntis f'ntis. Nota 2do p'ntis

explicatio
finis.

scia & includit

not 10.

3plex certitudo
certis obli qd.

et haecplex. 1a

2da

certitudo cognos-
f'ntis qd.

certitudo cognos qd.

Q. 1. A. 1. quid sit scientia actualis et quo mo.

Not. 20. evidentiā assignari a Cassio l. c. ubi et cognis sed
evidentiā eptē. forte videt certū membrū addi posse se: evidentiā
evidentiā: ubi qd. cognoscentis. evidentiā ubi ē illa claritas et p̄fici.

Evid. cognō qd. si evidentiā cognis, evidentiā cognoscentis dicitur
scientis. p̄sumit formal adhesionē illibet in quodā imaginaria
claritate ex parte cognoscentis et haec ē in iis qm
re falsa pertinacit̄ adherent suae opi q̄ putant se se
ita clare videre ut negari n̄ possit. evidentiā cognis

evidentiā con- qd. si evidentiā ubi ex discursu q̄ quem adhaerent rei cogni-
gitionis. t̄. ubi absq̄ ulla mobilitate et formidine et potentiā et
in claritate quodā tam ex parte cognoscentis quam
rei cognitae q̄m dicitur cognitio principij p̄ q̄ q̄m
tunc ubi cognis, ut in cognoscentis tota ē magis pa-
parte. nota 30. duplici ē mobilitate seu formidine

Nota 30. exlex mobilitas seu formido. animas qd. potētiā qd.
una actualē, alteram potentiā, actualis ē qd̄ factis
tunc oppositū illig in absentia, potentiā ē qd̄ qd̄
facto n̄ timere possū t̄ timere oppositū sine hic timere
aut venial q̄ ea absentia ē factis ut in opinione
sine q̄ raes aliud advenientes ne possunt facere dubit

Nota 30. Nota 40. n̄ certine et evidentiā cognis ē hoc d̄
d̄ certine q̄ certitudo abstractat a modo clare cognosce-
di ubi evidentiā aut hanc inducat, eto quod certis-
tudo possit ē sine evidentiā evidentiā n̄ sine certine

Nota 40. Notā acty fidei ē certissimū et t̄ ē incertus n̄ n̄
clare cognoscentis v. q. q̄ d̄ q̄ sit t̄m q̄ sed valde obscure
contra aut ois acty scientis hoc ip̄ q̄ evidentiā
certis ē sed adverte quo ad oia hanc cognitionē n̄
videri distat na qd̄ qd̄ vatu ē videt evidentiā et
etū sem ē clarissimū in se ut collig. Et ex ois f̄.
Dei na h̄m cognitio, elicitā a fide et in evidentiā

Dei tñ e' bñm v.g. e' clarissimū in se in n. e' au.
 den' rōn' rē' fit q' dicitur q' dān' utiq' deo erit attributū.
 da utroq' maxime cognoscibili p'ca diffra e' q' in eviden.
 ha incante cogne evidenti sine cogne principij p'ca
 q' alijs mouet ad assentiendū neq' dubitet actualit' et
 veritate sui aspectu nēi p' quasvis alias rōes in con.
 trariā aliunt' auerentes dubitare q' alibi possit/ in
 certine aut e' si illud ita tendat in suū obū ut du.
 rante cogne motūi alibi n' dubitet p' tñ priorib' rō.
 rationib' e' motūis n' obstantib' p' alia q' tunc an.
 ni auerunt aspectu abirese e' sey contrariū e' hoc
 uidere e' in aspectu fidei nam licet q' uerū e' in
 dat den' e' bñm tñ e' in se exparit' magna diffra.
 uillat' credendi dum respicit ad rōes rōales atq'
 ex his diffra' urit' ita quod euidencia possit cogere
 illud ad non dissentienda e' ad assentiendū p'fite q'
 uelit elucere aliquid alibi circa obū, q' n' fit ubi e'
 pla certitudo. dicendū / o sua actualit' e' uerū e' au.
 cent' euidencia e' certine cogne eiq' respondere cert.
 nē e' euidencia ex parte obī p'bat' p'ior pars q'
 alius n' differat' ab ope fide humana e' diuina in
 ha sint in euidentes p'bat' sequela q' n' p' differre ab ijs
 q' certine e' euidencia cognoscuntis hac n' reperit'
 e' in reb' incertis e' falsis p'bat' da pars ex d'ine
 certinis e' euidencia q' sunt in eode' nec obstat q'
 obū tñ e' evidens possit carere cogne euidenti.
 n' n' seyt' q' e' cognitio evidens p' carere, obū cui
 denti n' n' conueniunt ut patet in actu fidei. hii.
 uerū rōn' in uisib' l' e' hanc certine e' euidencia
 uisus sua n' oriri p'ise ex obū necis sed ex

p. diffra.

q' d' diffra.

om 10.

om 20.

q. 1. 7. 2. quod scia actualis sit. & neinia

medio qd neinia et evidenti conuncte & in ob
statu confis na so d obo neinia possunt habere qd
videlicet utamur medio probabili ad hoc cognoscendum.
Dicendum qd in ipse certine ad evidenti ad senten
tia actualis probat ut quod ois habitus sicut et reliqua
oia per se et centraliter distinguuntur a ceteris habitibus & probat
sed nihil e assignabile quo distinguatur scia ab ope et si de
q. certine et evidenti ut partim ex supra dictis patet.
In ex dicendis circa finem lib. primi patet qd.

Em 30

Em 4.

Dicendum qd in Cap. 2. q. 2. ant. 5. tam certine
quod evidenti cognis suscipere magis et minus qd
patet qd in certitudo sit affirmatio asensus et em
dentia sit claritas in asserendo satis docemur ex
perientia nos sepe dicendo asserere circa aliquod
ob. claris quasi videre veritatem et firmis asser
tioni ut patet in pponibus mathematicis qd in pponi
cipis uno qd sed in labore asseruntur dicitur sepe
facilis et facili obvisum claris veritatem.

sol. 2. quod scia actualis
sit re neinia.

Et n' requi necessitate absolutam epistemic futu
sed sufficienter hypotheticam et n' ad neinia talem
conexione in p. dicatione ad futu quam nec deq
possit separare sed sufficere necessitate epistemic
thesi qd dicitur qd in p. dicatione epistemic licet in
objei p. dicatione et contingenti dicitur futu et qd
catis d' n' sepe in futu non ut dicitur Antea.

Ob.

quod scia actualis sit & de uelocitate. 224.

C. 8. in fine dicitur scia & yis q' ut plurimum accidit
& eclipsi. n. dicitur scia ut tr' d' semp in fit luna. n. n.
q' in aethere sunt multi colores in aethere magni
calores. et tr' saepe uidentur hoc n. fieri. Sed & ipsius
hac & saepe sunt pot' considerari ut in aethere et sic n.
semp sunt dicitur in solis et pot' considerari ut
in potentia et ut sic semp in fit et sic & yis dicitur
scia q' dicitur in Themiog et philopony eclipsis et
similia q' saepe sunt cogitari pot' ut sunt in singula.
ribus et sic n. semp sunt et n. simpliciter sed supposita aliqua
causa et sic semp sunt n. supposita in parte terra &
diametru inter sole & lunam semp conuenit luna
eclipse et supposito q' solis actio n. impediatur semp
his causis ad nos ueniat in aethere calorem et
similibus accidit in reliquis sed diuisa contra hanc phi.
sophoni dicitur n. aethere huius & rebus et effectibus q' ut
plurimum sunt sed rite hanc ex parte n. sunt ut pluri
mum sed semp si aut loquimur de eo quod a parte rei
fit luna eclipsis luna n. e' ut plurimum sed ualde raro
q' ut plurimum hic signare saepe ut patet ex Graecis
ita & his q' saepe sunt dicitur philopony quod sunt
aethere n. simpliciter sed supposita aliqua causa. diuisa
et hoc modo d' rebus omnino fortuitis ut d' in uen
tione thesauri et dicitur scia q' nemo dixerit pbatur
sequela n. supposita q' dicitur in loco ubi e' thesaurus
hinc inuenietur thesaurus. Sed e' magna disparitas inter
eclipse et similes effectus inter effectus omnino fortuitos
hinc n. conueniant in hoc q' postea aliqua causa uterq'
semp fit inuenit in thesauri n. fit casus q' iuxta causam

se

se.

se

se.

se

Q. 1 A 2 Quod scia actualis sit et re vera.

naate soleant coniungi sicut fit in eclipsi p[er] se
posset go dupliciter aliq[ui]d ee semp sine alteru[m] out
posito subto quouis tempore semp illi conveniat q[ui]
dicatu[rum] edo ut posito subto in reato tempore semp
illi soleat convenire p[er] dicatu[rum] quamvis go is a sepe
edon usq[ue] naate sunt n[on] semp in fit quouis tem
pore p[er] dicatu[rum] semp ta solet in ee reato tempore semp
n[on] estas solei habere calores et luna reato tempo
re solet eclipsari q[ui]o videlicet motu cali p[er]uenit
ad reatu[rum] quoda[m] p[er] se ex quo orit[ur] in p[er]posito terre
in q[ui] sole et luna in go scia p[er]bet et luna eclipsa
n[on] ut semp in haerent[ur] sed ut solitam in haerere conto
tempore idemq[ue] fiat in reliq[ui]s ideo eclipsis eter
na erit et re vera luna p[er] se re vera notat ab a
relle mare quoda[m] sic faure dmonstra[re] et eclipsi
q[ui]o in q[ui] luna et sole in p[er]ponit[ur] terra hanc luna ob
scurat[ur] sed iam in p[er]ponit[ur] go iam obscurat[ur] sic n[on]
dicendu[m] e[st] id in q[ui] quod et in q[ui] sole in p[er]ponit[ur] terra
obscurat[ur] sed luna e[st] id in q[ui] quod et sole in p[er]ponit[ur]
terra go luna e[st] id q[ui] obscurat[ur] ex dictis satis
evident[ur] colligit[ur] dari scia et accidente inseparabili
et p[ro]p[ri]os in d[omi]n[us] ee re vera na accidens in p[er]pa
rabile aque reat[ur] e[st] ac obscuratio luna saltem p[er]
posito ead[em] edo ga ut futes dicit ea idem e[st] reat[ur]
et alij se n[on] habere sed accidens inseparabile alij n[on]
se ht tertio ga ht ead[em] p[ro]p[ri]e dicit[ur] ordinaria qua
re in fit d[omi]n[us]. Ant: P. Quod scia actualis
fit et caas.

A-3. quodo scia actualis sit p caas. 225.

Nota /o pphicly posse cognosci rem habente caas /o cog. Not: 10.
nspendo tm rem q' sit caa n' tr cognoscendo ipsa caa,
ut cu' q's cognoscit fructu Arboris, omittendo cognoscen-
toris et hanc cogne n' sufficere tentu e, q' a sure e
p caa cognoscere n' sine caa rdo cognoscendo rem q'
ta caa e simul cognoscendo caa ignorando tr q' caa
sit huius rei caa ut in multi vident effecty solis e
q' p' solem sed ignorant solem e illam caa q' e caa
malit' cognoscere n' fontis sine ut caa tentis cogno-
scendo rem e cognoscendo caa ee huius rei caa.

Nota rdo uarie adhuc posse cognosci q' hoc sit caa Not 20.
illig /o fieri pot ut ita cognoscatur hoc p'videre ab illo ut
tr q' cogne caa e in illig, cogno n' ueniat in
cogne effecty e huc modo n' d' q' cognoscere effecty
p caa sed in caa p' q' fieri sine disjunctu ut uidere
e in angelis et deo d' q' dicit S. Thomas q' in cais
uideant effecty e in effecty caas n' tr ita ut cog-
nem ueritatis auerant falsificando ex causatis in
caas uel contra, rdo ut n' sicut cognoscant rem ha-
bere caa e talem caa p' e ut ex cogne caa
emanat cogne effecty hic posteriori modo competet
hac sine n' e p caa e in caa cognoscere n' tm
in uel in caa. Nota 3. ex Caietano hic alio e caa Not: 3.
cognoscendi, scilicet eadi: ut si q' fumus uideat fumus e caa
cognoscendi, n' eadi: r'p' ignis contra uero d' fumum q'
p' uideat n' e caa eadi: atq' adeo si q' cognoscatur n' e
p disjunctum habebit caa simul eadi: e cognoscendi.
nota 4to ex eode' itidem caa eadi: ee r'p' hunc
alia fonte' alius uirtuale' caa eadi: fontis e illa q' caa eadi: y J?
uere e p' hunc causat, caa eadi: uirtualis e ipsa fontis

A-3. Quod scia actualis fit p caas.

caas scia mi
malis q-

ratio scia a priori dicit Caietano q foret p prior
caas illig cuius caa qd si illud causaret n' fa e caa
a parte rei qa res illa caa n' fit ex empli affectu
a Caietano hoc aternitas dei pprie caa n' fit omnia
n' q in deo sunt sunt deo ipse ad sola ratione distm
quint sunt q centralis n' caata loquendo d caa qd
prie dicta si fa aternitas dei possit habere caa ha
beret q caa immutabilitate q e in deo nostro n'
modo conueniendi aternitas orit ex immutabilitate qua
re immutabilitas dicit caa virtualis reppu aternitatis

Om 10

divina. Quod n' p requi qd caa cognoscendi non
sua e cognitio unig ex cogne alterig pudentis hanc
ta n' sufficere sed requi e caa scia qa scire e
caas cognoscere pp qual res e dicit Antea neqz hoc
aut Caietano qd e dubiu sed obijit si hoc scio sua
requit caas scia tunc n' conuenit scia q aequit q
demonstret qa q e q effectu na illa e tm p caas co
gnoscendi effectus n' n' e caa scia reppu scia caa sc
candi q conuenit totu sed tunc obijit qd qd Antea n'
trahant d scia in tot ad oem scia difinifinal et
sic n' seruauit aut nel doctrina unig e pny trahere
d genere qual d ppe p seipe fieri ut notior spes
pny trahet unde ignotior omisa tractatione pny
caas pntem in scite a ppe p possit abstrahi agit qd
hic Antea d scia p caa scia e cognoscendi. Dicitur

ob.

2do n' sufficere ut caa malit cognoscatur sed requi ut cogno
scatur scite scie ut caa rei colligit ex scite dicente
scire e cognoscere caa pp qual res e et q illig caa
e aut S. Thomas qd dicit in qd scite simplicitate w.

Om 20

scite scie ut caa rei colligit ex scite dicente
scire e cognoscere caa pp qual res e et q illig caa
e aut S. Thomas qd dicit in qd scite simplicitate w.

quodo scia actualis sit & caas 226.

gaudere appone caae ad effectum non appetitur uni qd
 hi quatenus & effectus alterius qd illud alterum debemus
 cognoscere quatenus e caa hinc advertit ta n ee recurrit
 ad hoc ut cognoscat caa ut caa ut formet expressu
 conceptu qd caa sit caa sed sufficit ut cognoscat
 implicitel hoc ipso quod cognoscit dependentia unig co
 gnis ab alia ee qd applicemus caa effectui ee in asu
 prioris eliciamus subsequente dicendum tertio in cae
 tono ibide scto 27. ad dem non ee semp recurrit ut
 sua sit q caa fonte cendi, sed sufficere virtuale
 pbat qd qd metapha qd unich potantissima sua n
 ad sua qd quatenus demonstrat passiones entis p ecia
 entis qa entis scia in n. m. cae distinguat a suis
 passionibus n poterit ee vera caa sed tm virtualis
 nec rdo quatenus demonstrat passiones d deo qa appri
 etates divina n pot habere vera caa pbat rdo qa
 fides fuit el demonstrat infra dividit in cae qd qd p
 cad p pna ee p pna in cae qd ee p caa remota
 cae qd ee q effectus sed q fit q caa virtuale n ee
 una ex duobz posterioribus qd erit a, qd 10 Antea
 n aut qd scire ee cognoscere caa qd qua res ee si caa
 habere sed qd qua res ee sed caa virtualis ee tantu caa
 qd qua res ee n qd qua ee in res d facto caa n habet
 qd n sufficet caa virtualis confirmat qa ee caa virtua
 l ee qd dicitu qd licet contineat xoment cae destruit tm
 vera caem cae ita ut quod tantu virtualit ee caa
 n fit caa sicut quod virtualit ee tm calor n ee pna ca
 lor qd maxime aparet in deo cuius akritas ee qdem caa
 virtuale nemo tm concedet habere pna caa p regando
 p fides n completat illa caa qd qua res ee

Om 30.

Ob p.

R

A 7. quomodo scia actualis sit & caas.

si caas haberes n. n. obstat quod dicat pp quod res
e nat e sumity generice p eo qd ne virtuality e ne
fortity igitur in p virtuale caas res sit n erit ex
cludenda ad confirmel p qd virtualis caa n obstat
caem caa in caa sed tm eadem caa q e in alia p
fortis nimiru qd miru n e in una spes semp altera
obstat sicut licet virtualis calor n sit vere calor fo
tis e tm vere calor virtualis unde dicimy eternite dei
est n habeat vera caa forte habere tm vere caa in alio

ob. 20 genere se: virtuale q eius pfectioni n obest. ob. 20. forte
ut patebit infra ex cog: 13. docet sylva q e ex caa remota
ta n e demonstrat pp qd sed tm ostendere qd res e
quod si caa remota e vere caa n sufficit ad sua
pprie dicta quanto minus sufficit caa q n e caa sed
est facta aliqua hypothesis impossibi p regardo consequa
ratio disparitatis e quod caa virtualis sit ppingua illa
vero sit remota e rei p auideris. ob. 3. cognitio

caas ideo requirit in sua ut habeat cognitio ppenden
tia quod ut effecty ab alio sed ubi fortis caa n e n han
bet cognitio ppendentia qd requirit caa fortis p in caa
caas requirit ut cognoscat ppendentia qd invenit in esse
du in qd in eternitate dei e similitu n sit alia ppen
dentia cognoscenda quam virtualis sufficere cognitio
caas virtualis. dicendum ato in locy q. 1. ant: e in fine
ut habeat pfecta sua alimq pcedat. Taliquo subto
necesse e cognat am caare a qly ille effecty causat
in illo subto qa in sua sit cognitio p caas quomdu n
e cognitio totius e adaequata caa illig passionis n
erit pfecta sua absolute tm ad caem sua pfective
una caas qa p cognat unig caa se affirmur ut

ob. 30
om. 20

q. 7. A. 1. de ja definitione monstris. 227.

certis et evidenti discurfu cognoscimus passionem et
facto a priori. dicendum ultimum esse p. auidens n.
requirit ad sua pfecta q. caa et ee talis in ordi
ne ad effectum ut n. alibi se habeat sed caa p. auidens
in fit contingens n. e. talis.

Com ubi

Quaestio 2da. de natura monstris.
Art. 1. de ja fine monstris.

Idem autem c. 2. monstris e filij gatiens sine d. monstris q.
finiturq. ex hac d. tio a fine monstris q. e. sua in
q. filij noie filij pnt illi vel sola pmissa vel pmissa
in consione na si sua accipiat p. consione seu p.
absente facto in consione noie filij tm erunt illi q.
pmissa si vero noie sua illi habity scientificy q. ex
multis monstris in nob. generat illi erunt sub noie
filij pmissa simpla in consione. 2do q. d. d. faciens
sua se q. ee exple tm q. monstris habeat um q.
p. uendi noster illi absentu conclusionis et hic se q. hoc
loco ponendy e si noie monstris tm illi q. pmissa seu.
q. q. monstris habeat um mediante absentu consione pari
adi habitu scientificu et hic se q. e. ponendy si noie
monstris illi q. pmissa simul in consione sed prior
se q. e. accommodatior ad mente factis q. colligit inde,
na uim eu filij parere sua quem habendo sunt q.
uereba explicat Sabarella hoc cap. sic ut monstris
filij q. quem tanquod p. instruta sinus dum exple
habent sine que animus noster sua consione parid tm
p. d. d. parere sua in e. ac quasi p. uereba illi ab eo
q. extorquere consione scientificu absentu positu quod
illu uel inferre consione na quoniam pmissa sunt

monstris q.

q. filij pariat
sunt

q. 2. A. 1. De prima definitione demonstratis.

notiores determinant illibit ad asserendum rationi
magis sua nomea proprie accipiendum & p ea videlicet
cognitio q fit p ead patet hoc ex supra dictis ubi gra-
les omittens finem sua p ead noie ead illud ad
ead simul et cognoscendi est magis dandi ex sequentis.
na postquam dixit demonstrat facere sicut colligit tunc
condes ex hac define q sunt ut pmissa sint p omne.

• dicitur q condes conveniunt tm demonstrati p qo.
• Queri solet circa expline huius finis so utrum solg
• solg demonstrativus pareat sicut an vero e det
entimema demonstrativum affirmativum sententia tenet

Om jo maior sed dicendum e so in coisly hic Entimema n
facere sicut p pnie dicta sed solg solg demonstra-
tivum pbat ad sicut p pnie dicta requirit cognitio et
applicatio minoris extremi in medio et medio in
maiore extremo sed hoc n fit nisi in solg demonstra-
tivus qo pbat n. qd ut sciatur essentia e in hac
subto debent habere cognita ead et hoc cognoscit in
maiore deo debent scire quod passiois ead fit in
hoc subto alius n sciatur passionem e in hoc subto
pbat n. qd in entimema fit imperfecte solg p exp.
carebit vel ead passionis quod continet n. vel appline

• ead quod continet n. Ob. ad sicut videtur sufficere
ut fit cognitio verba et evidens rei necesse p ead
sed cognitio habita p entimema p e talis qo p illud
datur sua p batur n. qd sicut sumy certi d bona coisya
forti q e in solg ita sumy certi d bona coisya
mali q e in entimema sicut n. datur regulae

ante q' forti ita dant et q' mali conseq' q' nega
 do. m. ad q'bem concedit q' possimus ee uati t' con'
 lega in entimemate sed negat' ind' leg' fore cogn'
 euidentel' ratio e' q' q' semp' alterutru' ignorabimus
 uel iad' passionis si d'fil' m. uel hanc iad' ee in hoc
 subo si d'fil' m. atq' ita poterimus habere f'auorid'ne
 oppoiti n' ratione conseq' sed ~~ff~~ imperf'ctas cognem
 ead' d'icendu' rdo nec ind'uctione parere sua q' p'nc' d'
 d'at' q'bat' q' in ind'ultio egrediat' ab inferiorib'.
 ad superiora a' ostendendo iad' passionis sed t'n pas'
 sionis inherencia n' poterit dici fauere q'nc' d'icta sua
 in n. dico ho' sentit et brutum sentit q' ee aut' sentit
 ostendo q'dem quod aut' sentiat sed q' n' quare sentiat.
 querit' rdo quodo differat d'monstrio ab habitu sui.
 artifico ee potentia d'icent' sua in modo faciendi
 sua nam eadem numero sua actualis ee effect' q'
 q' d' tum sua habitualis tum d'monstris tum po-
 tentia d'icent' sine h' potentia ee s'm' p'ncipiu' eff.
 uendi sua habitum uero q' seq' actuale sua ee
 effect' sua actualis habitu q' p'cedit actuale sua
 ee facultate' sup'addita potentia ut facult' eliceat
 sua actuale d'monstris uero semp' concurrere ut instrui-
 tu tum potentia tum habitu s' iam sit arq'f' q'.

Art. 2o q. de rda d'fine
 d'monstris. ee p' eius code.
 q' ee ut constet' ex ueris.

Ex priori d'fine colligit' Antes capite rdo conues' d'
 monstris authores uero coit' eas in unu' colligentes se'
 uida d'monstris d'fine conficiunt q' sic h' d'monstris ee d'monstris q'
 d'it' q' constans ex q'ponib'. ueris p'ncipis immediatis p'ncip'
 ee b. notiori b. causis q' conp'ionis similit' q' ex ma' d'monstris

R

Om 2o

d

R

q'

4.9. + eda + fine demonstrationis.

q̄e ppones ut haec d̄tio illgat̄ singulae condēs atri-
gendae sunt quo ad sa go q̄ e ut demonstris constet
pponib. veris pbat̄ ab h̄tate breuissima ratione quo-
nia n̄gt n̄ e scire n̄ ens et aut sic applicari ex
Nipho et Toletis nisi pmissa ponant̄ eē verae sequet̄
confio falsa q̄ n̄ e scibilis go sine pmissis veris n̄ habe-
bit̄ sua euidat̄ aut̄ n̄tates falsu n̄ ens contra huiusmo-
di rationē dubiu e p̄ nome d̄n̄ ente dat̄ sua quod n̄
fit ens et + falso quod n̄ fit veru quomodo go p̄ hoc p̄
bat̄ n̄tates pmissas d̄tate eē veras et et verē philogony
quod d̄ n̄ ente dat̄ sua quod n̄ fit ens et + falso quod n̄
fit veru sed n̄tates hoc n̄ uult̄ sed dicit̄ n̄ ens non sciri
tanquā ens et falso tanquā veru quod patet ex animado
exemplo d̄n̄ aut non posse sciri diametru eē common-
surabilem contra dubiu e d̄o q̄ haec ratio uideat̄ n̄t̄
in eo q̄ ex falsis pmissis sequat̄ nequis falsa confio hoc
aut n̄ uideat̄ veru et e contra h̄tatem h̄. Edo p̄uorū
cap. d̄o et sequentib. ubi docet̄ quodō in oi figura ul-
ligat̄ veru et falsis se solen in hoc d̄ferentia spectare
id quod e q̄ se n̄ id quod e p̄ accidens q̄ auidens aut
e ut ex pmissis falsis sequat̄ confio vera nimiru
ratione formae q̄ se aut falsu sequit̄ ex falsis ita go
colligenda e ratio solis in sua tm fit d̄ eo quod uer-
ru e et nequis q̄dem veru neque e ut d̄morū
Atriū q̄ parit̄ sua habeat̄ pmissas q̄ a solū m̄f̄e
eant veru in confione sed id faciunt̄ q̄ se aliq̄
in possit̄ int̄du et ex cuiusmodi pmissis q̄ auidens
veru inferunt̄ seq̄ falsu demonstris n̄ erit̄ f̄t̄q̄ in
fallibilit̄ faciens scire et m̄f̄rens veru vel certe uer-
tinet̄ quod n̄t̄m̄ sciet̄ non ens id e falsu haec ex.

A. 3. *de primis et immediatis oppositis* 229

positio videtur magis ad mentem Antis quam alia quae
nulla non est sermone et confessione sed tamen de primis
colligi et potest ex aliis traditis ab Ante haec ratio
ad idem phantasia demonstratio continet eadem quae res
est quae impossibile est ut constet primis non veris probat con-
fessio quae est causa cuius passio infit subito in primis et
coniungi semel in passione cuius est causa semel in sub-
in quo effectu causet sed haec coniectio reuocatur in uera
in dicat semper id quod est in re ex alia parte si ponatur
primis falsa non erit coniectio nisi terminum quod est assum-
ptio loco medij et magis extremum atque ita medium non
erit causa confessionis consequenter non erit demonstratio.

Ant. 3. *de primis et immediatis oppositis*

Nota pro oppositi immediata replicatur dicitur pro immedi-
atione subiecti, et est illa quae de subito exornat tale subiectum
catu, quod nulli prius subiecto meo i. g. ista oppositio est
esset, et immediata immutatione subiecti, quae resistit non
meo subiecto et dicitur hoc sed hoc immediate, et de im-
mediatione immediata causet et est illa quae non potest trans-
strari et alia priore uero et ab Ante uocatur in demon-
strabilis est quod habeat carentiam causet et quae potest
demonstrari non est quod quotiescunque oppositio aliqua con-
tinet duos terminos quorum unus inest alteri per causet sem-
per et oppositio illa habeat oppositum aliquod priorem eam mi-
mirum quod continet causet et quae potest demonstrari atque
haec posteriori locum Antis constat non oppositum primi
queris et posse demonstrabiles ut haec ratio est resistit
Antis autem nullum idem est oppositum immediata ac in dem-
onstrabile. Nota et de primo fine quod idem est primus prius
ut patet ex Ante hoc cap. et ante quod nihil est.

opposito im-
mediata replicatur

Ad 20.

A. 3. De primis et mediatis pponib.

Dabitur
solutio.

Em 10

in eo genere in quo e primus his suppositis e pmo
dubium an et quomodo pmo e immediatum distinguantur
Refert p Burana apud Tolet: haec duo coniungenda et
dicendum ee ep primis immediatis ut videtur nullo
distingui haec duo dicit edo philopony pmo e imme-
diatum tunc distinguuntur putat. n dari quosdam ppones
quae sint p n t e immediate et dari alias qe sint im-
mediata n t e p. sed dicendum e p primum e immediatum
saltem tunc distinguuntur pbat ep dictis qe immediate f
gnat qe habeat carentiam ulterioris pbatonis sine qe n
habeat caa qe quod ulterius pbat pmo vero fortis n f
gnat carentiam caa sed carentiam tunc ordinis a parte
ante e subsequa ordinis a parte post, ut licet haec
duo semper coniungenda sint tunc primum explicite dicitur
ratione alius ordinis et tunc connotat regem caa
immediatum vero explicite dicitur regem caa et tunc con-
notat regem ordinis quare ut saltem ratione distinguantur
nam qe repetitio alterius neque distinguuntur quomodo
alij n improbabiliter utrimque coniungant sed dices quare
go fates e finis pponit immediatum p e finis primi
dicit n pponit immediatum dico quia n e alia pmo
q e e finis p p fates e finis immediatum pponit
natis tunc p finis primi ob eam caa qe natis
idem sunt pmo aut e finis e fates attulit fates
post dicta e finis alij verbis ait n ep immediatis
primis ppositione. id e pponit appello ea quae
n licet monstrare. Dicendum edo pmo e
immediatum in pponib. monstratum tunc n dubium
qui pbat ep edo cap. in quo pponit immediatum

Em 20

De primis et immediatis oppositis subus - 230.

¶ Hinc p[er] d[omi]n[u]m / se et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e dicit ad q[uo]d e[st] im-
mediata q[uo]d facere n[on] potuisset Ant[er] n[isi] h[ab]ere duo
falsos p[ro]p[ri]e et malit[er] conuenient[er] adu[er]s[us] d[omi]n[u]m
on sit id[em] e[st] p[ri]m[u]m et p[ro]p[ri]e d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m 3°. Om 3°.
p[ri]m[u]m et p[ro]p[ri]e a[nt]e id[em] r[ati]o e[st] t[er]m[in]e id[em] p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e q[uo]d p[ro]p[ri]e dicit ordine ad effectum quod
conuenient[er] illi p[ro]p[ri]e dicit p[ro]p[ri]e uero dicit ne
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ri]m[u]m n[isi] q[uo]d p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
t[er]m[in]e dicit q[uo]d p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
dicit dicit dicit dicit dicit dicit dicit dicit dicit dicit
in dicit et p[ro]p[ri]e dicit h[ab]ere iteru[m] in dicit
et p[ro]p[ri]e ita Ant[er] cap: 14. et dicit dicit
dicit quod alij axioma uocant ita dicit Ant[er]
quod n[isi] e[st] habere e[st] q[uo]d dicit q[uo]d p[ro]p[ri]e et
quod n[isi] monstrare p[ro]p[ri]e n[isi] dicit dicit
ita p[ro]p[ri]e dicit dicit quoniam dicit p[ro]p[ri]e dicit dicit
¶ dicit et quod magister monstrare n[isi] p[ro]p[ri]e
m[er]it[er] eiusde[m] paulo alij Ant[er] infra p[er] 78. et
dicit dicit n[isi] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
n[isi] e[st] q[uo]d p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
et aliud q[uo]d e[st] dicit dicit dicit dicit dicit dicit
dicit et n[isi] e[st] uideri q[uo]d p[ro]p[ri]e dicit
dicit dicit n[isi] uideri e[st] ac
ita e[st] e[st] ut negari a nullo p[ro]p[ri]e
q[uo]d dicit p[ro]p[ri]e colligi p[ro]p[ri]e dicit dicit
ut uideri p[ro]p[ri]e n[isi] monstrabilis e[st] dicit
¶ dicit quare a nullo negari p[ro]p[ri]e
quod alij uocant t[er]m[in]e negari p[ro]p[ri]e dicit.

Om 3°.

Om 4°.

q[uo]d sit dignitas
uel axioma.

A-3. De primis et immediatis propositionibus.

sufficiunt n. qd. mente negari n. possunt, po-
sitio e. propositio inter duas tractabilis quod n. sine
esse videtur sine qua n. et veritas habere
evidentem cognitionem accedens ad finem
quod si propositio definitur hoc cap. Aristoteles quod
numeris enunciationis partes accipit et inquit
aut n. e. propositio e. propositio e. propositio qua affir-
mat aliquid e. aut n. e. propositio n. sit ut alii
quod principium licet demonstrabile sit esse se ten-
in aliqua forma n. probet sed supponat ut verum et
sufficiunt probatum ab alia forma vel ab eadem
in alia tunc parte alii forma e. hoc ideo ut
n. immediatam magis dicitur ex hoc igitur
tale principium tantisper supponit a magistro
et discipulo propositio e. exemplum dat sig. hoc
cap. q. e. da. art. 3. d. 3. a puncto ad pun-
ctum licet verba lineae dicitur supponit in his
metra e. tunc in 6. philosophorum probat in
duo puncta dari medum dicitur aut q. e. nota
propositio ibidem dicitur Aristoteles in pro-
positio. et qua n. affirmat aliquid e. vel n. e.
sed oppositum hic duo solennia dubia sicut in his
sit propositio propositio aut affirmatio quod dicitur in af-
firmat aliquid e. aut n. e. propositio si affirmat
aliquid e. aut n. e. quod differat a propositio
quod dicitur e. propositio e. affirmat aliquid e. vel
n. e. et omnibus multis dicitur in his q.
sic actus formalis questionis dicitur esse q. e.
vel n. e. sit summi e. compositione vel

De primis et immediatis pponib.

231.

Divisione predicati essentialis est sic dicitur e
est positio affirmans presentia essentialis p
dicati vel negans absentia aliorum alio modo
capi potest proferri et in se vel n' inter hoc e
affirmatione d' esse vel negatione d' n' esse
vel sic suppositio dicitur esse vel n' esse in ea f. q.
de p. ubi dicitur quod cui competit esse in d.
finitio vero e sine hac quia in ea tale predicatu
dicatum cui competit dicitur d' colligi potest haec ex
p. latio ex Antea sic dicente rdo capite d' d'
positio qd e ponit n' arithmetice ex philosophia uni
tate qd e indivisibile e rdu quantum suppositio
aut n' e n' d' unitas e ad unitate e n' ide
e quasi dicitur Antea in arithmetica supponit q
dicitur unitatis sit haec unitas e indivisibile quid
dicitur quantum e ideo e positio e positio d' finitio
na si aut diceretur unitas existit esse suppositio
qa d' dicitur aliquid qd n' e d' esse subiecti sed ali
qd ea posterius colligit potest rdo ex t' 78. ubi ex
plicans dicitur qd sit suppositio aut quae unius
monstrabilia accipit ipse n' monstrans unde
in d' d' sit monstrabilia sufficienter distinguunt
a suppone quod illa ponat essentialia predicata qd pbari n' pot
a priori haec predicata accidentalia qd pbari potest absolute. ad
satis quidam pbari potest p d' d' d' d' sed in illa sua n'
pbat unde tunc e monstrabilia rdu qd atqz ex dictis
ferri potest iudicium d' alia respe qua d' Antea illicite d'
sine qd illa simit sine subiecto n' contra e quod Antea lo
quat d' divisione pponis immediate qd ponit in aliqua

A 3. De primis et immediatis pponib.

monstrare unum p fine et illeget pponem fortem an
ei illa adhibeat ad monstrandum. Eo qd capite 10.
uocat tales principia et illa qd n' pnt pbari quod sint
uera qd supponit ee uera sed tm ppositio fortis et uera
qd ofio et ee ppositio tentio qd ee ppositio hoc modo
n' diceret et uel n' ee sicut ofio nam si tm auipiamy
pdicatu supponis sine futio n' facies ueru et falsu si
cut ofio iuncta sine futio itaqz haec sit resolutio prin-
cipia immediata diuidunt in dignites et haec sunt prin-
cipia coispa plurib. suis huiusmodi sunt et quolibet uel
eud iud affirmare aut negare et quolibet a ueru et uel
affirmare et negare ppositioes sunt principia ppa
unig sine a ppa. et ofio qd p dicat aliqd centrale
ita supposito qd n' p dicat aliqd centrale.

Diuisio diuisio. Eo ppositio immediata a toto a. r. q. ad sextu
in simpliciter immediata q nullo modo p monstrari
quales sunt dignites et ppa qd quae in aliquo uento
genere ead monstrari n' p licet monstrari possit
in alio quales sunt ofines q dant p ead non
ofio data p ead efficiente quamuis n' pbat p alio
efficientem saepe tm pbat p finalem. diuidit p 2
ad arella t 10 et 16. o t medio monstrari e 17.

tertia ofio

e 18. foto cap. rdo in pponet fortis et actu im-
mediata q n' pnt pbari q pnt ee in uirtute im-
mediata q se iam pbat i p aliquat talem quod
possent locari immediata in se posteriori immediata
in alia diuidunt tto ppones immediate in affirma-
tiuas et negatiuas sub affirmatiuis continentur illae
in qly ofio p dicat t finito infra t p effectus t

4ta ofio

De primis et immediatis pponib.

sua caa ut ratio e' disjunctiva vel ee illae p
 pones q' enunciant coia axiomata ut totu
 mag' sua parte uton aut q'ds enunciatur pa pas
 sio d' suo subo vel q'ds predicat d'ho coalis d' d'ho
 nito sit ppositio simplicit' immediata dubitatur int'
 authores noie aut se passionis utgunt p'prietate
 q' immediate fluit ab eia subo aliquo n' passio
 nes sunt q' hinc a subo ducant aliqua ratione
 initiu immediate tra oriunt' ex alijs passionib.
 ut nulle ex disjunctivis. Dicendum q' d'ho p'ponen
 qua p'dicat se passio d' subo n' ee immediata sim
 plicit' e' scoti ut apparebit infra d' p'pone p' se nota
 pbat' ex coia usa coit' n' d'imus pposito quod d' s'
 uosum sit se passio in hoie q' p'bet p' ratioe cele
 bris ee e' opio in potissima d' monstrare in se passio
 sic d' monstrat' mediu ee d' fine subo hoc aut no
 do passio semp e' d' monstrabilis. ob. haec e' imme
 diata aut ratio e' disjunctiva q' ee haec te e' dis
 iunctiva pbat' consequa q' te ee aut ratio id e'
 sunt e' rem q' p' illa e' immediata ee haerent
 se negando utraq' consequa ratio, q' ut aliqua
 ppositio sit simplicit' immediata n' satis e' ut sit id
 ee in alia immediata sed d'bere e' ee idem
 ee seu notari modu conijcendi quod int' d' finem
 ee d' finem n' ut loue confirmat' q' sufficiunt
 in d' monstrare caa uirtuales in q' d' predicata differen
 tialia metop'ha sint caa uirtuales e' notari
 conijcendi modu cur passio in se subo bene poterit
 fieri ut ppositio enuncians d' subo passione sit
 d' monstrabilis p' d' fine vel differentiam

om 5

ob.

p

A 3

De primis et immediatis pponib.

H.

sed dices ideo hac ppositio recte e' disjunctiva
 e' immediata qa int' recte e' disjunctiva nihil me-
 diat sed int' hore' e' disjunctiva e' nihil mediat in
 ho' nichil mediat recte consequent' ne' utraqs erit immediata
 ne' nulla R'z regando quod int' hominem e' disjunctiva
 nihil mediat na' si concipiatur ho' d'finitive tunc quod
 respet' conceptui distincto e' caa virtualis ut' passio
 in se' subo' veru' tu' e' q' hac ppositio in aliquo genere
 sit immediata nimiru' quo ad se' n' n' h' mediu' ex
 parte rei distinctu' quo p'bet' in d'fio' subo' e' subo' id e'
 sint sed t' hoc c.p. quo ad rem notandu' e' posse
 aliq' d'finiri p' plures caas d'fine' salte' imp'fecta
 seu d'finitione' v.g. hac d'fio' monstris monstris e'
 syllog' constans ex primis p' e' d'fio' tradita p' caa' mate'
 nimiru' p' ea q' componunt' syllog' hac alia d'finitione' e' syllog'
 faciens sive e' tradita p' caa' finate' idem n' signat' hic
 syllog' ac d'finitione' e' syllog' ordinaty ad sua' habenda' d'fina'
 go' e' an d'fio' realis possit p' caa' aliqua' demonstrari ratio
 dubitandi e' ex una parte qa' videtur usu' recepte' ha' mon-
 stris uno' sotes in lib. d' partib' autem docet in assigna-
 dis' cais partiu' autis' ratione' e' petenda' quo ad fieri
 It' ex fine' quod e' indicat' libet' d'of' p'fectoru' in fine'
 ex alia vero' parte' d'finitive e' videre quado' aliq' me-
 diu' cadere possit inter' d'fine' e' d'finitu'. Dicen-
 du' e' huiusmodi d'fines' tales e' t' immediatas
 in certo genere' unius videlicet' cae' rei aut' mediatas
 respet' reliquoru' medioru' q' sumi possunt ex alijs' que'
 t'iby' eadem colligi' hac' pat' ex' e' d' d'finitione' p'ponis' in-
 mediate' d'at' a Tolato' supra. Circa' p'pones' negativas
 quaerit' o' utru' dent' p'pones' immediate' negativas' E' d'o

9

Am 6.

De primis et immediatis pponib.

233

Om 8°

Om 8.

quoniam illi sub. dicendum e. dari ppones negativas im-
mediatas ita. Antea infra t. 3. y. edm diuinu thoma ratio
e. ga dant ppones negativas q. ita conceiunt subo ut
negatio illa n. nisi p. prius ed p. alia caa. dicendum e.
ppones negativas immediatas e. in xplici casu qd. or-
gat. summo genig d. summo genere. ut subota n. e. quanti-
tas uel diffra constitutina unig spei d. diffra constitu-
tina alterig spei opposita sub eade genere ut ratio n. e.
hinnibile sumendo hinnibile p. diffra equi ratio e. ga n. pt
dari mediu aliquod. p. nig. e. caa. p. qua p. bety d. subo affen-
tia p. icati colligit. ex. parte capite undecimo huius libri.
dicendum q. in negat. d. spe p. icatu alterig. p. icati ut ho
n. e. quantitas uel diffra aut p. p. ietas aliuig spei q. di-
uidit gradm superiore spei d. spe uel eius diffra ut ho n.
e. planta uel ho n. e. participus infasationis uel p. p. ietas
opposita spei d. opposita spe uel diffra ut ho n. e. irratio-
nalis rationali n. e. participus hinnity e. ppones negativas
mediatas colligit. ex. parte cap. ii. huius libri semp. n. p. ut
hinnitymodi ppones p. aliquid prius p. bari uel p. atel in alla
his y. emph. recte. n. dicim. ho n. e. quantitas q. sub-
stantia n. e. quantitas, ho n. e. planta uel participus in-
fasationis q. e. ait n. e. irrationalis q. rationalis
rationalis n. e. participus hinnity q. n. e. hinnibile sumen-
do hinnibile p. diffra e. Ant. 4. ty. quodo d. monstruo
constet ex. immediatis.

Om 9.

Duplex e. in hac re. diff. ultay. sa. utrum possit dari d.
monstruo q. neutral. q. mixtura habeat immediata edm
utrum ueniat ut utraq. sit immediata. dicendum e. cu
cui quantibet monstruo p. qd. d. b. e. constare ex. im-
mediatis secundu unam parte p. p. one. s. e. maiore q. b. ay

Om 10.

A 4. quod demonstratio constat ex immediatis
A Thoma et philozono ex parte confio n' scilicet nisi si
autem promissa sed promissa si et ipsa demonstrabiles
sunt n' firmant nisi demonstrantur p' patres go vel tan-
dem sponte venire ad aliquas rationes q' ulterius d'
monstrari n' possunt vel dabitur p' se in infinito. dicit
dm 20. in edo in toto in hoc cogit et dicit q' 2da. art. 2.
n' ea necesse promissas et ita immediatas ut actu et
fortit' sint immediatae alias ut ait toto 2da. p' se non
quod demonstraretur p' se vera demonstrare p' enim p' se
demonstrabilis e' ulterius p' dicitur p' se in eo q' id dicit
ibidem si demonstratio p'cedat ex immediatis p'cedunt
lib' sine ex p' se q' immediatas sunt p'cedat esse d'
monstrans habitualit' talis habeat cogit et aperte illam
principiorum p' q' uisualit' immediata p'cedat p'cedat
haec principia demonstrabilia resoluitur usq' ad principia
m'io prima sunt q' demonstrantur deima p'cedat e' dicit n'
conu'it alie omnes p'cedat p'cedat p'cedat p'cedat
p'cedat deima p'cedat sed satis e' quod fiat eas e'
evidentes et quod possit in eas resoluitur principia d'
una p'cedat p'cedat confio ex parte q' ait p' top. cap. 10
demonstratio est ex primis aut ex his q' ex primis idem
conu'it. Sic adu' 2io ad uera demonstratio p'cedat n' e'
necesse ut p'cedat ex immediatis quo ad utramq' p'cedat sed
posse fieri ut minor mediata sit ita Cabarella dicit d'emon-
stratio cap. 17. p'cedat confio ex parte p'cedat n' alia ratione
dicitur ea confio. quia q' continent mediu' terminu' q'
e' ea maioris extremi go illa p'cedat erit immediata q'
ita continebit ea maioris extremi ut illa caa n' possit ul-
terius p'cedat u'nt' id subsumo sed hoc mediu' e' caa conti-
netur in maiori go satis erit ad demonstratio si maior sit

dm 20.

dm 30.

immediata etiam in mediata fit et confirmat quia demon-
stratio n̄ plus quā cognem maioris extremi p̄ suam
eā applicata hanc n̄ facit demonstratōem q̄d ē uno habi-
ta p̄pone maiore in demonstrabili iam habet cognitio
maioris extremi p̄ sua eā ac p̄ind̄ necesse n̄ erit ut
minor sit immediata ad hoc ut demonstratio p̄fecta ha-
beat demonstratis eā non enim assumit mediū p̄ ming
extremū sed p̄ p̄fessione minoris extremi sine q̄o mediū
p̄ime coniunctū sit subo cognitionis siue p̄bati ulterius p̄f.
fit parū referent ad constitutionē demonstratis p̄ q̄e. m. eē
immediata sed hanc p̄fectio demonstrati accidentalis ē n̄ certū
alio nihilq̄ tollit d̄ obita eius p̄fectione ac ut loq̄t̄ Sabā.
rela q̄o. m. ē immediata tunc demonstratio ē clavis in-
aurata sed n̄ magis servit ad finem nimirū ad suā ape-
rienda quā n̄ inaurata: sed ob. fates q̄ hoc cap: ait d̄
monstratōe d̄ere eē ex immediatis ubi quoniam demonstratōem
ponit in singulari p̄pones in plurali signū ē mente factū
eē ut demonstratio una constet pluribz immediatis case.
quorū tam minor quam maior ē eē immediata p̄
factū eē demonstratōem assumere unū principiu quā ē
int̄ se connumeratū ita ut illa vox immediatis n̄ cadat
sup̄ maiore et minore p̄pone sed sup̄ alia p̄missiva imme-
diata int̄ que etia connumerat̄ illa n̄ q̄ assumit ad con-
clusionē demonstranda.

Ob.

R2

Quotō dicitur p̄nig et notius et quot modis

Dicenda p̄o p̄nig n̄ differre subo eā re a notiori sed tm̄ eā
p̄ q̄o. n. ē p̄nig, ē notig in eo genere in quo ē p̄nig d̄ferent
q̄o tm̄ a notiori quā p̄nig significat tm̄ antecedentia aliūq̄
videntis notig vero significat facilitē et claritate quāda
cognis ita ut p̄nig sit quād alterū ordine p̄ d̄it notig vero
quād facilitē et clarig cognoscit̄ colligit̄ ex toto in textū

Om 70

A 5. quod differat prae et notig et quot modis dicat
sed dicitur quare addit in fine demonstratis hae uox pri-
orib. i. a. n. dicitur fuerat quod demonstratio fit ex primis
demonstrationem ideo e. ex primis quod nihil quod ex pri-
orib. aut quod aliquid sequatur ad ea principia quae dicuntur
priora et licet uideri possunt e. ideo in fides diuisit et
cogit clarior demonstratio igitur primis n. augetur per tota
suam signem et e. u. partem post sed tm e. u. una par-
tem si. su. parte ante. Dicendum ideo prae et notig dicitur
di in ea quae sunt priora et notiora naa, et in ea quae sunt
notiora nobis, ubi aduente idem e. simpliciter notig, notig
naa et e. u. naa, ite notig nobis ad nos e. u. nos p.
bat confio ex fide c. 2. 2. et facile illigib. si notig q.
supra diximus illud dicitur prae q. in aliquo genere ante
cedit aliud e. u. ordine et prae auerit ad aliquid principium
atq. ita prae tempore illud dicitur q. antecedit aliud tem-
pore, et prae auerit ad principium temporis illud prae gene-
ratione q. prae abest a principio generationis ut itaq.
det. exple. principium primum a quo incipimus sequendo naa
rem quas cognoscimus su. a quo incipimus sequendo ordine
nostrae illationis recte diuidetur prae in prae notig et prae
naa. Dicendum tertio ex Sabarella lib. 4. de methodis c. 10.
priora et notiora su. naa e. ea quae u. pendent ex alio ut
cognoscantur su. se posteriora uero et ignotiora quorum cognis-
centur per se cogit alterig, a quo dependet sine ut fides
clarig loq. priora et notiora su. naa e. ea quae sunt
uiciniora sensui uel principium nostrae cognis. e. sensu prio-
ra su. naa e. notiora quae sunt remotiora a sensu uel ex-
plicans fides aut singularia e. uiciniora sensui uicini-
falia uero remotiora a sensu uiciniora aut sensui su-
uidentur ea a quibus incipimus sequendo modum nostrae illatio-
nis remotiora uero a quibus incipimus sequendo ordine naa
porro recte notat Sabarella l. 1. c. 10. de methodis cap. 10.

om 2°

om 3°

quoto differat p[ri]ncip[ia] et notig et quot modis dicat 235.

multiplice de ordine n[atu]r[ae] et minimi nulli esse & p[ro]p[ri]e
v[er]um unam generationis q[uo]d n[atu]r[ae] incipit ab ijs q[ui] ad genera-
tionem p[ri]ncip[ia] accedunt quo ordine p[ri]ncip[ia] & in dividua quam
v[er]ile, in dividua n[atu]r[ae] p[er] se generantur altera p[er]fectionis seu
intentionis quo ordine p[ri]ncip[ia] & composita qua forma p[ri]ncip[ia]
tu qua aut sed forte commodig p[er] se p[ri]ncip[ia] n[atu]r[ae] d[icitu]r
v[er]ile in ea q[ui] p[ri]ncip[ia] sunt r[ati]o intentione et in ea q[ui] p[ri]ncip[ia]
ora sunt r[ati]o executione p[ri]ncip[ia] intentione sunt ea q[ui]
p[ri]ncip[ia] accedunt ad finem p[ri]ncip[ia] n[atu]r[ae] intentione & p[er] se finis
sunt ea q[ui] hinc p[ri]ncip[ia] sunt v[er]iora semp[er] n[atu]r[ae] intentione
& factig p[er] in vltimu d[icitu]r in p[er]vltimu et se retrograd[ant]
endo p[ri]ncip[ia] v[er]o executione sunt que magis recedunt a
fine sine a q[ui] alia dependunt ul ad finem accedant et
q[ui] p[ri]ncip[ia] p[er]grunt in effectu quam aliud v[er]su cuius p[ri]ncip[ia]
ea dicunt sic partes sunt p[ri]ncip[ia] toto simpliciora compo-
sitis et hic r[ati]o p[er] se n[atu]r[ae] in operando alig ondo
n[atu]r[ae] assignat in cognoscendo et e[st] is quem supra dixi
v[er]o n[atu]r[ae] n[atu]r[ae] in cognoscendo semp[er] ea cognoscit p[ri]ncip[ia] q[ui] sunt
p[ri]ncip[ia] p[er] se n[atu]r[ae] ut cognoscit et hic ondo n[atu]r[ae] hic
e[st] illig n[atu]r[ae] quem h[ab]et n[atu]r[ae] in operando forte hic dubi-
tari quoto p[ri]ncip[ia] dicat ea & magis nota r[ati]o n[atu]r[ae]
q[ui] magis sunt remota a sensu n[atu]r[ae] v[er]ita sunt magis re-
nota a sensu et in dicitur notiora nobis ab forte p[ri]ncip[ia]
p[ri]ncip[ia] in p[ri]ncip[ia] sed p[er] se solutione ibi expectanda
unde sumit d[icitu]r ibi n[atu]r[ae] forte hac questio tractari
v[er]um v[er]iora sunt nobis notiora an n[atu]r[ae] dicendum q[uo]d
ita duo notig nobis et notig n[atu]r[ae] int[er] se opponi sicut
duo relativa ita ut quod nobis d[icitu]r notig sit ignotig
n[atu]r[ae] unde semp[er] d[icitu]r sumi duo kamini quoru[um] v[er]o dicitur
notior in comparatione ad aliu colligit confis ex forte
edo cap[itulo] dicente hac duo p[ri]ncip[ia] v[er]o opponi. o[mn]i-
v[er]o dicitur manus p[ri]ncip[ia] & notiores nobis et

om 460.

o[mn]i 460.

A. 5. quomodo differat per se et notig. et quot modis dicantur.

notiores naa cu n. abstracta a naa n. pnt ee
ppinqua sensui et sic erunt naa notiores item in
eis dem facile absentiamur erunt notiores nobis quo
do go hae duo opponuntur et eas vel sumi et in se et
solas vel in comparatione ad consione qual ghan pnt.
et modo n. pnt absolute dici nobis vel naa notiores gant
vidimus notig dicit ordine ad aliud eto modo semp e.
runt notiores naa qa illud e notig naa quod pnt e naa
sed tale pnticipiu semp e ppig respu consione go e
notig nec obstat quod naa abstracta a naa sensibi.
li sufficit n. quod effecty sit vicinior sensui quam prin
cipiu possunt tm dici huiusmodi pones nobis et naa
notae qa sic n. involuim comparatione. ob. Edo ex pte
ob. 20. ob. 20. contingere ut id e sit notig naa et
nobis responderet ex parte ibide angly mgt eisdem
alia notum alia magis nota nam a principio qdem
sensibilia instructioriby aut factis contra vnde colligit
naa notiora q. auidens tm fieri notiora nobis m.
miru post longam negotiatione illty ut dicit carita
ny sine post auxilia iam doctrina q. se. n. loquendo
illa sunt notiora nobis q. nobis discentiby sensibus
occurunt n. qly iam doli factis absentiamur dicend
Eto notig adhuc alib posse diuidi ut ex cons. hoc cap.
q. 2. ant. 5. pnt colligi so in id quod ideo notig e qa fit
plures gradus intensiois in euidencia quam alteru
quo dicit notig eo modo quo unu calidum q. calidius alio
qa unu est sex grady calaris alteru tm duos eto
in id quod ideo notig e qa nobilior cogni et ha
bitu notig e sine ideo qa e in alia spe cognis qua l.

Ob. 20.

Et 5.

A. 6. quado pmissa doceant & priores et notiores. 236

fectione et evidentia superat alia spe' cognis exemplum
plum e' qd d' cogne angeli et hois nat' licet ho ha'
beat cogrem difformia' in tenfa ut quinque in angely
quoniam ho cogne' simplic' & ceter' habere cogrem
nobiliore' et p'fectionis evidentia id a spem f'uit licet
unq habeat quinque libras argenti tu si aliy habeat
& auri ceter' plus habere in estimatione.

Ant: 6. quado pmissa doceant
in demonstrat' & priores & notiores

Quidam lo' pmissas docere & notiores et priores
naa, quam confusio p'bat' lo ab hunc huc angto p' quadam
quodq' tale et illud magis sed confusio e' nota p' principia
q' principia sunt magis nota & quo principio quomodo e' dif.
finitas quodo sit illud sequenti antea applica'
timus q' hanc r' d' ois modi usq' e' p'gressus a notiori
ad manifestu' ignotig' demonstrat' e' magis dif. q'
p'cedit a notiorib' p'incipijs ad confusio' ignotiore'
ut in audis principia e' notiora naa, id n' ita aumpi
enda e' ut notat hic Sabarella quasi naa ipsa principia con
fuseret neg. n. naa cognosuit sed nos sed q' du' nos res
suas naas et ordinem naa consideramus p'ncipij
a' i'is quam ab effectib' aut principia n' aut e' notio
ra naa sed nobis naa sine nobis p'cedentib' ordine naa
ob. lo quare in demonstrat' sit nostri gratia n' p'cedit
a notiorib' nobis idu' nos sed ab ignotiorib' sed nos
& replere e' p'gressu' cognu' lo a confusa cogne ad clari
ores q' fit a notiorib' nobis ad ignotiora nobis et no
tiora naa idu' a clara cogne ad confusa ut huc et
fiat clara q' fit contrario modo priori itaq' demonstratio
est qd' nostri gratia sed posteriori modo n' priori p'gre
dientib' postquam .n. & confusa cogne' duenimus

Em 10

Et 10.

R.

A. 6. Quotō p̄missa fac̄ d̄beant eē p̄iores et notiores
 ad cognē p̄missiōm p̄missiōs clarē cognitōis re-
 quēdimur ad cognōm clarē cognoscendā ita Zabarella
 lib. 4. d̄ methodis cap: 10 ex Themistio. Et si p̄mis-
 sio d̄nt eē notiora nāa q̄ p̄missiōs remotissimā
 erunt maxime p̄missa in t̄m d̄monstrōis sit ex p̄missiōs p̄mis-
 sio p̄bat̄ conseq̄a q̄a p̄ntes aut p̄missiōs eē univē-
 salissimā sed remotissimā p̄nt univēsalissimā q̄a erunt max-
 time p̄missiōs p̄nt Zabarella h̄c cas: p̄nt it̄m eē d̄m-
 n̄salissimā p̄missiōs n̄ d̄ q̄lycūq̄. Dicendum d̄o n̄ p̄-
 las p̄missas q̄ constant p̄missiōs simpliciter in mediatiōe
 d̄bere nāa notiores sed et cas p̄missas q̄ p̄nt medi-
 ta et q̄ t̄m t̄nt fidei ex p̄missiōs q̄a cas q̄a cognōis
 d̄nteriq̄ p̄cedunt. dicendum 3. q̄bat̄ h̄c uideri utraq̄
 d̄m 3°. p̄missa eēt quā alterutram t̄m d̄bere eē nāa notiora
 p̄bat̄ et d̄ maiore q̄d̄ n̄ d̄t eē dubit̄ q̄a illa uolū-
 nat̄ eā p̄missiōis d̄ minori p̄bat̄ minor eē nāa p̄mis-
 sio eē in m̄ ea fiat applicatiō eā ad p̄bat̄ p̄missi-
 nis q̄ eē notior erit nāa quā cognōis nam applicatiō
 eā ad p̄bat̄ p̄missiōis sit quā effectū p̄missiōis applicatiō
 q̄nis stupor quā uolat̄ ut̄ d̄m p̄cedunt nāa cognō-
 is eā in maiore applicatiō eā in minori. Et
 si utraq̄ p̄missarū d̄t eē notior nāa quā d̄o p̄ntes
 uolēt t. 10. apud Zabarella. necesse eē magis cōdere
 p̄missiōis uel uel uel q̄lycūq̄ quā cognōis ubi uideri in-
 m̄ere posse q̄dem utraq̄ p̄missarū eē notior nāa
 n̄ t̄m eē necesse ut utraq̄ sit p̄ p̄missiōis eē ad hoc uel sit
 atq̄ cognōis regri ut uel d̄t eā et p̄missiōis illiq̄ cognōis
 nis si aut̄ quod sit in p̄missa f̄ia uel ut nāa uel aliquid
 quod regri ad hoc p̄nt f̄ia sit p̄missiōis ut n̄ supra uel
 d̄m p̄missiōis uel habere eā cognōis in aliquo

A. > quoto illud sit illud principium, pp quod unum, 237.

quasi eum. Dicendum est quod si quod promissa debeant
sui notiores consensio illud notig a dicere maiore inten.
sunt in eadem genere cognis et evidentiis in quo gene.
re i cognita et evidens consis sed figurare cognis pfectio.
ris pferi et qua locuti sumus in ultima consensio queden.
tis antiqui pbat consis vel n. promissa sunt immedi.
ata et tunc cognoscunt habitu principiorum qd hnt pfectio.
et et clarior evidentiis qua sua hac n. accipit
evidentiis sua ab illo uno pp quod unum quodq tale et
illud magis vel aliqua promissum e mediata et hunc
licet cognosci possit habitu sua te illa sua qd et p.
mifus e diversa pferi a sua consensio in habeat di.
versa media p sui pbatore et pterea e clarior et emi.
dentia pfectiois qa ppig audit ad immediata prin.
cipia atqz hanc respicere et colligi ex ea: hoc cap. 4
16. 4

omnino

Ant. > quoto illud sit illud principium pp quod unum quodq tale et illud magis.

Habet hoc principium applicatis l. r. prethaphy: c/0
t. t. apud For: sed quoniam multas potest et calumnias,
ideo videndum e, in quo sensu verum sit. videndum e go
in For: l. c. Toledo hoc cap: 2ab: et Cor: ut hoc p.
nunciata sit verum, requiritur qd requirit ut qd dicatur
et qd caa et effectus int se comparant, conveniat
fatis utriusq termino, et qdem unum p pattern, unum sol.
nity hac instantia et similes, hoc e abrig pp unum
go unum e magis obtem: ebrietates n. unum pnt h n
conuenit. requirit qd ut qd dicatur seu effectus suscipiat
magis et ming, qd explicat pp illig, so ita ut suscipiat
magis et ming seu intentione pnt dicit, et ad
d. h. n. gradus ad gradum eam qualitate eiusdem

Dicendum lo.
10.
qd requirit ad
hoc principium.
requirit edo.

quodq; tale et illud magis

Responsum ubi dicitur. Et hoc pro patre, quod pater est magis deus, nam humana natura non est ita constituta, ut nobilitati modo possit ab uno participari quod ab alio, vel ut valeat intendi, sed est in obiecto contra hanc rationem condita, ita nascitur potest esse per effectum sibi simile, non tamen in se, sed est in effectu, ne, quod est deus dicitur quod est in ea alterius debeat et magis tale. Respondeo ad Carissimum quod dicitur: d. hoc agitur per deum univocum, sine ea quod potest effectum eiusdem spiritus, non est aequiva quod potest effectum diversae species, priori non dicitur semper et est per aequalis effectus in perfectione, in posteriori, in eis non aequiva semper ita nobilitatis modo participat affectione, quod intendit in ea est effectum, hanc responsum, sufficit ad salvandum, principia demonstrationis et notiora sunt non esse aequiva consensio, in pariunt effectum diversae species, sed nihil omnino videtur esse minus aut est itaque ita univoca, non in meta. l. c. ait ignem esse magis calidum in qua reliqua, quia reliqua sunt calida per ignem, calor aut ignis est ita univoca, res per calorem per se, dicitur in alio sibi, videtur quod deo respondendum dicitur per se, de corpore. eadem valeat posse sibi potest effectum similem in perfectione, si effectus non dependeat a causa, tamen in consensio, quod in fieri, semper, si tamen dependeat in fieri, quod potest in ditione, quia non creatura dependet a deo in fieri et conservari, eodem modo calor aquae a calore ignis, ideo ignis est magis calidus aqua, et deus magis ens

Responsum ubi dicitur.

Ob: 10.

R: 10.

R: 2do.

A. 8. quodō pmissae sint cae coactionis . 238

qua creatura: itaq; p magis nobiliore modū parti.
cipandi aliquat affectione, ignis. n. calore in se sit in d.
pendent ab alio et ab intrinseco; aqua aut ab extrinseco.
Deo est ens infinitū, et a se creatura, finita. et ab alio,
contra neco, qd ho n' dependet ab homine in conservari,
moriente. n. Patre nimit ad huc filio, ideo pater p dicitur
re pt esse sibi simile in pfectione quoniam itaq; in
demonstratione, cognitio scientia dependet in fieri
et conservari a pmissis, ut recte docent Coises q 42
ant 8. idcirco pmissa evidenter nobiliori modo por.
cipant, lentio requit ut comparatio fiat inty cae
et effectus, agens et passum, et in illat affectione, et in
qua unū ab alio dependet, licet. n. qd ho est calidus pp
ignem, ignis sit magis calidus qm in ignis est pfectior sub.
sta qua homo, neq; n. ho est substa ex participati.
hione ignis. Ato requit apud Tolera in q. 2. c. ut
sint diversa p dicitata, alias n' vale, quamvis n' videam
p oculos, oculi n' tu n' dicunt magis videre, eadem est
visio oculoru et mea. Ato requit apud Coises l. c. ut unū
sit cae alteris p se, ut quamvis filio sit magis p pater
hem, tu qd magnitudo patris est cae p accidens ma.
gnitudinis qd est in filio, ideo axioma n' te isthic locū.

Requy. 3.

Requy. 4.

Requy. 5.

Art. 8. quodō pmissae sint cae coactionis.

Coises quastione sic exponit, in quo genere cae demon.
stratio generet sua? Nota se n' ee hic sermo de actu
pmissae consistit ex 4 generib. caaru, sine quodō mediu
quod est in pmissis sit cae pactionis, qd dicitur in coactione,
et hoc n. agens infra, d' medio demonstratis, nec est quodō
apprehensio pmissarū in coactionis aspectu in thuat, sicut

Notanda 10.

A 8

Quoad pmissae sint cae conditoris

n. diximus in libris peri: enumeratione apprehensa
 et imprie dicta entae, ita et hic demonstris appre-
 hensa n. e. pprie dicta demonstris, nota rdo pmissas
 explicit posse sumi, vel fortis p ipsis iudicis et apen-
 su existente in illdu. rdo p obiectis et reb. signatis in
 ca quas illoty elicit aprensu. Dicendum p in Conf. c. 2.
 q. 1. art. 2. Rubro c. l. q. 5. aprensu principioru conuere
 re ad confionem in genere cae efficientis, pbat aprensu
 pmissam n. conuere in genere cae finalis, ut n. sit ti-
 nis an que tendit, confio, n. in genere cae fortis intrin-
 seci, qa aprensu pmissam n. in haere aprensu conclusio-
 nis, tanquam suo subo, n. in genere cae fortis extrinseci,
 qa aprensu confionis n. sumit per specificationem ab apse
 su pmissam, sed ab obto, circa q. versat pmissae non
 in genere cae matris, qa cae matris conuere ut bon-
 quod subo, cui aliqd in haere, ut compg, respu animae, vel
 tanqua obto circa quod aliqd versat, et a quo et termi-
 nat, ut circa se versat, eo modo, quo motus se dicit
 outo ut se uideat, sed aprensu confionis neutro modo
 versatur circa aprensu pmissam; manet go aprensu
 pmissam conuere ad confionem in genere cae effi-
 cientis: porro in audis p dictu aprensu efficere apse
 su confionis, n. illgas caa principale, sed tm instum-
 mentale, ut apud Ru. explicit Ferrariensis, n. illoty
 e caa principalis, quib. aprensu pmissam uelut in-
 strumto, ut elicit aprensu confionis. contrariu sentit
 Durand. apud Ru. nullu pmissam aprensu tm malit. et termi-
 nare aprensu confionis, pbat so sua sententia, caa efficiens
 tunc tm agit, qdo aliu existit, sed aprensu pmissam

Not: rdo.
 qdo pmissae p.
 tunc pmissae. p.
 2o.
 Dicet: p.
 pbat.

confio

contraria sen-
 tentia.
 ob.

quod pmissum est ca. conitois

n. epist. actu qd. a se continetur conspici qd. n. e. caa
 efficiens, pbat. m. qd. eadem potentia n. pt. simul eli.
 cere plures actus, n. n. possumy simul facere plures ei.
 fiores, illty e. una potentia qd. n. poterit eliere simul
 plures, a se n. g. unt. conchuit. sustinere, quod a se n. g. p.
 missam malit. tm. d. terminat. potentia. ill. tina. se se illi. d. n.
 uendo, sunt. mon. d. terminat. autu. p. a. k. l. c. negando. m. R.
 nam a se n. g. elicit. urea. pmissas, pt. continuari, donec
 eius ope tanqu. instructo. elieat. a se n. g. conspici, qd.
 aut. d. potentia. n. posse simul eliere plures actus, di.
 stingu. ab eadem, qd. qd. n. fit, utru. potentia. possit p.
 duere plures actus, qd. n. hnt. modu. unig, saltem. pt. plures.
 p. uere, p. modu. unig, nam. p. potentiam. usua. uide. m.
 plura. ota, cur. qd. loc. n. possit. fieri. in. potentia. ill. tina.
 pbat. d. uand. r. d. si. a se n. g. pmissam. efficiens. caa. ob. 2. d.
 a se n. g. conspici, tunc. erit. caa. uniuersa, qd. caa. d. xi.
 ma. et. partis. alicui. rei. e. uniuersa, p. ca. rubeo. n. R.
 gando. sequela, ad. p. negat. ratio. adueta, n. n. sola.
 caa. a. n. t. s. sed. e. partis. pt. p. uere. effum. diuersa. p. p. ob. 3.
 p. bari. pt. 3. qd. actus. unig. potentia. n. pt. e. caa. effici.
 ens. actus. eius. d. e. potentia, ut. una. r. p. n. efficit. aliam.
 r. s. id. n. m. sed. a se n. g. pmissam. et. conspici. sunt. actus. eius.
 dem. potentia. illty, qd. unig. n. pt. e. caa. efficiens. alte.
 rig. p. d. i. s. t. o. m. nam. transeat. quod. uera. fit. qd. actus.
 eius. d. e. potentia. n. hnt. ordinem. et. subordinationem. int. se,
 falsa. aut. si. habeant. ordinem. et. subordinationem. B. u. e. n. d. u. r. d. o. B. u. e. n. d. u. r. d. o.
 a se n. g. ta. minoris. qua. maioris. efficiens. concurrere.
 ad. a se n. g. conspici, qd. uterq. a se n. g. faciunt. una. caa.
 totale, res. p. conspici, unt. quo. genere. unig. concurrunt, p.
 unres. et. alter, qui. applicat. caa. q. e. in. maiori. p. to.

R.

ob. 2. d.

R.

ob. 3.

R.

A 8. Quod. Omnia sunt eadem conclusio

Quod 3.

phatio.

Quod 4.

Ob: 10

h

q. i. in minori. D. v. d. 3. in corp. q. 2. art. 2. p. 1.
omnes eae rei signatae, quas vocant omnia obiectiva,
eae eadem fonte externa, respu. a seors, q. fil. in consione,
phatio. illud e. eadem fontis externa, q. e. ratio fontis,
quam actus tendit in ob, sed omnia sunt tales respu. a seors,
q. fil. in consione, q. phatio. in exemplo q. n. co.
lor est ratio fontis videndi, ideo d. eadem fontis externa,
phatio. in q. a seors et a seors conclusionis, differunt p. per-
dentia in ob, ut p. eadem fonte a seors, sed haec p. den-
tia differunt rae omnia, q. sunt ratio fontis a seors.
h. et ex hac consione patet qd. d. v. d. 3. in quodam
utrum omnia includantur in a seors consione. d. v. d. 3.
n. 4. omnia includi fontis in consione, non qd. eadem
entitate, nam res illata in omnia, et a seors factus
in omnia, et a seors factus in consione, se se mutuo ex-
cludunt, id est entitate, sed includi fontis rae obiectiva
tanquam eadem fonte externa est. S. Thomas apud Rui. c. 1.
q. 5. et colligitur ex tertia consione, a seors. n. alius includit
fontis rae ratione fonte, in q. omnia sunt huiusmodi ra-
tio, respu. a seors consione, sed ut omnia fontis includantur
h. in consione. ob. 10. ob. sine res circa qual. versatur a seors
sensu omnia, si tunc ob. unig. a seors, illig. se. q. fil. in
omnia, et a seors q. fil. in consione, versatur circa aliud
ob., videlicet circa connexionem passionis, et sub. quod
q. ob. omnia includit fontis in a seors consione. h.
ex S. Thomas h. q. aliqui illig. p. principia ipsa, rae se. p. ob.
modum aut illig. ea in ipsis consione. rae quod a seors
consione p. principia, ita sanctus Thomas ex q. ob. verbis
duo elidunt, lo. principia spectari rae se. 10. ut sunt

quodsi pmissa sint ead concludis.

240.

regula qd ad diligens attetur in cognoscenda confione,
 lo natio sunt obu absentis in pmissis, posteriori sunt
 ratio fontis absentis in confione, nam hic absentis cogno-
 sit gascione in ee falso, p. et pmissas, cu sint ra-
 tio absentendi, et illud fonte quad respicit ut quo ~~est~~ ob: rdo.
 du cognoscit confio. Ob: rdo si pmissa falsis includunt in
 confione, sequi eade actu illud et absentis q fit in confio-
 ne absentis q veri tam pmissis, qual confioni quad videt
 falsu, p q cognitio principioru ia antecessit cogne con-
 fionis, et sic frustra cognoscerent, t nono principia rdo
 qa principia requunt pfectiore cogne, qua confio, ut
 supra dictu e, p ex subeo. l.c. disto sequela, p absent-
 tu confionis q beret absentis pmissis, ut ia ante cogno-
 tis, et ut rationi fontis, concedit, q beret absentis pmiss-
 is. Eum se sumptis, negat, na pmissa respu cogno, q fit
 in pmissis, sunt obu q, respu vero cogno q fit in con-
 fione, sunt ratio fontis, et obu quo, et sic abiq cogno-
 sunt in confione, abiq in pmissis, ad rationes q eas pu-
 cedere, si in confione principia cognoscerent, ut quod, n
 aut tunc qto cognoscerent ut quo, et tanquam ratio co-
 gnoscendi confione, ob: 3. in bono sylgo, ex falsis pmissis in-
 fert saepe vera confio, sed falsitas n pl claudi in veritate, qo p-
 missa n claudunt in confione, respu rui: ex falsis pmissis in-
 ferti vera confione, n rae matu, sed tm ratione forme, ac pnt
 confione vera n includere falsitatem pmissarum sed tm dispo-
 nit fonte, eam, in tmonte aut illatio colligit ex pmissis,
 n tm rae forme, sed et matu, unt aut includere matu veri-
 tate, dicendum s: pmissas ita ee ead confionis, ut liberu fit,
 quo ad exercitium acty elicere absentis confionis, postquam fuerit
 absentis pmissis, necnu vero quat ad specificatione acty, qd aut
 et huc duo, dictu e in lib: pmo rui, q. 1a et p. q. 1a

ob: rdo.

R.

ob: 3.

R.

binow: 5.

De duplici errore

hac confis sufficienter ex libertate illius qm in eo consistit,
ut possit omnia negare ad aliu, ipse tm aliu possit
suspensere, videtur qd eius veritas colligi experientia, ego
perimur - n. habito assensu qm istam nos qdoy omit-
tere assensu confessionis.

Caput 3. Duplii errore.

*qui sint erro-
res volenti*

Postquam docuit Aristoteles quid sit sua et demonstratio, nunc ex-
plicat duos errores veterum, circa sua, nonnulli n. crede-
bant nihil fieri absq. oia fieri p. demonstrarem, fundite prio-
ris qd qd sit, scit p. demonstrare, et confis n. scit nisi
fiat qm ista, et ille qm ista p. alias qm istas, p. videndo
in in finibus: fundite posterioribus, qd volebant oia demon-
strari p. virtute id e. confis p. principia, principia
p. confis, primu. errorem reprobat Aristoteles int. qd falsu.
e. oia fieri p. demonstrare, danti enim prima principia
indemonstrabilia, et p. nota, alio genere cognos
quam scientifico, nimiru. habitu principioru. qd e. cui-
dentior sua: alter error int. exiit, qd in principia
sint priora confis, n. poterunt illa p. confis demon-
strari, confis n. n. p. ea priora principijs, quod tu foret
nemin. ad demonstrare qd sed, dubitat hic ~~philosophus~~ quare
hoc 3. capite ostendat, dari sua, in id fecerit in 10 capite,
solvens argutu. Menonis dicit etia. ideo qd qm sit, n.
et lege questionel qd sit, quoniam qd priori capite docuit qd
sit sua, cur ia. dubitat an sit sua. p. saepe ex occasione
ide. his tractari, occasio aut. hic e. qd in dicitur Aristoteles d.
monstrare et q. minus, p. quanda. commoda digressionel, eas ab-
dit falli, qui oia principia putabant debere fieri p. alia prin-
cipia, et sic tollebant sua, ne darent p. qm in in finibus, p.
quid sit utruq. declaratione doctrine Aristoteles 10 querens p. p. se

Dubia xphi.

Rx

si d' fine et diuisione pponis & se nota. 241.

nota. 2do d' uinculo demonstratio.

Quaestio 1a d' pponere & se nota
Art. uniuersalis d' fine et diuisione
pponis & se nota.

Quamuis Aristoteles afferat inter pponens & se notas, eas esse
quas licet medio non rascant, tamen sine medio cognoscimus prope
tam quae sensus euidenter sunt, ut nix & alba, tamen d' his non istis
agimus, sed d' his tamen quae demonstratae uidentur principia ingredi
unt, et ideo pbari non possunt, quae & se nota sunt, illi tamen uolunt
quae non sensuina: ppositio ergo & se nota est ea, quae cognoscibilis est
ex suis terminis, et non per aliud, in quo ex terminis non illiguntur
conceptus fontes, aut uoces, sed res signatae, & conceptus, & aut
ppositio aliqua ideo cognoscibilis est terminis, quoniam terminu
rum connectio tam euidenter et clara est ut illis terminis
illis non possit dissentiri; in quo et non est cognoscibilis per ali
ud, excludit medium a priori, idemque est quo ad rem non habet
et medium, et pponit immediata, et se nota, nihil aut
obstat ad hoc ut ppositio dicatur & se nota, quod possit per
bari & medium a posteriori. hoc non tamen est medium demon
stratis, quod sit non demonstratis per quod dicitur, quae pponit & se nota,
atque haec tamen conueniunt Thomisticae et Scotisticae, ut uero
patet in quo differant nota Scoticae cap: 3. q. 2. ex quo
Thomisticae, diuidere pponit & se nota, in eam quae nota se notam.
etiam se tamen, et non ea quae nota etiam nos, et tamen se notat
etiam se tamen uolunt illa, quae a parte rei non habet medium, quo nota etiam se quod?
pbari pro tamen modo conueniendi habet medium, quomodo pponit
pbari et Aristoteles, quod dicitur prima passio d' facta, ut hoc
d' pbari, ad in hoc et aut uolunt sint eadem res, si haec & se nota,
aut uolunt & d' pbari, et haec erit & se nota, hoc est d' pbari,

quod sit cognoscibilis & se nota.

quomodo Scoticae diuidunt cognoscibilis & se notam.

nota etiam se quod?

9. A: *De fine et diffinitione pponis p se nota*

nota ad nos
7° fil.

Sententia Tho-
mistarum.

Scotistarum
haec e.

nostra haec.

Quinta 10

prob.

ob:

&

prob.

nostro tu modo conpiend. *confer* *tho* *ca* *que* *passionis.*
non *tho.* *nota* *sem* *nos.* *et* *sem* *se* *notant* *ed* *in* *se*
caus medio, quo demonstrat, et a nobis sine medio cognos-
citur, ut quodlibet e vel n e diffidit in go int Scotistas et
Thomistas e, qz posteriores stentant, pponit p se nota rebe di-
nidi p dicta diffinitione, ac sufficere ad hoc, ut ppositio dicat
p se nota, si sem se careat medio, quo pbet, etiam si quo
ad nos habeat tale mediu; Scotistae vero velint pponit utroqz
modo dtere, careere medio, tum quo ad nos, quam quo ad
se, ac pnt dicta diffinitione Thomistarum rejudicant; p
resolutione, nota nos posse explicit aliqd dicere p se nota,
s simpliciter, et d, et d simpliciter p se nota erit, illud qz
nec fontem nec virtutale hie caa, et d illud qz hie
habeat virtuale, n tu habeat fonte; hoc pposito. dicendum e,
si semo sit d pponit simpliciter nota, dicendum e Scotista-
sententia ee probabilior, quod sequuntur Aviminesis apud se:
Gabriel apud Carles, pbat 10 illa ppositio n e simpliciter p
se nota, qz hie mediu, qz pt ingredi demonstrat p go, sed
ppositio qz tu e nota ad nos, hie tale mediu, go pbat
m. qz dux sunt cae, ut vidim, una fontis, altera virtu-
alis, utramqz aut ostendim ee sufficienter demonstrat p
go. dicitur arguere tm pbare pponit p se nota, quo ad se, n
ee nota etiam quo ad nos, n aut pbare n ee notam
quo ad se, sed hie 10 quod illa ppositio absolute dicenda
sit cognoscibilis p aliud, ut pbat arguere, p d, qz et quod
se, n sit omnino p se nota, pbat illud quo ad se, n nota
p aliud, quod hie caa virtuale, quo ad se, sed illa ppositio
quod dicitur pnt opinio notam quo ad se, hie caa virtu-
ale quo ad se, go quo ad se n erit nota nisi p caa virtu-
ale, pbat m. qz p hie caa virtuale quo ad se, n careat
medio, quo ad nos, pbet, pbat - m. qz sig. haec ppositio,

ho e' difformis, ut quo ad se p' caa virtuali & fine hois,
 q' d'ho n' e' tm caa cognoscendi, sed caa clodi virtualis
 ta, q' sufficit, ut aliqd dicitur simpliciter cognoscibile p' aliud,
 ad hunc autem aduersis respondendum e' p' q' d' finitu
 & d' finitu ad e' sunt, nem' ad hoc autem respondimus supra,
 in egerony & p'one immediata, idu e' q' d' p'ntes diuidit
 pponi & se notam, in ea q' nota e' rad, et in eam q' nobis
 nota e', non erit go haec diuisio pponis & se nota relegan-
 da, respondey nos n' negare diuisione' pponis & se nota in
 eo sensu, quem quaedam ppig auddant ad cognem, scilicet
 qua remotig, sed ea negamg, in eo sensu, q' n' d'et diuisio
 pponis nota simpliciter, quo ad se tm et quo ad nos, ita
 ut illa ppones sint ex notiorib. naa e' ex principijs in-
 pedientib. Imostrem pp qd. Diuenda rto, si loquu-
 mur d' pponi, q' quodamq. d' p' se nota, hinc vera e' sen-
 tentia d. th. e' diuisio p' d'icta admittenda p'bat et so
 duo membra diuisionis, nempe d' pponi nota, quo ad
 se et nos, n' e' dubia quin admittat, d' rto q'bat na
 illa p' p'ho adaequalit' p' d'ici p' se notam, q' in aliquo ge-
 nere fallit e' nota p' se, sed tant' ppones eius modi, go
 dabit' rto membru' pponi & se notam quo ad se p'bat
 m. q' d' sint multae ppones, q' carent medio fonte, go dabitur
 hu' ppones & se notae, ita ut nullu' mediu' fonte sit p'niq'
 a quo accipiant d' fatione', et haec sunt ppones quas tho-
 mistae uocant & se notas, quo ad se, porro q' ppones sint
 nota & se colligi p' ex supra dictis, d' pponib. immedia-
 tis, nam quo modo p'posito e' immedia'ta, illo d' e' p' se
 nota.

qz.

Diuenda rto.

Quaestio 2. d' circulo

Demonstratus.

Art. unig. an d'et circuly demonstratus.

Circuly demonstratus tait' d' q' d' o p' aliquas p'nis.

Q. A. An detur circulus demonstratiuus.

Vnde demonstramus aliquam uersionem, tunc uero per uersionem
 etiam probata, una in altera ex pmissis demonstramus alteram
 pmissarum tanquam uersionem, et rursum per istam uersionem ex
 ista probamus illam, quod supra est ex pmissis, nam dum sic
 a pmissis ad hanc partem uersionis progredimur, facimus
 quasi semicirculum, dum uero per uersionem ad alteram pmissa-
 riam transimus, regredimur eodem uide digressi sumus, et
 sic complendo alterum semicirculum, uiculis absoluitur, et
 exemplum uide apud For. lib. 6. institum. c. 31. uocat circ-
 culus alibi regressus, quamuis Cabarella faciat inter haec
 duo discrimen, uiculis. n. uocat si ex A. demonstramus B.
 tunc reuertentes, ex B demonstramus A. et utraq. fit et
 monstris potissima, et per eandem exinde dicitur quod effectus
 fit, regressus uero eadem est inter causa et effectum, quod reuer-
 tunt, et effectus nobis est notior, quam causa, ut non effe-
 ctus nobis fit notior, primum quidem ex effectu demonstramus
 causam, tunc causa cognita regredimur ad effectum, clari-
 cognoscendum, hoc igitur dicitur inter uiculis et regressum inter
 quod in uiculis per uerumque progressum est a priori per demonstrat
 et quod in regressu uero prius progressus fit per demon-
 stratum, quod posterior per demonstrat quod sequitur tunc per eandem
 sumi. **Quid sit uiculis in uniforme et difforme,**
 uniformis est, in quo tam uiculis per demonstrat, quam eius-
 dem per eandem eiusdem generis et difforme est, in quo uiculis per
 demonstrat demonstrat per effectum, et tunc altera per
 missarum demonstrat per istam uersionem demonstrat a pri-
 ore, sicut dicitur supra dicitur de regressu, sicut quod per
 demonstrat uiculis demonstrat a priori per unum generis tunc u.g.
 efficientis, et postea aliqua pmissarum demonstrat et priori

discrimen inter
uiculis et regressum

discrimen uiculis
quod uniformis

difforme quod?

An detur circulus demonstratiuus. - 243.

p[ro]p[ter] q[uo]d ca[us]a i[st]a i[st]e[m] a p[ri]ori p[er] p[ro]p[ri]etate[m] p[er] aliud
 p[ro]p[ter] q[uo]d v[er]o q[uo]d f[or]m[is]. s[ecundu]m q[uo]d i[n] Sabarella libro d[icitu]r. s[ecundu]m
 r[ati]o[n]em c. 3. Tolero hic. Soto q[uo]d. Caietano cap. 13. p[ro]p[ter]
 dari i[n]t[er]u d[if]forme, ita ut p[er] d[em]on[st]ra[n]s p[ro]p[ri]etate[m] p[er]
 effect[u]m ad ca[us]a a p[ost]eriori, et p[er] d[em]on[st]ra[n]s p[er] eand[em]
 ca[us]a ad eand[em] eff[ect]u[m] a p[ri]ori, p[ro]bat[ur] a Sabarella l[ib]ro 10. p[ar]t[is]. 14
 ex f[or]m[is] hoc cap. n[on] i[n] d[ic]it[ur] aliud e[ss]e notig nobis, aliud
 notig n[ost]ra, subijci[n]t n[on] e[ss]e i[n]comoda una d[em]on[st]ra[n]s p[ro]p[ri]etate[m]
 d[em]on[st]ra[n]s a notiorib[us] n[ost]ra, altera a notiorib[us] nobis, sed i[n] hoc
 u[er]bo d[if]orme una d[em]on[st]ra[n]s e[ss]e ex notiorib[us] n[ost]ra, al[ia]
 l[ite]ra ex notiorib[us] nobis, q[uo]d s[ecundu]m Ant[on]e[m] n[on] e[st] i[n]conueniens
 dari i[n]t[er]u d[if]orme, s[ecundu]m cap. 10. p[ri]mi l[ib]ri. 4. 30 i[n] r[ati]o[n]e
 d[ic]it[ur] et Ant[on]e[m] contingere, ut alteru[m] p[er] alteru[m] d[em]on[st]ra[n]s
 afert u[er]o e[ss]e i[n]t[er]u, p[ri]m[us] e[ss]e n[on] s[un]t illans i[n]
 celo, p[ro]p[ter] e[ss]e p[lan]eta n[on] s[un]t illans, q[uo]d p[ro]p[ter] s[un]t, d[ic]it[ur] d[ic]it
 q[uo]d e[ss]e i[n]t[er]u, q[uo]d p[ro]p[ter] e[ss]e n[on] s[un]t illat, p[lan]eta p[ro]p[ter] s[un]t,
 q[uo]d n[on] s[un]t illat, p[ri]m[us] aut[em] d[em]on[st]ra[n]s e[ss]e a p[ost]eriori, et
 a p[ri]ori, et p[er] ca[us]a ut patet ex Ant[on]e[m] ibide[m] d[ic]ente, n[on]
 n[on] q[uo]d n[on] s[un]t illat s[un]t p[ro]p[ter] sed q[uo]d s[un]t p[ro]p[ter] n[on] s[un]t illat.
 s[ecundu]m q[uo]d q[uo]d s[un]t i[n]t[er]u illuminat[ur] e[ss]e globosa, n[on] n[on] p[er] e[ss]e
 p[lan]um, nam p[lan]u[m] totu[m], s[un]t i[n]t[er]u o[mn]es p[ar]tes auri.
 s[un]t i[n]t[er]u, luna s[un]t i[n]t[er]u illuminat[ur] q[uo]d e[ss]e globosa, q[uo]d
 d[em]on[st]ra[n]s ostendit q[uo]d res fit, d[ic]it[ur] aut[em] q[uo]d q[uo]d e[ss]e globosa s[un]t
 s[un]t i[n]t[er]u illuminat[ur], luna e[ss]e globosa q[uo]d s[un]t i[n]t[er]u illat, q[uo]d d[ic]it[ur]
 d[em]on[st]ra[n]s ostendit, quare res fit. s[ecundu]m q[uo]d i[n] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate, 3ia
 et i[n]t[er]u p[ro]p[ri]etate a ca[us]a ad effect[u]m, q[uo]d e[ss]e d[em]on[st]ra[n]s p[ro]p[ri]etate q[uo]d
 q[uo]d q[uo]d haec ca[us]a nobis s[un]t ignota, p[ri]m[us] ex effect[u]s n[on] d[ic]it[ur]
 d[em]on[st]ra[n]s p[ro]p[ri]etate q[uo]d. s[ecundu]m q[uo]d d[ic]it[ur] t[ame]n tam eff[ect]u[m] qua[m]
 ca[us]a p[ro]p[ri]etate s[un]t, q[uo]d p[er] dari d[ic]it[ur] i[n]t[er]u, p[ro]bat[ur] ant[er]i[us] o[mn]i
 ca[us]a p[er] cognosc[er]e p[er] s[un]t eff[ect]u[m] e[ss]e. contra, p[ro]bat[ur] consequentia, 4ta.

q. A. An datur Circulus demonstrativus.

qa dicty circy, n̄ e aliud, quod cognio cae & sui effum,
 e contra, adde quod phi in comparandis suis natib
 ita regressi sunt, aijs enim effis, caas, int iteru, effy
 cognoverunt. porro circa hanc consione recte advertit ca.
 bovella l. c. ca hpc quostquam caid invenimy & effum, n̄
 statim a caa regredendū e ad effum, ratio e qa nihil dat
 illud, qz n̄ ht, cum go caa & effum tm confuse sit cognita,
 n̄ poterimy & regrefu a caa ad effum distinte cogno.
 here effumy nisi quoy caa distinte cognoscant, quare
 finito o p̄vofu, q e ab effu ad caa, et caa confuse
 cognita, sedendum e antequa ad effum regrediamur, et
 ayrenda e cognitio distincta p̄missari, q epimen men.
 tale caa ut dicit Sab: sine ut caie: usat p negotiatis.
 ne illty, quado aut ayraty distincta cognitio caa &
 hac epame ibide daret Sab: lo n̄ inuaty illty p̄ demon.
 Stral facta ab effu ad caa, rdo p̄ comparatione caa
 ad effum, n̄ qd cognoscendo forlit, quod sit caa illig effy,
 sed tm cognoscendo n̄n̄n̄ connexione, q e inty utraq, ad
 posse tentis illty quoy inuari, qz caa ipf̄ig p̄onis,
 quae caa continet, na ut p̄vori cog: vidimy, p̄p̄o q
 se nota, innotefit ex suis terminis, itaqz moram tran
 hendo in eius cognē illty, semp̄ clarior cuatit eius
 cognitio, eo fere modo, quo aliqz inyrefy locū bene
 b̄ofu, p̄vino qd e nix videt, sed ibidem morā tran
 hendo, semp̄ plus ac plus int̄.

Ob. ayante adversa contra hanc consione lo si daret
 dicty regrefus tunc id e notig et ignoty rep̄u
 eius de rei sed hac videt, falsa go p̄baty sequela effy
 eēt notior caa qa qz unyqz tale e illud magis
 si go caa cognoscerey & effum effy nob. eēt notior caa

quod ayraty
 dista cogno cae

10.
 20.

30.

Ob.

An detur circuly demonstratiuus. 244

et iterum ob eandem rae effy est ignotior caa qa effy
 est cognitio q caa nec pt dici qz effy est nobis notiore
 et caa notior naa nra licet hoc veru sit tu quonia
 caa nobis effum ostendit debet et nob. et notior R
 cum Rab. admittere sequela in distinte nra seqz qz
 effy nobis qd sit notior cogne confusa quam caa caa
 aut cogne dista itidel nobis sit notior qua effy ide
 porro diuersis cognitio nra nobis et notiy et ignotiy ab
 funde n. (e. ob. edo q regressu hunc. nihil aliud pbat
 qua idel q seipso q pbatio otiosa e pbat sequela qa
 loquere pbamus ex. A. effy b caa. edo q b caa
 A. effum qo a primo ad ultimu pbam q. p. a. R. nega.
 do sequela ad pte R. in diste ad pncip angtu sitquedut
 n diuersae cogne nra nra pncip pncip pncip nobis con.
 fusa cogne notior et transimy ad caa nra q dista cogne
 qua diximy aqri p regame caa regredimur ad effu
 distinte cognoscenda. ob. q qdo facimy priore pncip
 vel cognoscimy effu pendere a caa illa. vel nescimy neu.
 tum pt dici pbat. m. si primum qo edo pncip sine regres.
 sa caa ad effu erit frustrand qz cum in p processu
 didimy effum quoniam ab illa caa si idu nunquid repe.
 riamy caa effy qa etiam si caa illa occurat non sic.
 my et caa hinc effy ut si q. ignorem y igne et caa
 sumi n magis possumy dicere ubi fumy e ubi ignis e
 qua ubi fumy e ubi equus e tunc ignorem y utru fumy
 ad ignem sequat R. a Rab. negando. m. et dicit ad idu
 membru minoris nos fou qd sure qz effy dependat q caa
 tum videt sumy inty effum et caa ee nemia ppen.
 dentia idu connexioni bey beneficio cogne confusa
 simplicitate aut nescire in p processu ppendentia idu caa
 libere ac qint. idu pncip n ee mutabile nam post.

R.

ob. qo

R.

ob. qo

R.

Q. A. An datur Circulus Demonstrativus

Om 20.

quali dependentia causalitatis cognominis per examen supra
dictum regredimur cognoscendo dicta ad effectum. Dicendum 2do
in Toletis hoc cap: posse dari virtus et regressum a finali
et a priori ita ut unum generis cause probet per aliud generis
cause et hanc consensionem dicit Toletus esse manifestam eam
quod est ante hoc libro nam probamus inquit demonstratio
esse ex veris ex hoc quod fuerat sua et ita ostendit
distinguitur mater per finale maius demonstratio sunt
propositionis vere. finis demonstratio sua et iterum ostendit
distinguitur demonstratio suam quia constat ex veris
et ita probamus mater finale per mater sed circa has
duas consensiones oritur difficultas an sic regrediendo
aliquid probemus et incognitum eruanus an vero tunc sim-
pliciter aliquid in certam ratio dubij est quia ut in multis huius
regressum fuerint probata per talem consensionem non poterit
ipsa esse notiores et hac ratione scilicet regrediens ad
primam consensionem in non procedat ex notioribus. nihil novi
probabit per in Toletis in huiusmodi regressum aliquid probatur
et ad regressum a causa ad effectum patet quod dicitur in
sit et supra dictis nam in hoc proposito examine sit
dicta cognoscendo causam et tunc primum procedimus ad effectum
claris probandum in eo aut regressum in quo sit progressus
a diverso genere cause ad diversum generis cause per unum pro-
prium esse notum per se quia est prima in uno genere cause in
quo non habet dependentiam causalem eius de generis ab alio igitur
notum vero est secundum dependentiam in alio genere cause in
quo habet dependentiam causalem ab alio itaque et tunc fiet
scilicet probatur non illa causa quae in se habet in consensione cognoscendo

Actus de circulis demonstratiuis

sunt in uisione sicut quod fuit magnitudo nimirum sicut
 illa dependens quia dependet ab alia eadem in diuersis
 sicut genere eorum. dicendum est in uis eorum sicut in
 uis demonstratiuis uniformes nimirum dari potest quod fuit
 si daretur huiusmodi uirtus idem foret notig et ignotig
 naa prius et posterig naa respu euisde sed hoc nimirum potest
 fieri quia possent duae ppones contrariiae uel contra-
 ditoriae de eadem diu eadem respu potest sequela quia
 demonstratio a priori quibus est hic uirtus et eorum pri-
 oribus et notioribus naa in quo se pmissa sunt notiores in
 uisione eorum eadem fiant uisio in eodem pprehensio fides in
 uisione naa notior pmissis cum in naa sit ignotior ut
 ostendit ex se pprehensio eorum potest dato hoc uirtus idem
 demonstraretur et idem eodem genere cognis quod absundum
 potest sequela quia si demonstrantur eodem genere eorum huius-
 modum et nitem quia eorum et eorum eorum et quia eorum nimirum
 in diuig quibus eorum et quia eorum. sicut potest uisio
 contra eos quod dicuntur oia fieri quod uirtum naa pfecta uis-
 uisio fuit in terminis conuertibilibus. et in se modo (ae
 figura sed nimirum oes termini sunt conuertibiles quod nimirum oia
 potest fieri p uirtum.

Om 3o

Capitulum 4. quod sit de ois
per se unite

Cum demonstrat quod ueris pponis, uelut ex naa constan-
 re. domi sed Antea idem ut docet Themistig aggreditur ostendit
 de re quod quibus ueris pcedat nimirum nimirum ex quibus ueris pcedit
 demonstratio sed ex ueris ueris et tunc ueris pcedit ideoque
 hoc uis. pphorem necessitatis gradu explicat.

9. A. 1. De 1o gradu necessitatis siue d' oi.

Quaestio unica d' 3phi gradum necessitatis.

Triplex e' s'c' Ant' necessitatis gradus s'c' d' oi alter p'se
tentius unice seu quatenus ipse int' hos gradus dicitur
caus' e' iste ordo, ut primus possit abiq' r'io e' 2io
edq' sine 2io sed n' sine 1o, tertius n' sine abiq' sed hoc
falsu' e' p'bat p'be' cap: 6. q' 3. n' 26. dicit n' primu'
gradu' necessitatis e' s'c' comenti ut ibi videbit' n' d' oi
n'q' aut p'p'io' n' n'ia ab Ant' in genere eo quod colligi
possit ex d' fine t'ri' gradu' possit t'ri' in genere d' n'ia
ex p'bat'ione qua p'bat' d' n'ia e' e' ex n'ia' n'ia' videt'
n'ia' n'ia' p'p'io' e' q' alit' habere se a' p' n'ia' vel p'p'io' q' r'io
a'ia signa e' particulas in ea p'ostas s'emp' e' n'ia' q' n'ia'
do n'ia' sit au'g'enda illa vox s'emp' et illa alit' se ha'
bere n' p' facile colligit' ex sequentib' e' ex i'is q' dixim' e' r'
q' a. ant: 2.

proptio n'ia
q' 3.

Ant: primus d' 1o gradu
necessitatis siue d' oi.

Nota 1o
Ant: 2o.

Nota 1o 2phi e' dictu' d' oi, prioristiu' e' posterioristiu'
in hic t'ri' agens d' r'io. nota r'io gradu' necessitatis d' oi
n' e' conditio' p'ponit' p'p'io' loquendo, sed conditio' p'dicati
re'p'ia' s'ubi' un' e' et nonnulli hoc tertiu' caput inscribunt d'
p'dicatis siue d' necessitate p'dicatoru' in ordine ad s'ubiu'
nihilominus t'ri' e' p'pones p'nt' dici d' oi q' d' s'c' contin'
nent' p'dicatu' d' oi. Definit' 1o d' oi ab Ant' quod
n' in aliquo e' in aliquo n' e' nec int' d' e' int' d' n' e'
s'emp' e' d' oi e' q' d' nihil e' sumere sub p'p'io' p'dicati
d' quo n' s'emp' vere possit dici p'dicatu' ex hac d' fine oru'
un'q' duae conditioes n'ia' ad hac ut p'p'io' sit d' oi p' a' e'
unitas s'ubi' ut nimiru' p'dicatu' dicatur d' oi contento

de oi, q' d.

ad hoc duae
conditioes p' a'

sub futuro & unitas temporis ut predicatum illius
 ponis ad tempore & ad contento sub futuro vere predicat
 & dua unitates ut illganty sciendum e futu explicit posse
 unitat auigi so positine, &o negative, so modo ad uni
 tatem futu requit ut futu habeat plura inferiora d gby
 predicatu dicat ut ho 19. habeat plures hoies Eo plures
 hoies. &o modo in nihil e sumere sub futu d quon predicat
 predicatum hac pariter d eae eternitas & predicatu d oi
 respu dei inquit coifes ga licet sub deo n sint plura tu
 si aut plura d pluribz diceret unt et a ore: hac poste
 rior unitas relitq d virtualis eade modo unitas tempo
 ris illi potest e qd si positine explicit sensu erit predicatu
 in oi omnia differa temporis futu sine sicut dum unitas
 hoc temp soli sint aut negative sensu erit aut nulla omni
 noia, temp in quod predicatu futu n conueniat licet res tem
 pore mensuret ut deq e bonz e si est in tempore deq
 ai tempore illi conueniret unt virtualit & potit in oi
 tempore quat negative ul qto nulla e differa temporis in
 qua applicatu aptu fit conuenire futu e n solet conuen
 ire ut lanefure respu hois in senex e e huc postea
 rior unitat qdem negative possel tu diu positine eua
 qd eam licet n oi tempore predicatu futu simpliciter conuen
 niat tu sensu conuenire solet p eade tempore ita Cortes
 hic. Subin itaqz qd unitat pponit e qmifore demonstratiua
 debeant e d oi positine ul unitat sustinial ut sint d oi negan
 tiae. Dicendum so ex mente Antis nequid e unitate pu
 fitinal futu ita Cortes hic ga Antes tm. loqz d futu huma
 nis in gby ut docet experientia predicata positine sunt cora
 pluribz comprehensio sub futu e hanc e mente Antis patet
 ex capo 10 post mediu ubi docet confio ul d bere e autem
 e n d rebz singularibz. e p meta. t 35 nec obstat so

edacandis
 futu ut eplex

Ex 10

9. A. De 10 gradu necessitatis siue de di.

quod Antes videat negative dfinire pponit d oi ad sepe
Antes negativas dfinies positive illgit nec obstat 2do quod
Deo nemis conveniant p se multa p dicata ut eternitas
et similia et quod d Deo d monstrant na n' opy e ut
p dicata Dei subeant condinos p dicatum q sunt in creatu
ris ob infinita sua p fectioe nec obstat 3. quod tm fit
unq mundu et unus sol idu Antel d ghy tr det sua hu
mana seu Antel ad primo comedunt oi ses Antem sibi con
tradixisse dum ponit pofete tm unu mundu et d eo
sua 2do licet Antes putaverit tm pofete unu mundu
tm d eo loqy ut d quoda uniti positive. Dicendum 2do
abstrahendo a mente Antis in Cate: et pffire utitem
tam negativa quod positive futu ga d Deo d monstrang
pofiores multas in meta: ut q fil sapiens, puidens, e
p ind sufficet utilitas negativa. dicendum 3. pffire utite
negativa temporis et ex mente Antis ga d luna d monu
strat eclipsis quado aut fieri pofit ut sufficet negati
va utilitas temporis dixim supra c. 2. q. 1. art. 2.

Am 2o

Am 3o

Ant: 2. d 2do gradu
necessitatis siue d modis dicendi p se.

dfio

Quatuor modas dicendi p se affent Antes qb. tres modas
dicendi p accidens pponit, d finit aut pny mody dicendi p
se ab Ante, p se ingt dico quany infunt in eo quod qd e
quod clarig dicunt Antes p dicatu p se 1o modo e p dicatu
d oi qz d futu essentialit p dicat, ap hac d fine colligit
1o n' solum gery pximu et pxima infra, sed et superiores
diffus et genera remota et ipse et eas p dicatu d
inferiorib. istis compy hendi qd qd nonnulli negent 2do n'
solum ea q p dicant essentialit in rebo sed et ea q p

dicantur essentialiter in obliquo ut in predicato forma est materia
et compositio pars essentialis et toto ita dicitur lib. 10 de oppositis.
necnon cap. 9. et colligitur ex parte aut linea per se in se trian-
gulo et punctu linea tertio est definitio modo dicendi per
se predicari et definitio non haec essentialiter dicantur et facta
qui insunt. Dubium autem est si de separabilibus. 1o an quod
predicatum essentialiter predicatum et individuum aliquo an sit in
1o modo dicendi per se reserent quod a negatione sed probabiliter as-
firmatur quia est essentialiter predicatum respectu individui nec obstat 1o
quod dicuntur modo dicendi per se debere et si non similes opposita
sunt et si negatione saltem si non formales habere sub se plu-
ra suba et si quod dicitur recte autem nec obstat quod in dua
dicantur non esse definitiva licet non tam proprie possint dici
autem ut nota sunt tunc duo essentialia predicata quibus singulariter
terminantur. 2do dubium est utrum quod suba passionis predicantur
et passionibus ut nota est tunc correlativum et correlativum ut patet
est habere filium genera et differentias contractibus ut recte est aut
aut differentia superior et inferiore reserent ad primum et tunc tunc
negatione quia ad primum dicendi modum requiritur ut aliquid sit
se et tunc tunc ingrediens essentia facta sed facta non ingredi-
unt ipsa essentia passionis tanquam aliquid constitutivum essentia
nec correlativum relativum sed sunt tunc termini extrinseci
necnon tunc reserent ad terminationem predicati quod si recte
accipiatur malitiam tunc foret omnino identica quia predicatum
autem est factum adveniens tunc quod predicatum et relativum oppositum
ad correlativum tunc pertinere ad primum modum ad tertium et
quantum responderet tunc pertinere si facta opposita accipiuntur
malitiam non autem si facta nam facta inferior differentia excludit
vel genera et differentias superiores. Tertio an quod predicatum pars
totius aggregati et toto aggregato ut tunc et aliquid tunc reserent cor-
relativa foret et in primo modo dicendi per se quod sicut se sit

Dubium

R

aliud dubium

R

A 2. De 2do gradu necessitatis huius & modis dicendi p se.

ma & forma ad compositum p se ita pars aggregat.
ad aggregatum ad aggregatum ut tale e n p t carere parti-
bus aggregatis. Sed modus dicendi p se d finit ab hie
qdo qd conuincit inexistenti in ipso ipsa sunt in oratione q
e declarante claris diceset q dicitur in 2do modo dicen-
di p se e d dicitur d oi quod d finit p sunt subu aper-
ta ex exempla huiusmodi sunt qdo d dicitur passio res
d suis sub. ut ho e ritus me n nite hoi ut suo subo

Not: 10 e ho ponit in d fine ritus. nota hic so ex C. 10. cum
d subu ponit in d fine d dicitur ad n n tunc e quasi
subu constitueret intrinsece d dicitur d dicitur sed tunc
q ponit in d fine tanquam terminus e sustentantur

Not 2 qda d finis nota 2do ex Sab: c 4 + 34 qdo e
d dicitur d e d d fine subu n e illa d finem p d
omnino extrinseca sed d fine fontem illa uidet q d d
d d finitum sibi intrinsece n sint ratio e qd alias con-
traderet p qd modus dicendi p se cum quanto in quo
ponunt ppones illa n qly coniungit ead extrinseca p se
in effu respet qd e carie: at alij contra quos agit
Sab: c 10 lib: 10 d pponit. nempe eand pponit diverso
respet e in 2do e 2to modo dicendi sed n e ne-
cesse hos modos confundere in eos possim favore
omnino distas nota 3 qd qd n d d finitum a.

Not 30 d fine nisi nostro modo conueniendi magis ad ming
applicato sicut p p p p p se e illa in qua d dicitur passio
d subo ita illa in qua ead passio affirmat so d
d fine subu aut 2do d d d dicitur d subo aut 3tio d
d d d dicitur d d fine subu itaq n solum ista ho

De gradibus necessitatis sive modis dicendi p se. 248.

Qritus Qriti modi sed ex iste aut rante e nite
 ho e apty ad ridendu aut rante e aptu ad ridendu.
 nota qto. cu p dicaty ptes d genere ut ait e ho
 licet ait fit d eia hois n tr huc p tinere qa ho n
 p dicaty indirecta p pone d aiti qz hic requit atqz t
 his n e dubiu. Dubiu vero p m e d qouta
 pafionib. q sub disjunctio conveniunt futo exemplum
 dat Antea par vel impar respu numeri p in Corp.
 licet ppositio in qua p dicaty una talit pafionu non
 fit p se in rto modo cu n fit d oi tr ea in qua
 utraqz pafio p dicaty sub disjunctio e in rto modo
 p se h est hctis hic. Ob. hae pafio contenit nume
 ro in coi in dterminate numero aut in particulari
 ut ternario dterminate rto unu membru consen
 quaty n erit d oi ac pnt nec in rto modo dicen
 di p se p pones ex pafionib. id dicitis ee primi
 legi atqz et sufficere si conveniant contentis sub nume
 ro disjunctio. Ob. rdo numeru ponit in fine pafio qo
 cu dies numeru e par huc p tinet p in Corp. nume
 ru n e fite dterminati cu possit habere oppositu p dicatu
 rto dubiu e d distio dnu dntib. p dicatis d suo genere
 sub disjunctio ut ait e rante vel rraite p negative qa rante
 e rraite n infunt aiti fte se quod tr Antea requit qo.
 p tm rae inferioru contrariu e in hoc p dicato par
 vel impar sanu vel agru na primu me numero qua nu
 mery in coi fte aiti qua ait possit tr dici qz reducti
 ne p tinent ad hunc modu dicendi p se hctiu dubi.
 n e compafio inferioris p dicatur d superiori ut ait
 e rite p negative tum p rae p pima qa rite n
 me aiti tum qa n e d oi sed dices qd si addatur

Not qtr.

in dubiu

p

Ob. p

p

Ob. qo

p

Ob. dub.

tertium dub.

p

A. 2. De retrogradu necessitate sive de modis dicendi q se.

Dub: 4^{tu}

4

Rz

figura parte dicenda aliquid autem e rante q inferig
 hinc n p dicari d superiori sed d hore uij reppu
 e in dno modo dicendi q se qtu dubio. e qd dnat
 passio superioris alimij gradq d inferiori ut ho e
 potens sentire qz in Corp. huc ptinere qa centu e
 hanc pponit n ee p auident sed q se in fit abance u
 ritatis atq ad nullu aliu modu ex quatuor pt redn
 u qz ptinebit ad dnu nec obstat sol qz objiit c. s.
 t. 4i fitu daba: alias 13. qz siue hunc uel illu trian
 gulu habere tres angulos aqnes duob: rehis fit siue
 sophistico modo uno aduersarij concludunt n ee p onel
 q se qz negando conseqa' na' scilicet q n siuanq trian
 gulu in coi habere tres angulos aqnes duob: rehis
 etiam si siuanq hunc triangu' habere in parti q uer
 e na' ex hoc qz suo hore qz sensitiu n suo igit aut
 ee in coi sensitiu n aut negat Antes ee pponit q
 se qz hoc aperte liquet ex textu nec obstat dno fines
 dno Top: loco ostens ubi uolunt dicere Antem qz
 geometria q se fiat triangu' habere tres angulos aqnes
 duob: rehis p auident aut qz triangu' qylateru q
 e pter triangu' eodm habeat qz sensu ee qz p auident
 fit triangu' ee qylateru unde siue qz triangu'
 habet tres uglas aqnes duob: rehis qz hoc qz fit qyl
 lateru e siue p auident qz n ee contra nos. n ee
 obstat sentis quod nonnulli dicunt inferig non assumi ad d
 sine passiois superioris neqz n. sensite d finit q hore
 sed p aut qz ad fitu modu sufficere si aut fitu passiois
 fit in sine passiois aut si contineatur sub passiois
 fitu qz hinc Antes hinc n fuerit mentione in colligit
 ex ordine huius modi ut n fitu modq supponat pmitu

De modo adu negotis sine & modis dicendi p se. 249.

Et sic dicitur quod quodammodo passio conuenit subiecto ita et conuenit contentis sub illo subiecto dubium est et proponitur in
quodammodo predicatur subiecto generis vel predicatum entiale superius
us passione ut homo est illud uoluntarius uoluntarius non haec sunt
genera ad illud potentia humana et uoluntatem
humana et in corpore affirmatiue sufficiunt nisi futurum
ponatur in ordine ad alium contentum sub predicato subiecto
dubium est et proponitur in quodammodo predicatur de se mutuo duae
passiones quarum utraque est finis et uoluntatem futurum
ut ratio est discursum utrumque non est finis et uoluntatem
sicut corpus et Sabarella lib. 2do et proponitur. nempe
c. 13. et hoc pertinere si accipiantur malitiam fortitiam non una
passio non includit aliam et sunt opposites sed nam eadem
est ratio et proponitur in quodammodo predicatur passio et distra
Sed ob: contra doctrinam hactenus datam per omnia accidentia
est contingentia et finitum et futurum quod in dixerimus
ea in se modo et se ponit quorum subiecta ponuntur in ordine
predicari et in predicabuntur quibus accidentia erunt opposita
res in hoc modo et debere predicari ita finiri et futurum
ut sic dicitur non autem omnia accidentia sic predicantur ut in
et congrua est alba. ob. 2do qualitates elementorum ut ignis
et caliditas conueniunt illis hoc modo nec tamen finiri
unt per elementa quod ad eam modum falso recipitur ut futurum
ponatur in ordine ad qualitates elementorum uel auri in
remisso uel summo si 2do modo tunc finiri et ele
menta si se et per eadem finiri ut sunt se et se
subiecto conuenientes. ob. 3. in hac opposita mixta et alba est
optico 2di modo et tamen albedo non finiri et nixem
et in certa dissonant semper finiri et nixem sed nos

sub dub.

dubium est

R

ob.

R

ob. 2o

R

ob. 3

R

A. 2. De modo gradus necessitatis sive modis dicendi p se.

ead ignorare sunt in hac p[ro]p[os]itione luna eclipsat
n[on] quis eclipsis d[omi]ni q[ui] Luna n[on] est sol & stella
sunt obscurari sed talis d[omi]ni ex certa cau[sa] un[de] sunt in hac
p[ro]p[os]itione luna obscurat & magis dicendi p se ita in priori
tertio modo. tertio dicendi magis p se d[omi]ni b[er]t[ol]o t[er]t[io] 23. et id q[ui] n[on] d[omi]ni
aliquo alio d[omi]ni est infra q[ui] igitur d[omi]ni p se dico hoc modo
dicendi continent[ur] t[er]t[io] p[ro]p[os]itiones in q[ui]b[us] d[omi]ni adiacens d[omi]ni
cat[ur] d[omi]ni substantia ut hoc d[omi]ni n[on] haec sola e[st] q[ui] n[on] d[omi]ni d[omi]ni aliquo
alio d[omi]ni in sola per se existat audentia vero d[omi]ni
d[omi]ni alio in inhaerent un[de] d[omi]ni solis hic magis d[omi]ni d[omi]ni
p se existendi ita cor[am] apud Toletu[m] hic dubitab[ur] p[ro]
utrum comprehendant[ur] tam ead[em] qual[is] p[ro]p[os]itione in
hoc tertio modo. Themistio. n. et philop[on]o apud Tol[er]o putat
sola[rum] as[er] substantias comprehend[er]e sed h[ic] in cor[am] apud Graec[os].
Zab[ar]. p[ro] lib[er]o d[omi]ni p[ro]p[os]itionib[us] neq[ue] ead[em]. Et ead[em] illas
p[ro]p[os]itione n[on] illig[er]e p[ro]p[os]itione in h[ic] h[ic] in q[ui] p[ro]p[os]itione d[omi]ni
n[on] habeant p[ro]p[os]itione in h[ic] h[ic] comprehend[er]e. dubi-
tatur ead[em] an iste tertio modo sit p[ro]p[os]itione d[omi]ni an vero
t[er]t[io] d[omi]ni q[ui]d[am] volunt p[ro]p[os]itione d[omi]ni sed resp[on]dent a Zab[ar].
l. c. c. 3. et q[ui] q[ui] q[ui] ante hic ingrit p[ro]p[os]itiones p se
ha[n]t n[on] q[ui]runt a Logico p[ro]p[os]itione d[omi]ni n[on] aut curat
toq[ue] magis existendi resu[m] p se simpliciter hoc n[on] phy-
sico e[st] addenda e[st] q[ui] p[ro]p[os]itione d[omi]ni nec d[omi]ni q[ui] ante
ponat simplices terminas ut ambulans q[ui] n[on] p se
existit p[ro]p[os]itione q[ui] p se existit d[omi]ni n[on] explicat ambu-
lans n[on] p se existere p[ro]p[os]itione vero sic facile colligi
p se d[omi]ni. Quarto dicendi magis p se e[st] illud
quod p[ro]p[os]itione ipse in[ter] uniu[er]s[is] ingit ante hoc capite

A3. d. 3. gradu necessitatis suae de universali. 250.

linea e' oppositio in qua coniungitur effectus et causa
externa q' p' se causet effectum ut in gulato interit
a in gulatione in gulatio n. p' se e' caa interit' colu
liquor go et distinguuntur hi quatuor modi sic aut
in p' d'ca' verbu' e' s'cu' adiacens et si q'dem p' d'ca'
d' s'ubsta' erit tertio mod' aut p' d'ca' est tertio
adiacens et tunc si coniungat effectum et caa ext'ca'
ut erit 4'q' si p' d'ca' e' e'ca' s'cu' si p' d'ca' ali'
qua' t' unig' sine s'ubsta' adg' d'ca' e' modis p'
se opponunt ab s'ubsta' s' modis p' d'ca' aut ab s'ubsta'
tunc e' q'do p' d'ca' p'ponis neutralit' n'est ut d'ca'
ita ut neg' s'ubsta' sit d' sine p' d'ca' nec p' d'ca' d'
d' sine s'ubsta' ut aut e' in q'nt' et hic opponit' duob' modis
modis p' se adg' e' q'do verbu' e' s'cu' adiacens p' d'ca'
d' auidente auidencia n. p' s'ubsta' existunt n' p' se
ut ambulans e' et hic opponit' tertio modo p' se s'cu'
modis p' auidens e' q'do coniungitur effectus et caa ext'ca'
ca p' auidens effectus ut hoie ambulante corrumpit
nam corruptio e' ambulatio nec ambulatio p'
corruptioe' . Art. 3. d' 3'is gradu

necessitatis suae d' uniti

Unitate isthic n' accipit' ut in p' d'ca' s'cu' illig'it'
maxime necessitatis gradu q' reperit' in p'ponis. d' q' ut
q' sit adaequat' unitati suae s'ubsta' et illud nec ex
dat nec ab eo excedat duas aut affert s'ubsta' d'
tunc utis b. ii. et alia 36. prior e' ut d'ca' q' prior d'ca'
utiq' et d' si sit et p' se et s'cu' q' ipse ut homo
e' d'ca' rante convenit hoie quia: ho' ho' e' n' qual'
aut q' melig' illig'it' ex rda d'ca' q' e' ut d'ca' e' rda d'ca'

prior d'ca'
utis.

rda d'ca'

A. 3. De 3. gradu necessitatis siue & uniuersali

qdo in quolibet ea so monstrat quasi dixeret 3. gradus
necessitatis gradus & qdo predicatum predicatum & quolibet
contento sub subo & so omni & subo illig pponis
ita ut so inty subo & predicatum n fit aliud subum
cui prius conueniat qdo ut foris ratio constituta
tina subo fit ratio rdu qua conuenit so predicatum
3tio ut p hoc subo conueniat ualeris oib qly con
uenit et hoc subato n conueniat ualeris ex qly
colligit so tm eas ppones hic comprehendi q hnt
predicatum conuenibile in subo uno in statos dicit
linea quaterq linea & conuenit relictudo itgi n
et linea in cor na ut sic pt & ad uerua sed linea
aliqua partis q noie careat cui soli es oi conue
niat relictudo colligit qdo hic n comprehendi
ppones in qly predicatum infra superior uel superior
posio & spe inferiori ut ho & scripturus q n con
ueniunt so hoi sed auti. Dubiu in e quoda Antes
dicit p se es quat: ipse id e a ratio dubitandi &
qa in fine a, unitis, posuit hoc duo ut inty se diu
uerfa & ex ppatio in hoc caput p se replint sumi
so ut opponit ei q e p uicidens qdo ut opponit
ei q e p aliud (exempli gratia inqt Batig ho p
lit p se n p uicidens sed sentit p aliud n p scriptu
p hoc uicidens q e aut n p hoc q e ho si ipse
auipiamy p se so modo n erunt idem p se & qua
terq ipse fer p se latiq patet et ita sumit in rdo
gradu necessitatis modo dicendi p se ut e geny in p se dicendi
p se fit uero auipiamy de modo ite omnino
sunt p se & quat: ipse & so et ff gradu p se

Dubiu in

q

gradu necessitatis modo dicendi

De 3. gradu necessitatis suae & uniuersali.

251

in quo futuru e dubiu zoru e & pponib. ni qd p roru dubi
dicat p pponib. qd p roru utru sunt uter uis
opio agud sab. l. z. & pponib. necno's cap. 6. h
p ppones uter ratio sumit ex utraq. & fine
puid n. fuit, ut e, p oi ma ex se et quat:
ipm sed p dicatione generat p ximi & talis go pbat
m. l. qd extra controversia & dicta ppones e
oi ex p se p modo na p dicatione conuenit oi contento sub
pe et p terea gery certialit conuenit p p q uero sit
quat. ipm pbat qd si ho quat. ho n e aut fure ord
aut p aliud n p se paterias aut ofio e uate i qto
ni quilibet et p monstrat, sed gery p in fine mon
strat & p go pbat m. illud e p roru futu m q
& p dicatione n m pcedit aliud futu cui p dicatione p roru
m p sed n e m qery et p aliud futu p roru go p roru
& p roru futu p roru in sab. l. c. q doctrina hanc
sumit et pbat ex p roru dicitur pponis n e m p roru
modo dicenti p se pbat aut hoc p ex fine huius
capitis ubi fides requit conuenientia p dicatione & futu
se gery et p roru n conuenientia pbat m qd in d q
lancro monstrat qd habeat d angulas aquies dubb.
rebus dicitur fides n e utiq sine p roru utem co q
sit in plus ad e q p dicatione latig pateat pbat roru ex
fine sequentis cap. l. ostendit qd p roru generis d
pe n sit e p roru na id ibi d futu p roru qto
ord satis separatis p cogite qd conuenit p dicatione
ad huc p dicatione m futu illi d suo dubitatu an sit
p roru & contra qto ord p reliqs relictis & hoc

pe

A. 5. De 3 gradu necessitatis sive de universali.

solo separato caloris non convenit sed solo hanc sepa-
rato s. s. in hunc convenit. interis adde brachis qd
sunt actus qd aut respu hanc n. & predicatu utel hunc
p hanc n. in p. act. qd. me ut argta p. ex dab. ad
primu dicit hanc n. aut n. p. se nam illud p. se
p. hunc p. t. accipi so ut figure qualescumq. primu
sunt interseum sive mate sive fonte q. et sic
p. p. hanc generis d. p. se e. p. se d. ut tantu signa
p. principiu fonte q. ad equat. sicut et accipi hanc
ab ante hanc aut modo dicit p. p. hanc n. sunt p. se
dicit. qd. aut hanc convenit p. aliud sed p. negatio
sequela qd. ut p. aliud convenit at predicatu sicut et
in p. hanc mediu qd. aut aliq. n. convenit sicut quat.
ipse n. hanc recipio ponit aliud mediu p. quod locu
venit qd. convenit et p. illi quat. ipse imp. felle
p. nonnunquam excludere p. aliud ut qd. e. mate
interseum et p. ximu ut hanc e. ut ad eda p. hanc
e. sicut primu actus eo sensu quo hanc accipi hanc
Subiu hanc e. d. p. hanc. in qd. p. hanc. e. d. e. hanc
p. hanc d. sicut emanationis utel p. hanc ad hanc
p. hanc necessitatis dant n. nonnunquam p. hanc q. d. hanc
hanc in hanc ita et una immediate fluat ex p. hanc et
fit ead. ut alia fluat s. g. ex hanc q. p. hanc admi-
ratiu p. admiratiu velle p. ut calid. e. s. affirma-
tive ratio sicut ex ead. qd. oes eius modi p. hanc
non convenit sicut et ex ead. fluunt quatenus ipse
e. quamvis una p. hanc p. hanc ex eadem fluat

10. 10.

20

negando
dub. 3.

R

De gradu necessitatis sive de uno universalis 252

quod altera p quo nota ex ead. l. 2. d. pponit. ne. Nota
 cuius c. s. duob. modis aliqua pponit appellari pmi.
 ma aut rae cae aut rae tm futu sa rae cae
 s. illa qto inq futu et plicatu n impedit media
 caa qua dmonstret qdcatu d futu sa rae futu tm
 qto n e aliud futu cui pmiq infit qua hinc tte
 tu caa p qua p bety unt pates ee aliqua pponit sa
 rae futu n tu rae cae quamvis n contra nam qto
 ppositio e sa rae cae e ee sa rae futu exemplum
 e do e ritis hae n ppositio tte caa p qua pbari ut
 nimiru admiratiuni n tu tte aliud futu pmiq hore
 ex qh colligit falli eos q hntas ppositos uolunt n
 e unites ex eo q putant ee uera pponit sa ee
 unites in ea pponit qua fates agens d pmiq pmi d
 monstret uocat sa ee immediata na fates ubi illud
 pmiu rae cae qua pmiuitate sola pmiuita pmiua
 sunt hie uero illud pmiu rae futu d pmiuitas
 e pafionib. hie conuenit d qoy loquuntur ga fere hie
 te pnt dmonstrari q fieri n possit nisi tm ideo dnt
 unites, sa sunt d qo ubi n n pnt ee sa rae cae
 alias n possent dmonstrari. Ultimu dubiu e d
 pponit. in qb. pntant pafiones sive sa sive ead d
 dtra constitutina uel d seipis mutuo p si futu ma
 lib auipiaty e unites ut pates si fates hinc impone
 e tm reductiue dnt unites ga una pafio uel
 dtra n e pmiu futu q ee ultimatu hanc p dnt
 IX Caput 5. quot modis crety una uel et
 quato cognoscit

Dubult

C. 8. Quot modis error circa uti et quoto cognoscatur

Assignata nota utis transit Antea ad ostendendum erro-
res circa illud et inveniendum eius cognoscimus primus error
Error 1us qd aliqua passio alicuius speciei cuius nō est nisi unum
aut alterum individuum tunc dicitur tali uno vel altero in-
dividuo demonstrantes arbitramur nos utique demon-
strare et tunc nō demonstramus exemplum dat Tolety
si qd v.g. inquit demonstrat luna obscurari nempe
hanc qd una est existimans hanc esse primus factus tunc
peret ut eclipsari nō illi inquit ut hanc luna est sed

error 2us qd

ut luna est et tunc speculatio error contingit ut aliqua
affectio in multis inferioribus per gradum superiores
ita inominatus est tunc si qd est illis inferioribus demonstrans
affectione putat se utique demonstrare factus nō est illis
inferioribus sed dicitur eorum superiore et inominatus qm
de se demonstranda fuerit passio exemplum ponit
Tolety hoc qd credi in equo hoc et multis aliis nō per se
specificas eorum nec qd alia sunt qui nō est aut qd
predicat in tunc per aliquid eorum inominatum tunc si aliquid

error tertius

error est qd qd invidens in veru factu uti pōt esse
utique convenit illud auget ut aliqua limitatione ex-
empli quod Tolety est si qd dicitur sententi demonstrans
q augetur credit se utique demonstrare quod uti ui-
venti sententi in augeti sed nō demonstrat nam ui-
vens sententi est pars seu spes viventis dicitur qui loquitur

compositio dicitur
partes 1. a.

monstrat augeti quo ad posterius regula cognoscitur
de quibus utem continet duas partes 1a est qd
remittit oib ceteris p illud q factu conuenit

Co. qd demonstratio fit ex necessarijs et p se.

253

adhuc passio convenit futuro d quo inhabitat an sit
primu. Ita e qd hoc solo futuro remoto d quo du.
bitatur an sit primu passio reliquis n amplig con.
venit exemplu. Antis e si sanguis aere m e hater
se 3 angulos ablato p quilo aere adhuc convenit 3
angulo habere 3 angulos et id fit remotis aq. late.
tib. go hoc duo tunc aere ei ex lateris n sunt la
tata ad 3 angulos contra aut sublatu triangulo
e moventib. reliq. adunib. vident 3 anguli 3y
go e primu futu.

eda pars.

¶ Caput 8 quod demonstratio
fit ex necessarijs et p se.

Antes hoc miserat docere demonstracionem quodore ex
necessarijs sed qd plures dant necessitatis gradus aliquan.
tum differens applicabit eis gradus hoc eo capite re.
quirit ad id e pbandu et qd ut videtur e quid totu
et pbandu explicat pbandu p angulo Antis so illa fit
p se q sunt necessaria demonstratio pbandu ex necessarijs
go ex qd q sunt p se pbandu N. q sunt p se aut
sunt d sine futu aut futu d sine pbandu sed hanc
utraq. sunt necessaria go q sunt p se sunt necessaria pbandu.
m. demonstrativa sua e d qd q n pnt alib se ha. 7.
bere go e ex necessarijs qd necessaria et n alib se habere
sunt ide S. tho. aut et caret. nolunt Antem pu
bare demonstratio e ex necessarijs ex eo qd fit ex qd
q sunt p se utraq. porro ratio demonstrandi. pbandu.
lis e da Antis pbandu e quatuor sunt cae pp quaramus qd eate amib.
tunc futu quod habuimus p e qd e lat. d. organu m. tenci futu.
1a

C. 6. qd' dicitur qd' fit ex rebus et p. l.

2da
3a.
4a.

q'libet aut interit ipse fians tunc n. fallit q' dicitur
fieri eo modo quo ante fiebat 2da e' qd' dicitur qd'
rit aut mutatur q' qd' fiebat. tertia qd' obliuiscit
nunc intelligitur qd' perit mediu' p' qd' fiebat. con-
fione iam qd' sic anteq' fieri pot' fieri ut aliq' sit
incoluimus 2do ut res sit salua q' ut n. fit obliuiscit
confione' sic ut conclusionis rati' animo veniat. tto
pot' interire mediu' reliq's manentib'. E' n. contin-
gens tunc sic illo q' se salua putat se rem referi
re q' perijt mediu' is antea e' n. fuit p' illud me-
diu' sed q' fuit et p' mediu' contingens pot' ignora-
re se salua e' integra re etiam si perijt mediu'
qd' p' illud antea rem n. fuit q' dicitur. M' q' quod dicitur
res e' continua tali p' dicitur tam dicitur pot' fieri aut
si percat mediu' et t' res adhuc fuit tunc ante n.
fiebat p' illud mediu' q' si semel fuit res p' aliq'
mediu' semp' fuit p' illud q' dicitur. n. q' si mediu' e'
contingens n. continget' necis ut se qd' poterit abe-
re ita ut res maneat salua perire. n. huc e'
ide' qd' abe' ex p'lo p' dicitur res erit clara fit huc e'
modis p' mediu' contingens q' p' ex p'lo p' dicitur
qd' qd' geometrizat e' aut t' geometrizat qd' e' aut
ia q' geometrizare e' contingens poterit ita abe-
re t' t' maneat aut poterit qd' fieri ut t' fit
aut et t' ut aliq' salua e' salua e' rati' p' qua
erit t' n. obliuiscit hanc e' aut q' mediu'
illud ut abe' n. erit ca' ut t' fit aut. sed una
habiam. p' dicitur. has p' dicitur in p' dicitur alig' dubia p' dicitur ut t' p' dicitur

quod dicitur fit ex necessarijs et p. l. 254

quare madā d monstrendi quocumq; partes recte p.
 des intentu nō p. l. g. e affirmativum in rīa figura
 at q. i. n. concludit q. brevity cū Rub. hac cap: q. 3. n. 16.
 p. pone negatū et q. se conuenit q. d. aut termini sunt con.
 uentibiles bene concludit in rīa figura q. aut conuenit.
 q. p. bat Rub. et q. e. quod oīa q. sunt p. se sunt negatū n.
 E dubiu q. aut d. oīa negatū sunt p. se p. bat nā q. con.
 uent rei ex hypo: q. d. d. tatis id conuenit p. se p. con.
 uent ai contento sub futō et ai tempore sine q. negatū
 e conuenit rei ex hypo: q. d. d. tatis q. p. se p. bat. N. q.
 alios quod conuenit ex hypo: q. d. d. tatis p. se conuenit p.
 auidens. etū dubiu E quare fates dicat que sunt p. se.
 hnt p. d. icatū d. sine futō aut futō d. sine p. d. icatū cū
 ta fut ad huc duo modi dicendi p. se p. l. ten hic loq. tū
 d. q. s. p. p. onib. p. se quere p. d. icatū ita in futō ut possint
 adhiberi ad monstrel potissima. dubiu tentum E utru rectu Dub.
 Anter recte assignavit eas q. b. corrupitū sua sed hoc
 diligentig ingrandū E.

Dub. etū

Quaestio d corruptione sua

Art: 1. v. sua amittit q. eas
ad Art. distas.

dicenda p. in Conf. hoc cap. q. r. ant: p. et dō suam p. m. p. d.
 n. posse amitti ex hoc puncto q. orit ex re destructa uel
 ex pparatione medij p. bat conuexio negatū futō aut p. d. icatū
 cūo E hic p. se illa E et conuexio medij p. p. quod p. d. icatū
 in futō, n. possunt destrui in futō a bona ueritatē sed
 necessitate ex hypothesi q. d. d. tatis unū Antes has duas eas

9. A. 1. *U. scia unitatibz p̄ cas ab arte dicitas*
 n̄ attulit quasi d̄ facto possit scia p̄ cas d̄strui sed eas
 attulit ex quadā conditionata suppone et quod posito q̄
 ob. corrumpereb̄ t̄m scia et scia cessaret. ob. ut fieret
 eandem consione sciam p̄ plura media et tunc licet
 periret complexio uniḡ medij in consione t̄m possem̄
 adhuc scire illa p̄ alia media p̄ ex p̄bes q̄ p̄tere
 consumi scia cessante medio sc̄ in d̄ste nam si con-
 sio sit scibilib̄ t̄m p̄ unū mediu tota scia periret p̄
 plura media tunc periret ex parte et quod ad scibilib̄
 p̄ illud mediu p̄ d̄st. Dicendum 2do si periret scia sc̄
 Om 90. que ad oia scia p̄ fine dubio periret scia si aut t̄m que ad
 unionem aīe et corporis t̄m periret tunc ex coi et theo.
 * logoru quid Casp̄ q. r. art. 2. n̄ periret scia quantum ē ex
 in separationis aīa a corpore q̄ disputat̄ in libris
 d̄ aīa p̄ hoc loco breviter sic d̄bat̄ in Casp̄. aīa et aīa
 inhaerentia t̄m t̄nt p̄t̄e ead̄ corruptionis p̄ et q̄do
 a suo contrario expellunt̄ 2da q̄do d̄fic̄it ead̄ malis
 scia q̄do d̄fic̄it ead̄ conservans sed p̄ separationis aīa
 a corpore nihil horū fit quante est ex in separationis
 q̄ d̄bat̄. m̄ n̄ ē reunit̄ in p̄nente errore q̄ contra-
 riḡ ē scia p̄o nec d̄ca scia scia q̄ ē aīa p̄o nec
 ead̄ conservant̄ q̄ scia conservari p̄t̄ in aīa aboy
 organis corporeis unū colligit̄ scia p̄ separationis aīa
 quo modo mutari in in statu aīa separata fit m̄ p̄a-
 dens ab auxiliis corporeis in hoc vero statu d̄pendat
 Antea aut̄ videt̄ illi p̄ se si periret scia unū p̄t̄e
 inhaerēt scia quare tollit̄ et quo ad hoc p̄nt̄e oīs d̄-
 fic̄itas ex hypothesi. n̄ q̄ periret aīa periret scia
 Om 90. Dicendum 3. oblivioni ē sufficienti ead̄ amittende

Ut: Scia amicitia p[ro]p[ri]as ab arte d[ist]as. 255

scia p[ro]bat[ur] ex sub. q[ui]a utraque ca[us]a conservante
causat id quod e[st] conservandu[m] sed memoria e[st] ca[us]a
conservans scia q[ui]a si illa percat cessabit scia nota Not.
circa hanc consensu[m] tunc dari oblivione[m] n[on] q[ui]o notu[m]
tarie relinquim[us] aliu[m] sciendi sed tunc q[ui]o recorda[m]
ri volum[us] et n[on] possu[m] p[ro] defectu[m] specieru[m] sensibilia
a q[ui]o dependet conservatio scie[n]tia nota r[ati]o hic illud Not:
e[st] scia actuale n[on] habituale illa n[on] e[st] q[ui] experiri n[on]
p[otes]t p[ro] oblivione[m] medij et r[ati]o q[ui]a illa e[st] q[ui] habet p[ro]xi
me[m] p[ro] d[emon]strat[ur] qua[m] artes hic tractat. Ob. 10 p[ro]p[ri]e
p[ro] quos scia congruim[us] recipiunt in illis ut in suo
sub[jecto] e[st] aequale sunt immates ac ipse illis q[ui]o p[ro]manentib[us].
illis et si interveniat oblivio scia p[ro]manebit consequent[er] q[ui]
oblivio scia n[on] tollit p[ro] p[ro]senti nobis sufficere illis
in cognoscendo et memorando dependere aphantasmata
q[ui] si turbent aut evanescent faciant ut illis n[on] memo
ria officio n[on] fungant. Ob. r[ati]o ut habeat scia n[on] e[st] ne
ipse habere cogne[m] p[ro]missarum actuale et p[ro]sente q[ui]o
dicit oblivio medij nihil omni[um] possu[m] habere scia d[ist]
cto p[ro] d[ist]ere p[ro]sente a cogne[m] p[ro]missarum ut habeat
scia quare aut hoc fiat d[ist]u[m] e[st] supra cap. r[ati]o. p[ro] r[ati]o
art. 8 con. 4.

Ant: Sed ut: scia habeat con
trarium a quo d[ist]ant possit.

Nota 10 p[ro]p[ri]em e[st] ca[us]a p[ro] qua[m] audentia inhaerentia Not: 10
d[ist]ant p[ro]t[er] q[ui]o d[ist]u[m] ant: q[ui]o d[ist]anti notanda r[ati]o. Not 20
errore[m] differre ab q[ui]o falsa, falsa n[on] op[er]o e[st] iudiciu[m] p[ro]p[ri]e error differ
tum contrarium vero p[ro]habiti, ita t[ame]n ut iudicat p[ro]habite error ab q[ui]o falsa.
aut e[st] iudiciu[m] p[ro]positu[m] contrarium vero n[on] ita ut iudica
at[er] n[on] iudicium dicendu[m] e[st] scia p[ro] contrario habere errorem om.

A. 2. Ut scia habeat contrarium a quo obtinui possit.

a quo obtinuit ita d. Tho: apud coses hoc casus dicitur
sub: cap: 2 q. 4. pbatz cosis ex subeo p quoru cicia sunt
contraria ipsa sunt contraria cicia erroris et scia sunt con-
traria go error et scia sunt contraria et consequenter pat-
et mutuo destruere maxime in neutro huius in fit a via
pbatz M ga cicia sunt ide quo ad re in d finitio pbatz
-m. ga cationes: ciciales scia sunt hae ut fit cognitio no-
ra certa evidens (illegitima evidentiali ob: a sub:) conditio
vero ciciales erroris sunt ut fit cognitio falsa incerta
incertus pbatz edo pbatz pseudo. et demonstrativus
sunt sibi contrarij p fine et effum sed fines illoru et
effu sunt error et scia go sunt sibi contraria quares quato

qdo fiat error.

Ob. p.

fiat in nobis error se fieri ex perturbatione speru sensu
sibilium et phantasmatu his - n. confusio facile dat locus
falsis imaginationib. et apprehensionib. Ob. p. contra con-
fionel contraria sunt sub eode genere error et scia n. sunt
sub eode genere go n. sunt contraria maior pbatz ex d fine
contrariu minor pbatz mo ga scia et sub habitu veritatis
error aut p xime e sub ope falsa generice sumpta se fut.
fuerit si contraria sint sub eode genere remoto. Ob. edo
contraria ont se posse appellere sed scia n. fit a quo appella-
latz go pbatz -m. ga ea e vis sua et teste ante ut
n. possit removeri assensu ut fit certz et evidens se
negando -m. ad ptem se n. posse removeri scilicet et assensu
durante cogne actuali medij posse aut aperte hinc - n.
pl. int. removere perturbatione p dicta speru sensibilium et appari-
ri ianua a se. falsis. Dicendum edo scilicet actuali
et error et extreme contraria et absolute magis. Distin-
quam error et opo falsa et iteru qual error et

En edo.

14. scia habeat contrarium a quo destrui possit. 256

Opio vera & bar ga opio falsa et error ite opio
vera et error differunt ut mediu et extremu sed error
et scia differunt ut duo extrema nihil n. magis erro-
ri contrarium e qua qz e certu et evidens at opio
vero e incerta et incuidens cu tm fit & babiliz vera
opio aut falsa n. e ita falsa ut putet nequis vera
ite scia nihil potest magis ee contrarium qua qz e
incertu et incuidens ita ut putet evidens at opio
vera cu vera fit magis accedit qua error et opio
falsa cu n. putet nequis vero n. tm difcedit qua
error a scia qz ut illas nota nos posse dividere atqz
illinos in veros qz veru dicunt et falsos qz falsu di-
cunt inty priores numerant scia et opio inty posterio-
res error et falsa opio itaqz hinc aparci qz sub genere
proximior qz e atqz dicens falsu disjunctiu sint con-
traria error et falsa opio ut duo extrema item sub
hoc genere atqz dicens veru disjunctiu sint contraria
scia et vera opinio absolute tm sub genere remotiori qz
e atqz disjunctiuus illty qz error et scia sint maxime
contraria opio aut vera et error opio falsa et error opio
vera et falsa n. sint extreme contraria ex qbz colligit qd
dicendu fit ad argtu illud in post qd dicitur ant: Edo e oppone
contraria qz huc distulim et qz erat vera opo et error
et contraria n. n. contrariant qz pice ut extrema sed ut
extremu et mediu quare n. e vera illa distio casu in
dicunt error et vera opo ee et contra extrema sub pro-
mo genere opis cu illud n. habeant col nam opio e sub
hoc genere atqz disjunctiuus veru dicens at error cu
falsu dicat n. pt ee sub illo genere qz nec sub opo cui
n. n. convenit geny superig nec inferig convenit.

Not:

C. 7 et 8. Quod sit ex primis proprijs et petuis et utriusq.

In Cap. 7 et 8 quod demonstratio sit ex proprijs principijs et petuis et utriusq.

Pergit autem ostendere demonstratio eadem et quod c. p. duas ostendit priore et quod demonstratio debeat constare ex primis proprijs posteriori et quod debeat et de reb. utriusq. et de petuis priore parte probat ex contrarijs principijs proprijs que sunt una et si aliquot principia non sit extraneum sed si non sit eorum pluribus suis quod si conditio requiritur probat inde quod non est transcursum et genere in generis et de principijs unig. scilicet ad demonstrandas conclusiones alterius scilicet ut si quod conclusionem propria Geometria vellet probare ex principijs arithmetice et confirmat quod extrema et media demonstratio tota est ex eodem genere alius est sibi mutuo accidentia ex quo fieret ut non efficerent scilicet et de rebus proprijs probat sequela nam media et conclusiones non potest coherere sibi aliarum suarum pro se nisi fuerit et oba sunt quadammodo unum et habeant inter se aliquam subalternationem aut affinitatem tunc non bene potest fieri ut una accipiat sua principia ab alia adhuc non manent propria et illa huius generis nota ex Aristotele et Coris. in hoc caput. oba suarum proprietas proprie se affert et inter se pro unig. potest et generis in eorum alterius aut oba et spes que per diffinita contrahit generis ut mathematica considerat eas propriae corporis naturae quod est propriae entis et de unig. potest et res sunt eorum et sunt se alterius eadem res in aliquo accidente ut arithmetica considerat numerum sunt se Musica vero numerum ut sunt sonorum pro utriusque potest et oba disparata ut Geo.

probatio prioris partis.

Not.

Oba suarum proprietas
us.

Edo

30

qđ fctio silog pri: pprijs p petrus et utio. 257.

matia considerat quantitate continua suad: discretas
qđ igitur fctio dicitur in transeundum in genere in qđ
illud qđo fctio in obia sunt disparata et a corde confir-
mat ex eo nēcia quavis fctio dmonstrat pprijs
papsiones se d pprijs papsiones n pot dmas trari
p primipia coia plurib. suis in se n subordinatis
qđ regent pprijs pbat. n. qđ papsio q pprijs ē hē
cat pprijs p quam immedate huic fctio inē qđ
p primipia coia n poterit pprijs papsio dmonstrari
nec n. nīl fctio geometria dmonstrat reba linea ēē
pulcherrima qđ pulchritudo n querit linea quat: linea
considerat a Geometria et quat: reba sed sub alia eā
posteriore vero copitū pōte qđ ē dmonstrē ēē d qđ
petuis ē utio. sic confirmat pmissa in gradientes d
monstrē sunt d qđ constantas terminis cois qđ dnt qđo fctio.
ēē qđ terminis n fctio. b. sed utio. et nēcia pbat con-
fctio nā si confio ēē d re corruptibili et altera qđ
missam d bēd ēē corruptibilis qđ conexio p dicali
in fctio confionis ideo tm d finit qđo eā p dicali n ē
coniuncta in fctio confionis qđ n pt fieri in dmonstrē
copite aut qđ fctio agit d primipijs ea diuidas in coia - in cap. 8 qđ.
et pprijs dēncijs usq cois porro, primipiu in cois d fctio primipiu in
nīl ab fctio ēē d qđ in fctio n pbat quod fit supponit cois qđ.
n a fctio ut vnu diuiditq ab eo in primipiu cois ē
pprijs eā ē qđ obia fctio pcedit et latiq pbat quā fctio pnis: eā qđ.
Et tā tale qđ applicari pt ad pprijs obia alicui fctio pprijs
ē qđ fctio n pcedit nec ab illa pcedit huius modi primipiu pnis: pprijs qđ.
pna hnt. d fctio: obia in quoy fctio eā pbat

pluris pps
heterozis partis.

in cap. 8 qđ.

pnis: pprijs qđ

q^o extra sit ex p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is} et ulti^o.

alij diuidi p^{ri}ncip^{is} in complexu q^o sit. E oratio
constans cogulay et in incomplexu huiusmodi. E ralte
refur admirabili hic tm agit d complexis tertio
pe diuidi in p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is} demonstrabile et in incomplexu
bile incomplexu quodo ulteriq^o diuidat et q^o sit di.

dubiu.

om 10.

Indua quat. hnt eia aliqua p^{ri}ncip^{is} cu alijs p^{ri}ncip^{is}
e^o d^o sit in adaequatu fult^o et remota n^oq^ot
hoc pe e^o dubiu q^o p^{ri}ncip^{is} e^o p^{ri}ncip^{is}
p^{ri}ncip^{is} hnt eterna connexion^o cu uno quoz m^odu^o.

om 70.

Indua d^o n^o posse dari humano f^o p^{ri}ncip^{is}
tinal d^o uno m^odu^o figurato quantum e^o ex parte nostri
illib^o posse tm dari quantum e^o ex parte ip^o rei ita
ut m^odu^o p^{ri}ncip^{is} sit d^o finit^o p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is}
ois entitas hnt eia diuersa ab alijs p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is} p^{ri}ncip^{is}
bilis e^o dista cogne ce modo quo diuersa e^o ab alijs
sed entitas indiuidui figurati e^o entitas hnt eia
numero diuersa ab alijs indiuiduis fine id diuer
fal seip^o fine p^{ri}ncip^{is} sup additu e^o gradui q^o e^o
illib^o ex se dista cogne fine q^o in e^o ex se d^o
nihilis e^o suo modo q^o d^o finit^o n^o plus exigit qua
ut dist^o cogne hnt eia rei ita Corp^o ca. 7.
q^o la. ant. 3. q^o aut nos indua n^o possing d^o fini re
p^{ri}ncip^{is} ex imp^ofectione nostri illib^o q^o cognofuit
hanc indua distinctione unig^o m^odu^o ab alia ob.

ob.

Antes d^ont figurare n^o e^o d^o finit^o quodo q^o a p^{ri}ncip^{is}

q^d f^ras sit ex prin: p^rixijs q^d p^r: et utlib. 258.

De infinite p^rte loq^r lo quantum e^t ex parte non
fieri illib^{er} et d^e tali d^e fine quae ab oib^{us} possit au^gri eo,
modo quo solent humanae f^rae d^eo uniti ab oib^{us} au^gri
cu^m go indua nob^{is} incognita sint seu rae indua non p^rsu,
ma ea d^e finire ita^{ut} d^e veniant in alioru^m cogno^{sc} ut f^rae
unitu^m rae q^d p^rabile e^t f^rae p^rpetuu^m e^t aeternu^m
iⁿ h^{is} p^r n^{on} f^rae coniunctio n^{on} d^eicati cu^m f^rae p^rpetua^m
existential^{is} unita. n^{on} putant aeterna q^d p^ricipine f^rae
fuerunt h^{is} e^t ita h^{is} unitas f^rae f^rae in d^eiversis in
tuis, indua aut^{em} perierunt p^ricipine e^t sic ito tantu^m p^ro
tes potuit dicere indua n^{on} posse d^e finire in eo lapsu quad
crediderit mundu^m fuisse ab aeterno. Dicendu^m tentio p^ro
q^d indua sup^radant nomⁱⁿ gradu^m entitatis d^eialis sup^r gradu^m
specificu^m e^t quod habeant aliqua^m indua p^ripite^m u^{ic} p^r e^t
ubiu^m q^dra quantum e^t ex parte rei possit e^t f^rae d^emoni
strativa d^e induis ita nonnulli recentiores apud R^o e^t
coitem rae f^rae d^emonstrativa n^{on} plus requirit qua^m ut sit
rei rae ex hypo: q^d d^eitatis e^t p^r ead^e. Dicendu^m t^r
p^ro q^d indua n^{on} habeant nomⁱⁿ gradu^m entitatis e^t p^ripri
etate n^{on} dari d^e induis f^rae d^emonstrativa ut d^e p^ro
q^d haec d^emonstratio requirit duo p^ro p^ripite^m q^d f^rae fit in hoc
f^rae e^t in nullo alio rae rae p^ripia^m h^{is} h^{is} p^ripietis
sed supposito q^d indua careant nomⁱⁿ gradu^m entitatis e^t
noua p^ripietate d^eficiunt illa rae rae f^rae. Dicendu^m
t^ro quamvis indua habere p^ripite^m indual^{is} e^t d^eial^{is} n^{on}
ta e^t d^emonstrabile e^t du^m nos n^{on} n^{on} possunt hos gradus
cognoscere maxime eo modo quo cognoscunt utia e^t quae
solent habere h^{is} f^rae d^e utib^{us}. ita f^rae multo in

f

om 30

om 400

om 50

q' dicitur sit ex prin: nens: p'p'nis et ut lib.

locus p'p'rim e' 24 in pra atq' hinc absolute solat
dici n' dari sicut d' singlib. quamvis p'babile sit
Atle ei putasse mona n' e' demonstrabilia edm
se ga ut dicitur e' fonte uterna existentiom
fuit quod viduis n' attribuit. Dubiu' edm e' de
re p'p'rimo p'ncipioru' Arles. n' reuascendo di.
nisione p'ncipij affert duo p'ncipia iustia q' so.
lent teste Sa. in textum vocari duo p'ncipia con.
tradictionis unu' e' negatiu' alteru' affirmatiu' p'ncipij
e' d' nullo p'p' id' affirmari et negari potest q' d' quod
libet veru' e' id' affirmare aut negare p' horu' p'ncipij
cipioru' ipse nota lo ex Sab. p'ncipij. hinc p'ncipia
e' p'nt' posse auip' so fontis e' ut nondu' contracta fut
ad d' terminatiu' mea' quod coactany uocat in signato ad
e' nihil e' aliud qua' componunt' ius illa p'ncipia ep.
p'nt' in aliquo p'ncipio exempli e' d' nullo e' veru' id' e'
affirmare et negare sed hoie e' ait et hoie n' e'
ait e' id' affirmare et negare d' eode' go n' e' veru'
hoie e' ait et n' e' ait edo uis hualit' e' ut contra
cta sunt ad certa mea' q' coactany uocat in actu
exerito q' nihil e' aliud quam cum p'ncipia im.
p'licite continet' in p'ncipio ut cu' d' ait n' e' simul
p'ncipium e' n' p'ncipium ho' e' ait go ho' n' e' simul
p'ncipium e' n' p'ncipium nota edo ex p'ncipio p'ncipio

Secunda. ab:

fol:

fol 20

fol 21

duo: ad impossibile impossibile ut in comatu aliq' q' ex una p'ncipia

in demonstratiu' aliu' e' ostensiu' q' ex nens:
p'ncipio simplicit' rem demonstrat, aliu' dicitur nlem
duo: ad impossibile impossibile ut in comatu aliq' q' ex una p'ncipia

quod dicitur sit p[ro]p[ri]a: necn[on] p[ro]p[ri]a et u[er]ib[us]. 259

revera et ex altera ab aduersario contra infert
consona aperte falsa qua dicit falsitate nisi adu
uersario cogat renouate p[ro]ponere aliqua falso admissi
sa. dicitur in 1o axioma negativum n[on] p[ro]nit[er] expressi
se in monstrare nisi in probanda sunt principia
aliqua d[eter]minata aliquid scilicet q[ui] continent p[ro]p[ri]a
contradictoria ut patet in 1o exemplo supra dato et
hoc fit ab aliqua superiori scilicet q[ui] p[ro] hac principia
p[ro]bat fieri principia inferioru[m] nimiru[m] a meta:
cuius ut dicitur scilicet duo illa principia sunt p[ro]p[ri]a
ratio e[st] q[uod] ut dicitur d[icitur] hoc. c. scilicet utuntur hoc
principia u[er]itatis t[ame]n dum uideat t[ame]n principia
in q[ui]bus quasi claudis dicitur principiu[m] ut apparet
in 2do exemplo n[on] aut ipso expresso in scilicet n[on]
probat sua principia ut p[ro]bata e[st] a scilicet superioru[m]
ei q[uod] p[ro] eam p[ro]bati sunt physicu[m] n[on] dicitur idem
n[on] p[ro] affirmari et negari sed mundu[m] n[on] p[ro] e[st] unu[m]
sed plures dicitur 2do idem axioma negativum
ia[que] contractu ad uerba ma[gn]a n[on] solet adhiberi ad d[icitur]
monstrare nisi in uno casu q[ui] e[st] ut dicitur d[icitur] q[uod] p[ro]
aliquid p[ro]ferunt cogit q[uod] utramq[ue] terminu[m] exprimere
ratio consonis e[st] q[uod] si q[ui] uellet p[ro]bare contra aduer
sariu[m] d[icitur] uerba plures e[st] mundos t[ame]n p[ro]babit unum
e[st] mundu[m] q[uod] hoc p[ro]bato statim cernit n[on] e[st] plu
res. dicitur q[uod] adhibet d[icitur] axioma negativum ut
t[ame]n e[st]a[que] consis illud t[ame]n coniungendu[m] e[st] in maiore e[st] p[ro]p[ri]a
mo n[on] in minore u[er]g. ut concludas inq[ui]t Ant[ist]o

om 1o

om 2o

om 3o

quod istud sit ex prin: necnis ppe: et verbis.

Callia est autem et non est autem, dicendum est hoc autem
et non est autem Callias est hoc ergo Callias est autem et non est
non autem non autem dicendum est hoc est non hoc est autem est non est non
autem nec Callias est non Callias est hoc pro. nam foret extra
positum ad compositionem. n. inferenda fabis et Callia est
hoc est sine non Callias sit hoc sine non hoc et hic sensus
videtur obscurissimorum verborum Antis. hoc cap:

monstratum autem / pro auipientibus. et medio, quod videtur.

om 4. Dicendum est quo ad principium affirmativum illud ali-
quod auipi videtur ut longum fortis vel quod idem est auipi
expresse ut non in contractu est ad verba magis
dat Zab: in textu quod hoc principium fuit et primum
est primum metaphisice quod est veritas cui habeat per obiectum ens
ut ens ideorum ab ea auipiuntur in tota sua latitudine
et hoc casu principia affirmativa ingrediuntur
sed ostensivum ut est notant Cassus q. 2. art. 3. dicitur.
de 5. inferiores sicut videtur hoc principium concludit
ad certa magis et primum cuius sicut quod ut supra dicitur
est phisice dicitur sponte et unum principium verum naturam
vel plura et eadem est ratio in alijs sicut videtur aut hoc
principium sic determinatum in demonstrante ducente ad im-
possibile quod a Casso sic applicatum in demonstratione ad im-
possibile duplex fere primum conuenit / colligitur contra
impossibile, 2do ex illa impossibili colligitur per aliam dicitur
sed quod aliqua propositio est primum sit impossibilis propter
dem colligitur contradictoria illius propositio quod ab adversari-
rio negata fuerat et vera aut et vera et primum

cap. de proprijs irregulis scientiarum 260

illa qual negavit et sic apparet quado locu habeat hoc
principiu in demonstrata ad impossibile ex eo. n. quod ex
mot. contradictorius unu fit veru si una pponi n. e vera
illiq contradictoria vera erit exemptu e apud eademe
si is negat aliquel hoid ee illegitimu et velit nullu ee
illegitimu fit pny pny sic nullu ho e illegitimus ut dicit
de art rante e ho go nullu act rante illegitimu dicit
fit rda hoc modo hoc confio in fit impossibilis n. fit nisi
ex impossibili go aliqua pmissum e impossibilis n. minor
go. n. Tercio tandem inferit hoc. n. falsa nullu ho
e illegitimus go hoc eius contradictoria aliq ho e
illegitimus erit vera in qua illatione virtualit conti-
netur hoc principiu.

Capit. g. de proprijs irregulis
fiarum.

Antes hic ostendere etiam demonstrante ee
locu irregul. pt aut dividi caput pntens in tres
partes. 1. caput de irregulis. 2. pny in qualibet sua rdo
de irregulis. a sua alienis. 3. pny pntu d. finitum n. ia
lctum et demonstratorel quo ad modu argudi quo
ad pntu d. ut antes in vi sua datu aliqua irregulis sua
lis pbat id ee irregulis ee ppositio different. n. tm go
ppositio fit absoluta irregulis aut fit ppositio irregata. se
dant ppones ee principia fiantia go et argones ex hoc
aut confone colligit antes lo qd fit irregulis fiantis et demonstra-
tura e n. principiu vel fiantia ppositio ex qua aliq

C. 9. De. Proprijs Irregularibus Scientiarum.

Demonstrat vel in eadem sua vel in eius subalternata
 colligit edo & his q̄ traduntur in sua sub alternata dispu-
 tando ex principijs sub alternantibus sed n̄ contra d̄ prin-
 cipijs subalternantibus n̄ ē disputandum a sua subalternate
 ratio ē q̄a q̄ irregem demonstrat tm̄ confit subalter-
 nantis et principia subalternata n̄ principia subal-
 ternantis colligit s̄. sciente N. g. Geometra n̄ ē irr-
 gantū quocumq̄ irregem nec eum d̄bere respon-
 dere ad quamvis irregem sed tm̄ ad geometricam q̄
 sunt principia sunt genera aliumq̄ sua ita ē irregem
 nec sed dubitat quomodo istos hoc capite dicat et in
 suis et demonstra dari irregem in figendi capite
 in fine dixerit has ē genera dialectici s̄ omnis
 narijs responfit. apud Tol. in Toledo hic in textu
 tam sciente quod dialecticum irregem principia d̄ su-
 mihas sed in hoc discrimine q̄ sunt irregem n̄ ut
 indifferenti illi respondeat a respondente ita ut con-
 cedat vel negat quocumq̄ malit parte contradictio-
 nis sed ut confessione veritatis et evidentia habet
 et ex parte respondentis s̄pe. n̄ ait Toledo irregem
 apertissima ut simul faciam argere respondente
 Dialectici aut irregem principia ut illi indifferenti re-
 spondeat concedendo vel negando. Dives q̄ si n̄ vult
 d̄ere a respondente tale principium evidens respon-
 det illud posse declarari tum exemplo tum inductione
 aut deductione ad impossibile ac ita d̄ hui respondente
 ad confessionem generis irregem quo ad edū q̄ d̄ hui
 in qualibet sua dari irregem a sua alienas eargem

replicas eo qd fit duplex ignorantia circa namq. scia una
 e pura negationis altera pravae dissonis d qd by infra sa go
 itaq. aliena a scia e qd respet ignorantie pura negatio.
 nis et hinc fit qd interrogat aliqua ppositio non qd de ion.
 haria illi scia sed tra e extra ppositu illiq. scia ut fi.
 qd in loqa pseret utru moty fit aterny ita qd respet
 ignorantia pravae dissonis e hinc fit qd interrogat ppon
 sio contraria illi scia ut si qd in loqa vellet querendo
 sibi concedi modu d ppo n patefacere ignotu has res
 pes d clarat pntes in man geometria e sal uscat
 non geometria qd videt e ex alia arte ut fi qd in
 Geometria dicit an moty fit aterny tra parte geomel
 scia partim n. geometria qd e d se geometria
 n geometria qd e falsa circa se geometria qd ad. 3.
 distinguit scias a dialecticis quo ad modu ang. sine
 quo ad verges in angte ppositas so qd scias adhibeat
 mediu duplex id e quod unu mediu e idem bis pnat
 in syllo dialecticis aut sope utatq. mediu equivo. cuius
 ratio e qd cu utaq. p oes suas ac sope contingat d. n. b.
 fas scias qd notabulis uti facile contingit equivocatio op.
 compta e si dialecticis dicit eor. vis. unty figura manq.
 illiq. quanda figura poeta alig. gen. carminis cum qd dia
 lecticis circa utrumq. d. scurrat facile equivocabit so qd dia
 lecticis frequentis utatq. syllo d. nitios e affirmatiuo in
 da figura in terminis n. reciprois ad d. monstras
 licet utatq. da figura nonnunquid n. tra ides male con
 cludit qd utiq. terminis connectitib. p. d. n. ex. da
 ad equata p. qd d. monstrans utpote hinc pauciora me.
 dia facilis resoluat d. monstras in sua p. n. c. p. a.

91. ~~A~~. De divisione et submitione demonstrationis.
qua dialectica quatuor partibus. quae sunt plura centis.

IX Cap: 10. De sub. demonstris

Pro huius lapidis explanatione duo maxime tracta-
ri solent. scilicet de his demonstris et de subalternatio siam
breuitate quae aliq. d. utraque dicendum est.

Quaestio 1. De sub. demonstris.

Solutio: mag. de ordine et submitione demonstris

dm
divisio

Dicendum est in hoc apud Aristotelem, totum sub. q. 2. demon-
stris adaequate dividi in demonstris et in demon-
stris quae subalternatio demonstris in hoc ut genus est finitum
sicut per se patet. necesse est evidentibus. unde sic hinc
ostenditur ois sicut ex necesse est evidentibus. aut per
evidentibus per causam primam rationis ita ut cognoscatur et
causa rationis aut nisi magis est demonstris et quod si ratio
est demonstris quae quod est adaequata de his partibus. in quo
ad eadem parte de a. n. n. dubitatur ubi non additur qua-
re res fit et tunc inferitur dicatur necesse est sub. n.
et minus ostendi quam illud dicatur in hoc sub. se
ostenditur non additur quare res fit tunc sicut in filio
eius per evidentibus ostenditur dicatur et sub. quod fallit
ostenditur quod non fit dicatur sub. quod est demonstrare
quod res fit. et contraria ratio est dari plures species de
demonstris et quod quod est a se habet commentatori quod addat
lectura quanda quae ualeat demonstris simpliciter sicut potest
magis quod non consistat quod duo demonstris id quod res

Contraria

De dimissione et subdimissione demonstrationis . . . 262

fit rdo pp qd res fit hac opio uidet fundari in eo
q dety qda demonstratio pp qd res fit q n simul ostendit
Dat qz res fit sed hoc fundatu n consistit na demonstratio
n ostendit lo quare res fit sed quod res fit ob talle caa
ut n pt dari demonstratio tm ostendens caa pp qua
confio fit vera ee n simul ostendat confione e versa
rdo ob dat demonstratio ducens ad impossibile sed hac
nec ostendit caa confionis nec caa p effu go constituet
tentia spe rpe .o E hie sermone hic e d speb d
monstris ostensue tm n d speb cuiusuis demonstris
ut docet Cois sententia interpreta e falsis exemplare
spe rdo melig Rubeg q 3 demonstris ad impossibile
aliquid continere caa e p ea ostendere effu ut in hac
sylgo si ho n est discipline capax n est ralis sed
consequens e absurdum go e antecedens sensu n e si
ho n est capax disptae n est ralis sed e ralis go
disptae capax rdo aliquando continere effu ut si in
vertamy priore sylgu tentio nec caa nec effu uis
huality continere sed tm concludere aliq absurdum
nel contradictorium e falsis sponib. aduulfary lo modo
p hinc ad demonstris pp go secundo ad demonstris
qa et similit e zio falsis reductiue pp modu quel
caat ut cu demonstris qa na absurda e q pbat uis
ho fit se ut go al effu ex eo n q ho ralis fit seqt
effu iste qz ob contrarium nel contradictorium huius fit
falsu unde si ducendo ad horu contraria nel contra
dictoria qbet confio erit demonstris e modo pcedi

ob. 2°
p

Al A. i. De divisione et subdinitione abstractis

Ob. 30 p. effu. Ob. 31. in demonstrat a priori se fieri ut
inimicitia tm confuse cognoscantur et n̄ apprehendantur
ut continenter ead̄ cognitionis sed q̄o principia n̄ cognoscuntur
sunt ut habentia ead̄ cognitionis tunc n̄ e demonstrat p̄
q̄ q̄a huc p̄iit ex ead̄ ut ead̄ q̄o dabit sentia spes
Rz 0 e demonstrat q̄a nec obstat q̄ n̄ p̄cedat p̄ effu
vel ead̄ remota quo ad id sufficit n̄ q̄ p̄cedat quo ad
modū quel̄ sit demonstrat q̄a ead̄ n̄ cognita ut ead̄
quo ad nos se sit vel ut ead̄ q̄o remota vel p̄ modū
ciusmodi effu p̄ p̄o fite loq̄ d̄ demonstrat ut ē uisitata
n̄ aut̄ solent principia cognoscere in demonstrat n̄ cognoscunt
fundo ead̄ ead̄ passionis. Ob. 4. dari demonstrat quod

Ob 4 res fiat q̄o fiat p̄ q̄o tm ostendit quod ē quo tena
p̄ pose res fiat ē demonstrat q̄a si aut̄ ostendat qua
re res illo modo, aut tempore fiat ē p̄ q̄o. Secunda

Secunda con.
traria quo.

con. contraria quo ē n̄ dari debet duas spes demonstrat
na demonstrat q̄a sine p̄ effu sine p̄ ead̄ remota non
demonstrat nouo aliquo modo q̄o demonstrat q̄a
reijcienda ē p̄bat̄ antecedens q̄o p̄cedit p̄ effu
vel p̄cedit p̄ effu cognitū demonstrat p̄ q̄o vel p̄ exper
ientia vel ex suis terminis f̄ p̄m̄ erit demonstrat
p̄ q̄o q̄a in cognio ead̄ sit p̄bata erit principiū uir
tualit̄ n̄ demonstrat q̄o q̄o p̄ ead̄ id demonstrat d̄
monstrat̄ alia cognio erit demonstrat p̄ ead̄ si ead̄ vel
betina n̄ erunt̄ in hisce rebus q̄a tam experientia qual
cognitio ex terminis nisi p̄ se sit nota ē fallax si aut̄
dicit̄ demonstrat p̄cedere ex ead̄ remota contra ē q̄a si
illa daret̄ ēt maxime aut̄ res p̄ huius passionis

De divi. et subdivisione demonstratis. 263

reppicare sed n' e' cau' remota q' nulla dat' p' se
quado antecedens ad p'be' q' p'cedat p' effu' cognitu'
p' experientia simul ee' p' terminos suos et quamu'
nis experientia possit ee' adu' se fallax t'n si multu'
pliciter iunctu' ad evidentia' sua et ratione illu' q' d'
nit ee' fallax ad altera' parte' patebit ex divergentia' d' d'
monstre p' cau' remota. Bivendu' 2do' monstrare p'

¶

Om 20

q' n' subdividi in demonstrat' simplicit' dicta' q' ostend'
ut p' qd' ee' q' ee' in demonstrat' p' q' t'n ita' cois'
contra' t'cic: Et colligit' ex repp' aut' p'mu' in p'iori
conclusionem quado' aut' subdividi d' d' demonstrat' p' q'
cau' divergentia' infra' dicendu' e' ubi agit' d' diste'
fiam' partiu' ¶ n' sunt sua' partes differentes p' tot'

Om 30

huc' d' monstrat' p' partes differentes. Dicendu' 3. demonstrat'
q' recte subdividi in demonstrat' q' p'cedit p' effu'
et in eam q' p'cedit p' cau' remota' satisq' p'bat' antho'
ritate' t'oi' fundata' in t'ole' in hoc cap' sed magna'
dubiu' e' quomodo' sit illa' demonstrat' p'cedens p' cau' re'
mota' nota' q' p' ee' sub. q' t' r' p' h' ee' cau' p'xima'

¶ Stat' d' q' p'xima' q' d'

et remota' illa' q' p'xima' q' effu' immediate' attin'
git' quado' discussu' ee' cau' r'itis illa' vero' remota' remota' q' d'
q' effu' n' immediate' attingit' hoc modo' vites' sunt' cau'
remota' latit'ia' int'cedit' n' int' vites' et latit'ia' p'xi'
mior' cau' q' e' vites'. Nota' 2do' tam' p'xima' quod' remota'

¶ p' q' d' adaequata' cau'

ta' cau' subdividi in cau' inadaequata' et adaequata' ad
equata' e' q' in' effu' ee' evertit' ut' parte' repp' r'itis e'
qd' cau' remota' sed' t'n adaequata' eode' modo' discussu'
tu' q' e' cau' p'xima' nilis' inadaequata' cau' e' q' in' inadaequata' q' d'

¶

Q. A. De divi. et subdi. demonstrationis.

effe n̄ conuenit ut in his respu latitiae qan̄ ois
latitia erit occasione nitis eadem, modo ignis
e q̄ de' caa proxima caloris n̄ tu adaequata nō calor
et aliunt quent qua ex igne. Nota. g. inadaequata

Not 30
inadaequata m̄
ferior q̄
inadaequata su
prior q̄
adequata inferior e' q̄ supra se continet caa adaequata
ut ignis h̄ supra se caa adaequata caloris h̄ supra se
caā sensitui, inadaequata superior e' q̄ infra se conti
net adaequata ut aut fit infra se caa adaequata de
spiratio n̄o m̄ m̄ r̄u habere pulmones. Et quod d̄
cais p̄ oppositu' itgu e' es p̄ p̄portione' d̄ effe. his

Om̄ q̄to.
notatis dicendum e'. q̄to demonstratio quedit ex cais
remotis tu adaequatis effectui sine ex yō q̄ effe n̄
excedunt nec excedunt e' d̄ monstrat p̄ q̄ posse
tu nos eam inuentendo facere ex illa d̄ monstrat
qa p̄bat confio q̄to d̄ monstrat quedit ex primis et
notiorib. nāa cais q̄ confio p̄ ximis uel q̄ ad su
ximas reduci pnt e' d̄ monstrat p̄ q̄ sed q̄to qu
cedim p̄ dictam caa remota e' cuius modi d̄ mon
strat q̄ p̄bat. m. qa haec d̄ monstrat de aut caite
e' rite h̄ e' aut caite q̄ e' rite p̄ reduci ad hanc
q̄ q̄ e' d̄ monstrat e' rite aut caite e' d̄ monstrat
q̄ quod se dicta caa adaequatam p̄beny p̄ effe
D. q. p̄ rite habebim d̄ monstrat qa. Dicendum e' to.

Om̄ 50
q̄to d̄ monstrat quedit ex caa remota q̄ e' inadaequata
inferior sine quad' id e' q̄to effe quedit ex illa
caā sed nec proxime nec ex illa tu adhuc posse
e' d̄ monstrat p̄ q̄ sed tu d̄ monstrat eius modi

n̄ conuenit in demonstratōe q̄a p̄m̄ p̄bat̄ exemplo
 solis uites namq̄ sunt caa remota eō in fenore respu
 latitia n̄ latitia nec p̄xime ex uilib. p̄cedit nec
 ex solis & t̄n̄ si p̄bat̄ in aliqua regione hores potere
 ēi latos p̄ hoc q̄ ibi sint uites erit demonstratio a pri
 ori p̄bat̄ r̄do r̄ate demonstratio p̄ q̄d differt a demon
 stratōe q̄a q̄ illa p̄cedat a priori hac a posteriori sed
 q̄ p̄cedit a caa p̄ dilla p̄cedit a priori q̄o r̄da pars
 conuisionis p̄bat̄ q̄a cū hic effy n̄ t̄m̄ ex hac caa p̄ce
 dat n̄ poterit conueniri cū hac caa v.g. n̄ poterim̄
 diuere ois latitia uerit ex uilib. in hac regione
 ē latitia q̄o uites. Dicendū 6to q̄d demonstratio p̄ce
 dit ex caa remota q̄ ē in adaquata & superior
 n̄ ē demonstratō p̄ q̄d si demonstratio fit affirmati
 uia p̄bat̄ caa demonstratō p̄ q̄d ē t̄n̄ talis ut
 ex illa necnis colligat̄ effy sed ex caa remota in
 adaquata superiorē n̄ colligit̄ necnis effy p̄ uia affi
 mationis q̄o n̄ ē demonstratio p̄ q̄d p̄bat̄ m̄ exem
 plo n̄ aut̄ ē caa remota et in adaquata superior
 respu respirationis hic n̄ p̄t̄ dici n̄ aut̄ q̄o respirat
 consequent̄ n̄ ē caa ex qua necnis p̄manet effy sed
 addendū erit aliqd̄ aut̄ q̄ ē habere pulmones di
 ces utnū salte fieri possit p̄ uia affirmationis d
 monstratō q̄a p̄ dilla caa p̄ negatiue n̄ ē in
 demonstratōe q̄a ē p̄dicatū in q̄m̄s utiq̄ posse
 coniungi sub̄o sed hoc n̄ fit in illa demonstratōe p̄
 uiam affirmationis q̄o n̄ p̄t̄ ē demonstratio quia

6to
 6to

A-2. Ut abstractio fit generis analogum vel univocum.

Em⁹ Dicendum est quod demonstratio procedit ex causa remota proxima
ma consuetudine applicata per unam negis quod solent fieri in
eade figura ut cum dicitur de respirans et aut paries non
aut quod non est respirans tunc et non fit demonstratio per quod sed
tunc demonstratio quia per pars probatur inde quia negatio quod est in
propositis non potest nisi in principio dicitur causa alterius negis
quod infertur in consuetudine causa non demonstratio et effectus indicat
positivum quendam influxum quod in rege locum non habet di-
ces si consuetudo huius dicitur demonstratio non procedit ex quod
mixtis ut ex causa quando ponimus causam demonstratio
ex causa remota ubi non causa non est ibi nec est causa
remota sed cum habeo hanc demonstratio non huius quod causa
remota ideo quod experientia aliqua coalitum in hoc de-
monstratio negativa sed tunc ideo quia malum est ex se est
causa remota. Ant. -2. ut demonstratio fit generis
analogum vel univocum.

Em⁹ Ad demonstratio quod quod est generis. Dicendum est per quod quod
probabiliter videtur demonstratio est generis univocum probatur
quia si est generis analogum aut est attributis aut propor-
tionis sed neutrum est, non oportet quia non fit isthuc con-
paratis inter terminos quod termini sunt ad analogiam
oportet non attributionis quia una demonstratio non est talis
per ordinem ad aliam demonstratio cum habeant media inter
se tam diversa nam per principia demonstratio per quod
innituntur ultimam habent principiorum principia
vero demonstratio quia fundantur in experientia secundo

Ita ut uidebimus huc monstrum generant a seculis
 spe istos contraria sententia habet apud co. ^{Contrarii}
 hoc c: q: 1a ar: 2 ad ultimum et a pauli Veneti et
 themistij eorum angla potissima sunt huc mu. Ar.
 tes d'finiens monstrum ea d'finiunt q' s'ltu quom.
 stat ex priorib. et notiorib. naa ac taig conponis sed
 ita conuenit simpliciter monstrum pp q' est seu q'
 monstrum qa q' ex mente Antio d'monstris e' tm
 gny analogu q' allata d'fine n' e' generica sed spe
 cifica t'ny conuenire monstrum pp q' d'fis n' d'mon
 stris q' e' demonstratio pcedens ex renyis et euidenti
 b' n' tm continenti. caa e' d' conponis ut q' his
 duab' speb. similiter conueniat q' q' abstrahit ab utra
 q' uniuocum dicendum erit q' q' n' e' s'ltu constans ex
 renyis et euidenti. nec obstat q' q' notiora naa e'
 simpliciter notiora e' monstrum q' q' faure sua
 simpliciter nob. aut notiora e' tm notiora naa q'
 e' monstrum qa faure sua seu q' hic n' mag' leu
 quendi n' s'ltu ostendit analogia sed tm una spem
 e' potantio e' alia q' hic ulterio concedim' tm an
 q' e' q' do duo q' da ita se hnt ut unu possit in
 aliud commutari signu e' q' n' differant sub genere
 uniuoco sed monstrum qa et pp q' pnt in se mutuo
 commutari q' pp in p'bes in d'iste naa huc d'mon
 stris tm malit' in se mutuo conuertunt n' fortit'
 ita ut. t'ramini retineant id' officiu in posteriori d'
 monstrum qa q' habuerunt in prioribus aut q' da sint

RZ

A. 3. Ut: ascensu coniectu in dicitur quod est quod se differat.
 eiusdem speciei tunc posse fortiter conuenire in se mutuo
 Ant: 3. ut: ascensu coniectu
 in dicitur quod est quod se differat.

Ascensu coniectu est iudicium quo iudicamus aliquid
 esse uerum; hoc iudicium dupliciter potest
 fieri de eadem coniectu, ut dicitur hoc est discursus
 per se ipsum iudicare illud esse uerum demonstrare
 quod per hoc medium a priori quod hoc fit ratio est demonstrare
 quod per hoc medium a posteriori quod hoc fit ratio quod
 quod est utrum haec duo iudicia habita de eadem
 coniectu hoc est discursus sint eiusdem an diuersae
 speciei si non fuerint iudicia de diuersis coniectibus. quod
 diuersa media dubium non est quod sint diuersae speciei
 in obiectis differant. dicendum est in corpore beati ad rationem
 R: quod haec duo ascensu se distinguunt per hoc quod unus
 aliquid obiecti cognoscit per aliquid et aliquid medium quod aliquid se habet
 obiecti est iudicium diuersae speciei sed hoc eadem coniectu si cognoscit
 quod per hoc medium non quod opus est scilicet ideo differunt unum
 et aliquid obiecti quod non aliquid medium et aliquid se habet unum
 quod aliquid alterum est probabile est quod a medio discursu
 ratio fortiter in ascensu est iudicium per hoc quod unum
 iudicium ut patet in allato exemplo est per rationem quod
 sit ut eadem res discursu alterum est per rationem quod se
 sit ut est res eiusdem. In contrarium quod est dicitur
 quod haec coniectu apud philosophum dicitur non quod tunc
 coniectu opus. tunc quod est quod sint diuersae speciei ascensu tunc ab

Ut: aperijs conatu in distae qd ex pp qd spe differant. 266

quod de eorum consione p dicitur ee eius de fieri et differre
duntaxat secundum M. et m. clausite sicut remissior et
interior calor pbat huc opio qd a diversis caus
aquis p qveni ne idem spe effy sed monstris qd
et pp qd sunt ead equae qd pt ab yis puenire id
spe effy sine aperijs t consione pbat m. qd ca
lor sine p dicitur a sole sine ab igne e eius dem
spe pbat m. qd tunc ead aspectu equae qd spe
differunt ab effy suo sed iudicium in consione pp
qd differt spe a iudicio pmissam iudicium or con
sione qd p mediu et ex habitu sine iudicium
principioru sine medio et p habitu principioru
et idem iudicium in consione qd res fit i p mediu et
iudicium pmissam p experientia qd iudicium consione
puenit a talis aquis p dicto M. si n. ead aq
uisa n. adequat effy sine si n. conuentat in effy
vera esto M. si aut adequat falsa e ad pbem M.
p nec igne ee ead adequat calor nre sole ut
calor ab utraq ead pt p duci aliter aut se res he
in p fenti na monstris pp qd e ead adequata
aperijs illiq q habet in consione monstris pp
qd si pari modo pmissa sunt ead adequata
* in monstris qd aperijs consione qd aut unq a
fely n. ht p ead utramq monstris pbat rdo ab
ipso rubes atq specificant ab alijs sed hic e ide
obu nimiru ead consio qd atq sine iudicia erunt
eius de fieri p M. ee vera qd atq specificant

R

A.4. Ut: absentis habitus p̄ demonstrat̄ q̄a generet ha
ab obis fortibz sumptis falsam d̄sumptis malit̄
fortibz aut hic n̄ ē idē ob̄ in requirit̄ r̄p̄t̄
media unū ut ead̄ alterū ut est̄ a medijs uero
auipit̄ ob̄ suam r̄cem forte.

Aut: A. Ut: absentis habitus
p̄ demonstrat̄ q̄a generet habitū d̄uorū.
at absentis habitū d̄ eod̄ ob̄ p̄ d̄mon.
str̄ p̄ q̄d.

Vidim̄ aut: procedenti d̄cas p̄e d̄uorū d̄mon.
str̄es circa idē ob̄ facere in nobis d̄uorū p̄e d̄uorū
fos absentis hoc aut̄ aut: pet̄it̄ ut̄ d̄uorū d̄isti asu
d̄ist̄ sicut̄ sunt d̄uorū p̄e ita p̄duant̄ d̄uorū habitū
p̄e d̄uorū. Dicendū ē in p̄. q̄d. absentis habitus
p̄ demonstrat̄ q̄d et q̄a circa idē ob̄ parere habi
tū p̄e d̄uorū p̄bat̄ q̄d d̄uorū actū p̄e d̄isti p̄du
cunt habitū sub illa r̄ce forti sub qua ipsi actus
tendunt in p̄m ob̄ tunc ē habitū sunt in p̄e p̄e
d̄isti sed actū harū d̄uorū d̄monstr̄ionū sub illa
d̄uorū r̄ce forti p̄ducunt d̄uorū habitū q̄d habi
tus sunt p̄e d̄isti p̄bat̄ M. q̄a habitū eod̄ modo
specificant̄ ab obis fortibz sumptis sicut̄ actus p̄bat̄
n̄ q̄a hi actū inclinant̄ hōm̄ ad facile cognoscendū
ob̄ sicut̄ dixi cognoscunt̄ n̄ n̄ p̄nt̄ alij̄ inclinare.
Verū p̄ senta opposita sunt p̄raua arḡta p̄m̄ ē
plus requirit̄ ad d̄uorū habitū quā ad d̄uorū
actū q̄d d̄ist̄ actū sunt d̄uorū p̄e in n̄ idē habitū
erunt d̄uorū p̄bat̄ antec̄ens q̄a habitū se t̄t

tm.

St. / o

bitu diverso ab usu habito de eodem p. tom. 11 qd. 2 67.

ad alty sicut se fit potentia ad habitus in eadem
potentia receptos sed potentia ita constituta e
ut fit eiusdem spei et tñ concurrat ad oēs habitus
spei diversos modo in eadem potentia recipiant
se negando antecedens ratio e qd habitus et alty
hnt eandem rāem fontē ad ptem p. et d. p. rāte
inty habitus et potentia nam potentia in ex p. p. rāia
rāe fit quoddam instrumtu et virtus operandi per
plures. habitus unitiq quoddam etu fit n. tñ seu rāe
male sed et seu forte q. eōis ratio fontis parti
cipat ab oib. habitib. ab eadē potentia d. p. rāen
tib. ut potentia illibina e radix oim habitum et
illibinoru suā d. finis habitus p. rāis p. rāis et
et sua rāe fontis plus n. postulat quom oib. illig.
bile q. requirit ab oib. habitib. illibinis et p. rāis
ponit in oib. alia e ratio in habitib. et actib. hi
n. se mutuo seu rāe forte n. excedunt ac p. rāis p. rāis
n. requirit ad diversitate p. rāis habitus qual actus
fontis si ex dictis p. rāis sequerentur d. rāis habitus tñ
illi p. rāis nunquā possent eē in eadē suā sed hōc d. rāis
tra ante p. rāis m. q. d. eēt in eadē suā deberent eē
alty eiusdem suā sed n. sunt in p. rāis nos sint rāe et
effy diversarū suarū p. rāis. m. q. d. rāis nullt eius
de suā et ingere p. rāis q. d. rāis et regredi a rāis
ad effy et d. rāis. nam bene seqt q. n. possint
in eadē suā p. rāis et q. fit uny habitus q. n. e. q. rāis
Ante n. aut seqt q. n. possint eē in eadē suā

27. A1. Quid sit subalternatio.

aggregata ex plurib. suis partib. q. sunt contra
Ante q. n. null. aliud quod eiusdem finis aggre-
gate officii se cognoscere passiones ubi p. prin-
cipia se contra.

Quaestio. 2. de subalternatione
fieri p.
lat: 1.

Quid sit subalternatio.

Considerando solum et nudum vocabulum subalter-
nationis in genere potest dici ut notat Rub. c. 10. q. 7.

quoduplex est illa scilicet alteri subalternari q. quodcumq. e. subalter-
natio

1°.

uno quod modo unum e. sub alio tot modis possunt
dicere una scilicet alteri subalternari 1° igitur
scilicet p. se sub alia rae finis q. una versat circa finem
ubi in ordine ad finem alterius sic subalternatur bene factis

2°

in equo ubi versat circa finem ut equus ubi versat
utras equi negat id rae principium q. unum vel
aliqua tunc principia unius finis p. ab alia sua fi-
ne tunc demonstratur ostensum finem p. inductionem ad unum
posse sic subalternatur medicina geometrica ut videtur

3°

ibidem q. hoc principium medicine includere videtur de
filiis unum quod longum ostensum p. ab a geometria
q. latera unum in magis a se distant tandem coniu-
gunt q. rae sub illa d. alteri subalternatur unum
futu continetur a futo alterius finis ita quod unum pars
sunt subalternatur toti finis ut tractatus demonstrat

Quid sit Subalternatio.

268.

Toti tractatui & modo differendi: considerando aut
 subalternatio totales et propria ut iam ab autoribus acci-
 piuntur sicut et ut sit usum in suis ita dicitur subalt^{er}atio a Soares .d. / a .s. n. ab. sua subalternata al-
 teri e & centralit^{er} seu necis ab illa pende^{re} in ea sua
 effecta ita ut ea sua effecta n possit nisi coniungat
 sua subalternati et ab illa accipiat eundem prim^o
 cipium: ut aut una sua sic ab altera pendeat in ea
 sua requirit tam ipse qua sub: locus utatis duas con- ad hoc e conter
 des quae in R. ad unum reuocat, una ex parte sub^{er}
 altera ex parte principium, conitio regita ex parte
 sub^{er} e ut obu unig sua sit idem in obu alteri sua
 ita in ut sub^{er} subalternata addat d. f. ad aliquos aut
 dent ad sub^{er} sua subalternatis quae auidentatis dif-
 fra mea entis sit p auidentis se hinc ad obu subalt^{er}
 nantis mea aut subitio sit p se sine ut sit ratio
 fontis neppu sua subalternata et faciat sua ab oib alijs
 differens ut linea uisualis addit linee hoc auidentis p un^o
 parte numerus sonoru numero hoc auidentis e sonoru corp^o
 sanabile corp^o hoc auidentis sanabile ita in addunt hoc e
 auia ut uisuale contrahat linea ad spectum q subalt^{er} nat^{er}
 geometrica sonoru contrahat numeru ad musica q
 subalternat arit. metice sanabile contrahat corp^o ad
 medicina quae subalternat. hysic p spectum x uis^o
 derat linea ut uisuale musica numeru ut sonoru medici-
 na corp^o ut sanabile atq ex hoc ordine recte colligit citat^{er}
 n sufficere ut oia suaru subordinentur tanquam gerg & p^{er}

subalternatio
 1a. 2.
 1ma qd.

92 #1 Quid sit Subalternatio.

Secunda con-
ditio.

aut tanquam aliis superius et inferioribus quibus tunc non potest
 et facta una sua totaliter alteri subordinari nam per eodem
 gradum inferiori dabitur passio aliqua conuenienti-
 bus in specie et non poterit probari per gradum superioris sed per
 babiliter per se ipsam vel per id passionem si passio quae
 probanda est secundaria fit secunda conditio quae est ex parte
 principiorum quae ex priori oritur requirit ut sua
 subalternata non habeat principia proprie nota et im-
 mediata sed ut principia subalternatae sint con-
 sideranda subalternatio sunt non omnia sua dependet ab ha-
 bitu principiorum quae cognoscit principia minus nota
 sua sine demonstratione ita subalternata a subalternatae
 quae hoc demonstrat principia sua subalternatae ex-
 emplum est per speciem quae probat illud quod longe fitur et minus
 uideri fit quod uideri sub angulo minori minus uideri
 quod longe fitur et uideri sub angulo minori quod longe
 fitur minus uideri in subalternans aut eius minime
 geometria demonstrat id quod longe fitur et facere minores
 angulum per hoc quod duae lineae ab eadem basi et eadem
 longius faciunt minorem angulum quam probat hoc principia
 per speciem per geometria hoc modo quod uideri sub angulo
 longius et tracto ab eadem basi uideri non sed quod uideri
 sub minori angulo uideri sub angulo magis et tracto ab
 eadem basi quod quod uideri sub minori angulo uideri minus
 sed queres quod quando fuerit facta subalternata non habeat
 principia indemonstrabilia nisi et alia fiat et addere fitur
 ostendit accidentale respondet a Lorentz hoc non potest fieri

A. 7. Ut: detq. sua totalis subalternata.

269

vere nisi ad signum uocis in re. n. constare dari suas
q. huiusmodi principijs careant quare addant auri-
dens aliquid et sic sua illig. a quo accipiunt p. h. p. u. m.
principiorum q. res rdo ut: q. q. d. sua totali possit illig.
sua partiali et ut: possit subalternari alteri partiali.
q. affirmative si habeat duas continens q. dictas.

Ant: 2. ut: detq. sua totalis subalternata.

q. affirmative et probat q. dant sua q. hnt continens
subalternationis q. n. pnt casere subalternatione an.
tenens q. hnt e. exemplis supra positis d. medicina
musica p. p. tina. ob: p. diximus supra sua subalternata
addere auidens p. hnt sua subalternantis ac p. inde p. hnt
ens p. auidens quate e. hnt alig. sed hnt p. hnt d. ente
p. auidens n. dant sua q. si n. dant sua nec dabit sub-
alternata q. in p. hnt. et p. hnt p. hnt p. hnt alig. e. ens
p. auidens p. hnt e. hnt q. hnt auidens alig. q. d. hnt
p. hnt rdo hnt p. hnt q. hnt p. hnt p. hnt p. hnt p. hnt
d. hnt a sua circa illud hnt hnt p. hnt p. hnt p. hnt p. hnt
nec uniporis quamvis p. hnt auidens alig. d. hnt p. hnt p. hnt
ente q. p. auidens p. hnt dari sua q. hnt e. ens p. hnt p. hnt
lis n. aut q. hnt hnt p. hnt p. auidens p. hnt ad sua e. sic
illig. e. et hnt p. hnt. + q. in hnt d. ente p. hnt
n. e. sua. ob: rdo hnt hnt constans ex hnt hnt sua
aru aut nulli subalternat aut utriq. hnt ois sua qua nos hnt
cing subalternata e. hnt hnt constans ex hnt hnt sua
q. n. nulli ut utriq. subalternat sed n. p. hnt q. hnt
p. hnt q. n. e. ratio e. magis uni qua alteri subalternat
p. hnt in exemplo n. numeri p. hnt ad attributionem p. hnt

ob. 10.

q.

ob. 20

A. 2. Ut: det^{er}minat^{io} totalis subalternata.

Rz

ad physicam et eandem ratio videtur in alijs subalternatis
in subeo t. c. cuius d'entate conditio quam supradicta subalternata
nata subalternati d'plicit^{er} posse considerari vel per se vel
in ordine ad obiectum suum subalternatis si tunc se spectet p'bi
nabit ad alia sua si in ordine ad obiectum suum subalternata
nis n' p'tinet ad alia sua sed propria constituit eam
subalternata exemplum dat sub: si sonoru solitarie auri
ang^{us} et tunc se spectat ad physica si vero illud est auri
p'tinet ut conuenit p'portioni numerica p'tinet ad nu
lica q' tunc attendit p'portione soni unig^{is} in alio n' enti
tate physica unde distinguitur M. nam si quapia sua
constet ex obis diversaru suaru sub eandem fontibus
transcat si constet ex obis unig^{is} ut mat^{er} ex obis alte

Ob.

riq^{ue} ut fontis illig^{is} mat^{er} negat. Dico sua ad unig^{is} obis
p'tinet ratio fontis subalternata et p'bat principia subal
nata q' erit illi subalternata q' quod tunc p'bat unig^{is} vel alte
rui subalternans vero reliqua unde nequ^{is} huius absolute dno
minori subalternata maxime in subalternata n' attendat in
si ad p'bes subalternatis n' aliaru suaru nam Musica n' at
tendit ad ea q' p'bat^{ur} ab ^{physica et entitate soni, sed ad ha q' p'bat} anit^{ur} melica et p'portione soni
q' auriq^{ue} ex numeris. Ob. 3. si daretur subalternatio tunc corp^{us}

Ob. 3.

subalternantis deberet esse principium subalternatae sed n' e' q' p'
bat. n. q' subalternata addit noua d'icta auidentale subis
tine subalternantis ut in principiu hoc subalternata melica
dat d'icta auidens p'bat^{ur} quibus a subalternante q' abstra
hit ab illo auidente ut d'ig^{is} p'p'ertina considerat obis
ut visibile et fit p' principio q' videtur sub minori ergo
minu videtur p' geometria nihil fit d' visibile n' q' p'bat
bit hoc principiu q' q' sua subalternans n' p'bat principia
subalternata q' maxime p'p'ertina videtur acceptu et in propria

Rz

A.3. Verum, scia subalternata intra proprios limites 2 70

abstractiore sua^{to} alternatis consideratu sed quatenus au-
pity determinatu & applicatu obto fontis scia subalternata
id e ut conuenit e illi accidenti q subalternata adfit
obto subalternantis ita xxi. q. 9.

Ant. 3. ut scia subalternata intra
propriis limites utaq; demonstrat. pp qd.
vel quod fit.

Nota 1o n pot ee dubiu qd scia subalternata beati^u Not 1o
ad subalternantis utaq; demonstrat pp qd ut suas conclusiones
demonstret tm qd pcedit anteculy utnu subalternata scia
id pot ee si sibi reliquat e utaq; suis tm principijs seu
verquendo principia subalternantis, nota edo nos loy posse
vel d demonstret conclusionis vel d demonstret principioru
q reperunt in subalternata. dicendu 1o cu Coib. q 2 ar. 2.
si loquamur d principijs subalternate ea principia a
sua subalternata demonstrari demonstrat q res fit a sub-
alternante pp qd res fit e contra nonnullas recentiores
ibide scia qdby confio quo ad pncip d 1o n n e dubiu
ut patet qd qdichis nulla scia pt cognoscere sua prin-
cipia demonstrat pp qd si illa principia n sint ulteriq; d
monstria in illa scia seu principia sua subalternata n
sunt ulteriq; ostria in abstractendo a principijs sub-
alternantis sint 1a qd n pot a subalternata demonstrari
demonstret pp qd sed tm qd cognoscendo illa principia
+ experientia e sfn. dicendu edo quamuis principia
illa n cognoscant a subalternata intra suos limites scilicet p prin-
cipia subalternantis posse tm cognosci ut certa et euidentia ex
n tm teneri fide humana quatenus nimiru ideo subalternatq;
uendit ea ee certa qd ea audiatur a pceptore ee certa vel

Not 2.

Om 1o.

Om 2

Utatur demonstratione pp qd vel qd fit.

fiat in genere ea pbari a subalternante quamuis ipse
n' fiat ipsa pbe pbari qd principia huiusmodi pnt a sub
alternato cognosci ut ead illic effy quem demonstrat p
dictas caas 2do pnt cognosci ut priores naa qual confis
tentio qd auctente experientia et comparatione ead et
pmissarum in effu pt augeti in nobis cognitio ita ut fiat
evidentior sicut docuimus supra ex Cabarella et pmi
cipijs. dicendum tentio cum paulo Veneto et foto sitatis
apud sub. q. 9. si loquamur de confisionib' sua subalternata
ubi demonstrat pp qd pbari auctis ibide a pbeo atten
tis tunc e demonstratio pp qd qd p ead clare cognita
tendit in effu clare cognoscendum hoc pt fieri subalt
nata qd pt ubi demonstrat pp qd pbari. m. ut aliqd ten
dat in effu clare cognoscendum q ead clare cognita tm
sequit' effy ead huius effy clara cognitio huius effy quam
uis n' ita ut n' possit ee clarior hac oia respiciunt infra
subalternata est n' pt ee dubium et Edo facile ostenditur
qd principia subalternantis n' sunt pxima principia ne p
confisioni subalternante in antepedat confis subalternatis qd sub.
alternata habebit pxiima principia sua confisionis in de
confisioni subalternantis uno n' pt ee negari haberi ead in
subalternata et 2do et quo videty ee difficultas supra
pbatu e in 2da confisioni sed dubium hic arit' quoto
applicandy fit Antea dicens hoc capite ad subalternata
ptinere scire qd res fit in subalternate uero scire pp qd
res fit na si subalternate e scire tm qd res fit n' habe
bit demonstrat' pp qd et suis confisionib' dicendum e qd qd
in Coiff. q. 2 anti. 3. qto Antea dicit subalternante.

Im. 3.

pbar.

Om qto.

U: scia subalternata intra proprios limites utatur 271

scire $\#$ qd et subalternata qd n' ee sensu qd subalternata
in cogne suaru confionu utat tm d' monstrae qd et sub-
alternans in cogne earunde d' monstrae $\#$ qd 1o qd sub-
alternans abstrahit q se a confio nib subalternate qz int
patet qd n' eis subalternans e subalternaty nal Arithmeticy
n' semp e mupiqz 2do qd si subalternans varjaret circa
confiones subalternate quantum e ex se tum hae confiones
fluerent ad sua subalternate n' ad subalternata confiones
n' pertinent ad illa sua a qua p' bant 3io qd n' tmt can-
de abstrahem nec nae forte considerandi confiones eas
de ut supra n' qz tm est nequid si utraqz haberent
easde confiones p' obis ratio e qd des confiones d'nt re-
fiere in totali sua eandem ratio forte d'ci, dicendum sto
in forte dicit subalternante scire $\#$ qd subalternata
qd illu velle qd subalternans utat cogne $\#$ qd uten-
do d' monstrae a priori ad p'lem sui obi ee suaru con-
fionu q' sunt principia subalternate subalternata aut
utat cogne qd res fit eo q' coib' ee a potiori cogno-
scat confiones cogne experimentali quantum e ex se
abstrahendo a subalternante q' b' hae confio ex ipso
textu Antis c. 10. In aut circa finel huc n' qd e ipso
(id e confione) ad eas p' tinet scire q' sensu utunt
(id e an subalternatos) hi n' dicunt sensu uti 1o qd
obis subalternantis addunt auideris ordinabile ad sen-
su ut musica numero sonoru 2do qd suas confiones
solent ad maxime q' experientiam cognoscere unde
e medici sua sua uscant experientialem) ipso
vero $\#$ qd ad mathematicas (id e subalternates)

Om s.

Demonstrationes pp qd vel quod fit.

hi namq; eorum dmonstres sunt, itaq; (eas
subalternorum principiorum) et ~~esse~~ ^{ne} ~~non~~ ^{quasi} ~~quasi~~ ^{quasi}
ob. ipse ee id e confione subaltate. Dices si subalt,
nata intra suos limites utiq; dmonstret pp qd eor
n' eque dmonstrat ab hoc usu quod ab usu alterius
cognitionis experimentalis qua cognoscit confione
p3 cogne qd fit responderi i' ideo fieri qd sua subalt,
nata (quamuis utat dmonstret pp qd intra suos
limites ta n' solis in illa consistere cu multitudine con-
fione a priori sed beneficio subaltantis auipit et
pbem dnoru principioru ad qua ita in p'it y d
monstret pp qd dmonstrari solis id facere p subalt, na-
te in uero p'it p experientia id suo beneficio p'io
fuit et sic a potiori dmonstrat intra suos limites
ab hac cogne experimentalis atq; ex oibis fuit p
ad illa quaestione qua querit an subalt, nata sine sub-
altante sit sua vel opio p n' ee sua quamuis imple-
ta donec dmonstret sua principia p subaltante cog-
noscantur immediata.

In Caput undecimo q figura
fit maxime apta dmonstrari

Prima confio huius capitis e la figura ee maxima
ideonea fide et magis audacata qua ceterae figurae
10 qa in hac sola pt concludi affirmatiua utiq; eor in hac
sola possunt concludi oia entou genera utiq; negatiua et
affirmatiua p'p'io partis affirmatiua et negatiua in rta aut
n' concludit in forme affirmatiuae in tertia n' utiq; tertia
huc figura n' indiq; reductione ad alia figura alia

12 et 13. Ignorantia pura regis et prava dispositio. 272

aut indigent reductione ad prima rda confisio e dari
ppores ~~negotias~~ immediatas easque receper nos d illis
egimz capite rdo tractantes d pndijis immediatis

In Cap: 12. et 13. Ignorantia
pura regis et prava dispositio.

Postquam explicuit Antea sylva q parit sua explicat
cap: 12 so sylva pseudographu q parit ignorantia ut ea
utbare possimz cu fuerit necesse ~~at~~ hanc occasione
explicat qd sit ignorantia prava dispositio et pura ignorantia pura
regis. ignorantia igh pura regis e qto qd ignorat re ^{regis qd}
ritate nec e imbutu contrario errore ut qd infans
ignorat phia ideo tantu qa ea n didicit. ignorantia prava dispo
prava dispositio e qto qd n tm ignorat veritate sed ^{ines qd}
e imbutu e contrario errore et sentit contrarium
illi confioni ~~quo~~ qual docet sua, ut si qd male do ^{huc exlep.}
chy putaret loie e n rite hanc ignorantia exlep ^{simplex qd.}
e alia simplex et sine sylva arguta ut si qd autho
rite pnia ul falsa experientia exemplo aut consue
tudin indubz absentibz erroru ut si qd putaret in
iurias pminatas auctorite et mandantes qa hoc
vnde vitz fieri ea hanc vocat Antea fieri p simpl
et longum id e simplex iudicium alia habita e p ^{aliera d sylva.}
sylva qto qd p falsas pmissas absentibz erronea confisi
dmas nentia rdo docet p 12 cap: quodo fiat igno
rancia prava dispositio p sylva circa pones immedi
atas in 13 aut cap: quodo fiat ignorantia prava
dispositio circa pones immediatas d qby p consue
tulety in ~~in~~ textu.

C 14. Ut efficiente sensu debeat officere sua d' obo illig sensu.

IX. Caput 14. utrum efficiente sensu
debeat officere sua d' obo illig sensu.

Quod hic dicitur si aliquis sensu defuerit in aliquo talen
nemis habiturum ignorantia illig rei q' est illo sensu
percipienda quoniam vero multu exagitat, hoc dicitur con-
tra ito diligentig examinanda e' tota lo ex toto n'
ea sermone d' eo q' sensu aliqui habuit et d' sint han-
bitu amittit neg. n' dicitur ee pe q' talis habere
possit sua d' obo illig sensu cu' illud sensu potuerit
percipere antequa eo privaret, sed tm sermo e' eo q' pri-
vatus e' aliquis sensu a natiuitate v.g. utrum exog ana-

Not 10.

Not 2.

notis modi existon
di in sensu 10

20

30

40

Not 30

30
notis modi existon
di in sensu 10

20

et sub: variu ee modu existendi in sensu 10. n' si aliqd
ee in sensu p' suos est et hoc modo sunt spiritualia
Dei et Angli 100 p' aliq' sibi simile sic ens caris e'
in sensu p' illud ad cuius similitudine conigit. tertio
q' suas partes sicut mons aurey p' m'p' aureu et m'p'
montem. 4to p' seipm ut sunt accidentia composita
q' p' se obijunt sensib. Nota 3. q'libet accidentis aliqd
posse fieri 10 vnde ee q' p' prius conceptu q' cognoscim
res sine comparatione ad alia sed ut in se sunt attri-
buto 10 form' n'ad' sed se sic cognoscim' sensib' h' cor-
p' e' eius p'prietes eto confite ee q' totos quosdam con-
ceptus q' cognoscim' res in quada comparatione ad alia
n' attri'buto eoru n'ad' ut in se e' sic cognoscim' p'prie-
tes diuinas p' modu nostram p'prietu n' aut cognoscim'
mg in finit' sed aternit' et cetera attributa ut

Ut: efficiente sensu debeat officere sua d'obis illig sensu sensu 273

in se sunt pfecte nota eto rphintu sua a nobis ac
gru so quia inventionis quo ipi p pno studio y nos
ylos sua auerim. eto uia obtrine sine representatio
nis quo alteris magisterio d'pimy his notatis dicendum
to ut su. d'ficiantib. oib sensib. a naturitate impofte i
naalib. sua regere tam uia doctrinae quod inventionis
cu n nihil fit in illitu nisi pny fuerit in aliquo sen
su si oes hi d'ficiant nihil poterit cadere sub sensu conu
sequenter nihil e in illitu. Dicendum eto d'ficiante
uno sensu possumy beneficiu magistri auerere sua d'obis
illig sensu quo pnuati sumy supponit tu sensu audity cu
n fit fundata doctrinae q magister auerenda si ille
d'ficere totu magisteriu corrueret qbat confio experien
tia nat regere unty caci q euaserunt maximi phi et in mult
tis suis ex celluerunt q aut subeg adit posse beneficiu ma
gisterij aliquid fuit oba suig sensu caci q pnois concepty
ualde dubita nam so pper p'obta ab uno sensu n'ot qu
duere ptem p'pnam alteris sensu sed ut qd possit formare
p'pnu conceptu d're requit p'p' p'pna illig sensu qd si
careat sensu aliquo n poterit habere p'pnu conceptu
illig oib sed coem quenda es modo quo p'p'ualia conu
cipimy in d'ar alioru. dicendum tentio d'ficiante sensu
aliquo n possumy p'pna inuentione auerere sua p p'p'p'is
es d'istos conceptu d'obis illo unig sensu p'nuati sumy
es hac se mens fatis hac capite qbat confio qa d'ficiante
nisi uq. n possumy colorem lucem p'p'icium et similia
nisi oba conuipere nisi ad modu alioru quoru p'p'ndit
tunc consequent n poterimy habere capite q p'p'p'is conu
capty unty in p'p'obria abyt quods pt capty d' colore iudi

Not. 4. rphintu
nos sua auerere
70

Om 70

Om 5.

Om 30

C14. Ut deficiente sensu debeat deficere scia

ob. 10

case si n. queras ab eo q. sit d. fna albi et nigri nihil
ex pna inuentione seu pnis conceptus explicabit
qbat. 200. confio frgto allato circa fine prioris confio
nis. hac solis doctrina sic explicata facile id erit
angtis contra allatis respondere primus e habita cogn
primorum principioru possumy facere d. monstres cir
ca res utro sed q. fieri ut habeamy cognem illoru fi
ne si pccenti cogni sensitiua q. etiam si q. careat
aliquo sensu poterit tñ ad huc habere scia d. ois illig
sensu qbat. m. q. oia prima principia sunt nota ex
suis terminis e. quamuis cognosci possint p experien
tia tñ n. e. necesse e. in sua abstracta. a singularib.
circa q. uersat experientia q. negando. m. ad pben
p oia principia e. nota ex terminis ita tñ ut p
ciferit aliqua cognitio q. qual possit apprehendere illas
terminos pnis conceptib. e. scire q. sit illa res p
terminos signata si n. n. pferit cognitio sensitiua
aut omnino in rei cognē uerise n. poterit aut fallere

ob. 2

n. p. pnis concepty. ob. 200. d. fici. ante d. g. usq. ad
huc sunt dua uia cognoscendi colorem / o. si q. cad. cogni
scat coloris q. e. temperamenti primaru qualitatu p
goris caloris siccitatis humiditatis quas alijs sensib.
pt. percipere q. n. h. cognita cad. facile cognoscit e. eius
estus sed si q. audiat a magistro optime n. uia col
ris e. eius pncipatu q. d. fici. ante aliquo sensu n.
pncipatu q. sua circa ois illig. sensu p. eiusmodi
hanc habere q. e. posse aliquam notitiam coloris ut argu
ostendit sed n. habebit eam p. pnis sed q. e. conceptus
e. p. comparatione e. sicut d. ai. alia colorum con.

Rz

ejus est forte ut remissu calorem et frigus vel aliqd sim
milit adde qd hic loquamur de comparatione sua
prial inuentione in tra angust loquaty d magisteris.

Ob. 3.

Ob. 3. ideo son nos requit passu alicuiq obli int q illum
meriamq in cogned illibina illy obli sed n e neupse
ut obu p se cadat sub sensu qd poterit cadere q ali
ne qd cadit sub aliu sensu consequent d ficiente uno sen
su poterit haberi cognitio d illy obli pbat. m. nam ha
bens cogned d deo angelis et q p se n cadunt sub
sensum qd esse videt sub. negando. m. ad pbem 22.
nos d deo et angelis habere sua imperfecta et q
conceptu coes n p pmiss et distos d qd hic loquamur.

q

XX. Cap: 15 et reliqua usq ad 26
De Unitate dmonstris et congratis suaru
int se.

Capite 15 ostendit Artes n dari pressu in infinitu
in dmonstris qd cantu sa principia reliqs capitib.
comparat suas int se quo in unite d uersitate con
tine sufficiat aut nobis unitate et diuersitate explicasse
na d certine et euidentia e r dictu e.

Quastio d unite et diste suaru.

Art: imo uni fit sumenda unitas suaru.

Ut intricata hanc dispuat faciliy expdnamy nota ex
Caib. ar. 10 p 4 3. d habitib. q. 4. et nos in allegame, plex obum
nis diximy 3plex et ita sum d male et d res su, male qd.
se sumpta ptem e obu forte qd diuidit in eadem forte, obu forte qd
q, et ead forte sub qua. ratio fortis q d ead ff qual, obu forte qd
sua confierat obu male, ratio forte sub qua est, rau forte qd

Not:

q. A. 2. Unde sit sumenda unitas scientiarum.

Et nota quod sub quocumque modo cognoscendi obiecta materia et ratio formalis sunt simul
4. iunguntur exempli gratia in logica obiecta materia est modus

Et nota quod qd. differunt, ut res quod est ratio formalis quod est manifesta.
hic iuncti non propter hanc consideramus modum diffiniendi obiecta

Et nota quod qd. forma quod est materia diffiniendi, ut manifestans hic non compositio
nisi ex obiecto materia et ratione formali quod ratio dicitur forma

Et nota quod sub qua est directio modi diffiniendi quod cognoscendi principia
quod est regularum logicarum. nota etiam quod sub l. c. 3.

Et nota quod 3plex unitas plures hic unitate considerari potest numerica specificum
lat generalis ac numerica diffiniendi non est nisi authoritas

Et nota quod obiecta non affirmant numerica unitate cuiusque scientie accipi
sed ad ea a seculo cui in hanc quod non sunt sub tota

Et nota quod sunt numerica dialectica non pariter numero differt
a dialectica Joannis solus quod unitate diffiniendi est specificum

Et nota quod 3. nota quod quod dicitur locis citatis et Joannes dicitur
sa selectione etiam numero duodecim duplicem modum

Et nota quod ab authoribus assignari potest diffiniendi quod nihil est aliud
quod modum potest non unitate sumpta sed ut substantia cuius

Et nota quod unitate diffiniendi. Nota quod intelligibilis quod non est aliud quod
quantitas continua vocatur propterea modum intelligibilis

Et nota quod quod non compositio nisi ut res composita est materia inquit Joannes
dicitur l. c. Nota quod quod authoribus 3plex solent dicitur

Et nota quod Nota. 3plex abstractio abstrahit a materia diffiniendi sic signum
lari sed non unitate et hanc attribunt philosophi sic quod

Et nota quod quod quod abstractio abstrahit a materia diffiniendi non est
quod abstractio abstrahit a materia diffiniendi non est

Et nota quod cui considerando sunt sub tota nota quod nota quod dicitur
vocant abstractio a materia diffiniendi et cui non est unitate

Nota.
3plex abstractio
lari.

Nota 3.
materia regularis.

2

In re qd dicitur obui alicuius scilicet n' ee mual
 fupibile. Sed tm illyibile qd licet quantitas con-
 iuncta fit auidenti b. fupibilitib. considerat tm quasi
 n' ee illis coniuncta sed quasi q se existere ut
 dicit subeg et hanc attribunt mathematici. qd
 uocant atotie ab ai ma re et eae qd e dicere
 alicuius scilicet obui n' ee mual ut fubstat auidenti b. fup-
 fub. nec ee quantitate e hanc attribunt metaphi-
 cuis obui e eus qd ut tale e m genere nec e man
 fupibilitis nec quantitas. Dicendu fo fiam unitate et
 diuerfite tal general qud fpecifica ut fatis dicitur d.
 fumenda ee ex diuerfo obui generico ut fpecifico colli-
 gis ut fo d aia + fo. et eod d aia textu trigefimo
 tertio ubi dicit fatis pny agendu ee d obui potentiaru
 et habitum qud d potentis e habitib. eo qd p obui cui
 pnt fub eae ee eia dicendu eod ee conf. hic q
 unica ant: fo unitate et diuerfite fiam n' recipiendal
 ee pife ab obui mati pbat qd qd unitate ee ee
 diuerfem ab alijs reb. et unitate ee pperici pprim
 fi m plurib. conuenit quado p illud a plurib. erit
 diuerfite sed obui mate pt ee eue plurib. fuis qd
 pbat m. qd dicit ee eue obui metaphie et theologice
 quantitas phifice et mome pbat eod qd fpec reru
 funit a formis reru obui mate n' ee forma fiam
 cu fubstat forme qd a mati obui n' funit unitate et di-
 uerfite fiam. f. ob. fo ab illo fpecifica fiam m
 quod tendit fiam sed fiam tendit m obui mate qd ab obui
 mati fpecifica pbat m. qd ab illo fpecifica habitib
 quod terminat aity pcedentes ab illo habitu sed

om 10

om 20

ob. 10

q. A. 1. Ut sit sumenda unitas suarum.

R

Obi male terminat has actus qd ab illo specificat
sua in q illa tendit pbat. m. qd obi male e id q
sibi qd erit illud in q tendit sua q ad maiore cu
diste n. n. specificat sua ab eo in quod tendit ut il.
tuo modo sumit edm se sed ut sit conuinctu modu
quo scit et claudit intra se rae pp qual sua tendit
in illud obi ad pben q cum diste minus nam
obi male n terminat sua ut obi nude sumit rca
se se ut sumit cu ~~et~~ motiva rae q mouet habi
tu ut in se tendat sicut syllog n specificata
mau nenna e p babili quod dunt sed ut e nenna
p mediu nenna e p babili p mediu p bate a quo

Ob. 2

medis sumit ratio fontis e dista. Ob. 2do si obi
male seu sua entite n specificat, suas tunc sua speci
ficabit ab ipso subili sed hoc diu n pt qd pbat. m. sua
n specificat ab extrinseca denominatione denominatione
n supponit rem ia e constituta in sua eia e p
sed subile e tu denominatione extrinseca a sua illud
n denominat sicut q quo habet sua q negando m.
ad pben q sicut duo signare qo capabilitate quanda
in re et rem pp qual habitus pt tendere in obi
eas nomine extrinseca ab ipsa sua priori qo modo
sute n e denominatione extrinseca sed tu posteriori
atq aies priori n posteriori modo specificat sua
ipso subile seu subilitas q n e aliud qual ratio fontis
sub qua dicendum q. suas n pprie e fontis sine tan
quam p distam principale specificari p distincte ab
stratione a sua sensibili ita eu. t. 3. d. habit. b. q. 4.
pbat lo qd tu e conditio extrinseca obi illud pprie

Om. 3.

et 10 n̄ specificat scilicet tanquam diffina principis sed
 dicitur abstractiones sunt extrinsece conves go pbatur
 M. ga diffina e forte rei et qd intrinsecu go qd se hit
 ut extrinseca conditio n̄ pt ee diffina principis pu
 bat / o ga ha abstractiones conveniunt obo ut illud hit
 negatione quanda annexam alteriq obī metapha .n.
 n̄ alit abstractit a maā sensibili et illegibili qual ga con
 siderat ens in genere qd ens in genere et in conceptu
 suo n̄ includit sed hit quanda negem inferioru gradum
 int̄ quas sunt quantitas et maā affecta accidentib unit
 Et apparet qd sit abstractere a maā sensibili singulari nat
 n̄ e aliud qual considerare mate aliq obī in eo statu
 in quo remotu e in suo conceptu a maā singl̄ sensibi
 et quo remotu erit aliq obī ab individua maā et acci
 dentib. individuis in suo conceptu eo maiore erit ab
 stractio illiq scilicet quare abstractere fontis e n̄ confide
 rare aliq et consequent̄ metapha qd abstractere a maā
 tu ga n̄ considerat maā qd e extrinseca qdā negatio
 qd dat principale et reb. pbat eod a sub. h. c. n̄ 1055
 suam specificatio sumit̄ ex eae fontis qd e eae fontis sub
 qua abstractio nihil horu e go ab ista n̄ sumit̄ specifi
 catio pbat. m. n̄ qd e ratio fontis qd ga ha abstrēs n̄ sunt
 eae pplex quas considerant̄ obī physica .n. qd confide
 rare lonḡ ut mate e metapha ens ut ens ex quo sceme
 evident̄ apparet qd supra dixim̄ qd ha abstrēs sint ali
 qd extrinsece consequens ad diffinas suaru ens .n. ut
 ens hit extrinsece annexa negem alioru qd negatio
 dicit̄ abstractio et sane Fon: 3 thomo 1. 8 t / o

Q. A. 2 Unde fit sumenda unitas staru.

q. b. s. p. concedit se accidentaria et extrinseca condi-
tio reru n' ratio fontis sub qua qd hoc e' considera-
tio ubi quatenus sub talibus principijs cognoscitur sed
haec abstractio n' e' ipsa principia q' dicitur testis qd
q' dicunt p' has abstractas specificari suas deberent de-
cere q' metapha differat p' absolute a ma' sensibili
et intelligibili ab orb' habitib'. sed hoc n' e' veru' nam
theologia eodem modo abstractit considerando deum
et angulos q' dicitur 4to efficacit' p' infra principale
res differunt ab orb' n' tm suis sed et q' dicitur habitib'.
n' dicitur sed p' has abstractas n' differunt sine abhan-
bitu op'is circa id' ubi qd q' dicitur. na' op'is e'
corpore nati ut nate e' op'is e' quantitate ut quantitate
op'is e' ente ut ens e' ite' habitus principioru' d' q' dicitur
dem ubi abstractunt sunt physica materia et meta-
a ma' singli' versant' n' sub eadem abstr' circa orb'
illam suam sed - ob: quare qd dicitur d' dicitur. dicitur
ste' physica materia, metapha, a diversis modis ab-
strahendi p' lo fonte dicitur posuit has reges non
p' se sed p' orb' fontis ex quo ipse consequuntur saepe
n' d' dicitur negative illae sunt affirmativae p' dicitur
q' dicitur n' dicitur principia dicitur e' dicitur dicitur
dicitur sed tm generale' quando e' dicitur dicitur fit
p' extrinseca et p' reges alioru' quaru' sa' fit habere
regem ma' sensibilib' individua p' exemplo huius
posuit physica q' tm n' sola habet hanc abstr' sed
medicina e' dicitur vero regem ma' sensibilib'

Ob.

R.

Unde fit sumenda unitas sciarum

277

illigibilis) ac p exemplo huius posuit mamot tertia
habere regem utriusq; sensibilibus et illigibilis max
eius modi & metapha (met n' sola ut iam uisum.
dicunt qto in Li. l. c. spio l' 10 posteriorum q. 8. unitas et
diuersitate / opia et eitate accipiendae ee abunitate uel diuer-
sitate principiorum q' ab unitate accipiunt unitas et eitate und
accipiunt nam forte sed ratio fontis sumitur a principijs
q' unitas et diuersitas accipienda e' ex ijs de' q' ab unitate m. il.
Unde ratio fontis sua q' ponit in fine sua tanquam
diffra sed resp' ad principia ponit in fine sua uelut
diffra q' n' sua cognitio rei ueritate p' ea q' ea fine
principia dabunt fonte ee sua q' ab unitate accipiunt q' p' prin-
cipia sine motu a seipso conp'one diuersificantur sine
in se et ab alijs habitib. q' ab unitate accipiunt na' sua
to diffra ab habitib. q' n' sunt q' mediu q' hanc cognoscat
obu q' mediu illi sine medio. Et ab alijs habitib. q'
sunt q' mediu q' sua cognoscat p' mediu ueritate reliq' q'
mediu q' habitib. sicut opio tertia a fide diuina q' hanc
habet p' motu a seipso uel. fidei reuelatione diuina
und sufficienter uideri concludi unitate sciarum ee sumenda
a principijs. Ant. 2. ut: unitas totalis sciarum fit
singulis qualitatibus uel ordinis.

tm 4

Cum satis pridem articulo fit ostensum und sumenda
fit unitas sciarum nunc uidentur ee ut: unitas sciarum totalis
fit eiusmodi ut faciat habitum ee unum singulis qualitatibus
q' inclinet ad facile cognoscendas ois conp'ones illigibilis
totalis sicut habitus fidei uel motus q' e' reuelatio di-
uina facit hanc ee a seipso uel. fidei reuelatione diuina
an uero tm fit eiusmodi ut faciat habitum ee q' unum

A. 2. Ut unitas totalis scilicet sit simpliciter: quattis vel ordinis

Om

tm q aggregat sunt exercitij q unus q hab uno dicit
militat: dicendum e q habitus e totalis scilicet n' e simpliciter
plures quattis sed aggregatus ex multis partialibus suis
scilicet habitibus q hnt ordinem ad unum aliquod totale
obu forte ut loga e multae scilicet q p'tinent ad modu d'f
serendi ut manifestat ignotie ex noto ita Confes. a. 2.
Et q. 2. p. logi. art. 2. pbat Confes si totalis scilicet est simpliciter
plures qualitas debet habere unum motum q qd ferret in tot
confusiones sed n' hnt unum tm qd pbat qd ut priori art.
vidimur unitas scilicet sumitur ab unitate motuorum scilicet prioru
cognitio pbat m. qd quot sunt scilicet partiales tot sunt d'f
distincta media ad rationes motu ad aspenfu confusio
quare bene Et h' appellat has partiales scilicet habitus d'f
distinctos sunt n' totales habitus seu se vocantq; tm ideo
partiales qd sunt pars aliuus totalis habitus aggregati
alius namq; habitus e quo scilicet demonstrat posse scilicet
aliq quo scilicet scilicet logi in posse operi pbat ideo pt aliq
habere habitum et habere facilitate in cognoscenda una
confusione totalis scilicet ut in cognoscendo qd demonstrat qd
scilicet scilicet et habere scilicet scilicet m' cognoscendis alijs
habere confusiones qd sunt diversi habitus et n' unus pbat con
sequa qd q hnt habitum facilitate ad oes actus illi habitus
qd si scilicet totalis est unus habitus simpliciter equaliter debent
habere facilitate ad oes confusiones q habitum difficultate cognoscere
unig confusiones qd tm e contra experientiam tm n' faci
litatur ad unum eius del confusiones p illud principiu
q qd prius non dant illud confusione. Prima contraria
sententia talis a simpliciter q. thomae 1a 2ae q. 54 eamq;

Contraria
sententia.

U: unitas secundum totalem simplicitatem vel ordinis.

278.

sequuntur multi apud Philosophos l.e. hoc docet simul totalem
esse unam simplicem quatenus per quam habitemur ad omnes conspici-
ones intelligitur totalis sicut ignis uno calore quem in se habet
calefacit res diversas ita una simpliciter sua u.g. logica
uolunt nos scire omnes conspiciens logas quod si quas si
aigram habetur per cognem unig tunc conspiciens ego agram
habetur omnia conspiciens sicut simul habere duplicem perfectionem
nam inter se altera extenditur prout tunc agram quod
aliquis aliter cognouerant posteriore uero tunc quod
exercerem cognem circa alias conspiciens eo modo quo calor
in eadem parte sicut intendit in diversis extendit sed quod
si uidet quod facit aliter circa nouam conspiciens me ponere aliquam
entitatem et augmentum habetur sed quod quod extendit habetur.
per entitatem augmentat hoc aliter posteriore nam si haec entitas sit
una in se existente tunc entitas habetur erit diuersae rationis
et dissimilans nam per unam partem entitatis cognoscit unam conspiciens
nam per alteram partem aliam conspiciens et ita totum habetur tunc
se totum non inclinabit in omnes conclusiones sed per diuersas sui
partes inclinabit in diuersas conspiciens quod uidetur contra
rationem habetur sicut tunc haec auctores suam sententiam
sufficiunt se habet potentia ad suum obiectum ita se habet habetur totum
habet suum ad suum sed potentia unica et simplex puta poten-
tia uisendi percipit multos colores quod est habetur unig et
simplex cognoscit multas conspiciens pertinentes ad unum obiectum totale
et sic si hoc arguit ualere quod forte tunc una scilicet quod potentia illa
et una est tunc una ad omnia quod potest illi quod potest seu illas et
unig simplex habetur ad omnia obiecta illa que reuertuntur in illis
et sic negando non potentia fertur in omnes aliter et obiecta sua
habet eadem rationem forti habetur uero totalis fertur in plures.

A. 7. Utrum unitas totalis scire sit

conspicua sub diversa ratione facti dicitur per diversa media
habent ideo virtutes morales sunt simpliciter qualitates admodum
de oba ite fides ad oia q per illam inveniuntur go et scire
erunt simpliciter qualitates q negando consequatur nam vir-
tutes morales sicut et fides habent tamen unitatem motuum
reperitur oia obara sua vero habent multa motiva habent q
si habitus diversarum conspiciunt q sunt diversa media
est scire diversa tunc una persona est sine alia sed hoc
non fit q secundum conspiciunt habitus q sine habitus se con-
sonis q per negando sequetur qa lux diei et sol sunt dis-
versa tunc tamen non potest esse sine alio q ideo absolute lo-
quendo habitus ideo conspiciunt persone est sine q qdo me-
dia inter se non sunt dependantia. Etia opio est qd hinc
dicitur in totali scire multa partes scire se distantes has
tamen ois coniungi q uniti simpliciter habitus et tunc vo-
cari scire totale eo modo quo in compare hinc opio fa-
bili sententia sunt multae partiales forme opio, car-
nis q tamen univert q una totale hinc forma q est aia
sed contra q diversa res se non univert in unam spe-
nisi q nonnam entitate sed hinc non nisi coedit nona en-
tibus q coniungat habitus partiales diversarum qd qd
M. ga duae res non sunt eae eade spei manentibus. dicitur
suis spei. go oportet supradere totali entitate qd qd m-
ga si auerit nona entitas et habitus qd habet officio
nisi ut habitus ad plures conspiciunt nisi in hac faciat
quido erit habitus sed hoc eam satis fit q plures partia-
les suas q habitus maxime in totali sua non addat nona
media et motiva sed per hoc sententia qd qd na illa

Etia opio.

simplicis qualitatis vel ordinis

hinc est simpliciter una quare obli fontis sua totalis est
eius modi go pbat. m. nam des conpiones omnia pncipi
pra referunt ad totale ad obli fonte in loza. n. dia referunt
ad maiori dicit ut patefacit ignota ex noto p dicto M.
na vera est si habeat unum obli fonte q sub uno motivo
tendit in des conpiones falsa aut si tendat p diversa mon
tura q fit in ois suis. Int: 3. d. unite et dite

Quidam in corp. ant 3. lo sua partialis est uapre qto
totu motum sine pncipi qsentendi est unu qto aut
est diversa tunc est sua est diversa spei patet ex dictis
nam manente eade forma manet eade spes mutata u.
et forma mutat spes sed id uidiq forma pncipia
go in diversa sunt facient quoq suas diversas diuendu
et o si conexio matris sit una let pbat p pncipia di
uerfa ut si ho pbat ee difformis p parte et iteru
p rite erunt dua spe sua na ratio absentendi est alia
et alia dicimus tentio si sint dua conexiones matris
diversa in conpione tunc et pncipiu falte totale et
completu est diversum atq ita in conpiones sunt diuer
sa et erunt diversa siue pbat exemplo sint huc dua
conpiones ho et ritis ho et difformis si eas pbat
uoluerim p parte nihilominus pncipiu completu
utriusq conpionis erit diversum ad in uno pbat dicit
in maiori rationale est rite in altero rite et difformis
sunt in go absentis conpionis pcedat ab absentis pnc
ipiu completu fiet in his conpionib. ut sint diversi q
sunt et siue in pncipia totalia et eoru absentis pnt
diversa. Articuly 44y.
De sua totalis et partialis rite diuidi dicitur in pnc. et pncipial

Qm.

Et 20.

Et 3

A 4. Vt. Scientia totalis et partialis recte

om 10. Dicendum 1o tam sua totalis quam partialis dividit adaequa-
le in speculativam et practicam ita Suarez d. 44. s. 13. for.
d. meta: c. 10. q. 5. / 6. q. 1. ubi dicitur quod nulla datur scientia to-
talis vel partialis cuius finis non sit vel sola speculatio vel
opus ^{per se loquendo} et late accipiendo opus ut genus
et ad ^{opem} et ad opus ^{promovens} et confirmat 1o quod
scientias totales nam illae congregatae sunt vel ut tm sci-
entiae veritate et obis vel ut per se omni operari circa
obis, nisi nulla datur scientia totalis quae sit partim dividenda prae-
dicta partim speculativa vel ut forte: l. c. consensio r. dicit
illa d. scientia practica cuius finis proprius est opus et si d.
int. ubi dicitur principijs aliq. speculativis et illa specula-
tiva cuius proprius finis est speculatio et si habeat aliqua
principia vel consensio practicas sufficit n. q. practica dicitur
quod principia speculativa ad opem et quod speculativa illas
aliquas consensio et principia practica ordinat ad solam
cognitionem confirmat 2do quo ad partiales quia nulla datur
partialis quae per se non sit itidem et principia practica tendens
in opus vel in speculativam tendens in modum cognoscendi. dicitur.

Sci. practica
1. d.

om 2o. In 2do in Suarez l. c. n. 43. practicum et speculativum
essentially differre in scijs totalib. q. dicitur a Suarez in 2do
reperiant diversa oba fortia sed et oba fortia sua
sua differunt q. dicitur in obis ut opabile et obis ut
per se hinc faciunt diversa oba fortia sed speculativum
reperit fieri et practicum opabile q. dicitur reperiant diversa
oba fortia nec obstat q. ob. quod for. q. dicitur dicitur
genus debeat tunc reperiri sub illo genere q. dicitur dicitur
sed hoc dicitur reperiri in alio genere videlicet in habitibus
principiorum ubi dicitur n. circa principia practica vel spe-

dividuntur in practica et speculativa. 280.

culativa et in ope na et illa opinat^{ur} vel pp^{er} nuda ope
vel pp^{er} ope q^{ui} nos hic tm loq^u d^{icitur} practico nemio et d^{icitur} mon^{stratio}
Stratino hoc aut tm reperit in seijs. Dicendum 3. scias
partiales et centralit^{er} et vel speculativas vel practicas
quantu^m est ex sua naa q^{ui} accidens tm et extrinsec^{us} illa
quae speculativa est ex se pe^{ro} fieri practica et contra
q^{ui}at la pars q^{ui} si totalis scia p^{er} has diffinas scilicet dif.
feret n^{on} erit ratio quare n^{on} differat partialis q^{ui}at. Ita
pars q^{ui} totalis scia potest ordinare principiu^m speculativu^m
ad ope^m ut in loq^u ostendit in differendo altera^m parte^m
contradictionis est veral^{iter} p^{er} hoc principiu^m speculativu^m
ex id^{em} n^{on} possit simul est et n^{on} est unu^m est n^{on} constat dif.
Ita q^{ui} d^{icitur} in^{ter} finis totales et partiales nam in partia^m
lib. principia math^{ematica} juncta ex se tendunt in fine^m pra^{ctico}
cliant vel speculativu^m in totalis aut tendunt in hor^{um}
fines ex directione ip^{si}g^{is} scia totalis sed q^{ui}as ut: finis
practice et speculative sic dicant^{ur} ex principis vel o^{mn}is
vel fine^m dicendu^m q^{ui}o^{modo} ad finis practicas vel speculati^{vas}
nos o^{mn}ia tria concurrere ultimata^m tm ead^{em} specim^{en} ex
fine q^{ui}at la pars nam qualis finis est talia ont^{ur} et media
et o^{mn}is unu^m si finis fuerit speculativu^m principia dicent^{ur} spe^{culativa}
culativa et o^{mn}is si finis fuerit ope^m principia
dicent^{ur} practica et o^{mn}is opabile est ita o^{mn}ia tria concurrunt
q^{ui}at. Ita pars quo ad totalis finis q^{ui} est si unu^m o^{mn}is ex
naa sua fit opabile et principiu^m aliq^{ui} practicu^m tm sua
nondu^m distict^{us} practica nisi finis quare sua fit considerare
illud o^{mn}is ut opabile et o^{mn}is principia dirigat in ope^m
quo ad partes suas ut patet q^{ui} tam principia q^{ui} unu^m

Om 3.

Om 4.

A 7. Ut scia totalis et partialis recte divi dantur in pra: et spe:

Oba definiuntur et speculativa vel practica in ordine ad
finem quem haec principia ex sua natura intendunt dicere
quod dicitur iam natura specificata suae practicae et spe-
culativae et sunt ex fine cui supra dixerimus suas spe-
cificari ab principiis et et practica et speculativa
differre principiis sed principiis non tunc sumptis sed
ut tendunt finem in base vel tali fine itaque aut ut
concludamus possumus dividere scilicet esse principiorum
in practica et speculativa et quod illa habeat prin-
cipia directa in opus haec in speculatione speculati-
va ab fine dividit in meta: phys: et meta: sumptis
haec dicitur ratio a diversis principiis vel principia et
bona passiones carnis vel ens et facit meta: sumptis prin-
cipia et bona passiones corporis naturalis vel rate et facit
physical et ita in ceteris. Quarta dividit in
activa et passiva, activa in ratiōem seu legem et
moralem seu ethicam et in alios habitus qui operantur sunt
et tunc operantur relinquant ut et habitus pulsantur et carna-
litas potest dividit in oēs artes qui operantur post se relinquant
et habile non est artes et esse suas ut vocantes sunt et
monstrativa easque divi artes ratiōem esse quem non
sunt sua. IX. et comparatione suae

in pra: et spe:
recte.

Comparat artes scilicet in opere in duobus obis circa quod verum
satis et subiecto cui inhaerent obis quod quod operatio potest et
mutabilibus. sua non potest subiecto vero quod utraque simul in es-
se subiecto et eadem obis esse et potest sed haec clariora est
quaestio.

Q. Al. an et quoto differat opio suspicio fides huana & sua. 281.

Quaestio de comparatione opio in
alijs habitib. Ant. . . an et quoto
differant opio suspicio fides humana et
sua.

Nota 10 licet subeg tractatu s. de habitib. q. 1a ubi Not 10
ut opinio n. e. habitus ta. pbabilis e. q. sit habitus
ita sentiant coiseg. Finiente opinio q. habitus q. ra. ar. opio qd.
o. p. q. in genere diu q. opinio sit habitus inclinans ad
pbabilem assensum sic est formidine potentiati falsa diuisio.
opio. diuisio ut notat sub. et coiseg. l. c. in opem imedia opio
immediata et mediata, immediata e. q. ex opposito qd.
respet habitus principiorum qdo illius sine medio pu
habilitate assensum solis auditis terminis mediata opio mediata qd
e. q. ex opposito respet sua qdo assensum alicui
opio. seu assensum q. mediata pbabile differunt aut
hae dua opes ut docet sub. certis q. se hat sicut
habitus principiorum et sua q. et certis differunt no. Not 20
ta. i. d. fides humana ut ar. q. e. t. ha. n. sola lo
quuntur n. e. aliud quam cognitio ab humana authori. fides huana
tate seu testimonio efferta, diuisio q. apud citatos qd.
in fide obscura et euidentia fides innitit. duob.
principijs. o. q. ab aliquo. res aliqua. dicit. et dicit
dicens sit fide digni itaq. quo notig. i. rem ab
aliquo dici et ite quo notig. dicentem e. uera.
cum eo euidentior aut contra obscurior erit fi.
des sit aut. o. contingere ut utrumq. principium

A-1. quōdo differat opio fides hūa suspicio et scia

fit evidens ut patet in absente huius pponis, lo-
ma e ad po notissimum q ab eis dicat Roma
ce dō e e notissimum quod ab oib q illud e
maximū dignū fide maxime in experientia
docet hancū nunquā falsū fuisse q ab oib pto.
tum orbem dictū e dō et contingere ut nobis
ignotū sit utrumq e dicente e veracē et hoc
ab illo dictū qz ut alterū nobis sit notū alterū
ignotū ut si constet mihi foratē e veracē n̄ tū
constet eū hoc dixisse vel contra. nota tentio suspi-
cio ut eam dfiniat Valentia 3 tom. e absens q
vacillans e dōilis d obo pp admixta foridū oppo-
siti. Dicendū tō pbatū e suspiciōe a fide huma-
na vel opio mediata scilicet n̄ distinguū ita loqes
ar: 2. pbatū suspicio extēna fit vel pp dictū alioq atte-
stantis vel pp signū a nobis notatū priori modo suspicio
e fides est n̄ absens dōilis ab humana authoritē
seu testimonio pfectū posteriori modo e opio mediata
q e absens q mediū pbatū in timore oppositi
itay mediata opinio e suspicio tū differunt eū
magis et ming et pō quōdā extēsiōe p̄ n̄
absens fit dōilis et vacillans vel fit quōdammodo
p̄ n̄ dōilis vocatū suspicio si aut fit efficax e apluri-
ty receptū vocatū opio. Dicendū dō p̄ n̄ et opio
tū mediata quā immediata scilicet distinguū loq-
dem rax absens q opio in formidine p̄ n̄ dō

hora 3.
suspiō qd.

Om 10

Om 20

quod differat si: opinio suspicio et scia. 282

scia in evidentia rdo rae obi qd sua versatq
circa obm ut nemine opinio ut obm e contingens,
versatq - n. circa illud ut consideret qd obm e in
tali p'icatio timere tr posuit n' e' r'is rae medij
qa sua e' p' mediu ut illud sit nemina connexional
in extreme opinio aut immediata caret medio media,
ta vero ubiq' tm p'babili. dicendum p' opinio mediata
essentialit' distinguere tum a fide evidenti tum ab in-
evidenti sine obscura ita p'beg e' loyses. loys vita,
tis p'bat' qd'cumq' duo absensq' hnt motiva e' rae
fontes e' illis distinctas et ipse absensq' sunt essentialit'
distincti ut colligit q. q. d' diste suam sed opinio e'
fides tal' obscura quam evidens hnt rae e' moti-
na essentialit' diversa qd' p'bat' - m. qa fides utraq' x'
redit p' testimoniu' humanu' q' n' hnt intrinsic' connexi-
onem in consione' opinio aut' p' mediu' p'babile q'
hnt connexionem intrinsic' in consione. Contra habet
consione' pugnant' duae opinioes sam attribuit' p' scoto e'
Magis haec hnt opinio' e' fide' differre sicut p'fectu' e'
impetu in eade' re et sicut puer difert a seipso in ario
est volunt. - n. p' opinio' nichuari cogne' et e' infirma p'
fide' aut' crepide e' laborari p'bantq' p' sua sentam
x' q' forte q' top. l. bo' s'v' nihil' d' hac re ibi d' tm - n.
videt' stiles infirmare opem latiq' patere fide' e' e' quasi
grog q' contra nos n' e' nat' opinio p' in genere sumi p' quovisq'
indicio q' nemine n' e' et sic fides e' e' opinio rdo p' hnt
p' absentia p' mediu' p'babile e' n' q' auctoritate aut' et

differa fide
et opinionis

Em 3.

Contra. scia.

A.1. quod fides, humana, suspicio opinio et

et absentia pp ipsos terminos etu se et sic opinio spe
differt a fide etu eoru angula illa sunt eadem spe
q' hnt eandem rati' forte absentia fides et opinio sic se hnt
q' hnt eandem rati' forte absentia fides et opinio sic se hnt
q' hnt eandem rati' forte absentia fides et opinio sic se hnt

Et sententia
hinc contraria

sententia contradictam consensu alig' auctiores
docentes /o fidei evidente differre spe ab opinio in
quo volitione sentiant No fidem docturam n' differre
spe ab opinio in quo disentiunt angula ipsoru e /o
hac si fides innitit' opi tunc fides n' differre spe ab
ope sed innitit' q' pbat' M q' si fides innitit' opi in
mtey eadem rati' forte opus atq' aucto habebunt eandem
diffon' specificam pbat' m. q' q' alig' credit q' att'
hoc dicat vel q' sit dign' fide aut hoc credit q' opem
aut p' fidei filij opem habet' intentu' ad innitit' fides
opi si p' fidem tunc p'cedet in infinitu' q' talis iteru'
credet hoc p'ncipiu' pp' aliu' testimoniu' et ita d' in
eop' p' negando minore ad p'be' p' negando dari p'p'ru'
in infinitu' ad fides epley' q' ut dicitur in finiant'
supra citato mediata et immediata mediata p'p'ru'
mg dicere q' absentiam aliu' p'poni pp' auto citem
dicentis immediata q' absentiam ipsum dicentem
et veritate ides q' verax e sine q' credim' verax
veritate dicentis p' ipse n' pp' aliu' et hinc fides nec
fendit' ulterius q' si accidat ut credat dicentem et

Scientia inter se differant.

283

veracem quae semper illi oppertit in veracem fontem
mando quasi hunc scilicet quem oppertit sum veracem
illi inveniuntur et hunc oppertit sum quod debet illi esse
vera erit quidem talis absens opinio sed tunc erit as-
sensus per distinctum a priori et fides illi innotet non
tanquam dei fontis sed tanquam auspicio quodam ex-
ternis et quodam motivo quod non ingreditur ipsum actum
dei tunc arguitur et tunc duo habentur vel actus sunt eius de-
spei quod eodem modo afficiuntur tunc una quod versantur et
illud non mutant in ratione cognoscibilis sed fides et opinio
hoc faciunt quod probat. m. quia hinc in ratione cognoscibilis
tunc eodem modo afficitur quod est aquae obscurae aut aquae
clarae sed per fidem obscurae et operem est aquae obscurae con-
gruitur quod per negando. m. ad plerumque cum diste. m. vera
non est quod tunc est aquae obscurae per diversum medium et rationem
fortem falsi si aquae sit obscurae per diversum medium nam
hac aquae obscuritas provenit ex ratione tunc non specifica utri-
usque. dicendum 4. operem non est speciem infimam sed est tot
species infimas operis quot sunt diversa media probabilia per quae
absentibus rationibus ita sunt. 4. d. ope quod circa fine
quae sicut multiplicat sua per diversa media verba est
evidentia ita quia media diversa faciunt diversas
tales fontes ita in diversa media probabilia itidem
faciant diversas rationes fontes erunt tot ope per di-
versas quot sunt diversa media probabilia. Dicendum
quinto fidem humanam esse unam infimam speciem ita sunt.
ibi dem quia licet obta sint diversa spe tunc se
ratione connexionis tunc ratio fontis quae fides absentibus

om 4

om 5

42. An formido fit d eae essentiali opis et fidei
his dicit e eade e aut hanc eas fontis authori,
tas et veracitay dicentis.

Aut. 2. an formido fit d eae
essentiali opis et fidei.

Hoc: rplex
formido.

in magis timor
potentis qd.

Am

Nota rplex de ordine oppositi actuale und alte
za potentiale, actualis quam su: vocat timorel e
ipso ipso facto timore illud qd opinamur de falsu, et
eius oppositu e veru. plentialis seu radicalis n con.,
sistit in aliquo timore vel dubitatione pfecti sed in
eo qd nimitat medic cui n repugnat de falsu cu n
fit in eadem contingens contingens aut fit qd e pt et
pt n e hinc fit ut absensq nixus tali medic habeat
potentiale ordine oppositi qd qd illi n repugnat fal,
stas. dicendum in p. bc. q. 2. fontine actuali n e
d eia opis pbat, o ex parte p et etiam c. 3. ubi ad
nonnullas q opinant n ambigere sed certa existimare
se scire. Post qm in suis multis sunt opes p pabilem tm
angta confirmata qd tm indubitate absentium e pio
qa ut experientia patet haerere pp mediu falsu
tubine ita firmi absentium, alii pponi ut ex
cludant oem fontine. multo go magis hoc pt accidere pp
nem pabile, contra hanc consone sentit. Magis quid
sub. existimans opem obscura habere e. h. antepal
fontine actuali, pimum oratu e ipso e absensq obscuru
incertu. et formidoloz go e cu actuali fontine alias n
distingueret a scia, q negando consoga qd sufficit. formi
do potentialis ut opis distinguat a scia q et potentia
lem fontine excludit. eum arate e, q opinaty iud.

An formido fit de rae actuali opis et fidei. 284.

cat sua opinio posse esse falsam sed q' indicat sua opi-
nionem posse esse falsam tunc actuali formidat qd. pbat
M. qd opinans credit p' mediu cui n' repugnat falsitas
qd' indicat sua opem posse esse falsam. Et negando M. ad qd
sed negat conseja qd' quidem p' mediu phabile pt' opit' h'
nare mediu esse verum, idq' excludet rem formidat
actuali et tunc nihil omnia eius absentia erit actuali opinio
sicut absentia haereticis licet expectat formidat absentia
opem falsae tunc adhuc e' actuali deceptio. Dicitur tunc
potentiale formidat esse tunc actuali opinio, pbat q' inmitit' mediu
qd' pt' esse verum et pt' esse falsum pt' timere illud falsum quantum
e' q' parte et nara illiq' mediu sed opinio inmitit' tali modo qd' p'
bat in opinio inmitit' mediu contingenti sed hoc pt' esse et n' esse qd.
Dicitur tunc p' proportionalit' id' dicitur tunc fidei q' dicitur tunc d' d' d'
nal actuali formidat n' et tunc actuali fidei tunc colligit q' opinio
nobis constat tunc veritate attestantis et tunc eius attestacione
sunt qd' id' e' si constat, dicente esse verum, et ite constat
eum hoc d' p' p' h'c tunc nil formidant tunc opposito, sicut n'
hincem Romae n' e' p' p' h'c quon ab oib' dicat, contra aut
potentiale e' tunc actuali fidei pbat tunc n' quomnis d' q' n' in
bitent' e' Romae tunc si p' h'c tunc rae qd' qua absentimur posse
my dubitare, nam auctoritas humana tunc certa n' e' quin
ex sua nara fit fallibilis et p' evidens e' qd' p' h'c v' multi
plicata testimonia hominum moralit' certy fit n' posset fieri
ut qd' h'c testes testificarent aliqd' e' in Persia qd' tunc
ibi posset n' e' et h'c tunc multa incerta velut certa
tunc p' h'c qd' a primis historicis scripta q' ab alijs reu.
cant.

Om 20

Om 3

A. 3. Ut ad fidei et ope regratu p̄a affectus voluntatis

Art 3. Ut ad fidei et
ope regratu p̄a affectus voluntatis.

Quales s̄ actus voluntatis p̄ que sunt ut illi se applicet
alteri parti contradictionis prior ē simplex quoad electio qua
voluntas ito inclinatur illi ad eliciendam illiorem q̄a volun-
tas hoc vult ex se libera, q̄ aut q̄a hoc vult ob conuenien-
tiam ubi posterior ē actus electionis que d̄ inclinatur illi
ad eliciendam illiorem et a se ipso circa ob̄a q̄a t̄ maior
vel affectu ad auctorem aut patronum v.g. unig sententia
quod ad auctorem vel patronum alterius. Secundo 10 ad fidei
vel ope n̄ ē necesse aut voluntatis q̄ oritur ex affectu
ad patronum alterius sicut ad hoc ut illi eliciat a se ipso
circa op̄a alterius sententia, p̄ hanc experientia saepe
n̄ approbamus sententia alterius ignoti vel et ad op̄a h̄oīs
ob suas r̄as q̄ nobis meliores videntur relictis op̄a
sua sententia unig t̄a patronum amamus.

Om 20 Dicendum 2do contra Scotum apud quem n̄ satis
esse ut voluntas non regnaret ad hoc ut illi d̄ter-
minet ad eliciendam a se ipso fidei aut opinionis
sed requiritur ut voluntas positive illi d̄ter-
minet p̄batur intellectus n̄ sufficienter determinatur
ad eliciendam a se ipso ab ipso ob̄o, experimus enim
nos perspecta rei veritate posse quo ad operari n̄
suspendere a se ipso, q̄o n̄cuna erit determinatio
et motus voluntatis aliunde enim illi d̄ter-
minare non potest sed voluntas non potest

Ut ad fidei et opus regere per nostris affectio.

285

monere nisi positive volendo et imperando intel-
lectui ut affer sum eliciat, go positiva hac motio
erit negativa.

Dicendum tertio contra Caristannu ibidem volun-
tatem n' posse d' terminare intellectum ad asensum
opinionis vel fidei si nulla adfit authoritas vel
ratio militans intellectui ad eundem asensum
elicendum. Probatur ubi enim est ratio formalis
fidei et opinionis ibi n' potest intellectus elicere
asensum fidei vel opinionis sed ubi n' est autho-
ritas vel ratio probabilis ibi deest ratio formalis
go M. est evidens go ubi deest distincta ibi deest
species quae constituitur per differentiam, m. est
aque clare ut patet ex dictis.

Om 3.

Articulus 4.

Utrum fides et opinio simul possint
esse in sua in eodem subiecto et eodem obiecto.

Nota 1^a n' est dubium quin d' diversis obiectis possint 704/10
simul in eodem subiecto esse habitae et actus opus et fidei
hi n' actus n' sibi contrariantur, 2do nec est dubium
quod d' eodem obiecto possint successively haberi sua et opus
ut satis docet experientia sed quod quod in duobus consistit

AA. Utrum fides et opinio possint simul

Not. 3.

Om. 10.

Om. 20.

so ut sit idē oba eto ut sit idē tempy iubin go d'nt:
 eode tempore d' eode oba possit qd habere actu opus et fidei
 noue oba aut n' oba simplicia terminu sed totam aliquam
 pponē nota .p. supponunt qd nonnulli ad hoc ut habent
 simul duo acty opus et fidei qd d' beamy posse simul eli-
 cere plures acty sed qd qd sit d' hoc fallit hoc certig m'
 dety qd possimy elicere unū actu illumy, conseruare et
 tūde p'uenire aliu monente ad huc p'pore et sic habe-
 bunt, nihil oming duo acty et fiamy simul n' p'nc atq' sed
 p'cessime, dicendū so habity fidei et opus pnt simul
 ēē in illa cum fidei respū eiusdē oba ita coites q
 2. ar: so pbat d' opus qd si n'li habity se mutuo oppo-
 dent id' facerent ut qd contrarij sunt ut qd inclinat
 ad contrarios actos neatu p' d'ci go n' p'rimū qd se n'
 mutuo oppellunt nā opperimur nos aliquam conpōne qua
 habemy fidentificē cognital p'bare n' d'is p'habilib. et
 huius modi usu reddi faciliores ad illi p'ferentū
 hae go facilioz. ē habity opinatiuus superueniens hito
 cui mē fidei n' edū ga potentia i.g. itubina et meli-
 nat ad contraria iudicia d' eade se uidet ad affirma-
 tiuū et negatiuū et tū ē in eode hito go n' repugnan-
 bit et duobz habitib. inclinanti bz in contraria et in
 eodem hito et qd d' d' ope p' p'portione itlye d' habitū
 fidei. Dicendū eto habitū fidei consistere posse in es-
 sel itubū in actu fidei ut opus et contra p'baty oppo-
 tentia quo ad fidei ga hns habitū fidentificē huius
 conpōnis hō ē actus nihil oming eam credit si illi p'p-
 ponat a d'ctore eto ga d'ctor dicit et eode mōdo p'p-
 baty quo ad opem nam hns habitū toge circa aliquod

confessione sua. In q̄bilibet aucto tando confessione confir-
 mat rō q̄bat q̄ et in alijs habitib. ut in tempera-
 tia q̄ h̄t habitū sicut actū oppositū habitū v.g. in tem-
 perantia. Biondū. p. in Grego. d. ualentia. Tomo 7. d.
 ob̄o fidei, diff. 1a q̄a punto. 2. et ibi d̄l. citatis actū
 sive posse stare simul in eodem s̄cto & eadem re in actu
 q̄o et fidei q̄bat ex ualentia s̄o si isti actū n̄ p̄nt ex si-
 mul tunc id̄ fiet p̄ media sibi repugnata circa cognem
 eisd̄ ob̄o n̄ q̄ repugnant repugnant p̄ h̄c rōe forte
 et p̄ficat sed media sibi n̄ repugnant q̄o p̄nt ex simul
 q̄bat. m. q̄a auctoritas hoīs aliq̄d attestantis et ratio
 q̄babit̄ q̄ h̄nt media hoīm habitū n̄ repugnant rōi
 euidenti q̄ ē mediū sive q̄o q̄d̄ d̄l. Conspiciant ad uel.
 rōe ob̄i cognoscendā q̄ ueritas ē si rep̄n. unig mediū
 q̄babit̄ rep̄n. alterig n̄c̄m̄a fit t̄a sibi n̄ offiunt in
 hoc fiat diuersa rōe ead̄em. confis̄o p̄ unū mediū fiat
 q̄babit̄ p̄ alterū n̄c̄m̄a q̄bat rōe p̄nt simul cognosci duae
 p̄p̄entia rei a sua rōa q̄o p̄nt consistere actū sive in
 actu fidei et q̄o q̄bat antecedens q̄a q̄d̄ implicat cogni-
 scere id̄ q̄ ē in ob̄o simul q̄o si in ob̄o sunt duae p̄p̄en-
 tia poterunt simul cognosci q̄bat consequē una p̄p̄entia
 ē a mediū q̄babit̄ alia a n̄c̄m̄a q̄bat. p̄. commo. forme p̄
 illi. et applicari q̄ uerit̄ q̄babit̄ d̄ aliquo ob̄o p̄ se
 fit n̄ euidens et p̄fiansi illū euidens cognoscit p̄ aliu
 cognit̄ q̄o n̄ ē negant̄ q̄ ead̄e p̄p̄entia possit utroq̄. mo-
 do cognosci q̄bat antecedens n̄ in euidentiā p̄p̄entis
 in hoc p̄p̄ie consistit ut quantum ē ex parte p̄p̄entis et
 mediū p̄ q̄ absentib. illib. ob̄o n̄ absentib. illib. n̄c̄m̄o
 et immobilit̄ sed possit quoy diuersitate sed si durante

Om 3

A4. Ut fides et opinio possint simul esse
hoc absenti sup veniat alij absenti evidens d' esse
tunc adhuc verum erit illu p'iore absenti et invidens
quantu e ex parte medij invidentis qd bene pt illi qui
do in absenti evidenti respu unij medij sicut absenti invidi,
den respu alterij medij contra hanc sententia dicitur
Tho. Cata: et alij apud Valentia l.c. et habet apud Rub:
hi asserunt veritas q'is et fides et incomp'sitiles ut alibi
sua sum argtu e impossibile e ut unu et idem cognoscat eui
dentij simul et invidentij qd et ut idem cognoscat evidenti
et p' fidei aut opinio q'bat antecedens qd evidenti contra
dictorie opponit invidentia r'io qd n' possunt simul cogno
scere rem et verum et n' e verum in et hac duo sint
contradictoria q'bat consequa qd fides et opinio sunt aut invidi
dentes qd in Valentia distinguendo antecedens et consequens
n' posse aliqd cognosci evidenti et simul invidenti q' idem me
dij negat aut n' posse p' diversa media ad id eadem q'is
qd evidenti et invidenti n' opponi contradictoria q' dicitur
in absenti diverse spei quales sunt sua et opinio et q'is absenti
sunt p' diversa media sed necesse e ad contradictionem ut
absenti sit eundem spei et p' idem medij ad idem rem qd
eadem modo obtu n' n' pt e' verum et n' verum respu eui
et medij pt in respu diversoru unu diligent ad veritatem
e opinio et sua n' e' contraria sed tm disparata q' n'
repugnat inopstantia simultanea rem argtu e si possent
simul haberi aut futu et opinio aut fides tunc possent
simul esse in actuali fortine et sine actuali formidore sed
hoc dici n' pt qd q'bat M. qd formidore conivata e cum
opine et in fide et eadem e' definita a sua q'bat in
nal timor actualis e' carentia illig sunt contradictorie

eum sua in futuro. De eodem libro. 287

opposita consequenter n' pot' ee simul p' negando sequela
qa ut supra diximus sunt duae fondines actualis una al,
tera potentialis n' e' aut necesse ut tms actu fieri aut
opin' d' facto formidet sed sufficit q' quantum e' ex par,
te illig' medi' quo utuntur habeant fondine' potentiale'
na' in euidencia n' consistit in hoc ut q's actu timeat
sed tm ut possit quantum e' ex naa ipsig' medi'. Dicitur si pt
haberi formido potentialis et d'beret posse haberi actualis
qa potentia ordinat' ad actu' & si actu' possit n' e' potentia
frustra e' p' cu' diste sequela possit n' haberi si actu' n' ali,
unde impeditur n' aut cu' impediatur sicut ho' t' potentia'
ad ambulandu' si aut' q's pedib' infirmis n' pt ob impedimen,
tu ratio porro impediens actuale' formidinel e' actualis
illa et positiva qualitas q' contrarie opponit timori in
q's duo contraria n' possunt ee simul in ead' subo actu
unde unus tand' causatur et p' actu' suu' nemis arsit illa
actualis qualitas excludens actuale' timore' illa dicitur
te n' poterit ad ee actualis timor qa hic p'p' opponit
qualitati illi q' e' contrarie opposita unde unus p'manet
sed bene potentialis respu' diversi alicui' medi' hic n'
n' opponit contrarie certitudini finali nisi cu' fit p'
idem mediu' tertiu' argtu' e' lumen mag' tollit ming'
ut apparet in sole huius lumen nobis tollit in ydru' thiu'
stellaru' sed euidencia e' mag' lumen q' habitus ming'
q's euidencia tollit q' habitus p' visto n' na' lumen
mag' tollit ming' q' sunt eius de' spei si aut' sint di'
versae n' tollit quare in lumen opinionis fit spe' diversi
tu a lumine suu' unu' n' tollit alteru' argtu' e' e'

A. 5. Ut. idē aſſenſus poſſit ē opio et ſua.

qdo dicitur ut aliquid aliter tunc aliter n̄ pot fieri
circa illud utrum ſed utrum opio et fidei deſtruitur & ſciū
go opio et fides n̄ poſſunt uerſari ſimul in ſua
circa illud utrum p̄bat m. qd utrum ſua ē certū et ne
ceſſarium utrum opio et fidei humana contingens et
n̄ necin ſed eade res n̄ pot ſimul et necin qd et
n̄ necin go dicitur utrum opio et fidei p̄ negandam.
ac p̄bem p̄ ut ſupra idē utrum poſſe et necin et
n̄ necin ut dicitur a varijs medijs reſpon n̄ p̄ba.
bilis erit n̄ necin reſponſionem necin.

Ant. quinty et ultimy.

U. idē aſſenſus poſſit ē opio et ſua.

Differt hic anti: a priori q̄ in illo q̄ ſuenerim utrum
poſſit ē eade re formari duo aſſenſus diuerſi ſpe hic
aut q̄rimy utrum idē aliter numero poſſit p̄tinere ad
duas ſpes ratio dubitandi ē qd uiderim aſſentiri ei
de conſioni p̄ duo media harū ſpecierū uno actu na
intai p̄ponē q̄ q̄y ē poſſumy ſimul credere p̄ eam
p̄babile et necin circa hunc articulu varijs ſunt
opio apud ſciētes ſa dicit futurū et aſſenſu ſentia
cuiusdā ſpei ſi aſſentiamur uno actu alium utro p̄
duo media ſua ē necin hoc dicere na ſi eēt ſentia
q̄d ſpes aſſenſus dicitur ſupaddi aliqd ſup ſentite aſſenſus
p̄babile et ſcientificū qd n̄ ſpecificarey p̄ eam ſentite hou
rū aſſentiu rda opio dicit qd media ſcientificū ita
abſorbent p̄babile ut n̄ aſſentiamur conſioni p̄ p̄babile
ſed tm p̄ ſcientificū ſed hōc opio uera qd ē d̄ q̄ ordina
rie fit n̄ aut ē eo qd p̄ fieri nihil n̄ dicit utrum poſſit

opio 19

2a.

Ut idē aſerſy poſſit de opio et ſcia.

288.

my aſerſi ~~pp~~ duo media et utrum poſſit qz aſerſi
amur ille aſerſy ſit futurq ſua et opio tertia dicit qz
aſerſiamur pp mediū ſcientificū eē qz mediū pbabile
ſit tm ratio qdam extrinſeca et adiutans ut pp mediū
ſcientificū aſerſiamur ſed quomā in rae dubitandi niſu
ē qz poſſimus ſaltem aſerſi ſimul pp mediū pbabile et
ſcientificū qz enim qhiberet ſi uolumq ſic aſerſi di
uini uideri cū Valeria te paulo ante expoſit ad ar
qta oppoſita contra priū et Anticulu tale aſerſu fore
unū eū de et rae diverſa uirtute qua rſia ac p
tinere tum ad ſua tum ad opio diuerſo rſu na ut
ille idē atqz inuictū mediū pbabili ptinebit ad opio ut
poſſe eū illu rſu inuictū ut uero inuictū mediū ex
to ad ſua utpoſſe euidentē eū illu rſu.

tertia

Om.

Caput 27 De compa ratione ſua in ſolertia.

Solertia Antis ē bona qdam concubatio mediū breuiſſi
mo tempore ſuū et ſolertia ſua ſagacitate et propitiate
ne quanda exornatione uſitata qua facile inueniunt
mediū et qz poſſimus pbare conſione difert qz hanc a ſua
qz ſolertia ſit circa inuentionē mediū ſua circa conſione
ut ei aſerſiamur.

De Libru eū poſteriori

Antis
Agit ut in initio d hōru librorū diuiſione notabi
my Antis huc libro d mediū dmonſtrā d uerq ſunt partes
huius libri ut ibidē dixim qz Car: /a exponit medi
ū dmonſtrā eā quoniam mediū inuictū in princi
pys oſtendit quodo princiū ſint cognofcenda porro ut

Q. A. 1. An q. an sit possit demonstrare.

Idem Steph. hic q. intentio talis e agere d. mediching
rei necessitate petit hoc facto id est res questionis
eunt ipse principaliter quod q. mediu. res questio-
nes quunt q. mediu. principaliter querit et p. declara-
tione minoris p. mittit quot sint questiones. et q. ita
quamobrem tres questiones erunt q. huius libri explic-
tione p. ponend. q. d. questio. q. respondebit q. q. An-
les p. mittit q. d. medys q. respondebit q. q. docet d. medio
tertia d. cognere principiorum q. respondebit ultima part.

Quaestio d. questionib. scilicet q.

Art. 1. an quaestio an sit possit

et demonstrare q. questionem qualis res sit
sive ut claris

18 initio or.
hinc.

Ubi dicit q. res talis sit videtur demonstrari
demonstrare a posteriori illa n. pbat q. res talis e qua-
stionem vero p. q. res talis sit videtur demonstrari quaestio-
ne p. q. res talis e ac p. d. q. n. et de dubio an
sint scilicet sive demonstrabiles t. q. q. p. d. questione
an res sit et q. res sit utrum hoc sint scilicet in hoc anti-
culo agens d. priori in sequenti d. posteriori. dicendum
e. o. posse demonstrari p. existentia actuali pbat illud p.
demonstrari q. sit necessaria connexionem cu. aliquo me-
dio demonstratio t. actualis existentia vera t. h. q.
l. connexionem necessariam q. pbat m. q. sunt alig. eff. q.
n. pnt e. nisi p. tales casus unde p. eff. p. fecerunt p. h. r.
casu et sic ab op. ostendunt Thede e. p. h. d. e. v. r.
Not. tamen nota cu. actualis existentia demonstrat illam

Om. 10

Not.

Demonstrari semper quod ex medio absolute atq; finis
 plurius nemo quo ad existat soly. n. Sed hoc modo nemo
 existit sed ex hypothesi ita ut posito tali effectu nemo
 ponenda sit eaa finis scilicet hypothetice ut si dicitur si dies
 et si dies e, go et sol. Dicendum est eod. cu. Toletus
 sine posse et demonstrari existentia potentiale qd potentialis
 existentia et tunc connexionem nemo cu aliquo medio qd assumi
 potest ad demonstrandum eod. qd Tales probat dari demonstrari et final
 go quatio an est e subitio tertio qd Tales hoc cap. dicit
 rem quatuor ee medij sine qd idem quatuor ee quasi petere me
 dicit qd, residuat go si sit mediu poterit ostendi advertit autem
 Toletus quatuor ee genera medioru qd qd probare possumus rem posse
 existere sine mediu e effy sic. indagamus ea qd n cadunt sub
 festu p ea qd sub sensu cadunt secundu e eaa finalis sic qd
 bany media qd dicunt ad finem pbany n. e cibum e eod. qd
 sit vita in aith. qm eaa malis sic pbany ea qd sunt ex
 moa ut ee pluvius qd a seorsy vaporem e postis ex qd qd sunt
 pluvie quartu e eaa efficiens sic pbany postis e effy ex post.
 bilite eaa ut ee tonitrua qd postis e eaa efficiens tonitru
 huius scilicet: extinguitur ignis in nube a eaa tonitru n solet peti
 mediu existit ee consequent, nec a e fine. qd cu sint idem
 cu re peterey principiu si sumerent ad pbem qd n. qrit ut:
 ho sit postis et qrit ut: postis sit aith. rait. ob: so d. n.
 monstris supponit huius tunc ee e illo pognoscendum e qd sit
 go n pt demonstrari an sit h. h. isto antere: veru. n. e si
 kemo sit d. demonstrare ubi pbat ppositio d. pio adiacente
 non aut ubi pbat tm eon adiacens ut hic sit ob. eod
 illud n pt demonstrari qd in maiori pponde. monstris sup.
 ponit sed futu quatuor an sit ita supponit go eius existia
 n pt demonstrari pbat. m. qd futu contronis semper ee

Em 20

+ qd medioru.

1m.

2.

3

4.

Ob. 10

A. 2. Ut possit demonstrari q. qd e sine definitio

R

conveniri in medio termino s. q. ex Toletis regardo m.
ad pbem s. sicuti consensionis conveniri in medio qd s. q. qd
s. q. d. t. tertio antecedente n. q. d. t. eto ratio e. q. a. in
q. b. at. existia rei fit fortit. aut virtualit. demonstratio
hypothetica na. ut docet ibidem toletus antequam assumat
mediu. petenda e. signatio rei ut suamq. cuiq. rei exi.
stia. quaream. s. hinc assumptio. medio. facimus. hypothet.
in. s. q. ut. si. uaporem. absens. e. et. fuit. pluuia. sed. dat.
absens. uaporem. q. et. pluuia. in. hoc. s. q. ut. patet. in. sup.
ponit. in. minori. existia. s. b. t.

Aut. Edg. ut. possit. demonstrari

quastio. qd. e. sine. d. f. o.

Lot.

A. 2. 2. 3. 4. 5.

Om. 10

Om. 2.

Nota d. sine posse explicari sumi s. p. d. o. p. d. i. c. a. t. o. a. b. s. t. r. a. h. e. n.
do. q. fit. in. aliquo. d. f. i. n. i. t. o. ut. si. t. m. p. p. r. e. h. e. n. d. a. s. a. u. t. c. a. u. t. e.
n. i. h. i. l. c. o. g. i. t. a. n. d. o. q. d. fit. illud. q. d. e. a. u. t. c. a. u. t. e. r. t. o. p. t. o. t. a. p. p. o. n. e.
ex. d. f. i. n. i. t. o. et. d. f. i. n. e. f. a. l. s. a. ut. h. o. e. a. u. t. c. a. u. t. e. d. i. c. e. n. d. u.
s. o. d. f. i. o. ut. s. u. m. i. t. y. p. e. i. s. e. s. o. m. o. d. o. n. p. t. d. m. o. n. s. t. r. a. r. i. q. a. v. e.
d. m. o. n. s. t. r. i. l. e. s. t. e. i. u. e. r. i. t. o. b. u. i. u. d. i. c. i. y. s. i. n. e. a. f. f. i. r. m. a. t. i. o. n. i. s. a. u. t.
n. e. g. i. s. s. e. d. h. u. i. u. s. m. o. d. i. d. f. i. o. n. e. o. b. u. i. t. u. e. r. i. i. u. e. d. i. c. i. y. u. t. n. i. h. i. l.
a. f. f. i. r. m. e. t. a. u. t. n. e. g. e. t. d. i. c. e. n. d. u. e. t. o. d. f. i. o. ut. a. t. t. r. i. b. u. i. t. y. f. a. c. t. o.
n. p. t. d. m. o. n. s. t. r. a. r. i. d. i. r. e. c. t. e. et. d. m. o. n. s. t. r. e. a. p. r. i. o. r. i. d. e. i.
f. i. n. i. t. o. i. t. a. ut. f. o. r. t. i. t. y. o. s. t. e. n. d. a. t. q. d. fit. d. f. i. o. s. i. n. e. i. p. s. a. e. i. a.
l. i. s. q. d. i. t. a. s. d. f. i. n. i. t. i. q. b. a. t. s. i. p. o. s. s. e. t. p. b. a. r. i. d. i. r. e. c. t. e. y. d. f. i. o.
e. t. d. f. i. o. d. f. i. n. i. t. i. e. i. q. d. e. i. l. l. i. c. o. n. u. e. n. i. r. e. t. d. e. b. e. r. e. t.
a. s. s. u. m. i. m. e. d. i. u. t. q. u. o. d. d. i. c. e. r. e. t. q. d. i. l. l. i. e. i. l. l. i. c. o. n. u. e. n. i. r. e. t.
r. e. t. d. f. i. o. q. u. a. e. p. b. a. r. i. s. t. d. d. d. f. i. n. i. t. o. s. e. d. n. u. l. l. u. t. a. l. e. n. a.
d. i. u. a. s. s. u. m. i. p. t. q. o. p. b. a. t. s. e. q. u. e. l. a. q. a. m. a. i. y. e. x. p. r. e. s. e. n. t. s. t.
p. d. i. c. a. r. i. e. o. m. o. d. o. t. m. e. d. i. o. t. e. r. m. i. n. o. q. u. o. p. d. i. c. a. t. y. t. m. i. n. o. r. i.
e. x. t. r. e. m. o. p. b. a. t. y. m. q. a. i. s. t. u. d. m. e. d. i. u. a. p. r. i. o. r. i. a. u. t. e. r. i. l.

Ut possit demonstrari q. qd est sine definitio. 290

alia hinc estis et fontis definiti aut d'fio, d'finitis
aut d'fio contrarij aut aliqua dimissio qd n' videt
alij modj d'fiones. n' cautes extrinsecas cu' n' sint d'
Eia n' pt d' illis dici q' d'fio certit' illis conveniat
nihil horu' pt dici n' sum qd talis d'fio aut n' dat aut
ide' signat ei sic p'bare' id' p'ide' q' est petere p'min'
cipu' n' edu' na' d'fio, d'finitis e' ee' q' d' p'p'is q'
sunt in eo q' qd e' sed n' pt in minori assumi v'g. aut
caute e' ex p'p'is q' sunt in q' qd e' na' sic absumeret
in minore id' q' e' p'bandu' non tertiu' qd d' d'fio
contrarij n' p'dicat' certit' d'fio alterij contrarij sed d'ius
sic posse p'bari p' d'fioem contrarij ex empi' gratia con-
gregatum n'q' et d'fegatum sunt contraria sed d'f'
gregatum e' certis d'fio albi q' congregatum e' certis
d'fio nigri. p' q' hanc d'fioem n' e' a priori sed p' q' q'
terquid' q' signa quida' e' a posteriori p' q' q' petit d'fioem
unij contrarij implicite q' d' d'fioem eius, oppositi et sic n'
pt p'bari q' oppositi n' t'riq' quartu' na' dicendo v'g. de
vivens e' aut vel planta flo' e' vivens q' vel e' aut vel
planta toto concesso n' habebit q' aut caute sit eia horis
nota tu' circa consone' l'iet d' d'fioem p' d'fioem o'
Stadi n' possit q' illi certit' conveniat d'fio tu' d'fio pt m'bra'
ei q' p' examinat' aut aliq' convertat' in f'cto q' ceteroru'
caa sit in f'cto ip'f'q' vero nulla sit r'io si p'ruent' documenta
f'ona t' b. c. 7. dicendu' e' certis d'fio pt d'fioem d' d'fio
q' illi m'f'it ut p'dicatu' nemu' p'bat' ois caa pt d'fioem
ei q' suu' effe' d'fio e' caa q' pt p' effe' d'fioem d'fioem
nihil d'fioem nisi sit p'dicatu' nemu' q' d'fio pt d'fioem
strari ut nemu' q' dicatu' q' aut d'fio certis sit caa

ob.

q.

Em 3

A-3. An sint tm quatuor questiones subiles

Om 2. patet qd p ea demonstrantur passiones. dicendum qd
una dno caalis pt demonstrari p alia d fine caale
a priori pbat uaqueq res pt demonstrari p sua caa
sed unig d fine caalis pt assignari alia caa teste pte
etia p hysu ubi dicit caas ee sibi inuic caas qd po
terit una dno caalis ostendi p alia et confirmat qd
Ante q sapig hoc modo demonstrandi utiq na ostendit d
fine finale demonstris ex maati. ob. ois ppositio in
qua coningit d dicitu cu sua caa e ppositio immedia
ta consequent n pt demonstrari sed ha caales d fi
nes sunt ppones continentes d dicitu et cuius p ad qd fut
immediate et n poterunt demonstrari p in pto
lib. 10 c. 2. quoniam ad septu eiusmodi ppones et in
mediatas tantu in uno genere caae n in oi a consequ
ty posse pbari p aliud geny caae in quo n sunt cae.

ob.

R

Ant. 3. an sint tm quatuor
questes subiles.

Dicendum in dno c. 10 qd a Xiphu et pto tm e
4 quates subiles pbat aut n qrimy d aliquo p m
se et tunc vel qrimy eius epistal et e qstio an fit
vel eia et e qstio qd fit, aut qrimy d aliquo in
ordine ad aliud et tunc vel qrimy utru fit in alio
tm et e qstio qualis res fit aut qd fit in alio et
e qstio qd res talis fit. ob. 10 quates e in
numeras na quot pnt suba a d dicitu tot pnt fieri
questes qd cu diste pnt n innumere tm ma
ex qua fieri pnt sed n etu modu quo pnt fieri.

ob. 10

R

q. 7. A. 1. An mediu et huius sint omnes cause. 291

Ob. 2do. Et alias quæstiones tui del quæto qd res fit ob. 2
C. 2. oes quæstiones ad aliqua haru reuocari hoc n. dicit R
reuocant ad quæstiones quales res fit quod si qd p. qd
res fit in tali modo ne tempore p. tenebunt ad ista quæ
stionem.

Quæstio 2da De medio monstris

Art. 1. Inq. an mediu monstris sint oes cae

Sciendum 1o q oes cae posse fieri monstris et sunt quæ
bat 1o ex verbis Antis cap: 6. verba sunt hæc quæstionem
aut scire putamus qd sunt ead cae uero et sunt una qd
q. qd erat in signat. caa fontis. una aut qua v. p. i.
fente reuocet et hæc caa ostendit malis. altera uero
q. aliquo p. m. mouet q. fuit caa efficiens. quarta uero
caea hæc et finalis. oes istæ p. mediu monstrat
id. q. mediu assumunt ut applicant eorū inq. p. q.
bat 2do ex Antis exemplis q. mali n. caa dat hoc v. p. i.
p. h. ois anguly q. et dimidium duorum reborū et recty
ois anguly et finitū in femurto et dimidium duorum reborū
in yote recty hic p. h. anguly et recty q. et media pars
duorum reborū partes aut rei sunt caa malis q. fontis
dat hoc id. exemplū huius ratio et q. dicitur angulus
recty et medietas duorum reborū et finitū angulu
reborū per ista caa et caa fontis q. hic erit caa et
fontis q. caa efficiens et hoc q. p. Medos in uaserunt
a Medis impugnant Athenienses 1o Medos in uaserunt
q. a Medis impugnant q. caa finali affert istud q.
nulli sanite post eand. ambulare et hic nulli sanite
q. et post eand. ambulare circa hæc duo exempla

Op. 10

Q2 #1. An mediet demonstratis sint. oes caae.

adverte ut Gab: illa n̄ offerri quasi & singularib
et demonstris sed ut ostendat in re clara magis p̄
cedendi p̄ ead efficientē et finale & bat tertio
caae q̄a sicut e rem q̄ ead cognoscere sicut oes t.
dicha caae sunt vera caae q̄o p̄ oes possumy sicut
potro circa caal matē q̄i p̄t eo quare appellet qua re
tente necessitate hoc e ratio dubij q̄a posita magis n̄
statim ponit res cuiq̄ e magis, nā ligno posito n̄ habet
statim anca p̄ sensu eā effu n̄ posse eē nisi illa existente
sine cuiq̄ p̄ illa reāna e ut hoc sit et licet istud videat
et convenire alijs tuis t̄a p̄uliarit̄a convenit magis q̄a illa
i n̄ caa q̄ realit̄a p̄supponi et agenti et forme sicut p̄
eo qd nā illiq̄ p̄t noie caae matris sicut n̄ t̄a illiq̄ parte
compositi physici sed eo et partes integrantes ut clarū
e ex supra dicto statū exemplo r̄do matē in qua e aui
dens sine tubu accidentis ut patet ex exemplo antiquo
in quō Aulo nā argenti cur lumen transiret p̄ vitru
laterna sicut hoc fieri ex necessitate magis eo quod vitru
q̄ e magis sit valde porosu et det lumini q̄ putabant eā
tenuissimū congū transire p̄ poros p̄o illiq̄ p̄t et magis
ex qua constat tubu in quo e passio aut illud quod se
tenet ex parte magis ex qua constat tubu q̄a q̄ e caa
matris tubi conferri p̄t et caa matris illiq̄ q̄ e in tubo
q̄ maxime fit in demonstris. physici eo q̄ accidentia phy
sica careant magis ex qua componantur quarto p̄t illiq̄
id circa q̄ vel in quo aliqd sit ut sicut quare quare
lapis citiq̄ descendit p̄ aerem quem p̄ aqua p̄t p̄
caal matē q̄a aqua crassior e nec tam facilis descendit
in hoc exemplo moty lapidis n̄ mixt aque t̄a aliquo

An d'io fit mediu monstris potissimum. 298
 modo e in aqua tanqua in medio qz transig. circa
 caa fonte qri ge so quado tales qz exemplo caa fontis
 afferat id e exempla qz d'erat qz mali qz id e medium
 diverso respu posse habere eam diversam caam na
 ut in gredy d'fine et inuit ad habendu clam conugetu
 qd ostatis qz caa fontis ut aut efficit se d'efficiens
 tunc e id ex quo vel in quo vel circa qz aliqd fit. d'
 malis qri e id qd noie caa fontis illegat p so illegi
 d'fine ut colligit qz tute l' supra e id e in monstris
 accidentiu sape qz caa fontis accidentiu assumi caa
 fonte igitur futu eo qz auideris quod d' futu qz bati tali
 forma careat, d'icqz p forma accidentis qz aliquomo
 io formet ea qz sunt in futu

An d'io fit mediu monstris potissimum.

Demonstratio potissima e qz e pp qd ostensina e n' d'iuens d'itru potiss.
 ad impossibile affirma ualis e qz p'icit ex q'missis simpliciter in sima qd.
 monstrabilib. a priori e qd dubiu utru d'io talis fit me.
 du monstris huius est e utru hoc mediu sit d'io illius
 futu d' quo q'bat aliqd an d'io passionis qz q'bat qz resolu
 tionis quastis amorte ex toletis cap. q. q. unica ea qz conue
 niunt alicui futu in duplici e d'itru ad q'da hnt caa
 sui intra futu et ex naa futu consequuntur huiusmodi
 sunt q'pites qz ex forma rei emanant ut re te q'da uero
 hnt caa sui extra futu pp qua futu insunt eiusmodi d'
 eclipsis luna cuius caa d' in p'p'io terra d'icendu e
 qd e in to: h. e. qd d'icatu consequit naa rei mediu po
 tissima monstris e d'io futu non d'io passionis qz batio

Om 10

A. 9. An d'fio fit mediu d'haris potiffenice
 Sumit ex d'no thoma l'etione rda in hunc librum
 illud e potiffimū mediu q' e in d'monstrate a prior
 et in q' reliqua media ut resolutio totig p'efoy
 d'monstrateini terminat' sed in dicta d'monstre d'mon
 stris subit e caa q' ulterig p'bari n' pt et d'fio passio
 nis q' ab alijs q' mediu in hac terminat' go p'bat' m.
 q' d'no duo q'dal sunt unū re si unū ht caa a se d'iver
 sal' e' magis immediata et alterū ht sed passio e'
 eius d'fio sunt idel' re et passio ht q' caa d'iverfa
 e' priori d'fine subit go et d'fio passiois habebit
 q' caa eandē d'fine subit consequē d'fio passiois
 n' erit caa immediata e' conformat' exemplo q' si unū
 possum dicere aut rante e' d'ferens unū ita possum di
 cere aut rante habet aptine ad elivendū artū con
 quifendi unū ex alio e' sicut possum d' subit inferre
 passiois ita possum d' inferre eius d'fine. *Barandū rdo*
om r in eadē ibidē q'do d'icatu d'monstrandū convenit subit
 p' caas extrinsecas e' q' in subit caa n' fundant' hunc mediu
 d'monstris potiffime nec e' d'fio d'icatu nec subit sed illa caa
 externa q' caat passiois in subit p'bat' q' caa externa e'
 illud mediu q' ulterig p'bari n' pt q' q' e' p' caa aut
 d'icatu in fit subit non aut d'fio d'icatu vel subit q' p' q'
 q' n' emanat' necno talis effect' rdo q' possunt ulterig p'bar
 ri p' externa caa p' contraria sententia attribuit' a p'de.
contraria p'ta. Alberto e' d' d'io hanc mult' potiffime d'monstris mediu e'
 d'finitione passiois e' obit' o' d'fio passiois magis e' ex
 immediatis quā d'fio subit go e' mediu potiffimū p' ut d'iste
 ad immediatū d'phū d' q' e' p'ximig passiois e' sic

An dno sit medium destrais potissima.

293.

dnio passionis e immediatior passioni qua dnio futi esto ante qz nihil pcedit p qz xbari possit et sic dnio futi e immediatior dnio passionis et haec illge e. ob. rdo n' oia resoluntur in dnio futi qz n' e potissime mediu pory antecedens qa resoluntur multa dmonstrat in alia qda pncipia p se nota ut patet in dmonstrat mathemati- cis p regando antecedens ad ptem p cu sole: in quarta confione eiusmodi pncipia p se nota posito qz sit dmon- stris potissima a priori virtualit' salte continere dnio futi dunc se: expriment talium linearu compon' ex qua constat noa futi et ex qua orit' passio dmonstranda

ob 20

R

Eda contraria opio mult' solad dnio futi e potissime mediu habet' apud pub. e.g. angu potissime e qz mediu p ead' external' possit ulteriq' xbari p sua dnio ut si pua eclipsis luna apuq' m'z posito terra poterit huc ulteriq' xbari p dnio terre sed p 10 ista dnio terre et ead' external' eclipsis sicut ipsa terra e p 10 angu seuu pugnare si-n' auq' imy dnio terre quodo auq' imy dnio futi qz int'cedit angu. Tertia contraria opio et tribuit' a Lu. Caietano haec docet mediu dmonstris xbari. pima e dnio futi et passionis simul sumptas ratio e huc maxime pfect' dmonstris qdo continet' oes caas in- trinsecas connexionis p huc duae dnioe sunt adequat' e intrinsecas connexioni qz p eiusmodi dmonstre' uer- tualit' et duas cu constet' xpliu' mediu nos aut tm qz zing mediu dmonstris simplis.

etia contra.

R

Tertia con- traria.

R

Ant.

Utun dnio sit pot' antior sua et dmonstre.

A 3. Ut: d'fio fit p'stantior sua & demonstrat.

om 10 Dicens 10 d'fine a p'stantior sua p'bat 10 d'pstantig
e q' versat circa nobilitate. Sed d'fo e' eius modi q' p'bat
m. d'fio versat circa eadem rei cognoscenda ut d'ca d'fua
tm circa p'prietate et si q'do e' d' d'fine tm e' circa eam qua
leg e' p'dicata verum ut supra n' n' ut fontis d'fio e'
p'bat d'ca simplicitate cognitio e' p'stantior d'fua d'fio
n' h'na e' simplicitate qua sua ego. p'bat m' q'a d'ca e' angel
loru cognitio p' simplicitate nobilitate e' p'bat m. q'a d'fio
tm quasi n' h'ct e' d'ca et n' e' d'mit unu ex alio p'bat
tertio d'fio e' certior & evidentior sua q'o e' nobilitate
p'bat antecedens ex illo axiomatico p' q' unumquodq' tale
et illud magis sc'e sua e' certa et evidens p' d'fine q'o
ob 10 e' totu e' p'stantig sua parte sua e' totu
d'fio pars q' cu' fit p'ncipiū sua p' negando m.
q'a sua e' tm a seorsu' consp'iois p' p'udente' actu d'fiois
et n' nichidit eius entitate' intra se sed illa respicit ad
forma' p'prietate. Ob d'ca sua p' ead' nobilitate e' qua'
sua sine ead' sed sua e' p' ead' d'fio sine ead' q'o p' n' d'
gando m. absolute ad sine d'fiois cognitio angelica e'
nobilitate humana cu' tm huc fit p' ead' illa n'. d'icendum
d'ca demonstratio e' p'fectior d'fioe p'bat totu e' p'stantig
sua parte d'fio e' pars demonstratio q'o p'bat m. q'a totu
nichidit p'fectioe' partis ad aliqd' an'lyt' p'bat tm q'a
demonstratio e' aggregatu' q'o ex plurib' d'fioib' videt ex
sua q' e' circa consp'ioe' vel cogne' p'ncipiū seu d'fio
n' h'na cogne' q' versant' circa p'ncip'as

Quaestio 3. D' cogne' p'ncipiū.

q3 A.1. an sit necesse ponere habitum principiorum 294

Ant /mg. an sit necesse ponere ha-
bitum principiorum ad cognoscenda ca-
pminigia

Notandum 1o nos c. 2. q. 2. ar. 3. partim obscure
partim confuse et forte n. satis esse fecisse ad divisionem
ne pponis immediate ut hic clare respondentia e. dimidit
qo ppositio immediata in dignitate positione dignitas e
ppositio fontis in demonstrabilis quam necesse e tenere eu
q aliqd ad se invicem instituit exple aut pt ee sensu q ut qo
debet illa ppositio habere cognita antequam debeat fieri
et hoc falsu e qa nullu principiu e q n sit aliquid sine
consequenti n. ut haberi ante sua edo q debeat ee tam
clara ut possit haberi etiam si aliqs n aunderet ad sua
et sic e vera et comment solis dignitatib. ut ee totu
e magis sua parte ppositio e ppositio in demonstrabilis
quod n e necesse tenere eu q ad se invicem aliquid instituit
na ppositioes n sunt ita evidentes ut possint haberi
sua sine ee ante sua et ideo q ad sua au-
dere ut qo a se invicem ut patet ex pperientia na post
in ppositione fieri multis a se invicem principijs q h
ante n fuissent a se invicem ut in q h e aut certe q h
e ppositio q d subo deanniat d hionem aut gartem d hionis nec
obstat q Antea dicat supponem affirmare aliqd vel negare
d subo d hionem aut nihil affirmare q n in Averroee apud
Toletu c. 2. sensu ee q suppositio est q semp affirmat aut ne-
gat d hionem aut q semp hoc facit etiam si nunquid fiat
na d hio supponit aliqd n ut principiu complexu ex quo
colligitur conclusio sed ut explicatio vocabuli et subo d quo

Hot. 10

A: 1. an sit necesse ponere habitum principiorum
 aliquid e demonstrandum nec obstat ideo qd idem fates dicit
 est id ee suppone ex quo aliquid videtur ex principio con-
 cludit sed ex fine et aliquid concludit qd erit supponi-
 tivo qd n' sola supponit ee id ex quo fit confio alias
 excluderent et dignitas suppositio est positio qd n' enun-
 ciat d' tubo eia aut parte eia hac dimidi pt in
 supponit im' feda qdo positio e demonstrabilis qd ex
 se e in demonstrabilis ex suppone eo qd supponat
 ut pbata in alia diversa sua vel in alia parte
 eius de sua huiusmodi pnt ee principia medi-
 ata e qd si d' his dubitet ille qd dicit dicunt peti-
 tiones eo qd petat quasi a dactore ut d' feras ferat
 patientia donec demonstrant suppositio p' feda d' in pt
 qdo p' ficio ideo supponit qd ulterius demonstrabilis n'
 e cuius modi sunt illa in q' h' loc' passiones dicunt d'
 fine ut ait e d' f' u' g' n' u' nota 2do habitus princi-
 pium finiri pt habitus illudualis auct' p' quem d' ex-
 minat' illud ad facile a' f' u' e' n' d' u' p' n' i' s' p' n' i' s'
 ex hac d' f' i' e' colligunt A. 1o obu huius habitus 2do
 eius auct' tertio ratio fortis eto facultas quam sup-
 addit, obu n. e veritas immediata sine p' f' i' o' m' t' e'
 monstrabilis, auct' e iudicium et a' f' e' n' s' u' i' u' i' a' d' i' t' a'
 auct' qd. prima veritate ratio fortis sine mag' tendendi in obu
 ratio fortis. e quartum hanc veritas p' se ex suis terminis e clare
 facultas qd. cognoscibilis, facultas tandem e promptitudo superueniens
 potentia qua nisi ex' t' r' a' s' e' r' g' i' m' p' e' d' i' a' t' i' c' l' i' n' a' t' a' d' e' p' p' l' e'
 dite et in d' l' e' t' a' t' i' o' n' e' a' f' e' r' e' n' d' u' p' n' i' s' p' n' i' c' i' p' i' s'.
 Om' h' o' s' p' n' i' s' s' i' s' d' i' c' e' n' d' u' e' t' u' i' c' o' i' d' a' r' i' h' a' b' i' t' u' p' n' i' c' i' p' i' o' r' u' m

q' alit' vocat' illit' q' que' a'ferentiamur fuit primis
 principijs q'bat' 10' ex' ante l. 2. posterioru' cap: 26' 26'
 eticoru' cap: 3. ubi hunc habitu' vocat' illitu' non illgo.
 ipsa' potentiam illit' sed aliqua' faculte' sup' addit' pou'
 tentine' q'bat' 2do' 2ne' q'documq' ex' frequentatione' actu'
 um' alianig' potentie' circa' ob' aliq' orit' facultas' opera'
 di' signu' e' relinqui' habitu' eiusde' generis' ex' illis' actib' q'
 sed' ex' actib' a'ferentiandi' primis' principijs' sentit' aliq's' M
 et' maiore' promptore' q'o

Contrarium attribuit Durando et Soto apud sub: angli
 primu' q' actib' omnino' naalib' ex' nativis' circa' ob' n' p't
 poni' habitus' sed' acty' illitini' circa' la' principia' sunt
 tales' q'o' p'bat' m' q'a' p'p'is' principijs' sub' aspectu' illit' q'
 tam' nativis' illis' a'ferentiamur' qual' nativis' videtur' rem' obam' et
 colorata' cu' principia' sint' q' se' naalib' nota' p' 10' maiore'
 Et' vera' si' n' adfit' difficultas' in' eliciendis' actib' circa'
 ob' q' possit' q' operetur' superari' n' aut' si' adfit' difficultas'
 q' in' facilitate' aliter' possit' ut' sit' in' absente' principioru' p'
 2do' negando' m' ad' q'be' p' negando' q'aritate' q'a' p'posito' ob'
 n'fibilit' ex' apertis' oculis' n' possum' n' videre' sed' p'posito'
 principijs' possum' n' a'ferentia' suspendendo' actu' e'indi'
 2do' salte' in' principio' difficult' aliq's' a'ferentib' quod' n'
 fit' in' visioe' ob: 2do' sicut' se' h't' voluntas' ad' aliquel'
 finel' quem' voluntas' 10' actu' intendit' sic' se' h't' illit' ad'
 prima' principia' sed' illa' n' h't' habitu' in' ordine' ad' finel'
 q'o' nec' illit' circa' principia' q'bat' M' q'a' sicut' p' inten'
 sionel' finis' voluntas' regulat' media' ad' finem' ita' illit' q'
 p' principia' regulat' confiones' p' 10' negando' m' na' n' u'
 luntas' ut' velit' bonu' actu' temperantia' in' facilitate'

Contrarium

ff

ob 2

42. An habitus principiorum sit acquisitus.

R

indiget habitu in det virtute temperative & edo dicitur
M. na' regles & finis uny utis & ultimus ad quod caseri
referunt q' e felicitas edy gantis q' e in ma'a parte ut
in studendo e sua concu'it' go fimito int' voluntate &
illitu quo ad finel parte n' quo ad unitel ratio e' disparitatis
qa licet conveniant in hoc q' voluntas p'prio ferat in
ultimu fine & p' eu ad media et illity so in p'ncipia
et p' illa ad confione in mody n' idel na' voluntas n' fit
difficultate appetendi felicitate illity aut fit difficulte

Ob obj: illig' p'ncipia. Ob ultimo potentia apprehensi
nae n' hnt habitu circa oba go multo ming illity q' e

R

p' fortissima potentia apprehensiva & negando conf' ad
ratio disparitatis e' qa ille sunt indifferetes circa oba
sicut illity. Ant: Edy. an habitus principiorum

fit acquisitus.

Et affirmative ita sub. l. c. q' r. y bay naa tm ea m.
terit q' sunt r'onia simpliciter ac operantur habitus p'ncipi
p'ncipiu n' e' simpliciter n' n' ad operant' go y bay in
absent' p'ncipioru n' excedit virtute illity go illity sola
in naali apprehensio terminis poterit elivere aut
absent' circa p'ncipiu aliq' p'ncipiu e' p' illu y duce
re habitu illity y bay edo naa n' dat facultate ad opera
du circa oba sed habitu principioru e' mody facile ope
randi go n' dat a naa p'ncipia contraria opio e' habitu
p'ncipioru ee n' genitu attribuit p'ncipia a subes
p'ncipiu angtu e' hic habitus. In naali go erit n' genitu
& ideo dici naale so qa edo naturem et origine

Ad 3. ut: habitus principiorum sit unus quod vel spe. 296

Et notatis et hanc originem a lumine naturale quo possumus
videre primas veritates et ideo quia proprius accedit ad naturam
quod reliquos habitus intellectuales nam illi habentur per medium hic
vero est sine medio et disensu ut n. veritate immediate
ad angustiam etiam est neminem cognoscere per principia
et nota dicit neminem quod dedit et habitus principiorum
per neminem quod est cognoscere per principia sed hoc potest
explicite fieri per simpliciter per sola potentia et hanc natura
luram est etiam facile per habitum et hanc facilitatem acq-
sita est etiam contraria opinio quod attribuitur carita: unde
habitus principiorum est partim acquisitus partim natura-
le est quod fluit ex ipso intellectu tunc quod non acquirit
per intellectuales istorum principiorum in eo quod fluit
immediate ex intellectu enim vocat naturam in eo quod non
fuit nisi post exercitationem phantasmatum et acquisitionem
vel per se enim vocat acquisitionem sed angustia quod militat con-
tra absententia et stant contra etiam in absolute
sunt habitus principiorum est acquisitionem.

Etiam con-
traria opinio.

Ad 3. ut: habitus principiorum sit
unus genere vel spe.

Dicendum est in sub. q. 3. habitus principiorum tantum est Om.
nam genere primas eius spes est synderesis quod absententia
ab principijs per se et habitus principiorum simpliciter
dictum quod speculative sed autem est spes infima dictos
habitus quot sunt principia per se dicta quod ubi sunt
diversa verba fortis ibi sunt diversi per se habitus sed
quot sunt principia tot sunt per se diverse rationes
fortes quod confirmat ad ratio absententia primis

A-3.

Ue. habitus principiorum fit unq. gne. vel specie.

principijs & ipsa veritas principiorum p se nota
qm alijs et alijs principijs & alia spe pbat edo
ubi e diversa difficultas ubi et e novus habitus sed quot
sunt diversa principia tot sunt diversa difficultates non
facilitas. circa unum principium p se n. sunt facilitate ad co-

ob.

gnoscendum aliud principium sed obijit contraria sententia
to tm e una ratio fontis absentendi oib principijs qd e
tm unq spe habitus principiorum pbat antecedens ratio
fontis absentendi & imediata veritas oban et qz
principia sint nota ex p. p. terminis sed haec e
una in oib qa ipse pones qd uarias sint tm sunt
tm mate obn forte aut e ee notu ex terminis sine

Ri

medis p m oib principijs e una generalis ratio
fontis absentendi n una specificata ut patet ex pbatio-

ob e.

nib. consensionis. ob. edo in superiorib. potentijs repe-
rit unitum qd qd in inferiorib. erat dispersa nam
sunt quinq. potentiae p oib externis percipiendis usq
auditijs. et tm horu oia reperiunt unita in una
potentia superiori sensu uid et interno qd ead modo
oia p principia poterunt ee unita sub uno habitu
principiorum q negando consequat ratio disparitatis
e qz potentiae illae sint altioris ordinis qual inferioris
res at in habitib. istis oes sunt eiusdem ordinis
e limitate operantur iuxta limitationes oboru ita
ut unq n se extendat ad oba alteriq. potentiae
aut q sunt altioris ordinis n limitant ab oib unig
sejg sed illud excedunt. ob. 3. fides divina ht
multa oia matia e veritates et tm ipsa est

ob 3

Ant: Ut: sa principia debeant cognosci p inductionem. 297

unig ppei go idel poterit fieri in pposito se nega. 4
da confesat naa veritas matris q inuenit in vltis fin
dei n? Et vltima ratio asserendi ipfis pposit. f: dei
sed reuelatis diuina ad in habitu principioru ue
ritas ipsam ppositi vltimo terminat asseru illius
et ad se trahit.

Ant: 4 ty e vltim.
Ut: sa principia debeant cognosci p m.
dantiene

Nota 10 experientia forin q memoria multorum
singulariu in eade genere et de iudicium firmu ac pao
pau circa singularia q int se comparamus in uno ali
quo ordine vel genere ut in q hoc principiu se tou
tu e magis sua parte statim reuerim ad singularia
quidam et in is indicamur hoc ita se habere ut ho
minel et maiore mane arborel pmo Nota 2to prin
cipia in singularib. cognosci posse propterea tm ut
cognoscantur signem et pfecta rae terminoru et out
eade cognoscere possim indicatue et is firmigasa
fentiri dicendu 10 sa principia cognoscenda e p
inductione et hoc n? pte ut ityamy qd signent ter
mini sed et ut asseriamur primis principijs in
toi pbat confis ex Ante lib. 2. c vltimo ubi dixit
e nemin sa principia cognoscere q inductionem
ex quo loco sic arguet qd qd e confis in inductione
ne e ideo confis ut illi asseriamur e n? disensy
cuig finis e asserendi principia sunt confis in in
ductione go sunt ut illis asseriamur. Dicendū 2do Qm 2

De 10.
experientia
4d.

Not. 2

Qm 10.

Qm 2

A ultri: Ut: la principia debeant cognosci p inductionem.

n^o tm ad p^oma principia sed et ad co^oforma
regei inductione et experientia aliqua ex te,
n^ore p^oma principijs absentiamus & subter con-
tra Toletu negantem regei inductione ad uni-
t^osa principia p^obat aut co^ofacto ex parte q^o
indifferens loq^o p^oma p^oma r^oo videt p^oba-
ri experientia n^ol in audim^o aliqua principia
et unit^osa q^o ante nunquid audim^o statim
recurrimus illis ad eius singularia q^o aliq^o ex
p^oti sum^o et quasi exploramus utra ita sit q^o
saepe contingit nimis confidentes et contentos
experientia errare adde tm n^o ita regei inductione
nem circa principia unit^osa quasi p^o possessas
fieri absentis circa illa sed q^o factig firmig et
seurig p^o ac sine temeritate habita hoc induc^o
ne illis p^o absentis et oio fatendum e^o circa
hac unit^osa principia n^o multo in individua col-
lectivam de facienda p^o evidential terminoru
circa principia aut propria plurim et habenda
experientia cu n^o ita sint evidential ut p^ovia
p^otea co^ofacto p^odit d^o ordinario p^o p^o fieri
p^o ingenij bonitate et p^o p^o p^o p^o ac id
ritatis ut in aliquo casu n^o est neesse uti in
inductione. Dicendum e^o n^o regei experientia in
singularib^o ita, ut hac sit ratio factis q^o qual habit^o prin-
cipioru absentiat p^oma principijs sed tm e^o ampliu
quoddam extrinsecu e^o quo ad nos eo modo que licet p^o

tm 3.

Ut: si principia debeant cognosci & inductionem.

298

simy ferre absolute aliquod ony tu diuimus requi
aliqz instatutu ut possit fieri pbaz qd si haec cognitio
experimentalis est ratio fontis tunc n posseny asseu
tiori ullo modo primis principijs sine hac inductione qz
falsu e cu principia sint cognoscibilia ex terminis
suis adhibemz qz inductionem & maiori tm cau
tela qd possit alias fieri ut putaremz nos habeu
re primu principiu et est principiu pseudographu
si aut coniungat ratio et experientia adimez tunc
abet periculu errandi maxime si experientia sit
multoru. Ob. contra has rationes /o principia et
& se nota et ex terminis quato qd requit inductione
se eam n requi tanqud simpliciter nescia sed tunc
quod valde utile in rigore n pt qd asseuiri eui
dent sine facta inductione quamuis n sit facile et
expedite. Ob. eto multa sunt principia pa q abstracta
hnt a ma sensibili qualia sunt metapha et manna
quato qd haec cognoscit & experientia. R. /o n ita
et abstracta qz eoru experientia cadit aliquo
modo in sensu vel hoc principiu metaphu quodlibet
e vel n e et tunc fit in matib ut in qtho n e
ratis et n ratis itaqz oia principia salte aliquo
modo cognosci pot in singularib. vel in qbz in sunt
vel cu qbz hnt aliqua fundne. Ob. ultimo cognitio
experimentalis e fallax et ad hominu pbabilis quo
modo qd faciet ut principia sint euidentia R.
cognitio experimentalis auedente illitu et terminu
noru cognitio ac euidentia principioru fallax in

Ob. 1o

R.

Ob. 2o

R.

Ob. ulti:

R.

Et sic sed verba. et haec p nostra tenuitate in
Totis loqad ad dei Regarqy, Bonorumqy glo,
ria utinal et in nostral utilitate dicta sint.
Amen.

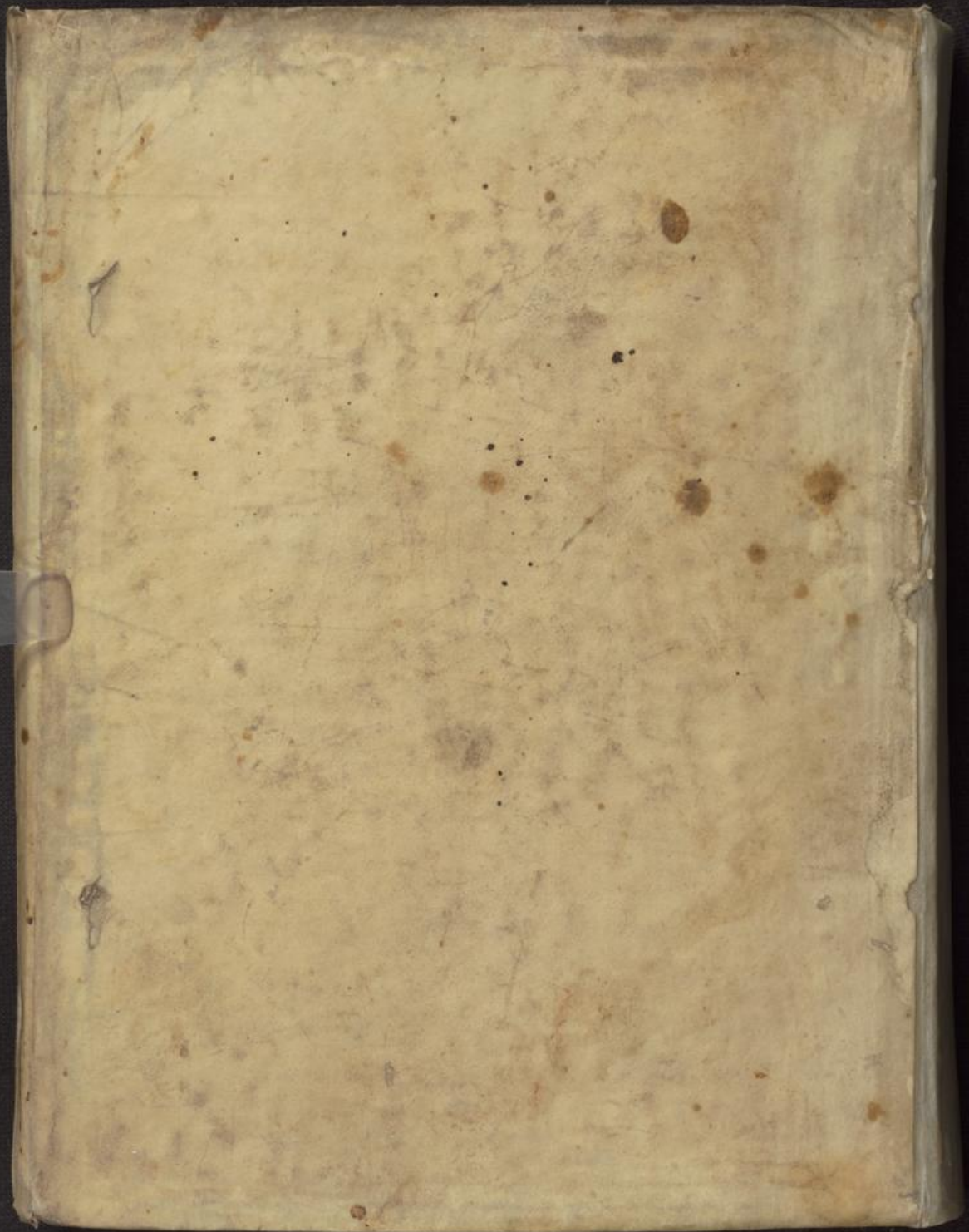

It Junii Basili Magni. E
Ille vere perfectus est, qui erga imperfectionem
proximi impatiens non est. S. greg. i. 4. Moral.
Patiens tolerantia imperfectionum
proximi. pro conversione catholicorum.

... ha Kambett
...
...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...

298 Lbl. 20 x 15,5

Handwritten text on the left page, partially obscured by a ruler.

298

15,5

